Arkauer József

l.

Bedy györö rajzisk.

19. l.

ÁRKAY Sándor

Sárgarér csillár és fali
gyertyatartók

Sümegi György: A kecskeméti vasiskára.
2. böv. kiad. Kecskemét, 1996 18.

Klári, Pista

Hiojátok f

az A

mdk

Arki Éva

„tehetséges" munkája a kiállítóson

(-i-c-): Sporművész-jelöltek munkáiból rendeztek kiállítást Szegeden

Tiszatáj, 1962, 7. sz. 4. l

Árki/ Árki Éva MDK

Szerepelt a Tömörkény István Általános Gimnázium iparművészeti szakközépiskolai osztály kiállitásán.

(—i —c): Iparművész-jelöltek munkáiból rendeztek kiállitást Szegeden.
TISZATÁJ.1962.jul.

Árkay Teréz

grafikus

1914–19.

Éimisk 1930. 81. l

Bpest, 1897 VIII/10

graf Helbing

Árkay Tessa

(dr. Bochkorné)

Árkay Aladár

leánya

iparmúvész

készítette az alábbi templom

nagy Ezek festett szentlélek

festett ablakának tervét

melyet Roth Miksa

kivitelezett.

Szőnyi városmtemp

26 l.

An das löbliche

kgl.ung. Ministerium für

Árkay Tessza

Műcsarnok
1921. őszi kiall. 411, 414

Jelenet az 1001 éjből.
A' csodaszőnyeg vásár-
lása, vszf.

Pillangó kisasszony,
vszf.

Fehér-Körös IV. 95

Árkay Tessza

fertő

Alma u. 1.

Nyelatszik Árkay

Aladár leánya.

Mücsarnok

1921. ősz.

Építés.

Kauser

Kőfarag
(Hátsó épü

Árkay Tessza

Bochkor Adámne
meghalt 1926. jul. 1.
Budapesten.
A Rákóczianum templom-
ban a Korus fölött
gyentlélek ablakot kin-
tén ő tervet és Roth
Miksa kivitelezte
1924-ben
a varonnaprit 1923-
ben ovvezte.

Szines Zutrap illusztrach
tempeak, és szinos rajza
Szwarcbok A Bartalan tulajdonban

A Bartalan közlése
1950. jul. 4.

A M.KIR. VALLÁS- és KÖZO

16.822 - 1938. szám

III.

MŰEMLÉKEK ORSZÁGOS BIZOTTSÁGA
.18 1939
1939 jan. 19.

A katonai szolgálatra bev
szabályzatának a minisztertanács 19
tározata alapján készült 2788/1938.
Elnökségnek. . másolatban megküldö
ló 1477/1932 PM.sz.a. kiadott szabá
tését képező 1205/1934.PM. sz. /: a
takat illető rendeletnek :/ és a 25
1907. születési évfolyamuakra vonat

MDK

Árkay Tessza

Jelenet az Iool éjből: A csodaszőnyeg vásárlása, vf.

Pillangó kisasszony, vf.

Az 1921.évi őszi kiáll.tárgym. Műcsarnok.1921.nov. 20.l.

Bochkorné Árkay

Tessza

készítette a bpest-vá-
rosmajori rk. pléb. tem-
plom főoltár mögötti
nagy kerek, a szentlel-
ket ábrázoló ablak
tervét, melyet Röth Mik-
sa kivitelezett

Horvtemplaj

35. l.

megírva

Árkay Tessza
festő

lásd

Bochkorné
Árkay Tessza
alatt is

DEBRECENI KOLLÉGIUM NÉGYÉVSZÁZADO

Választ kérünk :
r. CSIKESZ SÁNDOR egyetemi professzor, jubileumi előadó, Debrecen
címre.

1937—38. etsz.

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos
Tekintetes

Müemléke

IMPRIMÉ-NYOMTATVÁNY

GALÉRIA • MEGNYITÓ: 1995.

KIÁLLÍTÁSA • STÍLUS

KRULIK ZOLTÁN ZENESZERZŐ • A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ

OKTÓBER 12-TŐL NOVEMBER 9-IG,

STÍLUS GALÉRIA, 1061 BUDAPEST, KIRÁLY U. 20.

OKTÓBER 12., ESTE 7 ÓRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA:

ÁRKI BERNADETTE

ÁRKI BERNADETTE

1961-ben születtem Pápán. Pályámat a Pécsi Művészeti Szakközépiskola gobelin szakán kezdtem, majd a Magyar Iparművészeti Főiskola hallgatója voltam 1982—87 között. Bár textiltervező szakon végeztem, érdeklődésem a festészet felé irányult. Több egyéni és csoportos kiállítás után textil faliképekkel is foglalkozni kezdtem. A festészetben megszokott alkotói magatartásomat a textilfestés műfajában is követtem. Műveim — napjaim sorában az időtlenség kis szigetei. Szeretném, ha a kedves látogatók is megéreznének abból az örömből valamit, amivel ezek a művek készültek.

JELENTŐSEBB KIÁLLÍTÁSOK:

1988. I. NEMZETKÖZI MINTA-TRIENNÁLÉ, MŰCSARNOK
1988. VII. NEMZETKÖZI MINIATŰRTEXTIL-BIENNÁLÉ, SZOMBATHELY
1989. FIATAL IPARMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA, MŰVÉSZETEK HÁZA, PÉCS
1989. AHLEN, GRONAU, MÜNSTER, NÉMETORSZÁG (EGYÉNI)
1990. „HAUS DES FACH", DÜSSELDORF (EGYÉNI)
1991. SZTÁR GALÉRIA, BUDAPEST (EGYÉNI)
1991. „IPARMŰVÉSZEK LILIPUTBAN", VIGADÓ GALÉRIA
1992. II. NEMZETKÖZI MINTA-TRIENNÁLÉ, ERNST MÚZEUM
1993. „HOL TARTASZ MOST", FERENCVÁROS, PINCEGALÉRIA
1993. FIATAL IPARMŰVÉSZEK STÚDIÓJA KIÁLLÍTÁS, BUDAPEST GALÉRIA
1994. ETN, MARGITSZIGET, VÍZTORONY GALÉRIA
1994. MEGYEI MŰVELŐDÉSI KÖZPONT, SZÉKESFEHÉRVÁR (EGYÉNI KIÁLLÍTÁS)
1994. MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ (EGYÉNI)
1995. BELVÁROSI MŰVÉSZEK TÁRSASÁGA, CSONTVÁRI GALÉRIA
1995. „TEXTIVÁL", MARGITSZIGET, VÍZTORONY GALÉRIA
1995. FIATAL IPARMŰVÉSZEK STÚDIÓJA, OTTENSTEIN, AUSZTRIA

Árkay Tessza

grafikus

Ornamentális térkitöltések, repr

Éimisk 1915/16.

10-11. l.

Exlibrisek.

u.o. 14-15. l.

Árkay Teréz

Végbiz. jó eredm.

Érmisk 1916/17. 30 l.

Grafikából elismerő okm.

u. o. 31. l

K. 251.

II
590

251. *Eördögh István.* Mellig, kissé jobbra fordult, de szembe néz, tojásdad medaillonban. Üstöke homlokába lóg; haja, szemöldöke, bajusza és szakálla őszbevegyült; szeme barna. Atillája és prémgalléros mentéje zöldesszürke. Ez utóbbin négy nagy gomb van. Felirata alól: »*Nec vita nec morte*« és a kép körül: »*Stephanus Eördegh Sacrae Caesariae Regiaeqve Majestatis Consiliarius Anno 1657*«.

Vászon, méretei 18·5 : 14·8 cm. — Át. Képt. 148 (11). — Gróf Csáky László ajándéka 1824.

Árkonyi Lajos

ötvös Bécs

1613 – 1620

Tanult Leopold Wilder bécsi mesterniél –

írod

Horvmagyötv Bécsben

5. l –

OPERA GALÉRIA

rendezésében a

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ

VÖRÖS SZALONJÁBAN

Budapest 1061 Andrássy út 22. Telefon: 1-328-197

A kiállítást megnyitja:

Marton Tamás

gobelinművész

1994. június 15-én 16 órakor

Megtekinthető

1994. június 15. - június 26. között

az

Operaház hivatalos látogatási idejében

délután 15 óra és 17 óra között,

valamint az előadások alatt.

ÁRKI BERNADETTE

ÉS

KOMÁROMI ERZSÉBET KATALIN

TEXTILMŰVÉSZEK KIÁLLÍTÁSA

Külön köszönetet mondunk
Bán Teodóra
balettművésznőnek
a kiállítás létrehozásában
nyújtott segítségéért.

ÁRKI Bernadette · 1961

Tanulmányok / Studies:

1978-81 Művészeti Szakközépiskola, Gobelin szak, Pécs
Tapestry, College of Arts
1982-87 Budapesti Iparművészeti Főiskola,
Textiltervező Szak
Textile printing, Academy of Applied Arts

Kiállítások / Exhibitions:

1988. I. Nemzetközi Minta-triennálé Műcsarnok
I. International Triennial of Patterns,
Műcsarnok, Budapest
1988. VII. Nemzetközi Miniatűr-textil Biennálé,
Szombathely
7th International Minitextile Biennal,
The Szombathely Gallery of Modern Art
1989. Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítás,
Művészetek Háza, Pécs
Young Designers' Exhibition, Pécs, Hungary
1989. Ahlen, Gronau, Münster, Germany
egyéni kiállítások, solo exhibitions
1990. "Haus des Fach" Düsseldorf, Germany
egyéni kiállítás, solo exhibition
1991. Sztár Galéria - egyéni kiállítás,
Star Gallery, Budapest - solo exhibition
1991. "Iparművészek Liliputban" Vigadó Galéria,
Young Designers' Exhibition, Vigadó Gallery,
Budapest
1992. II. Nemzetközi Minta-Triennálé
II. International Triennial of Patterns
1993. "Hol tartasz most?" Ferencvárosi Pincegaléria
Ferencváros Cellar Gallery, Budapest
1993. Fiatal Iparművészek Stúdiója kiállítás,
Budapest Galéria
Young Designers' Exhibition, Budapest Gallery

Komáromi Erzsébet Katalin · 1953

Tanulmányok / Studies:

1973-75 Egri Tanárképző Főiskola Rajz Szak
The Eger Teachers' College Drawing Faculty
1982-87 Budapesti Iparművészeti Főiskola,
Textiltervező Szak
Textile printing, Academy of Applied Arts

Kiállítások / Exhibitions:

1987. Hungexpo, Fiatal Iparművészek Stúdiójának
kiállítása
Young Designers' Exhibition, Hungexpo
Budapest
1988. Fiatal Iparművészek Stúdiójának kiállítása,
Művelődési Ház, Szekszárd
Young Designers' Exhibition, Szekszárd,
Hungary
1989. Művészetek Háza, Pécs
Young Designers' Exhibition, Pécs, Hungary
Alexander Platz, Berlin, Germany
1991. Veszprém Megyei Iparművészek kiállítása,
Tihany,
Veszprém Megyei Művészeti Céh
bemutatkozása, Veszprém
II. Nemzetközi Mintatriennálé, Budapest
II. International Triennial of Patterns, Budapest
1993. Quattro Művészcsoport, Gellért Szálló,
Quattro Art Group, Budapest
1994. Tavaszi Tárlat,
Veszprém Megyei Művészeti Céh, Veszprém
Spring Exhibition, Veszprém, Hungary
Országos Képző- és Iparművészeti kiállítás,
Veszprém, I. díj
National Art and Applied Exhibition I. Award
Veszprém, Hungary

K. D. K.

ARKANAT építőmester

Kamesa várának Bernardo-Magno-
vezdi be a munkába

Gerő: Magyarországi várépítészet Bn. 1955.
355-356.

Arkanath

l.

Arconato

Árrosy
Árkossy –
Árky

árkosi-Ferenczi Kálmán

Balázs Márton, Groó István, Medgyaszay István Csehély Adolf neve szerepel a lapban közölt "A magyar nép müvészete" c. beszámolóban, - Malonyay Dezső müvét idézve- mely a Székelyföld népének müvészetét mutatja be. A könyv illusztrációit készitő festőművészek felsorolása mellett, a fenti neveket, mint a testvérmüvészetek munkásait emliti a cikk, de arról nem tudósit, hogy ezek a testvérmüvészetek miből állnak. Az illusztrált mü a Franklin Társulatnál jelent meg.

A HÉT, Bp. 1909. márc. 21. XX. évf.
12. sz. 203. lap.

Nem történt változás a kikeresztelkedett zsidók közlekedési korlátozásában

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Több déli lapban olyan értelmű hír jelent meg, hogy a kikeresztelkedett zsidók augusztus 1-től augusztus 6-ig bezárólag reggel 6 órától este 8 óráig szabadon közlekedhetnek.

Errevonatkozóan hivatalosan azt a közlést adták ki, hogy a hír tévedésen alapul, tehát a zsidók közlekedésének korlátozásában semmi ilyen változás nincs.

Ma déli jelentés a keleti arcvonalról

Berlin, augusztus 1. (NST) A Visztulán való átkelési helyekért folyik jelenleg mindenütt a csata. A legutóbbi 24 óra során számos német ellentámadás jellemezte a keleti arcvonalon folyó harcokat. Különböző helyeken a harcbavetett új német kötelékek, köztük páncéloskötelékek ismét visszavetették a szovjet csapatokat, mint például Varsó vidékén.

A legészakibb szakaszon, Narvánál a szovjet csapatok ismét kereken 20 lövészhadosztállyal támadtak. A németek igen kemény ellentállást fejtenek ki, úgyhogy az ellenségnek nem sikerül áttörést elérnie. Lettországban a német ellenállás fokozódása állapítható meg. Itt is német ellentámadások folynak. Dél-Lettországban, Mitau városában és környékén folytatódtak a harcok. Mitautól északra a szovjet csapatok igyekeznek elérni a Keleti-tengert.

Litvániában Tilsit irányából a Saulen felől előrenyomuló szovjet csapatokat német ellentámadás érte és visszavetette. Kovnótól nyugatra és a Memel folyó két oldalán helyi szovjet támadásokat vertek vissza. Mariampol városában jelenleg harcok folynak.

Varsó irányában a szovjet csapatok nem jutottak előbbre, sőt a német ellentámadások a város közeléből ismét visszavetették őket. Varsótól délre a San torkolatáig a szovjet csapatok mindenütt hídfőállásokat igyekeznek alkotni a Visztula nyugati partján. Öt hídfőállásuk közül négyet a német ellentámadások megsemmisítettek. Az ötödik hídfőállásért, valamint a San és Visztula összefolyásánál jelenleg elkeseredett harc folyik.

A Dnyeszter felső szakasza és a Visztula nagy kanyarulata között egy mozgó harcot folytató német páncélos hadosztály több szakaszon visszavetette a szovjet csapatokat. Ebben a harcban számos ellenséges páncélost pusztítottak el.

A Kárpátok északkeleti szélén a szovjet csapatok az Uzsoki-szoros felé törtek előre, ahol jelenleg német ellentámadások folynak.

Kiss Ferenc a magyar színészet államosításának kérdéséről nyilatkozott Szombathelyen

Szombathely, augusztus 1. *(A Magyarország tud.)* *Kiss* Ferenc legutóbb Szombathelyen szerepelt *Kőszegi* Géza társulatánál Gerhart *Hauptmann Henschel fuvaros* című színművének ünnepi előadásán. Ebből az alkalomból igen érdekes nyilatkozatot adott a magyar színészet nagy kérdéseiről elsősorban az államosítás problémájáról.

Bevezetőben megállapította, hogy *a magyar színházi kultúra erősen hanyatlott az elmult esztendőkben.*

— Shakespeare mondotta egyszer a színházról: — folytatta nyilatkozatát *Kiss* Ferenc — *a színház a kor tükörképe.* Amit most a színházban és körülötte látunk, az tökéletes fotografiája korunknak. Véleményem szerint a magyar szinjátszás régóta vajudó kérdésein csak olyan szerv segíthet, amelynek teljes *jogköre van. Lehet ez akár kormánybiztos, akár valami más.* Jogkör nélkül nem lehet javítani a helyzeten, de aki aztán kézbeveszi ezt az ügyet, az alapos ismerője és szakértője legyen a magyar színészet kérdésének.

— *Hogy miképpen vélekedem a magyar színésze. államosításának kérdéséről?* Csak a jövőben tudom elképzelni, de érzésem szerint akkor sem lesz megvalósítható. A vidéki színészet általános és tökéletes államosítása nem is lenne egészséges még a jövőben sem. Egyes nagyobb vidéki városok színházának állami felügyelet alá helyezése üdvösnek látszik, de csak azért, hogy ilyenformán biztosíthassuk a vidéki színészet biztos alapon nyugvó, állandó magas művészi színvonalát. Az általános államosítást azonban a jövőben sem tudom elképzelni, mert megvalósíthatatlan. Minden szakembernek, aki józan ésszel bírálja a magyar színházi kultúrát és a fejlődés lehetőségeit, csak ez lehet az álláspontja.

Anglia nem akar új zsidó állampolgárokat

Budapest, augusztus 1. A *Budapesti Értesítő* jelenti: A magyar főváros politikai köreiben a brit mentalitásra és az angoloknak a zsidókérdésben tanusított felfogására jellemzőnek tartják George Hally brit külügyminisztériumi államtitkárnak alsóházi nyilatkozatát, aki kormánya nevében félreérthetetlenül *elutasította* azt a tervet, hogy Európának a Németország által megszállt vagy német befolyás alatt álló területeiről származó *zsidóknak megadják az angol állampolgárságot.*

Az az átlátszó kifogás, hogy az állampolgárság megadása ezeknek a zsidóknak *nem nagy hasznára* válna, semmiesetre sem téveszthet meg senkit abban az irányban, hogy az angolok, ha valóban segitségre kerül sor és nem csupán propagandafrázisokat kell az éterbe puffogtatni, hirtelen *csöndesek lesznek.* Ilyenkor szívesen tólják az előtérbe a svédeket és még be is vallják, hogy részükre *nem jelent főnyereményt* az, ha sok zsidó állampolgáruk van.

A magyar kormány a zsidókérdésben egyszersmindenkorra *leszögezte álláspontját* és nem hajlandó afölött vitába bocsátkozni. Mint azonban itteni illetékes körökben kijelentik, mégsem lehet efölött az angol álláspont fölött szó nélkül napirendre térni, mert ez megmutatja, hogy *milyen nagya különbség a szavak és tettek között.*

Új országmozgósítási kormánybiztos

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar királyi minisztérium Ostffy Lajos m. kir. titkos tanácsos, nyugalmazott főispánt a m. kir. III. honvéd hadtest területére illetékes országmozgósítási kormánybiztosi tiszte alól folyó évi július hó 12-én — saját kérelmére — felmentette és egyanekkor dr. Mesterházy Ferencet, Vas vármegye főispánját a m. kir. III. honvéd hadtest területére kiterjedő illetékességgel országmozgósítási kormánybiztossá kinevezte.

Ma a lakóházak és egyéb épületek elsötétítése 21 óra 30 perckor kezdődik és hajnali 5 óráig tart

Szász Lajos miniszter nyilatkozata a Magyar Ipari Munkatudományi Intézet elméleti és gyakorlati feladatairól

Nemrég jelent meg a Magyar Ipari Munkatudományi Intézet felállításáról szóló rendelet, amely új korszakot nyit meg a magyar munkás és a munka közötti kapcsolatok fetárása terén. Szász Lajos miniszter most nyilatkozott az Intézet céljáról és feladatairól.

— Miért van szükség az intézet felállítására? — kérdeztük.

— Hazánk iparosodása és az ipari munkásság jelentős növekedése — mondotta Szász Lajos miniszter — nálunk is szükségessé tette olyan intézmény létesítését, amely az ipari munka és az ipari munkásság kérdéseivel, az ellentétes érdekektől függetlenül, tehát pártatlanul magasabb nemzeti szempontból tudományosan, rendszeresen és állandóan foglalkozik. Ezt a hivatást fogja betölteni a Magyar Ipari Munkatudományi Intézet, amely Dékány István egyetemi tanárnak, a szociológia professzorának vezetésével alakult.

Pontos ismeret és tárgyilagosság

— Mik voltak az irányadó szempontok?

— A nagyjelentőségű szociális reformoknak nem az önző érdekharc és a pillanatnyi erőviszonyok alapján, hanem a nemzet távolra tekintő érdekeinek szolgálatában kell megvalósulniok, hogy a kormány átfogó intézkedésekkel valóban tervszerű szociálpolitikát folytathasson. Viszont ennek előfeltétele, hogy a tényeket mindig pontosan ismerje és rendelkezésre álljanak azok a tudományosan ellenőrzött módszerek és eljárási módok, amelyekkel céljait megvalósíthatja. A tények mindenkori pontos feltárása és a különböző megoldási módok objektív, tudományos alapokon történő összehasonlítása az intézet feladata.

— A szociálpolitika tudományos művelése Magyarországon igen elmaradott. Annak a rendszernek, amely Magyarországon szűk látókörű érdekcsoportok szolgálatában a szociális fejlődést olykor megakadályozta, máskor félmegoldásokba nyomorította, nem lehetett érdeke, hogy a szociálpolitika tudományát előbbre vigyék és ezzel — szerintük — veszedelmes tudományos fegyvertárat szolgáltassanak a szociális megújulásnak.

Szociográfiai felvétel 40.000 munkásról

— A legutóbb a bad-salzbrunni nemzetközi szociálpolitikai kongresszuson tapasztaltuk, hogy a magyar szociálpolitikai tudomány és elmélet nagyon elmaradott, holott az egyébként szintén elhanyagolt szociológiai és szociográfia terén nemzetközi összehasonlítást is kiálló tudományos irodalommal rendelkezünk. Már pedig a szociálpolitikai tudomány terén is a nemzetközi összehasonlítást megálló eredményeket kell elérnünk.

— Milyen programot kíván megvalósítani az Intézet?

— Az Intézet hozzákezd egy nagyobbméretű reprezentativ szociográfiai felvételezéshez, amely 40.000 gyári munkás gazdasági, társadami és művelődési viszonyait deriti fel. Az ipari munkásság kérdései ugyanis mindaddig nem oldhatók meg teljes megnyugvással, amíg a társadalmi réteg helyzetét nem mértük fel tüzetesen.

— A háború utáni minőségi versenyben a magyar ipar csak akkor állhatja meg a helyét, ha a termelési tényezők költségei megfelelően alakulnak, lehetővé teszik a termelési összköltségeknek megfelelő színvonalon tartását. Ezért az intézet összehasonlítást fog végezni a hazai és a különböző európai államok munkásainak munkaeredményei között.

Tájékoztatók és beszámolók

— Az Intézet figyelni fogja a magyar társadalom rétegei életszínvonalának alakulását és ezen túlmenően kiválasztott tipikus munkáscsaládok háztartásának időnkénti helyzetét is vizsgálja. Elvégzi a szükséges munkálatokat az átmenetgazdálkodás munkaerőkérdéseinek előkészítésére.

— Tervez az Intézet publikációt megjelenteni?

— Az intézet időnként megjelenő helyzetjelentésben fogja ismertetni az ipari munkával és munkásséggal kapcsolatos közleményeket és azok magyarázatát. Másik nagyobb publikáció az intézet kutatásairól fog beszámolni. Azt is tervezzük, hogy az intézet időnként külön tájékoztatást adna a sajtó számára a munkáskérdés hazai és külföldi alakulásáról.

Végezetül a miniszter hangsúlyozta, hogy a gyakorlattal és az elmélettel foglalkozó szervek összhangzó működésének eredményeként biztosítható lesz a magyar ipari élet reneszánsza.

(MTI)

Vitéz Mérey főispán folytatja megbeszéléseit a pestmegyei pártközi egység érdekében

Pest vármegye törvényhatóságának kisgyülése vitéz Mérey László főispán elnöklésével ülést tartott. A napirend előtt Szentjóby Staub Elemér Borsod vármegyének a pártegység megvalósítása érdekében Pest vármegyéhez intézett átiratával foglalkozva, méltatta Mérey főispánnak az egység megvalósítása körül kifejtett lelkes, odaadó és fáradhatatlan munkásságát. Sürgette a válaszfalak lebontását és a nemzeti összefogást.

Vitéz Mérey László főispán hangoztatta, hogy az összefogást megkövetelik a Kárpátokban harcoló honvédeink és ezekben az órákban nem szabad türni semmiféle viszályt, kicsinyességet. Már több értekezletet tartott és a megye országgyülési képviselői túlnyomó többségükben elismerték az összefogás szükségességét, de ez rajta kívülálló okokból eddig nem valósult meg. Ezirányú munkáját nem hagyja abba, újabb értekezletet fog egybehívni.

Az elmult hónapokra visszatekintve, megállapította, hogy a vármegyében sikerült letörni a korteskedőket. A rendbontókat internálták és a megyében nyugalom, béke és csend van. A tisztviselői kar megerősödött, a névtelen levelek megszüntek, a nyugalom helyreállt.

A főispán beszéde után felolvasták Zala vármegye átiratát. Az átirat közli, hogy Zala megyében már megalakul az egységes pártközi intézőbizottság, amely a pártok közötti összefogás és együttműködés kimélyítésére fontos határozatokat hozott. Az átirat hasonló intézkedésekre hívja fel a társtörvényhatóságokat.

A kisgyülés ezután egyhangú lelkesedéssel vette tudomásul a főispán bejelentését a pártegység megvalósítása céljából a közeljövőben összehivandó újabb értekezletről, majd letárgyalta a több mint 200 pontból álló tárgysorozatot.

Hivatalos jelentés az éjszakai berepülésről

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Július 31-én az esti órákban egyes ellenséges repülőgépek repültek be a keleti határon és a déli országrészeket átrepülve, délnyugati irányban távoztak. A visszarepülés a késő éjjeli órákban a berepüléssel azonos útvonalon bonyolódott le. Bombázásokról és anyagi károkról jelentés nem érkezett. A berepülés zavaró jellegü volt.

József kir. herceg ötheti tüdőgyulladás után gyógyulóban van

József királyi herceg, tábornagy öt hétig tartó súlyos tüdőgyulladása állandó örvendetes javulást mutat, úgyhogy most már időközönként rövid időre ágyát is elhagyhatja. Remélhető, hogy a királyi herceg két-három héten belül teljesen felgyógyul. *(MOT)*

Felrobbant a cséplőgép — két halott, tizenhat sebesült

Szabadka, augusztus 1. Zenta határában Molnár Sz. István gazdálkodó tanyáján cséplés közben a kazán felrobbant. A robbanás következtében Molnár Sz. István, valamint Kiss András, a cséplőgép fűtője meghalt, tizenhat munkás pedig súlyosan megsebesült. A sebesülteket beszállították a zentai kórházba. A szétszóródott égő parázs 40 méter körzetben felgyujtotta a gabonát. A kár megállapítása most van folyamatban. (MTI)

Megy a vonat 1000 tojással és 12 csirkével Szombathelyről Budapestre

Szombathely, augusztus 1. *(A Magyarország tudósítójától.)* A szombathelyi közellátási ellenőrök egy Budapest felé induló személyvonat mozdonyának szerkocsijában »fekete élelmiszerraktárt« fedeztek fel. A szerkocsi zárt szekrényében az ellenőrök 1000 darab tojást és 12 felpucolt csirkét találtak. Ugyanennek a személyvonatnak az egyik kocsijában nagyobb mennyiségű külföldi eredetű talpbőrre bukkantak. Megindult az erélyes nyomozás.

Agyonlőtte magát a menekülő áldetektív

Társait keresik

Hétfőn este 8 óra tájban három ismeretlen férfi állított be *Schubert* Bernát kereskedő *Bulyovszky-utca* 38. számú házban lévő lakására. Detektiveknek adták ki magukat és házkutatást akartak tartani. *A kereskedő igazolást kért a három férfitől, mire ezek menekülni kezdtek.*

Lerohantak a lépcsőn, kettőnek sikerült az utcára jutnia, de a harmadik a házfelügyelő lakására rohant be. Az egyik lakó, *Block* István 46 éves magántisztviselő rendőrnek akarta átadni a csapdába került áldetektívet, mire az dulakodni kezett vele, majd irattáskájából revolvert rántott és *rálőtt a magántisztviselőre, akinek a golyó a balkarjába fúródott.*

Az áldetektiv ezután maga ellen fordította fegyverét és *szivenlőtte magát. Azonnal meghalt.* A házmester a rendőrségre telefonált. *Blockot* a mentők a Magdolna-kórházba szállították. Az öngyilkos zsarolót a törvényszéki bonctani intézetbe vitték, ahol megállapították, hogy *Kiss* Ferenc János 22 éves gyárimunkás, aki a Szilágyi Lajos-utca 2. számú házban lakott. *Két elmenekült társát keresi a rendőrség.*

A Székely Határőr Egyesület a politikai pártok működésének felfüggesztését kéri a háború végéig

Sepsiszentgyörgy, augusztus 1. Pál Gábor országgyűlési képviselő, mint a Székely Határőr Egyesület elnöke, javaslatot terjesztett a kormány elé és kérte, hogy a politikai pártok működését a háború időtartamára az egész országban szüntessék be, vagy amennyiben ez nem lehetséges, a párthar-coknak legalább a Székelyföldön vessenek véget.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó férj, édesapa, após, testvér, vő és rokon

Árkosy Ernő Mihály

építész, építőmester

folyó évi július hó 30-án, életének 57-ik évében, hosszú szenvedés után elhúnyt. Drága halottunk földi maradványait augusztus hó 2-án délután 3 órakor fogjuk a Kerepesi temető halottasházában a róm. kat. anyaszentegyház szertartása szerint örök nyugalomra helyezni.

Az engesztelő szentmiseáldozatot augusztus hó 3-án reggel 9 órakor fogjuk az erzsébetvárosi plébániatemplomban (Rózsák-tere) az Egek Urának bemutattatni.

Emlékét el nem múló szeretettel őrizzük!

Szomorú szívvel, megtört lélekkel tudatom azokkal, akik szerették, hogy büszkeségem, napsugaram, szeretett

Vilikém

nincs többé.

Siratja anyja özv. Grosz Dánielné, öccse György és a rokonság

Fájdalomtól megtört szívvel értesítjük rokonainkat, jóbarátainkat, hogy

MAYER JÁNOS

hőn szeretett férj, édesapa, július 22-én 62 éves korában váratlanul elhúnyt. Ideiglenesen Seregélyesen a róm. kat. temetőben 24-én helyeztük nyugalomra. Az engesztelő szentmise a terézvárosi plébániatemplomban szombaton, e hó 5-én reggel 8 órakor lesz megtartva.

Gyászolják: Özvegye Mayer Jánosné sz. Wasteleky Anna; gyermekei: Anga Béláné sz. Mayer Erzsébet, Csik Lajosné sz. Mayer Mária; vejei: Anga Béla és Csik Lajos; unokája: Csik Erzsébet Anna Mária; testvére: Schneider Józsefné sz. Mayer Magdolna; sógorai: Schneider József és Imreh Mihály családjaikkal.

Nemes lelke örökké élni fog közöttünk!

Új fontos ármegállapító rendeletek

A hivatalos lap mai száma egész sor ármegállapító rendeletet közöl. Az egyik az egyes mezőgazdasági termények 1944—45. gazdasági évre érvényes árának megállapításáról intézkedik s a búza, kétszeres, takarmányárpa, kopasz árpa, tavaszi kétsorú árpa, kukorica, rizs, hüvelyesek, mák, seprűcirokmag, az Olajosmag Forgalmi Központ, a Vetőmag Forgalmi Központ, a Rostnövény Forgalmi Központ, a Burgonya Forgalmi Központ és a Szálastakarmány- és Szalmaforgalmi Központ ügykörébe tartozó termények, továbbá a hagyma, cukorrépa, cikóriagyökér, cirokszakáll, komló, gyökér és gumónövénymagvak, cukorrépamag, takarmányrépa és fűzvessző árait állapítja meg. A rendelet a burgonya árának megállapítására vonatkozó szakaszok kivételével a mai nappal hatályba is lépett.

Egy másik rendelet a vágómarha, vágóborjú, vágójuh és vágóbárány, valamint az ezekből kitermelt hús- és melléktermékek árát, a harmadik rendelet az élősertés és husipari termékek árát, a negyedik rendelet a tej- és tejtermékek árát állapítja meg. Budapesten a pasztörözött vagy államilag gümökórmentesnek megállapított tehenészetből származó tej fogyasztói ára kannákban 70, palackokban 78 fillér, egyéb tej ára 68, illetve 76 fillér. Ugyanez a rendelet megállapítja a különböző sajtok, juhtej és termékeinek árát.

Az ötödik rendelet a búza- és rozsőrlemények és malmi termékek legmagasabb árát, a hatodik rendelet a szárított tészta legmagasabb árát, a hetedik rendelet a kenyér és egyéb sütőipari termékek legmagasabb árát állapítja meg. A kenyér fogyasztói ára Budapesten és környékén kilónként 60 fillér, a viszonteladói ár pedig 56 fillér, az ország többi részén 58, illetve 55 fillér.

Ugyanitt említjük meg, hogy egy közellátási miniszteri rendelet megállapítja a bércséplési részt.

TEJ

A polgármester közli, hogy Budapesten és környékén a tejjegyekre a kereskedők augusztus 2-án, 3-án és 4-én a következő mennyiségeket szolgáltatják ki: Az A, Azs, B és Bzs jegyekre változatlan mennyiséget, a C és D jegyre 0.2—0.2 litert.

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

Sportöltöny P 346.18
Mürostmentes ingek P 89.85
NÁDOR RUHA
Budapest, V., Nádor-utca 2.

Gyermekkocsik
gyermekágyak legolcsóbban: Prohászka-gyérből, Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fiók: Üllői-út 7.

Használt férfiruhát
és fehérneműt legmagasabb áron veszek. Telefon: 134-860. Hajdu

Táskarógép
kitűnő állapotban, sürgősen eladó XIV., Kerékgyártó-u. 20. I. 5., délután 4-től.

5 drb nagyteljesítményű festékszóró géppel, gázkemencékkel tömeg
bérduccozást és zománcozást vállal nagyüzem
Telefon 132-475

Megbízható szállítás
triciklin, Király-utca 46, Movolin-garázs. Tel.: 224-681.

Elrepült 3 drb. törpepapagály
Kérem a megtalálót, hogy juttassa el vagy értesítsen jutalom ellenében: Vi, Csáky-utca 20/b, IV. emelet 3.

Katonaládák
raktárról kaphatók.
Soós asztalos, Erdélyi-u. 1.

Férfifehérnemű bérmunkát
vállal tíz motoros varrógéppel dolgozó üzem. Megkereséseket »Bácska« jeligével a kiadóhivatalba.

Házfelügyelőségért
elcserélném központban levő 2 szoba komf. r. b. lakásom. »Bárhol« jeligére a kiadóba.

Faház eladó
eternittel bélelve, télen is lakható. Rendelésre is készül. Pestújhely, Székely-utca 32. sz.

Ügyes műstoppolónőt
felvesz jó fizetéssel Adler, Wesselényi-utca 9. sz.

ELVESZTETTEM 290.— P fizetésemet
július 30-án d. e. Légó után a Margit-sörözőben. Kérem a becsületes megtalálót jutalom ellenében adja le IX., Köztelek-u. 8. I., könyvelésbe.

ROBOTFA
Autó, traktor, motorba; 3 nóra vízkőbontásra 3—4 kg GŐZGÉPBE; 5—6 hónapra 4—25 kg Ára: kg 8.— P
Gép nemét, nagyságát kérem közölni. Vízkőmentesítő vállalat, Nagydorog.

BÚTORT
ma MARKUS vesz legmagasabb áron. Teleki-tér 136. T. 134-027

6 nap alatt tisztít, fest minta után
NIVO, József-körút 49.

Családok figyelmébe! Bombabiztos helyen. Pesttől nem messze, azonnal beköltözhető, télen-nyáron lakható új fim faház, gyönyörűen festve, 208 □-öl fajszölő és gyümölcsösben, négynapi Pesten tartózkodásom alatt 20.000 P sürgősen eladó. Tul.: Bazsó 150-037

Menyasszonyi és vőlegényi
ruhakölcsönző
Hatvani László, VII., Nefelejts-utca 23. Telefon: 223-517.

Szőnyeg- és bútorosztályunk részére
eladókat keresünk
Irásbeli ajánlatokat személyi adatok és fizetési igény megjelölésével kérjük.
Corvin Áruház

Táskagramofon
40 külföldi lemezzel eladó. Érd. 116-635 sz. 5—7 óra között

Kisebb
konzervüzem
felszereléssel vagy anélkül bérbeadó. »Konzervüzem« jeligére Dr. Árkossi Hirdetőirodába, Mester-u. 17/a.

ELVESZETT Budafokról német vizsla, Fickó névre hallgat. Megtaláló magas jutalmat kap. Vörösmarty-utca 13. sz. Budafok

Hátizsákokat, oldalzsákokat
készít Javítás hozott anyagból is. Házkötő Illés üzeme. Thököly-út 31/33. Telefon: 496-182

Elveszett
szombat d. u. a Déli pályaudvarról 14.30-kor induló tapolcai vonat II. osztályú termes kocsijából Kodak-gyártmányú filmes fényképezőgépem. Kérem a becsületes megtalálót, hogy jutalom ellenében adja le Junó László, X., Gergely-u. 8. címre

Férfiruhát fehérneműt bútort
ma Molnár
vesz a legmagasabb napi áron
Népszínház-u. 20. II. 1. T. 133-804

BALLON
kabát és sportmellények.
KARDOS
József-körút 25

HARGITA weekendházak
készen kaphatók. Miskolci-út 84.

ÜDÜLJÖN
közelben a szigetszentmiklósi Kéktó fürdőn, bombabiztos óvóhely, strand, olcsó szobák, jó konyha, horgászat, egyszemélyes torpedóflotta. Telefon 342-190

Légóbőröndök
légóládák minden méretben
Szenkovits, Almásy-u. 3, III. 24

Budán vagy közelében veszek nagyobb TELKET
vagy néhány szomszédos parcellát. Jelige »Nem a városban« a Központi Hirdető Irodába, Erzsébet-körút 23.

Háziól-házig
szállítok bármit, 3 mázsáig terhelhető motorral. Bányai, VII., Almásy-tér 8.

Keresem Winkler Mária
besztercei (óradnai) nőt, ki 1926-ban a kecskeméti gyermekmenhelyre adott be 11 éves kromban és akkor Budapesten lakott. Vender Tibor Pestszenterzsébet, Alsóhatár-út 133. sz.

Árverésre kerülnek:
ebédlő, konyhabútorok és egyéb használati tárgyak aug. 2-án d. u. 3 órakor, X., Közraktár-u. 24. II. 12. Megtekinthetők aznap d. e. 8—12 óra között.

Underwood-írógép
eladó. II., Toldy Ferenc-u. 24. I. 5. Érdeklődni 2—4-ig.

ELVESZETT a balaton—nagykanizsa—csáktornyai személyvonat II. osztályából szombaton egy barna aktatáska, amely életbevágóan fontos iratokat tartalmazott. Becsületes visszaszármaztatót magas jutalomban részesítem. Leadandó: Wahrmann-u. 33. Leinerné részére a házfelügyelőhöz

Kérem azt az urat, aki július 29-én, szombaton reggel a Tapolca felé menő vonattal Balatonboglárra utazott, hogy a kalapja alatt felejtett
Voigtländer-Bessa
fényképezőgépem megtalálásáról
156-874 budapesti telefonszámon értesíteni szíveskedjék

Azonnal bérbe vennénk
500—1000—1500 m²
üzemhelyiségeket
lehetőleg iparvágánnyal „Papíráruem" jeligére a kiadóba

NAGY IPARVÁLLALAT KERES
4—500 m²-ig száraz
raktárhelyiséget
Nagy-Budapest területén, iparteleptől távoleső helyen. Ajánlatokat »Géprakár« jeligére Arató Hirdetőbe, Erzsébet-körút 14.

Ki tud róla?
Eltünt július 13-án Kisörssy György 16 éves V. gimnazista fiam. Az eltünt 170 cm magas, gesztenyebarna hajú, szürkekék szemü, ovális arcú. Aki tud róla, jutalom ellenében értesítse aggódó szüleit: Kisörssy Jenőt, Bpest V., Zápolya-utca 25. Telefon 292-791

Árkosi György

festőasztalos

Kövendi Asztalos János
kolozsvári festőasztalos
egyik segédje volt a
bátonyi (Kalotaszeg)
ref. regi (lebontott)
templom diszitésében
1753-ban

Foglár 80 l.

4355. W. P.

Sz. Bostonban 1839

Magány (Solitude).

Eszméjét háborgó tenger
hullámafodrát a felhők közül
a háttér felé haladó egyenes
tették és a mely fölött az é
Jelzése alól balra:

Vászon, méretei 107·5 : 215
értéke 6000 K. — Néhai gróf Pá
november 14-én (1429–908). —
hagyására vonatkozó adatokat
Bejelentetett 1913 márczius 16-á

Kifüggesztésére vonatkozó a
ban. 1913 : 131. *William P. W*

Jegyzet. Az e festményre vo

a) a törzsleltárban (1547–
W. Dana: Solitude. Ölgemälde
215·5 breit (Super-Saal);

b) a leltári kivonatban (1
W. P. W. Dana: Solitude (Soup

c) a hagyományi jegyzékben
W. Dana: Az elhagyatottság (S

d) az átvételi okmányban
Dana: Solitude. Ölgemälde auf

Hag. 1912.
Pálffy

Árkosi György

asztalos legény

Kövendi Asztalos János kolozsvári asztalosnál 1753-ban a bábonyi ref. templom legény-karzatán dolgozott.

Debreczeni László

1935. 70. l.

Árkosi György

X VIII. 17.

Kolozsvári asztalosok

2. l.

Nyomtatvány

Europa

Film, Könyv-Lapterjesztő és könyvkiadó R.T.

Budapest

V Rothermere-u 12. III/2

megjöv

Arkosi György

asztalos legény

1752

l.

Tombor 1947

31. l.

Mária Krisztina (?) főhe

Egész alakban, balraford
van ábrázolva. Bal kezét a f
tömbön nyugtatja, a mely m
míg jobbjában krétaszorítót t
döke és szeme barna, haj- és
köves. Sötétkék ruhájának ki
nyáját csipkefodrok diszítik,
pedig lobog. Jobbról, az ara
kék párnán, korona és her
utóbbinak egy része lelóg. A
tűnik szemünkbe.

Vászon, méretei 112 : 86 cm
1890 április 3-án Valkovszky E
Kifizettetett 1890 április 19-én.
5-én (17–891).

Kifüggesztésére vonatkozó
retlen festő: Mária Krisztina
Ismeretlen festő a XVIII. szá
Albert szászteschenі hg. neje.

Árkosi György, asztalosmester

MDK

A kolozsvári asztalos céh tagja a XVIII. sz. harmadik negyedében.

14.o.

Balogh Jolán: Kolozsvári reneszánsz láda 1776-ból.

KolozsmonEml. 9-23.o.

Árkosi György MDK

Kövendi Asztalos János kolozsvári asztalos Ridell Márton és Árkosi György segédeivel készítette 1753-ban a bábonyi ref. tpl. festett és feliratos legénykarzatát.

Debreczeni László 1935. 7o l.

MDK.

Árkosi Gyula

Fotókiállitási szerepléséről

Csongrádmegyei Hirlap 1965 ápr. 21. lap

MTI SAJTÓFIGYELŐ
HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726
1973 FEB 18
SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP

Árkossy István
1021

ÁRKOSSY ISTVÁN ILLUSZTRÁCIÓJA

Bábok, színészek, gy...

Nem akar szünni a taps és a kacagás, nagy a gyerekek öröme, ha valamelyik művelődési házunkban a fennállásának huszonötödik évfordulóját ünneplő Állami Bábszínház együttese szerepel.

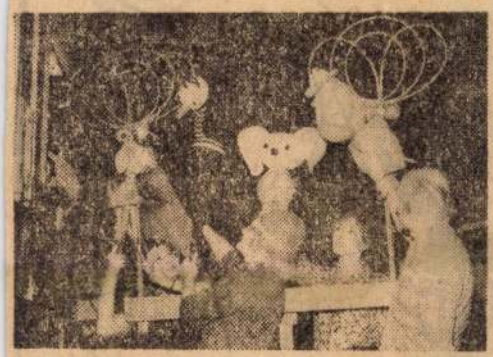

Kaszner Irén, Balogh Klári, Kozári Eszter és Óhidy Lehel, amint a paraván mögött mozgatják a zsiráfot, a struccot, az elefántot és a vízilovat a Foltos és Füle-nagy című mesejátékban.

És íme a hatás. Nevető arcú, feszülten figyelő, tapsoló gyerekek a törökszentmiklósi művelődési központ nagytermének nézőterén. Legutóbb két előadáson mintegy hatszáz óvodás és általános iskolás tekintette meg az Állami Bábszínház műsorát.

Halál a síneken

Vádirat a szeptemberi abonyi baleset ügyében

Múlt év szeptember 15-én, reggeli órákban tragikus mondón sem figyelmeztette beosztottját, akit pedig ép-

Minden jól megy a Holdon

A Lunohod programja

Péntek este ismét rádió és televíziós kapcsolatot létesítettek a Lunohod—2 szovjet holdkocsival.

Magyarországi idő szerint

Árkossy István

Az 1973-as Országos Grafikai Szalon kiállításán Kolozsvárott könyvgrafikával szerepelt.

A Hét, 1973. nov. 16. 4. elf. 46 sz. 9 p.

Árkossy István grafikus
grafikáiból ajándékozott
az „Ákány János" múzeumnak

Emlétve: Paulovics László, Kozma István, Gy. Szabó Béla, Gál Anna, Ferch Ferenc, Lausch Gyula, Jecza Péter, Benczédi Sándor, Molnár Zoltán, Kazinczyné, Vitályos Magda, Jeczáné, Bíró Klára, Szakács Zoltán, Gál András, Bandi Dezső, Szentimrei Judit, Csulak Magda, Kósa Huba Ferenc, Fuhrmann Károly, Barabás István, Szsó Miklós, Szervátiusz Jenő, Nagy Pál, Fux Pál, Tóth László, Hunyadi László.

István: Képzőművészet és közönségigény

Wagner

Igaz Szó 1973/4

Akkossy István grafikus

Árkossy István

Müve szerepel a Korunk Galéria
"Ady szeme,Ady arca" c.kiállitásán

Kolozsvár,1977.október

Árkossy István

Árkossy István grafikus kiállitása a szatmári Művészeti Galériában./rövid hir./

Utunk, XXXII.évf. 23./1493./sz. 1977. jun. 10. 8.old.

Árkossy István

- A Kornuk Galeriában okt-én megnyílt Ady-emlékkiállításon munkáitból állítottak ki

(Kornuk hírei)

Kornuk 1977/10

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

UTUNK
1977 JUL 1

Árkossy István

2021

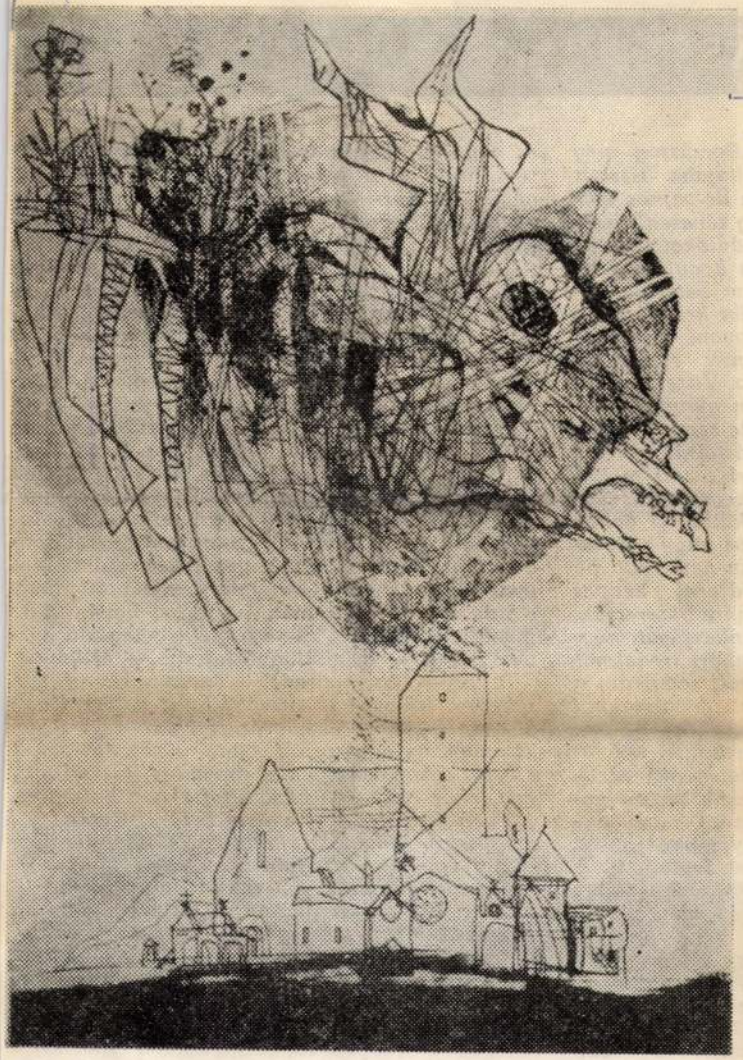

Árkossy István: Október

Árkossy István rajzai és rézkarcai

A SZATMÁRI KIÁLLÍTÁS ÜRÜGYÉN

A szimbólumalkotás feszes, ám sóhajtozón bensőséges intellektuális izgalma árad a rajzok és rézkarcok merészen kusza vonalaiból. Beszéd és beszélni készülő hangulat; a be- és kilégzés természetes dinamikája, felrajzolt jelek halmaza felszólító erejű, minden dadogásnak megkegyelmező kompozícióvá áll össze; súlypontja az értelem és érzelem koordinátatengelyének megtermékenyítő metszése. Az érzelem vonalai hol az eszmények világába kinőtt nyugtalanság, hol a földön járó melankólia erejével feszítik az értelem szigorú vonalait. Ennek az egymásrautaltságnak stílusos komolyságába szemérmesen és tétován hatol be a humor vagy a megtisztító derű. A személyes élmények spontán berkeit bejárva döbbenünk rá, hogy az ábrándos rendezetlenség lüktető, gomolygó, öntörvényű rendezettséggé forr össze. Irónia vagy mentegetőző konvenció; díszlet vagy való élet; álmos mezei zaj, vagy kísérteties történelmi csend.

Az egymást marcangoló vonalak közül az életképesebbek győznek, de az alulmaradottaknak is ott a helyük az életet jelentő, a világot átalakító papíron. Finom és ingerült mozdulatokban dúl a harc; a kifejezés kényszerévé nemesül vagy torzul a kedvtelés: a rajz. Árkossy a harc nyomait nem törli el, meghagyja tanulságként: *élünk; nincs ok az aggodalomra!*

•

Álomvárak. Légvárak.
Soktornyú míves látomás. Vallomások múltról és jelenről.

Hajnali szélcsendben megtorpant szélmalom. Nyugtalan dal: vörös pirkadat.

A szétzúzott és újjáéledt nosztalgia vándora lép a magányosan sötét napkorong alatt.

Szótlanul hívó lomha szalmadombok. Dús kötegek. Kéjes árnyék.

Mese-tél-várak. Hűvös, törékeny testek. Ég. Dac. Jajongás.

Az üdvözült Október párás lehelete mossa az eget s a szerelmes, harmatos földet.

Forrás.
Varázslat.
Kristályos hímzés.
Gondolatfolt az idő kék ködén.

SOLTÉSZ JÓZSEF

MARGÓ

LEVÉLVÁLTÁS

Szegény, **SZEGÉNY AVROSZIMOV**... Közhely a léte: „a történelem forgatagába sodródott kisember"... „elkapta a gépezet"... „abszurd véletleneknek kiszolgáltatva"... **BULAT OKUDZSAVA**, ez a grúz-örmény eredetű mai orosz író, az érzelmes-gunyoros chansonnier a közhellyel néz farkasszemet. Mégpedig az orosz irodalom háromszor szent hagyományai értelmében: szolidaritásból. Dosztojevszkij láttatta a gyilkos lelkét, Gogol az eszement bürokratáét, Csehov a kispolgárét, Tolsztoj a megmerevedett bíróét, Gorkij a szépelgő spicliét — ha nem is ez náluk a lényeg, az adót leróták. Okudzsava a közhelyet vizsgálja, kettős szemszögből is: mert a közhelyek anyagaként tengő emberek iránt szeretetteljes érdeklődést érez, és azért is, mert a közhelyet, a lapos semmit a történelem egyik valóságos projekciójának, megelevenedő, létre rezzenő kivetítésének kénytelen tartani. A dekabrista lázadás egy törvényszéki tollnok szemszögéből: mi ez? Kuriózumok keresése? A hősi történelem lefitymálása? Csak nem tartja Okudzsava a korrumpált kis hülye nézőpontját reprezentatívnak? De igen, reprezentatívnak tartja a korrumpált kis hülye szemszögéből, az ő számára, mert hiszen az ő életére csakugyan ez a reprezentatív, a jellemző, a fontos, a meghatá-

M. S. — Marosvásárhely: „*Bocsásson meg hogy beleavatkozóm személyi vitájába tisztelt F. L. — Marosvásárhely oldalán de sajnos igazat kell adnom neki. Ön tényleg tévesen bírálja el az önhöz bizalommal fordulókat, illetve müveiket. Hidje el kedves uram hogy ilyen típusú válaszaival egyáltalán nem segiti a jelenkori magyar irodalmat. Az ön kritikájának a pozitiv oldala vita nélkül megvan, de sajnos nagyobb mértékben éktelenkednek benne az unalmas múnkaórák negativitása. Vitathatatlan hogy szigorú és nemütölsósorban gúnyos kritikája ambiciónálja a levelezőit, de szerintem inkább a gyengéket, mert aki mástól is kikérte kritikáját és nem tanácsolták el a toll mellől (ami már haladást jelent) az megvagyók győződve hogy több müvét nem küldi be önhöz hanem más laphoz fordúl, (sajnos nagy választéka nincs) vagy pedig egyáltalán nem küld be semmit és sehova többet. És hidje el kedves K. Jakab Antal hogy bár mennyire szeretjük, tiszteljük Petőfy múnkáit és múnkásságát mégsem hasonlithatjuk össze a jelenkori irodalmat és kritikát az Anyám tyúkja-ával, sempedig a tyúktojás eredete körül kialakúlt fogalmakkal elvitatni nem lehet, illetve lehet, ahogy ön tette, de tévesen.*" — Elégtételünkre szolgál, kedves M. S., hogy rovatunk közleményei nem maradnak visszhang nélkül: amint vitánk támad valamelyik olvasónkkal, íme — mint már annyiszor — postafordultával nyomban mások (M. S.-ek) is hozzászólnak, állást foglalnak. A termékeny és többoldalú eszmecserének ebben a tartósan kedvező légkörében is külön öröm azonban, ha két hozzászóló lelke annyira együtt rezdül, tolluk annyira egy ütemre dobban, mint most. Mert az ön sorait összevetve az öntől is, tőlünk is mélyen tisztelt F. L. levelével (megjelent lapunk június 17-i számában), nemcsak tökéletes nézetazonosságot tapasztalunk, hanem elképesztő hasonlatosságot a fogalmazásban, a szóhasználatban, a nyelvtani és helyesírási hibákban, sőt az írásképben is. Ha nem tudnók, hogy ön M. S., ő pedig F. L.

és egy l... de arra is emlékszem, sőt utána néztem, hogy Gárdonyi az Atilla alakot használja, akárcsak Kós Károly (Atilla királyról ének). Minek köszönhető ez a kettős mássalhangzó-eltolódás? Azt hiszem, a kiejtés mai napig is az Atillát követi, két l-lel, főleg felszólítás, parancs, hívás esetén." — Nem szeretném nyelvészek dolgába ártani magam, de időmegtakarítás céljából és mivel jelenleg nincsen állandó nyelvművelő rovatunk, elmondom mégis, amit a kérdésről — főleg a kezem ügyébe eső kézikönyvekből — tudok. A régebbi szófejtők török-tatár, bizánci, finnugor stb. párhuzamaival szemben Kálmán Béla szerint a név gót eredetű, germán udvaroncai és katonái illették vele először a hun fejedelmet, jelentése *atyuska* volt (vö. *cár atyuska*). Írásmódja sokáig ingadozott (az Atillán és Attilán kívül a régiségben előfordult például Átila is). Végül a Magyar Tudományos Akadémia úgy döntött, hogy a tulajdonnév *Attilának* írandó, a belőle származó, *vitézkötéses, zsinóros zeke* jelentésű köznév pedig — megkülönböztetésül — *atillának*.

P. É. — Nagyvárad: „*Tavasszal... / egy selymes, fehér akácszirom / hullt a hajadra, / a szél elkapta s elsodorta // Nyáron... / egy kis margarétakoszorú / fonta körül nyakad, / s a kis tóban nézted meg magad. // Ősszel... / egy fehér csillagot tükrözött / vissza a szemed. / Ilyen jó még nem volt veled! // Télen... / a szikrázó hóban játszottunk, / s fülembe súgtad, / egy lesz az utam s az utad. // Erőt és egészséget kívánok a további munkához.*" — Köszönjük, viszontkívánjuk, kivált, hogy az évszakok körforgása még egyre tart.

D. I. — Kolozsvár-Napoca: Verset küldött be, s azt kérdi, verset írjon-e a továbbiakban, avagy prózát. Hát, amíg prózát nem küld, addig írjon prózát.

N. S. — Nagyvárad: „*Amenyiben Damoklész érezte / a kardot feje fölött — / úgy volt. / Én igazán elhihetem. / Hitem mögött pedig ott kérődzik / az elismerés bólogató tevéje: / »Hát*

Ávlossy István

grafikái szerepelnek a Korunk Galéria
„Költők és grafikusok" c. kiállításán

Kolozsvár, 1978. március

Árkossy István

„A Forrás költői és grafikusai"
címmel a Komm Galériában
megnyílt portréállításon sze-
repelt (nyitás 1978. márc. 4.)

(Komm hírei)

Komm 1978/3

Árkossy István

– grafikáival szerepelt a Kommk Galériában tartott „Grafikusok a szülőföldről" kiállításán (1978 máj. 13.)

(Kommk hírei)

Kommk 1978/5

Árkossy István, grafikusművész

Amikor a kolozsvári grafikai iskolát említjük olykor, pusztán arra célzunk, hogy a többnyire Feszt László nyomán és körülötte kialakult stíluskör, Geh Gusztáv, Árkossy István és mások munkássága új lendületet adott a sokszorosítható metszettechnikák fejlődésének és újfajta grafikai szemléletnódot honosított meg művészetünkben.

Bunner Zoltán: Azzal fejezik ki egyéniségüket, ahogyan a romániai magyarság mindennapi életéhez kapcsolódnak művészetükkel.
Korunk 1979. febr. 66. old.

ÁRKOSSY ISTVÁN

festőművész

A székelyudvarhelyi Municipium Művelődési Ház kiállitótermében 1983 május 9.-én Árkossy István kolozsvári festőművész kiállitása nyilt meg. /rövid hir/

Utunk, XXXVIII.évf. 21./1804./sz. 1983 május 27. 8.old.

ÁRKOSSY István

Chikán Bálint

Árkossy István grafikái
Fiatal Művészek Klubja

Új Tükör, 1984. márc. 18. XXI. évf. 12. a. 4.

This would be the continuation of the post-

home which I had started with the dialogue of Austrian and Hungarian artists. The other group of events would consist of historical exhibitions. I have a complete plan entitled Dreimal achtziger Jahre (The 1980s three times): Vienna, Prague, Budapest. These exhibitions show what happened in these cities in the 1980s; I find this important also because these years have brought a tremendous boom in Austria: at least 30–40 names turned up which must be recorded in universal art. Just think of *Anziger, Wurm, Wakolbinger, West* or *Pichler.* And I feel that today I am already able to present Hungarian art of the 1980s without any bias, with its points of junction

Örök Amortizáció

Árkossy István kiállítása a néhai Dürer Teremben*

Valamikor azt mondták: a boldog népeknek nincs történelmük. Hogy ez igaz-e vagy sem, mind a mai napig nem tudtam megállapítani, mert bárhol ütöttem is fel a világtörténések nagykönyvét, én mindenütt csupa történelemre találtam benne.

Hol van hát megírva, ami nincsen?

Nos, a széptan ítészei is ilyesféle észjárással vitatkoztak: van-e igazi művészet emberi nyomorúság és szorongás nélkül? De arra már nem szívesen gondoltak: van-e egyáltalán nyomorúság, szorongás vagy akár: válság nélküli létezés.

A választ mindenki tudja: nincsen.

A szorongással úgy van a művész, mint *Voltaire* volt a Jóistennel: ha nem volna – ő maga találná ki, mert minden bizonnyal millió helyen is meglelné forrásait.

Csakhogy nem mindegy, a nyomorúság, a szorongás érzetét, léthangulatát mi hívja elő: elitgondolkodásunk finom, finnyás pókhálószerkezete, képzettársító szeszélyeink, beretvaéles logikánk és ínyenc észjárásunk vagy pedig az elsődleges, annyira nyomasztó világ.

Bár sokaktól tanult, *Árkossy István*nak mégsem kellett a kiváló egzisztencialista univerzitás padjait koptatnia, valutáért beszereznie a szorongást kiváltó szereket. Kínálta azt néki – mint egy királynak Keresztelő Szent János fejét, tálcán – az erdélyi Salomé-létezés.

Szűkebb pátriájában, a jelen és félmúlt lélekölő idején, utat tett meg az infantiloid játékostól az ijesztően groteszk birodalomig, s e vándorlás egyben a felelősség nemzetközi országútja is volt. Mert felelősség nélkül bármely művészetet elfúj a legelső szél; a felelősség – emberi és művészi – az a hatalmas áttetsző üveggolyó, amelyet a tünékeny papírra, vászonra helyezünk, hogy szinte láthatatlanul is őrizze, mint legjobb cerberus, alkotásainkat.

Ott helyben, földrajzi és naptári *itt* és *most*ban lett ő szürrealista, vagy ha úgy tetszik – paródiától, groteszktől dúsabb – „neoszürreál". Hiszen csak úgy lehet kozmikus minden vízió, hogy földi provinciánkról lődözzük föl képzelgéseinket, ki tudja, hova és kinek. Mert ma már – ismét –: „üzeneteink" nemcsak a Glóbusznak szólnak. Nyújtogatott csáp valamennyi más szellemvilágok felé, melyekben – vacogva is – reménykedünk.

Árkossy is rájött, hogy az átkozva áldott vagy áldva átkozott geometrikus civilizáció ellen védekezni s közvetve tiltakozni – nagyjából – két úton is lehet. Az egyik a naiv, népmesei: talán, patriarchális szürrealizmus, mely gyönyörű, olykor egzotikus világot idéz. Így árul

Árkossy István: Vándormuzsikus, olaj, farost, 65 × 55 cm, 1988

* A Dürer Terem 1988. december 10-én megszűnt. A Képcsarnok Vállalat eladta a szomszédos banknak.

el nosztalgiát egy etnológiai síkban is meghatározott jövendő iránt – épp ezt szegezvén szembe abszurddal, rémülettel. A másik: „kibeszélni", „kifesteni-rajzolni" magunkból a geometria rémületét, akár önterápiával; szorongató álmunkat másnap elmondjuk, ne tetézzük e szörnyűséget még az eltitkolás súlyaival is. E kép etnológiailag határozatlan vagy határozatlanabb, benne a Homo, az Ember mint nemének képviselője általában jelentkezik még akkor is, ha valójában mindig egy ember, csoport vagy nemzet szorongását emeli reprezentáns „emberi rémületté, fájdalommá"... és a többi. Mindenesetre a szürrealisták jöttek rá, hogy csak a régiek hitték a geometriát olyan isteni tudománynak, melynek harmóniája, letisztultsága megnyugtató, s valami végleges elrendezettséget, valami *Leibniz*-féle jó, eleve elterveltséget bizonyít, és amelynek örök koronája: az ipar.

A modernebb (újabb) szürrealisták arra is rájöttek, a kiszámíthatóban is van annyi ijesztő motívum, annyi kiszámíthatatlan, amennyi előrelátható elem a kiszámíthatatlanban található. A zűrzavar, a káosz fenyegető, de a mozdíthatatlan – vagy annak tetsző – elrendezés nem kevésbé lesz azzá.

Nos, ha Árkossy István olajfestményeit, színes és egyéb grafikáit nézzük, olyan kényszerképzetszerűen visszatérő változatokat látunk, amilyen obszessziós, mondjuk, a szimbolikus költészetben a nagybetűs Élet, Halál, Csók et cetera. Az ő tablóit látván óhatatlanul e szavakat írhatjuk egymás mellé: SZAKADÉK, HULLÁMSÍR, OSZTÓDÁS, SZÉTSZÓRÓDÁS, TÉRKÉP stb.

Bekerül e szürreális látomásba a romantikus lendület is. Hiszen mi volna „viharosan" drámaibb téma, mint egy felcsapó hullámok közé süllyedő hajó? Az emlékkönyv-versekbe vándorolt motívum, „az élet tengere" azonban éppúgy jótékonyan kezd bennünk újraértékelődni, mint – mondjuk – egy régi hindu coitusábrázolás, amelyben ma már nem pornót vagy nyers erotikát, hanem a szerelem kendőzetlen teljes képét ünnepeljük. A romantika, akár minden „izmus", a maga „vetésforgó-útját" járja az időben. A stílusirányok éppúgy nem ismerik a teljes amortizációt s egyben elkopást, mint bizonyos masinák: a vízimalom még ma is képes „megtéríteni" valamit egy régesrégen kifizetett összegből, akár a kamatok kamataként. Így lesz az *életképes* művészet értékmérője az Örök Amortizáció, nem múló megtérülés. Mindig és mindig megtéríti vagy viszonozza a fukar társadalom csupán egyszer nyújtott befektetését, „ajándékait", ahogy Petőfit vagy Jókait a tankönyvben ma is olvashatják a gyermekek...

Árkossynál nemegyszer a „kiskorúsított", paródiás világ is megleli a maga ijesztő vetületét, hiszen látjuk a mai művészetben (nem is egyszer): korántsem az elsődleges létformák, sokkal inkább a stílusok iránt van – rehabilitáló! – nosztalgia, mert akár így, akár úgy elszegényítették a világ és az élet gazdag ábrázolatát. Vulgárisan: ugyanaz a festő, aki semmi pénzért sem mondana le fürdőszobájáról – a forrásnál „feredő" lány témáját is birtokolni vágyja. Bauhaus-épület zuhanya alól révedünk a hegyi forrásokra vissza... az emberben a történelmi ember, a homo historicus előretörése ez.

Nála a távolinak ez a közelrehozása sokszor csendéletféle vagy akár gyermeki perspektívakezeléssel valósul meg. Sokszor a tér „előterében" történik minden, ami távol és közel. A hideg színek távola helyett mintha egy piros abroszra kerülne a csendélet „cipója". Ő pedig házakat, földeket, holdat, akármit odahelyez a „meleg perspektíva" abroszára. A rutin mímelt szeszélye, a kiüresedés ellen a legjobban küzd: hagyja a capricciót, hogy a mögöttest tárja fel, a felszín árulkodjék a mélyről.

A diaszporizálódott kelléktár, szimbólumok, szétszakított térképek, mítoszok, földrészek káoszát nem csupán mai, elsődleges történelmi helyzetünkre vonatkoztathatjuk, hanem mindarra az általános embe-

Árkossy István: Álom, olaj, farost, 55 × 65 cm, 1988

Árkossy István: Szellemidézés, vegyes technika, 37 × 32 cm, 1988

ri zűrzavarra is, amelynek részint kortársai vagyunk.

A műélvező vagy tán „műízlelő", „műkóstoló" (és nem *befogadó*, mert akkor *„kiutasító"* is van) sokszor a helyzetet is figuralitásként értékeli. Valami „nonfigurálist" megért, elfogad, mert nála épp az „helyzetben van", magyarán: a létérzése, léthangulata éppen ilyen. Megidézi az övét. Ez az idézhetőség – ahogyan a szövegek esetében is a citabilitás – eldönti a „műízlelés-kóstolás" számos problémáját.

Valami tehát ránk vonatkozik. Például a veszély.

A szétszakítottság-szórtság, ami Árkossynál obszessziószerű.

Az a kontinenskép, amit szegény *József Attila* festett, mely szerint „a tőkés birodalmak, / lágy Ázsiát, borzolt Afrikát falnak, / s mint fészket ütik le a kis falut" – szóval ez az időszerűségében is sugallatos történelmi tájkép már dehogyis csak a tőkés birodalmakra vonatkozik. A kérdés az: csupán rájuk vonatkozott-e valaha is?

A világ képe nagyon változóban: drámai és tragédiás.

Árkossy tudja ezt, s azt is: eredetinek lenni, témát, stílust feltámasztva, rehabilitálva is (mi más út volna?), hozzájárulunk a már említett Örök Amortizációhoz.

A konjunktúra diktandójának felelős, kemény, megmaradó művekkel válaszolni.

Páskándi Géza

Árkossy István: Keleti történet, vegyes technika, 30 × 42 cm, 1988 (fotók Sulyok Miklós)

A vizuális szemlélet becsülete

Szereday Ilona pályaképe

Nemzedékének több tagjához hasonlóan *Szereday Ilona* olyan alkotó, aki egyszerre műveli az alkalmazott és képzőművészetet. Pályája a hetvenes-nyolcvanas évtizedek fordulóján indult. A művészeknek abba a sorába tartozik, akik számára a fotó már természetes médium, s akiket nem befolyásol az újfestészet szín és gesztuskavalkádja. Grafikai szakon kezdte a művészetbe való bepillantást a Képzőművészeti Gimnáziumban 1966 és 1970 között. A rajzolás mesterségét *Birkás Ákos*tól tanulta. A sokszorosító grafika leleményeivel *Gacs Gábor* és *Pásztor Gábor* irányításával ismerkedett. A tanárok műterme nyitott volt a művészjelöltek számára, befolyásukat ekképpen, nem pedig művészi koncepciójuk leképezését elvárva érvényesítették. A tömörítés képi megjelenítését *Balogh István* útmutatása alapján tanulta.

Az embléma, a plakát mint nagyvárosi információs jel a kulturális, politikai terület mellett kezdett újra feltűnni az 1968-as gazdasági reform jótékony mutatójaként. A pop art – a kor divatja – az alkalmazott grafika nem kevés művelőjét befolyásolja.

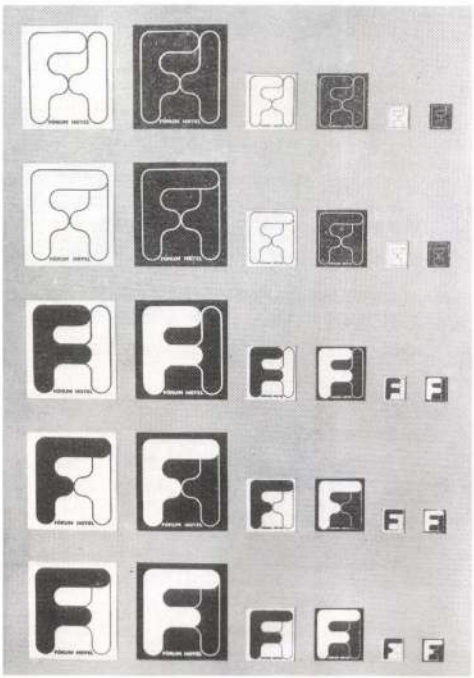

Szereday Ilona: Piktogramok, 1982 (fotó Váradi Zoltán)

Szereday Ilona: Játékemblémák, 1985 (fotó Váradi Zoltán)

Akkoriban a főiskolán szigorúan vették az anatómiarajzot, festményei alapján *Sarkantyú Simon* mester próbálta őt marasztalni a festő szakon.

Az alkalmazott grafikát tanulta tovább, de a festészet már adott számára annyi alkotói örömöt, hogy attól elszakadni csak rövid időre tudott, és természetesen festői eszközökkel oldotta meg plakátjait is (*Pacsirta*, 1978; *Macskajáték*, 1979; *Szinbád*, 1979). A munkában szerzett gyakorlati ismeretekre építve nyitottan fogadta be *Zelenák Crescencia* és *Tamássi Zoltán* szakmai, grafikai útmutatásait. Sokoldalúságát fejlesztve fakultatívan tanulta a francia gobelinszövést – azóta több mint féltucat ilyen alkotást is készített (*Márk*, 1983; *Bogárgyűjtemény*, 1984; *Pierrot*, 1987).

Szereday Ilona: Visszatekintés, olaj, farost lemez, 23 × 44 cm, 1986 (fotó Illovszky Béla)

Még főiskolás, amikor fővárosi létére férjével – *Tóth Ernő* festőművésszel – megpályázták s megkapják az újonnan épült békéscsabai műtermes lakások egyikét. A kedvező életkörülmények mellett a nyomdaipar hagyományos jelenléte is vonzotta, nem szólva az 1976-tól évente zajló alkalmazott grafikai művésztelep lehetőségeiről. A kezdő években illusztrációk készítése és a szitanyomás technikájának lehetőségeit kutató program nyújtott művésztelepi feladatot. Szereday akkor kapcsolódott be a nyári műhelymunkába, amikor már vállalati arculattervekkel vagy

ÁRKOSSY ISTVÁN

festőművész

A csikszeredai képzőművészeti Galériában kiállitás nyilt Árkossy István festményeiből. /rövid hir/

Utunk, XXXVIII.évf.12.sz.1983 márc.25. 8.old.

Árkossy István grafikusművész
Utunk, 1974. ápr. 26.

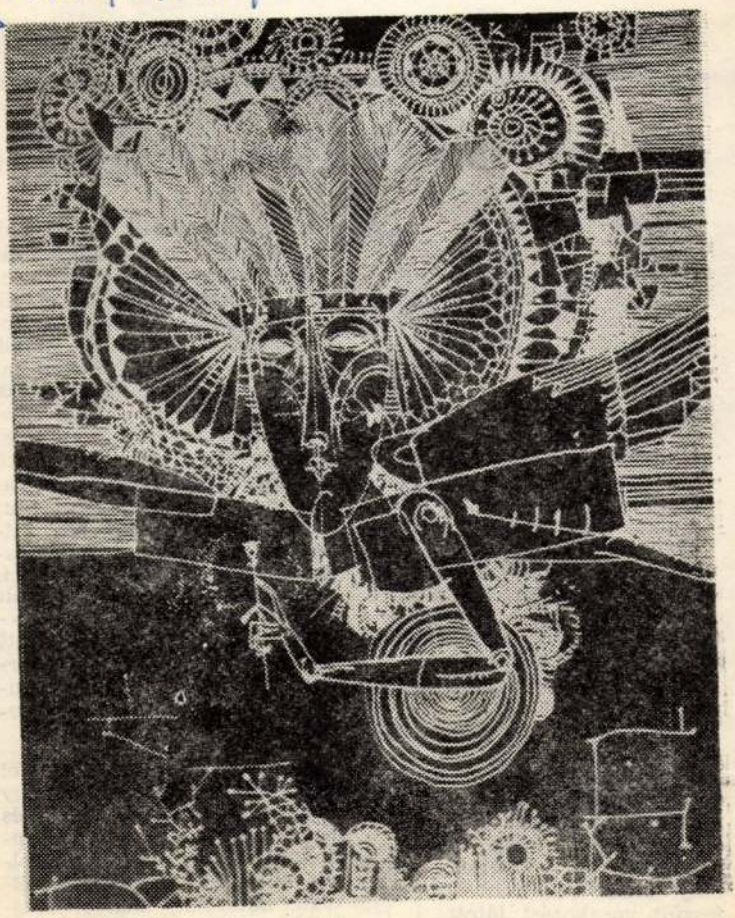

Árkossy István: Flóra

A grafikusművész

egyetlen ábrázolóeszköze a vonal, még akkor is, amikor színesben dolgozik. A vonal, a rajz volt az első térbeli jelbeszéd, az írással egyenrangú, vagy azt megelőző, de mindenképpen közös tőről „metszett" híd a világgal s egymással ismerkedő emberek között. S egy érzékenyen vagy durván meghúzott vonal ma is úgy kelti mindannyiunkban a sóhajtás vagy a sikoltás emlékét, mint kétezer évvel ezelőtt.

A „kolozsvári grafikai iskola" — Gy. Szabó Béla alapvetését nem stilárisan, hanem az önálló grafikusi hivatástudat értelmében folytató — második nemzedékéhez frissiben felzárkózott Árkossy István Kézdivásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön bemutatásra kerülő fekete-fehér és színes metszetgyűjteménye a rajz ősi hivatása mellett tesz hitet. De Árkossy nemcsak hisz a csodában — abban tudniillik, hogy a művészi ábrázolással magunkhoz szelídítjük, a képi megragadásban a magunk arcára és kezéhez alakítjuk a világot —, hanem megkísérel beavatkozni a csoda végeredményébe: akár a fényképészek vagy a filmesek, minél több mesterséges (grafikai) fényt adagol a természetes fényhez, s így a keze nyomán kikerekedő valóság legszembetűnőbb tulajdonsága — a harmónia, a derű, a vonalvezetésben megnyilvánuló, reménykeltő folytonosság. Úgy tesz, mintha a gyermekekkel rajzoltatná meg élményeit, pontosabban: a gyermeki tisztaság, egyszerűség, képzelet lencséjén át tekint szét maga körül, hogy aztán a kifinomult duktusban, a vonalháló idegrendszerében felcsillantsa, megsejtesse e látszólagos áttetszőségnek a szinte áthatolhatatlan bonyolultságát. József Attila tragikus életérzésének — „hogy fecseg a felszín, hallgat a mély" — az ellenkezőjére keres támpontot a világban: a „fecsegő felszínben" feloldódó mélységet vázolja körbe játékos fényvonallal, örökös játékra szólít, s maga jár elöl jó példával.

A művészet — társasjáték. Vegyük komolyan az Árkossy grafikáiban felkínált játékszabályt: ne átalljuk másnak látni a dolgokat, az embereket, a jelenségeket, mint ahogy előítéleteink sugallják. S ha így teszünk, sohasem fogjuk megszeretni a művirágot (inkább rajzolunk magunknak valódit), nem félünk majd a nagyváros dzsungeljétől (mert észrevesszük, hogy ott lebeg fölötte a nap, vagy egy pityping), s nem tartjuk majd az élet végének az öregséget (mert mesebeli kertbe indulunk sétálni, vagy kertet rajzolunk magunk elé, Árkossy módra).

BANNER ZOLTÁN

DEHEL GÁBOR

Az oroszlánszelídítő

Először Homerosz, majd Cézár kuporodott engedelmesen dobogójára. Rómeó azonban kényszeredetten vágtatott körbe a porondon. Sunyításában már ellenkezés lappangott.

„Használt volna a fiatalító kúra?" — csodálkozott a szelídítő. Korbácsa fűrészporfelhőt robbantott az állat orra előtt. Rómeó megtorpant, felcsapta farkát, szaggatottan hörgött, ínyét mutogatta.

A nézőtér és aréna elválasztó rácsa mögül a kisegítő benyújtotta a lobogó fáklyát.

— Hetykélkedik az öreg — nyikkant valaki. — Lánggal én is nekimennék...

Az első sorban ülők kuncogtak.

Ostorcsapásokkal kényszerítette dobogójára Rómeót. Meggyújtotta az ugrókarikák petróleumos szövetét, csak azután kockáztatott: a közbeszóló kamasz arcán fitymáló kifejezést, de a mellette ülő lány szemében már ismerős feszült várakozást látott.

— Vigyázzon, Mester! Rómeó a háta mögé ugrik! — súgta kisegítője.

A szelídítő tekintetvillanása megtorpantotta az állatot: „Kissé félre nézek, s azonnal támad!..."

— Fáklya nélkül bajba kerülne az öreg — hallotta ismét a kamaszhangot.

„Öreg?!... Mutatok én olyat, hogy belétek fagy a szó!..." A lángot a nedves fűrészporba oltotta. Közeledett a farkbojtjával idegesen kalapáló Rómeóhoz. Az állat rögtön feléje sújtott mancsával. Kiszámított lépéssel kerülte el a csapást: a hatáshoz szükséges körömhossznyira.

Többen felkiáltottak; mások piszegtek.

Ismét a lány feszült arcára pillantott. Látszólagos figyelmetlensége újabb ütésre ingerelte Rómeót. A támadó-védekező mozdulatok ismétlése felcsigázta Cézár játékos, Homérosz mogorva természetét is: „Csak támadjatok! Ostobán remélitek, hogy egyszer széttéphettek!..."

A szaggatott hörgés fenyegető morgássá erősödött. A vaskos, bojtos farkok sem kalapáltak már, az izmok ugrásra feszültek. A nézők azt hitték: a szelídítő nem bír lázadó állataival!

A csend feszesebb lett.

„Ezek itt már eléggé dühösek; azok ott már félnek. Félnek, de tudatuk legmélyén kívánják a vérfagyasztó látványt..." — Ismerte közönségét. Éppoly szakértelemmel idomította nézőit, mint állatait. Oroszlánjai hangulatát a fel-felszakadó torokhangok színeiből, lélegzésük ritmusából, még gyomruk korgásából is érzékelte: a közönség számára tartogatott pontosan adagolt mozdulatok, arcjáték hatását pedig a nézőtér homályából settenkedő zajokból. Arcának — már kisimíthatatlan — gyűrődéseit barna púder kendőzte; fekete festékkel körvonalazott szemhéja villogóvá változtatta fakó tekintetét; pocakjára erőszakolt haskötője karcsúsította; nyakának ráncait magas gallér rejtette és emelt főtartásra kényszerítette. Festékei, kellékei segítségével sikerült hasonlítania egykori fényképeihez: „A férfi, aki idő előtt öregedett meg, kinek arcát érdekesre véste, haját megőszítette az örökös küzdelem feszültsége."

Nagyobb hátráló lépésekkel arra csábította állatait, hogy leugorjanak emelvényükről és az óvatos, kecses kúszást apró szökésekkel nyújtva, terelje ők a rács irányába. Élvezte hatalmát, mellyel megteremtette a nézőtér döbbent csendjét, felszabadította állatai vadászösztöneit; élvezte a szenvedélytől elhomályosuló sárga tekintetüket. Tudta, néhány percre a soha nem ismert szabadság illúziójával ajándékozza meg őket. Állatai a menázsban már régen nem próbálták elérni mancsaikkal. Megtanulták, ott mindig betartja a támadhatatlanság távolságát. Indulataikat a porondra lépés idejére tartogatták. Itt megváltozott a helyzet: az ember és a vadállatok közös ketrecbe voltak zárva!

Könnyedén tért ki a felingerelt oroszlánok egyre hevesebb ütései elől. Úgy tetszett, még bőrével is érzékeli ösztönvillanásaikat. A sokéves tapasztalat irányította teste, arca minden izmát, szeme lenyűgöző ragyogását. Hangját a sürgető suttogástól, érdes biztatáson át a csattanó parancsig színezte. Mesterien kezelt korbácsa sűrítve csapódott és engedelmesen gyűrűzve omlott vissza. Hátrált, de még mindig szakíthatott időt: nézte a leány kipirult arcát, észlelte kék tekintetének már-már természetellenesen izgatott ragyogását. „A nőknek érdemes dolgozni. Megérzik az erőt, a hatalmat... Ha most izzadnom is sikerülne..." — Már érezte is a homlokán szivárgó verejtéket. A megfelelő pillanatban kiütköző veríték hihetetlenül fokozta a nézők izgalmát.

— Mi történt, Mester?! — suttogta a kisegítője.

„Nem válaszolok. Csak készíttesse elő a vízágyúkat!..." — lépett át óvatosan egy

karnagy, az 1852 óta ott működő Magyar Dal- és Zeneegylet vezetője. Írásai jelentek meg a Magyar Kisebbség és a Temesvári Hírlap hasábjain; a Krassó-Szörényi Lapok felelős szerkesztője 1928-tól a lap 1939-ben bekövetkezett megszűnéséig. A lap az OMP Jakabffy Elemér vezette haladó szárnyának volt szócsöve, a kulturális hagyományok megőrzésére ösztönzött, s élesen bírálta a politikai vezető körök gazdaság- és nemzetiségpolitikai felfogását. ~ sokoldalú közművelődési tevékenységet fejtett ki, kórusokat, színi előadásokat, irodalmi esteket, hangversenyeket szervezett. Már a 20-as évek végén a Korunk irodalmi estjének rendezője, a 40-es években az MNSZ kulturális mozgalmában tevékenykedett.

Arató András, családi nevén *Ackersmann* (Kommandó, 1913. júl. 18. — 1945. máj. 14., Nagyvárad) — költő, újságíró. Nagyváradi napilapoknál dolgozott, a Független Újság, Brassói Lapok, Korunk munkatársa. Verseiben pusztulástól félti a világot, a faji gyűlölködéssel szemben erkölcsi vallomást tesz zsidó „ősei" és magyar „hősei" mellett, a transzilvanizmus híve, és cselekvően részt vesz a Vásárhelyi Találkozón. Hegedűs Nándor titkáraként kapcsolódik be a közéletbe, 1940 után mint a budapesti Magyar Nemzet belső munkatársa támogatja az antifasiszta ellenállást. Budapest ostroma alatt szerzett betegségében halt meg. Munkái: *Vállvetve* (családi nevén, Antal Hjalmárral, novellák, Nv. 1932); *Töredelmes vallomás* (versek, Szigligeti Társaság kiadása, Nv. 1938).

Horváth Imre: *Szitálatlan homok között megcsillanó aranyszemek.* Igaz Szó 1971/10.

Árkossy István (Kolozsvár, 1943. márc. 13.) — képzőművész. Középiskolai tanulmányait szülővárosában végezte, itt szerzett képesítést a Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán. Az Utunk művészeti szerkesztője. A világirodalom jelesei (Boccaccio, Jules Verne, Jack London, Heinrich Böll) mellett magyar klasszikusok (Petőfi, Arany) és főleg romániai magyar írók és költők (Áprily Lajos, Benedek Elek, Beke György, Palocsay Zsigmond, Páskándi Géza) írásaihoz és könyveihez készített illusztrációkat, modern borítólap- és kötésterveket. Ady-portréját az Utunk (1977/45), Ady-versillusztrációját az Igaz Szó (1977/10) közölte; Móricz-portréja az Utunkban (1979/26) és önálló

Árkossy István
RMIL I.

Árkossy István grafikus (1943–)

Rácz Péter: Szemet átrázató kápolnaj jelentése

Vasi Lemle 1997 (L.I.) J.a. 645

Vizuális kommunikáció
Bán Miklós: Dzsessztörténeti sorozat
Becsey Zsuzsa: "A nyúl, aki lát és látni tanít"
Csernus Ágnes: A város: szociológiai és kulturtörté megközelítésben
Domján Gábor: A "Wanted", mint a nagy rock' roll
Fekete Imre: A képregény
Fekete Zsolt: Ezredvégi gondolatok Orbán Balázs t
Fülöp Kornél: Kép-valóság-sztárjelenség
Hajdu Gábor: Irásművészet és a gondolkodás néhá összefüggése
Kappéter Anetta: Fantázia-fantázialények
Kálmán Tünde: A mikrovilág emlékei a 60-as 70-e
Kocsis Marcell: Tűz, jöjj velem! - a megszelíditett
Korda Éva: A dinamika ábrázolása
Lebár József: Kézjegyek
Lele Orsolya: "Fűben, fában az orvosság"
Lerch Péter: A férfi és a nő kapcsolata a 20. század
Ludvig Zsuzsa: Gyermekjátékok
Paál Zsuzsanna: A zene esztétikája és érzelmi jelen
Parádi Krisztina: Elveszített világok - szubjektiv na
Rákosi Péter: Élet a jávai Kratauban
Rofusz Kinga: Medvetánc
Somos Ildikó: Emléma motivum anatómiája
Szepessy Melinda: Reklám vagy inkább antireklám

Árkossy István

A kolozsvári Madách-bemutatóra készült plakát (az ember tragédiája) Repr.

Korunk, Kolozsvár 1965. XII. 1648.

Árkossy István
festő

Árkossy István festészeti és grafikai kiállítása csütörtök délután öt órakor nyílik meg a Képcsarnok Medgyessy Termében (Debrecen, Vörös Hadsereg útja 31.). A kiállítás július 2-ig látogatható.

Népnaptadság, 1988. jún. 21.

ttened layer and begin the process of cumulation into a planetary system. his surrounding gas and dust may be sential for forming a single star, beuse it provides the protostar with a y to disperse some of the angular omentum that would otherwise imde its collapse. The formation of a anetary system may thus be a natural nsequence of the formation of a sine star. The recent exciting discovery a flattened layer of dust surrounding e star Beta Pictoris seems to con- m this general picture of star and anet formation.

As astrophysicists have made increasingly realistic assumptions about dust clouds, a clear image of the ocess of stellar formation has devel- ed. The next stage in my own re- arch will be an attempt to extend the ermodynamic models of asymmet- clouds. Until now the model has en applied only to the first quasi- quilibrium phase, the forming of the irst core; next I shall examine the sec- nd dynamic-collapse phase. I believe hat no further fragmentation occurs fter the first core has formed, and hat the protostar contracts to stellar ensities, but the definite answer can ome only after rigorous modeling, hich may take several more years.

M.D.K.

Árkossy István

Borító Papp Ferenc: Négy kisregény c. könyvéhez,

/ Bukarest, Irod, K. /

Vasárnapi könyvespolc

Magyar Nemzet 1966. okt. 2. ~~XI~~. 1.
13.

Árkossy István

Rajza. Repr.

Kosmuk, Kolozsvár 1966. I. 31.

Árkossy István

Rajza Repr.

Kovanek, Kolozsvár 1967. XI. 1482.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1902 Szo

1024 1969. VIII

Árkossy István

ÁRKOSSY ISTVÁN linóleummetszete

Mifelé pogány istenhe

minthacsak furcsa s ör

Ám lehet, szólnak azo

vagy lehet, hogy nem i

a női virágok ajkainak

s a lányok a papnők:

VERONICA PORUMBACU

KISS JENŐ fordítása

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Igaz Szó
1969 VIII

1021

ÁRKOSSY ISTVÁN linóleummetszete

Árkossy Istvan

Az örök-halhatatlan ő
Mit a dákok temettek

Az én hazám a föld, h
A Kárpátok kövéből b
Kristályos vizek árja, n
Azoknak, kiknek sorsa

Az én hazám a föld, ah
Lubickol a gyerekném sz
Az Oltban és Marosban,

Az én hazám a föld, ahol acél buzog ma
Az óriás kohókban, új vulkánok tüzében.

DEMOSTENE BOTEZ

GYÖRGY JÁNOS fordítása

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

UTUNK

1981 FEB 27

ARKOSSY ISTVÁN

1021

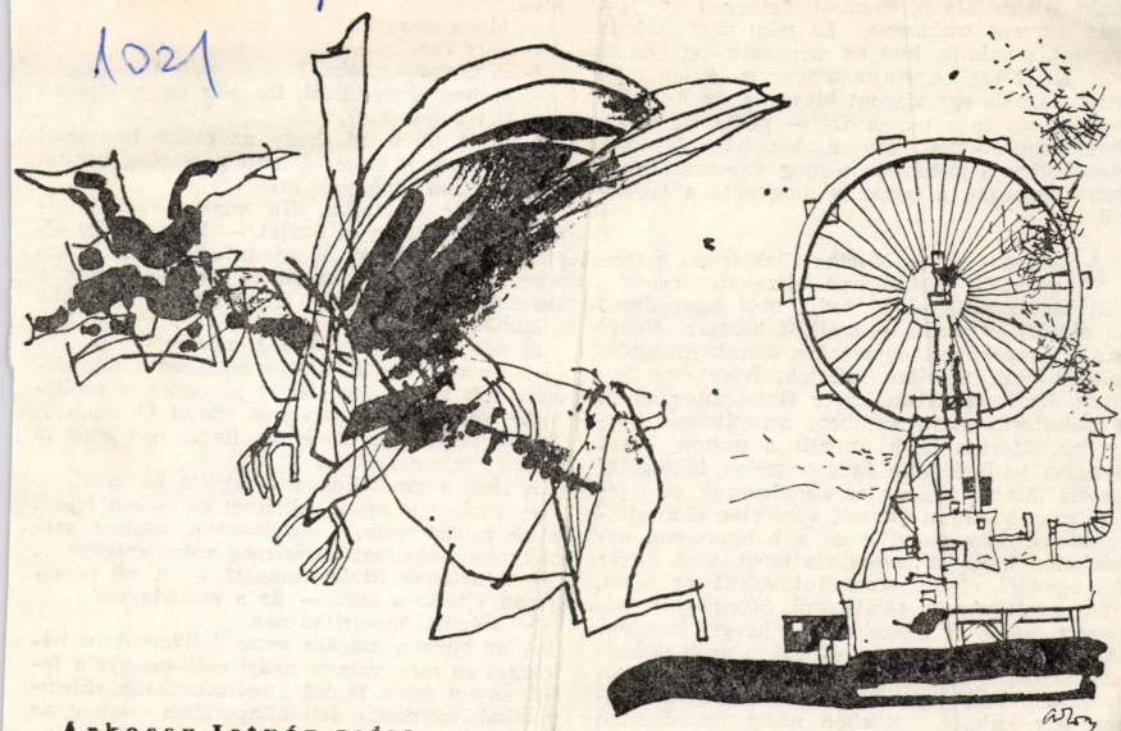

Arkossy István rajza

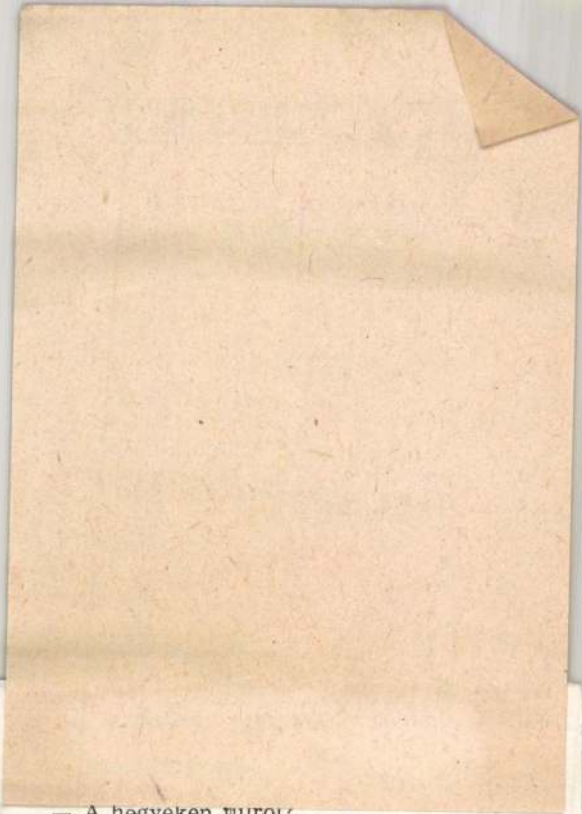

...részletek és a csigák. A mérnök feljegyezte észleleteit, a lapocskák azonossági számait, majd újabb ötven darabot helyezett el egy száz méteres szakaszon. Ez még nem jelent semmit, gondolta, hisz ez még csak két hónap volt. És ez csak egyfajta tengervíz. Aztán más jutott eszébe: egy viszont bizonyos, az Antibiót *nem mossa* le a tengervíz! — pedig itt aztán derekasan sulykol. Persze, két hónapig, tért vissza újra a kételye. És még valami, biztatgatta önmagát, a vasat is megvédte a korrózíótól!

Augusztus végén Mártha Elek ismét a tengerparti kikötőváros éjszakába csendesült utcáit rótta — ki tudja már hányadszor az elmúlt év során — szállást keresve. Néhol a szállodaportások egyszerűen szemberöhögték, másutt csak fásultan intettek, hogy egy ágy sincs. Egyik hotelben kövér fiatalember aludt a kulcstartó alatti székben, aritmikusan hortyogva. Mártha Elek átnyúlt a pulton, kezét a hájas vállára tette és gyöngéden költögetni kezdte. Majd, amikor az ébredésének első jeleit adta, váratlan ötlettől vezérelve előrántotta személyazonosságiját és a hunyorogva, nehézkesen nyíló két szem elé tartotta. A kövér fiú agyából olyan lassan távozott az álom, mint az éticsiga a salátatőről. Mormogott, szipogott, nézte az előtte nyitva heverő bejelentőkönyvet, Mártha igazolványát, a mérnök kajsza bajszú arcát, aztán alig egy negyedóra leforgása után bejegyezte az adatokat és átnyújtott egy kulcsot. Közben végig mindketten hallgattak. Mártha aztán megcélozta a liftet,

— A hegyeken túlról?

— A hegyeken túlról. De már nagyon régen ezen a vidéken élek.

— Most jövök rá, hogy az előbb hantázott nekem. Nem is kövér a lenti recepciós, hanem kimondottan sovány és öreg.

— Kövér és fiatal. Na várjon csak... — Mártha megnézte az óráját. — Lehet, hogy éjfélkor felváltották. Kezdem érteni... A sovány öreg összetévesztette a családnevemet a keresztnevemmel, ezért engedte be magát ebbe a szobába.

A nőt megint elfutotta a méreg:

— De ez a szoba, illetve legalább a fele *nekem* volt fenntartva, fel is jegyezték a regiszterbe ceruzával a nevemet, Savu Olimpia... Az az állítólagos kövér és fiatal recepciós is nőnek nézte magát?!

A férfi elgondolkozva simogatta bajuszát.

— Tudom is én... Álmából költöttem fel... kissé zavart volt... Azt hiszem, csak a személyazonosságimat nézte meg valamennyire...

— Martának hívják magát? — A nő románosan ejtette a szót. — Ez a családneve?

— Mártha. Elég ritka név.

A nő közben magára vette ibolyacsokros hálóingét és még valami nyári csáb-pongyola félét, amely jelen feldúlt, méltatlankodó, dilemmákkal küszködő lelkiállapotában sehogyan sem illett rá.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1969 AUG 8

er, hogy ... UTUNK

1021

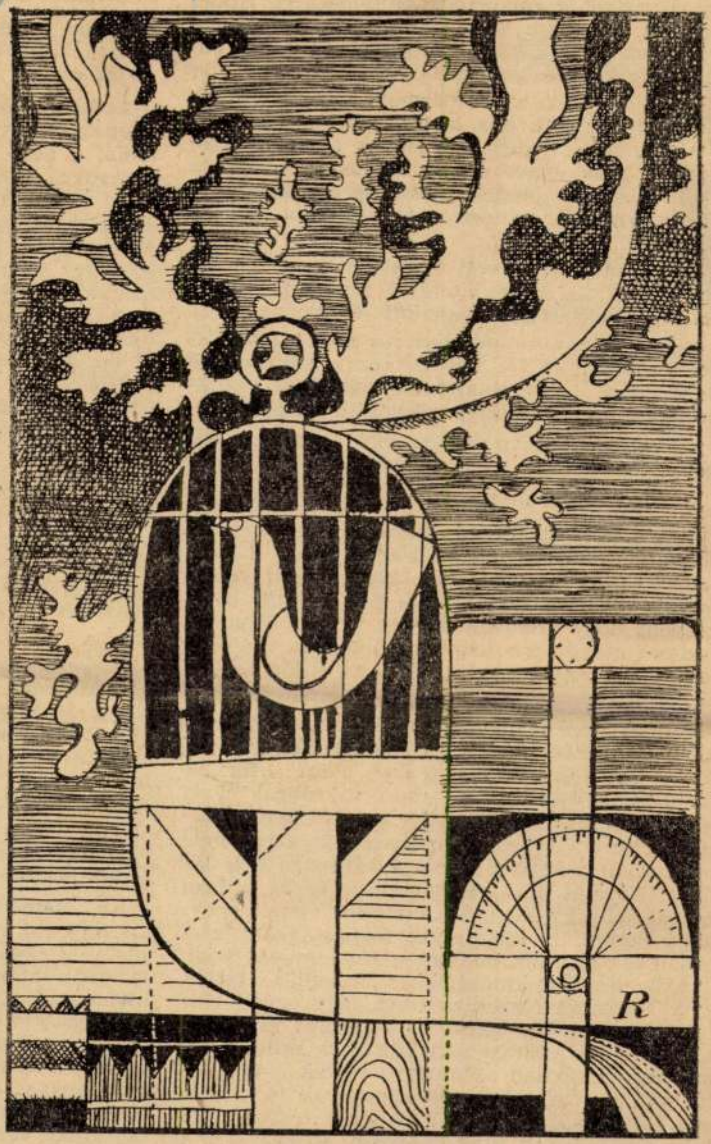

Arkossy István illusztrációja

len bűn terhelte lelk
kissé irigyelték emar
bár, de előfordult; b
dásuk vastag takaró,
gallta, csiklandós go

Gubbasztottak a
tűnő ágy mellett, al
barlangnak és ledér
bában, haligatagon
őket a kopott, öreges egyszerűség. Tekintetük végigtapogatott minden látómezejükbe kerülő tárgyat.

— Tényleg szép volt fiatal korában — susogta egyikük, s tekintetével felbökött a széles ágy fölött függő nagyított fényképre.

— Az bizony — bólintott rosszalló elismeréssel a másik. — De hát mit ér a szépség, ha nem társul... — elhallgatta gondolata csattanóját, ki nem mondott mélyértelműséggel.

— Inkább csúnya legyen egy asszony, lelkem. Hát nem?

— De még mennyire.

A láz forróságától megpuffadt arcú beteg kifinomult hallással, bágyadt-könnyedén hevert feltornyozott párnáin. Oly könnyednek érezte magát abban a fájdalom és test nélküli lebegésben, hogy énekelni kívánt volna, megdöbbenteni a sebtében toborzott ápolókat. „Inkább legyen csúf egy asszony, akár az ördög felesége, de tisztességben éljen."

Milyen igaz — gondolta a beteg. — Vannak nők, csúnyábbak az ördög feleségénél, ám ők mégis szépnek hiszik magukat, s ezt a férfiak időnként érthetetlennek tűnő vaksággal el is hiszik nekik; különösen ha egy jólmenő pékségnek és egy vagyont érő kabriolet automobilnak a várományosai; lásd a Littinger pék lányát. Egymás sarkára hágtak a kérők. Igaz ugyan, jobbára élemedett emberek voltak, megállapodottak, megfontoltak; férfiasságukat alaposan eltékozolták addigra a Hétgerendás vagy Tükrös nevű műintézetekben, s idejét látták gyér forgalmú fűszerüzletüket vagy egyéb vállalkozásaikat felcserélni a fénykorát élő pékséggel. Neki azonban egyikük sem kellett volna, noha alaposan szemügyre vették a dagasztólányt, s pékségbe vetett reményük még kedvezőbb formákat öltött... Apányi férfiak voltak, előrehaladott savtúltengéssel megverve, a

ment volna újra
egyik barátjának
jon. Arra jó eg
zetméter fölött
magától értetőd
deit. Ha nem
bizonyára nem
jában. Így visz
férfihiúsággal
emlékezetük na
sietve elfecsegté

— Amikor id
nyér férjem is.
ohohó...

— Azt hiszem
élénken és tiszt
gukat; csukják
óvatosan. Szapo

Képzeletben
ajtó nesét. Nag
hagyni kellett
hazug disznóság
lett volna figy
akasztani marac
tott — legalább
sza, rázzák meg
sák arcon vízz
bizonnyal útba
napraforgó-csíré

Az ájtatos-szá
asszonyokat má
sűrűsödő ködéb
A volán mögöt
kíváncsi férfiú
kackiásan félre
diban. Ő pedig
kerítés tövébe
foglalkozna, de
lanságnak tarto
ból kilépő férfi

Árkossy István

grafikái és Páskándi Géza cikke róla (A még azonosítható)

Korbás, 1987. 10. n.
belsőborítók és 121-127. l.

Árkossy István

Grafikája Rebr.

Knnak, Kolozsvár 1968. IV.

Árkossy István

„Autó-mese" Repr.

Krsnak, Kolozsvár 1968. XII. 1839.

Árkossy István

A Hábom c. műsének
reprodukciója

Utunk évkönyv 70
Cluj 1969 174.dd

Á'skassy István lívó-metszetei

1902 szó 69/9 455, 463, 473
478, 514

Arkossy István liniometstete

Igaz Szó 69/8 249, 253
299.

Arkossy István illusztrációi

Ipar Szö 69/7 52,83

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Ifjú Szív
1969 VIII.

1021 Árkossy István

ÁRKOSSY ISTVÁN linóleummetszete

a fényes
Épp akk
s a kerít
egy szed
Úgy mo
a csillag

Apróssy István

Fotomontázsok, rep.

Korunk, Kolozsvár, 1970/3.

J.K.L.

Áthossy István

Rajza

Repr.

Kolozsvár 1940. VIII.

Árkossy István

Gratihója

Repr

Korunk 1980. XII

Árossy István

1. illusztráció

Igaz Szó 1970/9 323. old

Kiss István

– 6 db rajz

Ogaz Szó 1970/6

Árkossy István

Illustráció.

(color.)

Utánka, 1971. dec. 10.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

UTUNK

1024 APR 9

Árkossy István

Árkossy István illusztrációja

— kérdezett
„Ezt a témát
ilista stílusban

zépen elvitat-
rát — felsora-
szes létező és
lusokat, mint-
olc oldalon át
ezdődik a re-
Lászlóval sze-
ól emlékszem,
k többet —
irtner szerepét
k.

jellemző erre
idézett beszél-
mző az egész
n a beszélge-
ötlet — meg-
vetkező ötszáz
ének körülmé-
az „öntudatra
iú sorsának a-
an egy szán-
a hős köré
adalmi körké-
az író, amely-
a harmincas
ársadalmi és
iltsága. Az öt-
Pollion és
en stílustörté-
, a szándék
tározatlanabbá
rog valahol a
örténésrétegek
lyek azért ke-
a szerző rosz-
saját élmény-
ga használha-
ját tekintve.
ár el, mint az
a sütőporok-
niclikat is be-
a, s ráadásul
nem is a tor-
krémek fino-
nem — a sta-
y könyvéből is
ne kiszedni az
való részeket,
de főként iro-
eti. filozófiai
kat", amelyek-
ük a regény-
knél a szerző
z, és amelyek

György: *Lég-*
Könyvkiadó,

leményszálakat elhanyagol, sőt elveszít, fontos dolgokat elnagyol, vagy befejezetlenül hagy, amitől bágyatagga, energiátlanná válik az egész regény szövete.

Pedig Fáskerthy György regényében benne van egy nagy regény lehetősége. Roppant gazdag és sok irányba kiterjedő emlék- és ismeretanyaga lehetővé tette volna, hogy fel rajzolja azt a kort, amelybe a különböző társadalmi és politikai csoportok, rétegek talán a legnyíltabban feszültek egymásnak, egy olyan történelmi sorsfordulón, amelynek máig ható tanulságai vannak.

Ezt a kort a szerző figyelő szemmel élte át, de szerzett élményanyagának későbbi szelektálása, megítélése már nem sikerült. Úgyannyira nem, hogy hajlamos lennék azt hinni, hogy a regény nagy része még akkor keletkezett, amikor a szerzőnek nem volt meg a kellő történelmi rálátása, távlata ahhoz, hogy az eseményeket, világosan átélt és később megértett múltként tudja kezelni. Az ugyanis elég gyakori eset, hogy a regényírók az egykori jelenként végigélt történelmi periódust, amelyet annak idején nem láthattak tisztán, minden vonatkozásában világosan — emlékeiket információkkal, hozzáférhetővé vált dokumentumokkal kiegészítve — később dolgozzák fel, de az a legritkább esetben fordul elő, hogy a szerző ne vegyen tudomást harminc esztendő tanulságairól, történelmi ködoszlató eredményeiről, és egy korábbi élményanyag későbbi megítélésekor ne tudja különválasztani a fontosat a jelentéktelentől, hanem úgy írja meg, mintha mi sem történt volna közben, mintha a regény születésének dátuma és az események valóságos ideje egybeesne. Tévedés ne essék, ezt a jellemvonását Fáskerthy regényének nem mint írói módszert kifogásolom — hiszen a szerzőnek végeredményben ehhez is joga van —, hanem

nesen ez az [illegible]
hogy a regénynek valamilyen központi fonala alakuljon ki, amely felé a távoli szálak sűrűsödnek.

Másodszor: Azzal, hogy elvetette, illetve nem használta fel a történelmi távlat szolgáltatta ismereteket, azt, hogy ma többet tud azokról a jelenségekről, mint amennyit abban az időben tudhatott — feláldozta regényének lendületét, elveszítette uralmát az anyag felett, amely így most már nem tartalmaz semmilyen feszültséget, sőt ha jól megnézzük, emiatt még egy következetesen végigvitt, írói szándékot hordozó gondolat is hiányzik belőle. Ezért érezzük úgy, hogy bár Fáskerthy sok mindent megmutat regényében az említett korról, eseményeiből, jellegzetes alakjaiból sokat felsorakoztat — valójában nincs velük kapcsolatban mondanivalója.

Persze lehet, túlzott igény lenne azt számon kérni a szerzőtől például, hogy megmagyarázza, mondjuk a fasizálódás folyamatát, vagy szemére vetni azt, hogy a nemzetiségi ellentétek kiéleződésének okait egy kicsit elvulgarizálja, mint ahogy a regény munkásmozgalmi szálát is elég véznára hagyta, de ha arra gondolunk, hogy ebben az ötszáz oldalas regényben az író milyen célt tűzött maga elé, és mivel kecsegtette az olvasót az elején, akkor lehet, hogy éppen az ígért témára való tekintettel egy kicsit mi vagyunk elnézőek.

GYÖNGYÖSI GÁBOR

melynek —
a pillanatn
túl, történe
fő kategóri
idő ezáltal
megismerő,
vékenységet
problémájá
idő és anna
tudati tény

A kérdés
ző választ
pes a XX.
a maga —
tinek titul
megragadni
dat síkján
időt.

A regény
egymásba f
ső és belső,
társadalmi-
tanúja, és
nak minél
sémamentes
törekszik. A
gek minél á
gyobb terül
tatása — s
kulására, il
válására a
ményei is h

A különb
módszerek
renciáltságá
tók; a kors
ki alkat és
amelyek me
szak problé
szi hozzáál
az alapon l
idő szemlél
lásának mó
lamos a tip

A mai en
dinamikus,
Nietzsche-fé

Árkossy István

„Hólmellés" c. grafikájának reprodukciója a képmellékletben

Igaz Szó 1972 november

Árkossy István

Erőmű

Regi.

Korunk 1972. 3. n. 481.

Árkossy István

Néhány vajza a „Napsugár"

c. lapban megjelent.

Korunk 1972. 2. sz. 297.

Árkossy István grafikus

- 3. dlb. grafika

Igaz Szó 1972/9

Árkossy István grafikus

„Illusztráció Áprily Lajos:
Álom a vár alatt című
verséhez"

Igaz Szó 1972/5 670 Id

Árkossy István grafikus

- 4drb rajz.
(lengyelországi rajzok)

Igaz Szó 1972/1 15, 44, 78, 90 old

Árkossy István

Grafika)

Korunk, 1972. nov. 31. cáf. 11 sz. 1636 p.

Árkossy István

Prométheusz (grafika)

Koszmar, 1972. szept. 31. elf. 9 sz. 1323 p.

Árkossy István

Ballada (grafika)

Konerek, 1972. szept. 31. elf. 9 sz. 1340 p.

Árkossy István

. Farsang (grafika)

Korunk, 1972. dec. 31. évf. 12 sz. 1884 p.

Rakossy István

Kristály (grafika)

A Hét, 1972. márc. 17. Zerj. 11m. 15p.

Árkossy István

Villamos erőmű (grafika)

A Hét, 1972. márc. 17. Bef. 11n. 1p.

Árkossy István

Ikarusz (grafika)

A Het, 1972. márc. 17. 3erf. 11sz. 4p.

Perkovszky István

Carmina Burana (grafika)

A Két, 1972. márc. 17. Bef. 11m. 5p.

Árkossy István

Flora (grafika)

A Hét, 1972. márc. 17. 3 erf. 11 m. 7 p.

Árkossy István

Az ára (grafika)

A Hét, 1972. márc. 17. Bef. 11 sz. 9 p.

Árkossy István

Az ár hírnöke (grafika)

A Het, 1972. márc. 17. 3 erf. 11 m. 9 p.

Árhossy István

Erőmű

Repr.

Kornak (Gt2. III. 480.

Árkossy István: Kristály

Árkossy István
1021

...sem veszik a történetem; hallották, hogy mondom, bólintottak rá, így van, így van ez, amikor az ember hegedül. De a vigyorgó már hahotázott.

— Nagyon jó — csapkodta a térdét. — Hát ilyen jót rég hallottam. Csak egy kis baj van. Már a múltkor is figyeltelek, amikor még elmondtad, már elmondtad egyszer ezt a történetet. Ide figyeljetek, mert ilyen jól nem mulattam egy kétszeres történeten. Tudjátok, hogyan mondta el a múltkor? A vége. Jaj, az oldalam. A múltkor az volt a vége, hogy *magával* vitte *a hegedűt*. Azzal ment vissza az első világháborúba.

És elmondta most már ő, újra, a legszebb szabadrablás történetét. A többieket hirtelen csakugyan érdekelni kezdte a történet. Nevettek, boldogan, felszabadultan, hogy valakit rajtafoghattak maguk közt egy kis tévedésen; haha, senki sem lehet tökéletes. Egyszerre nevetségesnek találták a részleteket is. Még a szétszéledéskor is kacagtak: most már kattant a hegedűtokon a zár, vagy nem — és főleg hol?

Nevettem én is. Együtt nevettem a farkasokkal.

Rémlett valami, hogy egyszer, régebb, másként, csakugyan nem így mondtam el a történetet. Erről nyilván a történet tehet: nem tudom hová tenni. Apámnak sohasem volt hegedűje; haza azt a hegedűt sem hozta, tehát mégis az a valószínűbb, hogy ott hagyta. Később soha nem hallottam hegedülni. Megint jött egy világháború, kevesebb hegedűkkel. Azután orcája verítékével kereste a kenyeret — emberi sor —, de nem orcája pirulásával is, ami egészen más.

Én pirultam helyette. Az ő történetében.

Pedig nem kellett volna, éreztem. Mert áthalad köztünk — életünk szűk folyosóján, még ő is odazsúfolja magát — a történelem, leveri a vakolatot, zsebre vágja a szidalmakat, továbbáll, mi azután fizethetjük, részletlevonások, a tatarozás költségeit, a hegedű viszont sehol, valakik a végén csak eltüntették a szabadrablás hegedűjét,

amikor az életünk hátha csak ennyi: minden előzmény nélkül, sohasem volt hegedűnk, nem tudunk hegedülni, de egyszer csak az állunk alá

Csomafáy Ferenc felvétele

UTUNK ÉVKÖNYV 72

NAPTÁR

Paul Éluard, Percy Bysshe Shelley, Juhász Gyula, Thomas Hardy, Johann Wolfgang von Goethe, Eduard Mörike, Albert Samain, Zaharia Stancu, Kosztolányi Dezső, Ivan Goran Kovacsics, Nakano Sigekaru, Scsipacsov versei
Szolnay Sándor, Nagy István, Ferenczy Júlia, Forró Antal, Mattis János, Popp Aurél, Jándi Dávid, Kusztos Endre, Maszelka János, Gy. Szabó Béla, Klein József, Mikola András pasztelljei

KÉPES KRÓNIKA

Létay Lajos, Bálint Tibor, Szekernyés János, Toró Tibor, Dehel Gábor, Aurel Ciupe, Szőcs István, Simon Dezső, Weiss Ferdinánd, Erdélyi Lajos, Krizsán Zoltán, Sőni Pál, Szabó Csaba, Csire Gabriella, Gyöngyösi Gábor, Ágopcsa Marianna, Bene József, Kabay Béla, dr. Kós Károly, Cselényi László, Gazda József, Banner Zoltán, Balla Zsófia, Beke György, Mikó Ervin, Majtényi Erik, Horváth Pál, Marosi Ildikó, Veress József, Fodor Sándor, Jancsó Elemér, Kallós Miklós, Ágoston Hugó, Kántor Lajos, Szabó Zoltán, Balogh Edgár, E. Szabó Ilona, Deák Ferenc, Nagy Kálmán, László Ferenc, Márkos András, Balázs Péter, Mezei József, Veress Dániel, Balogh Ferenc, Mikó Imre, Marosi Barna, B. Nagy Margit, Máthé Jakab, Árkossy István, Tompa István, Szemlér Ferenc, Terényi Lenke, Kozma Elemér, Gábor, Nagy Zsuzsa, Csetri Elek, Bárányi Ferenc, Salló Ervin, Szabó József, László Béla, Nagy Benedek, Benkő András, Metz Katalin, Simon Dezső, Guttman Mihály, Rácz Győző, Jakabovics Miklós és Marosi Péter cikkei, kisesszéi

ÍGY SZÜLETETT AZ UTUNK

Bodor Pál dokumentumgyűjteménye

PARNASSZUS AZ ELSŐ EMELETEN

Panek Zoltán szatírája

IRODALOMTÖRTÉNETI ÉVFORDULÓK

HUSZONKÉT KERESZTREJTVÉNY

A modern olimpiák történetéből
A tizenkét hónapról

AZ ÉVKÖNYVBEN SZEREPLŐ REPRODUKCIÓK SZERZŐI

Feszt László, Jecza Péter, Aurel Ciupe, Papp László, Victoria Caraiman, Vida Zoé, Kántor József, Cseh Gusztáv, Paulovics László, Plugor Sándor, Kós András, Deák Ferenc, Nagy Albert, Szervátiusz Jenő, Fuhrmann Károly, Kozma István, Gazdáné Olosz Ella, Szécsi András, Ambrus Imre, Ferenczy Noémi, Hunyadi László, Tamás Pál, Nagy Imre, Kazinczy Gábor.

AZ ÉVKÖNYV

Árrossy István grafikus

3. rézkarc

Igaz Szó 1973/3 374, 392, 408 old

Árkossy István grafikus

– 2. Petőfi vers illusztrációi

Igaz Szó 1973/1 35, 39 old.

Árkossy István

Rajz.

Konunk, 1973. márc. 32. ef. 3 sz. 380 p.

Rákossy István

Rajz

Komárk, 1973. jan. 32. elf. 1 sz. 115 p.

Árkossy István

grafikái

Forrás 1973/1/ 9,,17,2o,23

Árkossy István

grafikái

Forrás 1973/1/35,55 boritó

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068. 337-748. 340-726
1973 FEB 18
SZOLNOK MEGYEI NÉPLAP
Árkossy István

1021

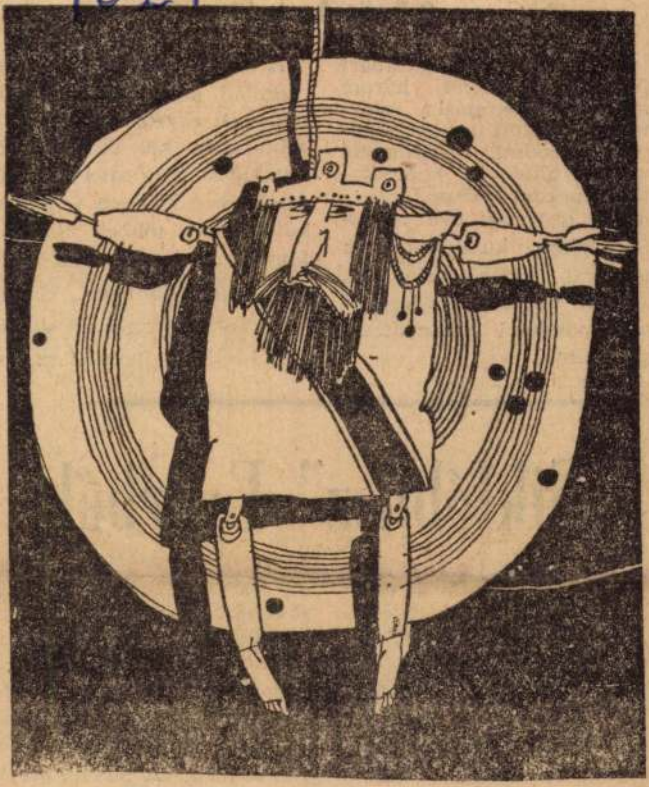

ÁRKOSSY ISTVÁN: A KIRÁLYOK ELLEN

a mc

A mi
Műszaki
szovjet fe
ménnyel
dési szer
éve alak
tai a har
tem, s n
nek köz
moszkvai Glubkin olaj- és gázipari, valamint az ugyancsak moszkvai bányászati egyetemmel.

ténő aknamélyítésre, különböző bányaművelő gépek kialakítására, fejlesztésére.

„Siklóbusz" Egerből

Különleges járművek gyártását kezdték meg Hevesen. A MEZŐGÉP gyáregysége két, egyenként hatvan személyes siklóbusz gyártására kapott megrendelést a Német Demokratikus Köztársaságból. A tizenegy méter hosszú, három méter magas, panoráma ablakokkal ellátott siklóbuszt az NDK-beli augustusburgi síparadicsomban üzemeltetik majd. A síneken mozgó, drótkötélvontatású jármű alváza úgy épül, hogy a lejtő ellenére az utastér padlózata mindig vízszintesen helyezkedik el. A buszok elektromos berendezéseit a VILATI egri gyára készíti.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726
1976 AUG 2 9
MAGYAR NEMZET
Árkossy István
1021

Árkossy István illusztrációja Nagy István Réz Mihályék kóstolója című regénye új kiadásához, amelyet a minap bocsátott közre a bukaresti Ion Creanga Könyvkiadó a magyar—román közös könyvkiadási egyezmény keretében

Történ

A LISZT F

SÁG tevéken
Ferenc bayre
lius 31-i megk
dósított a
augusztus 12-i
a cikk újjáalakított Liszt Ferenc Társaságról írt, szeretnék egy korábbi körülményre visszatekinteni.

Az első világháború utáni időkben úgyszólván halódott a Liszt-kultusz. A harmincas években aztán mostohaanyám, aki nagy Liszt- és Wagner-rajongó volt, kézbe vette a Liszt-ügyet és nagy lelkesedéssel, áldozatvállalással addig tevékenykedett, amíg megalakult az Országos Liszt Ferenc Társaság, amely őt választotta meg elnökévé. Ezt a tisztét 1947-ben bekövetkezett haláláig viselte is.

MOSTOHAANYÁM annak a Thoman Ferencnek volt a tanítványa, aki viszont Liszt Ferenc tanítványa volt. Nagy szorgalommal és anyagi áldozattal gyűjtötte össze a feltalálható Liszt-emlékeket és otthonának két szobájában Liszt-

Magyar Nemzet 1940. szeptember 3-i számában „Liszt-múzeum az Alföldön" címmel be is számolt. A felszabadulás előtt mostohaanyám rendszeresen kijárt a bayreuthi ünnepi játékokra és minden alkalommal koszorút helyezett Liszt Ferenc sírjára.

Fentiek előrebocsátásával közlöm, ki volt az Országos Liszt Ferenc Társaság korábbi létrehozója és elnöke: Szinyei Merse Félixné, született Kandó Irén, édestestvére Kandó Kálmánnak, a világhírű elektromérnöknek és menye Szinyei Merse Pálnak, a világhírű festőművésznek.

Soraimmal emlékét szerettem volna felidézni annak a lelkes asszonynak — az én kedves második anyámnak —, aki önzetlenül és fáradhatatlanul ápolta Liszt Ferenc emlékét.

Szinyei Merse Félix
Budapest

A Vándor-kórus forrásvidékén

SZEBBNÉL SZEBB faházak épülnek a Vörös Meteor szigetmonostori erdei telepén, a Természetbarátok hajdani sátorai és barkácsolt deszkabódéi helyén. A gondozott utak egyikének névadója Vándor Sándor, a szombat esti tábor-

halt vezetője nélkül. A mai Vándor-kórus kapcsolatot tart az alapító tagokkal. Évente legalább egyszer ellátogatnak a telepre, ahol mindig szívesen látott vendégek.

A közelmúltban rendezték meg másodszor a Vándor-fesz-

Árkossy István grafikus

3. dús rajz

Igaz. Szó 1974/4

ÁRKOSSY ISTVÁN grafikus

- 1 db grafika

1225. old.

Korunk 1974/12

Árkossy István

Repülés (grafika – 7. fotó)

Konrad, 1974. máj. 33. ef. 5 sz. 676-677 p.

Árkossy István grafikus

1 grafika az 1224. old.

Korunk 1974/11 1224 old

Árkossy István
Grafikus

Rajz.

Hét

1975 V.16 5 oldal

Árkosy István

Ex libris

Kozmik

1976 X. 756 oldal

Árvossy István grafikus

„Lálomárok II"

- grafika

Komm 1977/5

368. rld

Árvossy István grafikus

Illusztrációi a műmellékletben

Igaz Szó 1977/10

Magyar Hirdető
Sajtófigyelő

UTUNK
1977 AUG. 26

Árkossy István

1021

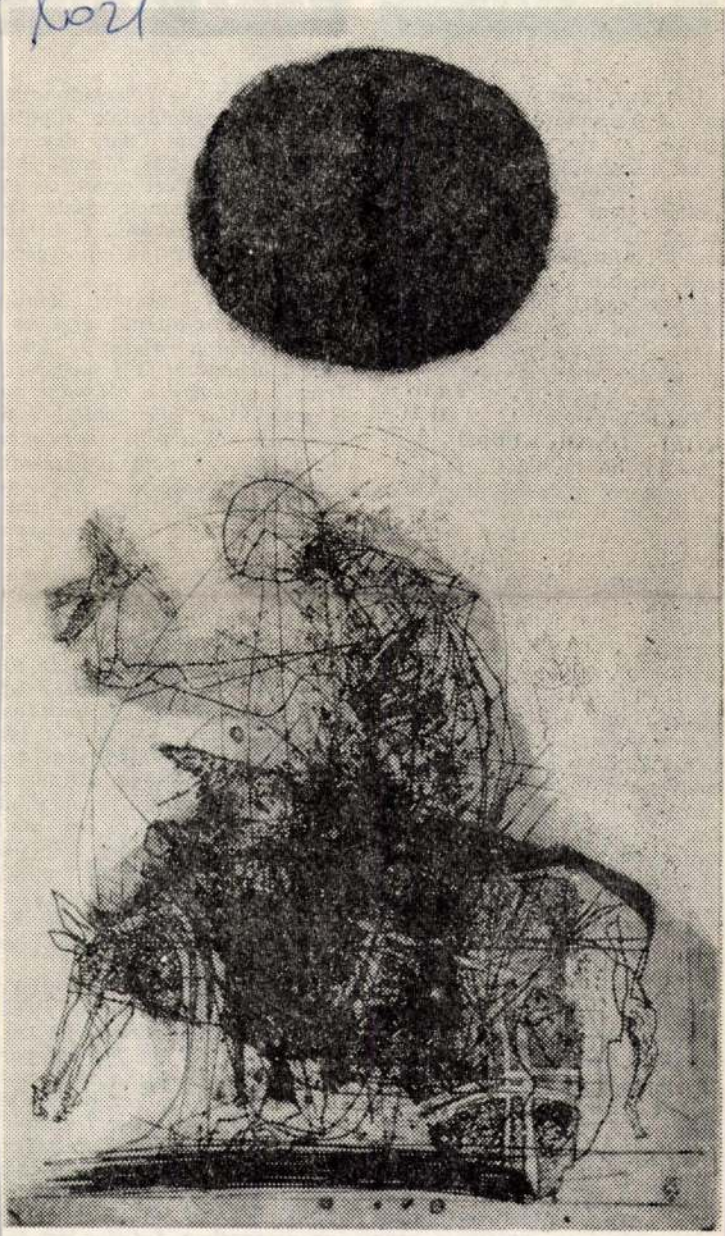

Árkossy István: A vándor

MARGÓ

Üzenetet kaptam, hogy a sz...-i könyvtárosok egy csoportja (?) meg akarja rángigálni a szakállamat (sic) mindazon tiszteletlenségek miatt, amiket **nem írtam** Móricz Zsigmondról egyik pár héttel ezelőtti **Margó**ban. Arra kérem ezennel az érintetteket, hogy legyenek következetesek: húzkodják meg immár a fülemet mindazon gunyordad és garabonc bakafántoskodások miatt is, amiket majd **JAMES JOYCE** regényével, az **IFJÚKORI ÖNARCKÉP**pel nem követendek el legott.

Joyce regénye végtelenül egyszerű, mint **nem** minden remekmű. A könyvben bebizonyosodik, hogy az ember számára **nem** minden az, amibe születik, hogy a botladozó kamaszkor, a fenyegetően butító egyházi és nemzeteties dogmarendszer **nem** mindenkinek veszi el a kedvét a gondolkozástól, hogy a nyelvhasználati terror [a language game, azaz nyelvjátszma kizárólagossága] **nem** émelyít el mindenkit a művészettől. Bebizonyosodik, hogy a könyv kétharmada után beálló formaváltás **nem** feszíti szét a műalkotást, hogy az ironikus-parodisztikus célzattal készült idézetmontázsok **nem** szentségtelenítik meg a gondolat áhítatát, hogy az ellenreformációs szellemű impotens démonológia **nem** hatástalan, **nem** ártatlan és **nem** vallásos. Bebizonyosodik, hogy a magány **nem** jelenti föltétlenül a kétségbeesést, sőt, akár reménykedni is lehet benne, hogy az elszakadás az ismerős testek, az ismerős tájak, az ismerős nyelvek, az ismerős ideológiák párálló öbleitől **nem** föltétlenül tragédia — már csak azért is, mert a gyermekkor többnyire **nem** boldog, a legtöbb ember **nem** szereti különösebben a szüleit, az is-

LEVÉLVÁLTA

Pál Áron — Székelyudva könyv két, egymásnak ellentm hez szól hozzá. Csak örvend kettő közül lapunk Marosi Pét mazó cikkével ért egyet, de ép juk szükségtelennek részletese leményét. Észrevételeit bírála közleményeinkről, a lap egészé vesen fogadjuk.

Sz. Gy. — Szatmár: „Minde született / mindenki érzi az jót és látja a rosszat is / ha hallja a gonoszt is / megy a letér / s megáll a cél előtt gy a saját útját sem ismeri / n kezdet s hol a vég / nem me véleményét / nem tud szemb val / de a nehézben van a n pedig abban ami magától jön fárasztó lehet / ha utána meg az ki hosszasan lehunyt sz benne boldogságot sehogysem a földön csak az él / s csak gos tavaszt / aki a gátakkal mindenki tudja hogy mire k tudja hogy mit akar / de tö hogy elérjed / azt amit erőd rod / tedd mindig azt amit ten lesz az életed". — Kocsis Ist megvesztegető életbölcsessége, fülekre talált önben. Miután s már be rohammal, remélhetől hatja majd magáról azt, ami dott Gálfalvi Györgynek ad annak nehéz ám igazán mind bet választani, akit mindig is

R. B. — Marosvásárhely: Eg me *Unalmak*, a másiké *Gye* cím telitalálat.

N. Z. — Marosvásárhely: Vo se így hangzik: *„Zokogó feszü rekek / öregek könnye / apró zadt sárga folyók / tengerpar Vedd kezedbe ezt a virágcsok a kertész hideg kezeire / öle rágok élő tarkaságát / színeim galambos kedvem / felfedez szomorú burkát / hogy ömölj nünk könnye, teje / Felkap lapod, glóriád / hogy eladjam az utcasarkon / (Vigadjatok ti is / szomorú lelkű bohóc pok az ördög szénfekete / csi* Amit ír, itt-ott líra, de még n ezek valóban, de még nem vonásai. Küldjön még

SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Utunk

77 III 11

Árkossy István

fuszerek elvezetetől is, amely úgymond fölajzza és erotikus

BÁLINT TIBOR

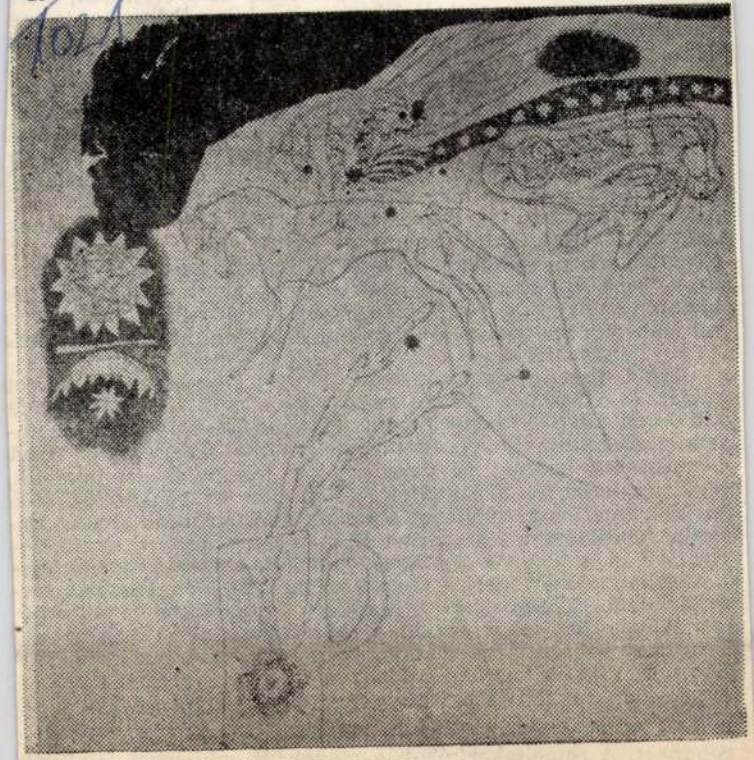

Árkossy István: Pegazus

az ember sz
len természe
tainktól, mu
mellettünk, v
ban, műhely
ban, irodákb
ládi körben,
villámcsapás
Neveket se í
mindenki leg
tehát először
ki nem neve
akit megbecs

Egyetlen nagy családként gyászol az ország. És annál mélyebb ez a gyász, minél keservesebben érezzük, hogy akik itthagytak bennünket az építő békének ezekben a napjaiban, azoknak a mi emberi, erkölcsi rendünk szerint oktalanul kellett távozniuk emberi világunkból.

Aztán tisztelgünk azok előtt, akik a legsúlyosabb harcot vívták és vívják ezekben a napokban a múlt heti katasztrófa közvetlen következményeinek a felszámolásáért. Ismerős katonák, testvéreink, fiaink előtt tisztelgünk ez alkalommal is. A néphadsereg katonái és parancsnokai felé száll gondolatunk, akik munkásőrök, főiskolások, műszakiak és gépkezelők élén járva mentettek ki túlélőket a romok alól, juttattak gondos kezekbe sebesülteket. Köszöntjük az életmentő hősöket, akik bizonyára nem is tekintik hősöknek magukat, csak átdolgoztak éjeket és nappalokat, mert a világ legtermészetesebb dolgának tartották elemi állampolgári — emberi! — kötelességük teljesítését. Köszöntjük tehát azokat a százezreket, akik Bukarestben s más városokban, községekben, munkatelepeken és gazdaságokban még mindig harcban állanak a rendeltetését „megtagadó" a pillanatokra „fellázadt" anyaggal, a vasbeton, a tégla, a fa, a fém, az üveg mérhetetlen halmazaival. Köszöntjük a rendteremtőket. A romeltakarítókat, a megsérült épületeket felülvizsgálókat, a tönkrement épületek bontásához nekirugasz-

Arkossy István

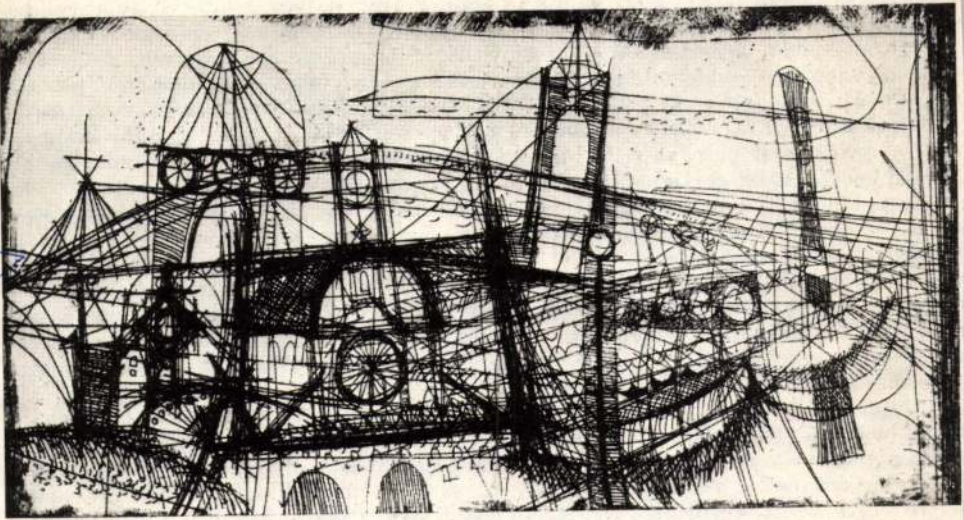

ARKOSSY ISTVÁN: Városkép

Kartács, 1974. aug.

pusztulásáról. Amely nem tud és nem akar felejteni. És amely túlságosan sok ígéretet és fogadkozást hallott ahhoz, hogy ne a kimondott szavakon, hanem a tetteken és eredményeken mérje le a meghirdetett programok és vállalkozások értékét s eredményességét.

E történelmi tapasztalatokból eredt Szilágyi Domokos költészetének történelem-filozófiai szkepszise, amely mindig a kijelentést és a cselekvést, a programot és a megvalósulást mérte össze, s már eleve gyanakvást érzett a széphangú nyilatkozatok, emberbaráti szólamok iránt. „... énnekem ne mondjátok, hogy »szeresd felebarátodat, mint tenmagadat«, / csak ennyit mondjatok: / »szeresd felebarátodat hasba lőni, mint tenmagadat; szeresd felebarátodat gázkamrába küldeni, mint tenmagadat; szeresd felebarátodat villamosszékbe ültetni, mint tenmagadat; szeresd felebarátodat arcul köpni, mint tenmagadat«..." – írta *Kényszerleszállás* című versében. S minthogy alighanem túlságosan nagy távolságot talált a szavak és a tettek között, személyiségében, költészetében mind erősebbé vált a csalódottság. Szilágyi Domokos tragikus költő volt: nemcsak végső emberi sorsában, hanem szemléletében, lírai egyéniségében is. Ironikus játékain, polgárpukkasztó nyelvi tréfáin is átvérzett a mélyen megélt benső fájdalom. Sorsa nem óvta meg a sebektől, gyakran érezte úgy, hogy „az iszonyat lázában" kell égnie. Versei között sok a rekviem, szavait minduntalan gyász és szorongás szőtte át.

Tájékozódva és eszmélkedve fogalmazta meg kételyeit és tett vallomást szorongató fájdalmairól. És tájékozódva, eszmélkedve jutott el a teljesebb élet vágyához is. Heves érzékenységgel élte át az emberi élet egyszeriségének, megismételhetetlen voltának tudatát, korán felismerte: nem mindegy, hogy ezt az életet mi tölti ki. Teljesebb, gazdagabb sorsra vágyakozott, küzdelmes, nyugtalan életet akart. Nem tudott volna besüppedni a köznapok szürke világába, megvetette a kispolgári lét biztos kereteit. Inkább vállalta a

Árkossy István

Soltész József:

ÁRKOSSY ISTVÁN rajzai és rézkarcai.

Utunk, XXXII.évf. 26./1496./sz. 1977. julius 1. 7.old. 1 kép.

Árkossy István grafikus

1 grafika

Konnek 1978/9

75 Ft/ld

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1980 SEP 6

A JÖVŐ MÉRNÖKE

Arnóczi István

1021

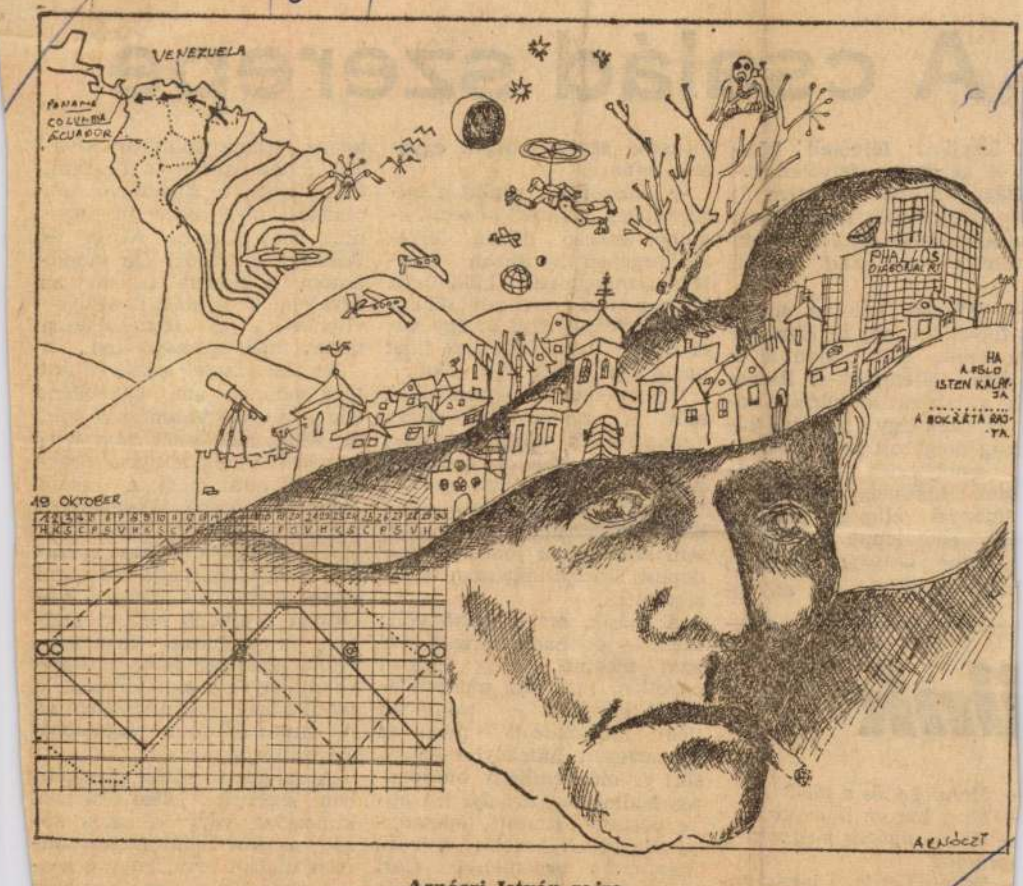

Arnóczi István rajza

A család s

. lezajlott felvételi vizs-
ról kérdezni felvételi bi-
sági elnököt — nem új
og. Megtesszük mégis, mert
apasztalatok között viszont
nden évben akad valami

– Valóban, érdekes dolgo-
figyeltem meg az idén, bár
n tudni, ezek vajon álta-
osan jellemzőek-e. Hiszen
k a közlekedésmérnöki ka-
is tizennégy felvételi bi-
tság dolgozott még azon ki-
, amelyiknek az elnöke
tam. Huszonegy felvételiző
dményei alapján pedig a
gért sem lenne szabad ál-
nosítani — kezdi dr. Sváb
os, az építő és anyag-

mozgató gépek tanszék egyetemi tanára.

— Először is: eltűnt a budapesti és a vidéki középiskolákból érkező diákok felkészültségében korábban meglevő színvonalbeli különbség. Húsz pontot ért el például egy hódmezővásárhelyi és egy váci diák, tizenkilenc és felet pedig egy másik váci jelölt.

Ugyanakkor a Berzsenyiből, amit a „jó nevű" fővárosi gimnáziumok között tartanak számon, mindössze tizennégy pontot gyűjtött össze egy jelentkező. A mi bizottságunk előtt összességében semmivel sem szerepeltek jobban a budapesti középiskolákban érettségizettek.

A másik, ami feltűnő volt: idén — de hadd hangsúlyozzam megint, hogy csupán egyetlen bizottság tapasztalatairól beszélek — általában nem mutatkozott meg az úgynevezett hátrányos helyzet, sőt! A már említett húszpontos hódmezővásárhelyi fiú apja postás, kézbesítő, édesanyja téglagyári kezelő; a váci, maximális eredményt elért diák édesapja lakatos, anyja háztartásbeli.

temre járnak, általában kiválóak a tanulásban is. Például, Nagy Robi, a súlyemelő, aki ráadásul még remekül hegedült, vagy Kovács Attila és Bakonyi, a vívók. De mondhatom a fiamat is, aki az egyetemi évek alatt is aktívan vitorlázott, és tisztességesen tanult (még nyelveket is).

Az idei vizsgák során kitűnt még valami, ami egyébként eddig is meggyőződésem volt, de eddig még soha nem mutatkozott meg annyira pregnánsan, mint most: a *család* alapvető szerepe. Véleményem szerint ugyanis *a képességek kifejlesztésének bázisa a család*, s a középiskola az, ami ehhez hozzásegít. Ezért a családban uralkodó légkör, szellem, az egymással és a gyerekkel szemben támasztott követelmények meghatározóak a tanulmányi előmenetelben is. A tapasztalataim legalábbis ezt mutatják.

A felvételi során gyengébben szereplők jellemzéseiben, kimondva, vagy a sorok között, sokszor találtunk valamilyen utalást arra, hogy a család élete ilyen, vagy amolyan ok miatt rendezetlen, hogy a

ünk

— *Mennyi idős a pici?*
— Most három hónapos.
— *Akkor nyárra megvolt a*
gramod.
— Egyébként is, a lakást ta-
oztuk, parkettázás, tapétá-
csempézés.

ÁRKOSSY ISTVÁN

Árkossy István munkáiról reprodukciókat közöl:

Igaz Szó, XXIX. évf. 6.sz. 1981 junius, /boritólapokon./

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

KORTÁRS

A

1981 SEP

1021
ÁRKOSSY ISTVÁN

(Befejező része a következő számban)

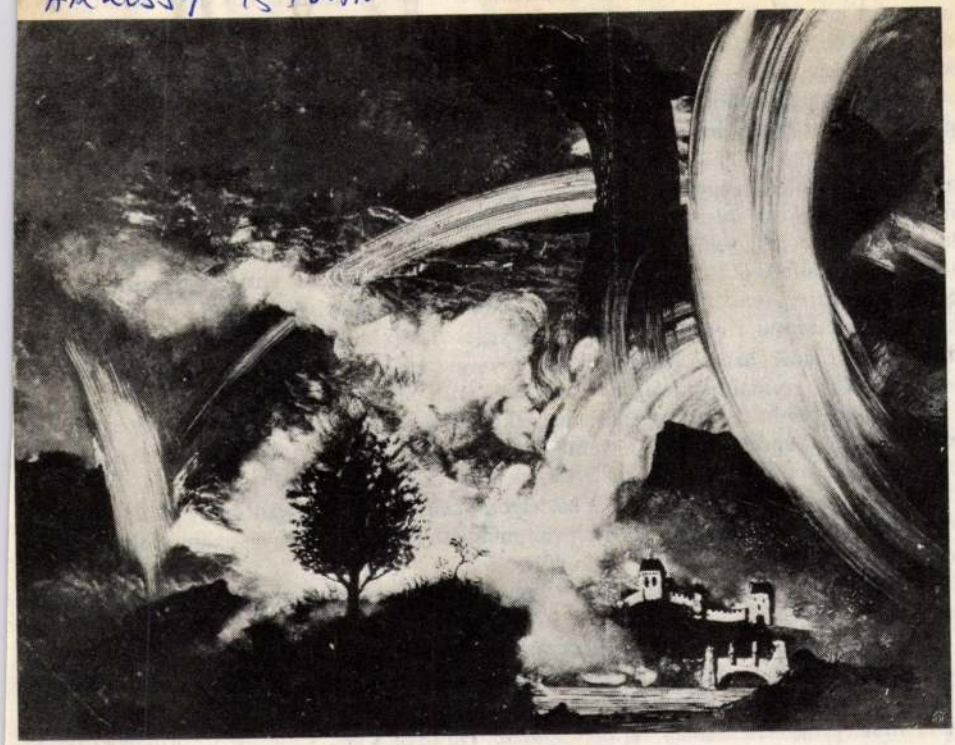

Árkossy István: Vihar

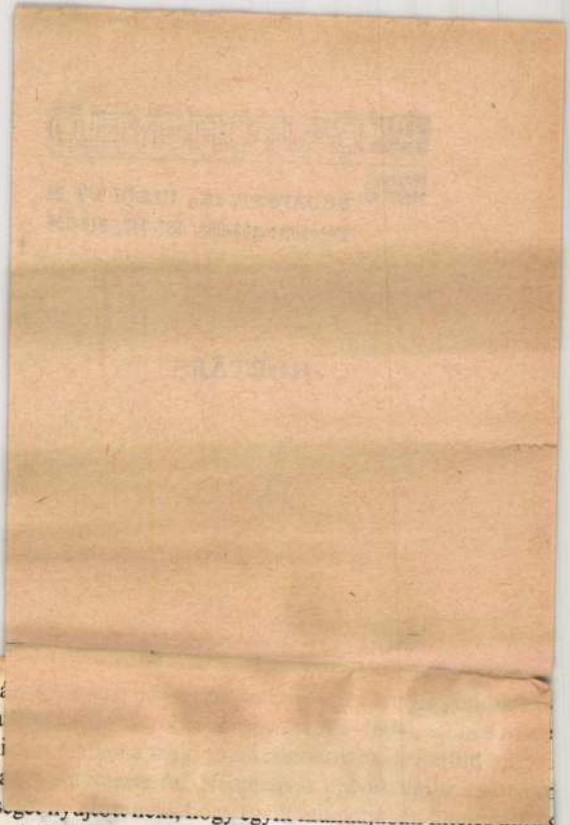

I. Miksa osztrák császár és magyar kir[illegible]
nevezte ki Charles de l'Escluse-t, huma[illegible]
alföldi tudóst. Clusius a bécsi udvari hi[illegible]
merkedett meg Batthyány Boldizsár fő[illegible]
dégül látta birtokain, sőt ahhoz is segíts[illegible]
kal szerepeljenek a magyar gombafajok. A kiváló botanikus növénygyűjtő útjai során Körmend
től Csáktornyáig, Bécstől Pozsonyig bejárta a Dunántúlt, s eközben figyelte meg, hogyan szólon
gatták egymást éjjel és hajnalban a magyar várvigyázók:

„A pannonok az éj idején való őrállás végzésében is hagyományból való példát követnek
ahogy harsány hangon egymásnak kölcsönösen odaénekelnek, és buzdítják egymást a virrasztás
ra, időnként ezeket a szavakat ismételve: *Szólalj, szólalj, virrasztó,* azaz »Vigila, vigila, vigil, vigi
la«. A virrasztók felügyelője pedig, akit vigyázónak neveznek, ha az őrállásnál időközben álom
tól elnyomva a felkiáltást abbahagyják, ugyanazokkal a szavakkal szokta figyelmeztetni őket
Szólalj, virrasztó! Amikor pedig hajnalhasadtával az őrállásból visszavonulnak, azt szokták éne-
kelni: *Hajnal vagyon, szép piros hajnal, hajnal vagyon,* azaz »erumpit iam elegans rubens (scilicet
dies) erumpit jam«; azután hozzáfűzik: *Majd megvirrad, hajnal vagyon, szép piros hajnal,* azaz
»Brevi lux erit, erumpit jam elegans rubensque, erumpit«".

Clusius 1589-ben, Antwerpenben megjelent *Bellonius observationes* című könyvének fenti
idézetét Takáts Sándor emelte ki Istvánffy Gyula *A Clusius-codex mykologiai méltatása*... című
tanulmányából, s ily eleven művelődéstörténeti hátteret festett mögé:

„A magyar módra épült várak és kastélyok falain több olyan alkotmány akadt, ahol a...
virrasztók és strázsálók őrködtek. Ilyen volt mindjárt a kapu felett vagy a kapu előtt álló várta-
ház, aztán a szakállszáraztó vagy szakállfüstölő...

Az éjjeli őrködést a legtöbb helyen az úgynevezett virrasztók, a nappali strázsálást pedig a
kapunállók végezték...

Este háromszoros Jézus-kiáltással bezárták a vár kapuját. Rátették az öröklakatot, s a por-
koláb magához vette a kulcsokat. Azontúl senkit sem bocsátottak a várba... Kapuzáráskor
kezdődött a virrasztók dolga s tartott kapunyitásig. Hogy az álom el ne nyomja őket, énekelve
kiáltgatták egymásnak: *Szólalj, szólalj, virrasztó!* Ha az ének nem hangzott, az őrök feje, akit vi-

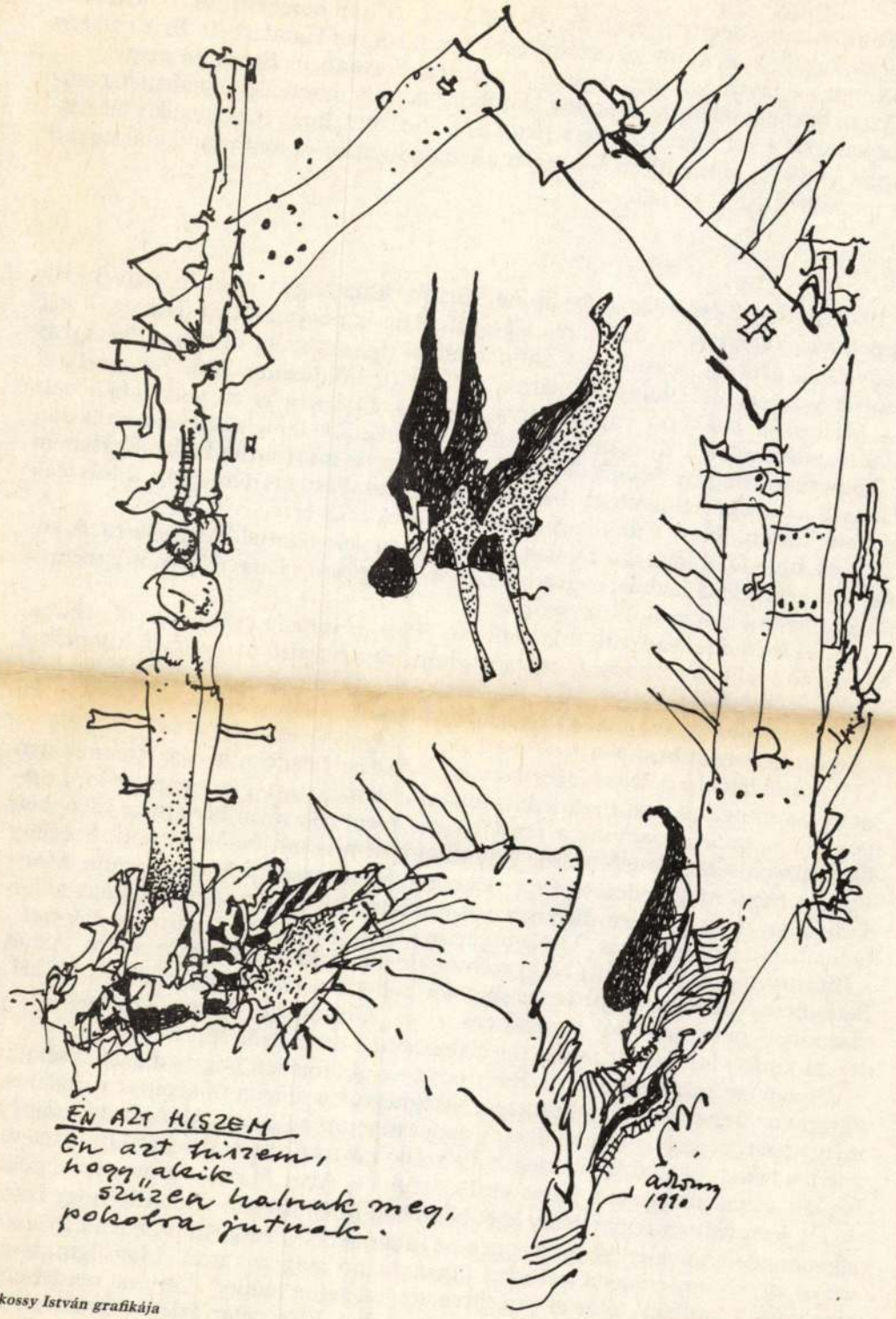

Árkossy István grafikája

Edda asszony levitt a pincébe. Ő fon, sző. A ház berendezése — asztalok, székek, függönyök, szőttesek, szőnyegek — mind-mind Handarbeit. Erik leül egy rokkához — harminc esztendeje font utoljára, börtönben. Egész jól megy.

Aztán búcsút kellett mondanunk Hamburgnak (azt mondják, napjában hatvanszor változik a széljárás). Torony János azt mondotta, hogy hatvanadik születésnapját — 1973. július 12-én — szeretné szülőfalujában — mármint Temesvárott — megülni O. K., várjuk.

*

1973. július 12-én Alles in Ordnung, várjuk. Azaz hogy várom én. Mivel Erik éppen Magyarországon üdült, feleségestül. Hansék négyen jöttek (feleség + két nagyobbik gyerek); temesvári Continentalban (igazán szép, új épület) kétágyas szobák vannak, külföldiek számára à 250 lej (belföldieknek 100, 2 személyre. — Mellesleg: odakünn épp fordítva vagyon). De nem is ez volt a bja; volt évfolyamtársammal, Koczka Gyurival egy héttel előbb lefoglaltattam a szobákat, a Temesvári Magyar Színház kontójára. (Ezt úgyis mi fizettük Erikkel.) Hanem Hans hozott egy féltucatnyi diákot. Ezeknek szállást keríteni, épp a fölvételi vizsgák idején. Toró Tibor segédkezett — örök hála érte.

Hansék Jugó felől jöttek, a Dunán Orsováig, onnan vonattal Temesvárra. A vonat érkezett reggel hatkor; negyed hétkor már riasztott Hans (telefonon): menjek a Continental előcsarnokába, szőr van.

No, és mentem. Kiderült a következő: Hans, a smucig sváb, nem ült taxiba, hanem fölszállt a villamosra, csúcsforgalomban. Az első öt percben kilopták a farzsebéből a táskáját: 1 db 1000 márkás + az otthoni személyi igazolványok. Az útlevelek, szerencsére, a belső zsebében voltak.

Szereti az olyan nációt stb.

Hát ezzel telt el a délelőtt. Megírtam a rendőrségi beadványt — az istennek sem jutott eszembe, hogyan mondják románul a pénztárcát; Toró segített ki: portmoneu —, azzal elmentünk a rendőrségre. Nem sok jóval biztattak. Idényben 40-50 hasonló eset is előfordul. Aminthogy nem is lett belőle semmi. Szegény Torony János megkérdezett: Erik párttag-e. S hogy megbízhatik-e benne. Mondom, akár, mint bennem. Eriknek oda is adtam 2000 lejt, mondván, hogy adjon János bácsinak zsebpénzt. Utólag elszámoltunk: még most is tartozik 150-nel.

Elmentünk (a Volgával!) Nagyszentmiklósra, megnéztük a múzeumot. Aztán Perjámosra („Per János, pr János sind wir in Perjámos"); az agg plébános XVIII. századbeli matrikulákból kereste elő az ős Thurnokat. Avagy Thurn-ősöket. Itallal kínált, igyekezett minél szívélyesebbnek lenni. Sikerült is.

Visszamentünk Temesvárra. Rám várt a nemes föladat, hogy a diákokat sétálni vigyem az ünnepi vacsora kezdetéig. Megnéztük a szépen újjáépített várfalakat, miegymást, megsöröztettem őket, s aztán pihenni küldtem. Már kezdett fájni a fejem a német beszédtől. Bementem a szálló falatozójába egy pohár Dubonet-ra: hát ott ül és uzsonnázik Hans családostul. — Aber Hans, du hast kein geld! — De még volt százegynéhány leje. Nem baj, itt én fizetek. Kiderült, hogy Hans elképesztően műveletlen: nem ismeri a Dubonnet-t. (Pedig Aumülében Cinzanóval és egyéb imperialista italokkal fogadott, no meg szivarral. Megsúgta, hogy alkoholtól is, dohánytól is el van tiltva, de hát šecko jedno.) Azonnal rendeltem, Edda asszonynak is, magamról nem is beszélve. Fölségesen ízlett a társaságnak.

Árkossy István

festőművész

László Aladár:

Látomás nem létező szemre.
/Árkossy István kiállitásáról./

Utunk, XXXVII.évf. 22.sz. 1982 május 28. 7.old., képpel.

ÁRKOSSY ISTVÁN

A kolozsvári Művészeti Galériában megnyilt Árkossy István grafikáinak és festményeinek kiállitása. /rövid hir./

Utunk, XXXVII.évf. 21.sz. 1982. május 21. - 8.old.

Árkossy István

A szatmári Képzőművészeti Alap Galériájában megnyilt okt. 21.-én Árkossy István festményeinek és grafikáinak tárlata /rövid hir./

Utunk, XXXVII.évf. 44.sz. 1982 okt.29. 8. old.

ÁRKOSSY ISTVÁN

/páll/:
Árkossy István szinei. /Kolozsvári kiállitásáról./

Uj Élet, XXV.évf. 1982. 14./568./sz. 18.old., képpel.

ÁRKOSSY ISTVÁN

Banner Zoltán:
Müterem az ürhajóban.

A Hét, XIII.évf. 35.sz. 1982 aug.27.
6. old.

ÁRKOSSY István

Politizáljon-e a tévékritikus?

Mi újság a Magyar Nemzetnél?

LŐCSEI GABRIELLA

A kárhová megyek, mindenütt azt kérdezik tőlem, mi van a *Magyar Nemzet*tel? De mindenkinek csak azt válaszolhatom: nem tudom. Nem tudom, noha naponta több órát töltök a szerkesztőségében, noha minden sorát elolvasom, némelyiket én is írom. És, mert végtelenül tanácstalan vagyok, irigylem is, csodálom is azokat a kívülállókat – a parlamenti képviselőket, más lapoknál dolgozó új-ságíró kollégákat –, akik mindent tudni vélnek az egyetlen nagy múltú, szép hagyományú magyar napilap sorsáról.

A hírlapírás méltósága

Én csak a *fönnmaradásért* aggódom. Mert miközben semmit nem látok tisztán a körülötte kavart porfelhőktől, azt naponta tapasztalom, hogy szerelmetes *Magyar Nemzet*em szétesőfélben van. Bulvárlaphoz (de mértéktartó, a hírlapírás méltóságára a legnehezebb időkben is vigyázó újsághoz nem) illő h[illegible] amilyennek vallja magát. Jobb? Rosszabb? Korszerűbb? Konzervatívabb?

Más. Szinte megszámlálhatatlan nem tudásom közt azt sem tudom, vajon szükség van-e erre a másságra. Más nemzeteknek nem egy, de több, nem ötven-, de száz-, és százötven éves újságaik vannak. Mégis foggal-körömmel ragaszkodik mindegyik a hagyományaihoz, a nem csupán formai, de szellemi folytonosságához. Nem véletlen, hogy idehaza, ahol a két világháború között se szeri, se száma nem volt a napilapoknak, és a háború után is tömérdek hírlap látott napvilágot, ez az egyetlen reggeli lap tudott fönnmaradni, mert liberális szellemével, a nemzeti értékeket és a keresztény erkölcsiséget vállaló európaiságával, mértéktartó stílusával, higgadt méltóságával ez a kiadvány felelt meg mind közül a legjobban a közönség várakozásának.

A hármas egység

tás, hogy azokat, akik történetesen a *Magyar Nemzet*nél az irányt és stílust adók voltak, hosszú időre, egyiküket-másikukat örökre elhallgattatta a nem várt csapás. A fölszabaduló helyeket – a maga szempontjából igen ügyesen és ravaszul – olyan emberekkel töltötte be az „új uralom", akik a *sarzsiért* cserében elvállalták a *Magyar Nemzet*hez méltatlan megbízatásokat is. Ünnepelni kellett a hatalmi szóval leváltott *Mozgó Világ*-szerkesztők helyébe lépő újakat? A *Magyar Nemzet* ünnepelte őket. „Mélyinterjú" kellett *Csurka* István – amúgy majd húsz éven át „magyar nemzetes" háziszerző – elítélésére? Lett „mélyinterjú". Ki kellett közösíteni azt, aki védelmére kelt? Kiközösítették. Elég volt egy ártatlan félmondat, és a kleriko-nacionalista jelzőt kapta meg a szerző. Vagy még rosszabbat: politikailag megbízhatatlan. És kifüggesztették a faliújságra a végzést: (tévé)kritikus ne politizáljon! Szenvedett [illegible]

vényesítési tárgyalásokat. Többek között azért, mert nem jártasak az effélékben. Diplomájuk szerint tán doctor iuris-ok vagy közgazdászok, de pályájuk, az újságszerkesztés, messzire vitte őket a törvényismerettől is, a korszerű közgazdaságtantól is. Ám, mielőtt ennek a felismerésnek a tanulságát levonhattuk volna, más szelek fújtak már a lap fölött. Szabadabbak, mint bármikor remélhettük volna. Elszakadhatott a *Magyar Nemzet* a *Hazafias Népfronttól*, visszahívhatta méltatlanul elzavart kollégáit, vezetőit, és maga választhatott magának főszerkesztőt. *Pártok fölöttit is akár*. Ki ügyel nem is remélt örömében egy – amúgy is dugába dőlt – üzlet figyelemreméltó tanulságaira?

Kínálkozott egy másik – nem a szerkesztőség megbízásából, hanem magánszorgalomból fölhajtott – lehetőség is. Soros György jelentette be részvényvásárlási szándékát, és az ő személyétől, nemzetközi hírnevétől a *Magyar Nemzet* ekkor már meglehetősen széthúzó kollektívájában egytől egyig mindenki el volt ragadtatva. Azt ugyan egynéhányan furcsállottuk, hogy még a szerződés megfogalmazása előtt számyra keltek „Soros úr ezt akarja", „Soros úr azt akarja" kezdetű híresztelések a lap vezetésére vonatkozó, határozott személyi elképzelésekkel, de oly' nagyon áhítoztunk rá, hogy

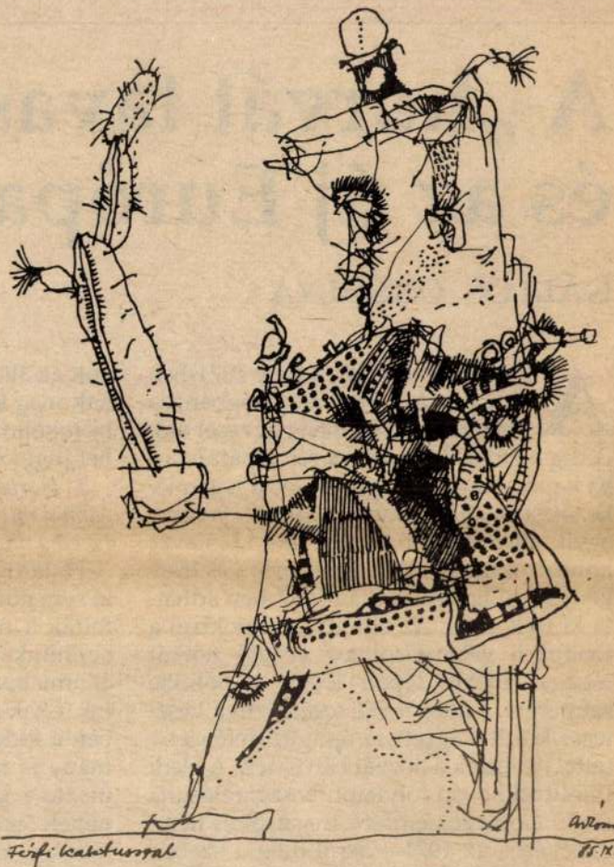

ÁRKOSSY ISTVÁN: **Férfi kaktusszal**

több dolgot tragikusan összekevernek az eset szóvivői. Az üzletet, amelyhez – valljuk meg őszintén, egyikünk sem ért igazán – meg az újságírói szakmát. Amihez viszont mindnyájan érteni vélünk. Azt hiszszük (azt hiszik), hogy mi, ötvenvalahány újságíró vagyunk a részvénytársaságalapítási história főszereplői s tétjei, személyes indu[illegible]

borozni, s azon kapna hajba, hogy a jelentkezők közül a japán gumigyárosokat vagy az olasz autógyárosokat részesítsék-e előnyben? Ennek ellenére lapom hasábjain név nélkül, de fölismerhetően „kiszerkesztettek", mint aki a szerkesztőségi, titkos szavazáson a franciákra voksolt... Amióta azonban látom azt a dühö[illegible] szát az H[illegible]

Vlado Gotovac: költő, esszéista, politikus

A „horvát tavasz" és az új Európa

GÁLLOS ORSOLYA

A „horvát tavaszról", amely 1971-ben lángolt fel Horvátországban, a magyar közvélemény keveset tud. Pedig a mozgalom abba a reformáramlatba kapcsolható, amelynek 1968 a legemlékezetesebb állomása. A „horvát tavasz" egyik meghatározó alakja Vlado Gotavac költő és esszéista, aki hat év börtön és 16 év kényszerű hallgatás után 1987-ben adhatta ki új kötetét. Az elmúlt hónapokban a többpárti választásokhoz vezető horvát mozgalmakban lépett ismét a politika színterére, s noha a választásokon a vesztesek között végzett, az újságírók előszeretettel nevezték a horvát Havelnek. A bledi PEN-találkozón folytatott beszélgetésünk során Gotovac nemcsak magáról és nemzedékéről, az 1971-esekről meg a szabad választásokról beszélt, hanem érintette a szomszédos Jugoszlávia, s benne a horvátság néhány súlyos problémáját is.

*

● *Az Ön társadalmi elkötelezettsége bizonnyal 1971-ben érte el a csúcspontját. Hogyan indult ez a mozgalom?*

Előzménye a hatvanas években keresendő, amikor a szocializmus először vette tudomásul funkcionális zavarait, s amikor az egész szocialista országokban megjelent a reformszándék. Eleinte meglehetősen hagyományos, elsősorban gazdasági reformcélkitűzéseket fogalmaztak meg, arról volt szó, hogyan a gadaságot akarják [illegible] mozgalom kezdte volt az álláspontunk, hogy Horvátországnak meg kell találnia önmagát, úgymond birtokolnia összes jellemzőjét, s ezzel segíthet Jugoszlávia megreformálásában is.

● *Horvátország kiválása, amivel ezt a mozgalmat mindig összefüggésbe hozták, nem szerepelt a programjukon?*

Határozottan állíthatom, hogy erre senki sem gondolt. Ezt a vádat később akasztották a nyakunkba, hogy elítélhessenek bennünket. Egészen szerények voltak az állami berendezkedést illető követeléseink. Csak annyit kértünk, tartsák tiszteletben a föderáció elveit, azt, amit az alkotmány is tartalmaz. Az alkotmány tartalmazta a szólásszabadságot és azt, hogy a népek önállóak és joguk van az önálló fejlődésre. Én a legradikálisabb reformerek közé tartoztam. Három hónap főszerkesztőség után, amikor felmorzsolták az egész horvát állami és pártvezetést, engem is lecsuktak, mint aki szerkesztői minőségemben ellenforradalmat s Horvátország kiszakadását készítettem elő.

● *Hogyan tartóztatták le?*

1972. január 11-én, hajnali fél ötkor csöngettek be, egy hatalmas Landrower jött értem, öt detektív és két fegyveres rendőr, s megkezdték a lakásom, majd a szerkesztőség és a Matica átkutatását. A házkutatások este kilencig tartottak, és nem hoztak semmi eredményt. Amikor másnap megkaptam a vádiratot, biztos voltam benne, hogy 15 év kényszermunka lesz a vége, de [illegible]

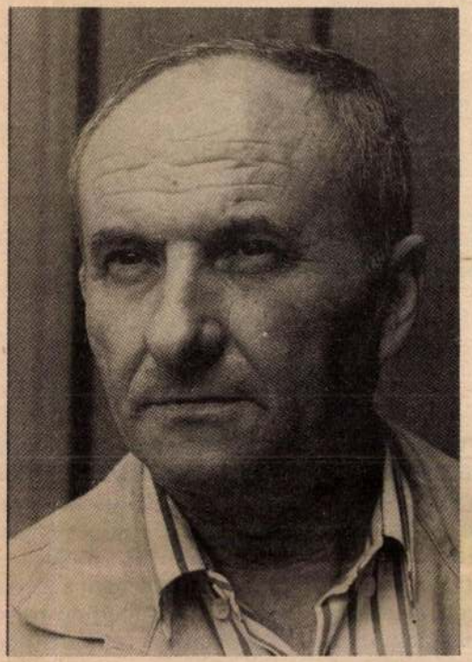

IGOR MODIĆ FELVÉTELE

laszt, és ezért vezettek a Horvát Demokrata Közösség, Tudjman győzelméhez. Sőt, az az igazság, hogy Belgrád már a királyság idején is tulajdonképpen nagyszerb konstrukciónak fogta fel Jugoszláviát, és hadizsákmányként kezelte Horvátországot és Szlovéniát. Tehát nem egyenrangú partnerként, nemzetként kellettünk. Holott, mi, horvátok mindig nagy idealizmussal kezeltük a szláv testvériség eszméjét. A pánszláv eszmék horvát körökben születtek meg. Mi most Európa felé tekintünk, azokkal a népekkel együtt, magyarokkal, osztrákokkal, csehekkel, olaszokkal, akikkel együtt építettük a kultúránkat, függetlenül attól, hogy nagyon sok ellentét volt közöttünk. Velük együtt akarunk élni majd abban a közös Európában, amely nem egy nemzetből, hanem népek, sőt régiók sokszínűségéből alakul ki.

● *Hogyan alakult az Ön élete a börtönbüntetés után?*

1976 januárjában szabadultam. Teljes volt a sötétség. Az emberek féltek, senki sem mert szóba állni velem, nem volt munkám, sehova nem akartak felvenni, az írásaimat nem közölték – a mai napig sincs állásom, és csak tavalyelőtt jelentethettem meg az újabb kötetemet. A feleségem állásban volt, és a barátaim segítettek. Minden hónapban összegyűjtöttek egy bizonyos összeget a számomra, egészen a múlt évig. Ha ők nincsenek, nem tudom, mi történik velem. Aztán 1982-ben újra börtönbe kerültem, mivel külföldi újságíróknak elmondtam, hogyan sértik meg Jugoszláviában az emberi jogokat, hogyan zsarolják az embereket állásokkal, beosztásokkal, útlevelük elvételével a külföldön dolgozókat, s akarják rávenni kémkedésre, a rendőrségnek teendő szolgálatokra. Ezért két évet kaptam a híres lepoglavai börtönben, amely azért jobb volt az előzőnél.

● *Ön derűs, kiegyensúlyozott ember benyomását kelti. Igaz lehet, amit Göncz Árpádtól hallottam, vagyis hogy a börtönévek konzerválják az embert?*

Ebben van valami. Az ember mindenféle módon védekezik. Amikor az olvasást, az írást is megtiltották, titkon írtam a WC-ben, WC-papírra, amikor a fegyőr nem figyelt rám. Aztán találtam egy módot, amivel kijuttathattam – a rendőrség máig nem jött rá. Egy-két mondatos igen rövid feljegyzések ezek, két-három verssor, sőt néha egy rövid vers is, amelyekben csak a hangulatomat rögzítettem, semmi egyebet. A másik, amivel védekeztem, a humor volt, és mivel nem olvashattunk, valaki mindennap előadást tartott közülünk a filozófia, a művészettörténet, a festészet, az építészet történetéből, mások a jog, a történelem területéről, és így segítettünk egymásnak.

● *A nemrég lezárult horvát választásokon Ön nem jutott be a horvát táborba mint a Nemzeti Megegyezés Koalíció képviselőjelöltje. Hogyan fogadta ezt a kudarcot?*

A *Washington Post* riportere megkérdez- [illegible] érzem-e hálátlanságnak,

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

ÁRKOSSY ISTVÁN

FESTÉSZETI ÉS GRAFIKAI KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1988. JÚNIUS 23-ÁN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA

DR. LOSONCI MIKLÓS
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

A TÁRLAT MEGTEKINTHETŐ
1988. JÚLIUS 2-IG
MEDGYESSY TEREM
DEBRECEN, VÖRÖS HADSEREG ÚTJA 31.

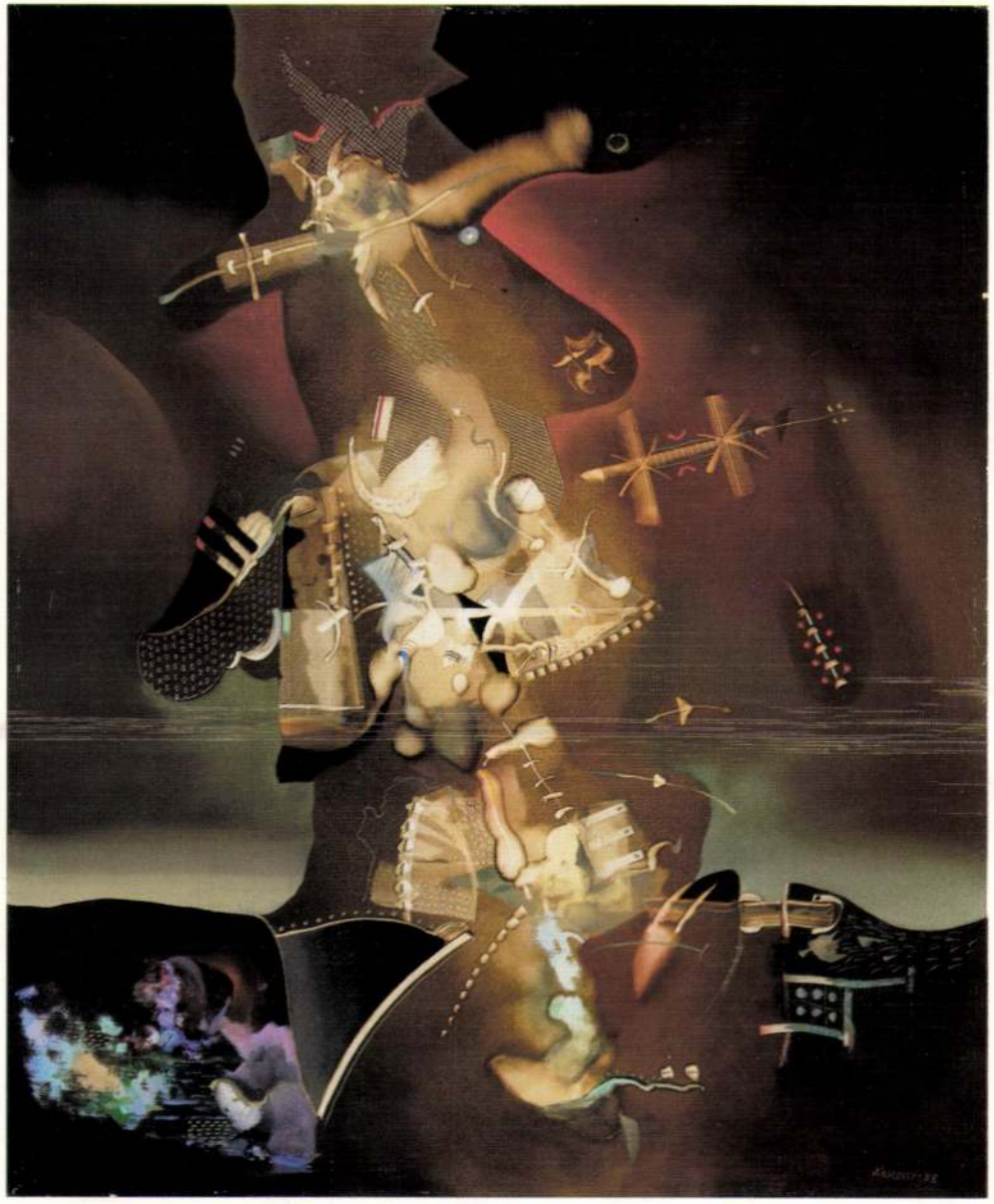

VÁNDORMUZSIKUS olaj, 65 × 55 cm

Fotó: Milos József
Mátraindustria
Fk: Tóth Pál István

ÁRKOSSY ISTVÁN

ÁRKOSSY ISTVÁN MŰVÉSZETÉRŐL

PÁSKÁNDI GÉZA (1988.)

Bár Árkossy stilárisan nagyon sokoldalú művész, úgy érzem, legautentikusabb határait a szürreális-puerilis körén belül vonhatjuk meg. A gyermeki és gyermekded szorongás víziói nála rávetülnek az ég s föld kontinenseire.

Az erdélyi származású magyar művész a sokféle földi zsarnokság nyomasztó hatalmát már-már babonás magasba emeli. A huszadik századi művész „szent Iván-éji álma" úgy népesül be ilyen-amolyan szörnyetegekkel, hogy aligha találunk varázspálcát, amely elhessenthetné őket. Bár a mesei és a groteszk kettősében nála harmónia van, mégis hajlunk arra, hogy benne láthatatlanul a monstruózus uralkodik.

Nem, a művész számára a játék nem lesz enyhítőkörülmény a világ szemében. Hiszen miféle játék az, amelyet a rettenet és a menekvés szül? *Nos – ilyen.* Árkossy játékossága nem kér és nem is ád kegyelmet. Ettől olyan erős. Tökéletesen áll művészetére, amit egyik drámámban más összefüggésben írtam: „Gyönyörű, zöld és napfényes kertben egy kutya játékosan ugrándozva pillangót kerget. Micsoda idill! Lehet, a kutyusnak is. No de a pillangónak?" Nem kétséges: Árkossy az űzött pillangó szemszögéből látja és festi a világot.

ÁRKOSSY ISTVÁN 1943-ban született Kolozsváron. Tanulmányait a Kolozsvári Képzőművészeti Főiskolán végezte 1966-ban. Húsz évig a szülővárosában megjelenő Utunk című irodalmi-művészeti hetilap grafikai szerkesztője volt. Rendszeresen szerepelt a Kolozs megyei, valamint a fővárosi országos kiállításokon grafikáival, festményeivel. 1987 óta él Budapesten. 1987-ben részt vett Miskolcon a XIV. Országos Grafikai Biennálén.

EGYÉNI KIÁLLÍTÁSOK: 1972. Bukarest; 1972. Kolozsvár; 1974. Kézdivásárhely; 1974. Sepsiszentgyörgy; 1975. Bukarest; 1976. Kolozsvár; 1977. Szatmár; 1977. Kolozsvár; 1982. Kolozsvár; 1982. Szatmár; 1983. Csíkszereda; 1983. Székelyudvarhely; 1984. Budapest, Fiatal Művészek Galériája; 1988. Budapest, Gutenberg Galéria.

KÜLFÖLDI KOLLEKTÍV TÁRLATOK: 1968. Titográd, Jugoszlávia; 1978. Barcelona, Spanyolország – Joan Miró Nemzetközi Rajzverseny; 1979. Lodz, Lengyelország – Kisgrafikai Biennálé; 1980. Linz, Ausztria – Kisgrafikai Kiállítás; 1981. Sint Niklaas, Belgium – Kisgrafikai Kiállítás; 1982. Athén, Görögország – Kisgrafikai kiállítás; 1983. Amerikai Egyesült Államok – Csoportos Vándorkiállítás; 1983. Ljublijana, Jugoszlávia – Kisgrafikai Biennálé; 1986. New York – Grafikai Kiállítás; 1988. Tampere, Finnország – Grafikai kiállítás; 1988. Antwerpen, Belgium – Grafikai kiállítás.

Munkái megtalálhatók erdélyi múzeumokban, valamint ausztriai, nyugatnémetországi, holland, görög, amerikai, kanadai és hazai magángyűjteményekben.

CSILLAGOK ÚTJA olaj, 70 × 70 cm

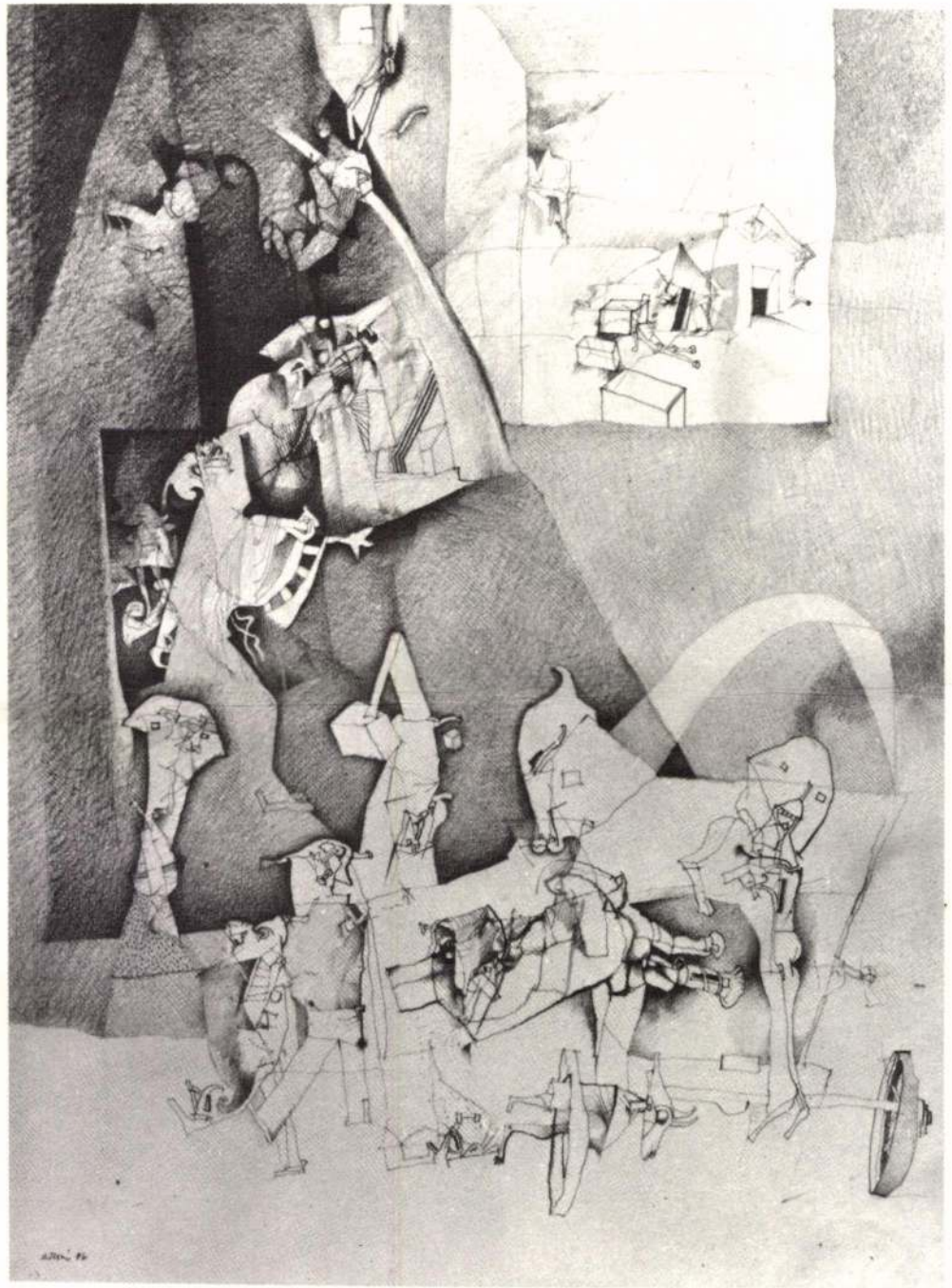

ELVARÁZSOLT HÁZ ceruza, 50 × 38 cm

ÁRKOSSY István

91 10. 61

Új Művészet

ÁRKOSSY István (grafikusművész)

Közölve: ÉLETÜNK, 1985/6.

ÁRKOSSY ISTVÁN grafikái a szombathelyi Pittmann-gyűjteményből
578, 582, 584, 594, 623, 626, 630, 641, 656, 660, 664, 672

Nyomasztó álom

Én állok ott a fal mögött
saját nyirkomban pácolódva,
a várakozástól hideglelősen.
A külső sötétségre vetve
hangokat vélek hallani,
ha zúg a szél,
ha egy távoli ajtó nyikorog,
de senki se szólít.
S ha zörgetek, ha kiáltok,
senki se válaszol.
Rendíthetetlen kőbálványként,
közönyösen áll a kapuőr;
figyelemre se méltat.
Micsoda szörnyűséget, valami
iszonyú dolgot követhettem el ébren,
eszméletemen ez még átcikázik,
mielőtt az árnyak rámrohannak.

PARANCS JÁNOS

A farsang végén

Daróc ruhánkat sutba lökve; sietve
egy derűs kompániához csatlakoztunk.
Átlumpoltunk velük egynehány éjszakát:
kalandokra lesve, vígan és önfeledten.

Lepusztult külvárosi tájon át botorkálva,
álmosan, kábán, émelyegve csörtetünk haza.
Semmivé foszlottak ismét a kamasz-remények:
zsíros örömöktől csak az üresség csontvázvigyora
lobogott végül a hamuszürke, sivár arcokon.
Óvjon minket az ég! Szítsa csak a sajgó lángot!

Emberi kapcsolatukról

igen, az idő,
ahogy kinagyítja,
ahogy az elviselhetetlenségig,
a végzetes robbanásig fokozza
az elhanyagolható, kezdeti feszültséget,
a parányi eltérést, a hajszálrepedést,
a suta elszólásokat, a kétféle jószándékot,
ahogy összebogozza, majd el-elválasztja
a szálakat, újra és újra, rövid szakaszokra,
hogy aztán egy ponttól együtt már soha többé,
hogy egymástól örökre elszakítva fussanak,
sodródjanak tovább más tengerekre és utakra,
ideiglenesen másokkal ismét összetapasztva,
találkozva és szétválva, szakadatlan ütközések
véget nem érő láncolatában a kifulladásig,
sírig sajgó sebekkel és emlékekkel loholva,
árván, senkihez sem kötődve a nyüzsgő áradatban

parkinson-kór

úgy érzem
nem foghatok többé
tollat a kezembe
akik
géppel írnak verset
bizonyára tiszta
a lelkiismeretük

Gyilkos ékszer

Gyöngysor a nyakadon.
Egyre csillogóbb,
mindinkább összefolyik,
s végül egyetlen,
vakító
óriási gyöngyszemmé válik.
Ekkor elengedem
két végét,
s lehull a földre.

forradalom

a fészkelődők tömege
a várkapu felé hömpölygött
kifent kaszákkal
élesre töltött elmékkel
s egyéb házi készítésű
alkalmas fegyverekkel fenyegetőzve
használván is amazokat esetenként
az idétlenkedők ellen

a házmester
nagysokára fölébredt a rendbontásra
fejére húzta szemellenzős hálósipkáját
és a ház nyugalma érdekében
kizárta a döngetett
kaput

ekkor a tömeg
elsöprő erővel beözönlött
a LIFTIG

amott kaszáját villogtatta
élesre töltött elméjét pufogtatta
majd emezeket
és egyéb fegyvereit eldobálva
rémülten megtorpana
a tábla előtt
melyet amaz kóklerok
kifüggesztettek a liftajtóra —
NEM MŰKÖDIK

Átformálódik az arcom

Átformálódik az arcom tükör-mély
vizekkel hömpölyög csiszolódik
csend-szoborrá a képzelet posztamensén
áhítozik arra a tekintetre amely
kéklő egekre repíti felkörző kerecsen
madár megittasulva a lehetőségtől
szárnyközelben repül szinte súrolja
a Holdat melynek asszonyi lényege
úgy gömbölyödik mint az öröklét
bronz-mosolyba pirult a mutogatás
arcom barázdált homálya mögött
hatalmas báltermek vannak hol rogyásig
keringőznek a vágyak átformálódott
arcom: most az ácsszögekkel kivert
röhögő porondon gurul gurul lavina
álom áltatva a jóllakott semmit
és mégis mintha agyamban tipródna
valami dühödten mint az az állat
kinek kinyitják a ketrecajtót
féltében-merszében elbőgi magát
de nem mozdul áll száján kicsorog
a nyál körbetócsálik átformálódik
az arcom mint a kő melyet lüktető
erekkel szőtt át az idő álformálódik
mint a gyümölcs az áldozati tálon!

BALÁZSOVICS MIHÁLY

A hang teljesen lecsavarva

Elszegényedett pillanat
az álmodozás csendhalma
madáralkony ahogy félig
álmodva ki-betakaródzik
a mosolyoltalmazott éjjel
amikor más már nem maradt
néked csak ez a megtörtént
hit mely sarkaiból fordul
ki és vissza mint a mohos
mezsgyekövek a történelem
útvesztőiben. A szűkreszabott
világban most az öreg rádió
varázsszeme világít (a hang
teljesen lecsavarva) nézed
elképzeled az éjjeli híradást
és a némaképek lomhán
véresen vonulnak a szemhéj
fáradt vásznain tova hitében
az okos lét megcsalatkozva
észközelben arat a halál
a napihírek gúlába hordják
a tényeket itt-ott kilóg
egy-egy csonka végtag hidegét
himbálja a klórmésszel telt
világnagy gödrök előtt.
Fekszel ágyadon mint egy
törékeny virág leejtve az út
porába és szeretni a múlandót
melyből felépül a tegnap a ma?
Hitedben ingathatatlanul
fekszel de gondolva minden
következményekre!

A házban aludtam én is. Kislányhang ébreszt:

„Apu, az anyu írt egy levelet. Eltávozott."

Most látom: fejem fölött nincs tető.

„Elment?"

„Írt egy levelet, és eltávozott."

A félig lebontott ház. Mellettem peremével lefordított pohár a poros éjjeli szekrényen.

„Apu, a poharak írnak naplót?"

„Nem. Vagyis hát folyamatosan írják. Azért is olyan átlátszóak."

A kislány körülnéz a puszta falakból, leomlott lépcsősorokból, szétdobált gerendákból álló lakásban; ideködlenek más szintek is: átlósan átmetszett szobák; majd a pohárra kap lányom szeme.

„Akkor a pohárnak azért nincs alja. Azért?"

S ez a mondat végtelenül szomorú. Sírásra ingerel.

1983. augusztus 10.

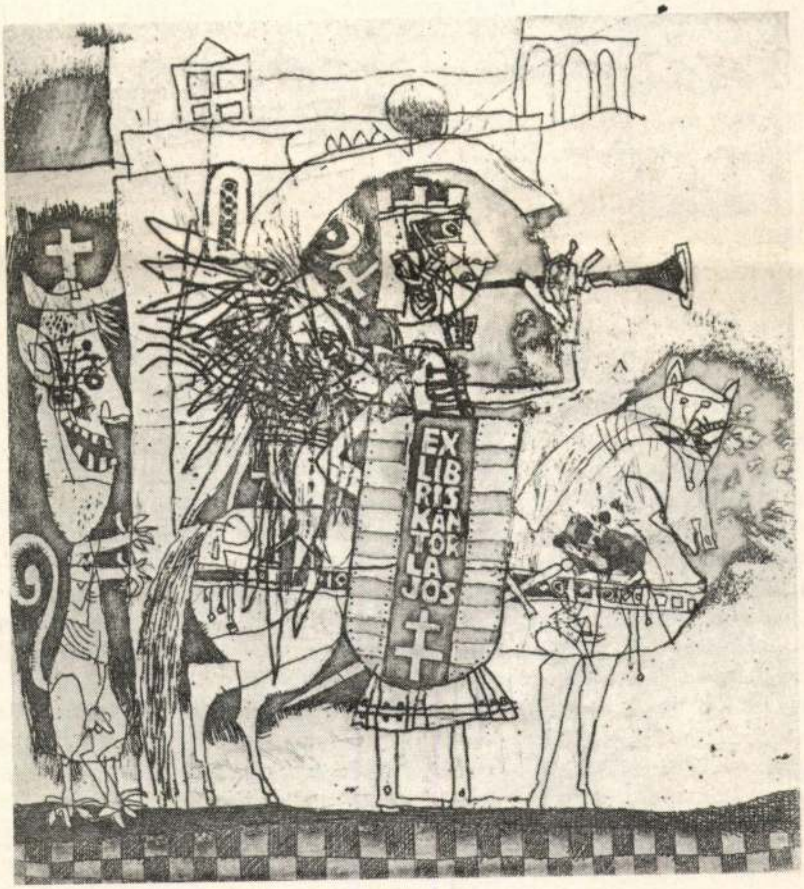

IX.

Szeretkeztem asszonyaikkal a háremben. Kihallgattam őket.

Excentrikusok.

Levertem a nagy cserépvázát. Fajtalankodtak éppen, ám — hopp! — máris utánam eredtek. Futottak nyomomban a japán kertben, fölkunkorodó orrú posztócipőkben kacsáztak a zúzott kővel felhintett ösvényeken, a bokrok között egy tó felé. Megfordultam; szembe velük. Kicseleztem őket, föl, föl, a csukaszürke sziklákon, ahol megkövült embercsontok. Megdermedt láva. Kővel dobáltak alulról. Hullott a kő szaporán, fejemre borítottam tenyerem. Hullott a kő, lebuktam, fejemre borítottam tenyerem. A hegy túlsó oldalán: öböl, s míg búvok egy szikla mögött, látom magamat: átúszok, hajókat, csónakokat kerülgetve a túlsó partra.

1983. április 19.

XIX.

5 óra 30 perc

Domboldal. Fűvel benőtt bombatölcsérben várakozok a sötétben. Két utat vesztett vándor tanakodik a gyalogösvényen: merre vajon? „Ez lesz az, erre menjünk." Heverészek könyékre dűlve. A másik: „Nem, emerre menjünk." Megszólalok: „Egyik irány se jó. Az út amarra vezet." „Ja, ott az az ösvény!" „Nem az, nem az. Majd én elkísérem magukat." Elindulnak fekete gumiköpenyben. Egyiküket játékból bedobom az aszfaltút menti csatorna vizébe. Úgy tesz, mint aki rögtön belefullad. Pedig tud úszni. Fölösleges a komédia; a víz alig áll magasabban combközépnél. A társa húzza ki a partra. Megfenyegetnek. Megsértődve visszafordulok; fölkaptatok a dombon. Hallom, hogy hamisan énekelve, a dalban meg-megakadva botorkál a két vándor a völgyben. A föld alatt szédelegnek már; halottan. Lépésenként foszlik le róluk a hús.

Végtelen jégmezőn. Pingált üveglapokat találok a hókupacokban, egy halomnyit. Valaki a törzsből hátam mögött. Mutatom neki szerzeményemet. Megnézi üres arccal, majd egy törött lekvárosbödönből kaparja elő a szikkadt őszibarackízt. A jégbe fagyva újabb bödönök. Dél felé kell vándorolnunk, gondoljuk-mondjuk. Találunk közben egy faalkotmányt. S bontjuk ki a jégből csákánnyal, baltákkal, sietve. Ím: egy rakéta. Fából. De most még: lapátkerekes hajó. Megindul lefelé a folyón. Lüktet, zakatol, s ízekre remeg a faalkotmány. „A pofájában kígyó." A másik, aki a parton velem tart, bizalmatlan. „Pofájában kígyó!" ismétlem egyre hangosabban. Már üvöltök. A három szelvényből álló, s pántokkal egymáshoz erősített rakétatest fölágaskodik. Hátul látni a vezetőfülkét, s egészen közelről (a fedélzeti napló mellett) karónyi ceruzát. A fülkében egy perec forma fekete kőszobor; a vezérlőpultnál. Az alkotmány bordázata, csattogó szíjai és csörömpölő láncai láthatók. „Pofáájában kíígyó!" Az egyre meredekebben álló rakétatest távolsági villanyvezetékhez ér, úszik tovább, függőleges helyzetbe emelkedik, s lángot lövellve a magasb szökken. Megrándul, oldalra dől, s egy bérház sötétes olajzöld falába fúródva felrobban. A lépcsőfordulókban emeletenként hálóinges nők. Mi történt? Mi történt? visítoznak szintesen, egymás után. Fölfelé, lefelé: Mi történt? Jeszszuson, mi történt?!

súlyt. Nem tudjuk, miért kell az egyik szereplőnek a sötétben olvasnia, miért kell két férfinak egymást borotválnia stb. Általában párosával látjuk megjelenni a szereplőket — a „mindenki mindenkivel" logikája szerint —, s igen gyakori, hogy a párok szokatlanul közelről beszélnek bele egymás arcába, mindez a feszültséget fokozza közöttük egészen a veszekedésig vagy tettlegességig — bennünk pedig a bizonytalan viszolygást. Nem véletlen, hogy az egyik ritka jelenet, melyben minden szereplő együtt van, egy csúnya verekedés, kegyetlenül groteszk nézőpontból — egy üvegpadlón keresztül, alulról — fényképezve. A film végére is összeáll egy hasonló tabló, az esküvői vacsora jelenete, mely az anya és a fiú táncával, a volt szeretők szemérmetlen egymást-fényképezésével legalább olyan gusztustalan együttlét, mint az előző.

Tarr Béla filmje nem „igazi" pszeudo. Nem aknázza ki a pszeudo többértelműségének lehetőségeit a maguk korlátlan megfoghatatlanságában. Csak effektusokat hasznosít a pszeudóból, hogy fokozni tudja a szereplők és a nézők zavarát. Viszont idegtépően következetes annyiban, hogy miután szabadjára engedte a kedélyeket, kíméletlenül végig is hajszolja szereplőit várható vesszőfutásuk pályáján. Annak rendje-módja szerint befejezi filmjét, a tolvaj tanárt elviszik a rendőrök, a fiú férjhez megy az ápolónőhöz, az ex-szerető számítása bevált, mert a háziasszony bizalmát elnyerve, ő is birtokon belül maradt stb. Természetesen ezzel a „megoldással" nem oldódott meg semmi, az üvegpadlójú, kamerákkal figyelt laboratóriumban nyilvánvalóan tovább folytatódik az élveboncolás. Nem „igazi" pszeudo az *Őszi almanach*, hiszen akkor szabadon ugrálna jelentésrétegről jelentésrétegre a néző fantáziája. „Hamis pszeudo" lenne tehát? Hamisságok hamissága? A néző most már végképp összekeveredik és kínjában most sem tehet mást, mint — szégyenkezik.

eredménye, mely a következőképpen működik. Ezeknek a közhelyeknek abban az értelemben van mégis hitelük, sőt igazságtartalmuk, ahogyan híven leképezik az életnek *azt a fajtáját*, mely csakugyan közhelyek közt tenyészik, amelyeknek legkitüntetettebb mozzanatai is csak közhelyekben tudnak kifejezésre jutni. (A legvégzetesebb adósságot sem lehet alkalmasabb „érvvel" megmagyarázni, mint: „*olyan helyzetbe* kerültem, hogy nem tudom megadni a pénzt"; a részeg verekedés akárhányadszor újrakezdődhet a sztereotíp dialógustöredék mentén: „— Hülye vagy! — feküdj le már végre!") Viszont az *Őszi almanach*ban még ezek az „életszagú" közhelyek is minduntalan falsot kapnak, mivel egy „szerepjáték" megnyilvánulásai. Szerepjáték, de nem a szó színművészeti értelmében, hanem a mostanában divatos vezetőképzői gyakorlatként, vagy pszichodramatikus alapszituációként. Tessék eljátszani azt a helyzetet, amikor a vállalati beosztott, megkerülve fölöttesét, az osztályvezetőt, közvetlenül a vezérigazgatóhoz megy panaszra! Tarr Béla-i változatban: hogyan vallja be egy mindenre képes fiatal nő öregedő „barátnőjének", hogy félrelépett az udvarlójával, majd hogyan áll bosszút ez a féltékenységtől félőrült barátnő azzal, hogy a történteket elárulja a fiatal nő szeretőjének? Nem egyszerűen arról van szó tehát, hogy laposak a film figurái, szituációi, reakciói, mint ahogy ez magában az életben vagy egy neorealista drámában előfordul, hanem arról, hogy ezeket a lapos alakzatokat kell a színészeknek a saját személyiségükből felépíteniük. Vagy még inkább: azt eljátszani, ahogy ők ezt eljátsszák... Előre tudván, hogy lelki lemeztelenedésükön nekünk, a nézőknek kell majd szégyenkeznünk.

Nem egyszerűen a film hamis tehát, hanem arról szól a film, hogy hamis. „Az Almanach stílusa: pszeudo, mert itt már az alaphelyzet folytán mindent az álság itat át" — mondja Tarr Béla a már idézett interjúban. „Egyébként maga a sztori sem valódi, nem a történet van részletesen kidolgozva — az események megjelenítése kihagyásos —, hanem a helyzetdramaturgia, amelyet maga az élet számtalan, meglehetősen különböző történetben előállít."

Kérdés most már, hogy „igazán" hamis-e a film, vagy „hamisan hamis". Hogy miként értelmezte a rendező a díszlettervezője, Pauer Gyula immár másfél évtizedes gyakorlattá vált *pszeudo-elméletét?*

Pauer pszeudoszobrainak és színpadképeinek egyaránt sajátja, hogy a felületek más formákat sejtetnek, mint ami alattuk található. Az *Őszi almanach*ban azonban annyira visszafogottak ezek a plasztikai jelek, hogy legtöbbször nem kétértelműséget, hanem csupán másságot, „elidegenítést" sugallanak. (A falakat nem teszi vonaglóvá a Pauer-féle pszeudotapéta, hanem csak porossá.) Látunk ugyan földre terített fóliát vagy nylonba csomagolt lépcsőkorlátot, de a kellékek nem lényegítik át a környezetet olyan mértékben, mint például Fellini műanyag víztükrei. A pszeudoeffektus Tarr Bélánál a *stilizáltság* irányába tolódik el. Ha egy film kezdő beállításaként huzat lobogtatta kék függönyt látok, hátulról megvilágítva, ordenáré giccsre gyanakszom, vagy legalábbis neoromantikus zaftra. „Igazi" (paueri) pszeudo értelemben ez a motívum arra hívná fel a figyelmet: vigyázat, ami ebben a filmben történik, az giccs! Tarr Bélánál ugyanennek inkább az a funkciója, hogy a szégyenletesen erőltetett szituációknak megfelelő, kínos hangulatot keltsen — összefüggésben a fények (mindenekelőtt a kék és a vörös) dramaturgiai rendszerével. Kék fényben játszik az injekciostűre váró kar, kék fény csap ki a gáztűzhely sütőjéből, és hasonlóképpen (ha nem is kék, de) fény csap ki az állatias megerőszakolás-jelenetben végszóra felpattanó jégszekrényből. Valósággal „sátáni" színben jelenik meg az egyik férfiszereplő vörös háttér előtt alulról fényképezett, kékben úszó arca. Mi más ez, ha nem stilizálás — hangsúlyfelrakás egy adott, öntörvényei szerint működő dramaturgia szolgálatában?

A pszeudo hasonló funkciómódosulását figyelhetjük meg a színészek játékában is. Egy „igazi" pszeudodarabban „pátoszformulákkal" találkoznánk, vagyis olyan viselkedés- és mozgásmintákkal, melyek sok mindent jelentenek egyszerre (a maguk ellentétét is), miközben önmagukat is leleplezik. Az *Őszi almanach*ban sokkal inkább kiemelt, torz, érthetetlen, néha egyenesen ocsmány helyzetek kapnak hang-

ez: éjszaka. Csak mesterséges világítás van. Így fordul [illegible]
„kárpit le" vagy „ég kárpitja" valóságának üresen vigyori halotti [illegible]
fehérből indít — a vitális sötétségbe — a film verbális világa is, ez a hangsúlyo-
tan élőbeszédszerű, „dokumentáris", stilizálatlan, mégis pontos szó- és mondathal-
maz, amelyet egy Hédi és Miklós közötti dialóg exponál: milyen hihetetlen — mond-
ják —, hogy a test, az „élet" akkor is tovább tud és akar élni, amikor már minden
elveszett és pusztul. A nyitány: a túlélésről, az *után*ról szól. A túlélés: örökös utánia-
ság. Ebben élnek a film szereplői, a film csupán e nyitódialógot repetálja, végigjár-
va egy ötszög minden lehetőségét. „Hiábavaló minden munka. Borunk méreggé lőn,
gonosz pillantás perzselé el földjeinket és szíveinket. Megannyian kiszáradánk: ...
Minden kutunk kiapadt, a tenger is hátrált. Minden föld ragadni akar, de a mélység
nem akar nyelni. »Óh, hol van a tenger, melyben megfulladhatnánk«: így hangzik
panaszunk sekély mocsarak fölött. Bizony annyira elfáradtunk, hogy meg sem tu-
dunk halni, ímé virrasztunk és tovább élünk sírboltokban!" *(Ím-igyen szóla Zarat-
hustra)*. A *rettenetes* Nietzsche valóban látnok volt: csak azt látta meg, aminek kö-
vetkeznie kellett, a „jón rosszon túl" programját, valami „túlnak", „utánnak" a
végtelen teljesedését. Európai létünk végkifejletét: a negatív idillt, a jelentés vesz-
tett búcsút. Ez a szinte melegházi, bensőséges helyzet — a film ideje, tere és kora
(életbeli és históriai értelemben egyaránt). A vég, sőt a vég utáni (még ennek is
van hát utánja, mint azt élnünk adatik) állapot Tarr Béla, Kardos Sándor, Pauer
Gyula, Temessy Hédi, Bodnár Erika, Székely B. Miklós, Hetényi Pál, Derzsi János
filmjében a következő hangsúlyokkal és árnyalatokkal *nem* rendelkezik: kultúrkri-
tikai, történeti-tragikus, ironikus-groteszk, szociális-kritikai, pszichologikus-hisztéri-
kus. Ez a fényképezett színház, ez a maga nemében erőteljes *színészfilm* nem igazán
szcenikus, inkább „társalgási", riporter nélküli riport; egyik erénye éppen ebben áll.

mert „néhány mondata elhibázott, sértő". Kosztolányi — és a hibás mondat! S ha sért — mivel és kit?)

Az újságíró Kosztolányit szokatlan alapossággal és stíluselemző figyelemmel tárgyaló szakasz ugyanazt a teremtő művészt mutatja be, aki a verseket és a prózai darabokat írta. A fordítói életmű elemzése is meggyőző lehet a — magyarországi olvasó számára is. Különösen az a szakasz, amelyik a Modern *költők korszakteremtő hatásáról beszél a magyar irodalomban. Kosztolányi vers- és drámafordításai közül az angolokat tárgyalják megkülönböztetett figyelemmel. Akkurátusan számba veszik a fordítói licenciákat csakúgy, mint az átköltés remekléseit. A* Holló-*fordítás elemzése a kötet kiemelkedő részletei közé tartozik.*

A szerzők három lapon foglalják össze munkájuk tanulságait és következtetéseiket. A hang itt elégikussá válik: azzal a dilemmával kell szembenézniük, amivel nekünk is, mindannyiunknak. Ady szavaival: „Mit ér az ember, ha magyar?" — „What is a man worth if he's Hungarian?" Mit ér az a költő a világ szemében, akinek életműve Thornton Wilderével, Oscar Wilde-éval, Rilkéével minőségében „legalább egyenrangú"? Aki „érzékeny lelkét élesre állította a kor minden jelensége iránt, és gyakran túllépett a hazája szabta időbeli és térbeli korlátokon is? Mindez hiába volt? Igaz volna, hogy mindez a fülnek fölfoghatatlanul röppent ki a világba?" Tudjuk a választ — de most ne mondjuk ki. Inkább mi is várjuk türelmesen azt az antológiát, esetleg segítsük, hogy létrejöjjön, azt az angol — és más — nyelvű „hordozható" Kosztolányit, amely a Brunauer házaspár szerint „több mint esedékes". Ők elvégezték a munkájukat, a többi most már a szerencsén — és rajtunk áll. Többi klasszikusunk és jelenkori értékünk sorsa. Elsősorban rajtunk, akik Biharkeresztes és Rajka között élünk, és úgy véljük, hogy a szellem és az érték előtt semmiféle határsorompó nem létezhetik.

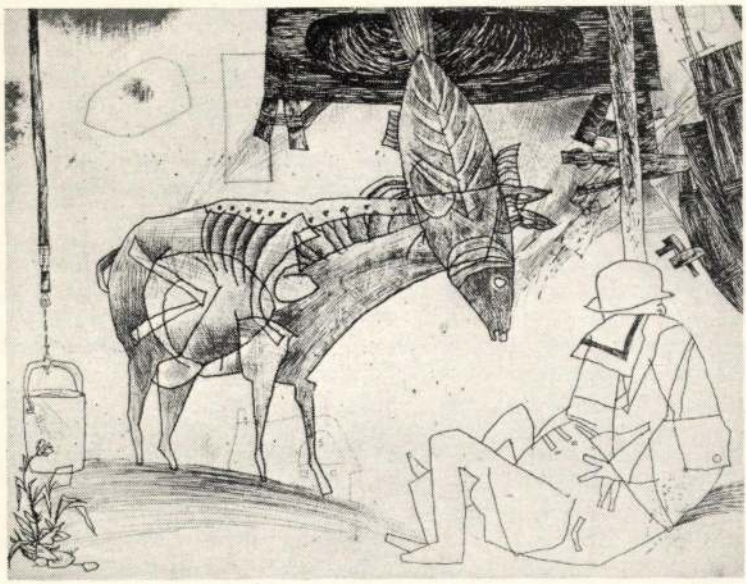

KISS FERENC

A homo aestheticus és a korfeladatok

Kosztolányi Dezső ma a Nyugat első nemzedékének egyik legnépszerűbb költője. Többek szerint a legnépszerűbb. Az egyetemeken, kivált az ELTE-n preferált téma, könyvek sora készült, készül róla, s ezek többsége mellőzi vagy köteles megrovásokba zsugorítja a költő világnézetéről, politikájáról 1945 óta érvényesnek hitt verziókat. Szakmánk a művek értelmezésével, jellemzésével van elfoglalva. Ha érvekre van szüksége, inkább Kosztolányi kortársaihoz s a Nyugat harmadik nemzedékéhez folyamodik ez a tudományosság, a Lukács szellemében fogant recepciókat messze elkerüli. Az oppozíció képviselői mind elhallgattak, s aki megszólal, már nem arra törekszik, hogy a szemlélet negatív tartalmait a művekre árnyékként rávetítse, hanem arra, hogy szemlélet és érték összeférhetőségét megértse és megértesse. E műveletek során a régi kategóriák: szkepszis, relativizmus, nihilizmus, magnélküliség, öncélúság sorra feltámadnak, de megbélyegző funkciók nélkül, s nem zárják ki a humánus érdekű tartalmakat.

Aki emlékszik az *Írók, festők, tudósok* 1958-ban történt goromba fogadtatására, s látja ezt a mostani megbecsülést, arra kell gondolnia, hogy az elvi természetű ütközőpontokat legjobb elkerülni, hiszen a mű eszmei viták nélkül, önmagában tisztította meg érvényesülése útját. Ezt a folyamatot inkább csak megzavarhatja, ha most a *hivatás-értelmezés* felől vesszük szemügyre.

A hivatás-értelmezést tömörítő formula, a *homo aestheticus* ugyanis Kosztolányi legkényesebb, legvitatottabb gondolatainak foglalata. Vele szembenézni, naponta tapasztalhatjuk, nem is kötelező. Hozzá akár Esti Kornél rokonszenvét is maga mellett hiheti, az elvek iránti közöny, lévén ő a költő esendőségeinek kedves cinkosa, kinek bátyja, kinek tegnapi sorstársa, másnak ifjúkori bálványa, sokaknak eszménye az anyanyelv iránti szerelemben, tehát mindenkivel olyan meghitt a viszonya, hogy ennyi magánnexusból egyezményes képet szerkeszteni nemcsak lehetetlen, de ildomos sem volna. — Legbölcsebb lenne tehát megnyugodnunk abban, amit Esti is fedezhet: maradjon ez az egész sáfárkodás Kosztolányi körül annak ami: töredékek halmazának.

„Összecsirizelni" nem is akarom, nem is tudnám, de nem hagy nyugton az a tény, hogy a töredék-párti Esti történetei igen szerves, zárt elbeszélések, némelyikük pedig remekmű, egy rendezett világkép objektivációi, bennük az értékek viszonya hierarchizált és életérdekű, akár egy fenyőfa gyökérzete, ágainak statikája, egész életműködése. Magyarán szólva: nehéz elképzelnem ilyen arányú életművet, ennyi elevenen lüktető alkotást a szervezet működését szabályozó értékrend léte nélkül; a lélegző, ható szépséget a szemlélet életrevalósága nélkül. Ezért vállaltam, hogy a legkritikusabb természetű tartalmakat, a *korfeladat* jegyében valókat a szolgálatukat *elutasító* elmélet vonatkozásában közelítsem meg.

Mindenek előtt azt kell itt tisztáznunk, hogy Kosztolányi a korfeladatot is sajátos módon értelmezte. Mondhatnám, úgy, hogy a homo aestheticus-szal szembe ne kerüljön. 1916-ban, mikor *Tinta című* kötetében akkori újságírói termésének javát kiadta, előszavában már elhatárolta magát a vérbeli politikusoktól: „Itt egy ma élő ember, aki nem ért a magas politikához, és egyéb hasznos tudományhoz, elmondja, mit látott maga körül abban a korban, melyet a hozzáértők nagynak tartottak." Nem program ez, hanem egy kialakult gyakorlat lényegének rögzítése. A

zárás, egyben a második rész súlypontja és — mondhatjuk — a regény végbizonyítása *A süllyedő szanatórium*. Ebben az elbeszélésben — mintegy pótolandó a „B" részben eddig elmulasztottakat — Egyed felülmúlja önmagát.

Félreértés ne essék, a „B" komponensről némiképp elmarasztalólag szólva nem túlírásról, inkább írói fáradtságról beszélek. Mint már korábban említettem a két regényrész elválaszthatatlan egymástól. Ám, ha mégis megtennénk, úgy minden bizonnyal az „A" állna meg egyedül a talpán, s a „B" — magára maradva — kényes egyensúlyi helyzetbe kerülne. Ami azonban az állítás-bizonyítás párosán túl egybeforrasztja a két mű-részt, az az *Előzés hajtűkanyarban* kettős idejének külső, mondjuk így, *olvasásideje*. Az elbeszélések egymásutániságára, az olvasás A—B linearitására épített szövegszerű utalásokkal, alteregókkal, kulcsmondatokkal Egyed egy olyan montírtechnikát valósít meg, amely az olvasás folyamatában egymásra rétegződő szövegrészekből emeli föl a regény épületét. Azaz, az olvasás nem csupán előre, de egyúttal fölfelé is halad. Némi képzavarral nevezhetjük egyidejű sík- és térolvasásnak. (Holografikus felvétel.)

Aki ezek után azt várja, hogy végezetül néhány mondatban összefoglalom a regény szüzsét, az téved. E regénynek épp az a lényege, hogy szüzsé nélküli. Nincs története. Mint ahogy a benne „ábrázolt" életnek sincs. A történet (a történelem) foglalata az idő. Vagy megfordítva. Akitől azonban elvették az időt, annak nincs története (történelme). Sem személyes, sem közösségi. Nincs múltja, jelene, jövője.

Szüzsé nincs, csak jelentés van. Üzenet. És az — ennyi!

leíró állandósult rideg szenvtelenségét, az érzéki öröm megjelenítésének hiányát. Mert Egyed — ez művei ismeretében inkább javára könyvelhető el — úgy ír, mint a gép. Az első oldalak után szinte már el is várjuk ezt a tárgyias tökélyt. Ezért is szisszentem föl a következő sor olvastán: „Ott áll, rám lövi szúrós pilláinak minden golyóját." (35. p.) Rossz, zavaros hasonlat.

Az „A" regényrész legkiemelkedőbb, egyben az egész mű-koncepció kulcsául szolgáló elbeszélés a *Dicsérd meg az egyenruhámat.* Egyed a rövid fülszövegben leírja, hogy a regény egyes részei másutt, más szövegrészekben olvasható alapmondatokra épülnek. Valahol, a nyitó elbeszélések egyikében Pewsner és D. beszélgetése: „Otthon érzed magad? Amíg a paducok..." Tudvalevőleg a paduc egy halfajta. Az „A" regényrész utolsó előtti elbeszélésében, az időből és a helyszínekből kiszorított D. kapitány a folyó*ban* és a folyó*val* él. Melyikkel? Mindegy. Az erdélyi folyóval. Egy levelet talál, Pewsner levelét. Így kezdődik: „ha egyszer majd dokumentumaid nélkül maradsz... és magad sem vagy dokumentumértékű, a hajad és szemed színe, a bőröd nem igazol, hanem inkább egy hiányzó igazolványra emlékeztet..." és így folytatódik „...van jelképünk a múltra..., van képzetünk a jövőre, a *horizont* vagy az *alagút.* De a jelképet a jelen időre még nem találta fel senki... mert az a félisten, aki feltalálja... meg kell változtassa az egész igeragozást... Pontosan abban az irányban vesz el a múltunk és a jövőnk, amilyenben *nem tudunk semmit írni belőle.* Remélem, hogy még tudod, ki vagy." Nem deríthető ki, hogy valós hit, avagy a torokszorító görcs ellen lázadó dac íratja le ezek után egyeddel a jobb szó híján — föloldó mondatot, melyben Lena, a *magyar* D. kapitány asszonya bejelenti kéthónapos terhességét?! Mindenesetre: a hadseregét levetve D. begombolja mellén új egyenruháját, *a bőrt* s így szól „dicsérd meg az egyenruhámat".

A záró elbeszélés a nyitóra utal: az Öreg, D. apja készül a költözésre, mielőtt azonban elhagyná faluját, megjavítja a kapufélt. Rávési: „JAVÍTVA 1983-BAN". A regény erőterében a szokásértékű gesztus természetesen tágabb, szimbolikus értelmű jelentőséget kap. A költözésben a vele egykorú tényleges ezredes — az egyes elbeszélésekben föl-fölbukkanó Adorjány (fura végződésű név) — segít a tartalékos századosnak. S nem tudni, vajon valóban elköltözik-e az Öreg, vagy csupán holmiját viszik el a katonai teherautók, s ő maga marad az üres házban. Tény, hogy a két idős ember így búcsúzik: „A föltámadáskor."

A „B" rész, a Monostor, tulajdonképpen nem más, mint ugyanannak a történet nélküli cselekménynek ismétlődése, más, realisztikusabb helyszíneken. Szimbolikája is közérthetőbb, nem nehéz fölismerni a címben a nagyvárosi bérkaszárnya képét. Az előző rész kulcsfiguráinak alteregóiként jellemezhetők a szereplők is. Kristóf, a tanár, D. kapitány, Antonia, a kedvese Lena alakját viszi tovább. Lacika, az író kisfia — emlékezzünk Léna és D. megszületendő gyermekére — jelentős szerepet kap ebben a regényrészben *(Hadüzenet).* Föltűnik az/egy Öreg is *(Pelbárt, Az első trolibuszok, Visszaút éjjel és éjjel)* és az „A" rész vadőre *(A vadászók, A mutatások)* itt Pakot Nagy Józseffé, az üzemképtelen erdei gyógyintézet gondokává lényegül *(A süllyedő szanatórium).* Teljesen más a helyszín (míg az „A" részben Várad, Kolozsvár és környéke, itt a Temes-vidék szüremkedik át az írás szövetén), mások a cselekvések, mégis, az ember nehezen szabadul attól az érzéstől, hogy ez a regénykomponens inkább csak az első rész elméleti tételének illusztrációszerű bizonyítása, mintsem tökéletesen komponált műrész. Különösképpen a Pelbárt című elbeszélés tűnik igazoláskényszer szülte textusnak. Persze Egyed van olyan jó író, hogy ezt az öngólt — ösztönösen vagy a felismerés tudatosságával — kivédje. Sajnos nem kerülhető itt el a „-hezképest, -hozképest" átkos kritikai gyakorlata: a „B" regényrész langyosan induló-csordogáló, egy *nyilvánvaló* matematikai levezetés szellemtelenségére emlékeztető elbeszéléseiben (kivétel a *Gyermekek a csatatéren).* Egyed önmagához képest alacsonyabb szintű — de még így is élvonalbeli — prózát művel. Hiányoljuk a sűrű, nyers, tömött atmoszférát, keveseljük a langymeleg hőfokot. (Egyed *hidegizzására* gondolva előző félmondatom dupla képzavar.) Az igazi vissza-

A zöld mezőkkel, kertekkel, megpezsdülő lombokkal, a víz és szél párbeszédével, csalittal, rigófüttyel, szarvassal, bodzával, mézszagú akáccal, fűkunyhóval, patakkal és szálerdővel teli bukolikus világ hangja viszont elvitathatatlanul Pék Pál sajátja. S színeiben, levegőjében benne érzem Zala földjét, a Balatonmentétől Drávamentéig tartó, karakteres, minden szegletével emberi, meghitten eleven tájat, melytől a költő legnagyobb válságai közt is a megigazulás metaforáit kölcsönzi:

de ott állok a völgyben elhagyottan,
magam s mezítláb minden hajnalon,
és homlokomra ágak hegye koccan,
s tavaszi, lassú körtáncába fog
a bodzafa, és körül, mintha roppant
üvegvilágom rengetnék dobok — —

Bevezetőm elején egy hajdani, szinte paródiába illő, rosszul sikerült ünnep hátteréből idéztem első találkozásunkat. Negyed század múltán hadd adjak kifejezést örömömnek, hogy az egykori, gátlásosan félrehúzódó, bizonytalanul verselő Pék Pálból folyóiratokban, antológiákban szereplő, kötetekkel jelentkező igazi költő lett, aki a közösség oltalmát kereső magános vívódásaiban is mindenkor helyettünk beszél.

sehol a magány foglyai, —
szűkmarkú öröm kútjaiba
tudnám az eget hordani,
és akárhova eltalálnék
a fénybe döntve arcomat,
mint a madár, túlélve szinte
halálomat — — —

Ha jól megnézzük, nem kevés az, mely felé Pék Pál drámai önkeresése feszül: maga a mindent befoglaló ég, a nem „fényüres" mennybolt, jeges űrbe mentve is az álmodott egész, a „hosszú-árnyú fák" égő virradata, a „teleink árkából" fölszárnyaló Nap; — a teljesség tehát, mely az ő jelrendszerében itt a földön is a „körbeért világ"-ot jelenti. Így derül ki egyik legszebb verse záradékából, a *Széljárt utánam* utolsó hét sorából:

Hisz oldva végre mind a súly,

s kitárva sorsom...! Teljes égbolt
forog, bozsog bent, titka sincs —
S hol egykor minden körbeért már,
a fénybe feszül majd egy fűszál,
s hajlíthatatlan bátorít.

Sajátosképpen, a szerelem sokjelentésű szépsége is éggel, fűvel, körbejárt világgal fejeződik ki nála:

Hetedhét magányom,
időzített álmom,
pipacsok aknái fölrobbantott
nyárban;
sétáló záporom, fű-tajtékos mező,
világba-szökésem,
ahol
körbejártam.

Ha stilárisan vizsgáljuk Pék Pál kifejezésmódját, ugyancsak a belső feszültség pólusok közt felszikrázó éles képeit, a ritmus lüktető nyughatatlanságát tapasztaljuk. Az olykor József Attilára, vagy Pilinszkyre emlékeztető formálás sokkal inkább ösztönös ráhangolódásból, mint tudatos utánzásból ered. Én legalább a kevéssel sokat mondás, tömör szerkesztés egyéni erejét érzem ezekben az expresszív sorokban:

víz és szél beszéde; szekfű, szénaillat
s napba-vont ekéink roppant csikorgása.

Egyébként a költészetben mindig érvényben volt a stiláris megfelelések stafétája. Ha Pilinszky folytathatta Komjáthy Jenőt s a kései József Attilát, miért ne folytathatnánk mi is őt. Ám a közkincsből sem tud akárki pár sort úgy magához idomítani, mint Pék Pál az *Egytestbe forrad* című vers végén:

Hát milyen kések
metélik arcunk napra-nap,

ha annyit érsz, amennyit érek...?!
Vetkeznél csontig, nincs tovább —
Holtig hallod a márványtestek
iszonyú-szép karambolát.

verseire *(Mit akartok)*, ha nála is — akár József Attilánál — „... tőrt emelnek ágak" *(Tükörbe-néző)*. Némiképp zavar már, ha a variáció elernyeszti a mintaadó fordulatot — mennyivel erőtlenebb így: „Huszonöt évem elszaladt" *(Kertemben hosszúárnyú fák)*, mint volt a „Harminckét évem elszelelt" —, vagy ha pl. Kosztolányi *Februári ódájának* s Nagy László *Vállamon bárányos éggel* c. versének egy-egy jellegadó képe elegyül balszerencsésen (a *Ések közt is* zárlatában). Akkor viszont teljes az elkedvetlenedésünk s a tanácstalanságunk, ha többé nem egyes trópusok, szintagmák, sorok, fordulatok idézik mindössze az ihletőt, de egész versek, ha intonáció, nyelvhasználat, ritmus, logika, tér- és időszemlélet, víziós megjelenítés stb. mind egy irányba mutat, téveszthetetlenül: Pilinszky János lírájára. Az ő méltán csodált remekei, a *Trapéz és korlát*, a *Harbach 1944*, az *Apokrif*, a négysorosok etc. nélkül sohasem íródnak meg Pék Pál oly költeményei, mint a *Kertemben hosszúárnyú fák*, a *Körbeért világ*, a *Megörökít*, az *Egytestbe forrad*, az *Örök-világos éjszakák*, a *Triptichon* avagy a *Lüktetés* 4. része. Minek szépítsük: utánérzések ezek, olykor a szövegszerű egyezésig merészkedvén. Ha vegyes benyomásokat kelt, önsúlyából jócskán veszít a kötet, legfőként miattuk. Közreadásuk nem volt szerencsés gesztus.

Inkább ígéret így, mintsem a beváltás dokumentuma a *Nyár füstje*. Szerzője oly költő, kinek rangjáról, jelentőségéről csupán az eljövő idők, az újabb kötetek dönthetnek. A *Születés*, az *Arcod*, az *Egy kiállítás képei* s (kivált a harmadik ciklusból) még több vers tanúsága máris egyértelmű: polifon dallamú, gazdag jelentésű líra készülődik itt. Elszántság, sűrűbben pulzáló ihlet, tágasabb világ kell a beérkezéshez? Őszintén kívánjuk valamennyit Pék Pálnak.

(Szépirodalmi Könyvkiadó, 1984.)

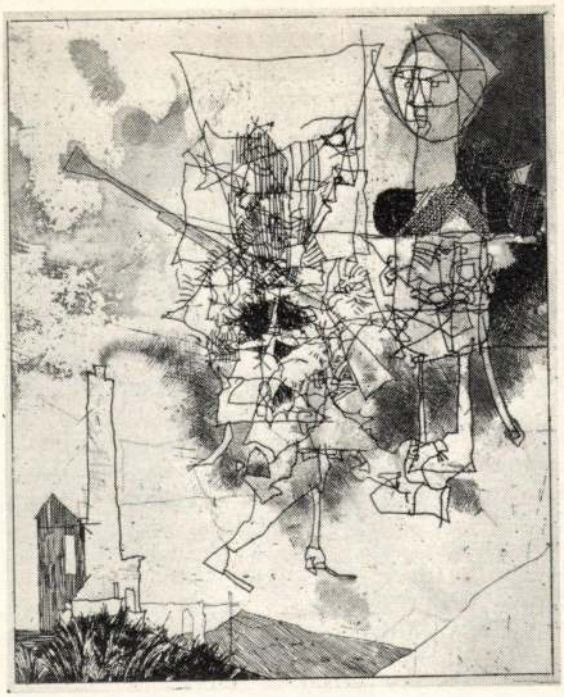

hívnók segítségül. Küldetésvágy és vereségtudat párfogalmával véltük jellemezhetni e költészetet, hisz nyugtalanság, döbbenet és lázadás vibrál vagy üvölt a *Nyár füstje* legtöbb darabjából. S tükre ennek a stílus, a nyelvhasználat megannyi jellemzője, a szóhasználat csakúgy, mint a mondattani sajátosságok. Diszharmóniáról, kevés reményű sóvárgásokról hoznak hírt a többnyire nagy affektivitású, tág asszociációs mezejű szavak, a merész összetételek („fényüres", „égüres" stb.), nemkülönben a két uralkodó mondattípus. Pék Pál egyaránt kedveli az *elliptikus* (kihagyásos, kaleidoszkopikus), lényegük szerint rövid struktúrákat, valamint az asszociáló, hosszú (kitérésekkel, közbeszúrásokkal dúsított) *parentetikus* megoldásokat. „Állapotverseibe" jól illik a statikusság jelzője, az erős nominalizáló tendencia, izzó nyugtalanságáról meg a rohanás, repülés jelentéskörébe tartozó igék árulkodnak. Tépettsége gyakorta ölt testet montázst idéző zeugmáiban, alineáris, diszparát halmozásokban vagy paradoxonokban, ritka elnyugvásait anaforikus és epiforikus ismétlések őrzik. (A példák sokaságától — hely hiányában — eltekintünk.) Írásjeleket használó mondatai között feltűnően sok a kérdő és a felkiáltó, s elhallgatást, befejezetlenséget sugall a három ponttal avagy gondolatjellel félbe maradó.

A nyelvhasználat azonban nemcsak ily összefüggésben adekvát leképezője a kötet világának. Könyörtelenül szigorú tükröt tart egyszersmind gyengéinek, fogyatkozásainak is. Elárulja, miért nem minden ízében szuverén, öntörvényű költészet a Pék Pálé, miért nyújt többet a versek többsége (s maga a könyv) részleteiben, mint egészében. Kifogásaink, kritikai megjegyzéseink közül csupán a három legfontosabbat említenők.

Amennyire erénye e versfüzérnek a képbőség, úgyannyira tehertétele is. Nem tartozva azok közé, akik a világlíra *egyik*, a végletekig puritán, a képiségtől mármár tüntetően tartózkodó ágát abszolutizálják, deklarálják egyedül érvényessé és korszerűvé — szerintünk minden költői gyakorlatot csupán a produkció minősíthet —, Pék Pál esetében sem a trópusok mennyiségét kárhoztatjuk. Azt sokkal inkább, hogy — kivált a hosszabb kompozíciókban feltűnő ez — nemegyszer szeszélyesen ingadozik a képek minősége, zökkenőket, kisebb-nagyobb zárlatokat idézvén elő a versmenetben. Akad költemény, amely darabokra hull, érvénytelenné válik a heterogén képanyagtól (pl. a *Sziget*).

Összefügg e megjegyzésünkkel a következő ellenvetés. Retorikáról, pátoszról is szó esett a *Visszhang* publikálta vallomásban. Pék Pál tudatosan vállalja a szónokiasabb, emeltebb hanghordozást, a föltranszformált nyelvhasználatot, s ez ismét csak nem hiba önmagában. Másként áll a dolog, ha az olvasó úgy érzi: némely esetekben többé-kevésbé indokolatlan, fölösen, mesterkélten túlcsigázott ez a tónus, nagyobb erőt vagy indulatot imitál a dikció, mint aminőt a vershelyzet avagy a gondolat involválna. Nem is egy költemény küszködik belső egyensúlyzavarral emiatt (pl. *A sorsok így vezetnek*, *Árok*). S a rosszul megválasztott hangnem vagy hangfekvés károsultja mindig a versegész. Olykor csak kisebb törések jelzik a kényszerű tónusváltást, önkéntelen korrekciót (*Tükörbe-néző*), másszor viszont jóvátehetetlenül megszűnik a relatív nyelvi-stiláris kohézió is, elpusztul, széthull a költemény. A Megváltót szépen, panaszosan szólongató vers (*Hová mégy ma Uram?*) pl. hirtelenül merőben szövegidegen, olcsó, közhelyes fordulatba süllyed: „A HOLNAP persze kész // csak odakozmált kissé!" Oly nagyot zuhan e ponton a nyelvi értékminőség, hogy semmissé válnak a vers korábban megteremtett értékei is.

Ámde legkritikusabb észrevételünk a kötet egy részének eredetiséghiányára vonatkozik. Nem a saját hangján és nyelvén szól némelykor Pék Pál, hanem a mestereién, ekként nem is a maga világát tolmácsolja. Hogyan is mondja az önjellemzés? „...inkább intellektuális hatások késztetnek versírásra — tehát irodalmi hatások is". Babits-idézetünk szintén utalt arra, hogy a nyelvhasználat megőrzi és tanúsítja az olvasmányok befolyását. Egy bizonyos határig föltétlenül természetes jelenség ez: apróbb-nagyobb rájátszások, áthallások, parafrázisok és reminiszcenciák izgalmas fűszerei minden költészetnek. Pék Pál lírájával sincs bajunk, ha a kontextusba illően utal csupán Nagy László, Garai Gábor és Váci Mihály közismert

Milyen múlt kísértette az áldozatot? Az írnok egykor viszonylagos jómódban élő szüleit 1937-ben kitoloncolták Svájcból, mert az apa — körvonalazatlanságában is rendíthetetlen — szlovén öntudatból, emberi tartásból, nem élt a lehetőséggel, s nem vette fel a svájci állampolgárságot. Német származású feleségével és gyermekeivel együtt visszatért Jugoszláviába.

„Iszonyú nyomorban tengődtek, egyik kisszobából a másikba költöztek, ez egyszerre volt konyha, hálószoba és varróműhely — a három nő, az anya, a fiú nővére és annak törvénytelen gyermeke, egy kislány közös ágyban aludtak, a fiú és az apa az asztal tetején. (...) ... a fiú hajszálra ugyanolyan lett, mint a többi gyermek. Mezítláb, lyukas zsákból készült nadrágban, vagy anyja szakadt blúzában járt" — emlékezik vissza pártfelvételi kérelméhez írt önéletrajzában az írnok. Ekkor már túl van a féléves büntetőtáboron, ahol berozsdásodott gránátokat kellett fényesre tisztogatnia — sorstársaival együtt. Elmondhatja: nem robbant fel semmilyen lövedék a kezében. Pedig ennek lehetősége is bele volt számítva büntetésébe. Hátramaradt katonaidejét is leszolgálta úgy, hogy még véletlen se akadt indok újabb lecsukására, holott felettesei bizalmatlan gyűlölettel vizslatták minden mozdulatát, — az egy idős alkoholista hadnagy kivételével, akiben hosszú ideig megvetőleg csak „a munkaszázad nevetséges parancsnokát látta". Bizonyára ő ajánlotta be a pártba leszerelése előtt.

Pártfelvételi lehetőségét az írnok sokáig csapdának érezte. Ezért vallott be mindent a múltjából szociografikus aprólékossággal. Hogy ne vádolhassák hazugsággal vagy tudatos elhallgatással, s így ne büntethessék újból mondvacsinált vádak alapján. Mert *valósága* a bizonytalanság, az átok valósága volt, amelyben egyik pillanatról a másikra bárkit elvarázsolhatnak, „*bűn*-bájolhatnak". Kovačič fel is teszi a kesernyés kérdést: „Lehetséges volna, hogy az emberek csak álarcot viselnek, hogy elfedjék a másikat, az igazit?" *A valóság* rá a válasz.

(Európa, 1984.)

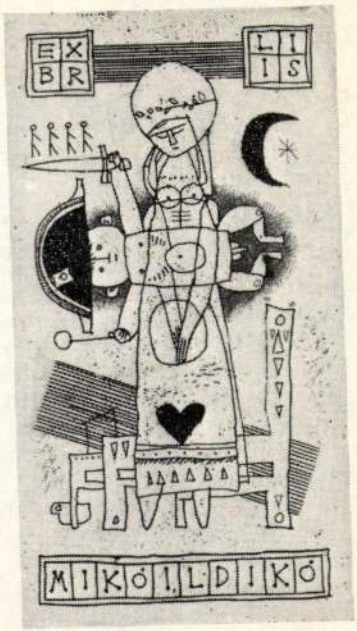

a Csehszlovák Köztársaság koldusa lesz.(Micsoda egyéni történelmi igazságtalanság!) Életkedve azonban ekkor se hagyja cserben. (Tersánszky regényhőseire emlékeztet alakja.) Tulajdonképpen elégedett, sőt boldog ember, aki örömét leli az évszakok lüktető, reményteljes váltakozásában, a tájak szépségében, a bizonytalan reggelik-ebédek-vacsorák átélt ízeiben, a nap és a tűz melegében, stb. Ďuris mindenkivel egyenrangú félnek érzi magát, hiszen világlátott ember, aki énekelt Bartók úrnak, idővel rögeszméjévé válik, hogy közeli ismerőse volt Martinengo kapitánynak, a pozsonyi tűzoltóegylet alapítójának, s Bécs legszebb asszonyát is szeretőjének mondhatta...

Ďuris 1944-re, úgy látszik, elfelejti, hogy egy altiszt nem lehet partnere egy őrnagynak, egy megszállt nemzet invalidusa egy felsőbbrendűséget hirdető birodalom parancsnoki képviselőjének. Ha ennek tudatában van, talán nem ül le a kocsmában, hogy — mint bajtárs a bajtársnak — beolvasson a hitlerista főtisztnek, jóllehet saját szemével látta, micsoda kegyetlenségre képesek annak katonái. A „beszélgetés" záróakkordjaként Ďuris az őrnagy képébe vágja a kocsma maradékevő kandúrját. Miután az iskola fáskamrájába csukják, még reménykedik, „hogy itt hagynak éjszakára, egy kicsit meg akarnak büntetni, aztán majd elengednek." És mégis, mintha tudatosan vállalta volna az áldozatot. Mert miután a parancsnok marka megtelik Ďuris első világháborúban kapott kitüntetéseivel, felakasztják...

Vincent Šikula a XX. század első felének duna-völgyi emberéről készített hiteles portrét *A katonában.*

(Madách/Európa, 1984)

Lojze Kovačič: A valóság

A kiváló szlovén író, Lojze Kovačič könyve — életrajzi vallomás. Megrendítő *valóságot* tár elénk. Mert mennyire megrendítő az, amikor az elítélt múlt emberellenes bűnei megismétlődnek, amikor a múlt áldozatairól kiderül: áldozatai a megváltó(nak hitt) jelennek is... — s így jövőjük kétséges.

Mi volt az író, pontosabban a *valóságos* katonai írnok bűne, aki megfagyott kezével már eleve áldozata lett a néphadseregnek? Az, hogy tanácstalanságában elvezényelte a századot a kondértól, amelyből embertelenül erős lecsóféleséget mértek ki nap mint nap, miközben — ki tudja, milyen elgondolásból — lehetetlenül kicsire porciózták az ivó-, mosogatóvízadagot. Mint kiderült, a lábadozó írnok ezzel végzetes, jóvátehetetlen bűnt követett el. — „A népnek össze kell húznia a derekán a nadrágszíjat, hogy kenyeret adhasson a hadseregnek. Neked is, hogy zabálhass, te szabotőr! Beleköptél, ellökted az ételt, amit a mi népünk adott. Ezt tetted "— szajkózta előre a vádat a politikai biztos százados..

Mennyire ismerősen csengenek ezek a szlovénul fogalmazott nyelvi fordulatok: az összehúzott nadrágszíj, a kenyeret adó nép, a lehetetlenül kis vízadagot is az imperialisták malmára hajtó szabotőr stb. A negyvenes évek végének, az ötvenes évek első felének kulcsszavai ezek, s mint Kovačič könyvéből kiderül, a „kisemberre" nehezedő *valóság*ot illetően nem sok különbség volt a jelzett korszakban a térség országai között. Hasonló tettéért és múltjáért Kovačičnak éppúgy kijutott volna ugyanabból a megalázó igazságtalanságból, büntetésből ideát is..

Árkossy István: Kálvária, rézkarc, 15 × 12 cm, 1986 (fotók László Miklós)

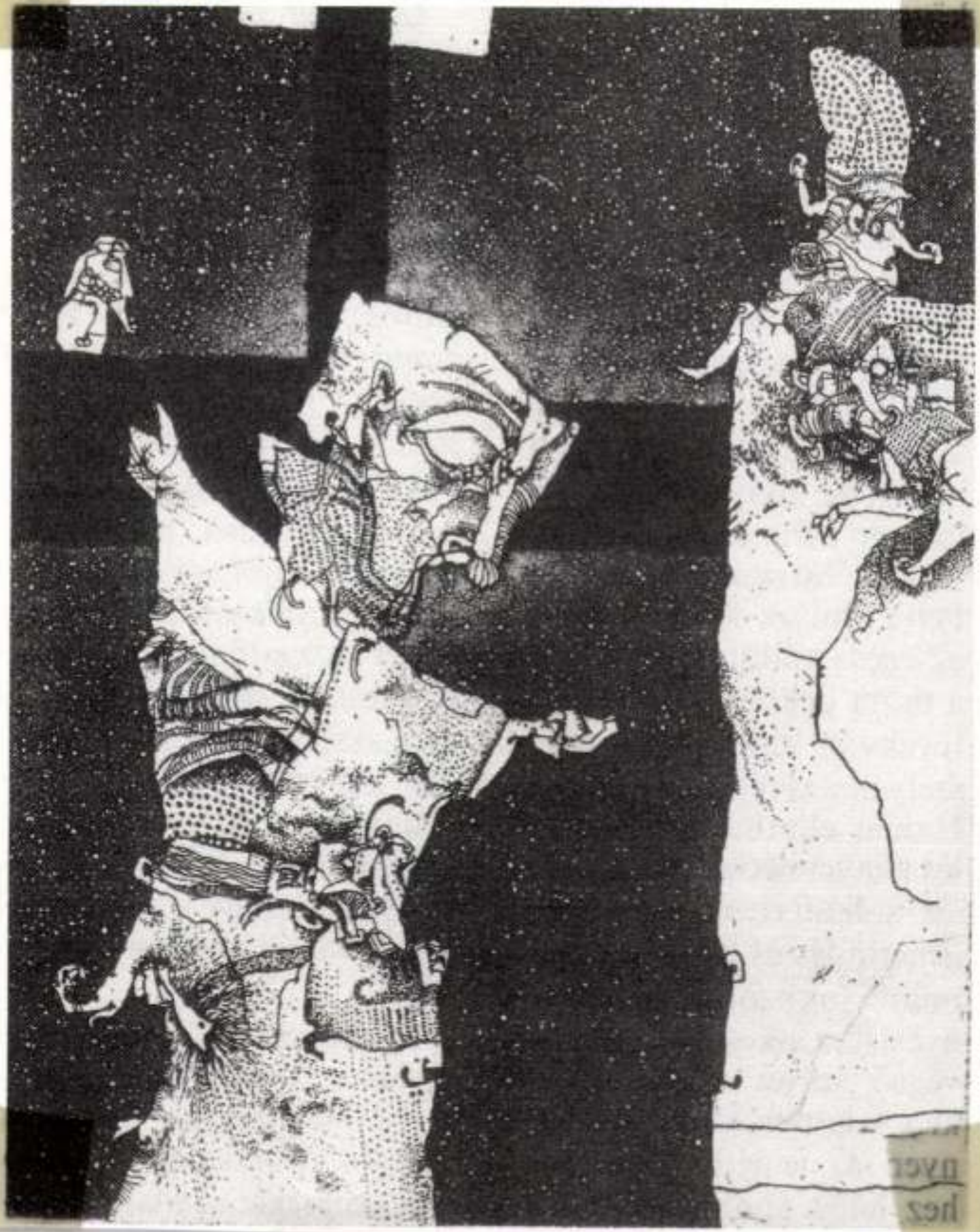

Ők állnak a lauferhez a legközelebb, de ők a legkötöttebbek is az anyag által.

Mindegyik kiállítóra jellemző tehát az anyaggal való játék öröme. A művekben különböző ötleteket valósítanak meg, játszanak végig úgy, hogy az anyag és az alakítás egymást igazolják. Több esetben azonban csak az ötlet kipróbálásáig jutnak el az alkotók, így egyes művek néha sutának, tétovának látszanak (Kovács Péter Balázs felhői). Szinte az egész kiállítást jellemezte a tiszta dekorativitásra való törekvés, ami azonban veszélyeket is rejthet magában. Hamar eljuthat az önismétlés kényelmetlen állapotába. Ez a lauferben eleve adott ismétlődés és folyamatosság miatt fokozottabban érvényes. (Az alkotók nagy része végső soron ezt használta ki.) A laufer esetében könnyen az ismétlés ismétléséhez lehet eljutni. A lauferlává.

Gyémánt László festőművész a vezetője az óbudai Várkonyi György Ifjúsági Házban otthonra talált alkotócsoportnak, melynek tagjai: *Cseh Szilvia, Fenyvesi Gabriella, Garai Tamás, Mészáros Ágnes, Olgyay Zsuzsanna, Pálvölgyi Rita, Pifkó György, Szőllősi Tibor* és *Zoltai Bea*. Kiállításuk jelzi, hogy a különböző életkorú és foglalkozású résztvevők nagyon komolyan fogalmazták meg alkotói tevékenységüket mozgató hitvallásukat. A festői megnyilatkozást nem szabadidős elfoglaltságnak tekintik, hanem eszköznek saját személyiségük kiteljesítéséhez, világ- és emberértelmezésük alakításához, a valóság újrateremtéséhez.

E törekvések konkretizálásához, valóra váltásához nyújt segítséget Gyémánt László. A művészeti vezető tevékenységét az alapvető is-

Arkossy István, grafikusművész 2.) Folytatás

Horváth Hálda: Furcsa monet. Arkossy István grafikus. Gutenberg Galéria, 1988. I.–II.

Művészet, 1988. aug., 3-old.

Árkossy István, grafikus művész — 1. Folytatás

Horváth Hilda: Furcsa menet, Árkossy István grafikái, Gutenberg Galéria, 1988. T. II.

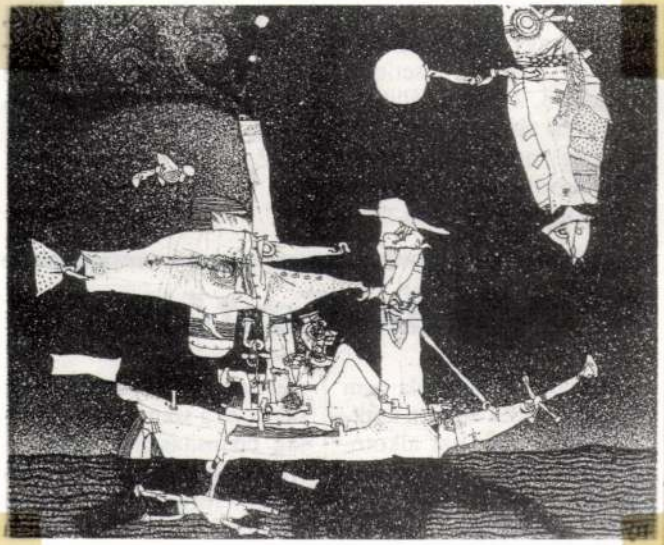

Árkossy István: A hajós napja, rézkarc, 16,5 × 19,3 cm, 1985

Művészet, 1988. aug., 3 old.

Árkossy István, festő-grafikusművész 1.) Folytatás
Paskándi Géza: Örök amortizáció

Árkossy István kiállítása a néhai Dürer Teremben:*

* A Dürer Terem 1988. december 10-én megszűnt. A Képcsarnok Vállalat eladta a szomszédos banknak.

Művészet, 1989., 4., 41-ald.

Árkossy István festő-grafikusművész, 2.) Folytatás

Paskandi Géza: Örök amórtozáció, Árkossy István kiállítása a nóhai Dürer Teremben.

„Vándormuzsikus", olaj, farost, 65 x 55 cm, 1988. (repr.)

„Szellemidézés", vegyes technika, 37 x 32 cm, 1988. (repr.)

Művészet, 1989., 4., 41- és 43-old.

Árkossy István festő-grafikusművész 3.) Folytatás.
Pásztándi Géza: Örök amorázáció. Árkossy István kiállítása a nehéz
Dürer Terembe.

Árkossy István: Álom, olaj, farost, 55 × 65 cm, 1988

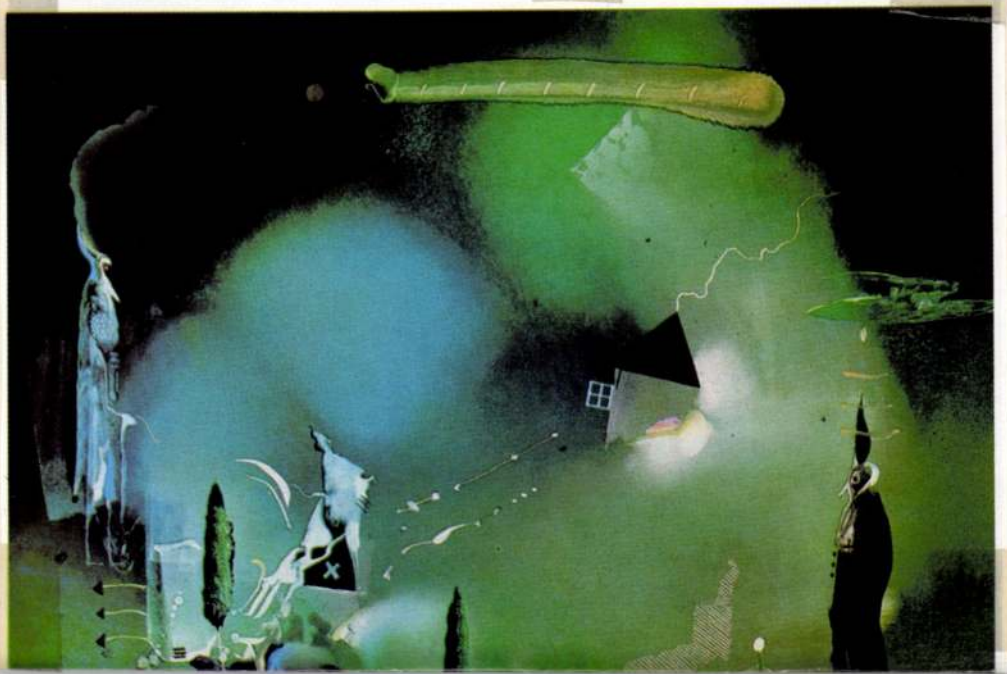

Művészet, 1989, 4., 42-old.

Árkossy István festő-grafikusművész 4.) Folytatás

Pós kándi Géza: Érök amortizáció. Árkossy István kiállítása a nehoi Dürer Teremben.

„Keleti történet", vegyes technika, 30x42 cm, 1988.

Művészet, 1989., 4, 43-old.

és önálló nyomtatványként jelent meg.

Banner Zoltán: *A grafikusművész.* Utunk 1974/17.

Áros Károly (Nagymoha, 1940. szept. 27.) — sportújságíró. Középiskolát Székelykeresztúron és Brassóban végzett, román—magyar szakos hallgató volt a Babeş—Bolyai Egyetemen. 1966-tól Kézdiszentléleken tanár, 1968-tól a Megyei Tükör újságírója Sepsiszentgyörgyön. Első cikkét (Emil Isacról) a brassói Új Idő közölte 1966-ban. Az Előre, Ifjúmunkás, Hargita, Sportul munkatársa. A müncheni olimpiáról helyszíni tudósítást adott (1972), *Gyógyítás tornával* c. cikkét a TETT közölte (1978). Munkái: *Labdarúgó tavasz* (Sepsiszentgyörgy, 1980); *A sportjátékok könyve* (KKK 1980).

Ars Medica — **ősnyomtatványok*

ars poetica — eredetileg horatiusi tanköltemény; szabadabb értelmezésben művészi hitvallás, vallomás az író és az irodalom szerepéről. A romániai magyar irodalom fejlődését is számos olyan költői mű jelzi, amelyben az író rá jellemző műfajban és stílussal közvetlenül fejezi ki emberi magatartását, művészi és társadalmi álláspontját. Bár határozott műfaji kategóriákat nem állíthatunk fel, az áttekinthetőség kedvéért megkülönböztethetünk lírai és prózai, agitatív és polemikus-kritikai ~ típusokat.

A szabad vers „folyammedrében" Szentimrei Jenő a „hömpölygő szépmesterség" dinamikus megnyilatkozása (*A Vers vagyok*, 1924): „Már én vagyok a Vers, itt torlódom előtted, / én a gyönyörű líra, a küzdelmes valóság. / Belém torkolt a lét, szóm száguld a holt mezőkön, / felvervén robajával az elalélt Világot." A minden programszerűtől és harsány újítástól tartózkodó Áprily Lajos pontos szimmetriával egymást kiegészítő két elégikus témából bontakoztatja ki *Vallomás*át (1926): „A seb, mit rajtam vad kor ökle zúzott, / sötét heggé simult minden dalon, / De mint a monda tóba hullt harangja, / a mélyben él az ember-fájdalom. / [...] / Ha nem leszek, nem fogja tudni senki, / sorsomnak mennyi furcsa titka volt. / A hűlt sorok: megannyi érc-koporsó, / s a könyv, a könyvem gránit-kriptabolt. / / De túl romon, ha perce jön csodáknak, / a mély megkondul, mintha vallana, / s a bolt alól harangtisztán kicsendül / s magasra száll az ember dallama!"

Közel négy évtized múltán Lászlóffy Aladár versszerkezetének pillérei gondolati tömbök, amelyek hűvös tárgyilagossággal fogadják magukba az anyagi világ értelmezését; a *Szertartás egy nemzedék nevében* (1962) emberközpontú invokációja szerepet fogalmaz költői nyelven: „Állandóan kísértenek a dolgok, / A felismert hasznú formák / S az anyag igénybevehető szolgálatai. / / Örök-nyughatatlan ember a nevem. / / Tanúnak hívom a múltam, / A páfrány-ernyős, kénkőzáporos kort: / A házakat, eszközöket nem kaptuk úgy, / Készen, mint a hegyeket, a fákat, / Hát kétkézre fogtuk az elemeket, / És sorra próbáltuk őket kalapácsnak." Egészen közel a mához, Szilágyi Domokos szabad versében (*Ez a nyár*, 1969) az érzékletes dinamizmus a visszafordítható időben logikai ellenmozgások torlaszaiba ütközik: „Jó éjt, hajnal, aludj, míg éjeden virít a Nap. Tárgy és Jel szerelmének szülöttei, szavak, milliós nép! gyerünk kikalapálni a nyersanyagot, az időt — tartalékaink mérhetetlenek, akárcsak mulasztásaink. Mert / ha évszázadokat érő évtizedekkel dicsekszünk, / csak a vád száll vissza fejünkre! —: hogy / elpocsékoljuk az előző évszázadokat."

1932-ben, költői kifejezőképességének csúcsán, Dsida Jenő a gondolatmenetet nem korlátozó lírai riport (*Kóborló délután kedves kutyámmal)* egyik fejezetében, egymást üző hexameterek pergő nyelvén beszéli el, hogy „... sunyi macska a Szépség, / tisztafehér, pamacsos cica, hirtelen ugrik, elillan, / olykor szembe lapul, köpködve, sziszegve nyivákol / s újra futásnak ered. — Nincs, kiskutya, más hivatásunk, / mint macskára vadászni, vidáman inalni utána, / meg-megfogni, ereszteni, játszani véle, magasra / tartani felnevetőn, komor emberek arca elébe / villogtatni: kacagjon a lelkük, látva, milyen szép, / mily kecses állat a Szépség, hó-cica, furcsa bohó Vers." Majd hozzáfűzi: „Senki fiának nincs joga kérdeni minket egyébről, / számotadáskor is egy kérdésre felel csak a költő / s egy kérdésre kutyája: Hogyan sikerült a vadászat?" A „tiszta osztályvonal" költőjének, Salamon Ernőnek művében a vers a *Hála hűséges éneke* (1941): „Adj a szegényeknek, dal, mit a szegénység / és a szegénynép énnekem adott: / éhségre tűrést, bánatokra bírást / és erőt, erőt...": őt, aki majdan „bukva borul / homlokával a sárba", a lázadók „új érzelmi tónusa" hangolja már a *Gyönyörű sors* nyílt beszédében (1934):

(1934—36), társszerkesztő Dávid György (1937—38). A lap felkarolta a Balázs Ferenc-féle falukutató és vidékfejlesztő mozgalmat, beszámolt az illegális kommunista párt vezette helyi megmozdulásokról. 1935-től önálló Irodalmi Mellékletet indított Aranyosszék falusi dolgozói számára; a megjelent három füzetben Pálfy Miklós *Édes anyaföld* c. novellája folytatódik. A lap 1940 decemberében szűnt meg.

Aranyosvidék — Tordán 1891-ben indult szabadelvű politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap. Első szerkesztője Kövendi Weress Sándor történész. A két világháború között Baróthy István (1919—28), Magyarósy Zoltán (1928—29), Boross Elek (1929—36) és Gál Miklós (1936—40) szerkesztette; tulajdonosa id., majd ifj. Füssy József. Támogatta az OMP akcióit; rendesen beszámolt a szocialista munkásmozgalomról. Értékesek helytörténeti forrásközleményei. Irodalmi rovatában Nagy Albert, Nagyné Gombos Mária, Pallos István, Páll Zoltán, Sándor Judit versei, Balázs Ferenc, Baróthy Istvánné, Gyallay Papp Domokos, Pálfy Miklós, Sebők Samu, Vernes Vilma elbeszélései illusztrálták Torda és vidéke szellemi életét. Munkatársai közt szerepelt Rass Károly, Jancsó Béla és S. Nagy László; szociológiai jellegű írásokkal Kemény Gábor, a volt 1918-as „vörös főispán" és Korunk-munkatárs is feltűnik. A lap mellékleteként adta ki az EMGE megyei közleményeit Török Bálint szerkesztésében. Utolsó száma 1940. dec. 14-én jelent meg.

Sebestyén Kálmán: *Tájproblémák az Aranyosvidékben.* Korunk 1979/3.

aranyszalagtár — a bukaresti, kolozsvári és marosvásárhelyi magyar nyelvű **rádióadások* számára felvett irodalmi szövegek hangszalaggyűjteménye (rövidítve ASZT). Leggazdagabb a kolozsvári FA (Fonoteca de Aur) jelzésű gyűjtemény LM (Literatura Maghiară), TM (Teatru în limba Maghiară) és MV (Musical-Vorbit) c. dobozokban tárolt anyaga. A RMIL szerkesztősége ezt az anyagot vette figyelembe ~i közléseinél.

Arató Andor (Körösbökény, 1887. dec. 9. — 1964. márc. 31., Lugos) — lapszerkesztő, népművelő. Nagyváradon 1907-ben tanítói oklevelet, a budapesti Zeneakadémián 1917-ben énektanári diplomát szerzett. Zimándközön tanító, majd Zsombolyán a szerb gimnázium ének- és zenetanára. 1926-tól Lugoson kat. egyházi

karnagy, az 1852 óta ott működő Magyar Dal- és Zeneegylet vezetője. Írásai jelentek meg a Magyar Kisebbség és a Temesvári Hírlap hasábjain; a Krassó-Szörényi Lapok felelős szerkesztője 1928-tól a lap 1939-ben bekövetkezett megszűnéséig. A lap az OMP Jakabffy Elemér vezette haladó szárnyának volt szócsöve, a kulturális hagyományok megőrzésére ösztönzött, s élesen bírálta a politikai vezető körök gazdaság- és nemzetiségpolitikai felfogását. ~ sokoldalú közművelődési tevékenységet fejtett ki, kórusokat, színi előadásokat, irodalmi esteket, hangversenyeket szervezett. Már a 20-as évek végén a Korunk irodalmi estjének rendezője, a 40-es években az MNSZ kulturális mozgalmában tevékenykedett.

Arató András, családi nevén *Ackersmann* (Kommandó, 1913. júl. 18. — 1945. máj. 14., Nagyvárad) — költő, újságíró. Nagyváradi napilapoknál dolgozott, a Független Újság, Brassói Lapok, Korunk munkatársa. Verseiben pusztulástól félti a világot, a faji gyűlölködéssel szemben erkölcsi vallomást tesz zsidó „ősei" és magyar „hősei" mellett, a transzilvanizmus híve, és cselekvően részt vesz a Vásárhelyi Találkozón. Hegedűs Nándor titkáraként kapcsolódik be a közéletbe, 1940 után mint a budapesti Magyar Nemzet belső munkatársa támogatja az antifasiszta ellenállást. Budapest ostroma alatt szerzett betegségében halt meg. Munkái: *Vállvetve* (családi nevén, Antal Hjalmárral, novellák, Nv. 1932); *Töredelmes vallomás* (versek, Szigligeti Társaság kiadása, Nv. 1938).

Horváth Imre: *Szitálatlan homok között megcsillanó aranyszemek.* Igaz Szó 1971/10.

Árkossy István (Kolozsvár, 1943. márc. 13.) — képzőművész. Középiskolai tanulmányait szülővárosában végezte, itt szerzett képesítést a Ion Andreescu Képzőművészeti Főiskolán. Az Utunk művészeti szerkesztője. A világirodalom jelesei (Boccaccio, Jules Verne, Jack London, Heinrich Böll) mellett magyar klasszikusok (Petőfi, Arany) és főleg romániai magyar írók és költők (Áprily Lajos, Benedek Elek, Beke György, Palocsay Zsigmond, Páskándi Géza) írásaihoz és könyveihez készített illusztrációkat, modern borítólap- és kötésterveket. Ady-portréját az Utunk (1977/45), Ady-versillusztrációját az Igaz Szó (1977/10) közölte; Móricz-portréja az Utunkban (1979/26)

ÁRKOSSY István

Magyar Nemzet 1989. máj. 23

A közös nevező: a demokrácia

Lehet, hogy ez az utolsó es

rjuk állítani a
daságra, akkor
tralizációjának
piacgazdálko-
oz. Ez a jelen-
háromnegyedes
armad-kétötöd
nyelné a költ-
túláramoltatott
rányát leszálli-
és mögött két
zt a költségve-
tevékenysége,
a vállalati szfé-
övedelem-újra-
a költségve-
lonosi pozíció-
kosság javára
elni.
lelemtulajdono-
negerősödésével
mai állami tulaj-
yon nagy részét
lajdonába célsze-

ől van szó: a to-
az állam lesz,
k válnak a gaz-
írozóivá. Ehhez
kell teremteni
ek biztosítják,
ilépjen az egy-
illetve munka-
ből.
yszerű reprivа-
csak arról vol-
övedelmi pozí-
a történő meg-
állami tulaj-
nek személyek
megoldaná a
gi alannyá vá-
a lehetőséggel
ogy a rendel-
tt többleterő-
t a személyek
nem a gazda-
, hanem fo-
ekezésre for-
ni differen-

Jaj, annak a kormánynak, amelyiknek nincs ellenzéke! A korlátlan hatalmakat — tanúnk a történelem — maga a nép szokta elsöpörni. Nálunk csak az elmúlt egy-két évben szerveződtek meg a szociológiai és politikai értelemben vett ellenzéki formációk, azaz négy évtizednek kellett eltelnie, mire a kormányzat belátta, tőle független ellenőrző, bíráló, javaslattevő érdekképviselet nélkül nem teremtheti meg az ország stabilitását.

Ne a nép feje fölött

Nyolc független szervezet — erőit egyesítendő — márciusban Ellenzéki Kerekasztalba tömörítették bomlasztották a többi pártot. Ha azonban e pártok tömegbázisa nő és lehetséges lesz a tisztségviselők választása, ezek a konfliktusok ritkulni fognak.

— A La Repubblica című lap riportere azt írta a minap, hogy a magyar ellenzéki pártok képviselői legfeljebb egy irodalmi lap szerkesztésére alkalmasak, nem az ország vezetésére . . .

— Nyilván az tűnt fel neki, hogy ezekben a szervezetekben főként a *humán értelmiség* mozog, kevés a menedzser, a mérnök, a munkás. Nem tudja, hogy nálunk történelmi okai vannak az írók, jogászok, tudósok nyílt politizálásának, különösen válsághelyzetben. Azt pedig, hogy itt nem hivatásos politikusok

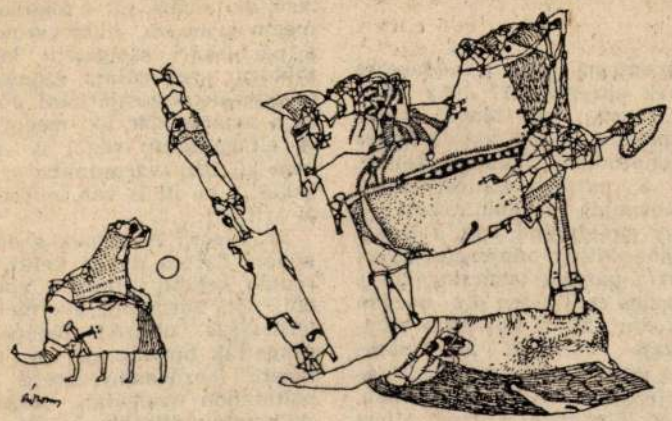

Árkossy István rajza

fellépés módozatait egy autonóm szakmai kör, a *Független Jogász*

működnek, én kifejezetten előnyösnek vélem. Egyetemi tanár-

— Az M
ga oldalár
dig az Elle
leti, az *ne*
mánya, ha
szerveződé
mindazoka
amelyek ne
nak, tagsá
a szervező
már elérté

**— Mi lenn
a Münnich F**

— Úgy t
renc Társa
litikai sze
meg magá
MSZMP-ta
vitás, hogy
hatalomnak

**— És a SZ
szakértője a
május 10-i
külön kieme
tart az önál
jelentős rész
le az Ellenzé
a másik old
külön érdek**

— A SZ
litikai szer
talom felül
vezete. A
tékszabálya
déséről, a
gül a válas
politikai pá
sal megegy
Kerekasztal
független s
lajdonképpe
vesznek rés

A legterm

— Lengyel

Magyar Nemzet

Tisztelt Szerkeszt

sznoszty – kvázi a végel

éves. Okleveles vegyészménök, okleveles mér-
g a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egye-
azdász diploma megszerzéséért folytatja tanul-
ber elsején a következő minősítéssel került az
Bizottságára függetlenített politikai munkatárs-
olitikai munkája elismeréseképpen háromszor
jú Szakember címet, Kiváló Dolgozó kitüntetés
B Dicsérő Oklevelével és az aranykoszorús
ették ki mozgalmi tevékenységéért... Szerény,
ség, aki jó kapcsolatteremtő képessége, vonzó
és korrekt, felelősségteljes magatartása alapján
emberek bizalmát, jó együttműködést tud kiala-
k értékelését később Tokajban is többször meg-
egítélése egészen 1988 tavaszáig tartott, amikor a
alakzat című riportjában egy ember védelmében

VEL EZ-
an nagy vi-
ezetés által
enc hónap
csi vb-tit-
laczó Ágnes
áról a *Ma-*
árcius 22-én
tudósított,
3-i számá-
levelekből,
ának, Tokaj
vezetőjének
írásokat kö-
olikációknak
oltam ma-
lényegeként
eimet a le-
erőltetett,
att. A Ma-
zeállításokat

elemi emberi jog, a védekezés jogának eltiprásáért? (Az sem magyarázat, hogy Maczó Ágnes nem párttag, hiszen azt az összes döntéshozónak tudnia kellett, hogy a párt-vb döntése minden továbbit meghatározott...) Ha oly egyértelmű volt a leváltott tanácstitkár bűnössége, miért kellett a párttag tanácstagokat a menesztés érdekében oly buzgón győzködni? Miért kaptak a párt-vb tagjai meghívót a tanácsülésre, majd, amikor az invitálás lehetetlen voltára rájöttek, gyorsan lemondani azokat? Miért kellett a zárt tanácsüléshez ragaszkodni, hisz rajtam kívül csupán egy-két meghívottnak kellett távoznia? Miért lehettek az ülés zárt mivoltát tekintve illetékte-

másra hárította. Meglehetősen furcsa tehát a párttitkár Népszabadságban megjelent jelenlegi minősítése a Partium Irodalmi Társasággal kapcsolatban, hogy ti. az ellenzékiségük hangsúlyozásával kívánnak a Parnasszusra jutni. Egy évvel ezelőtt még éppen Aradi Mária hirdette teljes meggyőződéssel ellenzékiségüket...

Persze Aradi Máriának is szüksége volt arra a tanácselnökre, aki depressziós napjain sírva járul elébe. Kellett neki az a vezető, aki elnézi, sőt a tokajiaknak megmagyarázza, miért szükséges a párttitkár szolgálati lakását *többször renoválni*, szomszédos telekterületet kisajátítani. Jól jött az a tanácselnök, aki megpróbálja elfogadtatni, végül is miért nem költözik városunkba a párttitkár, s ha itt is van, miért csak oly ritkán...

Dr. Maczó Ágnesnek a döntést követő három napon belül *takarodnia kellett* a tanács épületéből. Sőt, harmadik gyermekével, terhessége utolsó hónapjaiban rángatták bíróság elé, a tokaji tanács kezdeményezésére kilakoltatandó, szolgálati lakásából. *A legminimálisabb emberi érzéseket nélkülözve* — a bíróságot is félretájékoztatták. Azt állították, hogy Maczó Ágnest fegyelmivel bocsátották el, és így *rosszhiszemű lakáshasználó*. Egy későbbi

valamilyen r
maradjon. A
ság illetékes
tott arról, h
előbb munka
majd pártfeg
zett. Miután
val kudarcot
párt-végrehajtó
július 26-i ülé
meztetésben ré
rűtlenségemet"
végrehajtó bizo
állásfoglalását n

Ekkor még h
1988 szeptembe
pártbizottság k
végzett Tokaj
egyebek közöt
„Az apparátus
zettsége, képze
szi a funkciój
tok jelenlegi
szintű elvégzés
ban alkalmank
korlat hiánya.
munkakapcsol
hónapban m
ritkán érződik
lom hiánya, a
tenként a pol
litikáját, illet
döntéseket gy
lő, kiszámíth
miatt."

A RÓLA
momra *elfog*
ezért személ
a tanácselnö

ÁRKOSSY István *92, 101, 113,* **35**
Kolozsvár, 1943. március 13.
IA Képz. Főisk. Kvár, grafikus és festő
(1987 óta Magyarországon él.)

Banner Erdély

- Par: B.van E.

I - Par: W. Prins

I

II. I96I. Par: G. Kording

2. - Par: L.J. Ahlander

C.-C.

963.- Par: Maurice Tassart

I963 - Par: H. Adam

Louis-Paul Favre

3. - Par: Henry J. Seldis

. I964.

- Par: Piet Begeer

. I964. - Par: Otto Frenzel

hten - I7. XI. I964. - Par: A. [illegible]

Prof. H. Th. Fleming

9. [illegible]

[illegible]

Árkossy István /Kolozsvár,1943.márc.13. -- /: grafikus,festő. -- 196o:a Kv-i Ady-Sincai Líceumban érettségizett.196o/66:a Kv-i Ion Andreescu Képzőm.Főisk. grafikai szakán szerzett okl. 1967-től állít ki rendszeresen. Korán elkötelezte magát az illusztráció és könyvgrafika mellett,húsz évig volt az Utunk kv-i irod. folyóirat grafikai szerkesztője. Több száz kötet címlapját tervezte,és igényes szövegképeket készített erdélyi kiadók számára. Tusrajzok mellett készít rézkarcokat,akvatintót. 198o-tól mindenekelőtt a festészet foglalkoztatja. -- Egyéni kiáll.: 1972:Bukarest,Kolozsvár,1974:Kézdivásárhely,Sepsiszentgyörgy,1975:Bukarest,1976:Kolozsvár,1977:Szatmár,Kolozsvár,1982:Kolozsvár /első ízben festményeiből/. 1987-ben áttelepedett Magyarországra,ahol jelentős közönség- és üzleti sikert ért el grafikai és hangsúlyosan festészeti munkáival. Egyéni kiállításai Magyarországon:a Fiatal Művészek Galériájá-

ban, a Gutenberg Galériában, a Medgyessy- és a Dürer-teremben. Grafikai munkái és ex librisei számos külföldi kiállításra eljutottak: 1978:Barcelona /Joan Miró rajzverseny/, 1979:Lodz /Kisgrafikai Biennalé/, 1981:Sint Niklaas - Belgium /kisgrafikai kiállítás/, 1983:Ljubljana /Grafikai Biennala/, 1983: Am.Egy.Áll.,csoportos vándorkiállítás, 1986:New York - grafikai kiáll.,1988:Tampere,Antwerpen. Munkái megtalálhatók romániai,ausztriai,németországi,hollandiai,görögországi,egyesült-államokbeli,kanadai és magyarországi köz- és magángyűjteményekben.

Kántor Lajos:Rajzoljunk szimbólumot /Előszó az 1976-os kolozsvári kiállítás katalógusához/ - Mutádin Jenő:Árkossy István.Igazság, 1981.jún.17. - Lászlóffy Aladár:Látomás nem létező szemre. Utunk, 1982/22.

ÁRKOSSY István (1943. –) graf.

RÚL 1. 629.

zobrok, előtte

barokk stílűek,

. Szt. Jánost

bével. Barokk

mplompadok.

súcsán vert

d és barokk

sereg mustrát

ékes, fából

A KIÁLLÍTOTT KISGRAFIKÁK ALKOTÓI

Árkossy István
Baranyi Ferenc
Bátai Sándor
Benyó Ildikó
Bodrossy Márk
Catherine Bolle
Butak András
Harmati Zsófia
Kántor János
Károlyi Zsuzsa
Király Vilmos
Kőhegyi Gyula
Kőnig Róbert
Korányi Gábor
Lengyel Zsüliett
Magén István
Papageorgiu Szteliosz
Parádi Tamás
Pásztor Gábor
Sárkány Győző
Síró Lajos
Stefanovits Péter
Szirányi István
Szurcsik József

Az **Art Kortárs Galéria**
és **A Magyar Grafikáért Alapítvány**
válogatott kisgrafikákat mutat be

EZREDVÉGI KISGRAFIKÁK

címmel

2000. október 30-tól

1052 Budapest, Galamb u. 4. • Telefon: (06-1) 266-1357
A kiállítás megtekinthető: 2000. október 30-tól november 12-ig
Nyitvatartás: H–P 14–18-ig

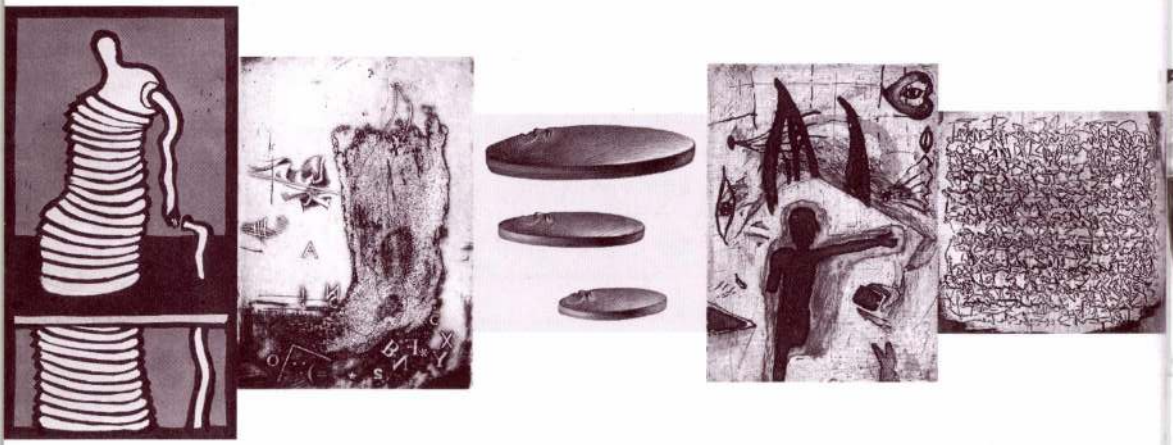

MEGHÍVÓ

ÁRKOSSY ISTVÁN

Álmok címmel kortárs festők modern alkotásai láthatók június 16-ig Debrecenben, a Batthyány utcai Kortárs galériában. A képen Árkossy István Emlékhely című olaj-farost munkája látható

Hajdú-Bihari Napló 1998. 06. 08.

990 Ft.

góhíd u. 3.,
: (52) 412-890.
-ig, szo. 7.30–13.00-ig.

'511577/1H'

Ifjúsági- és Szabadidősport
lért Közalapítvány
KA
t hirdet
abadidősport-
gatására.

5ben és a SANSZ című havilap-
ti kiírás **1998. VI. 3-tól** nyílik
e **július 3-ig,** az óvódák részére
részére **október 15-ig.**
ató a megyei Szabadidősport,
rodáiban. A pályázati eljárásról
non lehet érdeklődni munka-
zati adatlap letölthető az inter-

kapható az alábbi címeken:
Természetbarát Bizottság
C Tel.: (52)-342-951
etség,

Debrecen Megyei Jogú Város Önkormányzat képviselő-testülete pénzügyi bizottsága

PÁLYÁZATOT HIRDET ÖNKORMÁNYZATI BIZTOSI FELADATOK ELLÁTÁSÁRA.

A pályázat feltételei:
- magyar állampolgárság,
- büntetlen előélet,
- felsőfokú számviteli-pénzügyi végzettség,
- a hirdetés megjelenését megelőző 10 éven belül legalább 5 éves költségvetési szakmai gyakorlattal, végzettséggel rendelkezik.

Kizáró feltétel: a 156/1995. (XII. 26.) Korm. rendelet 44/A § (7) bekezdésében foglaltak.

Feladata: megbízás alapján a költségvetési szerv gazdálkodásának áttekintése, a fizetésképtelenség okainak feltárása, javaslattétel a gazdasági egyensúly helyreállítására. A bizottság a jelentkezők közül választja ki azokat a személyeket, akik önkormányzati biztosnak jelölhetők. A kiválasztott személyek körét az Önkormányzati Közlönyben teszi közzé. A tényleges megbízás megkötésére a hivatkozott kormányrendeletben felmerülő esetekben kerül sor.

A pályázat benyújtásának helye: a pályázatokat zárt borítékban a pénzügyi bizottság elnöke címzéssel a polgármesteri hivatal, Debrecen, Piac u. 20. szám alá a pénzügyi iroda 28. szobájában kell leadni. A borítékon

(HP
fény

A KIÁLLÍTOTT KISGRAFIKÁK ALKOTÓI

Árkossy István
Baranyi Ferenc
Bátai Sándor
Benyó Ildikó
Bodrossy Márk
Catherine Bolle
Butak András
Harmati Zsófia
Kántor János
Károlyi Zsuzsa
Király Vilmos
Kőhegyi Gyula
Kőnig Róbert
Korányi Gábor
Lengyel Zsüliett
Magén István
Papageorgiu Szteliosz
Parádi Tamás
Pásztor Gábor
Sárkány Győző
Síró Lajos
Stefanovits Péter
Szirányi István
Szurcsik József

Az **Art Kortárs Galéria**
és **A Magyar Grafikáért Alapítvány**
válogatott kisgrafikákat mutat be

EZREDVÉGI KISGRAFIKÁK

címmel

2000. október 30-tól

1052 Budapest, Galamb u. 4. • Telefon: (06-1) 266-1357
A kiállítás megtekinthető: 2000. október 30-tól november 12-ig
Nyitvatartás: H–P 14–18-ig

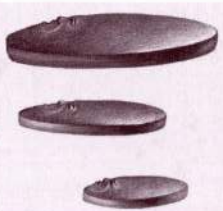

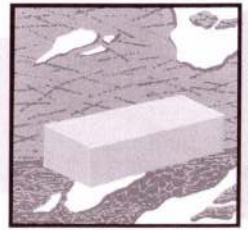

MEGHÍVÓ

Egyes számu cédula

M.D.K.

Árkus Ferenc

"Felfedeztünk egy utkaparó festőművészt" c cimmel cikk számol be arról, hogy Árkus Ferenc földmunkás beküldött négy képe nem vall arra, hogy egy teljesen tanulatlan, -festészettel sohasem foglalkozó- ember festette volna. Herman Lipót véleménye szerint ezeket a képeket "egy raffinált, a művészet mai stilusát és divatját gyakorló festő csinálta, aki igy akarta próbára tenni a Szinházi Élet tehetség. versenyének birálóbizottságát."

Szinházi Élet. Bp. 1933. szept. 24-3o.
XXIII. évf. 4o. sz. 42-43. lap.

.

Kettes számu cédula M.D.K.

Árkus Ferenc

A lap véleménye szerint: "ha ez az Árkus Ferenc földmunkás előttünk mutatná be rajzolómüvészetét és okiratokkal bizonyitani, hogy azelőtt nem volt festő, az azt jelentené, hogy a nép egyszerü.. gyermekének müvészi megnyilatkozásaira a mai modern müvészi törekvések már hatással vannak."
Négy repr.: Árkus Ferenc önarcképe
Egy pesti gavallér
A komám ünnepkor
Az utbiztos lábat mos cimekkel

Szinházi Élet. Bp. 1933. szept. 24-30.
XXIII. évf. 4o. sz. 42-43. lap.

Árky Aladár
műépítész

Idegenforgalmi Tanács kiállítása - a Vigadóban -
2000 pengős II.dijjal tüntették ki tervét.

Magyar Hirlap
1931.III.29

Arlaud

Armleder

Armuth

megírva

Arlaud, Jacques-Antoine

francia miniatür festő.

szül. Genèvben 1668 máj 18
+ u. o. 1743 máj. 25. 1688-
ban Párisban telepedett le
hol az orleansi hercegi csa-
ládpártfogásával mint arc-
képfestő jó nevet szerzett. 1714-
ben II. Rákóczi Ferenc ismé-
telten meglátogatta párisi mu-
termében és egy miniatür arc-
képhez modellt ült a festő-
nek. (Largillièretől)

Márki Sándor dr. =

II. Rákóczi Ferenc. 1709-
1735. III. k. 1910. 381, 382. l.
(A festő archépével)

Lásd Thieme-Becker
II. K 110. l.

Művei a genfi Musée Rathban, a
párisi Louvreben, a firenzei Uffiziben stb

Arlaud, -Jacques-

Antoine

francia festő

ród

Szatthmári Király Adám

Napló-Könyve 1711-1717.

Esztendőkben II. Rákóczi

fejedelem bujdosásiról.

Pest 1866. (Rákóczi Tár I.)

d 303, 304. l.

d Szerk. Thaly Kálmán

Arlandès René

Út Uzes-be rajz 50×43

Tavasi Tárlat 1971 Szolnok-Vecskemét

megírva

Arlet Mihály

ötvös legény

boroszlónyvárosi nárinatásu, meghalt magyarországi vándorutjan Sasvárón 1600 ban, 24 éves korában.

Mihalik Sándor

Németországi magyar ötvösök.

MAGYAR MŰVÉSZET

1937. 318. l.

1600
24
1576

Arleth Ferenc

epitess

l.

Lykanomzromantika

98 · l.

Arlesh. Franz

nepedi ontráh rajztanár nevét említi Máltás Hugó rajztanári állásával kapcsolatban

Komárik Dénes: Máltás Hugó.
Építés- Építészettudomány.
1970. /2.köt./
112-171.l.

122.l.

ÁRLETH FERENC. épitész

Szegeden dolgozott. Az ő, valamint Kováts István, Hoffer Károly, Heszler/Heszlényi/József, Bainville József tevékenységének jelentős része a század 50-es, 60-as éveit jellemző, egyszerübb formanyelvü, mérsékelt romantikus épitészethez kapcsolódik. 242. old

TÖRÖK LÁSZLÓ: A szegedi eklektika 227. old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, I. Szeged, 1966

ARLETH Ferenc építész

PÉTER László: Szegedi ferencesek. Szeged, Somogyi-könyvtár, 1991 28.p.

1859-ben az ő t rvei szerint alakitják át iskolává - klasszicista modorban - a romló Szt.György templomot

gler lex. 1835–52.
hischka: Kunst in der Österr. Kaiserstaate, Bécs, 1836.
rzbach lex. 1856–91.
gler: Monogr. 1858-79.
gy. Könyvszemle, 1898.
rm. Könyve, I. 1902. (Czakó)
vészet, 1902., 1911.
-B. lex. 1907–50.
z. és Könyvt. Ért. 1908. 215–6 l.
Gyüjtő, 1914. 106 l. (ill.) – 1915. 58–124 l. – 1917. 174 l.
ger: Allg. Bildniss Kat. 1930–36.
st: M. Tört. Gyüjt. Nemz. Múz. 1932.

:

1. Címlap. Maior Jsac rajza után (R. M. K. II. 559.)
2. Logika. (Mokchai András, 1640-ben Nagyszombatban megjelent filozofiai munkájához. R. M. K. II. 559.)
3. Phisika. (u. o.)
4. Metaphisika. (u. o.)
5. Címlap. «Elias Widemann Aug: Sculpsit» (Comitium Gloriae Centum Qua Sangvine Qua Virtute Illustrium Heroum. Pozsony, 1646. R. M. K. II. 669. I. kötet.)
6. Althan Mich. Joh. (u. o.)
7. Auersperg Ekh. (u. o.)
8. Baden Leop. (u. o.)
9. Bassampier Fr. (u. o.)
10. Breiner Phil. Fridr. (u. o.)
11. Breiner S. Leonh. (u. o.)
12. Breiner Ferd. (u. o.)
13. Battyan Ádám. (u. o.)
14. Barkóczy László. (u. o.)
15. Beygott Dan. (u. o.)
16. Bocca major Cam. (u. o.)
17. Czaki László. (u. o.)
18. Kollonich Max. (u. o.)
19. Kollonich Carl Hen. (u. o.)
20. Carretto Leop.
21. Creyczen Wolfg. (u. o.)
22. Caplet Marco. (u. o.)
23. Diedrichstein Rud. (u. o.)
24. Erdeodi György. (u. o.)
25. Esterhasy Paul. (u. o.)
26. Forgacs Adam. (u. o.)

ÁRLETH FERENC,épitési váll,tervező

Sok szegedi épitkezés vállalkozója,de tervezési munkáiról is tudunk,Árvaház,romantikus.Nagy Olajos Sándor jelentéktelenebb háza/Kápolna u./Molnár Márton szebb eklektikus háza/Boldogasszony sugárut 18.sz.ma Április 4.utja/.Nem azonositható terve Halász i.számára/Szentháromság utca 953./. 246.old. 42.jegyz

TÖRÖK LÁSZTÓ: A szegedi eklektika 227.old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, 1. Szeged, 1966

ÁRLETH FERENC,épitési vállalkozó

A szegedi reáliskola épitését vezette.Szkalniczky Antal tervei alapján 1872.ápr.8-án kezdték és mér november 23-án kész volt az épület. 246.old. 41-42.jegy

TÖRÖK LÁSZLÓ: A szegedi eklektika 227.old

A MÓRA FERENC MUZEUM ÉVKÖNYVE, 1964-65, 1. Szeged, 1966

M. D. K.

ARLETH Ferenc építész

Ausztriából jött a 60-as évek végén Szegeden a piaristáknál rajztanár

Szeged, Főreáliskola (Központi Egyetem) 1872-73 tervező: Skalniczky A

Szeged, Árvaház 1873. terv?

" Hungária kálló terv?

Nagy-Papp-Börtsök: Szeged Bp. 1960. 102. l.

M. D. K.

ÁRLETH Ferenc

Szeged, „Régi Ilungária Szálló"
építése 1867-68
Tervező vlsz. Hild József

Nagy-Papp-Börtsök: Szeged, Bp. 1960.
252. l.

MDK

Arleth Ferenc

terverte Borsics János számára 1861-ben a (szegedi) Iskola utcában ma is álló házat. Az eredeti terv ránkmaradt. (A szöregezésből következtethetően ő tervezte a Nádor utca 3. alatti meogót Kis Dávid-házat?)

Bálint Sándor: Az építőművészeti klasszicizmus és romantika szegedi korszaka.

Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz. 277 l., 278. l.

(A Kis Dávid-házra vonatkozólag l. még Skalnitzky Adrolyt!)

MDK

Arleth Ferenc (építész)

Tervezte a szegedi [redacted] árvaház eredeti, Kálvária utcai szakaszát is. Több jelentős szegedi épület vezető építésze is ő volt. 1859-ből való rókusi plébánia-terve nem valósult meg.

Bálint Sándor: Az építőművészeti klasszicizmus és romantika szegedi korszaka. Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. K. évf. 4. sz. 278. l.

MDK

Arleth Ferenc

Ausztriából vándorolt Szegedre a múlt század ötvenes éveiben. ☞ JG a piarista gimnázium rajztanára lett. Több (szegedi) romantikus épület mestere.

Bálint Sándor: Az építőművészeti klasszicizmus és romantika szegedi korszaka.

Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4. sz. 277. l.

MDK

Arleth Ferenc építész

épített 1872-ben Szegeden a Dugonics téren a Skalnitzky Károly által tervezett kora-eklektikus reáliskolát

Bálint Sándor: Az építőművészeti klassicizmus és romantika szegedi korszaka.

Tiszatáj, Szeged, 1956. aug. X. évf. 4.sz. 279.l.

Arleth Ödön, kir. mérnök M.D.K.

tervei alapján fog felépülni Szentesen a csongrádi vármegyei közkórház.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1898. XIX évf.

ápr. 6. sz. 5. old.

Arleth Ödön, kir. mérnöröt M.D.K.

biztár meg a Csongrádon épitendő plébánia templom terveinek felülvizsgálatával és módositásával.

Vállalkozók Lapja, Bp. 1897. XVIII. évf.

máj. 11. sz. 3. old.

Arleth Ödön

építész

szül. 1862 nov. 16. Szegeden.

Arleth Ödön, építész, szül. 1862 nov. 16-án, Szegeden, 1880 okt.-ben iratkozott be és 1883 júl.-ig az építészeti szakosztályban Th. Hansen tanítványa volt.

Fleischer Bées 28. l.

T. 5134.

n látható Belgrád felől felvett
nnen megrakott szekér halad
árom úr és egy gyermek képez tár-
ővel néz. A Dunán két dereglye köz-

Semlin gegen
ad.
lin vers
ade.

39.2 cm.

04-98.
-25.

Maros folyó V. 58.

Arneth Eduard

geb. Aged 1862

1880-87.

Bècsi akadèmia
könyvtàra

Arloth Henrik, Kőfaragómester,
1598. Szepesszombat.

Történelmi Tár
1894., 731.
Weber: Írák a Szepességen.

Ø Arlow Gusztár

1903/4 II., 1904/5 I., 1905/6 I.

Ferlípzőmfőrikérte

63. l.

A. hasonló nevű volt budapesti vivómester fia, vagy ő maga?

Apja cikkeket is ír, és 1902. könyvet adott ki a Kardviváskól-

ARLOVICS MIHÁLY, szürszabómester

A Székesfehérvári Városi Levéltárban két irat a város XVIII.sz.-i mestereiről. Az egyik 1784-ből, a másik pár évvel későbbi. 64 mesterség, 519 név. Az arab számok a két listát, a rómaiak az öt csoportot jelzik. 263.old
/ 1,2./ V. szürszabó. 266.old

U.VARGA MARIANNA: Mesteremberek Székesfehérvárott a XVIII.században 263.old

ALBA REGIA. István Király Múzeum Évkönyve. VIII.-IX. 1967-68. Székesfehérvár

Arlt, szobrászm. mDK

A főbejárás két oldalán az egyetem és az ország címere van, a tanterem bejárója fölött pedig az előtérben Arlt, Benders, Graefe,- Scharf művészhezo által készitett reliefjei vannak befalazva.

Pirovits Aladár: A budapesti Tudományegyetem I. számu szemklinikája.
Epitöipar. 23.sz.

Paul Arma

PAUL ARMA NYOLCVANÉVES. *A század egyik sokoldalú magyar származású művésze, a Párizs melletti Antonyban él. A zenét és a képzőművészetet magas szinten művelő mester ma is töretlen munkakedvvel alkot.*

Népszabadság, 1985. XI. 5

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
LEVÉLREKLÁM
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Paul Arma

DAILY NEWS

1984 MÁJ - 8

1021

Grafiken von Picasso Klee — inspiriert von

Grafiken von 74 Künstlern, darunter Picasso, Chagall, Klee, Kandinsky, Matisse, Mondrian, Braque, Calder usw.—also Namen, die die bildende Kunst des 20. Jahrhunderts bestimmen—sind derzeit in der Budapester Vigadó-Galerie (Redoute) zu sehen. Diese Werke haben gemeinsam, daß sie alle von Musikstücken von Paul Arma inspiriert worden sind. Die ganze Ausstellung steht aber im Zeichen der Verwandtschaft unter den einzelnen Kunstgattungen: Paul Arma hat ja auch Musikstücke zu Gedichten von Romain Rolland, Vercors und Éluard komponiert, er selber schuf Skulpturen und Grafiken, die jedoch von weitem erkennen lassen, daß ihr Schöpfer etwas mit Musik zu tun hat.

Paul Arma, der Komponist ungarischer Herkunft, ist Mitglied der französischen Ehrenlegion. Der ehemalige Bartók-Schüler lebt seit 1936 in Paris. Einem Namen hat er sich als Volksliedsammler (Einfluß des Meisters?) gemacht. Er fixierte seine Tonaufnahmen in den entferntesten Hütten und Gehöften Frankreichs. („Es war viel schwerer, als bei den Schwarzen in Amerika. Die Franzosen singen nur Lieder gerne, die in Mode sind oder die sie beim Militär ständig im Repertoire hatten. Man mußte mit ihnen auf dem Feld arbeiten, sich nach den Kühen und Hühnern erkundigen, mit ihnen ein paarmal anstoßen, dann kamen manchmal auch alte Volkslieder", sagte der alte Meister.)

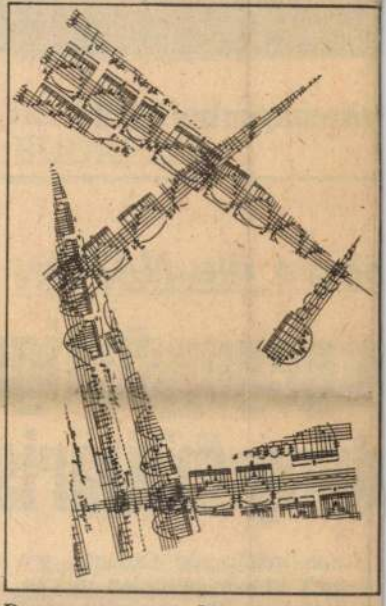

Begegnung von Musik und bildender Kunst — von Paul Arma.

, Chagall, Paul Arma

Sammlungen dieser Lieder sind heute in allen Schulen aufzufinden.

Arma sammelte auch moderne Folklore. Dazu sagt er: „Heute singt man nicht mehr. Was soll man denn im Betrieb singen? Heute drückt man sich nicht mehr mit Liedern aus, die Folklore stirbt jedoch nicht aus. Unter gewissen Umständen wendet man sich noch dem Lied zu: ein Beispiel dafür ist die Folklore, die von 1940 bis 1944, zur Zeit des Widerstandes in Frankreich entstand." 1600 Lieder aus dieser Zeit hat er mit seiner Frau aufgezeichnet.

Ähnlich wie Bartók greift auch Paul Arma beim Komponieren gerne auf die Folklore zurück.

Bei der Ausstellung in der Vigadó-Galerie — die bis zum 13. Mai geöffnet ist — kann man die Musik oder die Folklore-Sammlungen von Paul Arma leider nicht kennenlernen, obwohl ich mir gut vorstellen könnte, diese mit Hilfe eines Tonbandgerätes erklingen zu lassen. Wer aber mehr für bildende Kunst ist, wird diese Schau bestimmt zu schätzen wissen.

Júlia Koch

DAIL

n Verzicht cher Gewalt

weiteres zu einer Vereinbaru gelangen.

Die Teilnehmerstaaten Warschauer Vertrages si selbstverständlich bereit, d Meinungsaustausch über ih Vorschlag auf der Stockholn Konferenz und auch auf bila raler Ebene mit allen daran teressierten Staaten fortzusetz

1984.IV.20. 19,30 Tvl. Idősebb Kiss Jánosné

1021

Tv-hiradó

- A muzsika, amit hallanak Paul Arma Hatmozgás cimü négy fuvolára komponált müve. A képek pedig, amelyeket közben látnak szintén Paul Arma alkotásai. Az 1905-ben született, Franciaországban élő magyarszármazásu művész kiállitása ma nyilt a Vigadó Galériában. Mester, az ön élete a legnagyobbakkal kötődik össze. Idehaza Bartók Béla tanitványa volt, a harmincas években Németországban a Bauhaus zenei életét szervezte, többek között Bertold Brechttel dolgozott együtt. És lemezboritóit is olyan mesterek rajzolták, mint Pablo Picasso, M. Chagall. Melyek a legnagyobb érzései erről a lázas korról?

Paul Arma Párizsban élő magyar származású zeneszerző-festő-grafikus-szobrászművész

~~korról~~?

- Van egy középpont az az volt, hogy Hitler megjelent Európában és úgy éreztem és úgy éreztük, hogy nem lehet tétlenül maradni és valamit kell csinálni. Ugye természetesen ez olyan, hoy az ember azt mondja, hogy egy olyan épülendő falhoz mindegyikünk legalább egy kis téglát oda vitt. Ez volt körülbelül ugye a dolognak a lényege.

- Muzsikus, képzőművésznek vagy képzőművész muzsikusnak tartja magát?

- Igen, hát ezt a kérdést nem először teszik fel ténylog és erre azt hiszem, hogy az a válasz, hogy mégis mindennek dacára, minde látszatnak dacára mindenekelőtt muzsikus vagyok és ezt viszem át ezekbe a más anyagokba, amelyek hát szóval a szemet illetik. Azt mondhatnám, hogy minden ilyen muzikolázsom én muzikolázsnak mondom franciául, ugye zenekolázs mondjuk, ugye, az mondjuk egy pillanatfelvétele egy zenei részletnek.

ARMA, Paul

(keresési)

Paul Arma könyvéről

[Vigadó]

Magyar Hírlap 1985. okt. 19. [mellékelve 6.]

7d

ban megszületik első *Önarcképe* és a *Madárfal*, félreérthetetlenül jelezve az utat Nagybánya felé. Mindkettő az ember és a természet kapcsolatáról szól, Ferenczynek csaknem örök, de mindenképpen egyik legkimeríthetetlenebb élményéről, amelyben két autonóm szféra, az emberi és a természeti úgy él

1021

Paul Arma, Párizsban élő magyar festő-grafikus-zeneszerző kiállítása a Vigadóban

1984.IV.20. 12,00 Kossuth Idősebb Kiss Jánosné

Déli Krónika

- A világhirü magyar származásu zeneszerző Paul Arma képzőművészként mutatkzik be Budapesten. Grafikáit és kislpasztikáit láthatjáka Vigadó Galériában. A kiállitást délután négy órakor nyitja meg Köpeczi Béla müvelődési miniszter. Paul Arma a 20-as évek elején Bartók tanitványa volt, később ő szerezte Komjáth Aladár szövegére a spanyol szabadságharcosok világhirűvé vált dalát a Madrid határán-t. Öt évtizede él Párizsban, a francia müvészeti élet egyik vezető egyénisége, a Becsület-rend lovagja. A művésszel Szatmári Ilona találkozott.

- Az ön számára tehát a festészet, a grafika az vizuális zene, a zene pedig akusztikus festészet. És vajon a kisplasztikai alkotásokat hova sorolja?

- Tulajdonképpen csak egy csoportot látok, az eszközök mások, de a lényeg ugyanaz. Ugye. Azt ugy nevezem egész egyszerüen az alkotás, művészi alkotás.

- Raul Armaval a világhirű zeneszerzővel beszélgetünk a Vigadó Galériában müvészeti alkotásai között. Látok olyan grafikai sort itt, amelyek hangjegyekből állnak.

- Ezeket ugynevezem, hogy muzikolázs, ez is zenei anyaggal ábrázol olyan grafikai dolgokat, amelyeknek a ritmusa más, de tulajdonképpen a struktúrája különbözteti csak a zenétől, a zenémtől, amely ugye mégis hát az időben folyik le.

- Na és a kisplasztikák rézből, vasból, acélból, krómból, illetve fából készültek.

- Ezek szobrok

- szobornak nevezi őket?

- Nehéz volt találni egy megfelelő magyar kifejezést, szóval szoborba formált zene.

- Hallom, ahogy ránézek például erre a kis aluminium és vörösréz kompozicióra.

- Aztán van például egy kánon, egy ötszólamu kánon ugye, amelyikben négy szólam normálisan előrehalad és az ötödik szólam egészen meglepően teljesen megforditva. Szóval ez egy szoborba formált zenék, és itt 74 mai nagy képzőművész Picasso, Chagall, Vasarely mind csináltak nekem cimlapokat az én partitúrám fedőlapjára. Itt van a 74 meg vannak számozva és a katalógusban benn lesz a nevük. Az első Picasso volt.

1984.IV.20. 12,00 Kossuth Idősebb Kiss Jánosné

ARMA Pál

Kenessei András

Képző művészet és zene

Mozgás a mozgásban: Arma Pál művei

17/108 Bp. Vigadó Galéria, 1984

Magyar Hírlap, 1984. máj. 10. 6.

itak, hogy akar
ivész gondtalan
közönség és a
kiállítási siker
rvényesülésnek
ultuszkormány-
ártoló egyesüle-
dőlt el, ki kap
sére, ki indulhat
i-pályázatokon,
ves része volt a
rlaton egymás
hasonlítása, a
evetése, a meg-
ciák kiemelése,
dokolása vagy
ajtó hasábjain
Minden valami-
en saját kritiku-
lemény eredeti-
megalapozott-
jságnak, hogy
mind a hivata-
Az egymástól
jából, konfron-
vélemény, egy-
k közmegegye-
i kérdésekben.
ázlatosan leírva

ARMA Pál

Mozgás a mozgásban: ~~Arma~~ Paul Arma
kiállítása a Vigadó Galériában, 1984. ápr. 20 -
május B. / bev. Jean Cassou, Jean-Louis Derienis]
Bp. Vigadó G., 1984 [24] p. ill (40. sz. kat)

+ -grafika- kortárszűvészet grafikái Paul Arma
szerzése

Bács-Kiskun megyei grafikai kiállítás
: Kecskemét, Erdei Ferenc Művelődési Ház.

ARMA, Paul

Dobos Mariann: Paul Arma és 74 művész.
= Egyetemi Lapok. XXVI. évf. 8/9. sz. 1984. május 28.
15. p. ill

Bp. Vigadó Galéria, Mozgás a mozgásban c. tolat

zene-i grafika XX. sz. művészet

Nem jó a ke

A szerződés négy példány

SZERZŐDÉS

mely létrejött egyrészről a MTA

Csoport, másrészről:

név..... Huszin Józs

munkahely..... Országos Lev

lakcim..... Bpest, Váltó

személyi szám 1-680729-401

megbizott között ..... levéltári an

az alábbi feltételek mellett.

1. A megbizott feladata részletes
levéltár /P.108/ anyagában a
fasciculusokat és gyüjtse ki
mellékleteket. Készitse el eg
zés után azonositsa az egyes

2. A feladat irányitója: Gala

3. A megbizás teljesitésének határ

MDK

Armanino, genovai graf.

Készitett lithografiákat:
Görgei Arthur.
Klapka György.
br. Wesselényi Miklós.
Czakó Zsigmondról Barabino és D'Allemagna nyomán.

Schoen Arnold:Véleménye az 1915-ben megjelent: Magy. képzömüvészek lexikona-ról.
Könyvtári Szemle. 1915.ápr.-aug. 105-109.l.

MDK

Armanino

Kossuth emlékkiáll. Nems.Mus. kiáll.II. Bp. 1924.

24 l.

megirt

Armbrester (Armpröster)

Ernö

Minaostalos

+ 1747 nov. 30

Laisd

Schoenjezsuita 280. C.

SCHULEK JÁNOS
MŰÉPÍTÉSZ
BUDAPEST,
XI., HORTHY MIKLÓS ÚT 78.
TELEFON: 2—692—43.

Tekintetes

Müemlékek Országos Bizottságának,

B U D A P E S T .

IX. Rákos u. 10.

Armbrester Ernő

budai jezsuita

1696.

érd

z

Bierbjezsuiták

23, 27. l.

rendszert

a budai vári jezsuita

kollegium

epitkezének

befereséinel

Armbrester Ernest 18, 24

Schoen Ama temple

i ásatások során előkerült kiváló
lfestmények konzerválását a f. év
átorra biztam, akinek 63 nap alatt
ság épitész-szakértőjének véleme-
és ulitöltrégmegtérítést
etdijat állapitottam meg.
jesen kérem a Nagyméltóságu Minisz-
get a Müemlékek Országos Bizottsá-
evezettnek, aki Budapesten V. Garam-u.
lványozni méltóztassék.
34. december hó 15.-én.

le. L. K.

ARMBRESTER (Armprüster) Ernő

asztalos, jezsuita laikus

Szabenből

1697-1698. Buda, jezsuita asztalosmű-

hely vezetője

1719. Eger

1720. Klagenfurt

1723-1747 Linz

Aggházy: Barokk szobrászat... Bp. 1959.

T. 166.

Armbrester / Armpröster / Ernő

jezsuita 1719-ben az egri jezsuita rendház asztalos műhelyét irányitotta.

Voit Pál szk.: Heves megye műemlékei I.
Magyarország műemlékei topográfiája VIII. köt.
Budapest, 1972.

538 f

Armbrust, Joachim Jaxobrány

neve említve, mint jabad

Jaxobrány Németországban (1690-ben)

Magyarországi reneszánsz és barokk
Akadémiai Kiadó 1975 Bp.

395. old.

Armbruster Ferenc M.D.K.

litografus

mük. az 1830 as években Bpesten 8 évig Schmid nyomdájában dolgo zott. 1836 ban könyomdai engedélyt kért, de elutasitották.

A szabad királyi és a Bányavárosok eredeti cimerei. Tervezte és rajz.

Gerszi, A magy. köraje. 1960 120

Armbruster Ferenc

M.D.K.

hönyomdán?

1836 ban és 1842-ben hönyomda felállitására pályázott, de kérelmét elutasitották.

Gerni, A magy. körajz. 1960 14

MDK.

Armer Ottó

Dekorációs munkásságáról

Magyar Nemzet 1967 okt.14.

M.D.K

Atilano Armenteros

Grafikus

„Nádvágok"

Élet és Irodalom, 1965. jan 2 - 2 lap

D

Ármin

ötvös

A pannonhalmi monostor aurifabere volt Keresztúron a XIII. században.

Lederer Emma: A legrégibb magyar iparosvoltak kialakulása. Századok 1928. 4-6. z. *

Pozsonyi Zoltán: Árpádkor és Kelet. Szeged, 1935. 66. l. * megnézni!

(13. old.)

J. Armleder

Svájci nohrán

„Rózsó! Ezeti nohrán mondta az 1985. évi Velencei Biennáléról: Itt minden szenzációs és remek, mi több, i dőszerű!"...

Attalai Gábor
cine

Műszerint
89/5

Arnuth Margit

Keramikus

1916–19

Éimisk 1930. 81. l

Arnovizian
Arnould

Arnavizian Leonné
ipanművész
51 éves
(vérhas)

+ 1945 · I · 20
Kerepesi temető

Halotti főkönyv
145

Arnd János

fametsző?

Petri címer

Thököly Imre címere

Paraditsom kertecske

c. műben 1698.

Régi magyar könyvtár

Erdélyi Muzeum Egylet.

Izul

Sümegi Darnay - Múzeum

VIII. 67

MDK

Arndt és Messner, építész

Uj építkezési eng. Építő Ipar, 1910. aug. 28.
347 l.

Arner Ferenc

MDK

Szerepelt a Vas-Zala Megyei Képzőművészek Munkacsoportja 1958 őszi kiállitásán.

"Szerdahelyi táj"

Horváth Ferenc: Uj szinek, uj foltok.
VAS NÉPE, 1958 dec. 25. 8.1.

megiren

Arngard

órás Kolozsvár

1860 Eörül

cród

Pritz

53. l.

6

Ő ép úgy, mint a neki fzolgáló menyei lényeket,

dból. ↓ ki kezeit keresztbe tette és a

e.

zett felhőn ~~keresztbe tett kezekkel~~ álló
jét Ő dicsfény veszi körül, négy angyal
őterében szent Domokos ül a földön és jobb
megdicsőn tését. Térdén nyitott könyv
oz. A háttérben, a szikla tetején, fa-

ől 1895: VII. 4-én 300 lirán. (135 frt. 90 kr.)
II. 31-én (246/95.)
ásd az 54347/95 min. számot.
J., Zala Gy., Schickedanz A. és Lotz K.

Arngard

Kolozsvári órás

46

Neobarok
oszlopos
álló óra
1860 körül

Pritz

XI. tábla
46. sz

TARTALOMJEGYZÉK.

I. Általános rész. Oldal

1. Az órák csoportosítása működési elvük szerint. .. .. 3.
2. A kerekes-órák rendszerezése iparművészeti ágak és alak szerint. .. .. 6.
3. Az óra története az ókortól napjainkig. .. .. .. 11.

II. A magyar órák története.

1. Hazai órás-iparművészetünk helyzete az első fennmaradt művekig, a XVII. sz. elejéig. .. .. 18.
2. Stabil kerekes-óráink története. Kapcsolatok a külfölddel.

Reneszánsz. .. .. 20.
Korai barok órák. .. .. 22.
A XVIII. század és a századforduló. .. .. 28.
Az Empire. .. .. 39.

Arngard

óráś Kolozsvár.

Neobarok kétoszlopos óra. Koncz Gyula tulajdona. 46 kép. 4 sorban rénlesesen leira. Folytatása itt

Prîtz

46,-47. l.

rovátkolt alabástrom. Köztük a talapzaton az óradob alatt faragott és aranyozott hármaskarély tölti ki a teret. Az inga lencséje áttört. A dúsan faragott és mégis felesleges túlzásoktól mentes összeállítás, a nagyvonalúan és könnyedén kezelt kidolgozás szinte mérföldkövei a század végén teljes megnyugváshoz érő útnak. Jelzése: Arngard in Klausenburg (Kolozsvár. 1860 körül.)

Arnegger, Alwin (1883-1916)

„Folyópartí táj" o.v. 41,5 x 58 cm

s.l.b.: A. Arnegger

Utiáltási ár: 10000 ft.

BÁV 43.Képaukció Budapest,1977.szeptember

MDK

Arnheim S.I.

a lakatosmunkák

Epesti Szt.István-templom. Épitő Ipar, 1905.
nov.2o. 391-94 l. képek

negativa

Arnhoffer

åsen

1842

l.

Rusicka Herend

10. l.

Szentkirályszabadja h. n. VIII. 235.

Arnhold Béla

1906/7 – 1910/11

Ferképzőmfőiskévk

63. l.

Arnhold Béla, rajztanár

oklevelét 1911-ben nyerte

Rajztanárok nyilvántartása. "Ki tud róla?"
Rajzoktatás. Vol.szerk.:Bán Tibor. 1941.jan.15.
II. /XLIII./ évf. 1. sz.

Arnhold Béla

festő

korábban marosvásárhelyi, jelenleg aradi rajztanár. Szül. 1887. Sopronban, ahol középiskolai tanulmányait is végezte. Budapesten tanult. Figurális és tájképfestő. Naturalista. 1919. Marosvásárhely, 1928. Aradon rendezett műveiből kiállításokat.

Osvát Kálmán dr. Erdélyi Lexikon. Nagyvárad, 1928. 15. l.

Pálffy János hagyom.
Pozsony 8.

13-án + nagyanott 1517-ben.

VI:8.

~~donna~~ fejét kissé balra forditotta
a helyezett bojtos párnán ülő gyer-
három szál fehér virág van
ogja. Mindkettejök fejét dicsfény
lt, sötétkék palást, himzett szegélyű
hát szük ujjú, a gyermek Jézus
nye látható, arany brokát-köntöst
tt háttér).

Becsérteke ~~7000~~ 10000 K.

~~1907. november 14-én (1429-908).~~

ltárban 44 és annak kivonatá-

donna mit dem Kin
m Fusse der Trepp 4 brt.

Arnhold Béla

1909/10 I. fele harmadosztálybeli rendes művész növendék a Képzőművészeti főiskolán

Hul. Sopronban 1887 dec. 11-én. ág. hitv. ev.

Tanára (alakrajz és festés)

Zempleiny Tivadar

Kimaradt.

Hesz János Mihály, festő.

18. száz. I. 76.

VIII. 131.

ARNHOLD 1. *Béla*, festő. * Sopron 1887. Budapesten végezve művészeti tanulmányait, Aradon rajztanár. Naturalista figurális és tájképeket fest. 1919. Marosvásárhelyt, 1928. Aradon rendezett gyüjt. kiállítást.

1 t

E. gy. I. 57. 1.

M. S. jelű

1147. ~~Ismeretlen~~ művész.

A XVII. századból.

II. Mátyás ~~képe~~.

Emelkedett perenniés sv

~~Ez~~ Mellig, jobbrafor

Keresztes zárt koronát r

lett palástot visel az a

czon hordja. ~~Haja és körs~~

~~lapja~~ HVNGARIAE ~~czimerpaj~~

~~Szlavonia, Galiczia~~ D(alma

ma), S(erbia), G(ali~~cia~~),

ria) ~~helyezvék el~~.

Felirata a vonalkörön bel

~~pedig a felirat~~

~~mint~~

czimerei~~vel~~ szem-

lélbetűk.

MATTHIAS. II. D. G. R

jelzése ~~pedig~~ a jobb karn

~~Emelkedett~~

Ezüstérem domborm

20 K.-- Havas Emil ajándé

törzseket és mikor egy távolabbi törzs az ő biztatására nyiltan föllázadt és Varus ennek leverésére indult, meglepte és három napon át folyó visszavonuló harcban megsemmisítette a három legióból álló római sereget. A harc valószínűleg Kr. u. 9 szeptemberében a Wichengebirge északi lejtőjén vagy Detmold környékén a Teutoburger Waldban történt. Germanicus Kr. u. 15-ben vonult Germaniába, Arminius ellen, de első támadása eldöntetlen ütközetre vezetett (Kr. u. 15) talán éppen a varusi csata színterén. A római sereg kettéválása után a Caecina vezetése alatt álló négy legiót megtámadta, de ez kudarcra vezetett a «hosszú hidak» közelében, az Emstől nyugatra. Kr. u. 16-ban Germanicus átkelt a Weseren és Idistaviso (vagy Idisiaviso, Minden környékén) mellett legyőzte Arminiust. Germanicus még egy csatában győzött, az Angrivariusok sáncánál (a Steinhuder Meer közelében), de aztán visszavonult a Weser mögé. Tiberius császár ezután lemondott a Rajna és Elbe közti terület meghódításáról. Arminius ekkor (Kr. u. 17) Marbod ellen fordult. A csata eldöntetlen maradt, de utána Marbod Csehországba vonult. Arminius nem üldözte, mert új küzdelmei támadtak saját alattvalóival, akik végül rokonainak vádjára, hogy királyságra tör, megölték (Kr. u. 19-ben).

Irodalom. *Tacitus:* Annales I. 55—70., II. 7—23, 45, 46, 88. Az 1909-iki évforduló alkalmából keletkezett nagy irodalmat összeállította *Gardthausen V.:* Augustus und seine Zeit (1904, III. 2.) és Bibliographische Nachträge (1917). TŐRÖK P.

Armitage (ejtsd: *ármitedzs*), *T. R.* angol orvos, szül. 1824-ben Filgate Hallban (Sussex), megh. 1890-ben Londonban. Tanulmányainak elvégzése után Londonban orvosi gyakorlatot folytatott, mígnem látásának nagyfokú csökkenése miatt 1860-ban egész tevékenységét a vakok gyámolításának és oktatásügyének előmozdítására szentelte. Legfőbb érdeme, hogy a vakok domború vonalrendszerű írásával szemben a ma már az egész világon elterjedt Braille-rendszerű pontírás használatát vitte keresztül. Munkái: *On the best way of finding employment for the Blind* (London, 1871); *The condition of the Blind, of Great Britain and Ireland* (London, 1878); *The Education and employment of the Blind* (2. kiad., London, 1885). KLUG P.

Armoracia, növény, lásd: *Torma.*

Armorikai hegység, Bretagne egykori lakóiról elnevezett őshegység. A geológiai ókorban alakult ki és mint hatalmas gyűrt hegyvidék a Centrális platóból kiindulva, Bretagneon keresztül Délangliába húzódott át. Az ókor végétől kezdve ki volt téve a pusztító erők munkájának, amelyek az egykor hatalmas és az Alpok magasságát meghaladó hegységet csaknem tövig lepusztították és fensíkká alakították át. A harmadkorban a hegység újra megemelkedett és összetöredezett. KÉZ A.

Armour (ejtsd: *ármər*) *Philip Danforth,* amerikai üzletember és filantrop, szül. 1832 máj. 16-án Stockbridgeben, megh. 1901 jan. 6-án. 1852-ben, jórészt gyalogszerrel, Californiába ment s a következő négy évben ott vetette meg vagyonának alapját. 1863-ban az Armour, Plankington és társa milwaukeei sertéshúsfeldolgozógyár, 1875-ben az Armour és társa chicagói húsfeldolgozógyár főnöke lett. Vállalata oly gyorsan virágzott fel, hogy 1901-ben már 11.000 munkást foglalkoztatott. Mikor meghalt, magánvagyonát 50,000.000 dollárra tették. BALLA M.

Armstrong (ejtsd: *ármsztrong*) *George Francis,* angol költő, 1891 óta *Savage-Armstrong* (ejtsd: *szevidzs ármsztrong*), szül. 1845 máj. 5-én Dublin mellett, megh. 1906. júl. 24-én Strangfordban. 1870-ben a történelem és az angol irodalom tanára lett Corkban, 1881-ben pedig a dublini egyetem fellowja. Finom művészi ízlésű költeményeit *Poems lyrical and dramatic* címmel 1869-ben tette közzé, ebben a kötetben leghíresebb a *Sundered Friendship* c. költemény. Többi költői és drámai művei közül kiemelendők: *Ugone* (1870) dráma, *Tragedy of Israel* (1872—76) trilógia, *A Garland from Greece* (1882) és *Stories of Wicklow* (1886) költeménykötetek, *Mephistopheles in Broadcloth* (1888) verses szatíra; a filozófiai irányú: *One in the Infinite* (1892) és *Ballads of Down* (1901). LATZKÓ H.

Armstrong *William George,* angol mérnök, szül. 1810 nov. 26-án New-Castleban, megh. 1900 dec. 27-én u. o. Eleinte jogot tanult, később kizárólag technikai tanulmányokkal foglalkozott. Úttörő munkát végzett a puskapor feszítőerejének jobban ellenálló lövegcsövek gyártása terén és a róla elnevezett Armstrong-ágyúcsöveket több államban, főkép a tengerészetnél, bevezették. 1859-ben az angol királyi ágyúöntőgyár igazgatója lett. BREIT J.

Arn., növények latin neve után *Arnott George* skót botanikus nevének rövidítése. FEHÉR J.

Arnaudon-zöld, krómoxidból és krómfoszfátból álló zöld ásványi festék. Használják a könyv-, a kő-, a kartonnyomásban, különösen pedig a bankjegynyomásnál, mint fényképészetileg nehezen reprodukálható nyomdai festéket. BÁLINT I.

Arnaut (újgörög *arvantesz)*, a bolgároknál és törököknél használatos neve az albánoknak, akik magukat szkipetároknak hívják. Valószínűleg a régi illyrek utódai. HAÁSZ I.

Arndt *Ernst Moritz*, német író és szabadsághős, szül. 1769 dec. 26-án a Garz melletti Schoritz-ban (Rügen-en), megh. 1860 jan. 29-én Bonnban. Napoleon ellen küzdött szóval, tollal. Harcolt a nagynémet eszméért is és Metternich ellen. Tulajdonkép svéd alattvaló volt s Greifswaldban, majd Jenában evang. teológiát tanult. Beutazta Németországon kívül Magyar-, Olasz- és Franciaországot. 1800-ban Greifswaldban a történelem és filozófia magántanára lett. Egyik leghíresebb irata a *Geist der Zeit* (I.: 1806, II: 1809, III: 1813, IV: 1817), melyben voltaképp Herder nagy művét folytatta, de a leghatározottabban állást foglalt a franciák ellen, ami miatt Stockholmba kellett menekülnie. *Nordischer Kontrolleur* (1808) folyóiratában ezután is Napoleon ellen izgatott. Stein báró maga mellé szólította Pétervárra, hol vele együtt dolgozott Napoleon ellen. 1813-ban visszatérve, gyujtó költeményeket írt az ősi ellenség ellen *(Lieder für Deutsche:* köztük *Der Gott, der Eisen wachsen liess; Deutsches Herz verzage nicht). Der Rhein, Deutschlands Strom, aber nicht Deutschlands Grenze* röpirata nemzeti programmá lett. Hallatlanul népszerűek voltak más lelkesítő iratai is: *Was bedeutet Landwehr und Landsturm? Deutscher Volkskatechismus* stb. További költemények követték ezeket: *Kriegs- und Wehrlieder* (1815). Kölnben *Der Wächter* folyóiratával (1815—16) Görres működését egészítette ki. 1818-ban az új bonni egyetemen a történelem tanszékét kapta, de nem sokkal ezután bekeveredett egy Burschenschaft-perbe, úgyhogy állását vesztette. Csak IV. Frigyes Vilmos rehabilitálta 1840-ben. Sok fontos irata jelent meg a közbeeső időben is. Tagja volt a frankfurti nemzetgyűlésnek, hol öröklődő német császárságot követelt Poroszország vezetése mellett. Híres könyve *Meine Wanderungen und Wandlungen mit dem Reichsfreiherrn vom Stein* (1858) újra börtönbüntetést hozott neki. Bonnban szobra áll s a rajnai Godesbergben egy Arndt-múzeum. Művei (de nem teljesen) *Hesses Klassiker*-ben (1908, 16 k.) és *Bongs Goldene Klassiker*-ben (1912, 12 k.) jelentek meg. KOSZÓ J.

Arndt Ernst Moritz

Arndt *Johann*, evang. imaíró, szül. 1555-ben Edderitzben (Ballenstedt mellett), megh. 1621 máj. 11-én mint generális szuperintendens Cellében. Ortodox teológus kartársaival szemben a vallást a szív és a gyakorlati élet normatív szabályozójának minősítette. Korának és egyházának igen termékeny írója volt. Műveinek gyüjteményes kiadása Lipcsében és Görlitzben jelent meg 1734—1736. 3 kötetben. Legismertebb műve a több kiadást ért (először 1612) és Vázsonyi Márton, majd jobbítva Bárány György és bővítve Szabó János által (Arndt arcképével 1741 Jenában) magyarra is fordított: *Vier Bücher vom wahren Christentum* és *Paradiesgärtlein aller christlichen Tugenden* (1612) c. műve. Utóbbit Huszti István fordításában (1698) Bél Mátyás adta ki Nórinbergában (1724). Egyik böjti időszakra a Keresztviselésről szóló művét magyar nyelven Petrőczy Kata Szidónia és Dániel Polixena adta ki (1764). SZLÁVIK M.

Arndt *Wilhelm*, német történetíró, szül. 1838 szept. 27-én Lobsenben (Posen), megh. 1895 jan. 10-én Lipcsében. A lipcsei egyetem magántanára, 1894-től professzora volt. Paleográfiával foglalkozott *(Schrifttafeln zur Erlernung d. lat. Paläographie*, 3. kiad. 1897—8), a Monumenta Germaniae Historica munkatársa volt 1862—75-ig, itt jelent meg *Kleine Denkmäler aus d. Merowingerzeit* (1874) c. kiadványa. Kiadta Goethe két kisebb művét és leveleit Stolberg Augusztához. TÖRÖK P.

Arnhem (németesen *Arnheim)*, a hollandiai Geldern tartomány székvárosa, a Veluve dombok déli lábánál, a Rajna mellett és az Yssel közelében, (1922) 73.176 lak. A jómódú kereskedő és iparos városnak sok értékes régi műemléke van, híres 1452-ben befejezett nagytemploma, a hercegi kastély, a gelderni hercegek egykori székhelye, a különlegesen díszített ördögház (városház) stb. KÉZ A.

Arnhold *Béla*, festő, szül. 1887-ben Sopronban. A budapesti Képzőművészeti Főiskolán szerzett rajztanári képesítést. 1912—1919-ig volt a marosvásárhelyi áll. polg. fiúiskola tanára, azóta Aradon működik ugyanilyen minőségben. Több kiállításon vonta magára a figyelmet műveivel. KOVÁTS B.

Arni bivaly *(Bos bubalis* L.), más néven *ázsiai* vagy *indiai bivaly*. Ázsia déli és délkeleti részeiben vadon él. A házi bivaly az arni bivalytól származik. Az arni bivaly igen nagytestű állat, marmagassága az 1·8 m-t is eléri. Színe sötét hamuszürke, majdnem fekete. Felső-

Lexikon Lex. TV. K

MDK

Arnhold Károly

Megalakult Pécsett a műbarátok köre. Dunántul 1922. máj. 14.

Világi épitészet
Pantheon terve
Arnhold László

Századok 1898. 751 o.

Vegyesek

Arnhold Nándor
rajztanár

Arnhold Nándor növendéke
volt Gebauer Ernő és Garot
Jenő is

Romváry Ferenc: Pécsi képzőművészeti élet a hét....
Művészet, 1973.szeptember - 14.oldal

MDK

Arnhold Nándor fes~~t~~őművész.

alanti társaság elhunyt tagja

Pécsi Képzőművész. és Művbarátok Társ. kiáll.
Pécs, 1936. jun. 13 l.

Felsőnyék /Tolna/

Várrom, alapfalak maradványai a

/Moldoványi József: Tolna Vármegy
X.kötet, 67-68 l - Gerecze Péter:

Arnhold Nándor MDK

pécsi rajztanár, festőművész

a Zsolnay-gyár művészeti munkáiban közreműködött /? mikor?

72.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete. Pécs. 1959.

MDK

Arnhold Nándor festő

meghalt 1935

Pécsi Képzőművész és Mübar. Társ.kiáll. 1937. máj.

MDK

Arnhold Nándor

Pécsi tájkép, vizf.
Csendélet, "

Pécsi Képzőművészek és Mübarátok Társ. kiáll. Pécs,
1927. nov. 5-6 1.

Arnhold Nándor

Csendélet, olaj
" "
Virágok, "
Pécsi részlet, vizf.
Belvárosi templom,"
Ü.V.palota tere, vizf.

Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Egye. kiáll. Pécs,
1927. nov. 5-6 l.

MDK

Arnhold Nándor

Csendélet, of.

" "

Virágok, "

Pécsi részlet, vf.

Pécsi Képzm. és Műbar. Társ. kiáll. 1927. nov.

5-6. l.

MDK

Arnhold Nándor

Belvárosi templom, vf.
Ü.V. palota tere. "
Pécsi tájkép, "
Csendélet, "

Pécsi Képzm. és Mübar. Társ. kiáll. 1927. nov.

5-6. l.

MDK

Arnhold Nándor.

művészetével a Zsolnay -gyár hirnevét öregbiti.

Gebauer Ernö: Rövid emlékezés Pécs képzömüvészeti jelentöségéröl a mult században.
Müvészeti Hetek Pécs. 1941. 56-61.l.

MDK

Arnhold Nándor

hivatásos művész, kibejárt Pompári Gyula, ecsinfestő osztályába, hogy elsajátítsa a kerámiafestés gyakorlati részét.

Nikelszky Géza beszámolója Dr. Szentiványi Gyulának:
A Zsolnay gyár művészei és kivitelezői.
Pécs. 1948. nov. 16.

Arnhold Nándor, festöm. mD K

Pécsi Képzömüvészek és mübarát

a zsüri tagja.

Kemz.Szal. 388.kiáll.
képzömüvészek vidéki szövetségének I.kiáll. Kat.
1928. jan.

MDK

Arnhold Nándor, festőm.

Pécsi Képzőművészek és Műbarátok Társasága.
Számvizsgáló bizottság tagja.

Nem Zal. 388.kiáll.
Képzőművészeti vidéki szövetségének I.kiáll. kat.
1928.jan.

MDK

Arnhold Nándr festő

elhunyt müvész tag

Pécsi Képzőm. és Mübar. Társ. kiáll. 1936. nov.

MDK

Arnhold Nándor

a Társaság elhunyt tagja, megh.: 1935

Pécsi Képzőm. és Mübar. Társ. 23.kiáll. 1938.jun.

Arnhold Nándor

a fiatalabb pécsi festőnemzedék rajztanára

a mult század végén időszakosan foglalkozott a Zsolnay-gyárban is.

26.o.

NIKELSZKY GÉZA: A Zsolnay-gyár művészete. Pécs. 1959.

megirva

Arnhold Nándor

az 1880-90-es évek-
ben a pécsi állami
föreáliskola tanára
volt.

Várady Baranya

I. 378-l

énytár

. mű neme	A mappa jelzése	Megjegyzések
retsret		Barokk stil 13/16 cm.

Stephaneum nyomda r. t. Budapest.

Arnhold Nándor

szül. Győrkönyben
Pécsi rajztanár,
Műve: A rajz-
oktatás reform-
ja, 1893.

vód

Lykaközös

125. l.

Bulletin de l'Art VII. 199.

15. §.

A Főfelügyelőség számvizsgálati munkáit a vallás- és közoktatásügyi magyar királyi minisztérium által e czélból kiküldött számtiszt az előadó által kijelölt időben végzi. Nevezetesen: átvizsgálja s felülbirálja az egyes intézetek államsegélyeiről beérkezett s neki e czélból a titkár által kiosztott elszámolásokat s erről irásban jelentést tesz.

16. §.

A napidijas az előadótól nyert utasítások szerint a hivatalos ügyiratok másolásával s az irodában felmerülő egyéb mindama hivatalos teendők végzésével foglalkozik, melyekkel megbizatott.

HARMADIK FEJEZET.

A hivatalszolga.

17. §.

a) A szolga tartozik a Tanács és a Főfelügyelőség előljáróinak s a két intézmény minden tisztviselőjének engedelmeskedni s irányukban tisztelettel viselkedni;

Arnhold Nándor

1877/8 I. III. szakosztály

szul. Győrkőnyön 1857 ápr. 15.

Öntöndyás vajztanárjelölt

1877/8. II. III. szakosztály

1879/80 I. III. " "

1879/80 II. III. " "

Munkácsi: honvéd csapatkórház.

~~H. 226~~

páló tisztelettel

uár hó 26-án

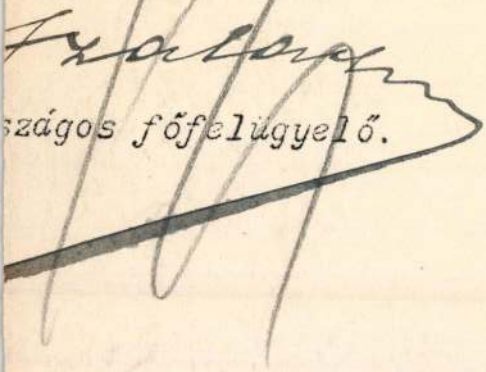

országos főfelügyelő.

Arnhold Nándor,

Szül. 1857 ápr. 15.
Győrkönyön.
1876/7. I. osztondijas vajz-
tanár jelölt a bpesti
vajztanárkepröbe. 3 szemesz-
ter (télév)
1876/7. II. Alto

Mus. Kir. Orsz. Tanácsa

VI. 285.

Arnhold Nándor

vrod

Holló Károly: A művészeti oktatás és rajztanítás legujabb mozgalmaira vonatkozó megjegyzések. Kolozsvár 1905. 46 l.

KIRÁLYI EGYETEMI MAGYAR NYOMDA

31 nap **DECEMBER** 51. hét

14 Vasárnap		Nikáz *Szilárdka*
15 Hétfő		Valér *Johanna*
16 Kedd		Etelka *Albina*
17 Szerda		Lázár *Lázár*
18 Csütörtök		Grácián *Auguszta*
19 Péntek		Pelágia *Viola*
20 Szombat		Timót vt. *Teofil*

Arnhold Nándor

vajztanár

lásd

Gulyás Magyar írók

I. 834. h.

14./ Párkány töredék, mészkő. Hármas lakok töltik ki, felső keretét alkotja, XI.sz. Lelőhely: Bazililiget. Mérete: 36x62 cm. Ltsz: 3 ma: MOB.1680-1681, 1682.

Irodalom

Arnhold Nándor
rajztanár

l

Erredéveskiúk.

III. 42. l.

Arnhold Sándor

A rajztoktatás reformja.

Petrik 1886–1900

Arnhold Nándor

1875/76 – 1877/78,
1879/80

Fertépzőmfőistévk

63. l.

706

Arnhold Vándor

meghalt 1935-
ben
Nikelszky Géza
közlése ??

✓

Avnhold Nándor

vród
z

Nikpečsi képzm

Arnhold Nándor

a.

Normál-tanmenet

Bp. 1915. 7. l.

tü Bizottság !

mult évi munkáiról még kifizetetlenül
vajdahunyadi m. kir. vasgyárnak máslat-
or. 170.85 számláit = 280.85
áját 409.22
át 56.50
t cementnek számláját 446.-
mindössze kor. 1192.57 összegben
van szerencsém beterjeszteni, hogy
összeget kezeimhez kiutalni méltóz-

Arnhold Nándort

1904-ben is vidéki alelnökké választottak a Rajztanárok Egyesületében

l, testén kék alapból kihagyott domboru szemek. Fede-

fedővel, sárga testén domboru rozettasorok és virágok.

és alapon kétfejü sas és virágdisz. XVIII. sz.

l, testén elől kék alapból kihagyott növényi disz, dom-
II., sz.

an, rajta szürkés alapon kék és bekarcolt indás diszités.

szürke alapon kék és karcolt diszitéssel. Fedelén 1755-ös

csipkés levelekkel diszitett. Olasz, XVIII. sz.
Illusztr. XLVIII. tábl.

s diszitéssel. Erdély.

alapon kétfejü sas. Erdély, XVIII. sz. v.

igok közt Szt. Katarina. Osztrák, XVIII. sz. v.

ga stil. diszitéssel. Erdély, XIX. sz. e.

on kartusban remete. Osztrák, XIX. sz. e.

, virágos keretben korcsmajelenettel. Felsőmagyarország.

Arnhold Nándor

1899-ben az alábbi egyenlet vidéki alelnökévé választották.

A Magyar Rajztanárok Orsz. Egyesületének Értesítője 1899. 155. l. (Egyesületi élet.)

Ismeri a gáztűzhely előnyeit?

Nincs korom, hamu és tüzelőhordás

Gyors és tiszta

Egyszerű a kezelése

Arnhold Nándor, (rajztanár) II. 42, 179,

III. 103,

Muz. és Kot. Ert

Erkeresz 1905 júl. 24.

682/1905 sz. (Bpest, 1905 júl. 24.)

Fejérpataky László békéscsabai, gyulai, balassagyarmati és ipolysági ütiszámlája. (Attévé a Zaúwerőségtuz. VII. 24.)

Arnhold Andor

Közlezriàll

1284. l.

OLVASD EL ÉS ADD TOVÁBB!

Loholsz, futsz új javak után...

Loholsz, futsz új javak után, kifúj a szél, megázol,
És a meglévő holmidra vajjon, miért nem vigyázol?
Még törekvő emberek is sokszor sárba ragadnak,
Hogy ha ezer dolgod is van, szakíts időt magadnak!
Biztosításod van már rég (jobbat nem is tehetnél),
De manapság **e kis pénzért** mondd, hogy mit is vehetnél?
Ezt az ügyet nem is lehet más oldalról szemelni,
Az értéket nagy sietve jó lesz ma felemelni!!

"Pátria" r.-t. Budapest — 435418

<Arnhold Nándor>

könyve

<> A rajzoktatás reformja.
Adalék rajzoktatásunk
emelésére. Munkács
1893

Cid

Kapható a szerzőnél
Beregszászon

ról, amit oly szíves és kedves volt elvégezni, mi csak annyit látunk, hogy a képen nem lehet megkülömböztetni, hogy hol van javítás és hol van az eredeti festés. A magam részéről – sajnos – nem áll módomban igen nagy szívessége fejében mást tennem, mint köszönetet mondanom, s mindhiába töröm a fejem azon, hogy miúton-módon viszonozhatnám kedves előzékenységét.

Mintán egyelőre mást a köszöneten kívül nem

Arnhold Nándor

ARNHOLD NÁNDOR. A rajzoktatás reformja. Adalék rajztanitásunk emeléséhez. (8-r. 91 l.) Munkács, 1893. Szerző sajátja. (Arnhold Nándor rajztanár Beregszász.) 1.60.

Koszta József

térő földművesek (1897, Budapest, Szépművészeti Múzeum) Bastien-Lepage hatását mutatja. Már tárgya is jellemző a művészre, ki a magyar földművesek fáradságos életét, aratásokat, kukoricatörést éppoly szeretettel figyeli, mint Millet figyelte a franciákét.

Szentesi magányában lemondott a motívumbeli változatosságról, erejét erre az egy tárgyra összpontosította *(56. kép)*. Művészete lassan fejlődött ki és sohasem volt mozgékony. A bastien-lepage-i fínom naturalizmustól lénye inkább idegen, mint Iványi-Grünwaldé s hogy az mégis megihlette, mutatja a francia festő hajdani rendkívüli népszerűségét. Koszta nehézkes, barbár erejű, tömondatokban beszélő festői nyelve fokozatosan bontakozott ki e felvett modor alól. Érett állapotában Thormáéval rokon, még annál is barbárabb. Tárgya szerint a parasztság apoteózisa, olyankor is, ha bibliikus történetet elevenít meg, mint a Háromkirályok

Mikor fizetendő . .		

Árjegyzéki szám	Mennyiség kg	gram	adag	A megrendelt magvak megnevezése	Pengő	fi
				Áthozat:		
				Átvitel:		

U. p. _____

Kelt, 1941 _____ *hó* ____ *n.*

A megrendelt áru utánvételezendő.
A megrendelést postán, vasúton, teher- vagy gyorsáruként.
A nem kívántat kérjük keresztülhúzni.

MEGRENDELŐLEVÉL

MAGVAK RÉSZÉRE

Árjegyzéki szám	Mennyiség kg	gram	adag	A megrendelt magvak megnevezése	Pengő	fill.
				Átvitel:		

Arnhold Vándor

föreáliskolai tanár

Ormánsági népmüvészet címen előadást tartott az alábbi egyesületben 1908. jan. 22-én

A Pécs-Baranyamegyei Muzeum-Egyesület Értesítője. 1908. 75. l

Arnhold Nándor

l.

Czak Gyorgy

197. l.

Czakó Elemér-
Gyorgyi Kálmán

A magyaros ízlés.
Bp. e.n. 197. l.

Tárgy

Kelet

hó nap

Folyó szám

	Bevétel		Kiadás	
	korona	fill.	korona	fill.
[illegible] 5.56.			553	96
[illegible]			75	40
[illegible]			325	60
[illegible]			381	78
[illegible]			99.	—
[illegible]			95	20
[illegible]			81	20
			346	09
			49	48
			2007	71

Rigler r.-t. III. 1909/02793.

Arnold Vándor

Frakno vara c.
rajza repr.
Vas. Ujs. 1881.
84 l

(Arnhold Nándor)

cikke

(-) Tojás hímzés. Adalék Baranyamegye népművészetéhez. A Pécs-Baranyamegyei Muzeum Egyesület Értesítője. 1912. 3. füzet. 8 táblán taját illusztrációival.

gazdag, regényes életét tanítványa: *Lambrecht Kálmán* írta meg a *magyar ifjúság számára.* Ez a kötet a Könyvbarátok Kis Könyve hetedik kötete.

Már előbb megjelent kötetek:

1. Velősy: Miska, cserkészregény.
2. Tamás: Szabadkai diákok.
3. Hankó: Vízen és vízparton.

4. Szentgyörgyi: Vihar Buda felett.
5. Szondy: Testvérke naplója.
6. Tamás: Szegedi pedellus.

Pünkösdre jön a hetedik kötet!

1

Albin, Albin

2

Simplic, Lujza

3

Kunigunda, Kornélia

Arnhold Nándor

Ormánsági népművészet
c. cikke megjelent a
„Pécs-Baranyamegyei
Múzeum Egyesület" Érte-
sítőjében 1909-ben saját
igen gondos rajzaival.

7.

Mély tisztelettel

(Arnhold Nándor)

Cikkei

l.

A magyarság
néprajza
II. k. 335. 340 l.

( ) A tojáshimzés tech-
nikai. Buravyában.
MNMuz Néprajzi
Ert. 1911. 173–182 l.
6 ábra 1 tábla

Arnhold Nándor

1925-ben ny. fő-
reáliskolai igazga-
tóként Pécsett élt.
Ez évben a pécsi
ev. templom [dí-
szítő kifes-
tése az ő irányítása
mellett történt.

Dunántul. 1925
szept. 19. (50 éves a
pécsi ev. templom.)

<Arnhold Nándor>

cikke

( ) A rajz fogalma.
Magyar Rajztanárok
Orsz. Egyesületének
Értesítője. 1903. (23. sz. (?)
VI.)

U. O. 1903. VI. 24. sz.
K. (neve nincs kicsva)
reflexiói a fenti cikkre.

.....	8—12-ig	(t.: Barsány L.)
.....	10—12-ig	„
.....	8—10-ig	„
.....	8—11-ig	(t.: Tancsik M.)
.....	10—12-ig	„
.....	8—12-ig	(t.: Jakó G.)
.....	10—12-ig	(t.: Pál L.)
.....	8—10-ig	„
.....	10—12-ig	(t.: Orbán A.)
.....	8—12-ig	(t.: Csajka I.)
.....	8—10-ig	(t.: Ohmann B.)
.....	8—10-ig	„
.....	8—12-ig	„
.....	8—11-ig	„
.....	8—10-ig	(okt.: Grossauer R.)
.....	8—10-ig	(t.: Mitterdorfer)
.....	8— 9-ig	

<Arnhold Nándor>

cikke

< > Még egyszer a rajz-
ról.

Magyar Rajztanárok

Orsz. Egyesületének

Értesítője, 1904. VII

21 – 26. l.

Válasz K. cikkére,
mely u. o. 1903. VI. 24. sz-

ban jelent meg

Viszonválasz (K.-tól) u. o.

1904. VII. 26–27. l. (Még egy
szó.)

..evente s torna	**Alakrajzolás** *Kacziány A.*	**Épít. alaktan:**[2] *Weichinger K.*	
	Épít alaktan *Weichinger K.*		

KTATÁS			**Népm. felv.** *Antal D.*
)m. felv. *ntal D.*			**Állatrajz.**[1] *Haranghy J.* **Érmészet**[4] *Reményi J.*
..evente s torna	*Muhits S.* — *Kacziány A.*	**Alakrajzolás**	
	Művelődést. *Dr. Kampis A.*	**Egyházmüv.**[3] *Molnár L.*	

festészet — *Leszkovszky György*; **épitő iparművészet** — *ő*; **kerámika** — *Orbán Antal* (†); **ötvösség** — *Pál Lajos é Lux Elek* (†); **textil** — *Muhits Sándor.*

[1] **Egyházművészet** valláskülönbség nélkül minden tanítványra elező.

[4] **Érmészet** (szombaton 10—2-ig) csak a IV., V., VI. évf' brász és ötvös növendékek részére.

Arnhold Nándor

Modern rajzoktatók kiállítása Pécsett. Írta Arnhold Nándor. Rajzoktatás okt. 15.

1907

(Művészet 1907. 424. l.)

vény, hogy a zsír és víz, illetve a vízben oldott gumm... cum taszítják egymást. Kémiai eljárással a többi grafikai technikáknál is találkozunk (maratás, edzés), de itt a bemélyítés, illetve bizonyos felületek felemelése a cél, míg „a vegyi nyomtatásnál nem az jön tekintetbe, vajjon a rajz kiemelkedő vagy bemélyített-e, hanem az, hogy a lenyomandó vonalak és pontok helyén olyan anyag legyen a sík alapon, amelyhez a hasonló anyagból álló nyomdafesték vegyi rokonságánál fogva az attractio törvényei szerint hozzátapadhasson. Szükséges továbbá, hogy az alap mindazon helyei, amelyeknek fehéreknek és a festéktől menteseknek kell maradniok, ugy legyenek elkészítve, hogy nem rakodhatik le“ — irja Senefelder kézikönyvében. (1).

A litográfiához puha, finoman szemcsés követ használnak. Legjobb e célra a bajorországi Solnhofenben bányászott kő. A követ a különböző rajzmodoroknak megfelelően tükörsimára csiszolják (tollrajz), vagy szemcsézik (krétarajz, stb.). A kő ilyen előkészítésén kivül még az edzésnek jut fontos szerep a nyomatok művészi hatásában, ami azonban sokkal kisebb jelentőségű, mint amit a fizikai munka s a technikai eszközök a magas- és mélynyomásnál betöl[illegible] sorban a művész tehetségétől függ; a kőre épen úgy rajzolhat tollal, ceruzával, krétával, vagy festhet ecsettel, akár a papir-

Arnhold Vándor

~~Arnhold~~ Vándor: A Pécsi Városi Múzeum ormánsági gyűjteményének néhány felvétele / III. 28.–32.

(Műv. és Kult. Ért.

1909

< Arnhold Vándor >

cikke

< > Nehány megjegyzés Czobel Gyula a) „művészetek ápolásáról" c. cikkéhez. A Magyar Rajztanárok Orsz. Egyesületének Értesítője 1899. 5. f.

1680.

1448.

< Arnhold Nándor

rajztanár >

Könyvé

< > A rajzoktatás reformja. Adalék rajzoktatásunk emeléséhez.

Munkács

1893.

MOZI

APOLLO

Szombat-vasárnap, december 19-20.

A szezon legszebb és legmeghatóbb filmje

Bohémvér

Dráma Páris pezsgős éjszakáiból, 8 felvonásban.
Egy mosoly, egy könny, egy sóhajtás az életből...
Főszerepben: Adolphe Menjou.

Előadások: szombaton fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor. Vasárnap 3, fél 5, 6, fél 8 és 9 órakor. A fél 8 és 9 órai előadások zenekarkisérettel.

Parkmozi; szünet.

A magyar föld harmadkori kialakulása

Magántanári habilitációs előadása a pécsi földrajzi intézetben

Pécs, dec. 18. — Az egyetem földrajzi intézetének előadó termében szerdán este hat órakor tartotta telegdi Róth Károly dr. m. kir. osztálygeológus magántanári próbaelőadását. Az előadás tárgyát a magyar föld harmadkori kialakulásának rövid összefoglalása képezte.

Előadó bevezetésül a Föld kialakulásának hatalmas korszakairól szólott, melyek az évmilliók mérhetetlenségét ölelik fel. A mai tájkép, a Föld kérgének minden szervetlen és szerves eredetü tartozéka, a jelen flóra és fauna rejti magában a fejlődés rengeteg idejének bizonyitékait. A kutató geológus által megállapított korok csak relativ időmeghatározások. A tudomány számára ez kielégitő. E korok, melyeknek meghatározó tényezői a Föld nagy szerkezeti változásai, a transzgressziók és regressziók, a szerves élet anasztrofái és katasztrófái, a mai egyetemes, és gazdagon bonyolult természeti rendhez vezetnek bennünket.

A magyar föld a mai képét a harmadkorban, a Föld geológiai ujkorában nyerte. A geológiai középkor végén és a harmadkor idején Európa-földség tartozékát képező ősi déli peremhegység szertebomlik, általános süllyedés indul meg; a süllyedő hegytömbök peremére uj láncheggységek fonódnak. A kárpátok hegyrendszerének a belső magyar területen álló hegytömb adott vonalat.

A Kárpátok ivének helyén az ősi hegység süllyedékpereme foglalt helyet. Az ősi hegységről lehordott laza anyagok peremei süllyedékbe, geoszinklinálisba temetkeztek, mikor a belső területek süllyedése megindult, e geoszinklinális laza anyag a nyomás következtében plasztikussá vált és feltüremlett.

Természetesen a belső rideg tömeg nem süllyedt le egységesen és egyformán, hanem kisebb-nagyobb tömbökben. E tömbök között egyes darabok kiékelődtek és fennmaradtak, ez a Felvidéki hegyromok jellemzője; mások a kétoldali süllyedés következtében felfeszültek, kiemelkedtek, mint a Bihar-csoport az Erdélyi-medence és az Alföld között. A tömbök közül a legmélyebbre süllyedt az Alföld, melyben a fiatalabb rétegeket 1500—1700 m-es furással sem lehet keresztülélni. Legmagasabban az Erdélyi-medence maradt, mely a peremi hegyek közén fennszorult. A Győri-medence süllyedése viszont oly szabad, hogy a folyóvizek hordalékja a medence kiegyengetését nem győzi.

A belső területek lesüllyedését, mely ma is folyamatban van a tenger transzgressziója követte. A miocén időszak alatt a tengerrel való kapcsolat lassan elsorvad. A pliocénben hazánk területét már a Turáni-tó félig sós vize boritja, mely lassan kiédesedik, elagg, és felszikkad. A negyedkor elején hazánk területe félsivatag.

Telegdi Róth habilitációs előadása a bölcsészettudományi kar tetszésére talált. Valóban egy komoly szakembert nyert az egyetem, kinek irodalmi munkái és osztálygeológusi működése a magyar földtan tekintélyének emelésére szolgál.

Dr. Sz. G.

Élelmiszer tombola a népkonyhában

Vasárnap délután 3-kor kezdődik

Pécs dec. 18. — A jótékony nőegylet egyik legnépszerübb akciója mindig az a nagyszabású élelmiszer tombola, amelyet karácsony táján szokott rendezni a népkonyha javára. Ez az élelmiszer tombola ez évben december 20.-án, vasárnap délután lesz 3 órai kezdettel a népkonyha helyiségében. A tombolán valósággal eldorádója lesz a különféle élelmiszereknek. Lesz mindenféle szárnyas, vad, élőhal, malac, liszt, paradicsom és még egy sereg különféle élelmiszer. Akinek szerencséje lesz. egész karácsonyi hússzükségletét beszerezheti ez alkalommal a tombolán.

A mult években olyan nagy volt a forgalom a tombolán, hogy sokan ki is szorultak és százával voltak olyanok, akik már nem juthattak számhoz. Minden jel arra vall, hogy ez évben is elkapkodják a számokat.

A jótékony nőegylet vezetősége százféle ötletet, vet fel és valósit meg, hogy a népkonyha céljaira megszerezhesse a szükséges kiadásokat. Ez az élelmiszer tombola amellett, hogy a népkonyhát jelentős jövedelemhez is fogja juttatni, a nagy közönségnek is kedves, mert azzal, hogy részt vesz a tombolán és megvásárolja a számokat, saját magát is segiti, mert szerencsés esetben finom élelmiszerekhez jut.

27 és fél millió folyt be Pécsett iskola mulasztási büntetéspénzekből

Tegnap osztották ki a pénzt a szegényebb iskolák közt

Pécs, dec. 18. — A törvény értelmében most már igen szigorunak veszik az elemi iskolai igazolatlan mulasztásokat és ezekért pénzbüntetéssel és birsággal sujtják azokat a szülőket, akik nem veszik komolyan tanköteles koru gyermekeik iskolalátogatási kötelezettségét.

Pécsett tegnap ült össze az iskola mulasztási büntetés és birságpénzeket szétosztó bizottság és megállapitotta. hogy a mult tanév elejétől 1924. szeptemberétől egészen a tegnapi napig 1925. december 17.-ig összesen 27 millió 556,272 korona folyt be büntetések és pénzbirságok cimén. A törvény értelmében ezeket az összegeket azok az iskolák kapják meg, amelyekbe a mulasztók járnak. A bizottság azonban mérlegelve a pécsi helyzetet, egyhangulag arra az álláspontra helyezkedett, hogy Pécsett nem lehet azt a módszert követni, mint azokon a kisebb helyeken, ahol van. Ezért a bizottság egyhangulag ugy döntött, hogy iskolánkint megállapitják a leginkább való rászorultságot és a pénzt abban az arányban osztják szét az egyes iskolák között. hogy figyelembe veszik, hová jár a legtöbb szegény és segélyre szoruló gyermek.

Ennek figyelembe vételével a szétosztás a következőképen történt. A pécsbányatelepi elemi iskolák összesen 5 millió 56,272, a gyárvárosi állami elemi népiskola 2 millió 500,000, a Felső Vámházutcai iskola 3 millió, az Ágostontéri fiuiskola 3 millió, az Ágostontéri leányiskola 3 millió, a belvárosi elemi fiuiskola 3 millió 500 ezer, a belvárosi elemi leányiskola egy millió 500,000, a szigeti külvárosi fiu és leányiskola együttesen egy millió 500,000, a Miasszonyunkról nevezett nőzárda leányiskolája egy millió 500,000 és az izraelita elemi népiskola ugyancsak egy millió 500,000 koronát kapott. *Glatt* Adolf a püspöki tanitóképző intézet gyakorló iskolája részéről lemondott a részesedésről.

A fennálló rendelet értelmében az iskola mulasztásokból befolyó büntetés és birságpénzeket csak szegény gyermekek ruházatára, könyveire és esetleg szükség esetén gyógyszerekre lehet fordítani. Az iskolák e szerint is fognak eljárni.

A primitiv és álprimitiv művészet

Arhnold Nándor előadása a szabadliceumban

Pécs, dec. 18. — A Nemzeti szabadtanitás keretében ma este *Arnhold* Nándor ny. reálisk. tanár, c. igazgató tartott előadást a Primitiv és álprimitiv művészetről a városháza hatalmas közgyülési termét zsufolásig megtöltő hallgatóság előtt.

A gyermek és a müveltség kezdetleges fokán álló ember művészete a naiv léleknek sajátságos megnyilatkozása. A szabatos ábrázolás eszközeinek hiányában a maga primitiv módján jár el. Mindent egypár vonalra redukál, amelyekkel a lényegeseknek talált formák visszaadására szoritkozik. A formákat részint általános zárt alakokban, részint egyes vonalakkal jelzi. Általában a legjellemzőbb nézeteket keresi s különös gondot fordit arra, hogy a lényegeseknek itélt részek hiánytalanul jelenjenek meg a rajzon. Kerüli a távlati ábrázolást s inkább valamilyen vetületi eljárást követ. Ügyefogyottsága különösen a mozdulat kifejezésében okoz neki nehézséget, valamint szembetünő hiányos térérzéke, ami arra készteti, hogy népesebb csoportok ábrázolásánál az egyes formákat egyszerüen egymás mellé sorakoztassa vagy csupán egy-két formát rajzolva, a csoport kiegészitését pedig a szemlélő képzeletére bizza.

Mégis a népek művészetében a többé-kevésbbé kezdetleges ábrázolás ellenére is gyakran erős esztétikai hatással találkozunk, aminek az a magyarázata, hogy kiváló művészi tradiciókra támaszkodtak e müvek.

Különösebb, hogy az előadás fejlett fokán álló művészet néha viszatér a kezdetleges, vagy kevésbbé fejlett művészethez. Az Augusztus császár idején virágzó archaizáló művészet csupán a kor különös kedvtelésének szüleménye. A „nazarénusok" és a „praerafaeliták" azonban a művészet ujból való fellenditését célozták, amikor a *Rafael* előtti mestereket vették mintaképül; de ők sohasem mondtak le tudásukról, ábrázoló készségükről. Erre csak a mult század utolsó évtizedében keletkezett uj művészet vetemedett; megtagadja tudását, magába fojtja ábrázoló készségét és kijelenti, hogy nincsen szükség arra, hogy a müvész a rajz és festés dolgában tudással rendelkezzék; mert nem célja a külvilág ábrázolása. Elég, ha a müvész a látható dolgokat csak sejteti s ha ezt se teszi, az se baj: csak belső érzelmeit és látomásait tárja szemeink elé. E szinte lehetetlen célkitüzésből folyólag erőszakolt és bizarr megoldásokhoz folyamodik, amelyekben még nyoma sincsen az őszinte naivságnak s azért bár rendszerint a primitiv előadás látszatát ölti magára e művészet, semmiképen sem mondható őszintén primitivnek. — A nagy tetszéssel fogadott és frappáns képekkel illusztrált előadást a szabadliceum hálás közönsége lelkesen megtapsolta.

Legközelebb, január 12-én *Hang* Dániel dr. ciszt. r. reálgimn. tanár tart előadást Londonról vetitett képekkel d. u. 5—3/4 6 óráig az A—K-ig és 6—3/4 7 óráig a K—Z kezdőbetüs hallgatóság számára.

Alfredó Panzini:

Xantippe

Kapható
minden könyvkereskedésben

Pompás disztárgyak,
evőkészletek, valódi ezüst cigaretta tárcák, világhirü Doxa, Omega uri órák arany ezüst stb. kivitelben, meglepő olcsó árban kaphatók
5710
Schönwald Imre
ékszerüzletében, (Nemzeti Casino épület.)

Hirek néhány sorban

Schranz Ödön ezredest nevezte ki a kormányzó Budapest katonai városparancsnokává. — *Kegyelmet adott* a kormányzó Rajz József rablógyilkosságért halálraitélt géppuskás katonának, akinek itéletét 20 évi fegyházra változtatták át. — *Elkobozták* a sátoraljaujhelyen megjelenő Ujhelyi Hirlap dec. 12.-ki számát. A lakásügyek államtitkára c. vezércikke miatt. — *Egy hónapra* szabadságolta a kemény tél miatt a MFTR igazgatósága a matrózok és fütők létszámának felét. — *Lugkőoldatot* ivott Nyiri Piroska bpesti leány, mert vőlegénye megcsalta. — *December 20.-ától* ujitja meg a Délivasut a köztisztviselői igazolványokat. — *Munkácson* Huszár bankigazgató és Bilinszky pénztáros kifosztották saját bankjukat, a rendőrség leartóztatta őket. — *Leégett* a bordeauxi gabonatőzsde palotája. — *Putty* Lia a világhirü magyar származású filmszinésznő berlini lakásának második emeletéről kiugrott, sulyos sérüléseket szenvedett. — *200 ezer tonna* cukrot exportál Lengyelország a külföldre. — *Agyonütötte* Keszthelyen Krausz Albert nevü kaposvári lókupec Háry Ferenc gazdászt. — *Ma tárgyalta* a törvényszék Bárczy Eleknek Frohreich ellen indított másfélmilliárdos perét. — *A robogó* vonat alá került és szerencsésen megmenekült Nagy András 11 éves, szabadkai diákgyerek. — *A nemzetgyülés* papi képviselői azzal a kéréssel fordultak az igazságügyminiszterhez, hogy Vanczák János a karácsonyi ünnepekre bocsássa szabadona. — *Ellopták* az Ernszt muzeum százmilliót érő két darab miniatürjét. — *Orosházán* Presztics Béla 11 éves tanuló apjának Frommer pisztolyával fejbe lőtte magát, tettének oka ismeretlen. — *Debrecenben* a hőmérő álandóan a — 20° C. fok körül mozog. — *A debreceni és nyirbátori* vicinálist bizonytalan időre beszüntették. — *Elhunytak:* Remenyik Aladár Gömör-Kishont megye egykori főispánja Giczén, özv. Zimmermann Adolfné nádai földbirtokosnő, Klenovits Antal épitőmester Bpesten, Vaday Jánosné, Simon Borbála Bpesten, Endresz Kornél ny. csendőr százados, Vinnay Géza ny. miniszteri tanácsos Bpesten, Ordódy Vilmos dr. földbirtokos Fakó-vezekényen, mogyorókeréki és monoszlói gróf Erdődy György a főrendiház örökös tagja, Varasd vármegye örökös főospánja Bpesten. — *A bolgár* nemzeti muzeum pénzgyüjteményének kifosztóit Bpesten keresik. — *Feloszlatták* az olasz irók és szerzők szövetségét. — *Időjóslás:* Változékony enyhébb idő. csapadék, olvadás, valószinü. — *Zürichi* esti zárlatban Bpest 0.0072.70. — *Januárban* alakul meg a vármegyék és a városok országos mentőegyesülete. — *Meggyilkolta* és azután a Tiszába dobta Pásztor Lajos egyeki gazdálkodó nevelőapját Pásztor János 84 éves gazdát.

HIREK

Pécsi naptár:
DECEMBER 19.

1505. Szathmári György királyi vicekancellár Pécs püspöke lesz. Baranyavármegye főispánja is volt, mely inkább tiszteletbeli állást képezett. Tőle kezdve 1543-ig a török hódoltságig a pécsi püspökök voltak Baranya megyének örökös főispánjai. Szathmári megnyerő modora és tudománya által az udvar előtt kedvelt ember, s II. Ulászló első gyermekének Annának keresztapja volt s ő építette a tettyei várkastélyt, mely ma romokban van, a belső várat ujászervezte, a székesegyház Corpus Christi kápolnájában levő vörös márvány olasz renaissance oltárt 1605. körül készittette. Rendkivül fényüző volt s Budán mindig 200 lovas által környékezve jelent meg. 1521. juniusában Bakócz Tamás utóda lett az esztergomi érseki székben.

1797. A franciák ellen Pécsről Györbe vonult nemesi felkelő csapat a mai napon jött vissza. A felkelő seerg vezére Döry Ignác a pécsi kerület biztosa volt. A tiszteket leszámitva 505 lovas és 526 gyalogosból álloit a csapat.

1898. Pécs szab. kir. város mai napon tartott közgyülése nevezte el a szigeti városban a vadvizek helyén létesült uj utcát Petőfi utcának.

1909. Nendtvich Tamás pécsi gyógyszerész és természettudós emléktábláját Király utca 8. számu házon, ahol patikája volt, a pécsbaranyai Múzeum Egyesület ünnepies keretek között a mai napon lepleztae le. Nendtvich Tamásról nevezték el az általa felfedezett uj mecseki növényt Doronicum Nendtvichinek, mely a Mecsekegyesület jelvényében látható.

—

— **Személyi hir.** Fischer Ferenc dr. főispán és Ficher Béla alispán hivatalos ügyeik elintézése után a tegnapi napon visszaérkeztek Budapestről és ma ujból elfoglalták hivatalukat.

— **A Pécsi Kereskedők Testülete** a közönség tájékoztatásául közli, hogy az üzletek folyó hó 20-án, azaz vasárnap déli 12 óráig tartatnak nyitva. A kereskedők módot kivánnak nyujtania köznapokon elfoglalt közönség számára is a karácsonyi szükséglet beszerzésére és a vidéki közönség kényelmét is szolgálni kivánják, amely az ünnepek előtti hétköznapi bejövetelben akadályozva lenne.

— **Kedden lesz a városi közgyülés.** Az eredetileg hétfőre tervezett városi közgyülés előmunkálatai annyira összehalmozódtak, hogy a közgyülést egy nappal el kellett halasztani és igy a közgyülést december 22-én kedden délután 4 órakor tartják meg.

— **Az alispán budapesti tárgyalásainak eredménye.** Lapunk más helyén közöljük, hogy Fischer Béla Baranyavármegye alispánja Budapestről visszaérkezett Pécsre. Az alispán budapesti tartózkodása alatt az egyes miniszteriumokban folytatott tárgyalásokat. A tárgyalások során az alispán jelentős eredményeket ért el. Igy az alispán hangoztatta, hogy a szanálási rendelkezések súlyos terheket rónak a községekre, amelyeknek viselésére ezek képtelenek. Az illetékesek elismerték, hogy ezeket a terheket a községek nem vállalhatják teljes egészében és ezért gyökeres változtatásokra van szükség. A vármegyei körorvosi lakok építésére vonatkozó tárgyalások eredménytelenek voltak, mert ezeknek építésére a kormánynak nincs pénze. Az alispán lépéseket tett a belügyminisztériumban a vármegye, közigazgatási beosztásának revidálásával azaz a vármegye körjegyzőségeinek orvosi és állatorvosi körzetének uj beosztása érdekében.

— **Doktorráavatások a pécsi egyetemen.** A pécsi Erzsébet egyetem aulájában ma délután a rektor 28 uj doktort avatott. Jugtudományi doktorokká avatták Polecsák Vendel drt., Balázs Lászlót, Olánia Gyulát, Friedmann Sándort és Blum Gábort. Államtudományi doktorok lettek Rallovich Ödön dr., Oswald Ödön, Güth Béla árvaszéki ülnök, Lukács Gyula, Fülöp László a pécsi takarékpénztár tisztviselője, Rozsnyai Béla, Mozgon József, Papp Béla és Hoffmann Ernő. Bölcsész doktorokká avatták Teér Istvánt és Rajna Tibort. Az orvostudományok doktorává avatták Fogel Margitot, Sternberger Erzébetet, Simon Gézát, Ferenczy Pált, Rózsa Miklóst, Miskolczi Vilmost, Csató Nándort, Gerő Bertát, Kelemen Jenőt, Sass Istvánt, Szigeti Istvánt és Lefkovics Imrét. Az avatáson az érdeklődő közönség zsúfolásig megtöltötte az aulát.

— **Áramszünet.** December 20-án, vasárnap reggel 8 órától 9 óráig a központi berendezés átkapcsolása miatt az egész város területén, reggel 9 órától délután 1 óráig Rét, Ráth, I. Ferenc József út déli része, Báró Bánffy Dezső utca és környékén, Bálics, Makár, Kis Makár, Pacsirta-utca, Bálics, Csoronika szőlők és környéke, továbbá Zsolnay Vilmos-utca és környékén hálózat javítás miatt áramszünet lesz.

Karácsonyi olcsó játékvásár
Vasutak — Gőzgépek — Mozik — Épitőszekrények
Chmura látszerész
Pécs, Városháza.

A Dunántúl rejtvénypályázatának megfejtését dec. 22-ig kell beküldeni

A Dunántúl karácsonyi rejtvénypályázatának megfejtési határidejét tekintettel vidéki olvasóinkra legkésőbb december 22-ig be kell küldeni, mert kedden délután megejtjük a sorsolást, amely nyilvános

A rejtvénypályázatban csak az vehet részt, aki a Dunántúlban közölt és kivágott betűkockákkal küldi be a helyes megfejtést. A megfejtést vidéki előfizetőink már szombattól kezdve beküldhetik, az utolsó betűtől a vidéki előfizetőinknél eltekintünk, ha az illetők már most megfejtették a rejtvényt.

Névtelen, vagy jeligés pályázatokat nem veszünk figyelembe.

Itt közöljük a rejtvény utolsó előtti 19-ik betüjét:

DUNÁNTÚL
O
1925. december 19.

— **A városi telekátirási díj.** A keddi városi közgyülés elé Tichy Ferenc dr. tanácsnok javaslatot fog beterjeszteni a városi telekátirási dijról szóló szabályrendelet megváltoztatásáról. A szabályrendelet tervezetét ma tárgyalta le a város tanácsa és elfogadásra javasolja a keddi közgyülésnek. Az uj tervezet gyakorlati szempontból igen fontos az, hogy ezután a városi telekátirási dijat az állami átirási illetékkel egyidejüleg vetik ki és igy a város azt rögtön a felek szerződésének megkötésekor megkapja és nem kell várnia az átirtásig. Minthogy a városi illeték is ugyanannyi mint az állami, az ujitás folytán feleslegessé válik egy ingatlan becsüs és egy illeték kivető munkája.

— **Adventi estély a pécsi katolikus körben.** A pécsi katolikus kör dec. 20-án rendezi harmadik adventi estéjét a következő müsorral:

1. a) Haydn: Andante, b) Popper Vito. Gordonkán előadja: Vitéz Bede-Fazekas Ödön. Zongorán kiséri: Graef János.
2. a) Gondingiani: Ogni sabato, b) Meyerberger: Fides áriája a „Próféta" című operából. Énekli: P. Ludwig Vilmo. Zongorán kiséri: Petrovics István.
3. Csevegés az ujságirásról. Tartja: Linder Ernő.
4. a) Schumann: Erdei találkozás, b) Goldmark: Nagy ária a „Sába királynője" című operából. Énekli: P. Ludwig Vilma. Zongorán kiséri: Petrovics István.
5. Levél. Irta: id. Végh Lajos. Szavalja Bach Bözsike.
6. a) Puer natus est. b) Omni Die. Ünnepi korálok Demény Dezső feldolgozásában. Előadja a Karének Egyesület Vadas Gábor vezénylésével.

Kezdete 6 órakor. A Karének Egyesület karácsonyi hangversenye január 3-án vasárnap lesz.

Arnhold Nándor

Ormánsági „szőkrény" és ködmön.

Magyar Iparmuvészet

1908. 5. szám.

/. fordít

ARNHOLD NÁNDOR, a pécsi áll. főreáliskola jeles rajztanárának az Ormánság (Baranyamegye) vidékén készült népművészeti fölvételeiből nehány mutatványt e füzetünkben közlünk. Arnhold tanár munkálatai külön műben közelebb meg fognak jelenni.

Arnhold Nándor

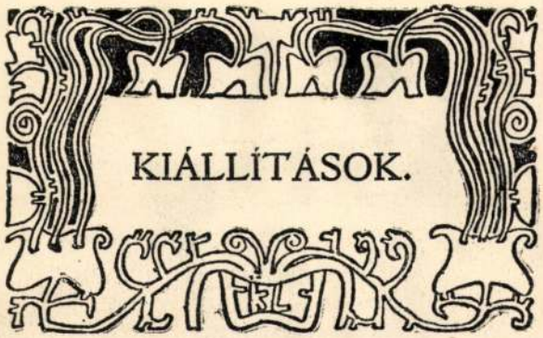

A NÉPMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS, amelyet a Magy. Iparművészeti Társulat az Országos Iparművészeti Múzeumban rendezett, általános érdeklődést kelt. Eddig 20.000-nél több látogatója volt a kiállításnak, mely szeptember hó közepéig nyitva marad. Megtekinthető — hétfő kivételével — naponta 9—1 óráig.

AZ EGYHÁZMŰVÉSZETI KIÁLLÍTÁS az eddig történt megállapodások szerint szeptember hó első napjaiban nyílik meg. A tárgyak beküldésének határideje augusztus hó 20-dika, amely napig a kiállítók tartoznak bejelentett tárgyaikat az Orsz. Képzőművészeti Társulat műcsarnokába beküldeni, ahol a kiállítást rendezik. A kiállítás három hétig lesz látható. Mint értesülünk, a szeptember hó 12-én megnyíló orsz. katholikus nagygyülés a kiállítás meglátogatását programmjába fölvette.

KARÁCSONYI KIÁLLÍTÁS. A M. Iparművészeti Társulat karácsonyi kiállítása igen tartalmasnak és érdekesnek igérkezik. Tizenhat művészileg megoldott szobaberendezés lesz látható a kiállításon s ezeken kívül több iparművészeti újdonság is kerül bemutatásra. A kiállítás — melynek rendezését Vas Béla vállalta magára — november hó elején nyílik meg.

FÉMJELZÉS ÉS MŰVÉSZET. Hogy a művészi ipar érdekeit milyen — látszólagosan — kicsinységek is befolyásolják, arra jó példa a fémjelzés. A fémjelzéssel az anyag (arany, ezüst) finomságának fokát jelzik s erre hivatalosan, törvényileg megállapított jelek szolgálnak, amelyeket a fémtárgyra ütnek. A fémjelzést természetesen mindenütt törvény szabályozza s nálunk, úgy mint Ausztriában, eddig négy finomsági fokozatot és jelet használtak. A készülő ausztriai új fémjelzési törvény egy ötödik finomsági fokozat alkalmazását tervezi, ami a magyar négy fokozattal szemben előnyt jelentene s az osztráktól amúgy is erősen és károsan befolyásolt magyar aranyműves iparnak újabb kárát jelentené. Erre való tekintettel járt is az érdekelteknek egy küldöttsége a miniszterelnöknél, akit ez alkalommal e befolyás további ellensúlyozására arra kért, hogy egy ötödik finomsági fokozat alkalmazása nálunk is törvénybe vétessék, azonfelül, hogy jövőre nézve a mi magyar fémjelzésünk az osztráktól különbözően állapíttassék meg, nehogy osztrák árut — művészit és nem művészi kereskedelmi árut egyaránt — magyarnak lehessen nyilvánítani akkor, ha az üzleti érdek azt kívánja. A miniszterelnök a kérelmet a magyar ötvösipar és művészet érdekében valónak és jogosnak mondotta és megigérte a magyar érdek megovását.

Minden erőfeszítés leghatalmasabb rugója az öröm, mely édesebb jutalma a fáradtságnak a puszta pénznél, megifjítója a léleknek és új forrása az erőnek.
(RUSKIN.)

Aki jelentékeny műben előbb veszi észre a hibát mint a szépséget, — képzelődő bolond.
(DANTE GABRIELE ROSETTI.)

Több kell az ízlésnél; jellem is kell a műtárgy megítéléséhez. Független eszmék kellenek, hogy csodálatunk is független legyen. (E. ET J. DE GONCOURT.)

Egykoron hírt kerestek az emberek. De ez ma már nem elég, mert nagy lett a vásár: orditozás kell.
(NIETZSCHE.)

A képzelet nem csekély mértékben függ az erkölcsi érzés mélységétől. Erkölcsi igazságok csakis általa foghatók fel. A belső látást minden szívdobbanás élesíti; ennélfogva a képzeletet minden önzés gyöngíti, idővel el is pusztítja; mert annak játszisága és ereje kizárólag azon fordul meg, mennyire vagyunk képesek magunkról megfelejtkezni s megszálló lelkek módjára a körültünk levő dolgokba belebújni. Nyilvánvaló, hogy a képzeletet folyvást az élő természeti valóság szemléletével kell táplálni. A leghatalmasabb képzeletű emberek mindig legkeményebben dolgoznak s legjobban szomjúhozzák a tudást.
(RUSKIN.)

Alkotni csak az tud, ki egyszerre maga előtt látja az egészet. (FUSELI.)

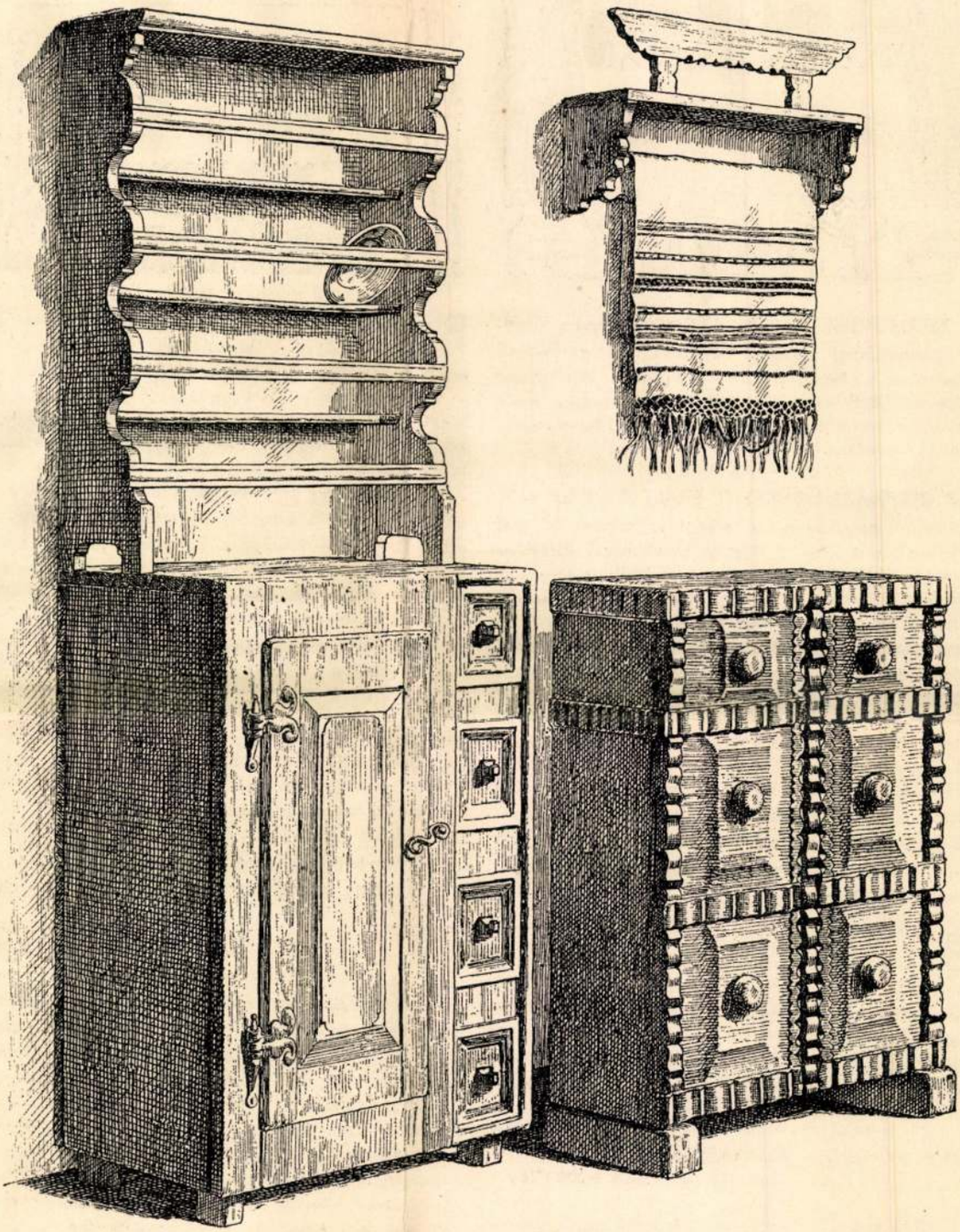

ORMÁNSÁGI THÉKA-SZEKRÉNY
ÉS TÖRÜLKÖZŐ-TARTÓ.

MEUBLES DES MAISONS
D'AGRICULTEURS DE L'„ORMÁNSÁG".

ARNHOLD NÁNDOR FELVÉTELEI.

Magyar Iparművészet
1908. évf.

e) Pályadíjul a Társulat két díjat tűz ki, és pedig egy 600 koronás I. és egy 200 koronás II. díjat.

f) A pályázaton csak magyar állampolgár vehet részt.

g) A pályaműveket 1909 január hó 4-éig déli 12 óráig kell beküldeni az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat igazgatóságához. (Budapest, IX., Üllői-út 33—37.)

h) A pályázat titkos; ennélfogva minden pályaművet jeligével kell ellátni és hozzá jeligés zárt levelet kell csatolni, amelyben benne legyen a tervező neve és lakásának címe.

i) A pályázatot az O. M. I. T. bíráló bizottsága dönti el.

j) A pályadíjjal jutalmazott terveknek korlátlan sokszorosítási joga a Társulatot illeti meg.

k) A Társulat valamennyi pályaművet legalább három napig kiállítja.

l) Azok a pályázók, akik a pályázat lejártától számított egy hónapon belül terveiket el nem vitetik, — e határidőn túl azokat már vissza nem követelhetik, mert a Társulat nem vállal értök felelősséget.

Budapest, 1908. november havában.

AZ ORSZ. MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT ELNÖKSÉGE.

ELDŐLT PLAKÁTPÁLYÁZAT. Pozsony város idegenforgalmi bizottsága abból a célból, hogy az utazóközönség figyelmét a városra és a környékre felhívja, pályázatot hirdetett színes plakátra. A bizottság által felkért jury október hó 22-én tartott ülésén döntötte el a pályázatot és a 300 koronás első díjat Wintersteiner Gusztáv pozsonyi festőművésznek, a 200 koronás második díjat Wimmer Ferenc építésznek, a 100 koronás harmadik díjat pedig Suján Pál tanárnak ítélte oda.

HÁROM PÁLYÁZAT. Az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat a kereskedelemügyi ministertől rendelkezésére bocsátott alapból a következő három pályázatot hirdeti:

I. Pályázat egyszerű hálószoba-bútorra.

1. Tervezzenek egy egyszerű hálószobának bútorzatát és pedig *a)* ágyat, *b)* éjjeliszekrényt, *c)* ruha- és fehérnemű-szekrényt, *d)* mosdót, *e)* tükrös asztalkát.

2. A pályaterveket 1 : 10 léptekben kell elkészíteni.

3. Pályadíjul a társulat egy 500 koronás I. és egy 200 koronás II. díjat tűz ki. Kívánatra a pályadíjjal jutalmazott tervezőknek a bútorok természetnagyságú részletrajzait is el kell készíteniök s ezért a munkájukért külön 200—200 korona díjazást kapnak.

II. Pályázat egyszerű ebédlőszoba-bútorra.

1. Tervezzenek egy egyszerű ebédlőszobának bútorzatát és pedig *a)* ebédlőszekrényt, *b)* kisebb pohárszéket v. tálalót, *c)* asztalt, *d)* széket.

2. A pályaterveket 1 : 10 léptekben kell elkészíteni.

3. Pályadíjul a társulat egy 500 koronás és egy 200 koronás díjat tűz ki. Kívánatra a pályadíjjal jutalmazott szerzőknek a bútorok természetnagyságú részletrajzait is el kell készíteniök s ezért a munkájukért külön 200—200 koronát kapnak.

III. Pályázat intarziás kisebb fatárgyakra.

1. Tervezzenek színes faberakásos (intarzia) munkával díszített, gyakorlati használatra alkalmas kisebb fatárgyakat, u. m.: dobozokat, tálcákat, fénykép- és egyéb kereteket, névjegytartókat, stb. stb.

2. A pályaterv színezett rajz legyen; megrajzolandó pedig természetes nagyságban a tervezett tárgynak minden oldala úgy, hogy a rajz nyomán a tárgy közvetlenül elkészíthető legyen.

3. Pályadíjul a társulat egy 200 és egy 100 koronás díjat tűz ki.

Általános határozatok, melyek mind a három pályázatra érvényesek.

1. A pályatervektől megkívántatik, hogy teljesen eredetiek legyenek. Ennélfogva idegen művészeti munkáknak utánzatai vagy idegen irányzatok szellemében készült tervek pályadíjat nem kaphatnak.

2. A pályázatokon csak magyar állampolgár vehet részt.

3. A pályázatok titkosak. Tehát minden pályázó lássa el pályaművét valamely jellegével s ugyanilyen jeligés zárt borítékba tegye nevét és lakásának címét.

4. A pályaterveket 1909. évi december hó 28-án este 6 óráig kell beküldeni az Országos Magyar Iparművészeti Társulat igazgatóságához (IX. Üllői-út 33—37.).

5. A pályázatokat a Társulat állandó bíráló-bizottsága dönti el.

6. A pályamunkákat a Társulat a döntés után legalább három napig kiállítja.

7. A díjazott pályatervek korlátlan sokszorosítási joga a társulatot illeti meg.

8. Azok a pályázók, akik a döntés napjától számított 30 napon belül tervek felett nem rendelkeznek, igényt azokra többé nem tarthatnak, mert e határidőn túl a Társulat nem vállal értök felelősséget.

Budapest, 1908. november havában.

AZ ORSZ. MAGY. IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT ELNÖKSÉGE.

299.

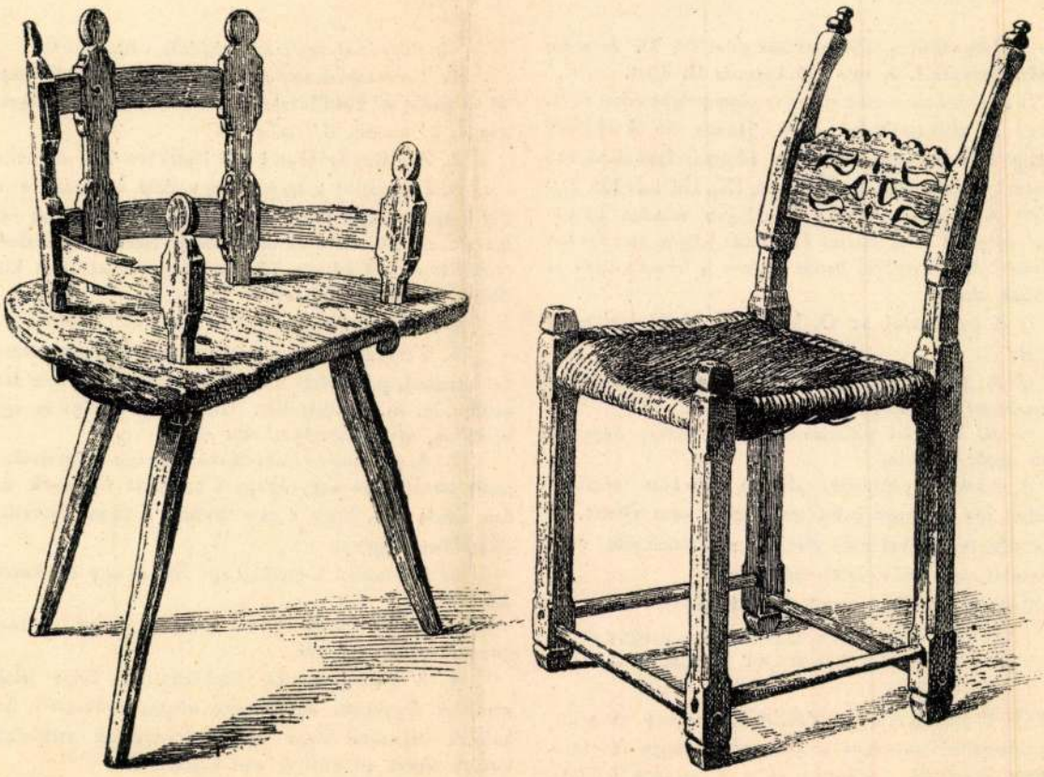

299. ORMÁNSÁGI SZÉKEK.

300.

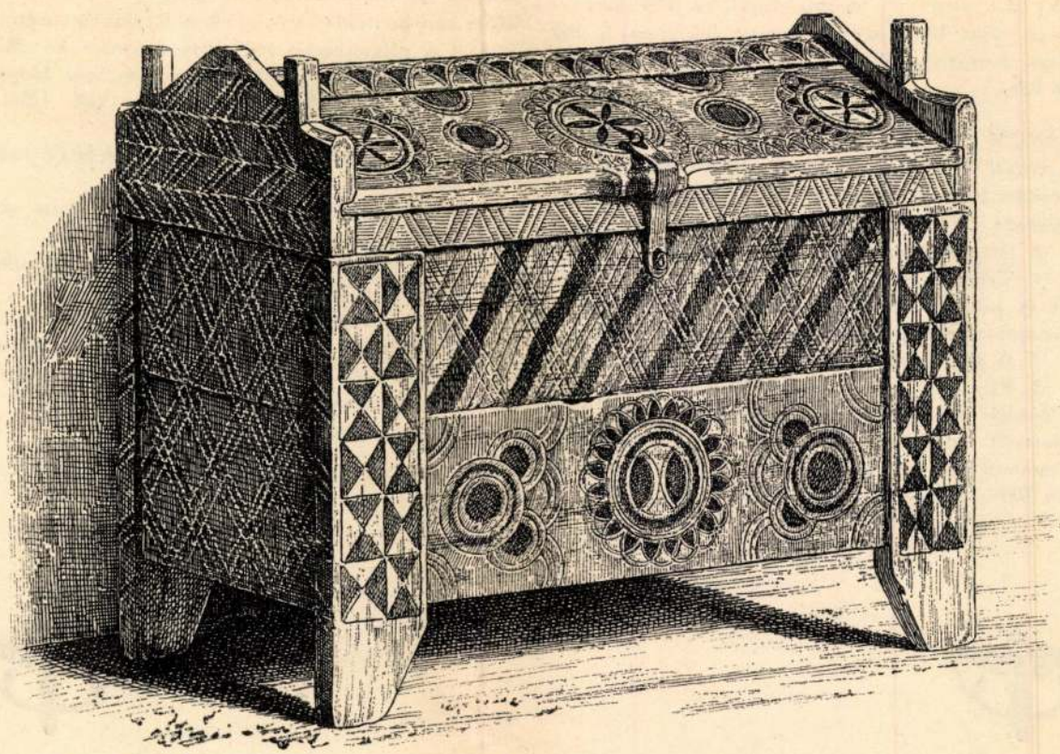

300. ORMÁNSÁGI „SZEKRÉNY".
ARNHOLD NÁNDOR RAJZAI.

MEUBLES D'UNE MAISON
D'AGRICULTEUR DE L'„ORMÁNSÁG".

Magyar Iparművészet
1908. 304. l.

a) Az Esterházy-Képtárban. 1839: VIII. 8. *J. de Sevilla:* Eine heilige Familie. — 1844: VIII. 17. *J. de Sevilla:* Die heilige Familie. — 1865, 1866, 1867, 1869: XIV. 10. *J. de Sevilla:* A szent család.

b) Az Orsz. Képtárban. 1871: XIV. 10. *J. de Sevilla:* A szent család. — 1873: XIV. 9. *J. de Sevilla:* Die heilige Familie. — 1876, 1878, 1879: XVI. 668. *J. de Sevilla:* Szent család. — 1881: 767. *J. de Sevilla:* Szent család. — 1888: XXII. 776. *J. de Sevilla:* A szent család. — 1896, 1897: XXII. 776. *J. de Sevilla:* A szent család. — 1897: XXII. 776. *J. de Sevilla:* Die heilige Familie. — 1898: XXII. 776. *J. de Sevilla:* La sainte Famille. — 1901, 1904: XXII. 776. *J. de Sevilla:* A szent család.

Arnhold Nándor

rajztanár

Lárd okv.

Művészi Ipar

1893. 126-l.

Kovács Géza

ciikke

Arnhold Károly festő
(1857–1935)

80 festménye van. Ez az első kiállítása.

„Vasárnap nyílik meg a Városi Múzeumban az Arnhold-emlékkiállítás."

Dunántúli Napló 1950. VII. évf. dec. 9. 5. l.
kis hír: 9 Irod. 9

Arnhold Nándor festő

Magyar Művészet, 1927

162-168.o.

Felvinczi Takács Zoltán: kiállítás Pécsett.

Arnhold Vándor

Magyar Művészet
1927. 165.

Komárom V. 224.

Arnhold Nándor

Időrzakosan, vendégként dalgozott a Zsolnay gyárban.

Jelenkor, Pécs, 1971. (?) 5.

Arnhold Nándor, Jestő

Lírai szemléletű tájképek Jestőjé. „A mai pécsi művészgárda jóvészének első mestere volt."

—: A pécsi képzőművészet kistükre (7)
765–768.

JELENKOR, Pécs, 1971. júl.–aug. XIV/7-8.

MDK

Arnhold Nándor

Pécsett a Nőegylet palotájában rend.kiállitáson (1927.márc.13-tól 20-ig) képviselte a pécsi festők művészetét.

Felvinczi Takács Zoltán: Kiáll. Pécsett.

Magy.Művészet, 1927. 165-166.lap

Irod

Arnhold Nándor [festő, kerámikus]

Dolgozott a Zsolnay gyárban.

— : A pécsi képzőművészet kistükre (5.)
475 – 478.

JELENKOR, Pécs, 1971. május XIV/5.

MDK

Arnhold Nándor

festőművész

emlékkiállitása a /pécsi/ Városi Muzeumban.

kishir.

Dunántuli Napló 1950. dec. 9.

M.Heil Olga-Kiss Dezső-Török Lajos: 1945 utáni művészeti életre vonatkozó adatok. Művészettörténeti tanulmányok.Bp.1960. 221-250.l.

242.l.

1000:

Arnhold Nándor, festő. 1875—1880-ig a budapesti mintarajziskola és rajztanárképző intézetben végezte tanulmányait. Főleg illusztrálással foglalkozik s nehány nagy szorgalommal festett és rajzolt iparművészeti és néprajzi tárgyú képe a Magyar Iparművészet-ben jelent meg. Régebben a Vasárnapi Ujság számára is dolgozott. Irodalmi műve: A rajzoktatás reformja. Adalék rajztanításunk emeléséhez. (Beregszász, 1893.) Jelenleg a pécsi állami főreáliskola rajztanára.

Az orsz. mintarajziskola és rajztanárképző értesítői. — A pécsi áll. főreáliskola értesítői.

Arnhold

A. 2. *Nándor*, festő, * Györköny 1857 ápr. 15. 1876—80. a bpesti mintarajziskolában tanult, azután mint rajztanár Pécsett működött. Régebben főleg illusztrálással foglalkozott. Több műve van a Pécsi Városi Múzeumban.

1 tr

E. Gy. I. 57

1148. *III. Ferdinánd*

Egy emelkedett pere
nászi érem előlapján, mell
és babérkoszorúval olykép v
a mely fölött kiterjesztett
szöveg veszi körül: ✠ FER
AVG. GE. HV. BOH. REX ✠«.
kinyuló jobb kéz, csokorra
ronás mérleget tart, a mel
babérkoszorútól körülvett
mellett Magyar- és Csehors
helyezést. Felirata oldalt:
alól középütt: »1639«.

Ezüst, átmérője 4·1 cm. -
— Havas (Hirsch) Emil ajánd
— Átvétetett az 1909 novemb
február 25-iki 656 (351–910)
illetőleg az 1910 január 10-iki
23-iki (519–910) sz. jegyzéke
január 31-én (41–908).

Arnhold Sándor fotó

Szabad Művészet. 1957 V. 1. 35.

Bodnár Éva: Arnhold Sándor
- emlékkiállítása

Irod.

Arnold

bajor szerdes

1028 -
antifonák ivója
és nem antifona-
lék másolója

lásd okv.
Berkovits Ilona:
A. magyar miniatura-
festészet kezdetei
Az Árpádkor. Bp.
1942. 489. l - 492. l -

Nagyságos

Dr. Szentiványi Gyula főtitkár ur

Budapest.

Hőgyes Endre-u 10.

Arnold kőfaragó

Kit egy 1341-ki váradi
oklevél emlit, mintbogy
kora a váradi szeke-
egyház építésének korú-
val öszecsik, részt vehe-
tett a szekesegyház di-
szitményeinek készí-
tésében.

Henszlmann Imre: A
nagyváradi ásatások.
Kny. Bunyitay Vince:
A váradi püspökségtört.
III-kötetéből. Bp. 1884. 17. l.

Kollárnak eddig nem ismert vagy félreismert pedagógiai működésére irányult, amely kutatásaival a Ratio Educationis keletkezéstörténetére is új fényt kíván vetni.

Dr. Ember Győző (1909, Stájerlak, gör. kath.). A tanévet megelőzőleg augusztus havában, mint változó belső tag, „A magyar királyi helytartótanács gazdasági és népvédelmi működése III. Károly korában" címen időközben megjelent doktori értekezésének anyagát egészítette ki a Staatsarchivban, majd november elejétől június végéig állandó belső tagja volt az Intézetnek. Ez alatt az idő alatt az 1761-ben alakult Staatsrat hatását kutatta Magyarország sorsának intézésére. Az 1761-től 1769-ig terjedő idő anyagát, tehát nyolc esztendő történetét dolgozta fel, amely időszakon belül különösen Borié, Stupan, Blumeneger, Daun, Haugwitz és Kaunitz, majd Starhemberg államtanácsosok szerepét vizsgálta. Ezenkívül megírta a magyar országos biztosi hivatal 1723-i felállításának történetét az intézeti Évkönyv IV. kötete számára.

Dr. Ila Bálint (1903, Kúnszentmiklós, ref.) orsz. levéltári segédőr 1933 augusztus közepétől november közepéig Thurzó György nádor életére és korára nézve gyüjtött adatokat. E célból átnézte a Staatsarchiv, Hofkammerarchiv, Nieder-Öst. Landesarchiv erre vonatkozó anyagát, a Kriegsarchiv, Hofkriegsrat iratait, áttanulmányozta Linzben az Oberöst. Landesarchiv Annales köteteinek egykorú följegyzéseit, az Árva várában őrzött közbirtokossági levéltárban a Thurzó-levéltár

Arnold Zoltán

Lád

Bunyitay Vince:

A váradi püspökség
tört. III. k. Nagyvárad
1884. 140, 165. l.

Garmond 45. -10

A templomon szép számmal található
a mühely összetételéről és viszontagsá

A kőfaragójelek az egyszerübb, kv
elszámolása céljára szolgáltak, tehát
jegyek. A 13.század ban haszn
ve, Jákon, az apátsági templom f
mintegy harminc féle jegyet ismerünk /
lent. Ezeknek körülbelül egy harmada n
kaszban készült részeken előfordul, je
berőltő alatt jelentősebb megszakitás
szakasz mesterei ugy látszik sem az ap
kápolnán nem használtak kőfaragójeleke

Arnold

Kőfaragó

1341

cród

?

Bunyitay Vince

A váradi Ős Székes-
egyház. Arch-Kozl-
1880. XIII. K. II. f. 11. l

megirva

Arnold

kőfaragó

lásd

Bunyitay Vince

A váradi püspökség

tört. Nagyvárad

I. kötet 1883. 170. l.

in Cluny und die Kirche in Hirsau
rhunderts. Zeitschrift für Geschichte
left 1. 11-14 l. Viollet-le-Duc: Diction-
l. Donin több helyen kitér a magyar
itteni emlékanyag hiányos ismerete kö-

ezek helyének kiemelésére l. Viollet-le-
-85 l.
NagyIván: Magyarország családai címerek-

és felszerelésére vonatkozó adatokat a
gatási jegyzőkönyvek őrizték meg. A
r Körmendy László méltatta rövid emli-
épekről Jajczay János: Budai és pesti
Tanulmányok Budapest multjából IV.
nyi Rózának emlékképét közli P. Kocsis
rténete és csodái c. művében. A Batthyáni-
rpádné Fábián Mária közölte /Beszámoló
nhakiállitásról. Vasi Szemle VI. évf. 1939.
atthyáni Ignác elveszett ajándékairól

Arnold

MI

· XIV. sz.-i kőfaragó Nagyváradon
(név említés)

Buday Károly: A magyar művelődés a XIV. sz. első felében. Sátoraljaújhely 1912.

eml. L. 124. old.

Arnold, Vilfarago, szobrász MDK

Nagyváradon dolgozott XIV. szban

162 old

László Gyula: Szent László győri ereklyetartó mellszobráról. 157.o.

Arrabona, 7.1965. A Győri Múzeum Évkönyve. Győr. 1965-
Győr-Sopronmegyei Nyomda. Győr.

Arnold, ötvös ‡ V. 152. – pozsonyi ötvöslegény V. 144.

‡ Muz. és Krot. Ést.

Arnold

MDK

Arnold, murator. (1934.)

MMÉE Közl. 1904. 38köt. II. füz. Kemény Lajos: Kaisai
épitőmest. ~~6~~. l.
41.

Arnold, kőrajzoló

1850. Pest.

L.

Szendrey-Szentiványi

48. l.

$\frac{r_2 + r_3}{2}$

Annak az ellenmek ~~van~~ 1 volt a feszültsége amelyik az 1 Ω ellenállású vezetőbe 1 amp. intenzitású áramot küld

Házi feladat. Budapest, 1933. május 10.

Mennyi egy 2 km. hosszú 0·8 mm. átmérőjű vézdrót ellenállása?

$3{\cdot}14 \times 0{\cdot}16$

$$\begin{array}{r} 1884 \\ \hline 0{\cdot}5024 \end{array}$$

$2000 : 0{\cdot}5024 = 3980{\cdot}89$

49280
40640
4480
461
9

Ellenállás = 66·48 Ω

Arnold

l.

Lykanemzromantika

217. l.

Kasselik archége

Kőrajz?

[illegible] Ignaczne

Élesd

M.D.K.

Arnold, murator

, a városi jegyzőkönyvek tanúsága szerint 1394-ben Kassán működött.

Kemény Lajos: Kassai építőmesterek.
A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet Közlönye, Bp.
1904. 38. köt. 41. old.

Arnold kőrajzoló M.D.K.

Pesten az 1850 s években

1) Téli arckép — 1853

2) Karschik und sein Neffe — 1853

Gerevi, A magy. kőrajz. 1960 120

mogirva

Arnold Antal

Hombathelyi aranyóró

l.

Szmrecsányi Nova

22. l.

~~Ermeyn Wilhelm.~~

2975

2975 ~~36.~~ **S. Wegmayr.**

(Sz. Bécsben 1776. február 7-én. † ugyanott 1857. november 20-án.)

Gyümölcs.

A világos márványasztalon, a harmatos kék szőlőfürtnél, három függét és ezek közt diót látunk. Fölül három lepke képez csoportot, a melyből kettő marakodik. Jobbról a negyedik lepke röpül. Az égbolt felhős. Jelzés az asztal sarkán jobbról: »*Seba. Wegmayr.*«

Fa, méretei 28·7 : 37·2 cm.

532

1868: II. 16. — 1870: VI. 37. — 1871: VI. 37. — 1873: VI. 37. — 1876: IV. 83. — 1878: V. 95. — 1880: V. 95. — 1881: V. 95. — 1883: V. 244. — 1884: V. 208. — 1885: V. 208. — 1886: V. 208. — 1887: V. 208. — 1888: V. 208. — 1889: V. 231. — 1890: V. 231. — 1891: V. 227. — 1892: V. 227. — 1893: V. 309. — 1894: V. 27. — 1895: V. 33. — 1896: V. 36. — 1897: V. 36. — 1898: V. 36.

Arnold Antal

Szombathelyi aranyozó 1785 máj. 31. szerödik a novai templomra vonatkozólag.

Szombathelyi püspöki levéltár. Dr Kampis ~~[illegible]~~ Antal úr szíves közlése.

Nagytekintetü

Müemlékek Országos Bizottsága.

BUDAPEST

VII. Aréna ut.

Szépmüvészeti Muzeum.

D Arnold Antal

a vízi és építéneti főigazgatóság eszéki kerületében építész segéd.

Néptország 1845. 157. l.

Átvitel

megírva

Arnold, Georg

1613-ban öntötte a pozsonyi szent Erzsébet apácák templomának harangját.
A ~~[illegible]~~ harang eredetileg a pozsonyi klarissza templom tornyában volt de 1901-ben a városi múzeum a szt Erzsébet apácáknak ajándékozta.
Vallás- és kozokt. minisztérium
15.907/1917 eln. sz.

an das Haus Paggot das den
Bild.4º.Leinen /P28.- /" 6.80
EFAENRTE : GENERALSTABCHEF
hnungen u.hinterlassenen Do-
ressanten,seltenen Abbildu

BBB
VI. ANDRÁSSY ÚT 66

EK I. MEBEN
ZSZÁMOT
K KI.

933 MÁR 23. 16.
Hn 62 Hn

ÚTCÁT HÁZSZÁMOT
IRJUK KI.
NYOMTATVÁNY

Hn 62 Hn

23. 16.
MAGYARORSZÁG

Nagyságos
Tekintetes

Dr Keuliványi Gyula

úmő
úr

H

J

Arnold Georg

harangöntö-öntötte a pozsonyi klarissák temploma tornyának nagy harangját 1618-ban

Rómer Flóris

Pozsony végészeti műemlékei

Pozsony és környéke

Pozsony, 1865

310.l

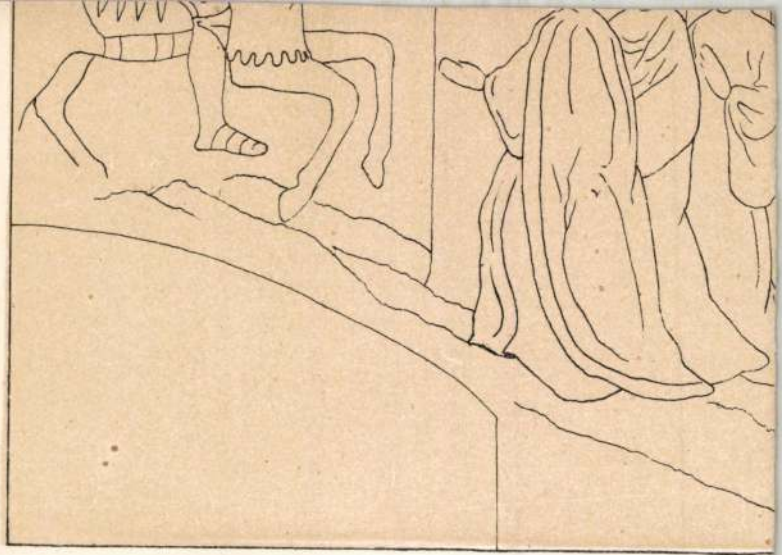

Pl

Gedr: in d. k. k. Hof-u. Staats

Arnold György

becsi harangöntő

1604

l.

Csatsopr harang

7. l.

Tekintetes Film, Könyv
és Hírlap kiadó Vállalat

Budapest.

Visegrádi utca 36.

Porsony

Erzsébet-apácár

temploma

Arnold György harangöntő

Harang, súlya 470 Kg.

Felirata: Ave Maria heiss ich, Wind und Wetter vertreib ich, der Kirche dien ich, zu Gottesdienst ruf ich. 1613.

Magdalena Angelina Abbatissima hat mich giessen lassen, Georgus Arnoldus goss mich.

hin Mária, hent Erzsébet és Magdolna képeivel dí-
szítve.

(A harang eredetileg a pozsonyi Klarissa-
templom tornyában volt, de 1901-ben a
városi múzeum a hent Erzsébet-apácáknak
ajándékozta)

Arnold György

Jánoshára Vendelkajolna
Győr m. 1623

Jml

(Harangöntők)

Csónak fibula VI. 131.

Arnoldt György

harangöntő

lásd

Sörös Pongrác:

A bakonyběli apatság

története. II.

A pannonhalmi

Szent-Benedek-Rend

tört. IX. k. 325. l.

Bp. 1904.

Katolica

megnézni

Kajári rk. pléb

templom harangja 1610-

ből

maradtam

Arnold György

Pozsonyi klarissza
szerzetesnő 1623

Jul

(Harangöntők)

Római domborműves kőtömb

VIII. 185.

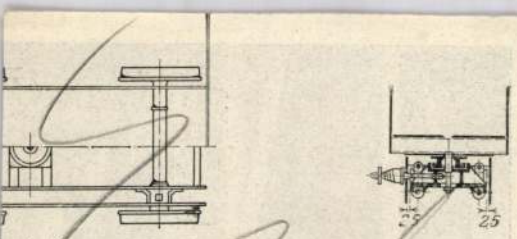

szekrénye.

befolyásolná. Ezt az elrendezést a Florenzben
s a Rete Adriatica vonalait üzemben tartó
li Vasútak mérnökei tervezték és a szerkezeti
ra is egyik mérnökük ügyelt a *M. Kir.*
itak gépgyárában, ahol a lokomotivok összes
i része készült.

2. sz. ábrán látjuk a Kandó-féle hajtórúdas el-

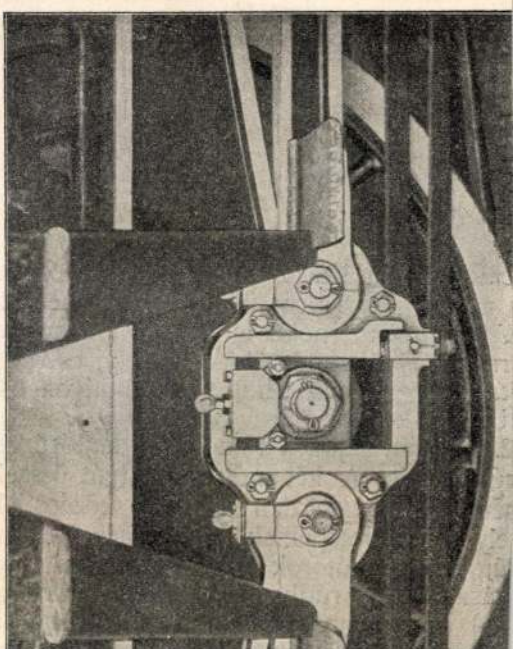

ajtó, a honnét a szomszéd kocsira az előírt
szerint kényelmesen átjárhatnak.

2. *Áramszedő.* Az 1901. évi tipusú jár
használt, közös szigetelő rúdra szerelt, két fé
ből álló áramszedő, a gyakorlatban oly

Arnold György

ércöntő

L.

Szendrey-Szentiványi

48. l.

Arnold György, ércöntő. A XVII. század elején működött. 1623-ból két harangja ismeretes. Egyik a pozsonyi klarisszák templomának nagy harangja, a másik, szerényebb harang jelenleg Jánosházán (Győr m.) a Vendel kápolnában van. A pozsonyi klariszszák harangja szent Erzsébet, valamint szent Magdolna domborművű képeivel díszített.

Gerecze Péter dr.: A műemlékek helyrajzi jegyzéke és irodalma. Budapest, 1906. 346. és 676. h. — *Römer Flóris:* Pozsony régészeti műemlékei. (Pozsony és környéke. 1865.) 310. l.

Daniel 1·08 -"- elektromos telepfeszültségek
Meidinger 1·- -"-
Bunsen 1·9 -"-
Gröné 2 -"-

Ohm törvénye

A Feszültség
Az Erősség
Az Ellenállás

$i = \frac{E}{r}$ $\quad i = \frac{E}{r_h + r_b}$

i = Elektromos erősség
E = -"- feszültség
r = -"- ellenállás

28 óra Budapest, 1933 május 6.

Valamely vezeték keresztmetszetén 1 mp alatt átfolyó áram mennyiséget áramerősségnek v. intenzitásnak mondjuk.

Alebán a vezetékben melynek keresztmetszetében 1 mp alatt 1 coulombnyi elektromosság halad keresztül 1 amper erősségű áram van.

r = ellenállás $\quad c$ = fajlagos ellenállás

$r = c \cdot \frac{l}{g}$ $\quad l$ = vezeték hossza
g = -"- keresztmetszete

Arnolt Gyr.

Harangöntő

l.

Csatkaisoprom mücml.

III. 191. l.

Arnold Heinrich,szobrász

Kugler Mihály keszthely kőfaragó műhelyében vele és ?.segédével corpusokat,Máriát faragtak.Ezenkivől ő még Hit-Remény-Szeretet ábrázolásokat és "istenszemeket" is faragott. 346.old

Péczely Piroska: Egy szentmargitai kőfaragó család Keszthelyen 345.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XV.1961.Sopron

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Arnold Heinrich,szobrász

Keszthelyen Kugler Mihály kőfaragónál Az alakokat te
természetes szinüre festették,a ruhák egyes részeit
pl.Krisztus ágyékkendőjét lemezaranynyal aranyozták.
Ezt kizárólag ő végezte. 346.old

Pécsely Piroska: Egy szentmargitai kőfaragó család
Keszthelyen 345.old

Soproni Szemle.Helytört.Folyóirat.XV.1961.Sopron

Arnold Ildikó, [építén]

Leendő építén. Díjat nyert épülettervével.

~ : Hetedner is elsők

8.

Népszabadság, Bp. 1971. jún. 8.

Arnold János

fiatt (?)

l.

Emlékkap Sopr. 1897

25. l.

MŰEMLÉKEK OBSZ. B. ZOTTSÁGA
833

Kimut

a mausóleumnál 1913 a

Márc. 15. 1 férfi napszám
nevű kutya szobor kita
Okt. 10 2 asszony nap
" 11 2 "
" 17 2 "
" 18 2 "
" 24 2 "

MDK

Arnold Josephus, Temesvár.

festő

Kapossy János: Építők, szobrászok, festők és grafikusok Magyarországon 1828-ban. Műv. Ért. 1952. 1. sz. 138 l.

Arnold Károly
karikaturista

M. 932. V. 8.

*** A bécsi nemzetközi karikaturakiállitás.** A bécsi nemzetközi karikaturakiállitást az élénk látogatottság folytán csak most zárták be. A karikatura fejlődéstörténeti része aránylag szerény helyet foglalt el a kiállitáson. Ezt a részt természetesen Franciaország foglalta el Daumier-vel az élén. Hogart teljesen kimaradt. Az északi államok és Németország gazdagon képviseltették magukat, különösen a *Simplicissimus*, a *Jugend* és a szocialista folyóiratok régi és uj gárdája. *Arnold* Károly elképesztő, gyakran az idiótizmusra emlékeztető vonalvezetése semmivel sem maradt mögötte *Grosz* György dekadensen zseniális infantilizmusának. A régebbi nemzedék közül magasan kitünt Th. Th. *Heine* és *Gudbrandsson*. Igazán csodálkoznunk kellett a háboruelőtti Németország liberális felfogásán, amely nyugodtan türte saját államában az uralkodó kifigurázását. Ilyenmost számtalan pózban láthatjuk a *Simplicissimus* régebbi évfolyamaiban. Amerika még mindig csak az egészséges kezdetnél tart, amely sokat igér. Skandinávia méltó helyet talál Németország mellett. Ausztria, mint igazi nem politikai alpesi nép a társaságbeli gonoszságban tombolja ki magát és ezzel szinte hidat alkot Olaszlán szellemileg.

M. 932. V. 8.

K. D. K.

ARNOLD Károly belsőépítő
(LAKÓTERV)

Prototipus tervezője (Kerr.)

Egressy Imre: Új, variábilisan beépít-
hető konyhaberendezések

Magyar Építőművészet 1959. sz. 7/8. sz.

274-275. l.

M.D.K.

ARNOLD Károly

Konyha típuselem pályázat
(II. díj)

Magyar Épületművészet 1959. 1/2. sz. 80. l.

M.D.K.

ARNOLD Károly épitész

Járási tanácsház terve, amely tipustervként sorozatépitésre alkalmas

/ / 6 000 forintos megvétel/

Társtervező: Kobó Zsóa
Domszky Tamás

Döntés két érdekes épitészeti tervpályázat felett

Magyar Nemzet 1962. január 4. 3.l.

ARNOLD Klára (Weinbert Pét rné) harangöntő

B.HORVÁTH Csilla: A pécsi harangöntés történetéből.
= Baranya, III. évf. 1/2.sz. 1991 268-269.p.

energiakérdés. Bp, 1928,

nk elvi határozatai. X.köt.

álat utánpótlása. Bp, 1935,

dőelemzés. Bp, 1949, Népszava

Arnold Lajos építész 1)

a Belsiannisz Híradástechnikai Gyár Fehérvári úti épülete-melynek tervezői Arnold Lajos és Szendrői Jenő-alyan környezetbe került, ahol a főútvonal jellege indokolttá tette a téglaburkolat alkalmazását. Az áthelyezhető válaszfalakkal alakított rugalmas alaprajzú üzemben káprázat mentes világítást kellett biztosítani. (említve)

Újépítészet Magyarországon.

1974. X. 5. TV, 12-45 Gné /45/

Arnold Lajos építész 2) Folytatás

a homlokzati állítható lamella rendszer és a téglafelületek arányai többet nyújtanak a pusztán racionális alakításnál. Bizonyítva, hogy az ipari építészet is teremthet művészi értékeket.

Új építészet Magyarországon

1974. X. 5. TV. 12:45 Gné /45/

NIKO A R N O L D , textilfestőmester

HAUPT LADEN BUCH.-Eines Ehrsamen Handwerks Deren Kais: Königl: PRIVILEGIRT Bürgerlichen Schön und Schwartsf?r bern in der Königlichen Freyen Stadt Pressburg.
Név:.- 373.- Herr NIKO A R N O L D
Felvétel ideje: 1821. 15. 9ber. 161.old
Hová vették fel: Gr.Betskereth, Nagybecskerek,

DOMONKOS OTTÓ: Magyarországi festőcéhek I. A textilfestés első nyomai 101.old

ARRABONA, A Xantus János Múz. Évkönyve, 16. Győr, 1974

megrova

Arnoldi
festő

A mult század középén
Pécsett.

L.

Szendrey-Szentiványi

48.l.

1 Coulomb = $3 \cdot 10^9$ elektrosztatikai egység: ($g^{\frac{1}{2}}$, $cm^{\frac{3}{2}}$, sec^{-1})

1 din $cm^2 = m^2$

$1 g\, cm \cdot sec = m^2$

$m = \sqrt{g\, cm^1 \cdot sec^{-2}}$

$m = g^{\frac{1}{2}}\, cm^{\frac{3}{2}}\, sec^{-1}$

kapacitás = felfebő képesség mértek egysége = 1 farad = $3^2 (10)^{11}$ cm Volt: $\frac{3 \cdot 10^9 \text{ elektrosztatikai egység}}{3^2 (10)^{11} \text{ elektrosztatikai egység}} = \frac{1}{300}$

25. óra. Budapest, 1933. IV. 28.

Elektromozó gépek

Elektrofon

Vinter f. dörzsölő elektromos gép

Vimshurst f. -"- -"-

26. óra. Budapest, 1933 V. 2

Elemek.

M.O.K.

ARNOLDY LAJOS

körajzoló 1818-ban nem kap letelepedési engedélyt Sopronban.

CSATKAI E., A soproni műgyűjtés története. Budapest, 1958. 14 o.

mogirva

Arnoldi Lajos

grafikus

1818. litográfiai műhelyt akar nyitni Sopronban, de mivel képességéről a varosi tanacs nem adott számot, elutasitják.

Csatközl

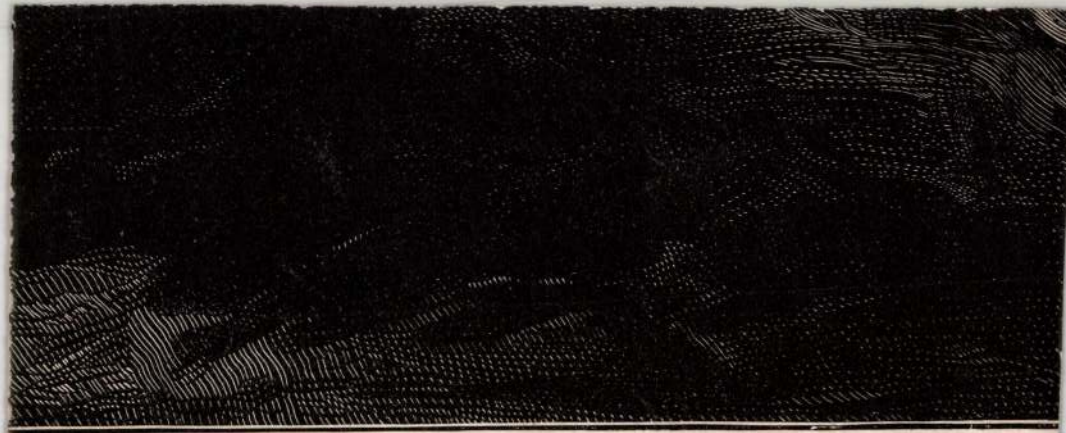

Arnoldy Lajos

litografus

Sennefelder nél ta-
nult. 1818-ban enge-
délyt kért Sopron vár-
tanácsától, hogy lito-
grafáló műhelyt nyit-
hasson. Az engedélyt
nem kapta meg.

Csatkai Endre dr.:

Adatok a soproni
grafika történetéhez.
Soproni Szemle
1942. 309. l.

Arnoldt Joannes,

MDK

jan.27.

1597 /hibás irás:1957/ ~~december~~. Az esztergomi fizetőmester 60 tallért utaljon ki Arnoldt részére, "qui machinam aquarium, qua aqua ~~aurea~~ sursum in arcem usque illam cogatur, fabricaverit."

330.o.677. adat.

Kapossy János: Művészettörténeti regesztái a királyi határozatokból és rendeletekből. III'
(Közzéteszi Bánrévi György.)
Művt. Ért. 1956. V. évf. 4. sz. 318-330.o.

magyar // Arnolt Andrée

habán ipáros

l.

Műveszi Ipar

1889. IV. 169. l.

E törvényes rendelkezés, valamint a nagyméltériumtól a m. kir. állami számvevőszékkel történt után vett utasítás alapján tisztelettel felkérem, en hogy a bármely címen elszámolás kötelezettsége m átalányok kezelésében 1908. évi december hó 31-én pénztári maradványt a vall. és közokt. tárca ja pénztárba (adóhivatalba) feltétlenül beszállítjék.

Az 1908. évi átalányokat terhelő, de 1909. évi és azután a jövő évi javadalom terhére kiegyen sok időrendi sorrendben egy e célra szolgáló kü veendők fel.

Ez a jegyzék 1909. évi január hó 31-én lezá elölegezett összeg visszautalványozásának kies a hozzátartozó okmányokkal együtt legkésőbb

GEORG ARNOLT, harangöntő

A vasmegyeieknek régebben messze kellett menniök ha harangot akartak készittetni. A XVII. sz. elejéről 2 mestert ismerünk: Georg Arnolt, 1604. Nagygeresd és Hans Schön 1614 Nemesocsó. 181. old Bécsi mesterek.

PATAY PAL: Vasi harangok 169. old

SAVARIA. A Vas Megyei Múzeumok Értesitője, 1966-1970. 4. sz. Szombathely, 1972

GEORG ARNOLT, harangöntő

Nagygeresd. "Georg Arnolt in Wien gos mich 1604" feli
ratu harangot a katolikusok elvették, A türelmi rendelt
után visszakövetelték az evangelikusok. A katolikusok 36
35 frt-on megváltották 53. jegy. 175. old

PAPAY PÁL: Vasi harangok 169. old

SAVARIA. A Vas Megyei Múzeumok Értesítője, 1966-1970.
4. sz. Szombathely, 1972

Georg Arnolt, harangöntő

Nagygeresd.

MDK

Arnót Dezső

Emlékpajzs faragott tölgyfából. Készitette: Arnót Dezső. Repr.

Magyar Iparművészet, 1913. 8.sz. 319.lap

MDK

Arnót Dezső

Kozma Lajos: A Rózsavölgyi-féle zeneműkereskedés elárusitóhelyiségének részlete, Gara Arnold képével. Készitette: Arnót Dezső. Repr.

Magyar Iparművészet, 1913. 8.sz. 318.lap

MDK

Arnót Dezső

Kozma Lajos: A Rózsavölgyi-féle zeneműkereskedés elárúsitóhelyisége. Készitette: Arnót Dezső. Repr.

Magyar Iparművészet, 1913. 8.sz. 315.lap

MDK

Arnót Dezső

Kozma Lajos: A Rózsavölgyi-féle zeneműkereskedés órája. Készitette: Arnót Dezső. Repr.

Kozma Lajos: A Rózsavölgyi-féle zeneműkereskedés irópolca. Készitette: Arnót Dezső. Repr.

Magyar Iparművészet, 1913. 8.sz. 316, 317.lap

Arnót Dezső"

Budapesti Műhely.
(Arnót Dezső és társai.)
Kiállítási helyiség
Budapest, V, Szabadság-tér 15.
(Vécsey-utca sarok)
Hirdetés.
Magyar Grafika
1921. 2. sz. 30. l.

4
SZINKEL MERSE PÁL TÁRSASÁG

DETZ:
A német nép története

AUROIS:
Anglia története (kettős kötet)

ATONOV:
Oroszország története

VELLI:
Itália története

IGNOBOS:
A francia nemzet őszinte története

ELŐKÉSZÜLETBEN:

FUNCK-BRENTANO: A renaissance
GLEICHEN-RUSSWURM: A barokk
FUNCK-BRENTANO: Udvari világ
SEIGNOBOS: Európa története

Illusztrálva, egészvászonkötésben kötetenkint..... **6** pengő

ATHENAEUM-KIADÁS

Z ATHENAEUM ÉLETREGÉNYEI

l Ludwig: Roosevelt
Egészvászonkötésben **5.40** pengő

l Ludwig: Kleopátra
Egészvászonkötésben **5.40** pengő

lhoff Lily: Horthy Miklós
Egészvászonkötésben **6.—** pengő

lsmith: Krisztina svéd királynő

Wittlin: Izabella
Egészvászonkötésben **5.40** pengő

Bentley: Ave Caesar
Egészvászonkötésben **5.40** pengő

Mauriac: Jézus élete
Egészvászonkötésben **5.40** pengő

Bainville: Napoleon

Arnót Dezső

MDK

az 1919 jul- szept.l-ig tartandó nyária rajztanár és festőművész átképző tanfolyamra kinevezést nyert, mint famühelyvezető.

M.T. Képz. El. Bp. 1960. 183.o.

Arnót Dersö

az 1919 júniusában szervezett epreskerti rajztanárképző tanfolyam oktatója volt.

Rónay György: Intézkedések és tervek a művésznevelés megreformálására 1918-ban és 1919-ben. Művtört.Ért. 1970. 2.sz. 141-147. l.

147. l.

Arnót Dersö

a Kosma Lajos terveste Rózsavölgyi bolt belső berendezése Arnót Dersö magasszintű műipari munkája nyomán öltött testet.

Kocs Judith:Kosma Lajos munkássága Dp.1975 A/15.old.

Arnot Guido

Árveresi Csarnok

41. sz. 1928-febr -

Z Komponicsó,
of. à 30.-

Pengő

VELEMÉR

Templom: freskók

Művészeti Érdekettség. VV 1863, 357 l.

ARNÒTH Adam

SZERDA ESTI CSEVEGÉSEK

hattól kilencig

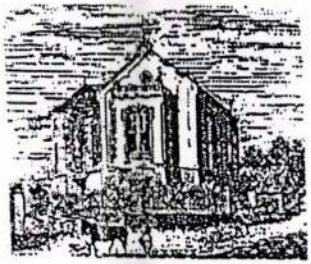

Tizedik előadás: 2002. febr. 27. 18.00 (szerda este)

ARNÓTH ÁDÁM
A XX. század műemlékhelyreállításai Magyarországon

Helyszín: Fejér György Városi Könyvtár
(Keszthely, Zeppelin tér 3.)

A kutya mindig fontosabb

Évek óta szenvedünk, mert egyesek önző módon, nem hajlandók tekintettel lenni semmire és senkire. Az ebtartás, a mi házunkban igen nagy gondot és bajt okoz. Bárhova fordulunk, bárhol kérünk segítséget, minden marad a régiben úgy, ahogy volt. Van egy 43 éves lányunk. Sajnos 97 százalékos vak és fogyatékos. Van a lépcsőházban egy támadó jellegű farkaskutya, amely miatt teljesen tönkremegy az életünk, tönkremennek az idegeink. Már ott tartunk, hogy beteg lányunkat nem merjük levinni sétálni a parkba. Amikor ugyanis a kutyatulajdonos ajtójához érünk a kutya nekiugrik az ajtónak, de olyan erővel, hogy nagy beteg lányunk többször rosszul lett az ijedtségtől, eszméletlen állapotba került. Kétszer olyan súlyos sokkot kapott, hogy ott feküdt az ajtó előtt és az intenzívosztályra szállította a mentő. Teljesen megnémult. Előtte szépen értelmesen beszélt. Az ideggyógyászaton kezelték. Pár hónap elteltével újra próbáltuk levinni sétálni, de megint elájult. Az Ajkai naplóban megírták, hogy a Móra Ferenc utca 22. lépcsőházában ilyen áldatlan állapot uralkodik, de a segélykiáltást senki sem hajlandó meghallani. Most már hónapok óta ki sem tudjuk vinni szegény lányunkat és a lakásban is csak felügyelettel lehet hagyni, mert fél. Bárhova fordulunk, védelmet nem kapunk. Úgy néz ki, a kutya fontosabb az embernél. Semmit nem tesznek ellene.

Hemző Józsefné, Ajka

Nyugdíj – egyszerűbben

Nagy érdeklődéssel figyelem a tervezett új nyugdíjrendszerrel kapcsolatos elképzeléseket, de elfogadható változattal eddig még nem találkoztam. Nyugdíjrendszerünknek nagy hibája, hogy sok szubjektív elemet tartalmaz. Lehetőséget ad például az egyes főnököknek arra, hogy a nekik tetsző kedves, hízelgő, talpnyaló, vagy protekciós beosztottaik nyugdíját az utolsó aktív éveikben nekik nyújtott különböző beszámítható, a nyugdíjösszeget emelő, juttatások elvtelen odaítélése által a maximálisra felemeljék, ugyanakkor a nekik nem tetszőkét a minimálisra leszorítsák. Javaslom tehát, hogy az alábbi alapelveket az új nyugdíjtörvény elkészítésénél felhasználni szíveskedjenek. Az egész rendszernek nyíltnak, igazságosnak és mindenki által ellenőrizhetőnek kell lennie. Elképzelésem szerint a munkabér alapján történő kiszámítás helyett, a mindenkori infláció mértékét nyomon követő, évente megállapítandó, kerekített összegű havi befizetési díjat kell megállapítani. Az új rendszer 3 fokozatból állna, és minden szerződő tag szabadon kiválasztaná a számára megfelelőt. Az I. fokozatot olyan összegű havi befizetés jelentene, amelynek alapján valaki 30 éves befizetés után élete végéig, a mindenkori létminimum szintjének megfelelő ellátásban részesülne. A II. fokozatot választó személy, már egy közepes szintű ellátásra szerezne jogosultságot. A III. fokozatot választó által 30 év alatt befizetett összeg, egy emelt szintű, az aktív korban megszokotthoz közel álló, ellátást biztosítana. Lehetővé kell tenni, hogy kívánságra a különbözet visszamenőleges megfizetése mellett, egyik fokozatból a másikba át lehessen lépni. A nyugdíjalapnak mindenki tagja lehet, aki olyan rendszeres jövedelemmel rendelkezik, amely az általa kiválasztott fokozat havi részletének befizetésére fedezetet biztosít. A rendszert, társadalmilag szervezett és államilag garantált előtakarékosságnak is nevezhetnénk. A szervezet önfenntartó lenne, nem kapna állami támogatást, kizárólag a tagság befizetéseire építene. Mindez sok jelenlegi problémát megoldana, nem terhelné az előkészítést annyi adminisztráció, feleslegessé válna a szolgálati évek bonyolult számítgatása, minimálisra csökkenne a várakozási idő a folyósításig. Megszűnne a kiskirályok beleszólási lehetősége, beosztottaik nyugdíjügyeibe. Jelentőségét vesztené a nyugdíjkorhatár is. A biztosított a rendszeres járadék helyett, az általa addig befizetett pénzt mint végkielégítést, egy összegben is felvehetné.

Jerk Imre, Budapest

Mondjanak le ők is

A Szerintem rovatban augusztus 20-án és 21-én megjelent levelekhez néhány gondolatot szeretnék fűzni. Megítélésem szerint Bokros Lajos úrnak a 35 ezer forint feletti nyugdíjak emelésének megakadályozása nagyon jól jött, hiszen ezzel megpróbálta bebizonyítani magas fokú szociális érzékenységét, széles körű politikai látókörét. A nyugdíjasok körében lehet, hogy bizonyos népszerűségre tett szert, hiszen sikerült szembe állítania az alacsony nyugdíjasokat, a magasabb nyugdíjasokkal. Nyilván a célja az volt, hogy megjátssza az igazságos király szerepét, elterelje a figyelmet a jogtalanul neki ítélt 16 millió forint végkielégítésről. A közéleti korrupcióról és csalásokról. Hiszen a tehetetlen, idős, beteg nyugdíjasokon legkönnyebb a port elverni. Nagyon jól jött azért is, mert célja a társadalmi biztosítás szétverése, helyette magánbiztosítások létrehozása, mely nagyon tisztességes hasznot hozhat a közgazdászlobbynak. Jó példával járt elöl azok részére, akik eddig is eltitkolták jövedelmüket, a társadalmi biztosítás töredékét sem fizették be. Ezután már nem is érdemes, mert a nyugdíjjárulékot progresszíven, a juttatásokat meg dregresszíven kapja a biztosított nyugdíjemelés, egészségbiztosítás stb. Természetesen ez a tulajdonos és a vezető elitet nem értinti, hisz amikor ők nyugdíjba mennek, a nyugdíj nekik csak zsebpénz és nem a megélhetés forrása lesz. Végül csak annyit szeretnék hozzáfűzni, ha valóban a kisnyugdíjasok érdekeit szeretné képviselni, a javaslatom az, hogy minden országgyűlési képviselő, a vezető és a tulajdonos elit, az egyéb kategóriákba soroltak, akik 35 ezer forint feletti jövdelemmel rendelkeznek, a fizetésük 4 százalékából hozzanak létre alapítványt, amelyből a rászorult kisnyugdíjasokon segíteni tudnak.

Borzok Károly, Székesfehérvár

Gyalázatos ügy

Pataki B. Ferenc augusztus 24-én megjelent Kitelepített sírok című levelét sokszor elolvastam. Írása mélységesen elszomorított mint volt frontharcost, aki számára elképzelhetetlen, hogy van falu vagy település ebben a kicsi országban, ahol a hősi halottakat nem övezi kellő tisztelet. Mélységes szégyent érzek. Miféle népség vagyunk, ahol hősi halottak nyugalmát is háborgatják, sírhelyüket kitelepítik. Milyen az a falu és milyenek a vezetői, a lakosai, akik megengedték, hogy a faluért hősként halt fiak földi maradványait a temetőn kívülre helyezi? Egyáltalán van ennek a falunak önismerete? Lelkiismerete? Hihetetlen számomra ez a történet. De hol vannak a falu tanítói, tanárai? Vajon mire tanítják az ifjúságot? Miféle polgármestere van és milyen papja a falunak? Nincs a falunak hősi emlékműve? Első világháborús sincs? De hol vannak a hozzátartozók, a volt barátok, frontharcosok? Pataki úr, nem tudom, miért nem írta ki a „neves" falu nevét. Hiszen az országban sokakat érdekelne. Hosszú ideig leveleztem feleségekkel, emléket őrző hozzátartozókkal, akik siratják, keresik az elesetteket. Alapítványok foglalkoznak azzal, hogy a hősi halottjainknak illő tisztelettel még idegenben is nyughelyük legyen. Testvérek, hozzátartozók ezer kilométereket utaznak kutatni a sírokat. Szeretnék ott lenni azon az engesztelő ünnepségen, amelyet ez a falu rendez hősei tiszteletére, fejet hajt előttük és bocsánatot kér tőlük.

Szőke Gyula, Budapest

Téma bőven van

Szerintem már megérett az idő arra, hogy Vargha úr szakértelme A magányos farkas észjárása című polcra kerüljön. Aki akarja, vegye le onnan, olvasgassa, de „közétkeztetésre" senki ne tálalja elénk. Azt szűrtem le augusztus 23-án, a Népszavának adott válaszaiból, hogy neki az se jó, ha nincs víz a Dunában, az se jó, ha van. Legjobban azt fájlalja talán, hogy nélküle is van kiút, az az víz. Szerintem nagyon igaza van kedvenc városom, Eger érsekének, Seregély Istvánnak: „A keresztény hit nem egyeztethető össze az emberi ellenségeskedéssel". És mindjárt nem kedvenc városom, Dabas-Sári jut eszembe. Nem firtatom, melyik bűn a nagyobb. A feszülettel megerősített fal lebontása vagy gyermekek tucatjainak, iskolai osztályoknak kiűzése megszentelt tulajdonukból. Bánt azonban a választott képviselők konoksága, akik nem ülnek egy asztalhoz ugyancsak választott társaikkal. Bánt, mert ez gyermekeik lelkében is nyomot hagy. Segítséget az érseki hitvallástól remélek. Tudom, a római katolikus egyházban van alá és fölérendeltség, él az engedelmesség erénye. Kell, hogy legyen a kimondott igéhez mért alázat is.

Péceli András, Budapest

Akinek nem inge...

Nem tudom, hogy az augusztus 20-i nagyszabású tűzijáték mennyibe került az országnak és ebből a pénzből mennyit spóroltak el a hadseregtől, de azt jól tudom, hogy Budapest egyik legjobb laktanyájában a most augusztusban bevonuló újoncoknak hetente egyszer cserélik az ingüket. Tehát hiába tisztálkodnak este, reggel kénytelenek az izzadt, büdös, koszos inget felvenni. A spórolásnak ezt a fajtáját nagyon elítélem, szerintem a luxusdolgokon kellene takarékoskodniuk, de a tiszta ruha mindenképpen szükséges, még az újoncoknak is.

Egy felháborodott szülő

SZÁMLÁLÓ

Budapesten évente több mint **2,3 milliárd** *köbméter vezetékes gáz fogy el*

A fővárosban szolgáltatott gáz mintegy egyharmadát a lakosság használja fel, elsősorban fűtési célokra – nyilatkozta lapunknak Csallóközi Zoltán, a Fővárosi Gázművek Rt. igazgatója. Az elmúlt évben kismértékben csökkent a fogyasztás az előző évihez képest, ez elsősorban a hagyományos nagyipari vállalatok nehéz helyzetével és ebből adódóan gázfelhasználásuk csökkenésével magyarázható. Az időjárás is befolyásolhatja a fogyasztást, egy hideg tél több tízmillió köbméterrel is megnövelheti a felhasznált mennnyiséget. A fővárosban a gáztelítettség elérte a 84 százalékot, ez azt jelenti, hogy a 810 ezer budapesti lakásból 720 ezerbe már bevezették a gázt. Ez az érték világviszonylatban is kimagasló. Ugyanakkor nem mondható el, hogy takarékosan bánnánk a gázzal, a tapasztalatok szerint a magyar lakások átlaghőmérséklete három-négy Celsius-fokkal magasabb a nyugat-európai lakóépületekénél, és ez akár 10-15 százalékos különbséget is jelenthet a fogyasztásban. Sajnos sok lakásban a nyílászárók szigetelése sem tökéletes, így egy szeles, hideg napon érezhetően nő a gázfelhasználás. A gázművek azonban komoly erőfeszítéseket tesz a takarékosság érdekében. Ezt szolgálja az Andrássy út 64. szám alatt nemrégiben megnyitott Energiatanácsadó Központ, ahol a fogyasztók minden nap 10 és 18 óra között kaphatnak tanácsokat a gázművek szakembereitől. Pillanatnyilag a gáz a legolcsóbb fűtési energia, mind a bevezetési, mind az üzemeltetési költségeket tekintve. A Fővárosi Gázművek teljes kintlevősége július végén megközelítette az egymilliárd forintot, de ennek negyede úgynevezett 30 napon belüli hátralék volt, amelynek egy részét rövidesen sikerül behajtani. Mintegy 350 millió forint azon fogyasztóknak a tartozása, amelyek felszámolás alatt állnak, ezeknél a megtérülés elég bizonytalan. A budapesti lakosok összesen 546 millió forinttal tartoznak. Az adósoknak a vállalat felajánlja saját szabadalmát, a mágneskártyás gázmérőt. Ez a szerkezet mind a szolgáltató, mind a fogyasztó részére számos előnnyel jár. A kártya, melyet a Gázművek Fiumei úti központjában lehet megvásárolni, egy bizonyos mennyiség áteresztésére ad utasítást a gázmérőn elhelyezett kis komputernek. Mikor elfogy a kártyán lévő gázmennyiség, a készülék automatikusan elzárja a gázcsapot. A szerkezet használatával a szolgáltató kintlevősége nem növekszik tovább, ugyanakkor a felhasználó is jól jár, nem kell a számlával bajlódnia, nem kell várnia a díjbeszedőt. A mágneskártyás gázmérő iránt világszerte nagy az érdeklődés.

Nagyon bizakodunk

Tudom, valamennyi 56-os forradalmár bajtársammal együtt, kíváncsian bontottuk fel a Magyar Köztársaság elnökének hivatala feladójaként címünkre küldött levelet. Tartalma egy újabb ígéretet tartalmaz számunkra, ezúttal köztársasági elnökünk, Göncz Árpád megbízásából közölve, hogy az elnök úr óhaja, nyugdíjemelést biztosítani mindazon egykori forradalmárnak, akik az elszenvedett igazságtalanságok után, ma is igen nehéz körülmények között él. A megismert börtönvilág, majd az azt követő kádári bosszú évtizedei sokunk életét tette teljesen tönkre, hiszen mi túlnyomórészt csak a legalacsonyabb fizetségű munkaköröket tölthettük be. Ez megmutatkozik nyugdíjunkon is. De egykori hóhéraink anyagi gondoktól mentesen élhetnek. Nekünk már ígért szinte minden párt, szervezet, miniszterek az ez ügyben illetékes tárcától, ám adni elfelejtettek. Igaz, államfő még nem volt ez ideig az ígérgetők között. Tehát bizakodjunk még akkor is, ha eddigi tapasztalataink mélységesen szomorúak. A több mint négy évtizedes kommunista uralom úgy emberileg, mint anyagilag tönkretett bennünket és most sokadszor újra megpróbálunk reménykedni. Göncz Árpád egykor a börtöntársunk volt. Bízunk abban, hogy most viselt magas méltósága elegendő lesz arra, hogy az oly sokszor megígért nyugdíjemelésünk teljesüljön. Tudom, ma minden bérből és fizetésből élőnek nehéz, de nekünk a kádári évek is nagyon nehezek voltak.

Béres Lajos, Pofosz-tag

Valóban nem volt még ilyen

Igazán nem akarok beállni a sárdobálók és fröcskölődők közé, de tényleg nagyon nagy baj van a rádiónál! Lehet, hogy a televíziónál is? Csatlakozni kívánok olvasótársam, Hajdú Károly leveléhez, az augusztus 20-i Vasárnapi Újsággal kapcsolatban. Tényleg szörnyű volt! Egyfolytában azt mondogattam amíg hallgatni bírtam: jaj, ne! Ez nem lehet igaz! 20 percig bírtam hallgatni, de tovább nem ment! Hogyan engedhették mikrofonhoz ezt a műsorvezető hölgyet? Egyetlen dologra tudok gondolni – más nem lehet – a műsorvezetőnő valamilyen hatás alatt volt. Aki ebben az ügyben politikai ügyről beszél, az hallgassa meg a műsor felvételét. Egyszerűen nem talált el egyetlen mondatot se, baki-baki hátán. Kihagyott betűket! A legszörnyűbb, mikor „pápa" helyett „pápi"-t mondott. És ez 6 órától 1/2 7-ig! Napok teltek el a szörnyű reggel óta (augusztus 20., az ünnep hajnala) amíg végre valamilyen nyilatkozat napvilágot látott a rádióvezetőség részéről! Kicsit lassan ébredtek.

Juhász Péter, Budapest

EZEN A NAPON

Fizetésleszállítás

Hatvannégy éve, 1931. augusztus 31-én gróf Károlyi Gyula pár napja hivatalba lépett új kormánya rendeletet hozott, amely „az állam pénzügyi helyzetének szanálása" céljából leszállította a közalkalmazottak fizetését. Az új miniszterelnök már bemutatkozó beszédében elmondta: a súlyos gazdasági gondok miatt nehéz, kínos radikális és drasztikus intézkedésekre lesz szükség. Az első épp ez a lépés volt. Az 1931/500. M.E. számú rendelet az állami, vármegyei, államvasúti, állami vasgyári és állami kőszénbányai tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint a honvédség, folyamőrség, vámőrség és csendőrség rangosztályba sorolt havidíjasainak fizetését és mellékjárandóságait csökkentette. A rendelet a fizetéscsökkenést az I–III. fizetési osztályokban 15, a IV–VI. osztályokban 12, az egyéb osztályokban 10 százalékban állapította meg és intézkedett arról is, hogy az előzőleg elhatározott létszámcsökkentés végrehajtását meg kell gyorsítani. Ugyanekkor egy döntésével a kormány a munkásokat és a magánalkalmazottakat kereseti pótadóval sújtotta, és felemelték a forgalmi adót is – ez a magánalkalmazottak jövedelmét csökkentette. A közalkalmazottak körében az intézkedés rendkívüli felháborodást keltett, hiszen éppen őket, a kormány híveit rövidítette meg legjobban a rendelet. Ráadásul az egyik parlamenti bizottság üléséről kiszivárgott, hogy ott, amikor az egyes minisztériumok hiteltúllépését tárgyalták kiderült, hogy a pénzügyminisztérium részvények vásárlása és veszteségi tartalékalapra több mint ötmillió, a vámőrség dologi kiadásaira több mint kétmillió pengővel többet költött, mint az a költségvetés szerint megengedett volt. Többet fizettek ki a földművelésügyi minisztériumban is „kiküldetési költségek" címén és például a „külföldi terményértékesítési propaganda" címén csak a túlkiadás közel egymillió pengő volt. Míg a kormányhoz közel álló jobboldali szervezetek, egyesületek memorandumokban tiltakoztak, a kormánypárti sajtó hallgatott, az ellenzéki lapok viszont éleshangú vezércikkekben mutattak rá, hogy a Bethlen-korszak tízéves pazarlása után a kisembereken akarnak takarékoskodni.

Notarius

AZ UTCA HANGJA

Örülnek-e a családban az iskolakezdésnek?

Gábor Imre (35)
grafikus

Én jobban várom már az iskolakezdést, mint a lányom. A gond most a nyár vége felé csak az, hogy nem igazán tudom hova tenni a gyereket. Én dolgozom, a tanév pedig még nem kezdődött el, így mindenhova elviszem magammal a gyermeket. Igaz, hogy ő is unatkozik már és hiányoznak neki az osztálytársai, neki is jó lesz, ha beindul a suli.

Szalontai Lajosné (47)
házfelügyelő

Se én, se a gyerek nem várja az évkezdetet. A tizenhat esztendős lányom sokat betegeskedik, ezért most nem is tudja elkezdeni az iskolát. Ki kellett venni onnan, ahova eddig járt, pénzes iskolába pedig a férjem nyugdíja mellett nem tudjuk beíratni. Mindketten azon igyekszünk, hogy egy olyan helyet találjunk neki, ahol nem kell fizetni.

Lukács Attiláné (36)
konyhai dolgozó

Nálunk csak a gyerek örül, én nem. Túl sok pénzbe kerül nekünk az iskolakezdés. Eddig már ötezer forintot fizettem ki mindenfélére, és a tankönyveket még meg sem vettem. Igaz, most már nem kell szabadságot kivennem a gyerekek miatt, mert nagyobbak lettek. Ők viszont egyértelműen örülnek, végre viszontláthatják a barátaikat.

Növényi Zoltán (47)
geográfus

A családban senki sem örül, a feleségem pedagógus, a két gyerekem gimnáziumba jár. Félretéve a tréfát: gondot jelentenek a megemelkedett tankönyv-, füzet- és tanszerárak. Ez nálunk egy gyereknél 4 ezer forint, amit nem könnyű előteremteni. Egyébként a gyerekek már túl vannak azon a korszakon, amikor sokkot jelentett számukra a tanévkezdet.

Láng Tamás (58)
közgazdász

A 12 esztendős fiam most vált iskolát, szeptembertől egy hatosztályos gimnázium tanulója lesz. Így most elsősorban az iskolaváltással kapcsolatos kérdések foglalkoztatnak. Az új hely feltehetőleg többe fog kerülni a családnak, mint ha a fiam a régiben maradt volna. Hogy mekkora összeget, mikor és miért kell majd fizetni, egyelőre még nem tudjuk.

202-6011. Ezen a telefonszámon várjuk olvasóink észrevételeit, hétköznapokon reggel 9-től délután 5-ig.

Már nem olyan fontos a koalíció

Az MSZP és az SZDSZ is mereven ragaszkodik álláspontjához: a kormány kibővítéséhez, illetve a bővítés elvetéséhez. Stumpf István politológus úgy vélekedik, hogy ez nem a vita tartalmi része: feltehetően arról van szó, hogy az MSZP és Horn Gyula elérkezettnek látja az időt, hogy egy egységes csapattal és szociálisan érzékenyebb programmal stabilizálja a kormány, a párt és nem utolsósorban saját helyzetét. A szabad demokraták ebben inkább gátolnák őt, így valószínűbb, hogy az SZDSZ-nek kell engednie.

Danó Anna NÉPSZAVA

– Mit jelent, hogy mindkét párt ultimátumnak minősítette a másik álláspontját?

– A szocialista párt elnöke egyértelművé tette: jelentősen csökkent az érdekeltsége abban, hogy az SZDSZ koalíciós partner maradjon. Ezelőtt egy évvel abból indultunk ki, az SZDSZ-nek nagyon erős az érdekérvényesítő képessége, erős a zsarolási potenciálja. Azt várták el és feltételezték az SZDSZ-ről, hogy behozza a külföldi tőkét és támogatást, biztosítja a média és az értelmiség támogatását, bizonyos szakértelmi elemekkel a posztkommunista kormányzati képet szakértői képpé tudja átalakítani. Ez volt az az erős érdekeltség, ami az abszolút többség ellenére a koalíció felé nyomta az MSZP-t. Az SZDSZ-t az motiválta, hogy kormányzati pozícióban is kipróbálhatja magát, és közben valamelyest a választóinak, támogatóinak az igényét is ki kellett elégítenie.

Most olyan helyzet alakult ki, hogy már nincs veszítenivalója az MSZP-nek. A miniszterelnök keddi nyilatkozata azt mondja, hogy akár el is mehettek, a népszerűségünk tovább már nem nagyon csökkenhet, vagy ha igen, akkor is elég messze vagyunk a választásoktól, innen még újra lehet kezdeni. Ehhez egységes csapatot kell teremteni. A szocialisták azt érzékelték, hogy a hagyományos szavazóbázisuk is elpártol tőlük, ha ilyen sebességgel számolják fel a jóléti rendszer maradványait. Valamennyire ki kell elégíteni a szakszervezeti támogatók igényét is, mert valószínűleg csak az ő támogatásukkal lehet a következő választásokon valamiféle tisztességes eredményt elérni.

– Vagyis ön már az 1998-as választások előtörténetének látja a mostani koalíciós feszültséget?

– A lényegről mindenesetre nem nagyon folyik vita. Nem látni, hogy a Nagy Sándor-i gazdaságpolitikai elképzelés miben tudna javítani a dolgokon. A privatizációban még nagyon jelentős csoportok érdekeltek, különösen ha az egyszerűsített privatizáció során még lehet gyorsan és könnyen viszonylag jelentős vagyonokhoz jutni. Emellett feltehetően az MSZP-n belül nagyon sokan úgy értékelik, hogy nem kellett volna ezt a meglévő jóléti rendszert ilyen drasztikusan szétverni.

– Milyen szerepe van a válságban a szakszervezeteknek vagy Nagy Sándornak?

– A szakszervezetek bejelentették, hogy ezt a lojalitást tovább nem tarthatják. Az SZDSZ kormányba lépésével bizonyos szakszervezetek érdekei sérültek. Nem véletlen, hogy nem lehetett megkötni a társadalmi gazdasági megállapodást. A szakszervezetek úgy érzik, nem lettek kifizetve, az érdekeiket nem eléggé méltányolták. Vezetőik rájöttek, hogy a kormánnyal együtt megbukhatnak.

– Mekkora szerepet játszik a válságban a szocialisták belviszálya?

– Erőteljes a küzdelem, hogy hogyan is álljon fel 1998–ra az új vezetés. Hogy kell-e egyáltalán új vezetés. Sokak számára meglepetéssel hat, hogy Nagy Sándor a kormányzati pozícióért odahagyja a szakszervezetit. Ebből arra következtettek, hogy a szocialista párt igazi politikai centrumát a kormányon belül akarják megvalósítani, és nem a pártban vagy a szakszervezetben. Horn Gyulának ezzel a lépéssel sikerül visszakerülni a kormányzati centrumba, ami számára kényelmes pozíciót biztosíthat. A Bokros-programot azzal az ígérettel tudta elfogadtatni, hogy ez az egyetlen mód arra, hogy 1998-ra eredményeket produkáljon. Kiderült, hogy a megszorító intézkedésnek a társadalmi elfogadtatása akkora válságot eredményez, amelyben a kormányozhatóság is veszélybe kerül.

– Ha az SZDSZ kilép a koalícióból, ez a veszély megszűnik?

– Az SZDSZ rosszul mérte fel az MSZP koalícióhoz fűződő érdekeit. A jelek szerint a szocialisták úgy ítélték meg, hogy több káruk származik a koalíciós viták ból, a miniszterelnöknek pedig operatív, egységes és lojális kormányra van szüksége, függetlenül attól, hogy az koalíciós-e. Az ellenzéki pár tokkal folytatott találkozója azt a célt is tartalmazta, hogy f rejtett je, mekkora támogatása v elmér egyedüli kormányzásnak.

– Mi vár az SZDSZ-re, ha kilép a kormányból?

– Ellehetetlenül, mert az ell enzéki pártok közül egykkel sem tu d koperálni. Elveszíti azt a lehet ségét, hogy a kormányon belül az ö nkormányzati, a kulturális, az in frastrukturális szférában végig tudja vinni azt, amit megkezdett. Az az elvi lehetősége marad meg, h ogy az 1998-as választásokra k szülve megpróbál egy liberális közé ppárt- ként, intellektuálisan erős k spárt- ként megmaradni. Ha kil épnek, ugyanazt a kritikai retorik t kell alkalmazniuk, mint 1990-ben, hiszen egy posztkommunista és szak- szervezeti nómenklatúrával áll nának szemben, amely újra az állami elosztásos rendszert akarja szorgal mazni.

– Van valamilyen egérút ebből a feszült helyzetből?

– Az SZDSZ-nek erőteljes moti- ációja van, hogy a koalí cióban maradjon. Nem hiszem, hogy a szo- cialisták ebből visszalépnek. Ha va- laki engedhet, az az SZDSZ.

– És ha újra enged az SZDSZ?

– Ha most engednének, mint ahogyan korábban is tették, olyan helyzet alakulhatna ki, hogy a szocialisták bármit megcsinálhatnak. A koalíciós megállapodás intellektuális teljesítmény. Ez egy lényeges dolog, de az aktuális politikai erőviszonyokat az határozza meg, hogy milyen teljesítmény áll az egyes felek mögött. Ha az SZDSZ teljesítménye nélkülözhető a kormányban, akkor a tizennyolc százalékával nem tudja kikényszeríteni, hogy a szocialisták az 54 százalékkal ne az általuk elképzelt dolgokat csinálják.

– Egyes elemzők és szocialista politikusok szerint is Horn Gyula a kormányátalakítással az őszi pártkongresszust készítené elő, hiszen olyanokat is lehetett hallani, hogy a párt elégedetlenebb szárnya a miniszterelnök visszahívásán gondolkodik.

– Horn Gyula egy nagyon jól képzett hatalomtechnikus, hatalompolitikus, aki rendkívül jól tud sakkozni, ravaszul lépi meg a lépéseit. Azt is jól kiszámította, hogy előbbutóbb itt a fiatalabb generáció, hogy a párt népszerűségvesztése, az eredeti programmal való szembefordulása miatt az 1998-as választásokon új arcok kellenek. Mindenképpen várható, hogy az őszi kongresszuson komoly viták lesznek arról, hogy ki legyen a párt vezetője. Ebből a szempontból elsődlegesen Nagy Sándor a valóságos ellenfél. Ne felejtsük el, hogy ezt maga Horn Gyula készítette elő. Az ősszel ő adott Nagy Sándornak megbízást arra, hogy dolgoztasson ki egy alternatív gazdaságpolitikai elképzelést. Akkor – a Békesi-programmal szemben – Nagy Sándor meg is csinálta ezt, érveléseiben erre támaszkodik. Tehát nem egyszerűen a koalíció stabilitásáról van szó, hanem hogy hogyan tudja Horn Gyula saját helyzetét is stabilizálni. Szerintem Nagy Sándor úgy értékeli a helyzetet, hogy ha a saját programjával kerül a kormányzaton belülre és szerez bázist, akkor nagyobb lehetőséghez jut a későbbiekben, mint ha pártvonalon próbálna előzni elnökként.

Politikai feladat a kormánykép javítása

(Folytatás az 1. oldalról)

A kormány megítélését jelentősen befolyásolja, hogy milyen arc jelenik meg róla a közvéleményben, milyen kapcsolatot képes kialakítani a legfontosabb tömegkommunikációs szervekkel. Ez döntően azon múlik, milyen viszony van a médiumokkal, mennyire lehet időben eljuttatni hozzájuk információt a kormány intézkedéseiről, egyszóval mennyire lehet a beavatottság érzését erősíteni bennük. Ez a feltétele a tárgyilagos tájékoztatás jogos igényének. A kormány eddigi kommunikációja rossz volt, amelyet én annak is tulajdonítok, hogy nem sikerült a kívánatos munkakapcsolatot létrehozni a sajtóval. Ezen túl fontos a tárcák kommunikációjának összehangolása is, mert eddig bizony többször előfordult, hogy a minisztériumokból kimenő információk keresztezték egymást, vitába szálltak egymással. Ez mind-mind politikai feladat, amelytől különbözik a kormányszóvivői munka, amely inkább közigazgatási jellegű. Utóbbi posztra is megoldást kell találnunk. A kormányszóvivő munkája olyan speciális felkészültséget igényel, amelyet megfelelő ismeretekkel bíró újságíró láthat el.

– Aki ilyen volt eddig, attól rövid idő után megvált a kormányfő.

– Éppen ezért kell alaposan végiggondolni a megoldást.

– Az ön feladatai között politikailag neuralgikus pont a médiaügy, amely az elmúlt évek viharai miatt jelentőségén túlnőtt. Az SZDSZ szerint az ön kinevezése erre a posztra azt sugallaná, hogy a kormány eláll a médiatörvény meghozatalától és a sajtóból kivonulás szándékától.

– Szó sincs arról, hogy a kormány és a miniszterelnök tovább halogatná a törvény elfogadását. Van azonban két feladat, amelynek elvégzéséért a kormányfő felelősséggel tartozik. Az egyik a törvény, a másik az ezutáni átmeneti időszakra vonatkozik. A törvény jelenlegi tervezetével szemben rengeteg kifogás merült fel, mert nem sikerült sem politikailag, sem szakmailag megfelelően előkészíteni. Ezért a kormányfő szükségesnek látja, hogy a parlamenti elfogadás előtt a kívánatos módosítások elkészüljenek, amelyhez politikai és szakmai egyeztetésre van szükség. A hatpárti egyeztetésre irányuló kezdeményezése világosan jelzi, hogy szeretne megállapodni a parlamenti pártokkal, kompromisszumos törvényjavaslatot elfogadtatni a parlamenttel. Ezt kell valakinek összefognia a miniszterelnök megbízásából, s én reményt látok a megegyezésre. De a törvény után sem szűnik meg a kormány és a miniszterelnök felelőssége. A törvény a közszolgálati intézményekben különböző testületek, továbbá országos rádió- és televíziótestület felállítását írná elő. Ezek nem mennek egyik napról a másikra. Ebben az átmeneti időben a kormánynak menedzselnie kell a folyamatot, segítenie azt, hogy a közszolgálati médiumokban meglegyenek azok az anyagi, szervezeti feltételek, amelyek az intézmények önálló munkáját lehetővé teszik.

– Milyen a viszonya a pártok e területért felelős vezetőivel?

– Azt hiszem, hogy a megfelelő munkakapcsolat kialakult. Fontos, hogy ezek az egyeztetések ne húzzák el indokolatlanul a törvény elfogadását. Majdnem biztos vagyok azonban abban, hogy az ellenzékben nincs szándék ilyen törekvésre.

– Ön az MSZP egyik alelnökeként részese a koalíciós válság megoldásának. A kérdés röviden úgy tehető fel, hogy a gazdasági miniszternek kiszemelt Nagy Sándorral végrehajtható-e a Bokros-program.

– Meggyőződésem, hogy Nagy Sándorral és Bokros Lajossal együtt végre lehet hajtani a kormányprogramban megfogalmazott feladatokat. Nincs okom kételkedni egyikük szavában sem, márpedig Bokros Lajos azt mondta, hogy elképzelhetőnek tartja az együttműködést, ha sikerül tisztázni a szükséges funkcionális és pozicionális viszonyokat a kormányon belül. Nagy Sándor pedig világossá tette, hogy olyan gazdaságpolitikát kíván követni, amely összhangban áll az elkerülhetetlen stabilizációs intézkedésekkel. A kormány folytatni kívánja ezt a politikát, de Nagy Sándor megjelenése új elemeket, új színt hozhat ebbe a gazdaságpolitikába...

– ...és új félelmeket, hiszen Nagy Sándor kinevezésének ellenzői szerint a szakszervezeti vezető olyan fontos pontokon vitatja az eddigi irányvonalat, amelynek jelentős módosulása után a program már nem az lenne, ami eddig volt.

– Tisztázzuk, mit várhat a kormány Nagy Sándor belépésétől. Várhatja azt, hogy kidolgoz középtávú gazdasági stratégiát, amely a kormánytól hiányolt közeli jövőképet festi fel. Várni lehet tőle, hogy hangsúlyozattabban jelennek meg a gazdasági növekedés feltételei az eddig követett fiskális, monetáris felfogással párhuzamosan. Az igazságosabb és arányosabb közteherviselés szempontjának erőteljesebb érvényesülése is várható tőle. Nagy tévedés, hogy ez az elosztórendszerek felduzzasztását eredményezné, vagy hogy Nagy Sándor szélesítené azt a politikai mesgyét, amelyen a kormány lépkedne. A szükségképpen növekvő terhek igazságosabb elosztása nem igényel pluszpénzt, de világossá teszi a kormány értékrendjét, amelyet erősítenie kell a kormánynak, összehangolva a stabilizációval. A két érintett kedvezően nyilatkozott erről az összhangról, tehát szerintem megalapozatlanok a félelmek.

– Azt azért nem tagadja, hogy Nagy Sándor miniszterré válása nem jönne rosszul a kormány „marketingjének" szempontjából.

– Így van, s elemezni kell Nagy Sándor népszerűségének okait. A társadalom alapjaiban tisztában van az ország anyagi helyzetével, tehát egyetért a stabilizációval, sokan hajlandók terhet vállalni ennek sikere érdekében. De ezt ötvözni kell a társadalom jogos elvárásával, az igazságosabb közteherviseléssel. Nagy Sándor eddigi tevékenysége ezek ötvözhetőségét bizonyítja. Amikor kellett, megtámogatta a stabilizációs programot, de mindig harcolt a másik szempont érvényesüléséért. Így valóban segíthet a kormány arculatának kedvezőbbé formálásában, s ez az SZDSZ érdeke is, mert mindkét párt szeretne jól kijönni a kormányzati ciklus végén a négy évből.

– Bokros Lajos azt mondta, hogy a koalíciós vitát megoldandó elképzelhetőnek tartja valamilyen tárcát adni az SZDSZ-nek is. Ön szerint is megoldás lehet ez?

– Mindent el kell követni a koalíció egyben tartása érdekében, ezért bízom a megoldásban. A tárgyalások közepén nem szeretnék ennek alapelveivel foglalkozni, hisz az arra felhatalmazottak jelenleg is tárgyalnak. Az esetleges kompromisszumos javaslatokat mérlegre kell tenni, s ezután dönthetünk. Én semmit sem tartok kizártnak, és semmit sem támogatok feltétel nélkül.

Elöl reneszánsz, hátul gótikus

Háromszáz évet fiatalodott a sárospataki Rákóczi-vár, s ez most meg is látszik rajta. A Zempléni Művészeti Napok megnyitásával egy időben átadták a közönségnek a tizenegy évig tartó műemléki felújítás során újjávarázsolt Vörös tornyot. Mendeléné Anda Judit építésztervező, Feld István régész és csapata, Arnóth Ádám, a műemlékvédelmi hivatal vezető építésze, felügyelője, Ozsgyányi Vilmos, Rákos Péter és Sütő József kőrestaurátorok, J. Dankó Katalin régész, múzeumigazgató és a kivitelezésben részt vevők kiváló munkát végeztek, melynek eredményét néhány napja már a közönség is láthatja.

Pallagi Ferenc NÉPSZAVA

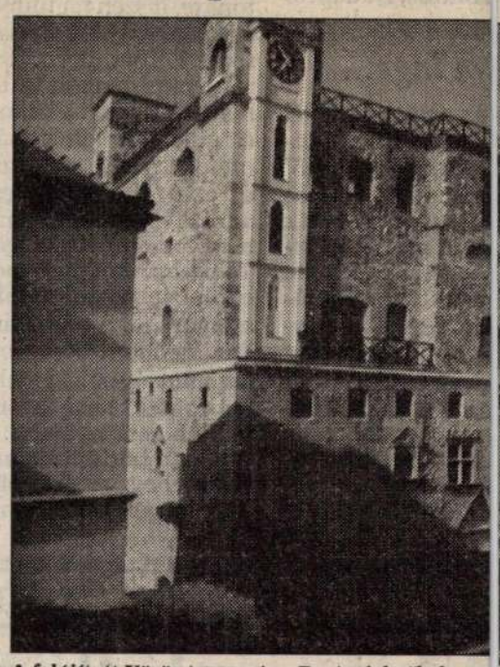

A felújított Vörös torony és a Perényiekről elneve

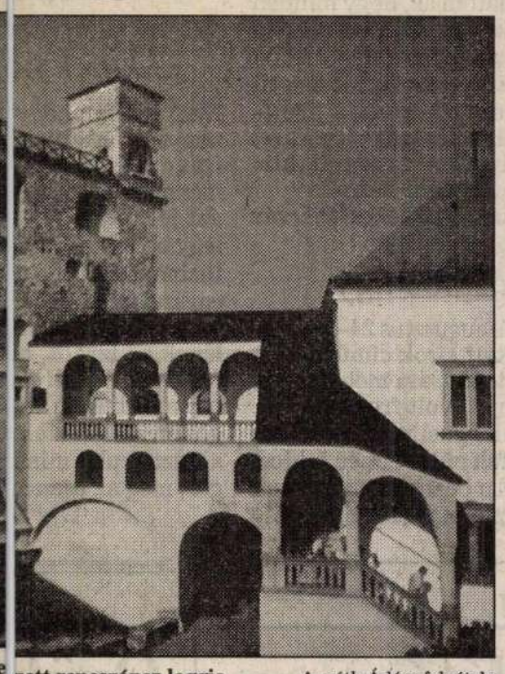

zett reneszánsz loggia Arnóth Ádám felvétele

Arnóth Ádámmal, az OMVH vezető felügyelőjével arról beszélgettünk, miként derült ki a pataki várról, hogy mégsem a tatárjárás után, hanem századokkal később, az ezerötszázas évek közepén épült.

– Az iskolában még én is azt tanultam, hogy ez az erősség IV. Béla uralkodásának második felében, a tatárjárást követően épült. A restaurálást megelőzően s azzal párhuzamosan is folytak azonban jelentős levéltári kutatások, a felújítás jóvoltából pedig megvizsgálhattuk a falakat, elemezhettük az előkerült kőfaragványokat, s a vár egyre fiatalodott. Először az derült ki, hogy amit a régi források alapján pataki várnak hittünk, az nem is itt volt, hanem Sátoraljaújhelyen. Aztán egy darabig úgy gondolták, hogy a Vörös torony azonos a Pálóczi-várkastéllyal. Arról azonban kiderült, hogy Hécén, tehát Sárospatak északi részén volt. Ennek jelentős maradványait Dankó Katalin, a pataki vármúzeum régész-igazgatója meg is találta.

A Vörös torony falainak kutatása során sok reneszánsz kőfaragvány került elő, s ezek elemzése hozta azt megállapítást, hogy a Vörös torony a XVI. század közepén épülhetett.

– Ez az időszak a török hódoltság kezdete, amikor nagy ütemben épültek a később elhíresedett végvárak. Patak kiesik ezek vonalából. Milyen katonai, stratégiai cél indokolt mégis ilyen nagy építkezést ezen a helyen?

– Éppen akkoriban még nem lehetett tudni, hogy hol húzódik majd a határ a török hódoltság és a királyi Magyarország között. Elég zűrös vidék volt ez ahhoz, hogy várat építsenek ide.

– Nagy ostromot végül is ez a vár sohasem volt kénytelen kiállni, a katonai elképzelés tehát nem volt megalapozott.

– A hadak valóban másfelé jártak, de a Vörös torony és körülötte a vár, mint a Perényiek, később a Rákócziak birtokainak egyik legjelentősebb központja fontos közigazgatási funkciót töltött be.

– Mi az oka annak, hogy csak most lehetett meghatározni a vár valódi korát?

– Sokféle írásos emlék maradt a vár történetének kezdeteiről, de nehéz ma már azonosítani, hogy a források az erődítménynek pontosan melyik részéről szólnak. Ezért volt döntő az a felfedezés, hogy a várost határoló fal – amelynek építési idejét pontosan ismertük – a Vörös toronyhoz csatlakozott, mégpedig nem utólag, hanem egy időben annak falazásával. A kormeghatározást segítették azok az előkerült késő gótikus kőfaragványok is, amelyek vélhetően az itt működött, de a protestáns Perényiek idejövetelének idejére már elnéptelenedett domonkos kolostor részei lehettek. Találtunk olyan követ is, amelynek egyik oldala finom, míves, késő gótikus stílusban volt megfaragva, a másik reneszánsz modorban.

A feltárást nehezítette, hogy a közelben bányászott könnyen megmunkálható, de nagyon omlékony kövek rendkívül rossz állapotban kerültek elő. Ezért az eredeti köveket ki kellett emelnünk, s pontos másolatokkal kellett helyettesíteni.

– Jó tíz éve éppen Sárospatak kövei kapcsán a konzerválás különféle eljárásairól vitatkozott a magyar műemléki szakma. Az akkor kipróbált eljárásokból végül is egy sem vált be?

– Az itt felhasznált, s rétegesen romló tufa szilárdítására nincs igazán hatékony módszer. A viták akkoriban azért voltak olyan hevesek, mert a magyar műemlékvédelem nagyon nem szereti a másolatokat. Itt azonban nem volt más lehetőség, mint a másolatok elkészítése. Sőt, ahol a forma egyértelmű volt, a megtalált állapothoz képest ki is egészítettük a faragványokat.

– Nem lehe t, hogy a magyar műemlék védelmi szakma a szükség snél merevebben ragaszkod lik az 1964-es velencei cha ta ajánlásaihoz, s ezzel lemond arról, hogy látvány osabban jelenníthesse me a nálunk amúgy is nag yon szegényes műemlékállom nányt. Más országokban – főleg a néme teknél, lengye leknél – nem kezelik ilyen rigorózus szigorúsággal az eredetiségre vonatkozó sza bályokat.

– Ezekben az országokban nagyon nagy háborús pusztítások, majd ezeket követően jeler tős műemléki újjáépítések voltak. Mi a velencei cha rtát alapszabályként kez eljük, amelynek legfontos sabb előírása az, hogy nem hamisítunk. Éppen Né metországban manapság a r éginél sokkal szigorúbban v eszik ezeket a szabályokat, r niközben nálunk némileg oldódik az ér telmezésük. N em utolsósorban azért, mer t a műemléki építészet lass an elszakadt attól a merev ebb, funkcionalista-moder nista építészeti stílustól, amely a hatvanas, hetvenes években uralkodó volt.

Annak idején a visegrádi Salamon-toronyban elpusztult boltozatot egy fémhálóval imitálva mutatta be a restauráló építész, amely a maga idejében nagyon is célszerű és pontos volt. Ott is ledőlt a torony egy része, amit akkoriban vasbetonnal egészítettek ki. A Vörös toronyban csak a falazás eltérő módja jelzi a kiegészítést. Patakon a Bokályos-házat sem egészítették volna ki így néhány éve még, mint ahogyan most helyreállítottuk.

– A Vörös torony helyreállításával befejeződött a sárospataki vár helyreállítása?

– A következő nagy feladatunk a Konyha-bástya kutatása, felújítása. Itt reményünk van arra, hogy egy mai vendéglátási célokra is alkalmazható, eredeti várkonyhát állítsunk helyre. Sokat tudunk Sárospatak városfaláról, de nagy része még ma sincs helyreállítva. Találtunk a városban olyan kazamatát, amelynek műemléki jelentősége igen nagy, s amelynek hasznosítására most keressük a megoldást.

ARNÓTI ANDRÁS

Arnóti András tárlata – Az Erasmus Közéleti Kommunikációs Intézet (V., Szent István krt. 7., I. em.) ad otthont Arnóti András festőművész márványból, merített papírból készült munkáinak és olajképeinek november 15-étől. A kiállított művek egy része a helyszínen megvásárolható. (*MH*)

HIRDETÉS

Magyar Hírlap
2002. nov. 12.

ARNÓTI ANDRÁS

A HIDEGKÚTI **SZALÓKY** GALÉRIA
SZERETETTEL MEGHÍVJA
ÖNT ÉS KEDVES BARÁTAIT

ARNÓTI ANDRÁS
FESTŐMŰVÉSZ

A
HILTON HOTEL
DOMINIKÁNUS UDVARÁNAK
KERENGŐJÉBEN RENDEZENDŐ
KIÁLLÍTÁSÁRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA

dr. SZEKFŰ ANDRÁS
A magyar.net c. FOLYÓIRAT
FŐSZERKESZTŐJE

IDŐPONT
1996. DECEMBER 10-ÉN 18^{00} ÓRA

HELYE
BUDAPEST HILTON
1014 BP., HESS ANDRÁS TÉR 1-3.

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ
1996. DECEMBER 18-IG
NAPONTA 10-18 ÓRÁIG

INFORMÁCIÓ: 397-2383, 214-3000

A SUZUKI HÁZ GALÉRIA
(1149 Budapest, Egressy út 17–21.)
meghívja Önt

ARNÓTI ANDRÁS

képzőművész

„SZÉP, ÚJ VILÁG"

c. kiállításának megnyitójára

2000. január 20-án 18.00 órakor

SÁRKÖZI PÉTER
írását előadja

PELSŐCZY LÁSZLÓ
színművész

a kiállítás megtekinthető
2000. február 20-ig.

A megnyitót támogatja
SISSI ERZSÉBET KIRÁLYNÉ ÉTTEREM
(Budapest, XIV. kerület, Stefánia út 36.)

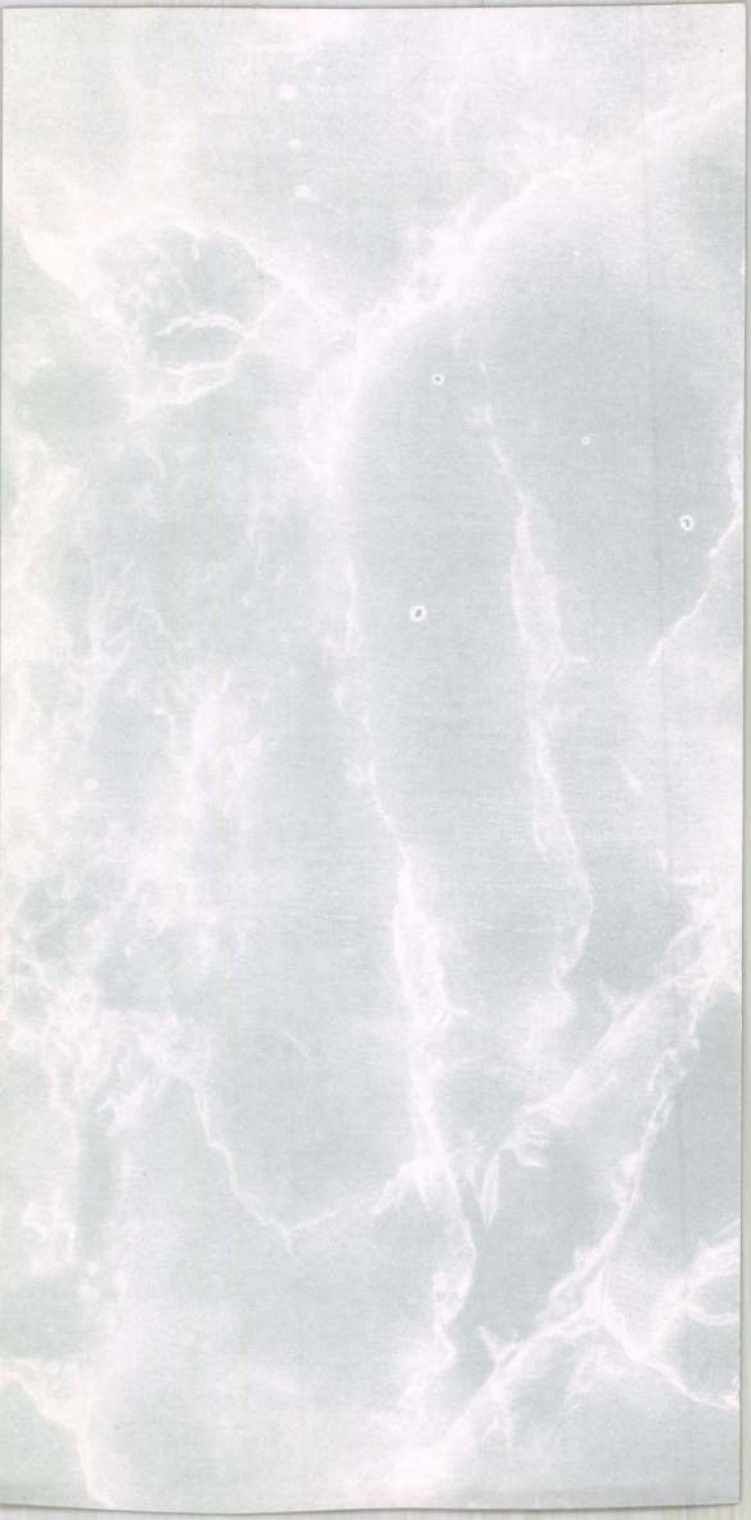

Arnoth, aknászmester

Dumont-al együtt robbantja Eger, hékesfehérvár, Palota, Simontornya erődítményeit, 1702 tavasza után.

Schoen Arnold: Dumont nyomában...

Kuemlékvédelem, 1958. II évf. 2 n.

89 l

Arnóth [építész] 7 Dh

hendrői építészmérnök közvetlen munkatársa

György István. Gyártervezők 2-3. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1961. máj. 4.

Armóth Ferenc, ellenőr
Szőnyeg

IV. Képzőművészeti, fotóművészeti, kézügyességi és bélyegkiállitás. Bp. 1936. december, 5 l.

I. Ulászló-kódex). XVI. sz. 11a lap.

n 61

M.D.K.

Arnóth Károly

A magánerőből épülő lakóházakra kiirt tervpályázaton dijazva. II. dij

Társtervező: Jakab Zoltán, Király László, Dávid László

Magyar Építőművészet 1967//4. 7-8.l.

Arnóth Károly

S.O.S.

Pályamüve a magánerőből épülő lakásokra kiirt tervpályázaton kiemelt megvételben részesült.

Társtervező: Jakab Zoltán, Király László, Dávid L.

Magyar Építőművészet 1967/4. 9.l.

ARNÓTH Lajos (1929-) építész

RÚL 1. 633.

foglaló fehér

d.

ezüst, karéjos

el, alma alakú

XVII. század.

ég XV-XVI.

, avenselista

ntött; a vésett

ű s rokokó

sten Bárányát,

ett lomb és

akú gombján

Arnóth Lajos, építész

a József városi Galériában jelenleg „Munkahelyi környezet" c. kiállítás látható. E kiállítással kapcsolatban az adásban a témával beszélget Arnóth Lajos építész, Andics Judit író, Dulin Jenő ergonómus, Szerdahelyi Laura belsőépítész, Rózsa T. Endrével.

„Ellopták a lakókocsi kerekét"

1979. VII. 2. Petőfi 13.25 – Vné –

Arnáth Lajos, építész

L: Földesi Lajos

– Észak-déli Metró Kőér utcai Járműtelepe Bp 42-49

Magyar

Építőművészet Bp. 1983 83/1

Arnóth Lajos, építén

L. Eltér István

– követségi hírek.

10-12

Magyar

Építőművészet Bp. 1983

83/4

Arnóth Lajos, építész

(a MÉSZ Mesteriskolája VIII. ciklusának hallgatói.)

Tanulmányi bizottság: Arnóth Lajos

Magyar Építőművészet, 1989., 1-2 szám, 2-old.

Arnóth Lajos, építész

A MÉSZ Mesteriskola Előadásai.

II. ciklus 1972-74.

Arnóth Lajos és Bajnay László: az építész szerepe az ipari munkakörnyezet komplex kialakításában.

Magyar Építőművészet, 1989, 1-2 szám, 4-8 old.

Arnóth. Lajos, [épikn]

Cith:

A L: Gondolatok a Hullalé Khamasító
Műről 42 old.

Magyar
Épit. m. üvészet, Bp. 1983 83/2

Arnóth Lajos

cikkei:
Képművészet és építőművészet. - Magyar Építőművészet, 1967. 16.évf. 2.sz. 59-61.l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Írt. 1970.1.sz. 63-107. l./
72. l.

~~Amóth Lajos~~

M.D.K.

Arnóth Lajos épitész
/IPARTERV/

1964-ben az Ybl dij III fokzatával kitüntetve

Müszeripari gyárak tervezésében kifejtett eddigi munkájáért

Magyar Épitömüvészet 1964 / 4. 13. 1.

M.D.K

Árvíz Lajos
építész

1964-ben az Ybl díj III. fokozatát
nyerte el.

— : Építés
Művészet, 1964. június — 44 lap

Arnóth Lajos, építész

MDG

a Ybl Miklós-díj III. fokozatát

kapta.

— : Átadták a volt Ybl-díjakat 9.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1964. ápr. 3.

Arnóth Lajos, építész

MDh

Stockholmban jan. 18-án magyar építészeti kiállítás nyílik. Előkészítésére Svédországba utazott Rados Jenő és Arnóth Lajos építész.

-: Hír

10.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. jan. 17.

Arnóth Lajos épitész M.D.K.

Müvei a stockholmi magyar épitészeti kiállitáson

Előadása a Svéd-Magyar Társásg rendezésében

Vig István:

Sok elismerést kapott a magyar épitészet
DrRados Jenő nyilatkozata....

Magyar Nemzet 1963. február 9.5.l.

MDK

Arnót Lajos, épitész Dávid Károly-
lyal közösen III. dijat kapott.

O.J.: A nyilvánosság előtt is megvitatják a lakóház-Tervpályázat díjnyertes terveit, "Magyar Nemzet", 1964 dec. 19. 6.l.

Arnóth Lajos épitész M.D.K.

/IPARTERV

Hiradástechnikai Gyár/BHG/ Budapest

repr.

Társtervezö: Dt. Szendrö Jenö
Föépitésvezetö: Nagy Ferenc, Horváth János
Épitésvezetö: Molnár János

Magyar Épitömüvészet 1964/2. 18-29. l.

18-29. I.

Arkót Lajos
épületén

Bp., Kábelgyár

Rados: Magyar épületkerámia. 401
Műszaki K. 1971.

Pardo: Nov

Arnóth Lajos építész M.É.K.

IPARTERV

Héviz, bazársor. 1961. repr.

Magyar Építőművészet 1963 /5. 39.1.

Arnóth Lajos

és Szendrői Jenő tervezték a bp-i Fehérvári úti Belvíannisz híradástechnikai gyár új épületét. 1963.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867–1967. Budapest 1970.

1591

Arnóth Lajos

és Szendrői Jenő 1963-ban épült telefonközpontot gyártó üzemi épulete kedvező képet nyujt az ipari építészet alakulásáról.

Merényi Ferenc: A magyar építészet 1867-1967. Budapest 1970.

160 l

Arnóth Lajos
épületén

Bp. Híradástechnikai gyár /BHG/

1963.

Radios: Magyar épületkerámia. 401.
Műszaki K. 1971.

Arnold Lajos
épitéa

Bp. Hirradástechnikai gyár (BHG)

1963.

Radon: Magyar építésztört. 401.
Kisvala K. 1971.

Arnóth Lajos, építész

Bpesten, a Fehérvári úton 1964-ben készült el a Belaiámusz Híradástechnikai Gyár új, tábo-szintes szerelő épülete, melyet Szendrői Jenő Arnóth Lajossal együtt tervezett. Szervesen illeszkedik ez az ipari épület a lakóépületek sorába. Napellenző lamellái szép rajzolatot adnak az épület homlokzatának. (cinlitve)

Az építészet ürügyén.

1977. III. 31. TV. 2. műsor, 20.01 (Szné)

Arnóth Lajos

és Szendrői Jenő

a bpesti távközlési képzőlékek gyárának tervezői

Halász Zoltán: La vie culturelle en Hongrie, Budapest, 1966. 272 l.

M.D.K.

Arnóth Lajos épitész

Szendrői Jenővel közösen terverte a budapesti Távhőzlési Üzemet.

Major, Máté: Ungarische Baukunst von heute

Kulturelles Leben in Ungarn. /Red. Zoltán Halász/.

Bp. 1966. 363 l. 26 t. 283. old.

M.D.K.

Arnold Lajos, építész (Ybl díjas)

készítette a Belkereskedelmi
Kiradástechnikai Gyár terveit.

BUDAPEST, 1968. Bp. VI. évf. 1. sz. hátsó old.
borító belső ív

Arnóth Lajos épitész

MDK

Róna utcai lakótelep modell repr.

Lakástervezésünk néhány kérdése Magyar Épitőművészet 1954.4-6.sz. 125.l.

ll. D. K.

ARNÓTH Lajos építész

Részvétel a kiállításon

mester: Szendrői J.

Szendrői Pál: A M.É.SZ. mesteriskolája kiállítása
Magyar Építőművészet 1957-(VI.) 1-2 sz. 6. l.

Arnóth Lajos

a szentesi műszergyár
építészeként emlékve

Magyar építészet 1945-70
200. old.

Arnóth Lajos

A.L.: Kontakta elkatrészgyár, Szentes. - Építészek: Arnóth Lajos és Vörösmarty Kálmán. Munkatárs: Lehoczky Ödön; 5,6,7,8.sz. épület tervezője: Zaingor Ádám. Statika: Ivits Iván és Papp Béla, épületgépészet: Simon György és Szövérffy Pál. /Ismertetés/

Magyar Építőművészet, 197o.5.sz. 13-17. l.

MDK

Arnóth Lajos, építész

A Kontakta Alkatrészgyár

új szentesi gyárépületét

tervezte.

— : (— szöveg — fénykép —)... 1.

Népszabadság. Bp. 1969. jan. 24.

Arnóth Lajos

Janáky István: A Ganz-Mávag budapesti gyárában épülő felvonószerelő csarnok homlokzati köritőfal terve.
/rövid életrajz + ismertetés, képekkel. Vezető épitész Árnóth Lajos/

Magy.Ép.müv. 1972.4.sz. 33.1.
/Fiatal Epitészek Köre-szám/

Arnóth Lajos

a Budapesti Híradástechnikai
Gyár építésének emlékére

Magyar építészet 1945-70
199. old.

Arnóth Lajos, épülő

A Belvárosi Híradástechnikai Gyár új, hatemeletes épületét tervezte. (felvétel)

– Elkészült az új üzemépület

ESTI HIRLAP 1963. okt. 5.

M. Dk

Arnóth Lajos, építész

Szendrői Jenővel együtt a Belsiannisz-művek

új épületét tervezte.

Granasztói Pál: Séták Budapesten 8. l.

NÉPSZABADSÁG, Bp. 1963. jan. 13.

05

Arnóth Lajos, építész

MDk

A tervek egyik készítője.

Szluka Emil: Korszerű építési megoldások a Beloiannisz-gyár új épületében 7.l.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1962. dec. 5.

A HIDEGKÚTI **SZALÓKY** GALÉRIA
SZERETETTEL MEGHÍVJA
ÖNT ÉS KEDVES BARÁTAIT

ARNÓTI ANDRÁS
FESTŐMŰVÉSZ

A
HILTON HOTEL
DOMINIKÁNUS UDVARÁNAK
KERENGŐJÉBEN RENDEZENDŐ
KIÁLLÍTÁSÁRA

A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA

dr. SZEKFŰ ANDRÁS
A magyar.net c. FOLYÓIRAT
FŐSZERKESZTŐJE

IDŐPONT
1996. DECEMBER 10-ÉN 18^{00} ÓRA

HELYE
BUDAPEST HILTON
1014 BP., HESS ANDRÁS TÉR 1-3.

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ
1996. DECEMBER 18-IG
NAPONTA 10-18 ÓRÁIG

INFORMÁCIÓ: 397-2383, 214-3000

Arnóti András

Arnóti András

TISZTELETTEL MEGHÍVJUK
A SUZUKI HÁZ GALÉRIÁJÁBA
(BUDAPEST, XIV. EGRESSY ÚT 17–21.)

ARNÓTI ANDRÁS

KÉPZŐMŰVÉSZ

„MINAAPOLISZ"

CÍMŰ

KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÁSÁRA
1996. NOVEMBER 21-ÉN
18 ÓRÁRA

Arnóti András

MEGNYITJA

PAPP MINA
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

Részlet: Papp Lap

A KIÁLLÍTÁS MEGTEKINTHETŐ
1997. JANUÁR 10-IG
NAPONTA 10–18 ÓRA KÖZÖTT

A MEGNYITÓT TÁMOGATJA
A JUZSO HIDEGKONYHA
ÉS PARTY SERVICE
TEL.: 257-8576

ARNÓTI András

MEGHÍVJUK ÖNT A **DUNA GALÉRIÁBA**, XIII. PANNÓNIA UTCA 95., TELEFON: 1409-186. **ARNÓTI ANDRÁS** KÉPZŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA, 1997. AUGUSZTUS 27-ÉN 17 ÓRAKOR. A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA **CZIKORA JÁNOS**. MEGTEKINTHETŐ 1997. SZEPTEMBER 14-IG, HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 10-18 ÓRÁIG.

DUNA GALÉRIA

ARNÓTI András

Arnóti András, Csaba Iván, Kerekes Gábor, Romvári János kiállitása nyilt És mégsem mozog a föld cimmel .szept. 30-áh zár. Margitsziget, Kilátó Galéria, 1992

Uj Magyarország, 1992. aug. 27

művészeink közül senkinek sincs Egrynél nagyob
láng, amely minden lelki, vagy vizuális emóciónál f
megingathatatlan és ez a belső biztonság eltüntet r
ben való állásfoglalásában is. Egry tájékozatlan
nemes értelmében élhetetlen. Nem ért a tüleked
tolásától. Amit az utóbbi években pénzben, döntő
azt szinte akarata ellenére kapta, nem tehet róla.
re, egyedül művészi lelkiismerete hajtotta maga sz
másoktól alig tanult. Évek óta a Balaton mellett
je. A Balaton színei tartják állandó izgalomban. I
mint ahogy Voltaire szerint is ez az egyetlen mód
tegyük.

A művészetben a lélek levetkőzik. Egry lelkia
élet történéseibe mélyedjen el, ezek nem is érdek
gyarázatot kereső, hanem a jelenségben teljes érzé
olvadó. Az élettapasztalat fanyarságának íze soha
alkotásai megőrzik lelkisége egyvonalúságát. For
szemben való állásfoglalása eleve adottság és lény
lémáinak elintézése sosem gondolati tevékenység:
és biztos ízlése teremt rendet. Képei tartalmának
vásznai festőiségükön kívül elsősorban lírájuk érz
kus lendületű művészete a folyton egy húron játsz
hasonlít a tört szavakban beszélő gyermek egysze
tetlen kifejezőerejéhez is. Egry mindig patetikus,
szerűség pátoszát önti. Fellengző pátosza betölt
nem engedi meg a részletező kifejezést. Tudatáb
művészi hitének sajátos világába szellemíti őket.
sen van a hangsúly, nem az *általánoson.* Ezért eg
kifejezésére alkalmatlan elemek elhagyásában á
kai értelmükön kívül egy festői gondolatot hangs

ARNÓTI András

91 5.58

Új Művészet

Új Művészet

ARNÓTI András

Birdy, 1990, o.v. 19ox12o - 91.5.58

Új Müvészet

A meghívón KOVÁCS TAMÁS
1986-ban készült
„Meghasadt tér" című
grafikája szerepel.
A kiállított művek megvásárolhatóak

A kiállítás létrejöttét támogatták:

GAZDAGRÉTI
GALÉRIA
BPXI TÖRÖKUGRATÓ U.9. TEL:1735333
TELEFAX:1735253 MNB 548-511280

VIABINT KFT.

és
UGRAY GYÖRGY
szobrászművész

Felelős kiadó: MERZA GÁBOR
igazgató

Arnóti András

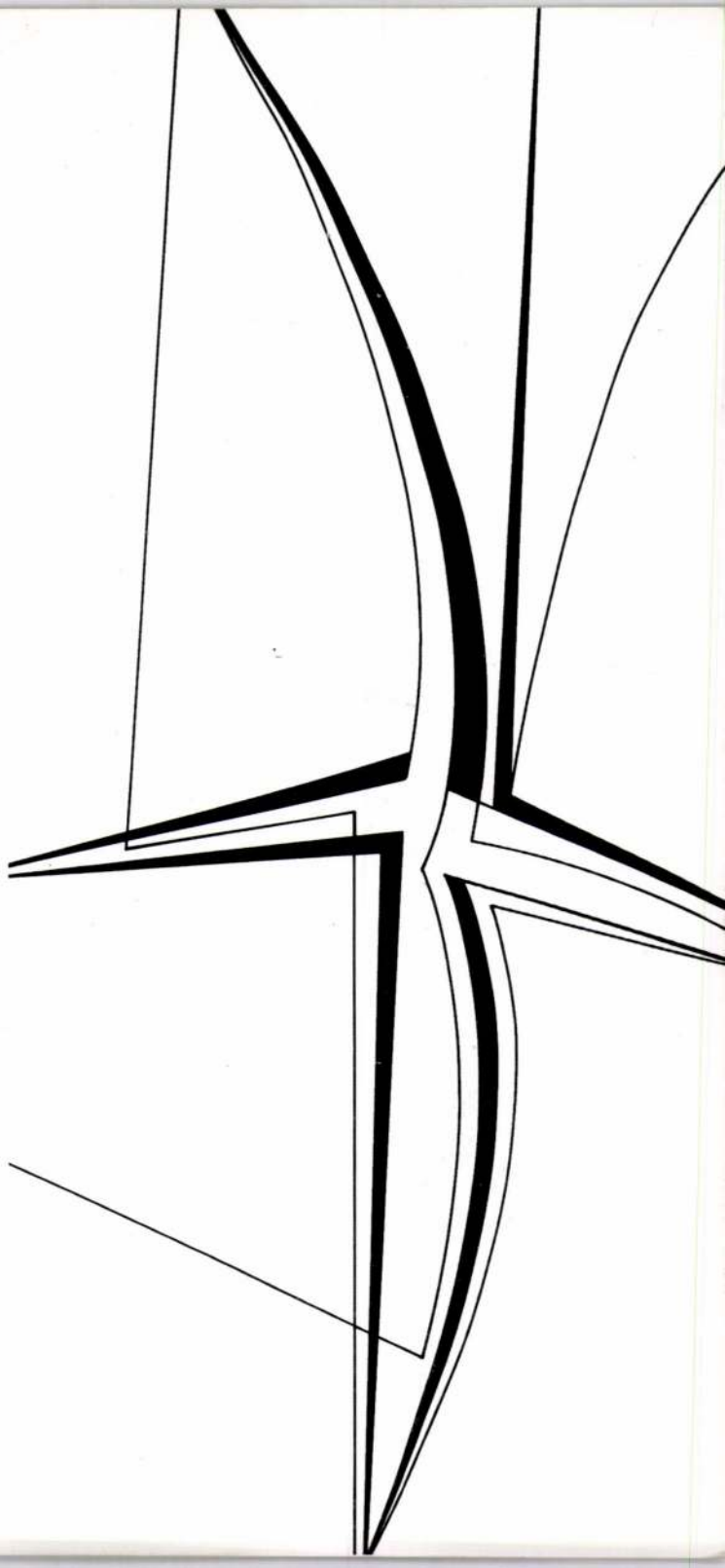

Kovács Tamás (1964, Szeged)

1979-től	• mestere Dargay Lajos szobrászművész
1983-ban	• érettségizik Egerben, a Gárdonyi Géza Gimnáziumban
1981–86	• az encsi művésztelep résztvevője, ez időtől második mestere Fajó János festőművész
1983–87	• barátaival kiállít a budapesti egyetemi galériákban
1985-től	• Budapesten él, reklámgrafikus és nyomdaipari technikus
1987-ben	• első egyéni kiállítására kerül sor Egerben
1988-ban	• Csiky Tibor felkérésére, az általa szervezett „Meditáció" c. kiállítássorozatnak vendég résztvevője
1987–89	• A Budapesti Műszaki Egyetem „M Galériájának" művészeti vezetője
1990	• Alapítója a FÁME Fény-Árnyék Művészeti Egyesületnek

Tanulmányúton járt: Franciaországban, Németországban, Svájcban, Ausztriában.

FONTOSABB KIÁLLÍTÁSAI:

1981	• Országos Karikatúra Pályázat, Kecskemét
1982	• Fővárosi Művelődési Ház, Budapest (csoportos)
1983–85	• Technische Hochschule, Ilmenau – Németország
1986	• Józsefvárosi Galéria, Budapest (csoportos)
1986	• Országos Mobilkiállítás, Szeged
1987	• Megyei Művelődési Központ, Eger (egyéni)
1988	• MEDITÁCIÓ V. Megyei Művelődési Központ, Eger
1989	• Modern Képtár, Kalocsa (egyéni) „Hommage à K. Malevics"
1989	• VII. Országos Érembiennálé, Sopron
1991	• MEDITÁCIÓ Retrospektív Kiállítás, Bartók 32 Galéria, Budapest (csoportos)
1991	• VIII. Országos Érembiennálé, Sopron
1991	• Kassák Emlékmúzeum, Budapest – Szász Jánossal (egyéni)
1992	• Sugárbiológiai Kutatóintézet, Budapest „KRISTÁLYESŐ" installáció (egyéni)
1993	• Kolping-Bildungsstätte, Coesfeld, Németország (csoportos)
1993	• II. Nemzetközi Grafikai Biennálé, Győr
1993	• "Parányi Mesék" (zenéről, szerelemről, szobrászatról, időről, térről) Csokonai Művelődési Ház, Budapest (egyéni)
1994	• „PROLÓG" Gazdagréti Galéria, Budapest (egyéni)

MEGHÍVÓ

A Gazdagréti Galéria
szeretettel meghívja Önt

KOVÁCS TAMÁS
szobrász

„PROLÓG"

című kiállításának megnyitójára
1994. január 17-én 18 órára

A kiállítást megnyitja:

ARNÓTI ANDRÁS
festőművész

Megtekinthető:
1994. január 17–30-ig, 12–20 óráig
vasárnap zárva

Helye: 1118 Budapest, Törökugrató u. 9.

Tel.: 173-5253

MEGHÍVJUK ÖNT A **DUNA GALÉRIÁBA**, XIII. PANNÓNIA UTCA 95., TELEFON: 1409-186. **ARNÓTI ANDRÁS** KÉPZŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA, 1997. AUGUSZTUS 27-ÉN 17 ÓRAKOR. A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA **CZIKORA JÁNOS**. MEGTEKINTHETŐ 1997. SZEPTEMBER 14-IG, HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 10-18 ÓRÁIG.

DUNA GALÉRIA

Arnóti András

MEGHÍVJUK ÖNT A **DUNA GALÉRIÁBA**, XIII. PANNÓNIA UTCA 95., TELEFON: 1409-186. **ARNÓTI ANDRÁS** KÉPZŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK MEGNYITÓJÁRA, 1997. AUGUSZTUS 27-ÉN 17 ÓRAKOR. A KIÁLLÍTÁST MEGNYITJA **CZIKORA JÁNOS**. MEGTEKINTHETŐ 1997. SZEPTEMBER 14-IG, HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 10-18 ÓRÁIG.

DUNA GALÉRIA

Arnóti András

A Rozsnyói Bányászati Múzeum
meghívja Önt

ARNÓTI ANDRÁS
KOVÁCS TAMÁS

SZOBROK, KÉPEK...

című kiállítás megnyitására
és megtekintésére

Rozsnyói Bányászati Múzeum Rozsnyó,
Képzőművészeti Tárlat, Bányászok tere 25.

---

megnyitó 1998. április 29. 15.00 órakor
a kiállítás 1998. május 29-ig tekinthető meg.

Miért vijjog a saskeselyű?

Arnóto András képzőművész Miért vijjog a saskeselyű című tárlata november 8-án 18 órakor nyílik meg a Magyar Borok Házában (Bp. I., Szentháromság tér 6.). A kiállítást megnyitja Novotny Tihamér művészettörténész, közreműködik Rónaszéki Tamás hegedűművész. *(mh)*

M. Magyar Hirlap 2004. ősz 2. Cedd

vákok ! maguk is várják és kommentálják.
y aránytalanul tisztább pénzforrások-
ere, mint a dicstelenül kimult Válasz.[6]
erei, mint most Illyés is, fognak nekem
még a lap hibákkal, de a Szellem[7] hajdani
a laptipus áll közelébb, mint a mai
Prof. Ur kitüntetne bizalmával. Én ki
akivel akár a Válasz, akár azóta meg-
iget/[8] miatt, mem mindig a saját hibámból,
nak azt tartom, hogy Németh Lászlóval tisz-
ülésünk körülményeit.
ett tanulmánya készen lenne, ugy ha most
őszi számban volna legalább egy szép

deklődni, van-e Pécsett népmüvészeti
ilyent p. [példának] o. [kaért] a szekszárdi muzeumban tavaly

Körmöczbánya veszedelme.

A budapest-rutkai vasutat már többen elnevezték magyar Semmeringnek a változatos és szebbnél-szebb hegyi tájaknak amaz érdekes sora miatt melyek merész kanyarulataiban kisérik. De alig van e vasut mentében egy pont is, mely meglepőbben hatna az utazóra, mint midőn a hegyek gerinczén lovagolva, kibuvik a vonat a hatalmas fenyőerdőből s az ember mélyen maga alatt a völgykatlanban ott lát egy feltünő külsejü kis várost, régi korra valló és ujabb épületekkel, melyek bizonynyal impozansok közelről, de innen a magasból ugy tünnek föl, mikor a földrengés a vár falait megmozditotta, nem fordult elő, az eset aggodalmat okozott. A vizsgálatból kitünt, hogy a falrepedések perczenként szaporodnak. A templomot őrizet alá vették s bezárták. Azóta, mintha a talaj akarna megindulni, a ple-

KÖRMÖCZBÁNYA FŐTERE.

is minden legkisebb részletre nézve,

ban mégis hiven adják elő tapasztalataikat.

Ezek közé tartozik Arnould festő, ki a magyar alföldön mint egy gróf vendége tartózkodván, lefestette annak lovait s a mellett egyes jeleneteket is levázolt albumába, melyek figyelmét felköltötték. Ez irja az ezuttal közölt képe magyarázatául a többi közt:

«Magyarország pusztái a lósportok igazi hazája, a lovasra ugy, mint a kocsisra. Minden birtokos büszke a szép lovaira, és méltán. Könynyü, aczélizmu és nagy kitartásu lovak azok, tüzesek és virgonczok, s megérdemlik azt a szeretetet, melylyel a csikós elhalmozza.

Ha véletlenül két kocsi kerül össze valahol a rónán, nagyon gyakran megesik, hogy egész versenyfuttatást rendeznek s néha fogadnak is, mint a valóságos lóversenyben szokás. Én magam is részt vettem egy ily futtatásban. Midőn szeretetreméltó házi gazdámmal künn kocsiztunk, egyszerre mellettünk terem a szomszéd uraság kocsija. Egy darabig egymás mellett haladtunk, midőn a szomszéd földesur azt mondja, ő merne fogadni, hogy két lovával elhagyja a mi hármas fogatunkat. Mi ugyanis egy közönséges magyar szekéren ültünk, s egy csikós hajtotta a három lovat, mig a szomszéd ur könnyü vadászkocsi bakján maga tartotta két lova gyeplőjét. Az ajánlatot gazdám azonnal elfogadta s megkezdődött a hajsza, még a lélekzetem is elállt belé. Ellenfelünknek hires lovai voltak; most az egyszer azonban rosszul számitott; mert eleinte kissé hátramaradtunk ugyan, de hirtelen előre rugtattunk s miután egy ideig egymás mellett rohantunk volna, később ugy elhagytuk a szomszédot, hogy a pora se látszott. Akkor aztán meglassitottuk lépteinket s engedtük, hogy a szomszéd uraság beérjen, a ki aztán csakugyan elő is került, savanyu képpel ismerve be, hogy meg van merve, s magával vitt kastélyába, hol a megnyert fogadás fejében kitünő lakoma várt reánk.»

A német festő meglehetős jellegzetes-

Petőfi-kultuszt. A társaság közlönye a «Koszoru» mindig nagyobb és nagyobb körben terjed. A társaság ezenkivül következő könyveket adott ki: gr. Teleki Sándor «Emlékeit», Balázs Sándor beszélyeit és évkönyvet. Az alapitók sorába léptek: Beniczky-Bajza Lenke és Szmrecsányi urhölgyek. Végül megemlékezett Toldy István elhunyt tagról, kinek helyére *Irmei* Ferencz szépirót választották.

Névy László emlékbeszédet tartott Balogh Zoltán fölött, méltatva és helyes mértékkel szólva az elhunytról, ki az ötvenes és hatvanas években irodalmi térre lépett nemzedék egyik tehetséges tagja volt. Balogh Zoltán kezdetben a festészettel foglalkozott, később költemények jelentek meg tőle az akkori szépirodalmi lapokban. Legkiválóbb műve az «Alpári» czimű verses regény, melyet 1871-ben a Kisfaludy-társaság adott ki. Megirta a nemzet szabadságharczának apotheozisát is «II. Rákóczy Ferencz» czimü, husz énekre terjedő eposzban, de ez már nem jelenhetett meg. A halál 1878-ban, Tokajban vetett véget szerény, de nemes pályájának.

Komócsy József «Szerelem» czimű költeményét szavalta. Azt rajzolja, hogy a szerelem buját nem emészti el se dicsőség, se halhatatlanság. A hatásos költeményt megtapsolták.

Következett *Beniczky-Bajza Lenke* fölolvasása. A jól ismert nevű és szellemes irónőt Szana Tamás vezette a felolvasó asztalhoz, a közönség pedig tapsolva üdvözölte. «A különcz» czimű rajzot olvasta föl. A «különcz» egy szerelmében megsebzett ifju, kit elszakitanak szeretettjétől, s ki aztán nem is szeret többé senkit, csak rideg kötelességeit teljesiti. A szépen irt rajzot a közönség zajosan megtapsolta.

Gróf *Teleki Sándor* nem maga olvasta föl «Petőfi Koltón» czimü visszaemlékezését, noha jelen volt maga is, hanem E. Kovács Gyula bizta.

Teleki nagyon érdekes képeket, jellemző történetkéket mond el Petőfiről, belevegyitve a

Telekihez belépve, azt mondja: «Én vagyok. Eljöttem, hogy kifizessem.» t gratifikácziót, s Teleki hiába mondta, álja okosabb dologra a pénzt», Petőfi azt válaszolta: «ajándékot még tőled sem fogadok el,» azzal letette az összeget az asztalra és elment.

Teleki sok ily érdekes részletet sorol elő, fő törekvése lévén, hogy ugy mutassa be, a milyen ő nála volt. Ő, a ki annyit nélkülözött, szenvedett, maga mondja, hogy soha sem volt olyan boldog, mint Koltón. Huszonnyolcz költeménye alatt diszlik a Koltó név, valamennyit ott irta, s mig magyar él: e kis falu mindig geographiai nevezetesség lesz. Ez a lángész hatalma!

Nagy és hosszan tartó taps követte Teleki fölolvasását. A gróf előlépett és meghajtotta magát. Az ország-világot bejárt és vitézül hadakozott gróf daliás ősz alak, patrialkhális szakállal, egészséges piros arczczal. Megjelenésére ismét kitört a taps.

Ezután *Jókai Mór* lépett a fölolvasó asztalhoz. Öt is taps és éljenzés fogadta. «Ne bántsd a magyart» czimű drámai költeményt olvasott föl, melyről az a hir szárnyalt, hogy politikai czélzatu, s egy nagyobb mű töredékét képezi. Az egész művet azonban a költő nem akarja még most nyilvánosságra hozni. Sajátlag azonban a «Ne bántsd a magyart» a szinpadról már ismert «Hős Pálffy» egy része, nevezetesen annak kibővitett eleje. Balog Bálint és Kuncz közvitézek párbeszédével kezdődik a táborban s éles szembe állitása a magyar és német nemzeti jellemnek.

Jókai fölolvasásának végeztével az ülés tárgysorozata is véget ért, déli 1 órakor.

Ülés után *Jókai* vezetése alatt küldöttség ment *Arany Jánoshoz*, hogy az irodalmi ünnepély alkalmából üdvözölje «Toldi» költőjét. Jókai mutatta be a küldöttséget, ki — mint üdvözlő beszédében mondá — a fiatal irodalom nevében jött az öreghez. Arany János családja körében igen szivesen fogadta a küldöttséget.

A tagok legnagyobb része még összegyült a «Hungária» termében lakomára, mely derülten és pohárköszöntések közt folyt le.

Tulokkal, birkával, tudta volna Patkó Dani, mit csináljon, de azt semmiképen elgondolni nem volt képes, mit kezdjen ő most a kis Susánnával.

Mert hát épen az volt a nagy baj, hogy a kis Susánna kerek tizenhat esztendős vala. Tömött, fekete hajfürtei, csillogó-villogó szép két szeme, fehér-piros arczácskája, eleven ajkainak csattogó kaczaja, lábujjhegyen járó sárga papucskái, mind oly furcsa ingóságok valának, melyeknek a jó Dani a mesterségben nem vehette semmi hasznát.

Még ha testvérje lett volna! De a kis Susánna nagyon messze rokon s az öregeknél csak örökbe tartott bárányka volt. S ámbár a két gyermek együtt nevelkedett s az öregek váltig mondogatták: ez a bátyád, ez a hugod, mégis a jó Daninak sehogy se állt a szivéhez, hogy ő a kis Susánnát csak ugy testvérmódra szeretgesse.

De nem is ugy szerette, hanem ugy, hogy azt kimondani nem lehetett. Nem is mondogatá azt Dani sem a leánynak, sem az egész kerek világnak, hanem a helyett nagy komolysággal eltökéllé magát a szent házasságra, nagy sebten hozzálátván azon rettenetes akadályok elháritásához, melyek annak utjában állottak.

Ilyen rettenetes akadály pedig volt elégséges.

Először is Susánnát az édes anya halála után valamely asszonyos házhoz kellett adni, mert hiába, a világ nyelve örökké jár, mint a tavaszi szél.

Másodszor szabaduló levelet kell váltani, a mely eddig az öregek életében el lett mulasztva. Ehhez már kellett egy kis idő, noha nem sok.

Harmadszor meg kellett remekelni ősi tisztes szokás szerint a czéhbeli ártikulusok értelmében. A kis Susánna egy kontár, mihaszna mesterlegény felesége nem lehet. — No ehhez már nemcsak egy kis idő, hanem egy kis pénzecske is kellett.

Negyedszer kellett szerezni egy tisztes abamentét, tizenhat filigrán veretü ezüst gombbal s tenyérnyi széles nagyszebeni finom ezüst mentekötővel és két ludtojás nagyságu láncczkosárral szintén csak ezüstből. Mindezekhez pedig elmaradhatatlan volt a dolmány és a feszes nadrág és az ezüstrojtu kordován csizma megfelelő ezüst csatokkal és sarkantyukkal.

S ötödször és végezetre még a pappal s a kérő és kiadó násznagyokkal is csak meg kellett alkudni, a mi szintén csak időbe kerül, a költséget nem is számitva.

Az első akadály szerencsésen elhárittatott.

Volt a kis Susánnának egy távoli nagynénje Szász-Fenesen, Mikola László uram várnagyjának Szapora Mártonnak tisztes felesége. Patkós Dani e jó asszonysághoz szalasztott el a temetés napján egy lovas gyereket a szomoru hirrel és a kis Susánnára vonatkozó atyafiságos kérelemmel.

A jó asszony nagy hirtelenséggel mindjárt másnap Tordán termett, a jó Patkósnét agyonsiratta, a két gyereket agyoncsókolta s azzal «nosza, rajta, rakodjatok, fogjatok, siessetek, ezt a ruhát, azt a ruhát el ne felejtsétek», felült a kocsira s ugy elhajtott Susánnával egyetemben, hogy a két szerelmes jószágnak még időt sem engedett a bucsuzásra. Igaz, hogy ezeknek sem jutott eszébe ölelkezni, csókolózni, egymás nyakába némán belékapaszkodni, örök hűséget esküdni, égő könnyeket csepegtetni, kendőt lobogtatni s több efféle hiábavalóságot cselekedni.

— Aztán fiam, — szólt az asszony bucsuképen — ha dolgaid rendben lesznek s emberséges ember akarsz maradni, a mi házunk nyitva lesz előtted. Tudod a többit.

Tudta azt jól Patkós Dani, de felelni, már akárhogyan történt, nem tudott rá. Csak nézte égő szemekkel a tova gördülő kocsit és a mikor az oly messze távozott, hogy többé nem láthatá, felgyürte ingeujját a karjára, fogta két kézre a legnehezebb taglót s akkorát ütött a hidgerendához állitott bivalybikának a két szarva közé, hogy annak a koponyája kétfelé hasadt, mint valami hitvány sárgatök. Nem is látták Tordán sem azelőtt, sem azóta csuf bivalybikának ily szörnyü hirtelenséggel való kivégeztetését.

A kis Susánna pedig eltakarta szemét himzett kötényével, s midőn a kocsi már elhagyá a várost s a temetőt is már szépen elkerülte: ugy sirt, ugy zokogott, hogy azt hivé már, a szivének meg kell szakadnia.

— — Következett most már a második akadály, a szabaduló levél előteremtése.

Ez is könnyedén megtörtént. A czéhmester nemes Szombati Sámuel uram jó szemmel nézte az ifju embert, jó barátságban volt az öreg Patkós Dániellel is, és minekutána mind az atyamesterek, mind a többi tisztelt mestertársak jól tudták azt, hogy az ifju ember könnyü kézzel bánik a legszilajabb marhával is, de különben hamis mértékért ellene, sőt apja és nagyapja ellen is soha semminemü panasz nem emeltetett; ennélfogva neki az érdemes czéhgyülés mindenféle könnyebbséget megengede, elnézvén az illendő taksa fejében a háborus és viszontagságos időknek miatta még azt is, hogy a vándorlásnak három álló esztendejét ki nem tölté.

Igy hát nem maradt egyéb hátra mostanság, mint a harmadik akadály, a remekelés.

Erre is készült már Patkós Dani, sőt a napja is ki vala már tüzve kisasszony után való első szombati napra, de még nemes biró uramnak és az érdemes városi tanácsnak is be lőn már jelentve a nagy nap, egyszersmind minden uri renden levőkkel egyetemben meghivatván a nagy lakozásra, midőn egy este nem hajtának haza a pakulárok a legelőről és nem jöve haza sem egy tulok, sem egy kerge juh.

Nosza ló hátára, kézbe a taglóval, el-ki a havas oldalára, veszedelem lesz ma.

Lesz ám, de nem Privoda kapitánynak. Patkós Dani megtalálta a pakulárokat, de főbe ütve, véres tarkóval, füben heverészve. Költögeté őket, szólt hozzájuk, de biz' azok nem feleltek, meg sem mozdulának. Egy kicsit meg volt halva mind a kettő, s juhnak, tuloknak se hire, se hamva.

Csak azután nézett széjjel Patkós Dani. És megtudta azt, a mit meg akart tudni. A gyilkos ráczok, Privoda kapitány legényei, követték el a gyalázatos gonosztettet. És nem is lehetett ellenük semmit tenni. Messze jártak már a turi határ felé, s aztán mit is kezdjen egyes ember, ha mindjárt tagló van is a kezében.

Hanem most már remekelés, mesterlevél, szép ezüstös mente, jámbor házasélet, édes kis Susánnám — várhattok egy kis ideig.

Mikor ezt mint elgondolá Patkós Dani, majd lefordult a ló hátáról.

Haza ment nagy búsan. A mi husféle volt a székben, azt elosztogatá szomszédok közt, jó barátok közt, szegény emberek közt. Rendbe szedte ingóbingóságát, bezárt minden ajtót, felöltözött ünneplő ruhájába s aztán a kulcsokat beadta a város házához. Magához vette legnagyobb taglóját, legszebb kését, czipószinü nagy kutyáját, felült a lovára s még az éjjel, fényes holdvilágnál, szép Aranyos partján elindula fel Toroczkó felé.

(Folyt. köv.)

A DUNDEE-I HID ÁTMETSZETE KÉT OSZLOP KÖZÖTT.

A nagy vasuti szerencsétlenség Dundee mellett.

Az a szerencsétlenség, mely Dundee mellett Skócziában történt, egészen páratlan a maga nemében.

Mert hogy vasuti vonatok a legkülönfélébb módokon tönkrejutottak, kisiklottak, összeütődtek stb., az, fájdalom, gyakrabban előforduló eset.

Páratlan az, hogy vihar döntsön föl egy vasuti vonatot, s épen egy hid tetején, magával sodorva a hidnak is jelentékeny részét.

Mult deczember hó 28-án hallatlan vihar vonult el Skóczia felett. Ugyanaz, mely később Finnlandban is nagy pusztitásokat okozott, s egész Közép-Európa zord időjárását is enyhébbé tette. Legvadabbul Edinburgh táján este 6—7 között dühöngött, ugyanakkor, midőn az Edinburghból jövő vonat Dundee felé közeledett. A Tay folyó fölötti hidon kellett a vonatnak áthaladnia. Egy látszólag igen erősen épült hid ez, majdnem két angol-mértföldnyi hosszu, s majdnem egészen uj, a mennyiben csak 1878. év május havában adatott át a közlekedésnek.

Midőn a vonat a hid közepére érkezett, a hidőr bámulva vette észre, hogy a lokomotiv kéménye szikrázó füstölését egyszerre elvesztette szeme elől. Zaját hallani a nagy viharban nem lehetett, s a látás sem vala egészen tiszta, mert a csapkodó hó és eső bizonytalanná tették a tova tekinthetést. Oda szaladt tehát a telegraf billentyűjéhez, hogy a vonat állapota felől megkérdezze a hid másik oldalán levő őrt. De a telegraf nem működött — meg kellett valahol szakadnia. Kétség fogta el az őrt, rémséges kétség, hogy nem szakadt-e maga a hid is kétfelé. Megpróbálta, hogy a hid rácsozatán előre kapaszkodjék, hanem az iszonyu vihar miatt vissza kellett térnie neki is, a hid igazgatójának is.

A hir hamar elterjedt a városban, s este 10 órakor, mikorra a zivatar szünt egy kissé, s ki is derült, egy csapat ember hajóra szállt, hogy a szomoru valóságról tudomást szerezzen. Ott

*

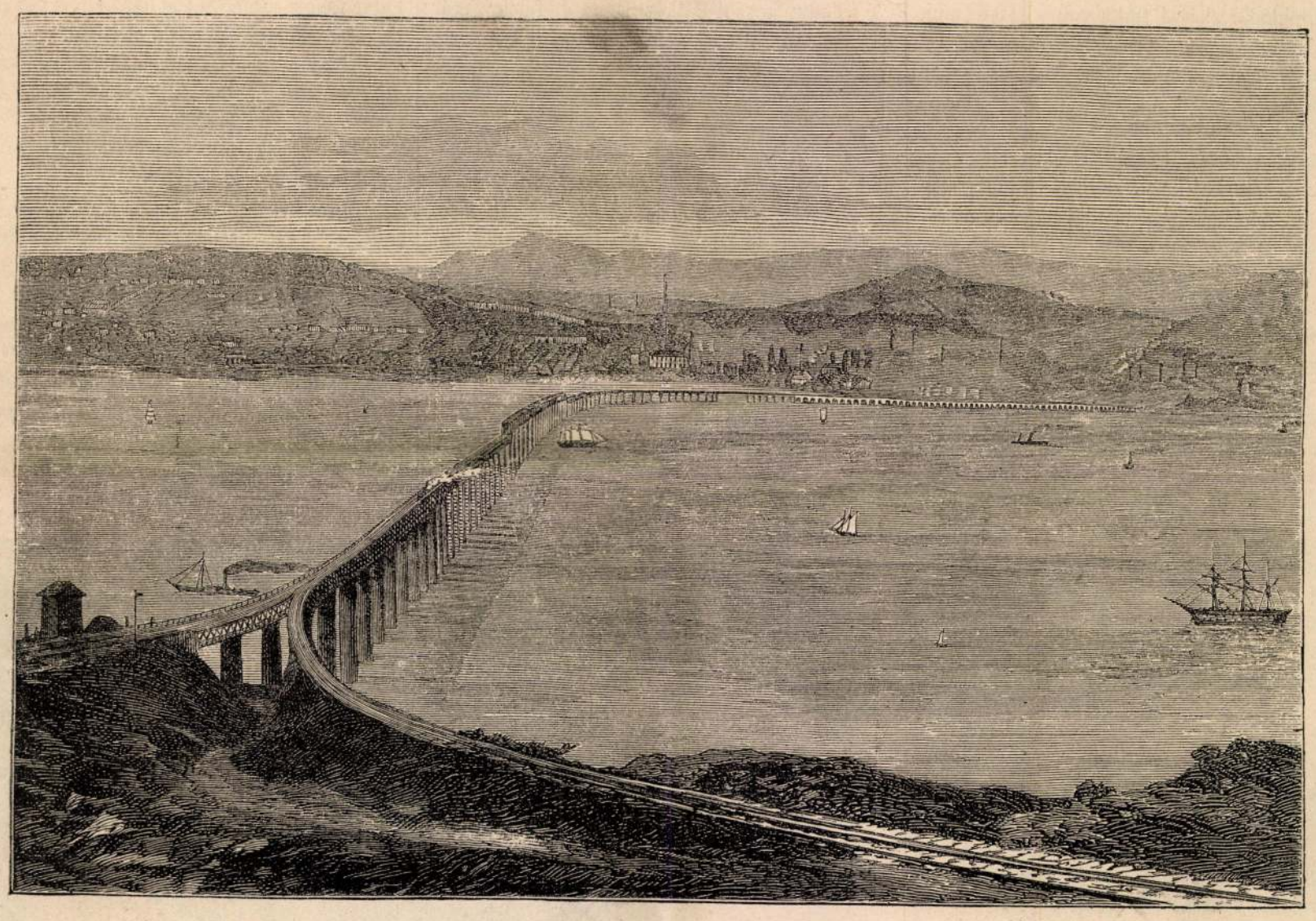

A NAGY VASUTI SZERENCSÉTLENSÉG DUNDEE MELLETT. — A HID, A DÉLI OLDAL FELŐL.

VERSENY A PUSZTÁN. — ARNOULD G. TANÁR RAJZA.

Arnschel H.J./Hanz Jacob/,asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordúlt asztalosleg é-
nek jegyzéke származási hely szerint:"Wien:Arnschel
H.J." 12K.old

Batári Ferenc: Asztalosleg ények Győrött a XVII.
században - Adatok Győr város asztalosmüvesség ének
történetéhez 93.old

Arrabona,9-Áantus János Múz.Győr,1967.- A Győri
Múz.Evkönyve

Hanz Jacob Arn-schel,asztaloslegény

A győri asztalos és puskaagykészitő céh legénykönyvéből,1675-től: "Hanz Jacob Arnschel von Wien tischler
r gesel aus Esterreich". 102.old

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII.században.Adatok Győr város asztalosmivességének történetéhez. 93.old

Arrabona,9.Kantus János m.v.Győr.1967.A Győri Múz. Evkönyve

Arnschel, Hans Jacob, asztaloslegény

Győrben 1674-1699 között megfordult asztaloslegények jegyzéke: "Arnschel, Hans Jacob, "ien, 1676". 113.old 13. jegyz

Batári Ferenc: Asztaloslegények Győrött a XVII. században - Adatok Győr város asztalosmüvességének történetéhez 93.old

Arrabona, 9.-Xantus János Múz. Győr, ~~xxx~~ 1967.-A Győri Múz. Évkönyve

Iktatószám:
Ügyintéző:
Tárgy:

Arnsheimi Schnitzler:

János

Ptolomaeus 1482.
ulmi kiadása reszere
fába metszette Magyar-
ország térképet

Márki Földr

293

Márki Sándor dr.:
A magyar térképirás
multja és jelene.
Földrajzi Közlemények
1896.

Adat kevés!

Római csonttü VI. 264.

Arnstein Henrik

épitömester

+ 1914 szept. 11.

Ipartestületi évkönyv

1915. 116. l.

Egyiptomi régészet III. 163.

megirva

Arnz et Comp

Az alábbi nincs litografiák Pronay Gábor = Vázlatok Magyarhon népéletéből (Pest, 1855) c. műveben jelentek meg. E műben 25 nincs kép volt Barabás Sterio és Weber Henrik festmenyei utan. E mű magyarul, nemetül és francia-ul jelent meg.

Budai Szüret-

Arnz & Comp in Düsseldorf. -

Dunavizhordogató

Sterio. - M. le Baron de Pronay:

Hongrie"-ból. - Arnz & Comp. in D

Giebel in Pesth. - 284 x 199 m/m.

erenc meggyilkolása a hajóhidon 1848

Ermordung des k. Komissärs Grafen v.

e", s ugyanez olasz, német és szláv

a 1849-ben. Jelzés nélkül. 48 x 34 cm.

ben Jelzés nélkül 1849.Főv.

tor, Szines könyomat. 28 x 19.5 cm.

Kremmer: A régi....356. -

. - Wassermann. - Le porteur de eau".

"Edyuisses de la vie populaire en

üsseldorf. Eigenthum und Verlag v.

- Lanfr.Gyüjt.237. -

megjeva

Arnz et Comp

Az alábbi szines litografiák Pronay Gábor = Vázlatok Magyarhon népéletéből (Pest, 1855) c. műveben jelentek meg. E műben 25 szineskép volt Barabás Sterio és Weber Henrik festmenyei utan. E mű magyarul, nemetül és francia-ul jelent meg.

Budai Szüret-tor, Szines kőnyomat. 28 x 19.5 cm.

Arnz & Comp in Düsseldorf. - Kremmer: A régi....356. -

Dunavizhordogató. - Wassermann. - Le porteur de eau".

Sterio. - M. le Baron de Pronay: "Esquisses de la vie populaire en Hongrie"-ból. - Arnz & Comp. in Düsseldorf. Eigenthum und Verlag v. Giebel in Pesth. - 284 x 199 m/m. - Lanfr.Gyüjt.237. -

erenc meggyilkolása a hajóhidon 1848

Ermordung des k. Komissärs Grafen v.

e", s ugyanez olasz, német és szláv

a 1849-ben. Jelzés nélkül. 48 x 34 cm.

a 1849-ben Jelzés nélkül 1849.Főv.

Ø Árnyai Ottó

Gyümölcsendélet
2 db. Of.

XXIII. anke.

Postatakarék

1924. márc

s bucsuzhatunk.

sig őszinte tisztelettel

üdvözlöm:

F. Kaukorics Béla

ÁRNYÉKKÖTŐK

AZ ÁRNYÉKKÖTÖK CO-MEDIA SZERKESZTÖSÉGE
MEGHÍVJA ÖNT A

111 ABLAK

HOMMAGE Á MARCEL DUCHAMP

CÍMÛ NEMZETKÖZI TECHNO-ART KIÁLLÍTÁS
ELSÖ ÁLLOMÁSÁRA.

NYITÓPROGRAM:
OPÁL SZÍNHÁZ: LÁNGCLÓ FRIZSIDER - PERFORMANSZ
ÁGOSTON TRIÓ: SZAMORODNI ÉDES - KONCERT
BORTNYIK ÉVA - TUBÁK CSABA ÉS TAMÁS AMARYLLIS VIDEÓI

BLACK-BLACK GALÉRIA
BUDAPEST, IX. KER., BALÁZS BÉLA U. 20.
1997- DECEMBER 20. - 18 ÓRA

Árokháty Béla

l.

Evang. lexpt.

428, 429. l.

F. Cirmar Lúnes Humeche de M.

TÓDOR JÁNOS RIPORTJA:

Nyomkereső

A miskolci börtönbe vittek a rendőrök. Ott kifeszítettek, mint Jézus Krisztust, és úgy ütöttek. Négy napig voltunk ott. Mert nemcsak én, hanem a Zsu is ott volt, a női részlegben. Ezt attól a rendes nevelőtiszttől tudtam meg, akinek a kiszabadulásunkat köszönhetjük. Ha ő nincs, ott pusztulunk. Ő intézte el, hogy kiengedjenek, anélkül, hogy kifizettük volna, amit követeltek tőlünk...

***

Pepe nullásgéppel lenyírt, hámló koponyáján imitt-amott átütnek a kipusztult hajhagymák foltos szigetei. Szakállában, bajuszában odaszáradt takony és ételmaradék.

Édesanyjával, nővérével, sógornőjével toporgunk az ágy lábánál; végzős gimnazista unokahúgának szép arca, mint nap a rozsdás roncstelepet, úgy ragyogja be a bezápult, áporodott ispotályt. A fiatal lány most odahajol Pepéhez, kezében olló, s nagy igyekezettel lát neki, hogy kitakarítsa nagybátyja arcát, levagdossa az elvadult, vörösesbarna bajusz szájba érő söprűjét.

Pepe, a maga negyvenkét évével, kábán pislog, mint egy halálosan fáradt, kiöregedett bokszoló, akit az imént küldtek a padlóra; már számol rá a bíró, ő pedig négykézláb próbál föltápászkodni, a ring sarkában némán üvöltő tréner véreres tekintetébe kapaszkodva.

És valóban, állapítom meg magamban, barátom kiköpött Bruce Willis, a veterán öklöző a Ponyvaregény című filmből, azzal az elnagyoltan leborotvált tar fejével, szétbarmolt vonásaival. Mintha órákon át gázálarc keszonja fojtogatta volna ezt az arcot.

Pepe egy napot töltött a zárt osztályon, tegnap hozták le ide, a nyílt elmére. Nincs valami jó híre az F.-i kórháznak, de hát Pepének, jobban mondva a mamájának, hiszen barátom nem tudott magáról, nem volt más választása: a tóparti község, ahol Pepe édesanyja él, ehhez a kórházhoz tartozik területileg.

Azt mondja a nővére, ne is kérdezzem tőle, merre járt és mit csinált a múlt hét szombatján, mert Pepe nem emlékszik semmire. „Képzeld, megvolt az esküvő" — mondja a hátunk mögött egy mackónadrágos, atlétatrikós, keszeg ember, aki az előbb jött be a szobába. „És mit szólt ehhez a báró?" — kérdezi tőle a bevetett ágyon feje alatt összekulcsolt kézzel fekvő, zsíros hajú pizsamás. „Áááá, az a köcsög nem is tudott róla — nevet amaz, s nikotintól sárga ujjait végighúzza a száján —, a Jose atya titokban adta össze őket..."

Pepe megismer bennünket, ahogy alvajáró az utat, de az altatók és nyugtatók kényszerzubbonyából sehogyan sem bírja kiszabadítani magát. Nem erőltetjük a dolgot, s már menni készülünk, amikor odaint magához, és ügyet sem vetve a többiekre, hangosan belekezd a miskolci börtönkalandba. Nem néz rám, maga elé bámul és monoton hangon magyaráz. Mintha egy előre megírt szöveget mondana föl, amit nagyon messziről súgnak neki. Hegyezni kell a fülét, hogy meghallja.

***

Fél öt lehetett, amikor Zsu telefonált H.-ból, éppen a 16 órát hallgattuk a rádióban: a vasutas-sztrájk tovább tart.

VERSENY A SOROS ALAPÍTVÁNY TÁMOGATÁSÁVAL, 1995. III. SZAKASZ, 5. FORDULÓ

Képzeljem el, Pepe eltűnt a Péterfyből. Én azt sem tudtam, hogy bent van, azért szólhattak volna, tettem a szemrehányást Zsunak. Az istennek sem akart befeküdni a kórházba, a felesége szinte erőszakkal ráncigálta be. A cukrát állítják be, mert nagyon megdagadt a lába.

Zsu és Pepe már másfél éve H.-ban éltek, ahol a Zsu nagyszüleitől örökölt kocsmát vitték. Pepe, az egykori borász lett a csapos, még Zsu általában az italokat szerezte be a kis Polskival. Zsu délelőtt tizenegykor hívta föl Pepét, hogy megnyugtassa, vasárnap bemegy hozzá. Akkor mondta a nővér, hogy nem tudja adni, mert nincs a szobájában. Amikor Zsu nem érte be ennyivel, az ápolónő kérte, hogy várjon egy kicsit, körülnéz a körleten. Hogy valóban körülnézett-e vagy sem, azt nem tudta Zsu, mindenesetre fél perc sem telt el, újra ott volt, és elmondta, mi történt.

Pepe megreggelizett, bevette a gyógyszereit, aztán egyszer csak fölhúzta a farmerjét, és azt mondta a szobatársának, hogy ő most kimegy, ha akar, tartson vele. Pénzt is tett a zsebébe. Szabadidőruhára emlékeztető pizsamafölső volt rajta, a lábán papucs. Már a Bethlen utcában járt, amikor az egyik nővérke észrevette. Utána is szaladt állítólag, de nem érte utol, mert a Bethlen utca felé a kórháznak nincs kijárata, és mire megkerülte az épülettömböt, Pepe már nem volt sehol.

Megnézték a lakcímét, a személyi igazolványa ott volt az irodán, aztán azt az ápolónőt küldték ki, aki az előbb hiába futott utána.

Pepe tényleg hazaindult, csakhogy a Hernád utcai lakásba nem jutott be. De nem ám azért, mert nem volt nála kulcs. („Direkt nem hagytam nála kulcsot, nehogy hazalógjon", így Zsu). Pepe ugyanis a harmadik emeleti ajtó helyett a két szinttel lejjebb lakó öregasszonynál csöngetett, dörömbölt. Amikor a halálra vált mamika rémülten bizonygatta neki, odabentről, hogy ő nem itt, hanem kettővel följebb lakik, belerúgott az ajtóba, aztán leballagott a lépcsőn.

Zsu egyáltalán nem hitte, hogy Pepe lelécelt a kórházból. Egyre csak azt hajtogatta a telefonba, hogy biztos rosszul lett a klotyón, és most fejjel előre dőlve, saját hányadékában fuldokol az árnyékszéken, vagy ami még ennél is rosszabb, ott fekszik valahol, a kórház valamelyik eldugott, gazzal benőtt zugában. És biztos nem is él.

„Hallottál te már olyat, hogy valaki csak úgy kisétál egy kórházból?" — kérdezte izgatottan. — „Ráadásul a szemüvegét sem vitte magával... Mondtam is az ápolónőnek, hogy engem ne hülyítsen, én Zsu vagyok, nem bolond!"

Nyugtatgattam, hogy nem kell beszarni, ismeri Pepét, biztos unta a banánt, és kiugrott egy kicsit hörpölni valamit. Hétvégén különben is a betegeket hazaengedik, addig se kell nekik enni adni, nyilván Pepe attól sokalt be, hogy itt lakik egy köpésre, mégis bent kell rohadnia. Nem fantáziáltam, csak megpróbáltam a barátom fejével gondolkodni. Nem esett nehezemre.

Persze ettől a nő, ahelyett, hogy lecsillapodott volna, még inkább bepörgette magát: „Aki dögrováson van, az bírja ki a seggén, s hagyja magát meggyógyítani!"

Alig tudtam lebeszélni, hogy Pestre jöjjön. Megígértem neki, hogy körülnézek a terepen.

***

Eszembe jutott, a rádió bemondta, öt óra tájt indul Miskolc irányába a Keletiből a napi kettőből (a még elégséges szolgáltatás) a második vonat. Kocsiba vágtuk magunkat az aszszonnyal, és a harminc fokos április végi melegben átraliztunk a pályaudvarra.

Na ott aztán egy szál vonat sem volt. De embert is csak négyet láttunk, egyik sem hasonlított az elcsatangolt Pepére.

Biztos voltam benne, hogy Pepe valamelyik Garay tér környéki törzshelyén húzta meg magát. Nyilván eszébe sem jut, hogy hiányozhat valakinek. Megszívja magát, aztán visszabattyog a kórházba. Ő fog a legjobban röhögni, ha megtudja, expedíciót indítottunk a keresésére. Egyedül az az információ zavart egy kicsit be, hogy barátom nem találta otthon az emeletet. Az nem létezik, hogy alig egy óra alatt *annyira* beszivornyázzon. Különben is, olyankor az ember még inkább hazatalál. Pepe általában csak bort ivott, három decit tisztán, miért éppen most változtatott volna évtizedek alatt jól bevált szokásán? Zsu szerint ötszáz forintnál több nem lehetett nála, abból pedig errefelé reggeltől estig vedelheti a nyolcforintos rizlinget az emberfia.

A Nefelejcs utca elején parkoltunk le, ha már kutatás, legyen szisztematikus. Itt két borozó is kínálta magát. A Keleti felé eső egy valamikori Duna-Tisza közi téesznek a pancsát mérte. Pepe ezt a helyet szerette a legjobban. Tavaly télen jártam itt vele utoljára. Be akart mutatni egy „valódi" pénzbehajtónak, „első látásra úgy néz ki, mint egy lepusztult csöves, de aztán, ha meghallod, miket mesél..." lelkesedett a barátom, és sokatmondóan tette hozzá: „kommandós volt korábban..." Zsu csak gúnyosan nevetett ezen, nem értette, minek ez a rituális bevezető ahhoz, hogy lemenjünk inni. Szó se róla, Pepe akkoriban mindig ezzel a csöves pénzbehajtóval akart engem összehozni. Morgót, a fehér szőrű kuvaszféleséget is folyton vittük magunkkal, kikötöttük a pincelejáró rácsához, kell az állatnak a levegő. De azzal az illetővel egyszer sem futottunk össze.

Pepét itt is, meg följebb, a Damjanich utca sarkán lévő kocsmában is *a Kutyás*ként ismerték, de most csak rázták a fejüket a pult mögöttiek, meg az állandóra bejelentett támaszkodók: „Él az még egyáltalán? Ezer éve nem láttuk..."

Benéztünk gusztustalan sörbárokba is, pedig azokat Pepe szívből utálta. A Garay piacot is körbejártuk, ami meglehetősen lehangoló program tud lenni egy ilyen döglött szombat délutánon.

Végső reményünk a Garay és a Murányi utca sarkán terpeszkedő mocskos akvárium volt. Ebből a büféből szoktuk figyelni Pepével a gagyizókat, valutázó romákat meg lengyeleket.

„Az előbb már kereste egy magas, nagydarab férfi a Kutyást", közölte velünk a halszemű, olajos arcú pultember, miközben sötétkék köpenyébe törölte mosogatólés kezét.

Úgy látszik, Zsu már riasztotta Pepe családját; a személyleírás Pepe röplabdás sógorára illett.

A Péterfyben a főnővér csak azt ismételgette, amit már amúgy is tudtunk. Próbálták bejelenteni a rendőrségen az eltűnését, de a szám *mindig* foglalt volt. Az édesanyja viszont éppen az előbb ment be a kerületi kapitányságra.

Pepét másnap délelőtt találták meg a rendőrök valahol a Ferencvárosban. Arca több sebből vérzett, testét zúzódások, horzsolások borították, nagylábujja eltörött, lába olyan állapotban volt, mintha végigfutotta volna a Szahara-maratonit.

„Én nem mentem ki a kórházból", hajtogatta egyre, de nem akarták elhinni neki.

***

Pepét egy hétig altatták, vitaminozták a nyílt pszichiátrián, aztán átkerült a sebészetre, ahol is aranyérrel megműtötték. Már régóta szenvedett az aranyerétől, többször is előfordult, hogy a szomszédjukban lakó ügyes kezű bábaasszony nyomta vissza neki, ettől viszont — a baj nem jár egyedül — Pepének mindannyiszor erekciója támadt. Úgyhogy nem is bánta annyira, hogy kijött... Röhögtünk ezen is eleget; más aranyerével könnyen viccel az ember.

Alighogy hazaengedték, s próbált beállni a pult mögé, távirat érkezett, azonnal vissza kell mennie a kórházba, valami nincs rendben a hemoglobinjával. Meg a mája is négy ujjnyival nagyobb a kelleténél.

Lifttel megyünk föl a *Májosztály*ra, s mi másra is gondolhatnánk, mint saját májtáji fájdalmainkra.

A hosszú folyosó végén van Pepéék négyágyas betegcellája. Közvetlenül mellette egy féloldalára fordult, nyitott szájú, fogatlan roncs horpaszt. Mint amikor a gőzmozdonyból kiengedik a fáradt gőzt, olyan hangokat ad ki magából.

Miről is eshetne szó, mint a májról. Pepe már minden tud a hepatomegaliáról. A főorvossal, akinek saját szőlője van, gyakorta cserélnek eszmét. Borász és májász. Azt mondta neki a doki, ha végleg leáll a piával, ő úgy rendbe hozza a maradék (még működő) máját, hogy attól akár száz évig is élhet. Pepének amúgy is óriási mázlija van. Megtükrözték a nyelőcsövét, és nem találtak benne visszeret. Pedig a májbetegek kilencvenöt százalékának visszeres a nyelőkéje. Megpattan egy erecske, aztán vége a dalnak.

Tűz be a nap a panorámaüvegen. Akár egy hatalmas, lángoló máj. Körmömmel zavartan kaparászom az egyik piros kockát az asztalterítőn, és megfogadom, hogy mától aztán egy kortyot se.

Pepe, köszöni szépen, teljesen rendben van.

De hogy valójában mi esett meg vele azon az áprilisi szombaton, arról fogalma sincs. Tudja viszont, hogy a miskolci börtönbe nem vihették, mégis mindig *ugyanaz* a történet jut az eszébe (rendőrök, Jézus Krisztus, nevelőtiszt stb.), mintha csak bemagoltatták volna vele.

„Utóbb kiderült, nem ittam akkor semmit. Három hete nem volt bennem szesz. Azt hiszem, a dilibogyók tettek be nekem. A nővér azt mondta, hogy vegyem be egyszerre a reggeli meg a déli gyógyszeradagomat. Féltem, hogy fejre állok annyi szartól. De ő megnyugtatott, nem lesz semmi baj, majd meglátom, csoda fog történni velem..."

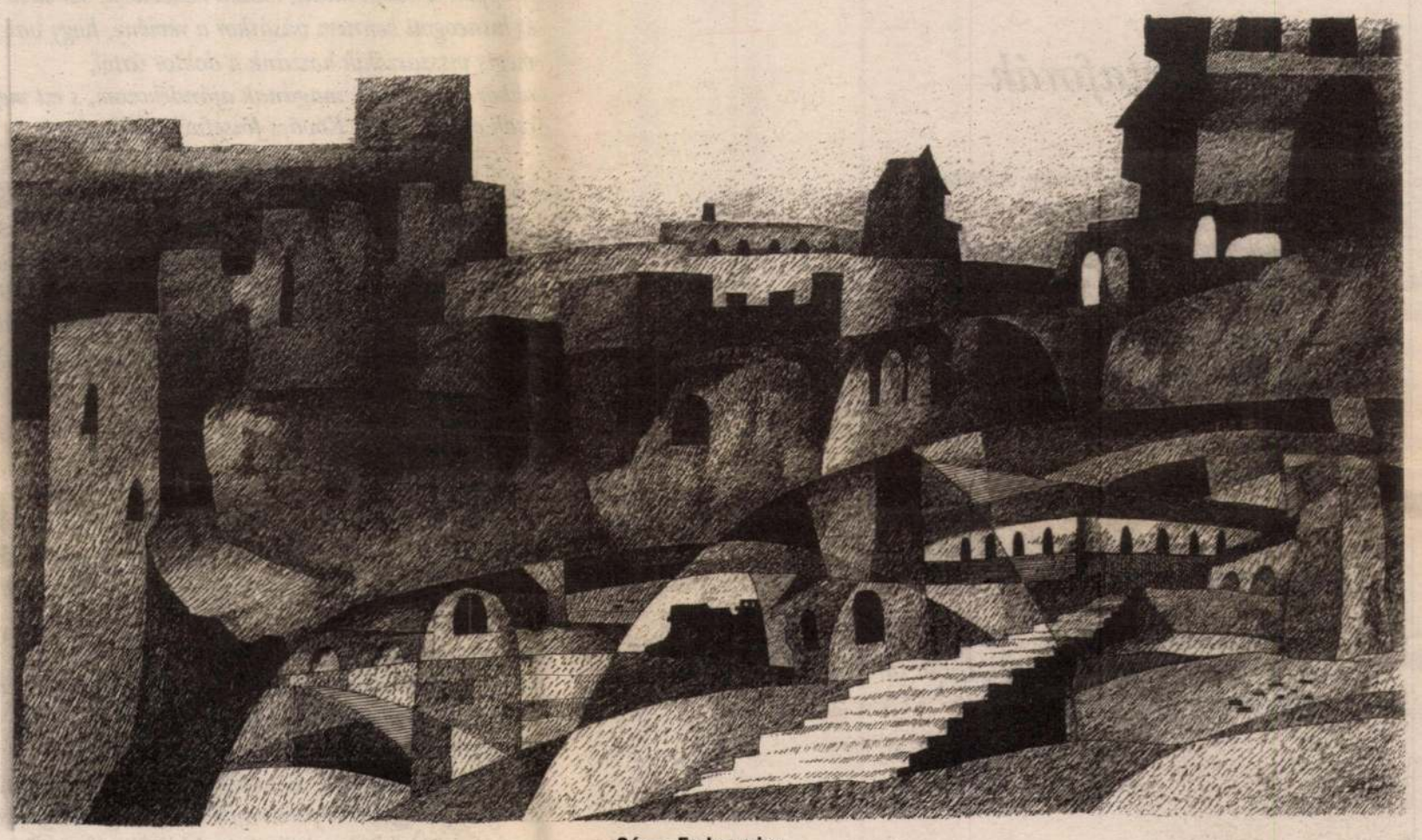

Sógor Endre rajza

Árokszállásy Péter

BÖRÖNDI LAJOS:

Lelet

Valószínűtlen sárga nap ragyog fölöttünk.
A táj valószínűtlen sárga.
Kövek, kristályba fagyott levelek, csontok
fordulnak a sárga napvilágra.

A táj húsa kilátszik. Halak csontváza
fehérlik árván. Megfagyott lábnyom.
Hullanak a göröngyök a szívre, sziklák:
október huszonhárom

1992. Belövés érte a múltat. Történelmünk
emlékek háza.
Múlt vagyunk mi is, csak élünk.

Minden hiába.
Cédulát lábujjunkra, hogy összekeverhetők
legyünk legalább. Mint a szeretők!

Metaforák

Szívünkön fut át a Garam, kerestem
hol is lehet Szent Benedek?
Aztán megleltem Hronsky Benadik,
s azt hittem, hogy ez nem lehet

az a folyó, az lefutott
mint vízfesték az ócska papírról.
És minden ami szép volt mese lett,
álom az összefirkált múltból.

Nekünk Nagyszombat, Nyitra, Pozsony.
Nem bánt, hogy Trnava, Bratislava
hanem, hogy csak az lehet.

Kosice, Sighisoara, Cluj Napoca.
Minden folyik, elmaszatolódik, csupa sár
emlékezetünk. Elmúlás, halál.

Átkelés

(Bárdos Ágnesnek)

Nem kellünk. Át! Velünk már
minden megtörtént, s el is pusztultunk.
Mi ez a próba? Egy halál utáni kísérlet?
Uram, nekünk a hal is már csak büdös!

Nincs lehetőséged, mindent elrontottál,
te sem hiszel bennünk, ahogyan mi sem
hittünk magunkban, (benned sem)
nem mondhatod, hogy bűnös

mondjuk nép (csoport) vagyunk. Túl sok
volt a kísérlet, nem érdemlünk mi már
próbát, pazarold másra „jóságos" kegyed!

Vigyél mást át a túlsó partra (csempészáruként)
feledkezz meg rólunk! Mi nem keltünk át.
Hozzánk most már csak így lehetsz kegyes.

CSIKI LÁSZLÓ:

A mondat vége

(Az Idegen monológokból)

Felmentek hajnalban, ködben tüzifát lopni a barátaim,
szóltam magának, Lisbeth, ne hallja meg a fejszecsattogást,
mi itteniek kezdettől süketek vagyunk rá, de maga idegen,
magának szólni kell, és elmagyarázni,
hagyja a törvényt, tanulja a szükséget, ami megbontja,
mi ebben a cinkos szegénységben egyet értünk zajon, hallgatáson,
különben fel-feljelentjük egymást egy rossz szó miatt,
vagy ha udvarunkról reggelre tovább-lopja a tüzelőt a szomszéd,
és egy hét alatt sem hozza vissza a felhagyott közösből,
mert akkor segítünk neki kásztába a helyére rakni,
meghívjuk még egy snapszra is a konyhában.

Szóltam akkor is, amikor a tornácon a hálóingét tépte,
ne hozzon rossz hírbe a kényes igazával,
hogy nem tudom az asszonyomat kordában tartani,
különben igaza volt az este, tényleg eladtam a kutyát,
de a kutya se fizetne értem, ha gyámoltalannak lát,
hogy nem tudom az asszonyomat kordában tartani,
megadni neki, ami jár, vagy rákiáltani,
de hát tényleg képtelen voltam a szerelemre tegnap,
és éppen a kutya miatt, hiszen kedveltem, sőt etettem én is,
és kuncogott bennem vásárkor a remény, hogy vasárnapra
mégis visszaszökik hozzánk a doktor úrtól,
akkor még egyszer magának ajándékozom, s ezt megünnepeljük,
csak elkeresztelem Kovács Józsefnek előbb.

Mondtam, üsse agyon a pókokat, nem reinkarnálódott néptanítók,
mondtam, ne küldje városi laboratóriumba a tojást,
itt együtt élünk, fekszünk a tyúkokkal, kolibacilusokkal,
nincs bennünk több s egyéb, mint az elviselt többiekben,
mondtam, mindkét végükön nyitottak vagyunk, akár a patak,
sőt a lombok képe is megcsillan bennünk odafentről,
szélcsendes időben, főként ünnepnapon,
vagy amikor áthozzuk víz felett az akáctörzseket,
mondtam, ugye, hiába igyekszik megtanítani
szabásra-varrásra az állástalan bányatündéreket,
megitatják majd éhomra, aztán az én vállamon sírja tele a sótartót,
és mondtam, hogy az eső mindig a rezes hegy mögül érkezik,
nem az útikönyvből, hiába ismeri maga a kiadóját.

Hallatszott a légpuska-csattogás a föld alól,
patkányokat lődözött pincéjében a templomszolga és a kosárfonó,
mondtam, hadd szórakozzanak, ne szóljon,
de maga akkor már vissza sem beszélt nekem,
és ugyanazt álmodta, amit nappal látott, pincében patkányokat
keregető falusfeleket, fatolvajokat, vastag kezű nőket,
amint a patakhídon leölt disznó kihűlt zsigerei közt matatnak,
és engem sáros nadrágban, kormos frizurával, nem fehérrel,
hogy beállnék a lángok közé, a facsemete mellé,
és akkor maga szabadon visszamehetne csírátlan hazájába,
nincs egy kutyánk már, aki sírjon utána.

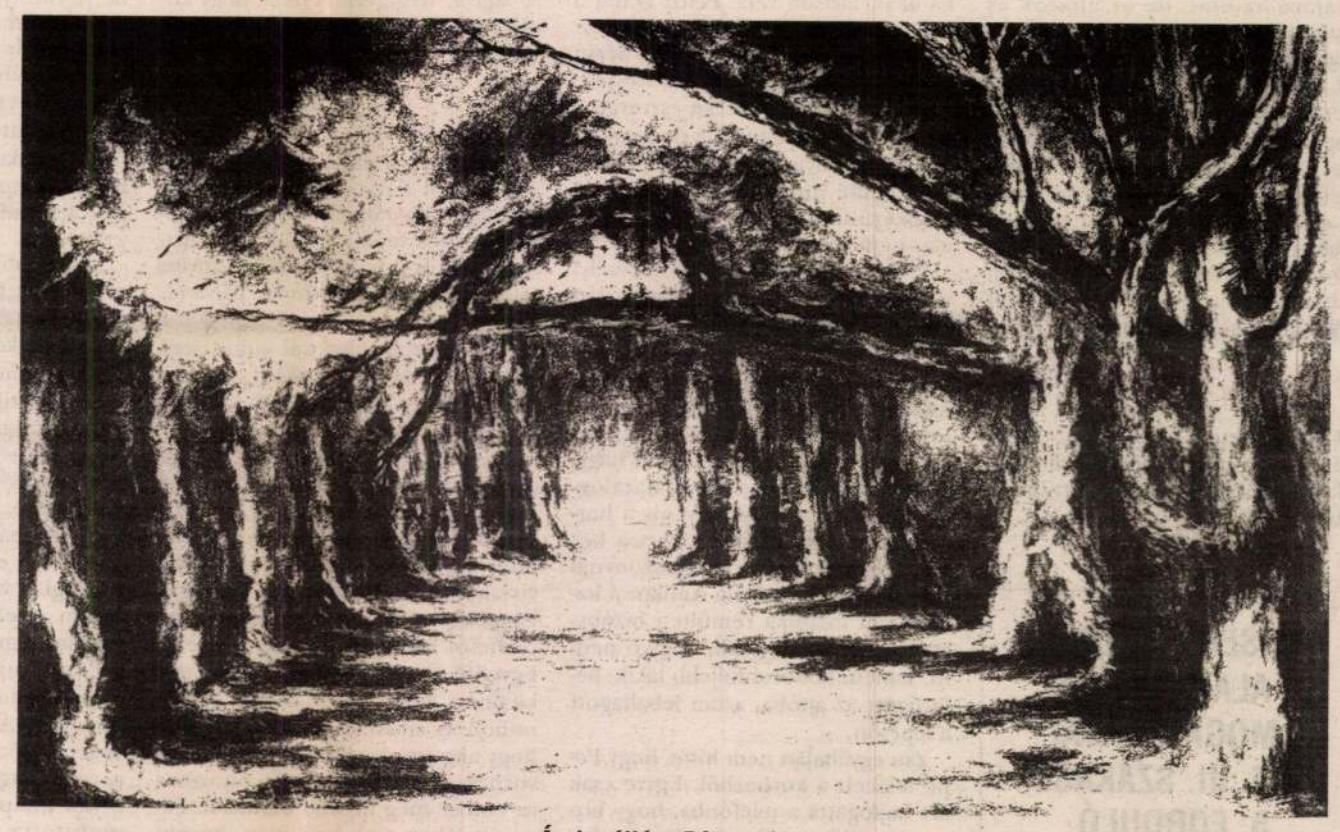

Árokszállásy Péter rajza

Ároktői rk. templom

ÁROKTŐ (Borsod)

Ref. tpl

Ráth Károly: Az egri püspöki megyében fekvő templomok a XVII-ik század végén. Magyar Sion, VI-Esztergom, 1868, 353 l.

Ároktő rk. templom

ÁROKTŐ (Bersod)

R. K. Tpl

Rátl Károly: Az egri püspöki megyében fekvő templomok a XVIII-ik század végén. Magyar Sion, VI-Esztergom, 1868, 353 l

Áron Antal

történet festő

II. 3334. Áron Antal, 17 éves, szül. kath., Eszéken, Magyarországon, atyja elhalt, antik osztály, 1876 okt. 16.

Rom 182. I.

Rudolf, II.-ik, császár V. 40.

Aron Antal

festő

ivod

Krüsek I. 31. l

Érkezett 1905 okt. 25.

935/1905 sz. (Szegszárd, 1905 okt. 22.)

Wosinszky Mór a rég. faliképek kiadása tárgyában versenytárgyalás kitűzését kéri. (Felszólítás 1.) Franklin társ. 2.) Athenäum. 3.) Hamburger és Birkhotynak. XII. 11. e. i 677/905)

Áron Antal festő ~~nül~~ *) 1859. ~~be~~ Eszéken.
1876. ~~ben~~ a müncheni képzőmüv~~észeti~~ akadémia növendéke volt. (Somogyi M., Müvészet 1912 182. l.)

(Die herrschenden Ideen unserer Zeit, 1896), *Álmok álmodója* (Der Träumer, Rom., 1878).

Asbóth, Ludwig, Honvédgeneral, geb. 1803, gest. 1882, war im 1848-er Freiheitskampfe Kommandant des II. ungar. Armeekorps und später ein tätiges Mitglied der Emigration. Bekannt sind die von seinem Sohne 1862 herausgegebenen Memoiren A.'s, die interessante Streiflichter auf den Freiheitskampf werfen, und sein Werk: *Adalékok a kényuralom elleni mozgalmak történetéhez* (Beiträge zur Geschichte der Bewegungen gegen die Willkürherrschaft).

Asbóth, Oskar, Sprachprofessor, geb. 10. Aug. 1852 in Ujarad, ist seit 1881 Professor der slav. Philologie an der Budapester Universität und veröffentlichte in ungar. Zeitschriften, in der *Allgem. Zeitung*, im *Globus*, *Archiv für slavische Philologie* und in russ. Zeitschriften zahlreiche Fachstudien. Selbständige Werke: *Szlávság a magyar keresztény terminologiában* (Slaventum in der ungar. christl. Terminologie, 1884), *Rövid gyakorlati orosz nyelvtan* (Kurze, praktische russ. Grammatik, 1888, auch deutsch erschienen), *Russische Chrestomathie für Anfänger* (1890), *Die Umwandlungen der Themen im Lateinischen* (1875), *A hangsuly a szláv nyelvekben* (Die Betonung in den slav. Sprachen, 1891), *A szláv szók a magyar nyelvben* (Die slav. Wörter im Ungarischen, 1893), *Szláv jövevény szavaink* (Unsere slav. Lehnwörter, 1907), *A j, gy változás a hazai szlovének nyelvében és a dunántuli magyar nyelvjárásokban* (Der j, gy-Wandel in der Sprache der einheimischen Slovenen und in den ungar. Mundarten jenseits der Donau, 1908).

Ascher, Stephan, Schriftsteller, geb. 1874 in Budapest, wo er auch seine Studien absolvierte. Als Beamter des Unterrichtsministeriums unternahm A. eine grössere Reise zum Studium der Internate, Kliniken, heilpädagog. Institute, Kunstanstalten, der Mittel- und Hochschulen des Auslandes und entfaltete darauf eine lebhafte Tätigkeit für die moderne europäische Entwicklung der Unterrichts- und Kulturanstalten Ungarns. Derzeit ist A. Direktor des Ökonomieamtes der Universitätskliniken, des Studenten- und Pasteurspitales, sowie der Schule für nervöse Kinder und Kontrollor der Regierungsausschüsse, der Pensionsanstalten, der Oper und des Nationaltheaters. Grossen, entscheidenden Anteil nahm A. auch an der Kreierung von Erholungsheimen für Lungenkranke und an der Gründung und Kräftigung des Landesvereines für Sanitätsinstitute zur Förderung der hygien. Volkserziehung. Er publizierte zahlreiche aufklärende Artikel in der heimischen und ausländ. Presse über die oben erwähnten Institute. A. redigiert auch die Fachrevue *Közintézet*.

Aszalay, Josef, Schriftsteller, geb. 1798, gest. 1874, gab in den 30-er Jahren eine statist. Landkarte: *Mappa generalis topogr. eccl. ethnogr. statistica regni Hungariae magni item principatus Transsylvaniae* heraus. Belletrist. Werke: *Szellemi omnibus, kéjutazások az élet utain* (Geistiger Omnibus, Vergnügungsreisen auf den Wegen des Lebens, 1855/6), *Szellemi röppentyük* (Geistesraketen, 1859).

Atanaczkovics, Bogoboj, serb. Schriftsteller, geb. 10. Juli 1826 in Baja, gest. 28. Aug. 1858 als Advokat in Baja, gilt als Bahnbrecher der Novellen-

Árkövy, Josef v., Arzt, Stomatologe, geb. 8. Feb. 1851, gest. 1915, war, nach Absolvierung der medizin. Studien, Assistent an der Budapester Universität, dann am Londoner Dental-Hospital und eröffnete 1881 in Budapest eine zahnärztl. und stomatolog. Heilanstalt. 1890 wurde Á. mit der Leitung der neukreierten zahnärztl. Klinik betraut. Er war seit 1908 Direktor der stomatolog. Universitätsklinik und seit 1906 Professor der Stomatologie, nachdem er seit 1881 Dozent, seit 1892 tit. a. o. Professor gewesen war. Á. war Ehren- und korresp. Mitglied der meisten ausländ. Fachvereine.

Arnold, Georg, Komponist, geb. 1781, gest. 25. Okt. 1848 als Regenschori in Szabadka, hinterliess zahlreiche Kirchenkompositionen und machte sich auch als Sammler illirischer Volkslieder bekannt. Im Manuskript hinterliess er sein Werk: *Tonkünstler-Lexikon* und ein ungar. Gesangsbuch.

Aron, Anton, kroat. Maler, geb. 1858 in Eszék, absolvierte seine Kunststudien an der Budapester und Münchener Akademie, an welch letzterer er als Hilfsprofessor tätig ist. Die Motive seiner Bilder sind zumeist dem kroat. Leben entnommen.

Aršić, Eustáhia, erste serb. Schriftstellerin anfangs des XIX. Jahrhunderts. Selbständige Werke: *Sovjet maternji predragoj obojego spola junosti serbskoj i valahijskoj* (1814), *Pojeznaja razmisljenja o cetireh godisnjih vremeneh* (1816).

Artner, Marie Therese, deutsche Dichterin, bekannt unter dem Pseudonym *Theone*, geb. 19. Apr. 1772 in Sempte, gest. 25. Nov. 1829 in Zagreb, lebte mit zahlreichen Dichtern ihrer Zeit in freundschaftl. Verkehre. Bekannte Gedichtesammlungen: *Feldblumen, gepflückt auf Ungarns Fluren* (1818), *Neuere Gedichte* (1806), *Sämtliche Gedichte* (1818). Sie schrieb auch mehrere Dramen.

Asboth, Emil, Maschineningenieur, geb. 1854 in Ujarad, absolvierte seine technischen Studien in Zürich und war dann in der Maschinenfabrik von L. A. Riedinger in Augsburg und bei den ungar. Staatsbahnen als Ingenieur tätig. 1878 wurde er an die Rigaer, 1880 an die Züricher Polytechnik als Konstrukteur berufen. 1882 erhielt er die Berufung als stellvertretender Professor an die Budapester Polytechnik, an der er 1883 zum o. Professor für Maschinenkonstruktion ernannt wurde. 1899 wurde A. leitender Direktor der Eisengiesserei und Maschinenfabrik Ganz & Comp. und ist jetzt Generaldirektor von Ganz & Comp., Danubius Maschinen-, Waggon- und Schiffbau-A.-G.

Asbóth, Johann, Publizist, geb. 1846 in Szatumik, kam 1870 als Konzipient ins Finanzministerium, 1872 als Präsidialsekretär ins Honvédministerium, welche Stellung er noch im gleichen Jahre verliess, um sich ganz der Publizistik zu widmen. 1881 war A. Sektionschef im Ministerium des Äussern, seit 1887 Reichstagsabgeordneter. Selbständige Werke: *A szabadság* (Die Freiheit, 1872), *Magyar konzervativ politika* (Ungar. konservative Politik, 1874), *Új Magyarország* (Neu-Ungarn, 1880), *Egy bolyongó tárcájából* (Aus der Mappe eines Wanderers, 1866), *Párisból* (Aus Paris, 1867), *A Zaharától Arábiáig* (Von der Sahara bis Arabien, 1883), *Bosznia és Hercegovina* (Bosnien und Herzegovina, 1887), *Korunk uralkodó eszméi*

Krick I

Áron Antal

1874/75 – 1875/76

Fertépzőmfőiskért

63.1.

Aron Antal

festő

L.

Szendrey-Szentiványi

48. l.

Aron Antal (Toni), festő; szül. 1859-ben Eszéken. Művészeti tanulmányait Budapesten és

Neff f. halapács

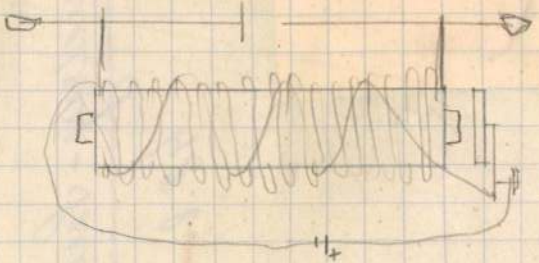

Oszt csillátor

Edison ele hatás

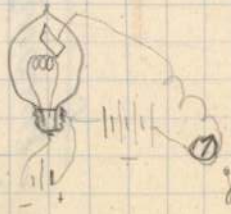

Galvanoschop

40 óra.

Budapest, 1933 június 10.

Áron A.

a müncheni Képzőművészeti Akadémi magyar növendéke;

beiratkozás éve 1876

Jószai Géza: München und die Kunst Ungarn 1800 bis

1945. Ungarn Jahrbuch Mainz 1970 10. 1 149 1

MDK

Áron Ferenc és Indig Jenő
nyomdaszók

Közösmunkája a nagyfőhöti
ujévi üdvözlőkártya

÷ Mellékletenik

Grafikai Szemle 1911 évf 1 sz 20 l

Áron Károly

Áron Károly 1820-as porsonyi látképe rögzíti az azóta eltűnt harai helyzetet. Ez szinte kultur történeti adatszolgáltatás

Tasnádi Attila: XIX. századi városképek.
Népszava, 1976. jún. 11-5 oldal.

Áron Károly

festő, nemes ember

1820-ban Bécs-
ben festette Pozsony
látkeje c. vízfest-
ményt, mely a
Fővárosi Képtár
Anlajdona.

Főv. Képt. lelt.

1948.

kiáll.

81

Antal Lovánd
Szent Margit
Vadája.
Bazilika
(Dunaára
Rása)
1942

zpontnak

Budapest.

, hogy e sorok átadójának jubileumi

. Perlmutter Izsák : Parasztszoba

veskedjenek.

cember 10.

Budapest Székesfőváros Képtára:

Áron Károly

71 BABITS MIHÁLY. Laodameia. Budapest, Táltos.JASCIK ÁLMOS rajzaival. 6 sz. pl. Szerző autogrammjával. 8r., er. egészbőrkötésben 12.-

72 BABURA LÁSZLÓ, Babylon és a Biblia. Esztergom, 1903. 8r., er. vkts 2.-

73 BACON,FRANCISCUS BARO DE VERULAMIO, De dignitate et augmentis scientiarum libri IX. Budae, Leop. Franc.Landerer. 1756. 8r., ppkts 8.-

74 BAEDECKEREK, utikönyvek Európáról, Ázsiáról, stb. 16 kötet. Eredeti vászonkötésekben 5.-

75 B'ER, C.H. Farbige Raumkunst. 120 entwürfte moderner Künstler. Stuttgart. Hoffmann, 1911-14. 4r., 2 kötet,er. vktsek 12.-

76 BAGGER,EUGENE,Franz Joseph. Eine Persönlichkeits-Studie. Mit 79 Abb. Amalthea-Verlag, 1927. 8r., er. vkts 3.-

77 BAGYARY SIMON. A magyar müvelődés a XVI-XVII. században. Szamosközy István történeti maradványai alapján.Esztergom, 1907. 8r., fve 1.-

78 / BARTLETT,W.M./,Gleanings, pictorial and antiquarian,on the overland route.London, 1851. 8r., er.vkts. Sok acélmetszetü képpel. 10.-

79 BAJZA JÓZSEF, Kritikai lapok. III-V. kötetek.Pest,1833-34 3 kötet, er. ppktsek 3.-

80 BAJZA JÓZSEF,Versei.Pest, 1835. K. 8r., fbőrkts I.KIADÁS. 8.-

81 --, Horvátország népessége.Bpest, 1916. 8r., fve,SZERZŐ S.K.AJÁNLÁSÁVAL BALLAGI ALADÁRNAK 1.50

82 BAKONYI HUGÓ, Az ember tragédiája és egyik német rokonműve: Schack gr. " Világkorszakai " Belgrád, 1917. 8r., fve 1.-

83 BALÁS KÁROLY, A népesedés./Közgazdasági tanulmány/ Bpest, 1905. 8r., fvkts 6.-

84 BALÁSSY FERENC, Az egri püspöki megye alakulása és annak 1333-ik évi pápai tized-rovata.Bpest, 1892. 4r., fve 4.-

85 BALDASSY ANTONIUS Octavius ab Alero közjegyző előtt eladja a veronai de Anschuis Joannesnek egy darab földjét és házát,mely az Abbatia Sancti Eustachii de Narnusia joghatósága alá tartozott, 55 aranyért és viszont Veronai de Anselmi János eladta Baldassy Antoniusnak kőházát Arcadis faluban 290 liráért. 1596. jan. 6.-án kelt Pergamentoklevél, kesk. folio 5.-

86 BALLA KÁROLY. Zsebtükör. 1825. Pest,Landerer 12r., er. ppkts Rézbe metszett cimlappal 4.-

56 AUGUSTINUS.Meditationes soliloquia et manuale.Meditationes B.ANSELMI cum tractatu de humani generis redemptione D[illegible]ARDI IDIOTAE viri docti de amore divino. Opera ac studio R.P. HENRICI SOMMALII. Col.Agr., 1649. Hozzákötve: TERENTII Comoediae. 12r., fbőrkts 8.-

57 AUGUSTINUS,JOSEPHUS,Brevis notitia eorum, quae scitu vel necessaria,vel valde utilia sunt confessariis in primo ingressu ad audiendas confessiones. Nagyszombat,1691.12r., egyk.pergkts SZABÓ K. RMK.II. 1691. szerint a Magyar Nemzeti Muzeum Könyvtárából is hiányzik 10.-

58 AURORA PER. 1834. 4r., ppkts 5.-

59 AUS DEM WAGNER SCHULE. 1900. 4r., fve 1.-

60 AUSZTRIAI ÁLTALÁNOS POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYV COMMENTÁRJA. Közreadták: TETÉTLENI A. és FELES S.Bpest, 1894.8r., fvkts 1.-

61 AVANCINUS,NICOLAUS,Imperium Romano-Germanicum, sive quinquaginta imperatorum ac Germaniae regum elogia Viennae Austriae, 1663. K. 4r., ppgtkts.Egy rézm. cimmetszettel,valamint a császárok rézm. vignettképeivel 8.-

62 AZ ERDÉLYI FŐKORMÁNYSZÉK KÖRRENDELETE AZ ADÓBEHAJTÁS MÓDOZATAI TÁRGYÁBAN.Szeben, 1773.okt.11.-i kelettel. Nyomtatva, ivrétben BETHLEN MIKLÓS GR.kormányzó s.k. aláírásával és nagy papirfölzetü pecsétjével. KÉZDIVÁSÁRHELY városnak megküldött példány 5.-

63 AZ ERDÉLYI HÁROM NEMZETBŐL ÁLLÓ RENDEKNEK 1792-DIK ESZTENDŐBEN TARTATOTT KÖZÖMSÉGES GYÜLÉSEIKBEN LETT VÉGEZÉSEKNEK ÉS FOGLALATOSSÁGOKNAK JEGYZŐ KÖNYVE MUTATÓ TÁBLÁJA.Kolozsvár, Hochmeister M. 1792. Folio, fve 2.-

64 AZ ESZTERGOMI FŐKÁPTALAN FEKVŐ, S EGYÉB BIRTOKAIRA VONATKOZÓ OKMÁNYOK TÁRA./ Kézirat gyanánt/ Pest, 1871.K. 4r., fve 2.-

65 AZ ESZTERGOMI FŐKÁPTALAN FEKVŐ, S EGYÉB BIRTOKAIRA VONATKOZÓ OKMÁNYOK TÁRA.Pest, 1871. K. 4r., er. ppkts 3.-

66 AZ ESZTERGOMI FŐKÁPTALAN BIRTOKAINAK ÉS AZ AZOKON DIVÓ GAZDÁLKODÁSI RENDSZERNEK LEIRÁSA. Esztergom, 1899. K. folio, er. vkts 2.-

67 AZ ISTEN MINDENHATÓSÁGÁNAK TÁRHÁZA,.. azaz Szent Anna a' boldogságos Szüz Mária édes annyának tisteleti. Buda, 1817. K. 8r., bőrkts 12 rézm. képpel 4.-

68 ÁDÁM GERZSON ÉS JOÓ IMRE, A nagykőrösi ev.ref. főgymnasium története. Nagy-Kőrös. 1896. 8r., fve 1.-

69 ÁPRILY LAJOS,Versek.Bpest, I.KIADÁS. K.8r., fve 1.-

70 ÁRON KÁROLY NEMES,Pozsony látképe. Aquarell. Bécs, 1820. Keretezve 50.-

Árverési Csarnok, 18. könyvaukció
Katalógusa. Budapest. 1941.

MAHIR SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
Áron Nagy Lajos,
FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
festőművész
1980 MÁJ 8

/1021

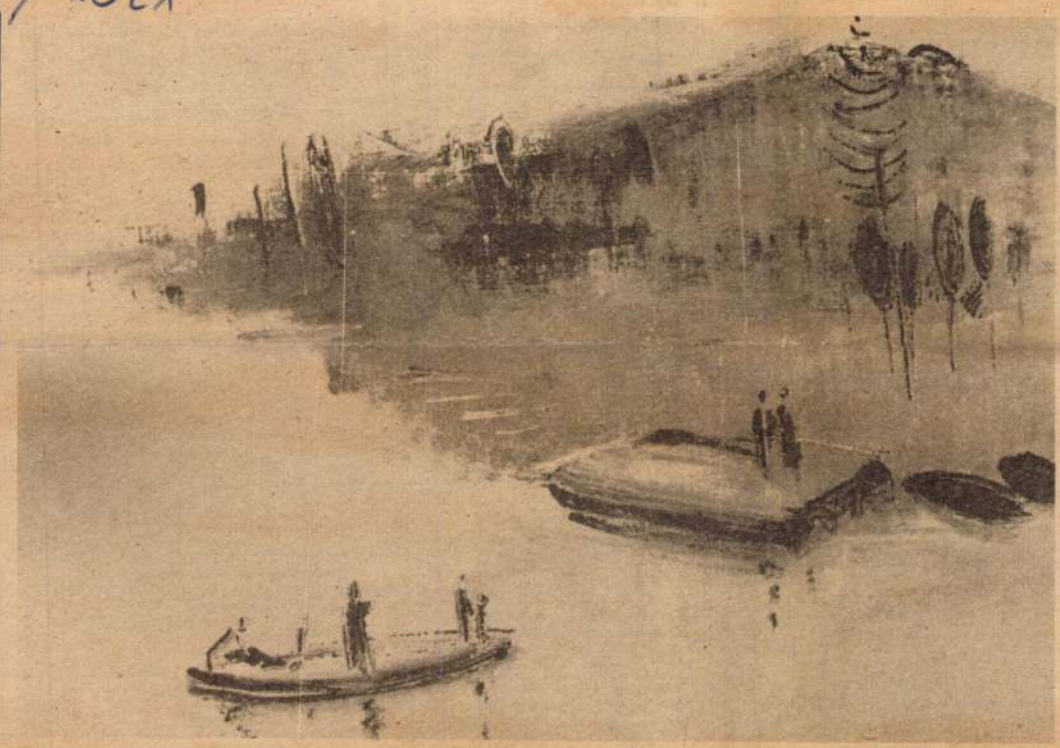

Bodrogpartja

Megejtő varázsú kalauz

Tárlat a munkásszállóban

Áron Nagy Lajos negyven festménye Fehérváron a FÁÉV József Attila utcai munkásszállójában. A képzőművészeti szakkritika nemigen jegyzi az ilyesfajta kiállításokat, mi mégis úgy véljük: esemény. Nemcsak azért, mert — noha a bemutatott művek egy részét láttuk már csoportos tárlaton — képcsarnoki szereplését nem számítva, két év után most lép először nyilvánosság elé a mester Fejér megyében képeinek nagyobb ciklusával.

Az esemény jelentőségét elsősorban a művészi kvalitás és a helyszín találkozásában érezzük. Országosan és megyeszerte látszólag élénk a képzőművészeti élet, sok, talán túl sok a kiállítás, a látogatottság számadatai ellen sem emelhető kifogás. Azonban megfigyelésünk szerint kevéssé növekszik az a réteg, amelyet mélyebben, bensőségesebben megérint a művészet. A tárlatok az ünnepélyes megnyitás és egy-egy iskolai vagy turista csoport látogatása kivételével általában néptelenek. A vendégkönyvi bejegyzések, a kissé erőszakolt viták hozzászólásai, de főként a mai átlagos magyar lakások még mindig kispolgárias normák szerinti berendezettsége, döntően a giccsel rokonszenvező díszei azt mutatják, hogy messze vagyunk még a vizuális kultúra általános társadalmi elterjedtségétől.

Természetesen ennek igen sokféle oka van, a múlt ásatag örökségétől kezdve az anyagi lehetőségek kényszerű szűrke szabottságán át a bútoripar és a lakberendezési iparművészet gyér választékáig. A változás folyamata is bizonyára hosszadalmas és összetett lesz. De azt hisszük, hogy az ilyen „rangos művészet házhoz jön"-féle akcióknak, mint amilyen Áron Nagy Lajos kiállítása az építők munkásszállójában, nem elhanyagolható szerepe lesz a társadalmi méretű ízlésformálásban.

Szándékosan használtuk ezt a reklámízű megfogalmazást, mert reklámra, természetesen a tárgyhoz illő nemes reklámra, vagy mondjuk így, hatékony, meggyőző propagandára, igazán a magasrendű művészetnek van szüksége.

A kiállítások legnagyobb részét múzeumok, művelődési otthonok, bemutatótermek rendezik, ahova a művészetek iránt nem különösebben érdeklődő ember vagy bemegy vagy nem. Az a tapasztalatunk, hogy aki gyermek- és ifjúkorban nem szokta meg a közművelődési intézmények látogatását, az többnyire később is óvakodik tőlük, vagy nehezen feloldható gátlással közeledik feléjük.

A művészet demokratizálása szempontjából éppen ebben érzünk minőségi különbséget a munkásszálló kiállításának javára. Megyénk művészeti életének egyik kiemelkedő, országosan is többszörösen elismert alkotójának művei most olyan közönséggel találkoznak, amelyre nagy általánosságban nem jellemző, hogy törzsvendégei lennének a tárlatoknak.

Közismert a munkásszálláson lakó építőmunkások szociális és kulturális helyzete. Többségüknek ideiglenes, hétközi otthonuk a szálló. Munkájuk feszített igénybevétellel jár, a hétvégeken ehhez az ingázás fáradalmai adódnak: igazán nem csodálható, hogy kevés idejük és energiájuk marad esztétikumok iránti érdeklődésre. De így, hogy a képek otthonukba kerültek, ahol napjaik egyetlen nyugodt részét, a csöndes esti órákat töltik, a találkozás szinte elkerülhetetlen. Kivált, hogy a FÁÉV igazgatója, *Kiss József* olyan tartalmas előadásban mutatta be a szállólakóknak Áron Nagy Lajost, mely teljességgel mentes volt a megnyitóbeszédek szokásos finomkodó ködburkától, de hitelesen jellemezte a mestert, aki szintén építőipari szakmunkás — szobafestő — ádesapjától és ipariskolai pedagógus gyakorlatából mint művész is legalább annyit tanult mint a főiskolai studiumokból.

Áron Nagy Lajos különösen alkalmas, megejtő varázsú kalauz ahhoz, hogy a művészet szépséges birodalmától távolállók kíváncsiságát felkeltse az oda vezető út iránt. Pedig — majd félévszázados pályája bizonyság rá — nem a könnyen és gyorsan tetszeni tudók fajtájából való. A bevezetőben a kiállítást képei ciklusának neveztük, s valóban a bemutatott anyag egymásból következő festmények összefüggő láncolata, egységes gondolatrendszer eredménye. A Dunántúl emberarcához hű, s a Zempléni-hegység naphimnusz hangulatú környékén, Thrákia babonás szirtjein, a bolgár Balkán kolostori békét és megrettentő vadságot váltakoztató meredélyein, az ónfényű finn vizek partvidékén, korhatag fatörzsek démont mímelő képződményein, mélyvízi halak sejtelmes bíbor pikkelyein ugyanezt a pannon emberséget kereső és mindenekben makacsul megtaláló, országokat, és természetet járó vándor vallomása a hetvenedik évéhez közelítő Áron Nagy Lajosnak ez a ciklusa.

Munkája hatáselemeire most nem térünk ki, mert fontosabbnak tartottuk felhívni a figyelmet arra a művelődéspolitikai funkcióra, amelyet tárlata betölt, mintsem közismert szakmai erényeit részleteznénk. Az ő technikájában — rajzot, szerkesztést, felületképzést, színvilágot tekintve egyaránt — éppen az a bravúros hogy észrevétlen tud meghúzódni a műveinek értelmet adó, élő és élettelen, ember és természet, ember és ember egységét egymásrautaltságát érzelemmel telten hordozó gondolatiság mögött.

Á. Szabó János

Hirdetés

ÁLLÁST KERES?

ITT TALÁL!

x A Fejér megyei Állami Építőipari Vállalat felvesz: szobafestő-mázolót, épületüvegezőt, vízszigetelő-tetőfedőt, hidegmelegburkolót, épületasztalost, villanyszerelőt, kőművest, kubikost. Jelentkezni lehet: a vállalat munkaügyi osztályán. Székesfehérvár, Ady Endre u. 13—15. szám alatt. 2298

x Béke téri Általános Iskola Székesfehérvár Béke tér 4. sz. takarítónőt 8 órás munkaidőbeosztással, azonnal felvesz. Jelentkezés: az Iskola gondnokánál. 2373

x A Fejér megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat vállalati központja „D" kategóriájú jogosítvánnyal rendelkező gépkocsivezetőt felvesz. Jelentkezés: Szfvár, Petőfi u. 3. sz. 033 248

x A Fejér megyei Gabonaforgalmi és Malomipari Vállalat központi karbantartó üzeme esztergályos, marós, autóvillamossági szerelő, asztalos szakmunkásokat felvesz. Jelentkezés: Szfvár, Váraljasor 1—3. 033 249

— Fejér megyei Tűzoltóparancsnokság felvételre keres raktáros anyagbeszerzőt. Munkakör betöltésének feltétele: büntetlen előélet, raktári könyvelésben jártas, 35 év alatti életkor, gépjármű-jogosítvánnyal rendelkező előnyben. Jelentkezni személyesen a parancsnokság személyzeti főelőadójánál, Szfvár, Pintér K. u. 2. 033 252

— A Fejér megyei ZÖLDÉRT Vállalat azonnali belépéssel felvesz gyakorlattal rendelkező „C" és „E" kategóriás tehergépkocsivezetőket és vontatóvezetőt. Jelentkezni lehet: Fejér megyei ZÖLDÉRT Vállalat Központja Szfvár, Vörös Hadsereg u. 30. 033 250

SOROS HIRDETÉS

x TÁRSASUTAZÁS a Színészek—Újságírók labdarúgómérkőzésre, Budapestre. Utazás panoráma busszal, 1980. május 25-én. Találkozás az Alba Regia Hotel parkolójában, reggel 8 órakor. Délelőtt 10 órától a SZUR színes, zenés sportrendezvény megtekintése a Népstadionban. Utána városnézés, ebéd a Várban, a Halászbástyán séta idegenvezetővel, majd a koraesti órákban hazaindulás. A kirándulás irányára (Belépőjegy a SZUR-ra, + ebéd, + idegenvezetés:) 174,— Ft/fő. Jelentkezni lehet egyénileg és csoportosan a Volán Utazási Irodában, Szfvár, Rákóczi u. 4. Tel.: 14-001. 2491

x Május 17-én, szombaton este 8 órakor az Építők Művelődési Házának (Szfvár, Kossuth u. 14.) vendége lesz FELFÖLDI ANIKÓ és HARSÁNYI FRIGYES. A zenés estre jegyek elővételben válthatók a földszint 3. sz. irodában. 033 247

HÁZASSÁG

x 164 cm magas, barna, egyedülálló özvegy nő, jó anyagiakkal FÉRJET keres, magas, művelt férfi személyében, 45—50 éves korig. „Tulipán 2476" jeligére a Kiadóba. 2476

x HÁZASSÁG céljából megismerkednék szerény, falusi származású nővel, 55 évesig. Fiatalos 52 éves, 160 cm magas magányos szakmunkás férfi. Családi házzal várom, aki otthonomba jönne. „Tudom, hogy létezel 2505" jeligére a Kiadóba. 2505

EXPRESS-HIRDETÉS

x IO frsz. WARTBURG De Luxe 353. tolótetős eladó. Szfvár, Rádió u. 12/a. I/3. 2482

x CH frsz. SKODA Octávia augusztusig érvényes műszakival eladó. Pázmánd, Vörös Hadsereg u. 25. 2473

x ZD frsz. TRABANT Combi sürgősen eladó. Érdeklődni: Szfvár, Felszabadulás u. 62. 2466

x ZN-es WARTBURG De Luxe tolótetős eladó. Szfvár, Palotai u. 63. II. 208. Hámori. 2402

x UX-es TRABANT SPECIÁL eladó. Szfvár, Olaj u. 101. 2455

x ZS-s WARTBURG tolótetős 3 éves, műszaki vizsga után eladó. Cím: Szfvár, Lenin u. 3. I/1. 2389

— ZL-es fehér, WARTBURG 26 000 km-rel eladó. Szfvár, Benke F. u. 33. IX/28. Csak szombaton. 033 177

— IG frsz. FIAT 850-es, friss műszakival eladó. Szfvár, Münnich ltp. 37. III/41. Nemes. 033 188

— ZI-s LADA 1300-as eladó. Szfvár, Május 1. tér 12. I/2. du. 5—7 között. 033 216

x CSALÁDI HÁZ sürgősen, készpénzért eladó. Szfvár, Irányi D. u. 5. Megtekinthető: du. 5—8-ig, szombat du. vasárnap egész nap. 2494

x 3 szobás CSALÁDI ház eladó. Szfvár, Damjanich u. 5. 2477

x CSALÁDI HÁZ ELADÓ. Kőszárhegy, Határ út 1. 2469

x Márlavölgy 53. sz., 2 szobás CSALÁDI ház eladó. Érdeklődni: Loránt, Szfvár, Horváth I. u. 6. I. 3. 2468

x Somosmában 970 öl SZÁNTÓ, ebből 300 öl szőlő. Két részben is eladó. Érdeklődni: Iszkaszentgyörgy, Rákóczi u. 65. 2465

x 110 000 Ft-tal rendelkező fiatal házaspár, lakásmegoldást keres. „Gyöngyvirág" jeligére a Kiadóba. 2452

x Lepsény, Május u. 3. sz. alatt lévő CSALÁDI ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni: Agárd, Alkotmány u. 28. 2377

x 2 szobás, SZÖVETKEZETI lakás eladó, vagy elcserélhető. „József utca" jeligére a Kiadóba. 2435

x Eladó 2 szobás, étkezős OTP ÖRÖKLAKÁS kp + OTP átvállalással. Szfvár, Hernádi Gy. u. 3. I/2. Fecskepart. Emmarózán 240 n.-öl szőlő eladó. Érdeklődni: a fenti címen. 2375

— Szfváron keresek bérbe, lakható kertes házat, amit esetleg megvásárolnék. „Pünkösdirózsa" jeligére a Hirdetőbe. 033 221

— ELCSERÉLNÉM belvárosban lakótelepi 2 szobás, tanácsi lakásom, egyszobás lakásra. „Erkélyes" jeligére a Hirdetőbe. 033 222

x 17 hónapos F 1-es, vemhes ŰSZŐ eladó. Sárkeresztúr, Hősök tere 13. 2354

x Eladó 100 db, 1 éves jerke tokjo. Pákozd, Bella, Püspökségi épület. 2499

x 1 db, vöröstarka BIKABORJÚ, 1 db vörösterka üszőborjú eladó. Aba, Bethlen G. u. 8. sz. Szabó Ferenc. 2506

x LUCERNA BÉRBEADÓ, 1300 n.-öl. Szfvár, Kőfém ltp. 2. IV. 12. 2500

x Lakásomon, varrógéppel bármilyen bedolgozást VÁLLALOK, kisiparosnak is. Szfvár, Hernádi u. 7. IV/4. (fecskeparti lakótelep). 2489

x KRIZANTÉM gyökeres dugványra június 15-ig szállításra 2—3000 db, Ondine fehér és Troja krémsárga 50 db-on felül rendelést még felveszek, Szávai, Polgárdi. 2488

x ZSALUANYAG BÉRELHETŐ. Szfvár, Gaja u. 29. 17 óra után. 2483

x Fehér, mély, NDK GYERMEKKOCSI eladó. 1 000,— Ft. Weszeli, Szfvár, Horváth I. u. 6. I/3. 2467

x 380 V-os BETONKEVERŐ eladó. Érdeklődni: mindennap délelőtt Pátka, Petőfi u. 99. 2369

x Fiatal, kétgyermekes házaspár külön bejáratú szoba, konyhás albérletet keres, Szfvár, belterületen. Ajánlatokat „Megoldást várok" jeligére a Kiadóba kérem. 2422

— Egyedi gyártmányú, szép kivitelezésű, sátras UTÁNFUTÓ egyéves, eladó. Velence, Vasút u. 18. 033 178

— 4—6 hektós hordók és egy kb. 15 hektós kád eladó. Érdeklődni: Szfvár, Schönherz Z u. 4. Szabó. 033 196

— NDK panorámás, mély és összecsukható ülő GYERMEKKOCSI eladó. Szfvár, Seregélyesi út 76. 033 219

— Fiatal házaspár, üres szobát, vagy lakrészt BÉRELNE fürdőszoba, konyha használattal, hosszabb időre. „Központhoz közel" jeligére a Hirdetőbe. 033 212

APRÓHIRDETÉS

x CX frsz. R 10 személygépkocsi eladó, alkatrészként is. Érdeklődni lehet: Csákvár, Dózsa Gy. u. 31. 2139

x JÁWA 250 eladó. Szfvár, Géza u. 95. III/3. 2210

x UF frsz. TRABANT eladó. Érdeklődni: Szfvár, Hernádi Gy. u. 6. IV. 2. 2223

— IL frsz. WARTBURG TOURIST eladó. Szfvár, Mancz J. u. 4/b. X/31. 032 977

x 4 lakásos, társasházban HÁZRÉSZ eladó, vagy szabadbattyáni családi házra cserélhető. Érdeklődni: 17 óra után, Szabadbattyán, Gagarin ltp. 3/2. Szabó. 2175

— Háromszobás CSALÁDI HÁZ melléképületekkel és kerttel azonnali beköltözéssel eladó. Szabadbattyán, Árpád u. 51. 033 127

— Szfváron, Lo rényben, vagy k kén kisebb kert zat VENNÉK megjelöléssel. szokat. „Aranyeső igére kérem a hi be.

— Kétszobás, lyes, II. emeleti VETKEZETI l mat eladom, vag gyobbra cserélem. vár, Palotai út 75.

— Háromszobás komfortos, kertes LÁDI HÁZ azonn költözéssel eladó badbattyán, Akácf Érdeklődni: Ve Tópart 23. 16 órá

— DUNAÚJVÁ másfélszobás, szövetkezeti lakás átvállalással „Költözés azonna igére a siófoki tőbe.

— 400 n.-ölön 3 s összkomfortos C DI HÁZ, mellék tekkel készpénzé adó. Szfvár, Gell 82.

— APÁTSZA Kokasdi út 56. sz. kétszobás családi mat 1670 n.-öl eladnám, vagy d városi lakásra ném. Minden me érdekel. Érdek Apátszállás, Szé út 30.

— Eladó 926 FÖLD, ebből 326 szőlő. Érdeklődni: Arany János u. 11

— 400 n.-öl ház építésére all TELEK Szfvár, 2 út, Kriványi út eladó. „Bányatóho zel" jeligére a H be.

— 150 ezer kp + átvállalással PO DIBAN lakásmes keresek. „Őszi b zés" jeligére a H be.

— ELCSERÉL szfvári kettőszob kezős, tanácsi, tőszoba, hallos kezeti, összkom belvárosi I. eme kásainkat l négyszobás, kö fűtéses, kertes, családi házért. ket a Hirdetőbe fa" jeligére vár

— GÁNTI Gr 400 n.-öl zártker cével, házalappal si engedéllyel ela deklődni lehet: Lövölde út 17/c.

— Eladó tel ADONYI szőlő műút mellett, n.-ölönként. Cí vári Margit, Hunyadi u. 31/1.

— Azonnal b hetően eladó V JOTÁN közp kettőszoba, ös fortos, szövetke kás. Érdeklődni: Lajos. Levélcím:

— DUNAÚJ másfélszobás, hal vetkezeti lakás vállalással elad jusi költözés" je siófoki Hirdetőbe

x NAPO Hampsire, ker gos, és Hubba poscsibe kapható jegyezhető. Szfv ri út 40.

A Betonútépítő Vállalat
dunaújvárosi főépítésvezetősége

felvesz

SEGÉDMUNKÁSOKAT,
NEHÉZGÉPKEZELŐKET
ÉS MUNKAVEZETŐKET.

Vidékieknek munkásszállást biztosítunk.

Jelentkezni lehet:

iparci

TAVASZI
ÖLTÖNYVÁSÁR!

Május 17-ig

Jegyzetek — dunántúli tárlatokról

Nehéz helyzetben vannak manapság a képzőművészek. Vidéken kiváltképp. Hiába nyílnak rendre a kisgalériák, a közés magánvásárlás „szokása" mintha megszűnt volna. Ennek ellentmondani látszik a fővárosi képaukciók rekordokat döntő árlistája, de a milliós leütések inkább a vagyonmentést, mintsem az értékszülő mecenatúrát szolgálják. A látványos licitek különben a klasszikus mesterek munkáit részesítik előnyben. A ma alkotó, élni akaró művészek — szerencsés esetben honi vagy nyugati galériások lekötelezettjeként avagy művészi engedményeket téve — próbálkoznak megbirkózni a piacgazdaság áldásaival. Nem egy kiállítást említhetnénk bizonyíték gyanánt. Körképünk inkább ellenpéldákból szemelget.

☆

Sopronban két esemény ragadta meg figyelmünket. Sok vajúdás után mintaszerűen felújították, átépítették a már-már legendás hagyományokat megtestesítő Festőtermet. A művészeti múltjára büszke város végre méltó környezetet tud nyújtani a falai között szép számban élő és vendégeskedő festőknek, szobrászoknak, iparművészeknek. Elegáns fogadótér, lépcsőház fogadja a látogatót, aki kellő kényelembe helyezkedve oldódhat fel a műélvezetben.

Szerencsésebb nyitányt aligha választhattak volna gazdái. A soproni művészek nagy múltú őszi tárlata ismét egy akolba „terelte" a szekértáborokba elszéledő művésztársadalmat. Arra nem gondolnánk, hogy ez a teljes béke egyenlőségen alapuló harmóniáját hozta volna magával. A pluralizmus szellemében munkálkodó zsűri — miközben kiemelte a legnevesebb alkotókat — a névjegy lehelyezését senkitől sem tagadta meg. Elégedetlenkedők, kétkedők bizonyára most is akadtak, de azon nem lehet vita, hogy *Giczy János* ma tagadhatatlanul mérték a társak körében. A tragikusan korán eltávozott *Gergácz Berta* — Pannónia-díjas! — képei méltó mementóként figyelmeztetnek a beteljesületlen életpályára. *Szarka Árpád* akvarelljei meg éppen a tisztességgel lezárt életmű búcsúdarabjai. Bizonyára elégedetten szemléli *Gáspárdy Tibor* szorgalmas ténykedését régen eltávozott festő édesapja. *Fejér Zoltán* súlyosabb egyéniség, mint egyetlen munkája mutatja. *Renner Kálmán* és *Sz. Egyed Emma* éremművészete ugyancsak távolabbra mutató érték. *Soltra F. Tamás* méltó folytatójuk a hagyományok éltetésében. Kívülük is sokan veszik kézbe az ecsetet, tollat, karctűt — *Sulyok Gabriellát* se feledjük! —, s alkotnak hangulatos tájakat, vonzó vedutákat, tisztes csendéleteket. Belőlük toborzódik a sereg, amely

zászlóvivőivel és közkatonáival így együtt — Sopron mai képzőművészete.

Giczy János — nekünk, kortársainak alig hihetően! — mostanában tölti hatvanadik esztendejét. Szép jubileumát a Lábasházban rendezett kiállítás fénye aranyozza. Életműve jóval gazdagabb, hogysem e két terem befogadhatná.

A triptichonok, majd a mindinkább uralkodó szárnyasoltárok, „ajtós képek" során, stílusának egyöntetűsége, gondolatvilágának határoltsága, elszántsága, konok következetessége, mint alapvető értékek domborodnak ki. Illesszük mellé a „hűség" jelzőt, amely kettős hangsúllyal növeli értékeit, érdemeit. Eredete, indulása, gyermekkorának élményhalmaza lelki kényszerként terheli vállát. Városlakóként is a nehézléptűek, a föld igézettjeinek szolgálatát vállalta. Minden képe, a biblikus témák is, a szülők, a család, a földművesek életéből, a megváltozott falu mindennapjaiból merít. A városhoz, amelyről alig festett, amely nehezen fogadta be, nem kevesebb kötelékkel ragaszkodik.

Giczy festészetének sajátja egyféle archaizmus, de a kompozíciók szín- és formarétegein átsüt korunk bonyolultsága. Fénytelen színeinek harmóniája rendkívül kifejező, szorongás és szomorúság lengi át keretek rendszerébe szorított képmezőit. A remény aranya-ezüstje, a tisztaság fehérje, a bizakodás szivárványa mégis mindenütt jelen van. Rejtve vagy súlypontba ültetve, az ég kékjébe hasítón vagy lengő kendő ráncainak domborulatán.

☆

Székesfehérvár az utóbbi évtizedekben rászolgált a „művészetek városa" büszke címre. Az időnkénti merész kiállításokra, gyarapodó gyűjteményekre, új galériákra nem lehet nem figyelni. Az új helyen látható Deák-gyűjtemény gondos szövedéke a modern festészetünk alapjait megvető mesterek művészetének. Erre épül az Esterházy-palota Modern Magyar Képtára, amely az avantgárd képviselőit vonultatja fel, országos kitekintéssel. A város művészetével inkább a kisgalériákban találkozhatunk.

A Vörösmarty Társaság új csarnoka *Áron Nagy Lajos* festőművész emlékének áldoz. Idén lenne 80 éves a hat esztendeje halott, két Munkácsy-díjjal elismert alkotó. Pályaidéző tárlatára gyűjtötték össze a kis kollekciót gazdag életművéből. Az előszót író *Péntek Imre* azon kesereg, hogy a dús termés halála után „eltűnt a köztudatból, láthatatlanná vált". Hogy otthonok féltett ékei, kevéssé baj, a múzeumok „képrejtése" már inkább feddésre érdemes. Az igazi gond inkább, hogy e tárlatra nem sikerült előbányászni leginkább minősítő munkáit. Régen látott tárlatai emlékeinkben egységesebb kiállású festőnek mutatták. Nem az idő mosta el karakterét, inkább a válogatás, az időrendes elhelyezés okolható az elmaradt visszaigazolásért. A „mindenből egy keveset" nem mindig szerencsés rendezői koncepció.

A Pelikán Galériában a helyi egyesület karácsonyi kiállításán színvonalas dolgokat, saját szellemiségüket nem tagadó művészek tárlatát láttuk. A vásárlók igyekezetéről nincs hírünk.

A nem éppen száguldó expresszen „A tükör" című kiállítás értelmén tünődtünk. Mi tagadás, csalódást hozott a Csók Képtár nagy kutatói apparátussal megvalósított bemutatója. Sok „tükrös" tárgyat, kiegészítőt gyűjtöttek egybe, a látványosság atmoszféráját mégsem sikerült felidézni. Túl iskolás, túl múzeumszerű, elnyújtottan szellős az egész tárlat. A műtárgyak zöme képtelen feltüzelni a látogató érdeklődését, képzeletét. Különösen fájlaljuk, hogy a „témában" nem érdektelen kortárs művészet kívülrekedt a rendezők látómezején.

☆

Szemlénket egy szombathelyi, külsőségeiben szerény, mégis több figyelmet érdemlő tárlattal zárjuk. *Kiss Csaba István* fősikolai hallgató akasztotta ki munkáit az Alma Mater tanszéki folyosóján. Nyilvánvaló tehetséget tanúsító rajzai, festményei a természetábrázolás szép példái. Ahogy a mikrotájból, egy virágos rét részletéből képet formál, ahogy tárgyiasítja élményeit, s ahogy ezekről akadozva, majd meg nekibuzdulva vall, abban van valami megható, rokonszenvet ébresztő. Elszántsága, magába olvasztva a természetvédelem és a művészi elgondolások iránti elhivatottságot, tisztelendő. Megoldásán mégis el kéne gondolkodnia. Aligha helyeselhető — távol maradt kedves tanára is figyelmeztette tévedésére! —, hogy minden képén más-más kézjegy, szellem kísért. Egyszer mégis rá kell találnia az önmagát megvalósító útra. Az egyéniség, a tehetség — ha létezik! — kikényszeríti az önérzetpróbát. Egyéni stílus nélkül nincs hiteles művészet.

E kételyekhez egyéb is járult ezen a délutánon: a már-már elszomorító érdektelenség. Néhány csoporttárson, egy vendégtanáron, meg a városi televízió stábján kívül, senkit nem láttunk. Tehetséges, fiatal tanár-(és művész-)jelölt kollégánk először szembesülhetett a közönnyel, de az alkotó embernek ezzel is számolnia kell.

Salamon Nándor

Hatvan éve...

Szombathely vendégei voltak

Hat évtizede megjelent újságokat lapozok. Az egykori napi hírek mára már történelemmé értek. Az előkerült adalékok Szombathely kulturális életének eseményeit idézik föl. Íme, egy soha meg nem írt napló lapjai.

1933 első íróvendégei január 6-án szerepeltek a Kultúregyesületben: a pécsi írók egy — jobbára Szombathelyről, Vas megyéből elszármazott — csoportja. Az est központjában *Kocsis László* papköltő volt, negyedszázados irodalmi munkásságát ünnepelték. A vendégek sorában volt *Hantos Béla*, a Dunántúl című lap szerkesztője, *Gábriel Pál* tanítóképző intézeti igazgató.

Március 5-én — igaz, levélben — *Móra Ferenc* jelentkezik, a Faludi Társaság születésnapi levelét köszöni meg móraferenci szerénységgel.

Április 8-án *Féja Géza* — a Viharsarok kiváló írója — tart előadást „A magyar költő útja Balassától — Ady-ig" címmel.

Április 23-án *Móricz Zsigmondot* és feleségét *Simonyi Mária* színművészt fogadja a város. Móricz — többek között — előadást tartott „Az idealizmus és a realizmus a magyar irodalomban" címmel. Simonyi Mária pedig Babits, Kosztolányi, Erdélyi verseket, Móricz-novellát olvasott föl.

Bárdosi Németh János számol be Móricz „szabadidős" programjáról. Tőle tudjuk: Móricz kalaplevéve tisztelgett Berzsenyi szobra előtt. Megtekintette a székesegyházat, ellátogatott Kőszegre is, amely minduntalan „a Szepességre emlékeztette". A Múzeumban *Pável Ágoston* kalauzolta.

❁

A zenei élet kimagasló eseményeként jegyezték *Kodály Zoltán* látogatását. Az 50. születésnapi ünnepségek egyikét Szombathelyen tartották, május 15-én. A Vasvármegye arról számolt be, hogy május 11-én a megyeszékhelyre érkezett a daloshangverseny próbájára. „Elmondta, hogy gimnazista korában már járt Szombathelyen, sőt Jákra gyalog is kiment." Rokoni szálak fűzték a városhoz, de „már nagyon régen volt".

A főpróba után nyilatkozott — vajon az udvariasság vagy való tény áll-e a mondat mögött? — emígyen: „Remélni sem mertem — mondotta a zenekar munkájára — hogy Szombathelyen ilyen egészen magas nívójú zenekultúra van."

A szervezők félhettek a „félháztól", mert levélben keresték föl a „megye és város köz- és társadalmi életének kitűnőségeit" kérve „a hangversenyen való nagyszámú megjelenéssel tegyék lehetővé, hogy a magyar lelkiség nagy megújhodásának egyik maradandó emlékű momentuma lehessen" a hangverseny. Az előadásról *Szendi László* írt alapos kritikát. Ismerteti a műsort, a zeneszerző köszöntését és Kodály válaszát. Az ünneplés 200 személyes díszvacsorával fejeződött be a Sabaria Szállóban.

A február 11-ei hangverseny szólistái a Szombathelyről elszármazott *Koncz János* hegedűművész és az akkor még fiatal zongoraművész — a későbbi kitűnő zenepedagógus — *Kósa György*.

Április 1-jén meghallgatták az érdeklődők a bécsi dalosfiúkat, a Wiener Sängerknaben kórust. Műsorukon szerepelt Weber: Abu-Hasszán című kisoperája is, jelmezben, maszkosan adták elő. Megszólaltatták Brahms 13. zsoltárát, Schubert-dalokat, egyházi énekeket. Április 2-án a székesegyház ünnepi miséjén énekeltek.

Az őszi évad nyitóhangversenyének (szeptember 10.) vendége *Németh Mária* (Körmend 1898 — Bécs, 1967) kamaraénekesnő, aki a lovassági laktanya „ún. garázs-helyiségében" 3000 ember előtt adott jótékonysági műsort. Az énekesnőt 60 tagú zenekar kísérte. Műsorán Wagner-, Verdi-, Puccini-operarészletek, Curtis: Dalolj nekem című műve is szerepelt. A művésznő nagy ünneplésben részesült. *Heintz Fülöp* így fejezi be a koncertről szóló méltatását. „Vasvármegye közönsége pedig örök büszkeséggel hirdetheti minden időben: valaki elindult a Rába partja mellől és befutott a szent óceánba".

November első napjaiban *Fischer Annie* koncertezett a megyeszékhelyen. Beethoven-műveket adott elő a közönség nagy tetszése közepette.

A helyi zenei élet eseménye az *Iparosdaloskör* februári hangversenye. A 140 tagú kórus foglalkozásbéli „összetételét", a kórus múltját méltatja Dr.M.D. szignójú szerző. Március 5-én az *5. honvéd gyalogezred* zenekara ad önálló „filléres hangversenyt".

November 5-én a *Haladás kórus* szófiai sikereiről tudósítanak, november 14-én pedig a hazai programról olvashatunk.

❁

A képzőművészeti élet egyik első eseménye, a már akkor is hagyományos *Tavaszi Tárlat*. A tudósító részletes felsorolást ad a résztvevőkről, bemutatja munkáikat. Érdekes olvasni ezeket a neveket s megkérdezni, vajon hova lettek? Akiket még emlegetünk — azokat viszont hiányolja: *Rajki Istvánt* és *Jaksa Istvánt* más festők mellett.

Híradás szól *Czencz János* (született Ostffyasszonyfán 1885-ben, meghalt Szekszárdon 1960-ban) gyűjteményes kiállításáról. Radnai Rezső recezens szerint Czencz művészetének „két tényezője van. Egyik a hit abban, amit alkot, a másik a művészi hagyomány tisztelete."

November 14-én *Gyügyei Nagy Zsigmond* hagyatéki kiállítását tekinthették meg az érdeklődők. Nagy Zsigmond munkásságát is *Radnai Rezső* méltatja. „A válogatott kollekció megérteti velünk Nagy Zsigmond külföldi és hazai nagy népszerűségének titkát. Kevés festőnk van, akinek művészetében annyi könnyedség volna. Képei egyformán szólnak minden nemzetiségű szemlélődőhoz."

Vajon, ki őriz ezektől a festőktől munkákat?

❁

Az iparművészet jeles eseménye volt ebben az esztendőben a *Knébel* műterem 1933-as kollektív kiállítása. „Rendkívül érdekes fényképkiállítás a Kultúrpalotában címmel a Vasvármegye június 21-ei száma ad hírt az eseményről.

A máig hasznos értékelésből megtudjuk (D.S.K. szignó), hogy ezer szombathelyi és Vas megyei személyiségnek és családjának külön erre a kiállításra készült művészi fényképe. **(gál)**

Ajánló a rádió és a tv mai műsorából

KOSSUTH RÁDIÓ

8.10 Törvénykönyv. 8.40 Napközben. 11.05 Társalgó. 12.00 Déli Krónika. 12.40 Falurádió. 13.15 Zenetükörben. 13.30 Tanúim lesztek. 14.05 Klasszikusok mindenkinek. 15.05 Az én újságom. 16.00 Délutáni Krónika. 16.20 Népzenei híradó. 17.05 Történelmi tükör. 17.25 A Szabó család. 18.00 Esti Krónika. 18.30 Ráadás. 19.40 Összeállította: Hernádi Gyula. 20.05 Népi táncmuzsika. 20.30 Határok nélkül. 21.05 Vonzódások. 22.00 Késő esti Krónika. 22.30 Parlamenti folyosó.

URH: 10.00 Közvetítés az Országgyűlés üléséről. 13.00-14.00 Az Amerika Hangja magyar műsora. 18.30 Nemzetiségi műsorok. 23.00 A BBC késő esti magyar műsora.

PETŐFI RÁDIÓ

8.05 Slágerfilmek - filmslágerek. 9.10 Zene-szó. 11.03 Családi persely. 11.15 Művészbejáró. 12.00 Asztali muzsika. 13.10 Sziklás hegyekben. 14.00 Mindenkinek másképp csinálja. 15.03 Akár hi-fi, akár nem... 16.00 Csúcsforgalom. 17.05 Premier. 18.00 Kataposta. 18.30 Helykereső. 19.05 Hullámhossz. 19.50 A magyar rock archívuma. 21.10 Jazzmelódiák. 21.50 Esti dallamok. 22.30 Érintés.

BARTÓK RÁDIÓ

9.05 Pódium. 10.05 Hölgyválasz. 10.41 Operaegyüttesek. 11.40 Országok, tájak zenéje. 12.05 Hangverseny délidőben. 13.05 Spirituálék. 13.30 Fúvós átiratok. 14.20 A fekete vitorlás. 15.06 Zenekari muzsika. 16.05 Felfedező úton... 16.35 Magyar zeneszerzők műveiből. 17.00 Kilátó. 18.05 Puccini: A nyugat lánya. 20.41 A hét zeneműve. 21.06 Új kompaktlemezeinkből. 22.05 Az európai cigányság népzenéje. 22.30 Jazz.

GYŐRI RÁDIÓ

7.00 Budapesti krónika. 7.30 Nyugat-magyarországi krónika. 8.00 Önkormányzati híradó, reggeli telefon, postazsák, nyugdíjas percek, jogszabály-magyarázat, zenekalendárium, slágernaptár.

TV 1

9.00 Napközi. 9.30 Riviéra. 10.00 Friderikusz show. 11.30 Játék. 12.07 Jelenségek az állatvilágban. 12.45 Tom Sawyer mint detektív. 14.40 Azok a csodálatos állatok. 16.00 Híradó. 16.25 Hatalom és szenvedély. 17.15 Anyák. 17.55 Cimbória. 18.05 Meselánc. 18.25 Dob-show. 18.50 Katolikus krónika. 19.07 Gyereksarok. 19.30 Híradó. 20.05 Telesport. 20.25 Az én történetem. 21.20 A kínai császár voltam. 10.20 A vad Kurdisztánon át. 12.00 Csendes éj, szentséges éj. 13.00 Tv-híradó. 13.10 Mogambo. 15.00 A slumpfok. 15.30 Jakob. 15.45 Keresztül a Galaxison és aztán balra. 16.10 Ottifantok. 17.10 Clara. 18.00 Tv-híradó. 18.30 Baywatch. 19.30 Tv-híradó. 20.15 Univerzum. 21.20 Saját felelősségére. 22.10 Apu, hol voltál? 23.40 Tv-híradó.

TV 2

8.05 A hős csirkefogó. 8.55 A kölcsönkapott Föld. 9.15 Grüssdich! 9.30 A Távol-Kelet varázslatos ízei. 10.00 Parlamenti Napló. 16.05 Gyerekeknek. 16.35 Pinocchio.18.00 Körzeti híradók. 18.15 A tudomány és a technika. 18.35 Korkép. 19.30 Keserű igazság. 20.20 Stúdió '93. 21.25 Mindent vagy semmit! 22.00 Híradó. 22.25 Ellenőrzött lakótelep.

DUNA TV

12.20 Gombóc és Rozsdás. 12.45 Fekete gyémántok. 15.30 Business az biznisz. 16.00 Az iszlám városai. 16.20 A pármai kolostor. 17.40 Musti. 18.00 Híradó. 18.10 A papa. 19.30 Látogatóban. 20.00 Gazdakör. 21.00 Híradó. 21.30 Capriccio. 21.45 Az én XX. századom.

HBO

17.30 Kutyavilág. 18.00 Fecskék és fruskák. 19.40 Babar és a Télapó. 20.10 A sumo bajnoka: Chiyonofuji. 21.15 Trükkös halál. 23.05 Fekete mágia.

ORF 1

9.05 Cosby-show. 9.30 Az utolsó

ORF 2

15.00 Az asszony, akinek nyoma veszett. 16.25 Cirque de soleil. 16.45 Palota a Ringen. 17.30 Tájékozódás. 18.00 Cosby-show. 18.30 Igen vagy nem. 19.00 Tartományok ma. 19.30 Tv-híradó. 20.15 Jeans és vörös rózsák. 21.07 A Habsburgok. 22.00 Tv-híradó. 22.35 Vad pálmák.

MOZI

Savaria: Tökéletes célpont, 10, 4, 6, 8. **Mini:** Van Gogh, fél 6, fél 8.

SZOMBATHELYI VÁROSI TV

14.00 Szív-tv. 14.10 Rajzfilmek. 14.40 Jurassic park. 15.00 Különjárat, előszilveszter. 16.00 Kurír-est. 16.30 Támadó a mélyből. 18.10 Knight Rider. 19.00 High Five. 19.30 Hyppolit, a lakáj. 21.00 Az amerikai álom. 21.30 Divat magazin.

„Ördögi körben élünk”

Beszélgetés dr. Vértes László gerontológussal

Öt évvel ezelőtt alakult egy nyugdíjasklub Szombathelyen, a MMIK-ban Őszikék néven. Akkor még helyénvalónak látszott az elgondolás, hogy az idős korosztályt kulturális programokkal kell ellátni, s mint „szabadidős embereket” foglalkoztatni kell őket. A kezdeményezés bevált. Mi több: megmaradt — a vártakkal ellentében még bővült is! — napjaink nyugdíjas-sanyargató világában.

— *Mivel magyarázható mindez?* — kérdeztük *dr. Vértes Lászlótól,* a Nyugdíjasok Szabadegyetemének egyik leggyakoribb előadójától, aki egyébként a Magyar Gerontológiai Társaság elnöke is.

— Én az elkeseredésből fakadó közös kiútkeresést tenném első helyre — válaszolja a főorvos. — A kezdetekkor ugyanis a gyógyszerekről, a betegségekről, a fájdalmakról és a különböző gyógymódokról kérdezősködtek leginkább. Ma már a nyugdíjak, a segélyezési rendszerek, az áremelések és az egyéb szociálpolitikai lehetőségek adják a fő témát.

— *Ez azt jelenti, hogy ma már önnek — az előadási témán kívül — ezekre a kérdésekre is fel kell készülnie?*

— Nem könyvből tanulom a nyugdíjas-sorsot! Benne élek nap mint nap: hiszen nemcsak orvosként foglalkozom idősgyógyászattal, hanem Budapesten, a VI. Kerületi Polgármesteri Hivatal szociálpolitikai részlege is hozzám tartozik. Így a gyakorlatban is foglalkozom nyugdíjasaink segítésével, szociális támogatásával, ismerem napi gondjaikat, problémáikat miközben országos szinten is van egy összehasonlítási alapom.

— *Milyen meglátásokat, következtetéseket tud levonni ezekből?*

— A legtöbb helyen azt tapasztalom, hogy az idős emberek nem eléggé tájékozottak, jogaikat, lehetőségeiket nem ismerik, a becsülettel ledolgozott, 40—50 éves munkaviszony után — alamizsna-segélyből nem kérnek! Nem tudnak például olyan dolgokról, hogy már több éve, az idős cukorbetegeknek alanyi jogon jár a segély. Aztán ha a nyugdíj nem éri el a mindenkori létminimumot, lehet kérni úgynevezett közgyógyellátást (ilyenkor nagyon sokféle gyógyszert „ingyenesre” írhatnak fel), tüzelővásárláshoz, meleg ruha vásárlásához, sőt még élelemre is esetenkénti segélyt és így tovább. Sok helyütt nem ismerik a gondozási formákat (házigondozás, átmeneti otthonok, ápolási osztályok...), nem tudják — az önkormányzatokon kívül —, hol kell és, hol lehet segélyt kérni. Nagyobb felvilágosító munkára volna szükség ezen a téren. De létezik mindennek egy hátoldala is: nem mindig azok kapnak segélyt, akik rászorulnak! Mert az élelmesebb elmegy az önkormányzatba, a segítőházba, megkeresi a Vöröskeresztet, a karitatív szolgálatot végző egyházakat, szervezeteket — egyszóval bekopog mindenhová. De az, aki tartja öntudatát (vagy esetleg már annyira lerobbant, beteg, esetleg mozgássérült) az nem kér. Nem kér, hiszen ahhoz a nemzedékhez tartozik, amely a háború után kiemelte a romokat a Dunából, újjáépítette az országot, aztán becsülettel végigdolgozta életét, miközben vonták tőle az SZTK-t, a nyugdíjjárulékot és a többit — most meg ő kilincseljen könyöradományért? Hát ez az az ördögi kör, amire mi gerontológusok felkapjuk mindig a fejünket, ha illetékes helyekről (netán egyenest a Népjóléti Minisztériumból) vádlóan azt halljuk, hogy azért van gond a nyugdíjakkal, mert a fiatalok kevesebbet termelnek és ők tartják el az időseket! Szakkönyvekben is utána lehet nézni annak a számadatnak, miszerint ha 50 évig aktívan dolgozik valaki, az annyi nyugdíjjárulékot és egyebet fizet be, ami 105 éves korig tartó, megélhetést biztosító nyugdíjnak (lenne) elegendő! Ha csak ezt nézzük, a jelenlegi segélyezési formák minden idős állampolgárnak alanyi jogon járnak! Így nem könyöradomány a segély, hanem egy jogos juttatás.

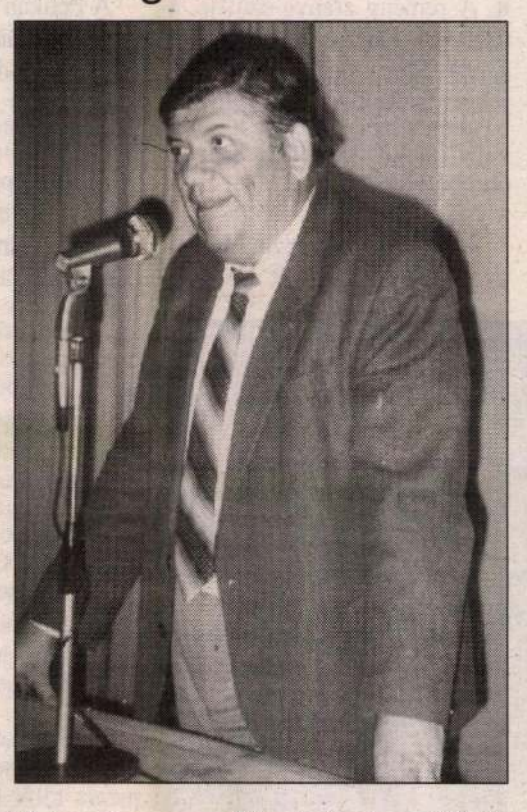

— *De ha valaki ennek ellenére sem vesz juttatást igénybe?*

— Megint kikötünk az ördögi körnél! Mert ha nyomorog, megbetegszik. Ha beteg lesz, kórházba kerül... És ki fizeti ilyenkor a kezelés költségeit? Megint csak az állam! Pontosabban az állam aktív dolgozói, akik aztán az alacsony bérek miatt a család fenntartása érdekében beadják a kérvényt a rendkívüli segélyre, a szociális támogatásra és így tovább.

— *Mi a helyzet az ellátatlanokkal, vagyis akiknek nincs nyugdíjuk?*

— Ha valaki a saját jogon és az özvegyi jogon járó nyugdíjra sem „jogosult” (mert a háztartást vezette egész életében), az sem marad gyakorlatilag teljesen ellátatlanul, mert kap valamilyen más típusú juttatási formát. Igen ám, de akkor ezt a pénzt megint csak el kell valahonnan venni — akár a szociálpolitika, akár az egészségügy rovására. Akárhogy nézzük a dolgokat, ez az egész nyugdíjügy egy olyan helyzet, mint amikor az ötvenes években azt mondták: a téeszek alakulása összefügg a sorműtétes operálásokkal. Mert az egyik hozza a másikat maga után.

— *Egy nyugdíjrendezés például milyen „sorműtétet adna”?*

— Például az iskolákban meg kellene emelni az ebéddíjakat. De akkor még több (mondjuk tízezer) éhes-szomjas kulcsnélküli gyermek sétafikálna napról napra az utcán. Aztán amikor már nagyon éheznének, jönnének a sorozatos lopások, bűncselekmények — és a börtön. De a börtönök fenntartása megint mindannyiunk zsebére „szállna vissza”... Az ilyen — és ehhez hasonló — ördögi köröket józan ésszel végiggondolva nem szabadna működőképesen hagyni! Épp úgy, mint az alamizsna-politikát: a segélyekre alapozott „boldog öregkort”!

— *Hogyan élik meg mindezt lelkileg nyugdíjasaink?*

— Nehezen. Az első időszakra még a felháborodás, az igazságkeresés volt a jellemző. Ma már úgy látom beletörődtek a vasárnapi krumplifőzelékbe, az egyre több dologról való lemondásba: lehangoltak, pesszimisták lettek. Ez főleg a nagyvárosokra feltűnően jellemző, hiszen régi, nagy, belvárosi lakások megmaradtak, de a gyerekek már elköltöztek, a házastárs meghalt... A nyugdíj viszont alig változott, a lakbér viszont igen. Így a bérlet és az önsanyargatással minimálisra csökkentett rezsi elviszi a kis nyugdíjat egészében nem egyszer... Ugyanakkor ott a másik oldal: a fiatalok lakáshelyzete. Sürgetnek bennünket, miért nem költöztetjük ki már végre az egyedülálló időseket? Miért? Mert ő ott élt le 60—70 évet férjével, gyermekeivel, többnyire a szüleivel is. Fontos számára minden bútor, minden sarok. Ha most betesszük egy nyolcadik emeleti egyszobás lakótelepi lakásba, ahol senkit nem ismer, egyedül meg már alig tud lejönni, vagy ha le is megy a boltba, eltéved. Tehát száműzzük őt a világból. Ezért a fiatalok lakásproblémáját a lakbéremelésekkel képtelenség megoldani. Hiszen egy kiköltöztetéssel csak az idős embernek ártunk: először lelkileg összeomlik, majd fizakailag lerobban, aztán belehal. Ez pedig nem lehet célja senkinek sem!

— *Vidéken milyen a helyzet?*

— Kisebb falvakban — tapasztalataim szerint — nincs általános gond, hiszen több generáció még ma is együtt él (vagy legalábbis egymáshoz közel). Mindenki ismer mindenkit, így hamarabb kéznél a segítség. Erre egyébként van egy régi mondás: „Ha valaki délben hazamegy megetetni az állatokat, az ebédet is melegít a nagymamának.” A megyeszékhelyeken és a kisebb városokban szerencsére sikerült jól megszervezni a házigondozást, az ebédhordást. Nem az igazi ellátás tudom, mégis több a semminél... (Mert Pesten például sok helyen a Boy-szolgálat emberei hordják az időseknek az ebédet. A legutolsó kocsi — a nagy távolságok miatt — gyakran délután háromkor „fut be”, s az akkor már nem ebéd!)

— *Ennyi rossz „hír” után, tudna valamilyen követésre méltó külföldi példával szolgálni?*

— Igen. A déli államokéval. Ott a hőség miatt 12 órakor hazamennek az emberek. Együtt ebédel és él a család, s ilyenkor természetesen jut az idős ember számára is egy fekhely, egy tál étel. Tehát ellátják az „öreget”, s úgy mennek vissza a hozzátartozók délután a munkába. Persze számunkra ez utópia, ám mégis érdemes elgondolkodni rajta. Mert ha az az idős ember aktív korában jó volt a családnak, ősz hajjal sem lehet letudni róla, keresztüllépni rajta... Hiszen a mai nehéz gazdasági helyzetben — bárhogy vitatkozunk is egymás között — az állam nem képes azonnali csodákra (nagy nyugdíjak azonnali csökkentése, kis nyugdíjak duplájára emelése...)! A szeretet, az összetartozás viszont igen! Kapaszkodjunk ebbe a „mentőövbe” legalább a lassú, pozitív irányú változásokig — javaslom!

Nagy Ildikó

Független Demokratikus Magyarországért Emlékérmet kaptak

Az 1944 decemberében megalakult Ideiglenes Nemzeti Kormány határozata alapján felállított Magyar Honvédség megszervezésében, tevékenységében, a honvédség hadrendjén kívül a nácizmus elleni harcra szervezett katonai alakulatok állományában érdemeket szerzett személyek elismerésére, a Magyar Nemzeti Ellenállási Szövetség és a Honvédelmi Minisztérium Rehabilitációs Bizottsága előterjesztésére, az ideiglenes kormány megalakulásának 49. évfordulója alkalmából a honvédelmi miniszter Vas megyéből a Független Demokratikus Magyarországért posztumusz emlékérmet adományozta néhai *Horváth Lajosnak* (1924.), néhai *Jobb Sándornak* (1907.), néhai *Porpáczy Józsefnek* (1922.), néhai *Szenftner Gáspárnak* (1921.), néhai *Tóth Kálmánnak* (1920.).

A Független Demokratikus Magyarországért emlékérmet adományozta *Farkas Istvánnak* (1920.), *Fehér Imrének* (1921.), *Guzmics Józsefnek* (1911.), *Hajdu Károlynak* (1919.), *Horváth Ferencnek* (1921.), *Horváth Józsefnek* (1922.), *Horváth Ödönnek* (1921.), *Horváth Zoltánnak* 1924.), *Lázár Jánosnak* (1918.), *Mazalin Józsefnek* (1917.), *Németh Istvánnak* (1917.), *Páll Jánosnak* (1919.), *Péter Józsefnek* (1915.), *Ruzicska Jenőnek* (1914.), *Szalay Istvánnak* (1922.), *Turányi Jenőnek* (1917.), *Vörös Józsefnek* (1915.).

Nem semmisítik meg az utolsó himlővírust

Orosz és amerikai kutatók úgy döntöttek, mégsem semmisítik meg az utolsó, laboratóriumi körülmények között tartott himlővírus-tenyészeteket, mivel sokan úgy vélik, hogy a himlővírussal kapcsolatos vizsgálatok még sok hasznos információval szolgálhatnak a víruskutatás terén.

Az eredeti tervek szerint a két ország laboratóriumaiban egyidejűleg, december 31-ig kellene elpusztítani a vírusokat, az Egészségügyi Világszervezet, a WHO három évvel ezelőtti ajánlásának megfelelően. Az utolsó pillanatban azonban kétségek merültek fel a lépés helyességét illetően, s így a megsemmisítést elhalasztják.

A himlővírus által okozott megbetegedést 1980-ban nyilvánította megszűntnek a WHO. Egy moszkvai és egy atlantai laboratóriumban azonban kutatási célokra, folyékony nitrogénben elraktároztak vírustenyészeteket. A variola vírus végleges megsemmisítésének kérdése azért érdekes, mert a világon első alkalommal irtanának ki szándékosan egy fajt.

Szombathelyen esett el a fősámán? — Kőszeg vitéz tűrte a fájdalmat

A hunok és az Arvisurák

Az Atilla rockopera tévés vetítése megint ráirányította a figyelmet a hunokra, a hun-magyar rokonságra, a magyar őstörténet nem kevés fehér foltjára. (Szigorúan véve az egész magyar ősmúlt egy nagy ismeretlen.) László Gyula professzor foglalta összse egyszer,

mennyi ősmagyar-elmélet

száll szerte a világban, különösen az Ausztráliától Kanadáig szerteszét szóródott magyarok körében erősödik a sumér—magyar, a hun—magyar, a magyar—atlantiszti(!) elmélet, van, aki szerint ez a roppant tehetséges nép volt az első államalkotó náció Eurázsiában. Csak másként hívták, illetve mi lennénk e népek közvetlen leszármazottai.

Maradjunk a hunoknál. A tudomány a Kr. e. első évezredig tudja nyomon követni e nép nyomát, a kínaiak tőlük rettegve húzták fel a Nagy Falat. A birodalom (laza törzsszövetség) fénykorában Kelet-Ázsiától Pannóniáig terpeszkedett. Nem sokáig, mert a legendás Atilla (Attila) halála után szétesett az impérium.

Van ennek a legendakörnek egy szombathelyi vonatkozása(!) is. Ma is afféle szamizdatban terjed kézről kézre egy vastag kötet, az Arvisurák. Ez a hun (közte a magyar) nép ősi regéje — hatezer évre visszamenően. Tudományos értékét kár lenne mérlegelni, megtette ezt László professzor, alaposan leszedte a keresztvizet a mesegyűjteményről.

Hazánkba kerülése is meseszerű. A második világháborúban Magyarországra érkezett manysi (vogul) sámánok kései leszármazottja, Szalaváré Tura. Ő maga is fősámán volt ősei földjén, nagyapja örökét vette át. S — állítólag — birtokában voltak a hatezer éves feljegyzések, amiket a rovósámánok nemzedékről nemzedékre róttak fel arany-(?), fakéreg-(?), vagy falemezeikre. (A dolog szépséghibája, hogy e feljegyzéseket eredetiben senki sem látta.) A lényeg az, hogy Szalaváré Tura találkozott Paál László ózdi kohásszal, aki

a harcok szüneteiben feljegyezte

a fősámán által leolvasott és lefordított őstörténetet, s később közreadta. (Szalaváré egy első világháborús hadifogolytól tanult meg magyarul.) Paál szerint e feljegyzések eredetijei ma is megvannak az Ob mellékfolyójának beomlasztott barlangjában. Ezek az Arvisurák.

Szalaváré Szombathelyen,

a Perint-parton esett el.

Az Arvisurák hívei nem igényelnek, nem is igényelhetnek kedvenc művüknek tudományos hitelt. Azt mondják, mese ez, legalább meseként illene értékelni.

Hogy milyen szép mese, érzékeltessük azzal, ahogyan Kőszeg nevének keletkezését magyarázza. Az Arvisurák szerint a Krisztus előtti századokban egy kabar lovas észrevette, hogy vezére, a szekéren pihenő Suprun járművének kerekéből kiesett a szeg. Menet közben akarta pótolni egy kővel a hiányzó alkatrészt, de a forgó kerék szétroncsolta az ujját. A vitéz szótlanul tűrte a fájdalmat. Suprun ezt észrevette, a Kőszeg nevet adta neki és legdélibb őrhelyének parancsolójává tette.

A hun—magyar-ügyben meg sehogy sem lesz könnyű tudományosan igazságot tenni.

-más

ÁRON Nagy Lajos

Szelíd és bánatos, szabatos és pontos

Mezőkövesdet, Matyóföldet Kiss Gyula neve jelöli immár évtizedek óta a magyar szellemi glóbuszon. Költőként, íróként, szerkesztőként, spiritus rectorként. Nagy és keserves idők tanújaként immár háromnegyed évszázad nyomja a vállát, s ez már önmagában is tiszteletet parancsol.

Szülővárosa, nemes gesztussal, válogatott verseinek kiadásával köszönti a költőt. Követendő példa ebben a pénz és kultúraszűke világban, amikor a költők arra kényszerülnek, hogy maguk házaljanak a szponzoroknál, ha kötetet akarnak. Hiszen Kövesd soha nem volt a Kánaán. Itt mindig több volt az ember, mint a megművelhető föld, s ezért a szorgos summáskezek kénytelenek voltak távoli latifundiumokat megművelni. Márpedig élni akartak, s ez a szorgalom, mívesség virágzott ki a matyó asszonyok tűi nyomán is, elkápráztatva, megbabonázva a világot.

A hajdani asztalos fia itt vált értelmiségivé. El is mehetett volna, de hűséges fajta, s nem eresztette városa. A vidék embere még benne él a tájban, ismeri a falevél erezetét, a madarak röptét, a szelek, vizek mozgását. Szemlélődő, meditációra hajlamos, magányos ember arcéle rajzolódik ki a versekből.

Kiss Gyula közlései nem szenzációsak, modora, hangvétele inkább hagyományosnak mondható. Ez a kijelentés lehetne akár pejoratív is a modern és a posztmodern korában, de éppen a kötetnyitó Ars poeticában jelöli ki az útját: a maradandó értékek és szépségek megőrzését, felmutatását.

Szelíd hang ez, inkább bánatos, mintsem felfedező, újító, de szabatos és pontos, mint a jó mestereké, az iparosoké, a földdel bajlódó vetésé. Ugyanakkor kordokumentum is, a század lenyomata. **H.S.**

A KINCSES KALENDÁRIUM
KINCSET REJT!
Lehet ugyan, de nem érdemes élni a mindennapi tanácsadó és szórakoztató társ, az 1994. évi
KINCSES KALENDÁRIUM
nélkül.
Jogi, orvosi, állatorvosi, pénzügyi, növényvédelmi tanácsok. Horoszkóp. Írások Magyarországról és a nagyvilágról.
KINCSVADÁSZAT 50.000 DOLLÁR ÉRTÉKŰ FŐNYEREMÉNNYEL!
Százötven forintért tízezret! 10.000 Ft értékű bónusz vásárlási kedvezmény a Centrum Áruházakban.
Balesetbiztosítási díjkedvezmény az OTP Garancia Rt-nél.
Kapható
a hírlapárusoknál, postahivatalokban és a postásoknál.

HUNGARIA ELEKTRONIK KFT.
Műszaki szaküzlet
Karácsonyi ajánlata:
WALTHAM TELEVÍZIÓK:
37 cm-es 24.900 Ft
51 cm-es 29.900 Ft
55 cm-es OSD 34.900 Ft
55 cm-es OSD TXT 39.900 Ft
valamint 65 és 71 cm-es televíziók nagy választékban
GOLD STAR TERMÉKEK:
Music centerek már 12.270 Ft-tól
Hordozható rádiómagnó 8.100 Ft
Videók, Hi-Fi készülékek
Mikrohullámú sütők nagy választékban.
SEVERIN, TEFAL és SOLAC háztartási gépek
VIDEOTON TV állványok, hangfalak,
ROADSTAR autórádiók valamint
akkumulátorról is működő TV-k már 10.400 Ft-tól.
Audio és video kazetták.
EXTRA REKLÁMIRODA
Cím: Székesfehérvár, Mátyás király krt. 7-9.
Telefon: (22) 311-712

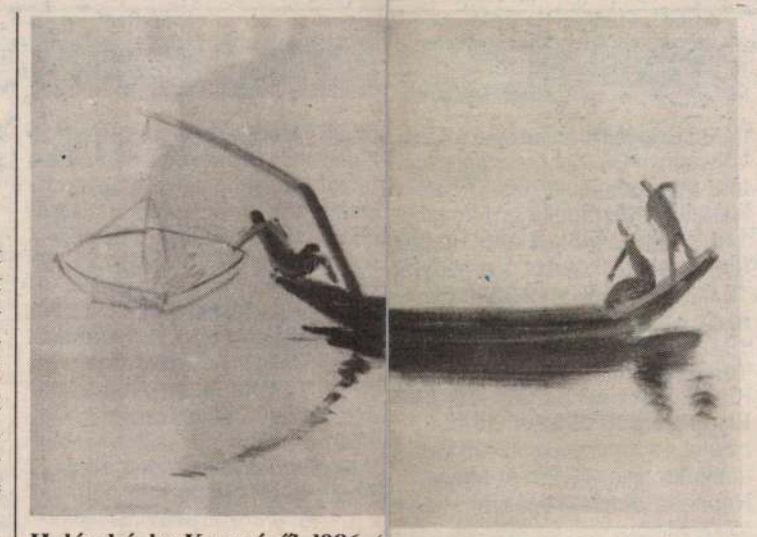

Halászbárka Keneséről, 1986. (olaj, vászon)

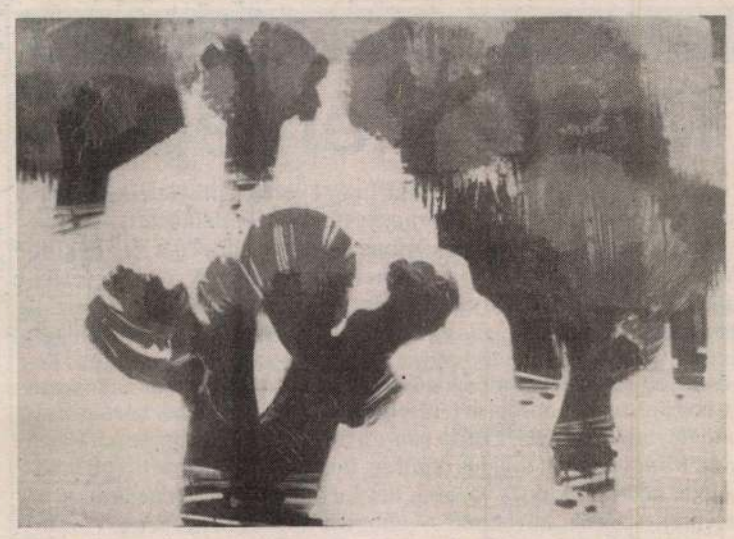

Matyasovszkai füzes, évszám nélkül (olaj, farost)

Mulandóságból kimentett életmű: Áron Nagy Lajos emlékkiállítása Fehérváron

FESTŐI UTAZÁSOK TÉRBEN ÉS IDŐBEN

Hat éve halott, öt éve volt utolsó kiállítása. Az idén lenne nyolcvanéves. Áron Nagy Lajosról van szó, a kétszeres Munkácsy-díjas művészről, Fehérvár díszpolgáráról. Sok más kitüntetés és díj birtokosaként is megmaradt annak, aminek kezdetben indult: a szépséget, a harmóniát kutató, vászonra mentő mesternek. Kiváló portrékat festett, de idővel mind jelképesebbek lettek az alakok, képeinek „főszereplője" maga a táj lett, vagy annak egy különleges, emlékezetes motívuma. Erről meggyőzhet az az emlékkiállítás is, mely november elején nyílt a Vörösmarty Teremben.

1938-ban végzett a budapesti Képzőművészeti Főiskolán, utolsó évesként elnyerte a Balló Ede-díjat, amely egy nyugat-európai tanulmányutat jelentett. 43-ban római ösztöndíjat kap, de már nem jut ki az „örök városba". Egy ilyen indulás után jöttek az ötvenes évek, lezárultak a határok. Jöttek a szocialista művészet „irányelvei", a kényszerűen tematikus tárlatok, a munkás- és munkaábrázolás kötelező penzumai. Áron Nagy Lajos sem térhetett ki az „elvárások" elől, de bizonyára leszűrte magában a kellő tanulságokat. Ennek egyik jele volt, hogy mind intenzívebben a tájképfestés felé fordult. A „magyar táj magyar ecsettel" hitvallásával felvértezve bebolyongta szinte az egész országot. Az emlékkiállítás képei között is találunk szolnoki vagy tokaji témákat s persze nem hiányozhat a szívének oly kedves Balaton sem. Az akarattyai partok vagy kenesei halászbárkák egyaránt megihlették lírai hangulatokat varázsló ecsetjét.

Egy idő után felfedezte magának a környező országok természeti csodáit. Már a hatvanas évek közepétől eljut a Felvidékre, Szlovákiába, ahonnan különösen izgalmas tájformákat mentett át vásznaira. A hullámzó gömöri dombok, a Verbiceitó, a matyasovszkai füzes megannyi ismeretlen szépségeket kínált, s ez az élmény mozdította el képzeletét a szürreális tartományai felé. A Finn-öböl kéksége, a Vitosa őszi erdőinek lázas pirosa, a szlovák fenyvesek titokzatos világoszöldje már nemcsak a realitást, a belső látomást is közvetítik. Az ilyen művek, mint az Álom az erdőről, a Kőfej jó példái az átlényegülésnek.

Az emlékkiállítás igazán nem hozott újat, inkább megerősítette a bennünk élő Áron Nagy Lajos-képet. A feledés és a feledékenység ellen kiváló orvosság ez a gyönyörködtető tárlat, a mulandóságból kimentett képek. Bepillantást engednek az életmű távlataiba. **Pénték I.**

Kulturmix

Puccini emlékére

Székesfehérváron, a Technika Házában november 23-án 17 órakor a zenei klub programján a nagy olasz mester, Giacomo Puccini emlékére CD hangversenyt rendeznek. Olyan ritkán játszott művekkel kedveskednek a zenebarátoknak, mint a vonós-zenekari Krizantémok című darab és a Glória mise. Közreműködik José Carreras, Hermann Prey és a Philharmonia Zenekar.

Show a Le Baron-ban

November 24-én jelentkezik első ízben Fehérváron a Le Baron talk-show. Havonta egyszeri alkalommal népszerű sztárvendégekkel kínál két órás kellemes szórakozást a közelmúltban megnyílt Le Baron klub programja. A nyilvános tv-felvételnek köszönhetően a fehérváriak az előadás után egy héten belül láthatják a produkciót. A Studió Produkciós Iroda, a VTV és a klub közös vállalkozása 20 órakor kezdődik, vendégük Pécsi Ildikó és Bajor Imre lesz.

Vizuális nevelés

A székesfehérvári Munkácsy iskolában hétfőn fél 5-kor nyílik a Fényképezés a vizuális mevelés szolgálatában című vándorkiállítás, amely segítséget ad azoknak az oktatási intézményeknek, ahol a vizuális nevelés hangsúlyokat kap.

„Filléres" füzetek, sokezres csodák, az „ördög bibliája"

Karácsonyi könyv-dömping

Kapaszkodjanak meg! A téli könyvvásárra már megjelent, s még útban lévő kiadványok átlagára 1100 forint! Az utoljára 15 éve kiadott Háború és béke ismét megvehető, a négy kötetet 1920 forint. Igen, sok, de ha hozzáteszem, hogy a boltokban megjelentek a külföldi sonka és szalámi-félék, kilónként 1700 forint körüli árakon, akkor egy örökbecsű Tolsztoj-remekmű is érhet ennyit. Jó, tudom, hogy a két dolog nem összehasonlítható, az egyik szellemi, a másik testi táplálék. Vígasztalóul közlöm, hogy vannak „filléres" füzetek is 98 forintért! A sorozat első könyve Kodolányi János novellái, címe: A megölt mese.

Nagyon sok a szép és drága mesekönyv, a lexikon, az atlasz, az impozáns művészeti kiadvány — egyszóval az ajándéknak való, tetszetős küllemű és hasznos ismeretekben bővelkedő nyomdatechnikai remekmű. Szinte mindenfajta érdeklődési körű olvasó ember találhat magának vagy ajándéknak való könyves meglepetést. Még az „ördög bibliájának", a kártya szerelmeseinek is készült ajándék. Az Akadémia Kártyalexikona érdekes, különleges és szép. Természetesen vannak bibliák, közülük a legszebb a nagy és képes arany nyomással és arany élmetszéssel a Pantheon remeke.

Az egyik szenzáció a XX. század legfontosabb könyve, Szolzsenyicin háromkötetes Gulag-ja, amelyet az Európa Kiadó kínál 2500-ért. Szenvedélyes vádirat minden totalitárius rendszer ellen, amely sajnos nem védi meg az emberiséget az újabb őrületektől, de a megismerés talán segít abban, hogy rövidebb életűek legyenek az effajta kínok. A hazai csemegék egyike az Erdélyi történet, gróf Bánffy Miklós regénytrilógiája. A Püski Huszonöt év címmel az egykori külügyminiszter visszaemlékezéseit adta közre Major Zoltán alapos tanulmányával és példás jegyzetapparátusával, amely tágabb összefüggésekbe helyezi az emlékiratot. A trilógiát Nemeskürty István tanulmányával engedte útjára a Szabad Tér.

Mindezeket azért hangsúlyozom, mert sajnos nagy divatja van az eligaztító elő- és utószó nélkül megjelent könyveknek. Sőt egynémely pimasz kiadó odáig merészkedik, arra hivatkozik, trehányságát ezzel leplezi: a mű önmagáért beszél. Ugyancsak negatív jelenség az adaptáció mérhetetlen túlsúlya, amikor az idegenből átvett mű honosítása, adaptációja a magyar viszonyokra nem történik meg.

Zágoni Erzsébet

A MAI NAP KRÓNIKÁJA

Magyar térképek

A szerencsés véletlen úgy hozta, hogy e sorok írója életében legelőször a történetünk hőse által rajzolt térképpel találkozott, még kisgyerek korában. A felfedezés öröme teljes volt, hiszen a jól áttekinthető és szellős íveken, szép színekkel nyomtatva, nagyon is egyértelműen értelmezhető volt még a szűkebb — tehát már felfedezett — környezet is. Némi nagyapai segítséggel a jelzéseket is meg lehetett érteni, így világossá vált, hogy a postakürt, vagy éppen a talpas kereszt, vagy a szépen lombozódó fa mit jelent. Később már vadásztuk is, hogy pl. az ormánsági ártéri erdőben lévő egy törzsből három szálban folytatódó védett fa rajta van-é a térképünkön, vagy sem... Rajta volt. Mint ahogyan máig is segítség, hogy a többi nemzetiségű lakosokkal lakott falvak és városok nevénél megjelölték a nem magyar nevet is. Azok az „abroszok" — ahogyan az öregek nevezték — valóban mindent el akartak mesélni és káprázatos színnyomásukkal, technikailag erre alkalmasak is voltak. Nem egy térkép, amelyet hősünk szerkesztett 9-10-14 színnyomásban készült és így még arra is alkalmas volt, hogy a mezőgazdasági művelési ágakat is jelölhessék. Nagy kár, hogy a mai térképek már sem léptékarányukban (nem egyszer tudatosan is torzították őket az utóbbi években), sem a látványtechnikájukban nem olyan hitelesek és élményszerűek mint a régiek. (Sokszor többre mentünk pl. Erdélyben a régi szakadt papírlapokkal, mint egy mai mappával.) Ma a magyar térképészet hőskoráról és a kiváló személyiségéről lesz szó történetünkben.

1881-ben, ezen a napon kelt az a megbízás, amelynek alapján később létrejött egy szerződés is a Vas vármegyei Tanítóegyesület és Kogutowicz Mano soproni tanár között egy megyetérkép megtervezésére és megrajzolására. A megbízás alapja az volt, hogy elhatározták; magyar nyelvű térképekkel látják el az iskolákat és erre első körben a közvetlen környezetet ábrázoló ív elkészítését látták célszerűnek. A megye iskolai falitérképének elkészítése tehát első határozott lépésnek tekinthető a hazai térképészet kialakításában. Kogutowicz alkalmasnak tűnt erre a feladatra, mert eredeti képzettsége szerint gyalogos — majd utásztiszti iskolát végzett, majd négy évig a katonai műszaki főiskola hallgatója is volt. A katonai tanulmányait jó eredménnyel végezte el és tiszti minősítéséből kiderül, hogy németül tökéletesen beszélt, míg lengyelül családi okok miatt szintén jól, csehül mértékkel, de francia nyelvből kiemelkedő szinten vizsgázott. (1874-ben hadosztálysparancsnoki engedéllyel szabadságát Párizsban tölthette, hogy nyelvtudását gyarapítsa.) 1878-ban azonban megvált a seregtől és Bécsben igyekezett magának polgári karriert kiépíteni, amit azonban elsodort egy hatalmas szerelem. A leszerelt hadnagy ugyanis találkozott egy Karl Kapeller nevezetű zongorakészítő tizenhat éves leánykájával... A zord atya miatt azonban Sopronba kellett szökniük és ott a lányt örökbe fogadta a család egy távoli rokona, Montagh Jakab ügyvéd, míg az ifjú bentlakásos tanári állást kapott a Lähne-intézetben. Ott hétköznaponként francia nyelvet, szabadkézi rajzot, szépírást és matematikát tanított és vasárnap volt csak az a nap, amikor találkozhatott — az ügyvéd úréknál — Rózával. A Vas vármegyei térkép elkészítésére kapott megbízás komoly előrelépést jelentett számára és neve is ismertté vált. Olyannyira, hogy amikor a Sopron vármegyei Tanítóegyesület is — nem akarván lemaradni a szomszéd vármegyétől — elhatározta, hogy elkészítteti a saját térképét, ő is megbízottak közé került. Nagyon megtisztelőnek érezte a meghívást, ugyanis a térkép elkészítésre a soproni Jausz Györgyöt kérték fel, aki még 1873-ban Hölzel Ede féle Történelmi-Földrajzi Atlaszhoz a magyar névrajzot készítette és ezért szakmailag elismert tekintély volt. Jausz viszont ragaszkodott Kogutowicz közreműködéséhez. 1882-ben a Tanítóegyesületben be is mutatták a terveket és ott megjelent Gönczy Pál kultuszminisztériumi államtitkár is. Ő pedig nem volt kisebb személyiség, mint a Trefort Ágoston vezette minisztériumban az oktatási segédeszközök kifejlesztésével megbízott miniszteri államtitkár. A bemutatott anyag annyira megnyerte Gönczy tetszését, hogy a további térképek készítésére bíztatva, még új állásajánlatot is tett. Az ő ajánlására került 1883 nyarán Kogutowicz a budapesti Posner Irodalmi Műintézetbe kartográfusnak és az államtitkár megbízást is adott egy teljes megyei térképgyűjtemény megrajzolására. A cél az volt, hogy minden vármegyéről készüljön falitérkép, valamint annak kicsinyítésével mappába kötött kézitérkép is. Ez a vállalkozás már akkoriban sem volt minden kockázat nélküli, bár lényegesen többet áldoztak a közoktatás fejlesztésére, mint manapság.

A gazdasági veszélyek mérséklésére Trefort ki is adott egy sokat támadott rendeletet amelyben a tanfelügyelőkön keresztül kötelezte az iskolákat és a tehetősebb szülőket, hogy a térképeket megvásárolják. A támadás azért következett be, mert kifejezetten a „Posner Károly Lajos"-tól megszerzendő térképekre vonatkozott a felhívás. Időközben 1884. szeptember 16-án Kogutowicz Manó feleségül vehette kalandos úton és nehézségek árán is vállalt kedvesét, majd végleg Budapestre költöztek. Az ifjú férj ki sem látszott a munkából, merthogy akkoriban Magyarország Fiuméval és a Horvát-Szlavón bánsággal együtt 72 megyéből állt... Az eredeti terv csak némi módosítással volt csak megvalósítható és még húsz nagyobb város térképe is elkészült hozzájuk mellékletként. Kogutowicz azonban új tervekkel is bírt és elhatározta, hogy önálló magyar intézetet alapít a történelmi és földrajzi térképek kiadására.

Támogatóként Márki Sándor történész professzor jelentkezett Kolozsvárról és ismét Gönczy államtitkár, valamint Csáky Albin kultuszminiszter ráhatására a Földrajzi Társaság, emelyik kölcsönöket is folyósított. Így indult be Budapesten az első magyar térképészeti vállalkozás a jó nevű bécsi cég filiáléjaként a „Hölzel és Társa Magyar Földrajzi Intézet". 1895-ben Hölzel halála után a cég már „Kogutowicz és Társa Földrajzi Intézet" néven működött tovább egyre újabb technikákat és díjakat halmozva maguk köré, így az 1900-dik évi párizsi világkiállítás aranyérmét is...

Amikor 57 éves korában elhunyt, a céget már „Magyar Földrajzi Intézet Rt."-nek nevezték. Leszármazottai között is többen megmaradtak térképésznek. Így az egyikük a Honvéd Térképészeti Intézetben — alezredesi rangban — szolgált, ő volt a legfiatalabb fiú; Lajos. Az ő leánya szintén ezen a pályán dolgozott. Manuela idehaza a Kartofgráfiai Vállalat munkatársa volt, majd a National Geographic Magazine térképész szerkesztője lett. Hiába az alma nem esik messze a fájától.

Dömölki Lajos

KOSSUTH

04.30 Reggeli krónika 08.10 Törvénykönyv 08.20 Műsorismertetés, programajánlat 08.40 Napközben Közérdekű magazin 11.05 Cigányfélóra 11.35 Titkos fegyverek Csiki László regénye 12.00 Déli krónika 12.30 Ki nyer ma? 12.50 Külpolitikai figyelő 13.05 Vendég a háznál 13.15 Törvényhozó 13.30 Hitélet 14.05 Klasszikusok mindenkinek 14.55 Első közlés 15.05 Kerengő 15.35 Hitélet és történelem 16.00 Délutáni krónika 16.20 A Magyar Népzene és Népköltészet Hete 17.05 Magyarországról jövök... A vidék magazinja 18.00 Esti krónika 19.05 Sportvilág 19.30 Jó éjszakát, gyerekek! 19.40 A feledés ellenében Németh G. Béla válogatása 20.05 A Magyar Népzene és Népköltészet Hete Magyar daloskert 20.30 Határok nélkül 21.05 Dokumentumaim 22.00 Késő esti krónika 22.30 Sokszemközt az egészségről 23.05 Hangversenymúzeum

PETŐFI

04.33 Hajnali kalendárium 06.03 Reggeli csúcs 07.40 Zöld (sport) reggel 08.05 Ilyenek voltunk 08.50 Helykereső 09.03 Zöld telefon Környezetvédelmi tudakozó 09.10 Zene-szó 10.55 Gordiusz plusz Öt perc tudomány 11.03 Családi persely, avagy a pénz is boldogít 11.18 A magyar népdal hete 12.00 Fúvós múzsika 12.30 A Magyar Népzene és Népköltészet Hete Népdalok 13.10 Haldokló szakmák művelői A zsindelyfaragó 14.00 Péntektől péntekig Benne: 14.45 Poggyász 17.05 Ziccer, amit kár lenne kihagyni 18.00 Kölyökrádió 18.30 Szocio-krimi Egy rém valódi esetről 18.50 Bermuda-háromszög 19.05 Hangfalfestő 19.35 Ásó, kapa, nagyharang Forgolódások a házasság körül 20.00 Bravó! 20.30 Fűtől fáig 21.10 Párkereső 22.00 Péntek esti jazz 23.03 Sporthíradó 23.10 Napforduló

BARTÓK

06.00 Muzsikáló reggel 09.00 Műsorajánlat 09.05 Pódium 10.05 Európaiak Velencében Szigethy Gábor műsora 10.25 A Magyar Népzene és Népköltészet Hete 10.51 Zenekari operarészletek, balettzenék 11.40 A Magyar Népzene és Népköltészet Hete Magyar daloskert 12.05 Hangverseny délidőben 13.08 Fúvós átiratok és könnyű fúvós melódiák 14.20 Pap Károly: A nyolcadik stáció 15.10 Gounod operáiból 16.01 Sárai Tibor műveiből 17.00 Kritikus füllel 17.50 Világlíra 18.05 Cimarosa: A három széptevő Vígopera két felvonásban 19.35 A Magyar Rádió Szimfonikus Zenekarának Csajkovszkij- hangversenye kb. 20.15 Miért írta meg? kb. 21.20 Csembalómuzsika 21.35 A kórusirodalom remekműveiből 22.05 Az európai cigányság népzenéje, XVIII/12. rész 22.30 Barokk concertók 23.00 Tudós Fórum élőben 00.05 Lemezújdonságok

JUVENTUS RÁDIÓ

06.00 Reggeli robogás, eldorádió, aktualitások 08.00 Áru-börze 08.50 Rendőrségi hírek 09.00 Horgászmagazin 10.00 USA slágerlistáiból 11.00 Juve-jure, jogi tanácsadó 11.40 Magyar nóta 12.00 Direct Import 13.00 Zenés beszélgetések 14.00 Juventus slágerlista 15.00 Négykeréken és karosszékben 18.00 Játék óra 18.45 London-stúdió Angol nyelvlecke 19.00 Falutévé (ism.) 20.00 JUVESTÉT

GYŐRI RÁDIÓ

06.55 Műsorismertetés 07.00 Budapesti krónika 07.30 Nyugat-magyarországi Krónika 08.00-09.00 Második óra. Benne: Önkormányzati híradó, Reggeli telefon, Postazsák, Nyugdíjas percek, Baba-mama, Slágernaptár.

TV 1

06.05 Falutévé — agro-meteorológiával és falunézővel **06.25 Határtól határig** A kelet-magyarországi körzeti televízió műsora **06.35 Üzlet** Gazdasági és pénzügyi híradó **07.00 NAP-KELTE** Reggeli információs magazin, ☎ 251-0119, 251-0490 **09.00-12.00 Napközi** ☎ 153-1204 **Benne: 10.30 Dallas** Amerikai filmsorozat, 152.: **Igaz vallomások 11.30 Játék 12.00 Déli harangszó**
12.07 SOrSok
Munkavállalók magazinja
12.47 Viaje al español
A Spanyol Televízió nyelvleckesorozata kezdőknek
13.02 Képújság
16.00 Híradó
16.10 Telecke
Segítség a házifeladat megoldásához
16.30 Euroklick
Élet és munka Európában
17.00-18.55 Péntek délután
17.00 Évgyűrűk
Nyugdíjasok műsora
17.30 Téka
Közhasznú információk
17.40 Ablak-melléklet
18.00 Ablak — Közéleti szolgáltató műsor
18.59 Esti mese: Múmin
Japán rajzfilmsorozat
19.30 Híradó 20.05 Telesport
20.20 Dallas
Amerikai filmsorozat 152.: **Igaz vallomások**
21.15 Panoráma
Világpolitika percről percre
22.20 ***Filmutazás***
A pokol tornácán
Útifilm
22.50 A szürke mén
Izlandi tévéfilm
00.20 Híradó 00.25 BBC-Híradó

TV 2

15.10 Képújság
15.15 Műsorajánlat
15.18 Időjárás
15.20 A kemény kő, meg a puha...
Német útifilm
Emberek és szélmalmok Portugáliában
16.05 Gyerekeknek
Titokzatos aranyvárosok
Belga-francia-japán rajzfilmsorozat
16.30 A Nyugat diadala — Pillantás a világtörténelemre
Angol filmsorozat, XIII/9.
A haladás emlékművei
17.20 Helikopter — Aktuális sztárok a levegőből
17.45 Tipplista
18.00 Körzeti híradók
18.13 Videó — Táncház
Angol filmsorozat
18.35 Kojak — Amerikai bűnügyi tévéfilmsorozat
Az elkeseredett mesterlövész
19.30 Kerekek és lépések
XXVI/3.: **Dunamellék**
20.20 Magyarországi műemlékek Jáki templom
20.40 Helló, világ!
21.25 Megáll az ész!
22.00 Híradó
22.25 Valahol egy lány...
Koncz Zsuzsa a Budapest Sportcsarnokban
23.15 24 óra

DUNA TV

16.00 Hírek 16.05 Évforduló
16.10 Örökségünk — A fa útja
Ismeretterjesztő rövidfilm
16.20 Álmodó ifjúság
Színes magyar film (ism.)
17.30 Két ország határán (1979)
A Soproni hegység és a Fertő-tó
18.15 Mesesarok
18.45 Dunahíradó
19.00 Közép-Európai Magazin
20.00 ***Pupi Avati filmjei***
Mi hárman
Olasz film
21.30 Meghökkentő mesék
Angol filmsorozat
Enyém a bosszú
21.55 Évforduló

RTL

09.00 Ironside (ism.) 10.00 Gazdagok és szépek (ism.) 10.30 227 Amerikai filmsorozat 11.00 Megéri az árát! 11.30 Családi párbaj 12.30 A springfieldiek története Amerikai családsorozat 13.20 A kaliforniai klán Am. családsorozat 14.10 Életünk napjai Am. filmsorozat 15.00 Ilona Christen Naprakész talkshow 16.00 Hans Meiser Kerekasztal-beszélgetés 17.00 Ki a főnök? Am. vígjátéksorozat (ism.) 17.30 Családi kötelékek Amerikai filmsorozat 18.00 Te vagy az egyetlen Mexikói teleregény 19.10 Vigyázat, robban! Magazin 19.40 Jó idők, rossz idők Német családsorozat 20.15 A hazai dallam Népi szórakozás 21.15 Peter Steiner Pajtaszínháza: Hol is a végcél? Vígjáték 21.45 Egy fedél alatt: Jelenetek egy vadházasságból 22.15 Hogyan, kérem? — Show 23.15 Gottschalk Késő esti show 24.00 Fekete kígyó Amerikai erotikus film 01.20 Fanny Hill NSZK szexfilm 03.00 „M" — Férfiak magazinja Ami a férfiakat lázba hozza

SUPER

09.00 Super bevásárlás 12.00 Kultúrklub 12.30 Bennfentesek 13.00 Napirend 13.30 Csupafül 14.00 Videógenerátor 16.00 Kultúrklub 16.30 Hullámhosszon 18.30 Csupafül 19.00 Sorsforduló 19.30 Imago 20.00 Start! 21.00 Napirend 21.30 Jogok és jogtalanságok 22.00 ITN hírek 22.30 Európai gazdasági hírek 22.48 Tőzsdeszemle 23.00 Jazz magazin 24.00 Földi fejezetek 00.30 Európai mozimagazin

SAT 1

09.10 Szomszédok (ism.) 09.35 Trapper John, M. D. (ism.) 10.25 Bonanza (ism.) 11.15 A hegyi gorillák között (ism.) 11.45 Szerencsekerék (ism.) 12.25 A szenvedély árnyéka Amerikai filmsorozat 13.15 Trapper John, M. D. Amerikai filmsorozat 14.10 Szomszédok Ausztrál családsorozat 14.40 Bonanza Amerikai westernsorozat 15.40 Az Enterprise űrhajó Amerikai sci-fi sorozat *Az Enterprise egy űrállomáshoz érkezik, ahol az űrhajó számítógépes rendszerét kellene átvizsgálni. Javítás közben azonban a szerelők szándékosan megrongálják a rendszert.* 16.45 Tenisz ATP-torna Frankfurtból 19.00 Szerencsekerék 22.00 Bundesliga — Labdarúgás 23.00 Lányok, akik Münchenbe mennek Német erotikus film 00.25 Electric Blue (ism.) 01.05 Titkos randevú (ism.) 01.30 Az Enterprise űrhajó (ism.)

MTV

14.00 Délutáni egyveleg 16.45 Új mozifilmekből 17.15 Egytől 3 Három klip egyazon sztártól 17.30 Hívja az MTV-t! 18.00 Hadd souljon! 18.30 Zene, megállás nélkül 20.30 A legnépszerűbb sztárok 22.00 Nagy slágerek 23.30 MTV hírcsokor 00.30 Marijne klipműsora

PRO 7

08.10 Gyémántok (ism.) 09.15 Tökéletes emberek Am. vígjáték 11.10 Csendes kis otthonunk 11.40 Roseanne (ism.) 12.10 Ezer mérföld por Am. westernsorozat 13.10 Perry Mason és a tóban lelt áldozat 14.55 Gyémántok Amerikai akciófilm-sorozat 15.55 Mr. Belvedere Am. családsorozat 16.25 Varázslatos Jeannie Am. vígjátéksorozat 16.54 Rajzfilmek 18.25 Kőr bubi két dámával Am. vígjátéksorozat 18.55 Csendes kis otthonunk Amerikai vígjátéksorozat 19.25 Roseanne Amerikai vígjátéksorozat 20.15 Telehold Amerikai vígjáték 22.10 Raven Am. kalandfilm-sorozat 23.15 A massza Amerikai sci-fi *Az amerikai kisváros területére meteor csapódik be. Olyan speciális anyagból van, amely a becsa-pódás után növelni kezdi térfogatát. Úgy tűnik, reménytelen megállítani a pusztító növekedést. Két tinédzser rájön, hogyan lehetne megsemmisíteni a monstrumot.* 00.55 Hírek 01.05 Jake és McCabe (ism.) 02.00 Local Hero (ism.)

DSF

09.00 Üdülési tanácsadó családoknak (ism.) 09.30 Sportkeresztmetszet 12.30 Fantasztikus utazások (ism.) 13.00 Tv-tőzsde 13.45 DSF-edzés 14.00 Kosárlabda (ism.) 15.30 Sportdélután 17.00 Sportvilágmagazin 18.00 Hegymászás Dokumentumfilm 18.30 Motorok és legendák Álomkocsik 19.30 Sportriportok 20.00 Bundesliga Kosárlabda 22.00 Profi ökölvívó vb 22.55 Bundesliga — Labdarúgás 23.45 Szuperkrossz 00.30 Monster Trucks

TV 5

13.30 Támadás és számolás Kanadai-francia tévéfilmsorozat 14.20 A rajongók iskolája (ism.) 16.10 Vision 5 16.50 Ínyencségek 17.05 Ifjúsági magazin 18.05 Műveltségi vetélkedő 19.00 Játékos vetélkedő 20.00 Strip Tease 21.00 Tv-híradó 21.30 Taratata Varieté 23.00 Egészségügyi tanácsadó

NAPI AJÁNLAT

TV 1 — 20.20 Dallas

Amerikai filmsorozat, 152. rész: Igaz vallomások — Katherine szembesíti Jennát és Bobbyt Naldoval, de nincs megelégedve az eredménnyel, s ezt a férfi már előre is megjósolta. Naldo rácsodálkozik a nőre, hogy ennyire nem látja be, milyen „vipera". Katherine kifizeti a férfit és közli vele, hogy csak azt teszi, amit tennie kell, hogy megszerezze, akit akar.

TV 2 — 22.25 „Valahol egy lány"

Koncz Zsuzsa a Budapest Sportcsarnokban II. rész.
Már egy éve, hogy megtelt a Budapest Sportcsarnok Koncz Zsuzsa hívó szavára — együtt ünnpelni pályafutásának jubileumát. A tavalyi közvetítésből kimaradt dalok szerepelnek mai műsorunkban.
Közreműködik: Bornai Tibor, Lippényi Gábor, Móricz Mihály.

DUNA TV — 20.00 Mi hárman

Olasz film
Az ifjú Mozart 1770-ben három hónapot töltött Bolognában. A város peremén, ősfák árnyékában rejlő villában Pallavicini gróf vendége apa és fia. A gróf egyike a fiatal muzsikus-zseni pártfogóinak. A bolognai napok örömeinek bűvkörében az ifjú zseni nem feledi a tehetség követelte elkötelezettséget sem.

HBO — Székesfehérváron és Dunaújvárosban

17.00 Tapsi Hapsi és vendégei: Bolondos dallamok — mb. am. rajzfilm
17.30 Kutyavilág: Elmés álmok — mb. kanadai rajzfilm
18.00 Szemenszedett szenzáció — mb. amerikai film
19.50 Rózsák háborúja — mb. amerikai vígjáték
21.50 Szenvedélyes bűnök — mb. amerikai bűnügyi film
23.40 Az örök Frankenstein — feliratos amerikai horrorfilm

MTI SAJTÓFIGYELŐ
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 387-748, 340-726

Áron Nagy Lajos, festő-művész

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

[1981 MÁJ 24]

1021

Művelődéspolitika

Áron Nagy Lajos: Melniki táj

Színházi képszemle

Vita a szünetben

— Miért, hogy a színház is kiállításrendezőnek csapott föl? — csapott le rám választékos ízlésű ismerősöm, miközben Áron Nagy Lajos képeit nézegettük a Pomádé király előadásának szünetében. — Nem túl sok-e az igényekhez képest, ha ekkora városról van is szó, mint megyeszékhelyünk?

Egy pillanatra magam is meginogtam, mert ha jól számoltuk, szemlélődésünk pillanatában Székesfehérváron éppen tizenhat képző-, ipar- és fotóművészeti kiállítás volt látható.

De a megingás pillanata gyorsan elmúlt. Mert mi az, hogy az igényekhez képest túl sok? — Ilyen egyszerűen nincs. Ugyanis, ha mind a tizenhat kiállítás iránt állandó, folyamatos érdeklődés lenne, s mindenki megnézné mindegyiket, akkor nyilvánvalóan nem lenne sok.

— Azonban hol vagyunk ettől? — kontrázott ismerősöm, akinek választékos ízlését érzékenyen megsebezte jelenléti kényszere, mely mind a tizenhat kiállítást végigtalpaltatta vele. — A helyzet az, hogy ha mondjuk csak a múzeum három állandó és két időszaki kiállítását láthatnánk, akkor sem tiltakozna senki, hogy ez kevés. Sőt valószínű, hogy ezekre se mennének többen, ha nem volna más lehetőségük. Itt tart a magyar és a fehérvári vizuális kultúra.

— Hát épp ez az, hogy itt tart — helyeseltem most már teljes meggyőződéssel a művészeti látnivalók látszólagos túlburjánzását. — Tehát éppen — nem sok a tizenhat kiállítás az igényekhez képest. Mert az a srác, mondjuk, aki pinpongozni tért be az ifjúsági házba, lehet, hogy saját jószántából sose menne el a múzeumba. De két szett között hátha észreveszi, hogy az előcsarnokban remek rajzok és grafikák vannak az István király Múzeum gyűjteményéből. S ha fogékony a szépre (szerintem természettől minden ember az), miért ne ébredne föl a kíváncsisága: megnézem már egyszer, mi az ördög az az István király Múzeum? — Vagy aki hokedlivásárlás közben önkéntelenül tanúja a Domus Áruház iparművészeti bemutatójának, hátha kedvet kap, hogy a Csók képtár tárlatán is végigmenjen, ha már így belekeveredett az iparművészetbe, s talán a látottak kedvezően befolyásolják legközelebbi bútorvásárlását. De mondhatnám a holtfáradtan hazatérő építőmunkás példáját is, aki puszta falak helyett festményeken pihentetheti meg a szemét a József Attila utcai munkásszálláson, vagy a helyőrségi klubban enyhülő szomjúhozóét, aki akarva, nem akarva nagyszerű szobrokat lát söröskorsója mellől.

— Túl optimista vagy — legyintett a választékos. — Komolyan hiszed, hogy lehet mindennek gyakorlati hatása?

— Hiszem, hogy lehet: ez nem optimizmus, inkább csak halvány bizakodás. Viszont, hogy egyszerre tizenhat teremnyi méretben megnövekszik a városban a szemnek szóló szépség, amelyben szerintem bizonyos történelmi hagyatékok ellenére is szűkölködik Fehérvár: ez már tény, s ennek csak örülhetünk.

— Dehát itt a színházban is, és éppen Áron Nagy Lajos, akit mindenki ismer?

— Igen, itt a színházban is, mert a művészet a művészetnek nem vájja ki a szemét. És éppen Áron Nagy Lajos, mert például ennek a gyermekelőadásnak a közönsége nem biztos hogy ismeri, ellenben ha el akarjuk őket vezetni a képzőművészethez, ő erre igen alkalmas kalauz. Meg aztán itt vagy te, a választékos tárlatlátogató. Több kiállításon láttuk már együtt csaknem ugyanezeket a képeket, s miközben beszélünk, alig figyelsz rám, újra meg újra végignézed őket. Miért?

— Mert nem lehet őket megunni.

— Na, látod. Újabb ok a tárlatrendezésre. És nem is akármilyen.

Á. Szabó János

Hirdetés

atjuk, hogy szeretett férjem, és rokonunk **PÁZMÁNY SÁN-** évében elhunyt. Hamvasztás n, szerdán délután **kettő** órakor **ló család.** 4040

tudatjuk, hogy nagybátyánk elhunyt. Temetése 1981. május r lesz a szfvári Csutora temető- 3950

netet mondunk mindazoknak, nagyapánk, testvérünk, sógo- rokonunk **HORVÁTH ISTVÁN** orút, virágot helyeztek, és gyá- tet mondunk az szfvári Erőmű úti óvoda dolgozóinak, a Vörös ak, és a Volán 14-es Zalka Má- , ismerősöknek. **Özv. Horváth** 4042

A Magyar Hűtőipari Vállalat Székesfehérvári Gyárā

FELVÉTELRE KERES:

lakatos, villanyszerelő, víz-gázszerelő, gépjárműszerelő szakmunkásokat, konyhai mosodai, mirelite üzemi dolgozókat, gyümölcs-zöldség feldolgozáshoz nyári szünidős tanulókat.

Jelentkezni lehet: Hűtőház, Raktár út 1.

4028

LLAMI ÉPÍTŐIPARI ÁLAT

esz

UNKÁSOKAT ÉS GÉPKEZELŐKET

nti telepén működő folyamatos műszakra.

ni lehet:
aügyi osztályán
sfehérvár,
9—15. szám.

3582

Számítóközpontja

T HIRDET

isztrátori állás

önherz Z. u. 36—40.

3824

iparcikk

SZERETNE ÖN AUTOMATA MOSÓGÉPET VÁSÁROLNI? MI SEGÍTÜNK!

Május 30-ig automata mosógépet vásárlók régi, használt, hagyományos mosógépét átvesszük a bevételi árra 50 % FELÁRAT FIZETÜNK!

Ajánlatunk:

ENERGOMAT minimat energiatakarékos mosógép 14 600,— Ft, OTP-hitel! Gyorsított OTP-ügyintézés. Székesfehérváron díjtalan házhoz szállítás!

MŰSZAKI ÁRUHÁZ SZÉKESFEHÉRVÁR

4077

ÁLLÁST KERES? ITT TALÁL!

— Nyolc általános iskolát végzett lányok jelentkezését várjuk szövő szakmunkástanulónak. Juttatások: tanulmányi ösztöndíj, társadalmi ösztöndíj, iskolaköpeny, tanszerek, munkaruha. Budapest területére érvényes utazási bérlet. Havi 210,— Ft-ért teljes ellátás. Elhelyezés tanulókollégiumban. Jelentkezni lehet: személyesen vagy levélben a Soroksári Textilgyár személyzeti és oktatási osztályán. Bp.: Pf. 33. 1734 augusztus 20-ig. 185/S

x A Vörösmarty Színház egy nyugdíjas autóbuszvezetőt, és portást felvesz. Jelentkezni lehet a színház gondnokságán. 3979

x A Volán 14. sz. Vállalat folyamatosan indít hivatásos gépkocsivezetői tanfolyamokat. Felvételre jelentkezhetnek 18-ik életévüket betöltött fiatalok, 8 általános iskolai végzettséggel. Felvétel van ezenkívül tehergépkocsi-vezetői, autóbuszvezetői és szállítómunkás munkakörökben. Jelentkezés és bővebb felvilágosítás: Szfvár, Börgöndi u. 14. sz. I. em. 136. szoba, a dunaújvárosi üzemegységnél, móri és bicskei telepünkön. 815

x Felveszünk nehézgépkezelőt, mezőgazdasági gépszerelőt, kubikost (esetleg 6—8 fős brigádot Csősz—Cece térségében). Sárvízi Malomcsatorna Vízi Társulat. Szfvár, Németh Győző u. 4. 3639

x A Vörösmarty Színház utcai pavilonokba nyugdíjas jegypénztárosokat keres. 3887

— Kispesti Textilgyár Soroksári Textilgyára szövő és előkészítő mesterképzős tanfolyamra felvételt hirdet. A tanfolyam kb. 200 órás elméleti oktatással munkaidejének további részét pedig gyakorlati foglalkozással vesz részt. A tanfolyam ideje alatt 3300 Ft havi alapbért biztosítunk + műszakpótlék + ebédpénz. Jelentkezés esetén szállást biztosítunk. Jelentkezni lehet: Bpest, XX., Soroksár, Marx K. u. 294. személyzeti osztályon. 372/S

x Felveszünk húsipari szakmunkásokat, óra + teljesítménybérezéssel. Béke Mgtsz Ercsi Tel. 18. 3718

x A Székesfehérvári Postagarázs felvesz gépkocsivezetőket, gépkocsiszerelő és autóvillamossági szerelő szakmunkásokat. Jelentkezés: Postagarázs, Raktár u. 43. Telefon: 12-559, 12-569. 3618

SOROS HIRDETÉS

x EXPRESS TÁRSASUTAZÁSOK: Prága: VIII. 20—23. utazás: repülővel. Részvételi díj: 1990 Ft. **Pozsony—Bécs:** VIII. 27—30. utazás: autóbusszal. Részvételi díj: 2700 Ft. **Erdélyi körutazás:** VIII. 12—16. utazás: autóbusszal. Részvételi díj: 2400 Ft. **Leningrád:** VII. 15—18. utazás: repülővel. Részvételi díj: 3780 Ft. **Kaukázusi körutazás:** VII. 28—VIII. 10. utazás: repülővel és vonattal. Részvételi díj: 9530 Ft. (OTP hitelre is). **Moszkva** VIII. 6—10. utazás: repülővel. Részvételi díj: 4090 Ft. Jelentkezés: Express Utazási Iro-

APRÓ-HIRDETÉS

JÁRMŰ

x CP-s WARTBURG érvényes műszakival eladó. Szfvár, Tapolcsányi u. 8. 3998

x ZF-es TRABANT jó állapotban eladó. Érdeklődni: Kisláng, Vörös Hadsereg u. 27/b. (Tanács mellett). 3830

x 200 kozdon, akácerdő nyaraló eladó, 85 Ignác A 5.

x Szfv. 27. szám HÁZ tel eladó. I zsák Ká Községi

— Kur csón ela ken Másfél lakrész 1600 m csös. gazd

Áron Nagy Lajos festőművész

A művész fokról-fokra távolodik a látott motívumoktól, hogy végül – a hangulat érzékeltetése, megtartása mellett – dekoratív elemekké transzponálja azokat.

Szelestey László: Az észak-dunántúli festészeti kiállítás.

Vas Népe, 1981. júl. 5.

Áron Nagy Lajos, festőművész

A Csontváry Teremben rendezték meg a Bakony-Balaton kiállítást, melyen több mint harminc művész alkotásait mutatják be: Áron Nagy Lajos fogalmazta liraian: „Tükrének változatos csodái, atmoszférája, fényjátékai egy életre a Balatonhoz kapcsoltak... Meghatározhatatlan opáljai, kékjeinek különleges ezüstjei, csodálatos átalakulásai mindig festői gondolatok teremtői."

cs.: Bakony-Balaton.
Pesti Műsor, 1982. aug. 11. 52. old.

Áron Nagy Lajos, festő

A Munka Érdemrend Arany fokozatát

kapta

12

–: A kitüntetések névsora

Esti Hírlap, Bp. 1981 nov. 6

Áron Nagy Lajos festő

a Munka Érdemrend arany fokozatát kapta.

– Kitüntetések november 7-e alkalmából 4

Nepszabadság, Bp. 1981 nov. 7.

Áron Nagy Lajos: festőművész

A Gontvary Teremben aug. 12-ig látható az az érdekes képtárlat, amely a Bakony és a Balaton jellegzetes hangulatát, domborzati érdekességeit, színvilágát ragadja meg. A bemutatkozás rendkívül árnyalt. – Óvári László, Áron Nagy Lajos ezúttal különösen meggyőző, de a többiek is méltó társaságot jelentenek.

Losonci Miklós: Művészek, tájak ronzásában.
Pest Megyei Hírlap, 1982. aug. 3.

MK SAJTOFIGYELO
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Áron Nagy Lajos, festő-
művész

PEST MEGYEI HÍRLAP
1982 FEB 20

Komp 1021

Áron Nagy Lajos festménye

Angliájában született meg, nem kis mértékben Rousseau forradalmi nevelési el-

gas sarkú cipőt, sz
tollakat, abroncss
a felnőtt nők. A ki
get, atlaszselyem
bátkát, olykor mé

S noha a gyere
XIX. századtól ke
lelő öltözékekbe p
levegős, higiéniku
ható ruhákat csak
a kicsinyeknek.

Persze mind
pontja van a gyer
vatjának.

Az 1982-es nyárra, tavaszra kényelmes, egyszerű szabású gyerekruhákat kínálnak a tervezők. *Az egyszerű szabás mellé sok játékos ötlet járul.* Megannyi díszítést, romantikus fodrokat, madeirát és csipkeszegélyt, masnit, tűzést illesztenek a gyerekruhákra. Világos, élénk színeket, fehér és nyers árnyalatokat, egyszínű vagy aprómintás, tarkán szőtt vásznakat, karton-, pamut-, frottíranyagokat ajánlanak.

Kisfiúknak, kislányoknak egyaránt különböző hosszúságú nadrágokat, ezekhez különböző blúzokat, ingeket, kabátkákat terveztek. Az ünnepi viseletek között sok a romantikus forma, a naiv díszítés,

bokra vágjuk. A banánt
és felkarikázzuk. A zsirad
sítjuk, és a paprikát és a
ket megpároljuk (kb. 5 pe
curry-port és sót adunk h
szeletekre tesszük. A hal
göngyölítjük és fogpiszkál
juk. Előmelegített sütőb
edényben lefedve kb. 40
A halat a tepsiből kives
tesszük az öntethez való
zük és a halra öntjük. S
mellé körítésnek.

Írta és ö
ERDŐ

Áron Nagy Lajos, Munkácsy-díjas festőművész

a közelmúlban Győrben, a Xantus János Múzeumban, képtárában nyílt meg az „Észak-dunántúli Tárlat." — Az észak-dunántúli seregszemlék arculatát korábban is meghatározó művészegyéniségek; Áron Nagy Lajos, Cziráki Lajos, Horváth János, Irsik József, Végvári János, Bognár Zoltán művei adják meg 1983-ban is a tárlat alaphangját.

Wehner Tibor: Észak-dunántúli tárlat Győrben.
Dolgozók Lapja, 1983. dec. 10. 7. old.

Áron Nagy Lajos

— **A Mészöly Géza-termet,** a Képcsarnok Vállalat legújabb, legnagyobb vidéki üzletét csütörtökön nyitották meg Székesfehérvárott, a XVII. században emelt Győry-házban. A terem falai között másfél millió forint értékű képző- és iparművészeti alkotás és kisbútorok várják a vásárlókat. A teremben kiállításokat is rendeznek, elsőként a kétszeres Munkácsy-díjas Áron Nagy Lajos munkáiból nyílt tárlat.

Magyar Nemzet 1985. VIII. 23.

Áron Nagy Lajos festményein

A KÉPCSARNOK VÁLLALAT legnagyobb vidéki üzletét, a Mészöly Gábor Termet tegnap nyitották meg Székesfehérváron. A teremben rendszeresen rendeznek kiállításokat. Elsőként tegnaptól a kétszeres Munkácsy-díjas Áron Nagy Lajos képeit tekintheti meg a közönség.

Népszabadság, 1985. VIII. 23.

ÁRON NAGY LAJOS:
Felsőtiszai kikötő
vegyestechnika, 60×80 cm

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

ÁRON NAGY LAJOS

KÉTSZERES MUNKÁCSY-DÍJAS
FESTŐMŰVÉSZ KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1985. AUGUSZTUS 22-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:
BALÁZS MIKLÓS
SZÉKESFEHÉRVÁRI VÁROSI TANÁCS ELNÖKE

MEGTEKINTHETŐ:
1985. AUGUSZTUS 22-30.

MÉSZÖLY GÉZA TEREM
SZÉKESFEHÉRVÁR,
KOSSUTH LAJOS U. 15.

KÉP CSAR NOK

Áron Nagy Lajos 1913-ban Budapesten született.

1933-1938 között Benkhardt Ágost tanítványaként végezte el a Budapesti Képzőművészeti Főiskolát.

1938-ban Balló ösztöndíjat kapott, s ennek segítségével bejárta Nyugat-Európát.

1943-ban Római ösztöndíjat kapott.
1939 óta Székesfehérvárott él. Évtizedekig dolgozott pedagógusként.

Egyéni kiállítások :

1955-ben Fényes Adolf Terem, Budapest; 1959-ben, 1964-ben, 1973-ban és 1983-ban István király Múzeum, Székesfehérvár; 1966-ban a Képcsarnok egri és veszprémi galériájában; 1967-ben és 1982-ben a budapesti Csók István Galériában; 1969-ben a győri Műcsarnokban; 1974-ben 1979-ben a Csepeli Galériában Budapest; 1976-ban a veszprémi Képcsarnokban; 1978-ban a móri Lemberg-kastélyban; 1979-ben a dunaújvárosi Képcsarnokban; 1980-ban Budapesten a József Attila Színházban; 1981-ben a Bolgár Kultúra helyiségében és Székesfehérvárott a Vörösmarty Színházban.

Rendszeres résztvevője az országos és regionális (megyei és dunántúli) tárlatoknak.

Fk.: Köteles István — GENERALART Dorogi Nyomda

Fk.: Dr. Fitz Jenő
Volán Nyomda Székesfehérvár
1300-1316.83.

MEGHÍVÓ

AZ ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM
MEGHÍVJA ÖNT

ÁRON NAGY LAJOS FESTŐMŰVÉSZ
GYŰJTEMÉNYES KIÁLLÍTÁSÁRA

SZÉKESFEHÉRVÁR, ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM
1983. NOVEMBER 5-TŐL DECEMBER 31-IG

NYITVA: HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 10-18 ÓRÁIG

A
KIÁLLÍTÁST

ABA-NOVÁK JUDIT
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZ

NYITJA MEG

NOVEMBER 5-ÉN, SZOMBATON
DÉLELŐTT FÉL 12 ÓRAKOR
AZ ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUMBAN

MTI SAJTÓFIGYELŐ
MOHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726
1982 SEP 1 5

PESTI MŰSOR

ÁRON NAGY LAJOS
102

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA:

A természet szépségébe vetett hit

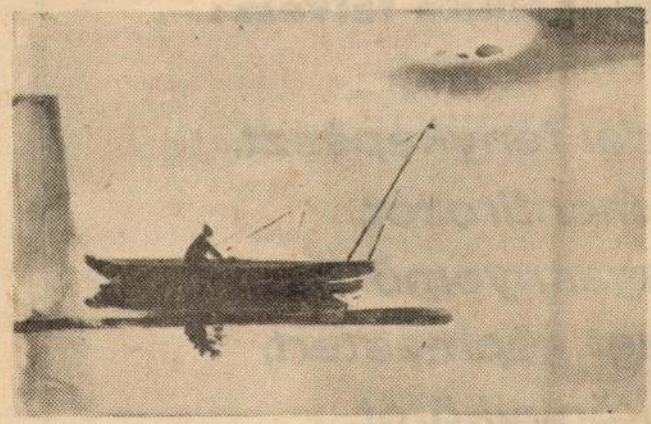

Tiszai halász.

Közel ötven éve kiállító művész *Áron Nagy Lajos* aki Benkhard Ágost növendékeként végzett a Képzőművészeti Főiskolán. A hetvenedik évéhez közeledő festő évtizedek óta Székesfehérvárott él, s dolgozik. Hosszú volna felsorolni, hány országban járt tanulmányúton, s hogy hány művészeti díjat, elismerést, kitüntetést kapott. Pályájának szinte minden szakaszában a tájak ihletik alkotásra. Rohanó-zaklatott világunkban valami meghitt szépre, szinte észrevehetetlen csodákra irányítja figyelmünket. Korai képein a Tisza-vidék csendjét, magányos halászait, majd később a Velencei-tavat, a Balatont, s olykor a jellegzetes görög, bolgár, vagy szlovákiai tájakat eleveníti meg líraian. Párás alkonyatok, csendes vízű tavak, fényben úszó tengerpartok, jégvirágos ablakok vagy éppen építkezések bonyodalmát vetíti elénk finom festői színekkel, olykor elvont, dekoratív folthatásokkal. Egyéni hangvételű képeit kompozíciós zártság jellemzi.

Cs. M.

A Szikra Lapnyomda felvesz:

nyomdai fényképészt,
montírozót,
magasnyomó- és
ofszet gépmestert,
könyvkötőt,
kötészeti vágót,
gépszedőt,

ÁRON NAGY LAJOS

1021

1982. szeptember 9. Televizió 2. 20,45 Vgné

TV-Hiradó 2.

- Áron Nagy Lajos munkáiból nyilt ma kiállitás Budapesten, a Csók István Galériában. A képek, a müvész legutóbbi két esztendejének termékei. Mégsem a friss élményeket tükrözik, hanem az alkotó szándéka szerint, nosztalgia kiállitás. Csaknem valamennyi festmény a vizhez kötődik. A vizhez, amely nemcsak éltető elem, hanem természet és szépség is. A bohém hangulatu, vidám felhők a keletkezést, az olvadó hó foltok az elmulást idézik. A tájfigurák kompoziciója, sajátosan zárt. Nem hordoznak személyes, vizuális kézjegyeket. Az erőteljesség és a légies játék ötvözetét alkotják. Áron Nagy Lajos számára ugyanolyan vonzerőt ad a Tisza, mint a finnországi halászkikötő, vagy a Velencei tó és a várnai tengerpart. Budapesten született, 69 évvel ezelőtt. És a főiskola elvégzése, 1938 óta, Székesfehérvárott dolgozik. Kétszer tüntették ki Munkácsy-dijjal. A tárlat szeptember 23-ig látható a Váci utcai Csók Galériában.

ÁRON NAGY Lajos festő

Népszava, 1987.január 8.

Elhunyt Áron Nagy Lajos festőművész

Áron Nagy Lajos, kétszeres Munkácsy-díjas festőművész, Székesfehérvár díszpolgára, Fejér megye és a város művészeti életének kiemelkedő egyénisége, életének 74. évében, január 6-án elhunyt. Áron Nagy Lajos nemcsak művészi munkásságával szerzett hírnevet, Székesfehérvárott generációk sorát nevelte és tanította művészpedagógusként a művészetek ismeretére és szeretetére.

Temetéséről később intézkednek.

A

SOMOGY

KULTURÁLIS FOLYÓIRAT

TARTALOMMUTATÓJA

1984.

1—6. sz.

Óvári Nagy Lajos festőművész

a Művészeti Alap
1985 évi képzőművészeti és
kiállítási nívódíját kapott

Népszabadság, 1985. XII. 10.

Áron Nagy Lajos

festő"

ÁRON NAGY LAJOS, a tavaly elhunyt Munkácsy-díjas székesfehérvári festőművész emlékkiállítását nyitották meg szombaton a Székesfehérvári István király Múzeumban.

[redacted]

Népszabadság, 1988. aug. 29.

Áron Nagy Lajos

MEGHALT ÁRON NAGY LAJOS kétszeres Munkácsy-díjas festőművész, Székesfehérvár díszpolgára, Fejér megye és a város művészeti életének kiemelkedő egyénisége. 74 éves volt. Temetéséről később intézkednek.

Népszabadság, 1987. 1.8.

Áron Nagy Lajos

Meghalt Áron Nagy Lajos festőművész

(MTI) Áron Nagy Lajos, kétszeres Munkácsy-díjas festőművész, életének 74. évében, január 6-án elhunyt. Áron Nagy Lajos nemcsak művészi munkásságával szerzett hírnevet, Székesfehérvárott generációk sorát nevelte és tanította művész-pedagógusként a művészetek ismeretére és szeretetére. Temetéséről később intézkednek.

Magyar Nemzet 1987. 1. 8.

Árvon Nagy Lajos

Miródij – Műveszeti Alap

Magyar Nemzet 1985. XII. 10.

Úrnak Mann Lajos

Jegyzetek az V. Dunántúli Tárlatról

Mühely 1985 K

Úrosz Nagy Lajos

Kiállítási mívódéj – Művészeti Alap

Nepszava 1985. XII. 10.

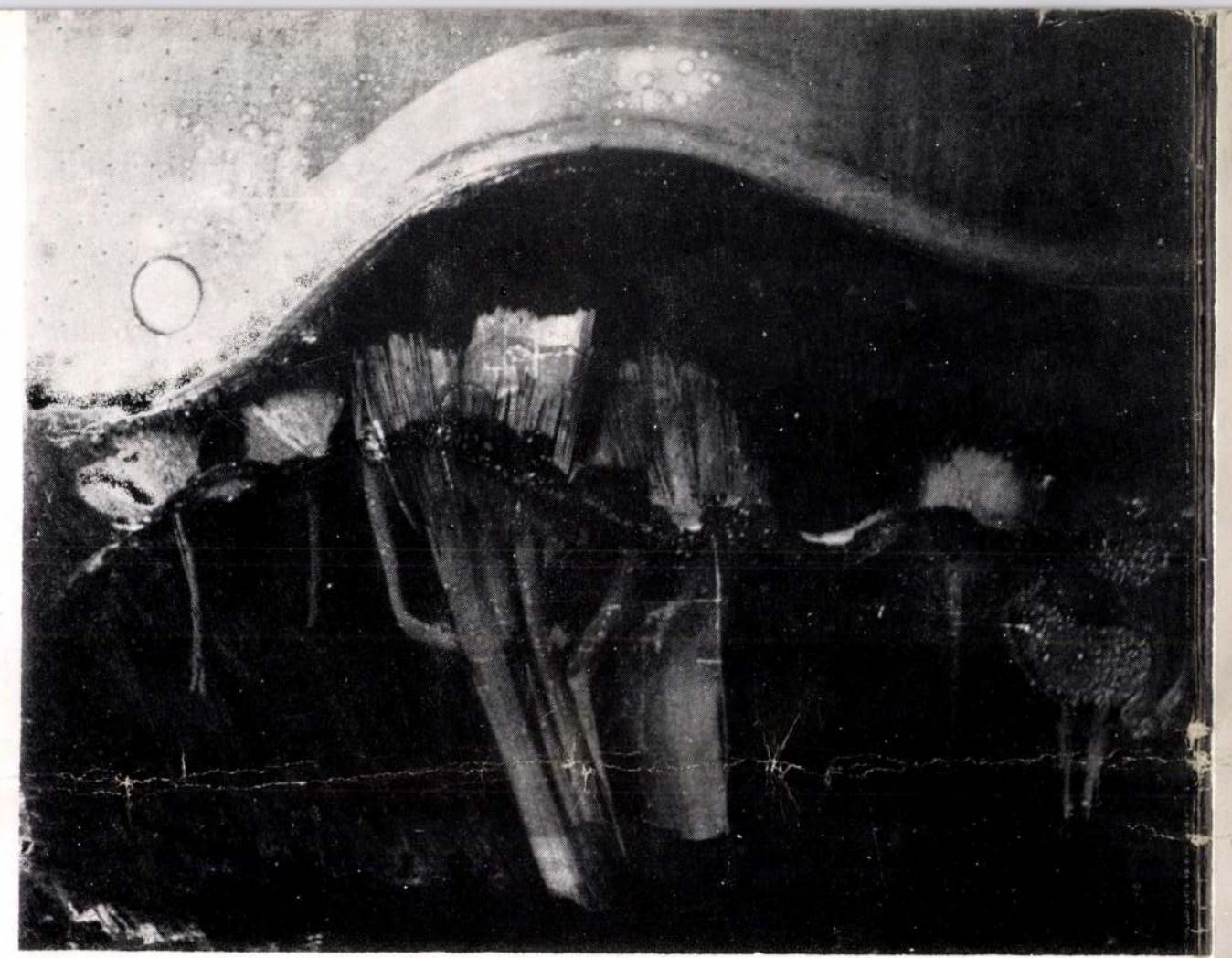

CSÜGGŐ HOLD

A MŰVEK JEGYZÉKE

Klastrom		Komp	
Vörös délután		Délután	
Dekoratív táj		Felhőfények	
Ősi táj	mgt.	Demenova	
Fák vízben		Parti füzes	
Hálómerítő	mgt.	Salamis	
Fény-homály	mgt.	Halalakú domb	
Dunántúli táj		Aranylás	
Kerítés		Tengerparti csendélet	
Törzsek		Jeges tó	
Fénysáv		Nádsáv	
Táj poézis		Vikendház	
Délutáni nap		Velence-tavi zug	
Felhőfoszlányok		Domboldal	
Meredély		Villanás I.	
Görög táj		Vörös fény	
Egy villanás		Bogáncsok	
Tanya	mgt.	Epikus táj	
Áradó fény		Tábor	
Alkony Demenován		Tirnovói táj	mgt.
Mesélő táj		Tirnovó	
Napnyugta fényei		Velencei nádvágók	mgt.
Téli táj		Alkony	mgt.
Pákozdi part		Pantomim	mgt.
Parti élmény	mgt.	Beszélgetők	mgt.
Szlovák táj		Liptói részletek, tájak 18 db.	
Csüggő Hold		Hazafelé	mgt.
Táj gömbfákkal		Kazaldombok	mgt.
Törzsek			

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA

BUDAPEST, 1967. XI. 24. — XII. 11.

RENDEZTE: FRANK JÁNOS

F. k.: Köteles István 600 db — 67.6783 FMNYV

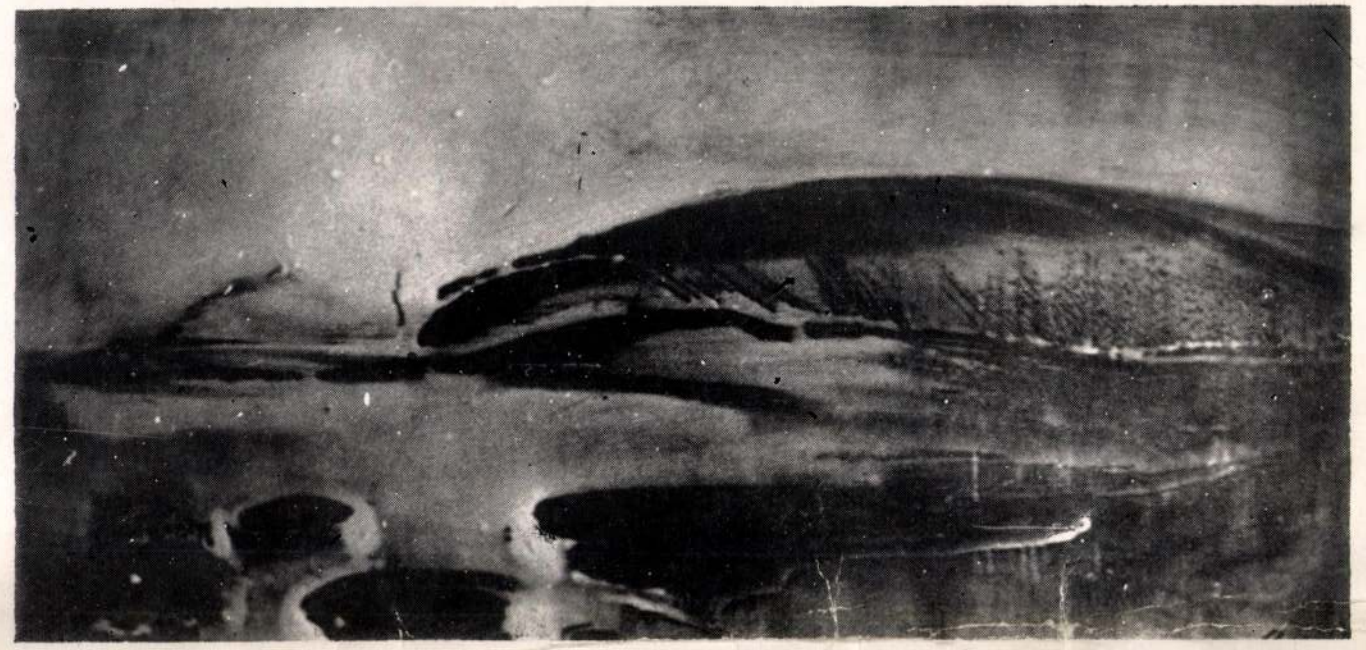

ÁRON NAGY LAJOS

ÁRON NAGY LAJOS MŰVÉSZETÉRŐL

A művészetben önmagában nincs semmi fennkölt. A világ, a dolgok, az ember: ez a fennkölt. S a művész akkor igazán művész, ha elég alázat van benne ennek fölismerésére; ha nem csodát, csupán képet akar csinálni (festeni): egy tárgyat, amely része világunknak, mint a szék vagy az asztal. — S van-e nagyszerűbb alkotás, mint egy igazi tárgy? — S mi nehezebb annál, ilyet létrehozni ? — Mert mi az amiből kevesebb van az emberben, mint az alázatból ? — Oly sok a rossz szék és a rossz asztal ! És oly kevés az igazi alkotás, az igazi kép is !

Áron Nagy *mesterember* — a szó legnemesebb, legrangosabb értelmében. Nem „szájtátó csodákat" fest, hanem képeket csinál. Kétdimenziós felületeket készít — tárgyakat — áhítattal keresve össze palettáján a színeket. A csoda: a táj, s a tájban az ember, a fa. A csoda: a világ. — S a világ van, ha mi föl se fedezzük. De milyen nagyszerű, hogy fölfedezhetjük, hogy megismerhetjük, s hogy mindenkinek fölmutathatjuk !

Lassan tíz éve lesz, hogy ismerem Áron Nagy Lajost. Egyetemi hallgató voltam, s fiatalos hévvel írtam első cikkeimet. Szigorú, kritikus szemmel néztem a „vidéki" festő képeit. Ő nem sértődött, nem is haragudott meg. Tisztelte a húszéves fiatalember véleményét.

Aztán barátok lettünk, és én mellette, tőle tanultam meg a *mesterség* szeretetét. A mesterség szeretetét, amiről itt írtam, s amit e kiállítás haik, lírikus képei oly szerényen, s mégis oly határozott magabiztossággal dokumentálnak. Mert egyik sem akart remekmű lenni, hanem *csak kép, csak tárgy,* de *valódi* tárgy, *valódi* kép. — Mert alkotójukban megvolt az alázat.

Mit mondhatnék még ? — Íme a kiállítás:

Kovács Péter

ÁRADÓ FÉNY

FÉNY-HOMÁLY

Művészeti Magazin
1977. jún. 29. Televízió, 21.30 Vörös

Áron Nagy Lajos festőművész, kétszeres Munkácsy-díjas

- Köszönjük szépen az igényes tárlatvezetést! A székesfehérvári képzőművészeti élet kiemelkedő, ismert idős mestere, a kétszeres Munkácsy-díjas Áron Nagy Lajos festőművész. Mióta él itt Székesfehérvárott?

- Már a 63. éve, hogy itt élek Székesfehérvárott, és hát mindössze az az egy év, amit Pesten töltöttem, az hát fiatalit a 64 előtt, mert már 64 éves vagyok.

- Ezek szerint milyennek érzi a város képzőművészeti életét, dinamikáját?

- Székesfehérvár müvészeti életét jelen pillanatban nagyon dinamikusnak érzem, azért is, mert kilenc szövetségi tagja van, tehát ez a kilenc szám már fényjelzi azt, hogy tényleg értékesek ezek a művészeink, hogy elértók azt a helyzetet, hogy szövetségi tagok lehettek. A másik pedig az, hogy bent élnek egy olyan közösségben, amelyik állandónn feszült légkört, hát produkcióra is készteti őket, gondolok itt a kiállitási programjaikra, a kiállitási programokban rendszerint évente csoportosan, és egy-két személy hát egyedkiállitással jelentkezik. Nagy igényünk lett volna a Képcsarnok Vállalatnak az üzlete már ebben az időben, de nem sikerült husz év küzdelme után még létrehozatni,. Most a kilátásaink olyanok, hogy két éven belül meglesz.

- A müvészi munka, alkotó tevékenység mindig periódusokra oszlik. Ön most hogyan jellemezné jelenlegi korszakát, periódusát?

- Hát ahhoz, hogy jellemezzem, egy pár szó kéne, hogy tulajdonképpen a multban mi történt nálam, a táji jellegen belül, mert már elég korán a tájhoz kötődtem. Az első időszakban a viz fölötti atmoszférára, a fény, a fénnyel játszó atmoszférikus állapotok érdekeltek, és egy egészen reális, mondjuk területképzés történt igy, festői szinten, egy kicsit talán a lirai világot hozhatnám alapul. Jelen pillanatban viszont a helyzet az, hogy megváltoztak nálam a képben ezek a szempontok a következőképpen. Mégpedig ugy, hogy a felület nálam fakturálisabb lett, szóval fantasztikus világ felé törtem, és azon kívül egy kicsivel elvontabbá, talán a sikhoz közelebb kerültem a festészetemben. Ezt a plasztikai világot az jellemzi, hogy egy kiváló anyaggal találkoztam, amelyik kiváló anyag egy felületképzést segitett nekem a festés előtt, és azután lazult rétegekkel, áttetsző rétegekkel dolgoztam ki a kép végső formáját.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748. 340-726

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

Áron Nagy Lajos,
kétszeres Munkácsy-díjas
festőművész

Vasárnap, 1977. október 2.

1021

ÁRON NAGY LAJOS VÁZLATKÖNYVÉBŐL

MŰTEREMBEN: ÁRON NAGY LAJOS

A kérdés rövid: mivel foglalkozik, min munkálkodik Áron Nagy Lajos, kétszeres Munkácsy-díjas festőművész?

— A válasz lehetne egy széles karmozdulat, egy körülpillantás a napfény-zuhatagos szobában. Asztalán levél: meghívás zsűrizésre, festőállványán kép, mintha már készen állna a találkozásra a nézővel, ám ő még azt vallja, hiányzik róla néhány ecsetvonás. Talán éppen a többlet, amely majd a képet műalkotássá avatja?

Áron Nagy Lajos — néhány évvel már túl a hatvanon — megfogalmazatlan jövő-hittel él a fiataloknak, szava az idősebb baráté, keze egykori tanítók keze, amelyik az első betűt — az első ecsetvonást — segít megvonni, odahelyezni a minden mű kezdetére.

— Tanítványom volt, kedves, tehetséges, fiatal...

Szántó Tamásról szól, akit huszonkilenc évesen ragadott el a halál, s akinek most nyílik majd kiállítása Székesfehérváron, az építők Pintér Károly Művelődési Házában.

Fiatalok: az amatőr képzőés iparművészek megyei tárlatának résztvevői. Megnyitó: Áron Nagy Lajos.

Fiatal: Fehér László, katona-művész bemutatója a székesfehérvári helyőrségi klubban. Megnyitót Áron Nagy Lajos mondott.

Ám a szó, a megnyitóé, több mint szó. Értékelés, útmutatás is egyszerre.

— Tudatosan vállalom a velük való foglalkozást. Még a közelmúltban is aktívan foglalkoztam a művészet iránt fogékony, és a művészetet igénylő növendékeimmel. Diákkoruktól felnőtt éveikig együtt voltunk, képzőművészeti körökben képezték magukat. Többen közülük jelentős eredményeket értek el, alkotásaikkal ott vannak az emberek között.

— Amatőrök...

— Amatőrök, amatőr művészek. Mindennapi munkájuk mellett tehetségesen, újat teremtő módon folytatják azt az önnevelő munkát, amely felszínre hoz előbb a művészet érését, majd a művészt. Nem az elnevezés a lényeg. Nevezhetjük őket amatőr, vagy nem amatőr művésznek vagy csupán szakköri tagnak. Lényeg az, hogy az alkotói munka közben jutnak el a művészet mélyebb megismeréséig, önmaguk megismeréséig.

— Nevelő mozgalom?

— Több ezer az amatőrök száma, országszerte. Ez a csoport, kiterjedt hálózat igen hatásosan veszi ki részét társadalmunk kulturális színvonalának, esztétikai ízlésének fejlesztéséből. Nemcsak arról van szó, hogy ők maguk fejlődjenek, hanem szinte a képzőművészeti kultúra transzmissziós szervei ők, akik közvetítik a művészet örömeit, tanulságait, másrészt magát a művészetet is gazdagítják a maguk életéből, köréből szerzett élményekkel.

— Ismert Áron Nagy Lajos közéleti munkássága. Legutóbb a megyei tanács ülésén szólalt fel.

— Örömmel szóltam a fehérvári üzemek és a képzőművészek erősödő kapcsolatairól, nevezetesen a Videotonnal készülő szocialista szerződésről... Legújabban ehhez már a Fejér megyei Állami Építőipari Vállalat érdeklődését is hozzámondhatom.

— És a festő?

— Az országos jubileumi pályázaton veszek részt, a napokban ül össze a zsűri, dolgozom egy budapesti megbízáson. És: a Balaton.

Áron Nagy Lajost — ifjúkorának indíttatása? — máig sem engedte karjaiból a tájak szépsége. A Velencei-tó környékének bája, a nadapi pincék, fák, a dolgozó, örülő, élő emberek a művész képeinek szereplői. Bulgária, Görögország, a Tátra tájai mellett újra és újra mostanában ott kéklik a Balaton. A tési kerektemplom kék levegője is arra felé vezet, vagy a veszprémi kiállítása rendezőinek kedvessége fordította arra a figyelmét? Így vagy úgy, a Balaton zöldkéksége, partja élnek ott legújabb képein. (Közülük egy a megyei őszi tárlaton gyönyörködtet: a Szivárvány).

— A Balaton... Csak süssön még így a nap. A fények az alacsonyan járó nap sugarai nyomán...

Áron Nagy Lajos hunyorít, szemében, idegsejtjeiben már érzi a formát, a színt, a fényt. Már felkészült a mindig újra a mindig másra, a látvány megörökítésének, önmagán átszűrésének emberi csodájára.

VINCZE ISTVÁN

Októberi kertészkedés

sszavonhatatlanul itt az A kiskertben azonban is bőven van tennivaEzek a munkák már a tkező évi termés érdeen szükségesek.

fagyérzékeny zöldségfétovább már nem maradak a kertben, mert a dér csípi őket, tehát gondosjunk arról, hogy időben ett helyre kerüljenek. A g éretlen paprikát, paradimot, uborkát is szedjük — beérni már nem tudúgysem — savanyításra zont még felhasználhatjuk. tavaszi primőröket már st ősszel, elvethetjük: a átát, sóskát, spenótot. agvaik egyáltalán nem érkenyek a hidegre.

A gyümölcsöskertben most gfontosabb a mechanikai dekezés. A lehullott leveket, a fertőzött gyümölcsöt tvetlen szedjük össze és mmisítsük meg, mert a lladék alatt nagyon sok ártevő áttelelhet. A monilia, sztharmat és még számtan kártevő ellen is nagyon ontos a védekezésnek ez a módja. Most kell a gyümölcsák törzsére felrakni, illetve icserélni a hernyóenyves veket. A késői érésű almaákat — amennyiben az égészségügy várakozási idő betartása mellett ez lehetséges, mégegyszer permetezzük le a kaliforniai pajzstetű ellen — Satox 20 WSC 0,4 százalék vagy Unitron 40 EC 0,2 százalékos oldattal. A szüret befejezése után a varasodással fertőzött fákat Rézoxiklorid 50 WP 0,3 százalékos oldattal permetezzük le.

Az őszibarackfákat a taffrinás levélfoltosság áttelelő gombafonálzatának és a klaszterospóriumos levéllyukacsosodás áttelelő micéliumának pusztítása miatt szükséges még Rézoxiklorid 50 WP 0,3 százalékos permetezéssel védeni.

Kajszifáknál a lombhullást követően a gnomóniás levélfoltossággal fertőzött leveleket okvetlenül égessük el, illetve DNOC hatóanyagú szerrel permetezzük le.

A bogyós gyümölcsűeknél — szamóca, málna, ribiszke, — szintén nagyon fontos a mechanikai védekezés. A fertőzött, letört, beteg hajtásvégeket távolítsuk el és semmisítsük meg. Sok helyen szokás a szamócaágyást télire szalmatrágyával letakarni, mert akkor tavasszal korábban érik be a termés. Amennyiben módunkban áll, akkor ezt a munkát is végezzük el, érdemes. A takarástól függően, a szamócaágyást alaposan lazítsuk fel.

A szőlőgyümölcsösben a szürettel nem ért véget a munka. A jól előkészített talajba most kell telepíteni a szőlőt. Telepítés előtt a talajt 60—70 centiméter mélyen forgassuk meg. Kiskertekben 4—5 fajta szőlőnél többet ne telepítsünk. Nagyon fontos, hogy — telepítésnél és pótlásnál is — kötött talajú kertben, csak oltványt ültessünk. Homoktalajra pedig gyökeres vesszőt. Csakis egészséges szaporítóanyagot használjunk. Legjobb, ha államilag engedélyezett faiskolákból vagy lerakatokból szerezzük be a szükséges mennyiséget. Ha a telepítésre bármilyen okból — ha csak pár napot is — várni kell, a szaporítóanyagot ideiglenesen vermeljük el, nehogy a gyökerek kiszáradjanak.

Golyva-fertőzés ellen a gyökereket vágjuk vissza és mártsuk be higanyos csávázószerből készült pépbe. Ebben az időszakban esedékes a szőlő bújtatása, továbbá most kell bújtatni a zöldoltással beoltott vesszőt is.

A fák ültetését a lombhullás után a nedvkeringés teljes megszűnésekor végezzük.

A gödör kiásásakor a talaj felső rétegéből egy ásónyomnyi földet tegyünk külön és ültetéskor gondoskodjunk arról, hogy ez a humuszos réteg kerüljön a gyökérzethez. A fák ültetése előtt, pontosan határozzuk el, hogy milyen koronafajtát kívánunk majd kialakítani, mert ez meghatározza a sor és tőtávolságokat. Az ültetés mélysége mindenkor egyezzen meg a faiskolából hozott növény ültetési mélységével. A gyökereket ültetés előtt itt is vissza kell metszeni. Az esetleges fertőzések elkerülése végett mártsuk be csávázószerből készült pépbe: (10 liter víz + 10—15 dkg csávázószer + 5 kg agyagos föld.)

Nagyon fontos feladat az őszi talajforgatás. Amennyiben módunkban áll, akkor még az ősz folyamán dolgozzunk be trágyát a talajba.

A virágoskertben is gondoljunk az áttelelő, évelő növényeink védelmére. Az esetleges fagyokra számítva, takarjuk be szalmával, vagy földdel. Ruhafélék és műanyagok nem alkalmasak a takarásra, mert elzárják a levegőt és így a termőrügyek károsodnak. Edényes növényeinket is fagymentes helyre kell vinni. A rózsfélék — a park- és kúszófajok kivételével — takarásra szorulnak. A közkedvelt tavaszi tulipán hagymáit most kell a szabad földbe kiültetni. A tulipánnak ugyanis legalább 2—3 hétre van szüksége, hogy jól begyökeresedjen. Ez viszont feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a téli hideget elviselje. A dália, kánna és a többi gumós növények töveit szedjük fel még a fagyok beállta előtt.

FOLTTISZTÍTÁS — HÁZILAG

Elég gyakran előfordul, hogy ruhánk foltos lesz. Ha módunk van rá, tisztítsuk ki, a friss foltot langyos, szappanos vízzel általában sikerül eltávolítani. A régi foltok eltávolítása sokkal nehezebb, mert (a pecsétet előidéző anyag) a textilia rostjaiba teljesen beszivódik. Olyan folttisztító szer, amely mindenfajta textiliából minden foltot el tud távolítani — nincs. A különböző textiliák és foltok más-más tisztítószert kívánnak. Néhány tanács:

Kávéfolt: friss foltot szapanyagot ebben kimossuk, majd jól kiöblítjük.

Penészfolt: fehér színű anyagon: 3 százalékos hidrogénperoxidot vízzel higítunk, (egy rész peroxid, 2 rész víz arányban), egy kis szalmiákszeszt is adunk hozzá, majd ezzel a keverékkel benedvesítjük a foltot. Ezután az anyagot napra tesszük és fehérítjük, végül meleg vízzel kimossuk. Ha a folt nem tünne el, az eljárást ismételjük meg.

Fűfolt: nyers burgonyával jól bekenjük a foltot, majd

Áron Nagy Lajos

Tasnádi Imre: Áron Nagy Lajos
Művészet 1974. 15. évf. 1. sz. 12-14.

A magyar művészettörténeti irod. bibliográfiája 1974.
Művészettörténeti Értesítő 1977/1.

76. old.

Áron Nagy Lajos, Sestőművész

Székesfehérváron, a Megyei Művelődési Központban volt kiállítása a művész képeinek.

(v): Bodor aladár kiállítása.
Fejér Megyei Hírlap, 1978. febr. 9.

Áron Nagy Lajos, festő

Móron, a Lamberg-kastélyban e hó 9-én megnyílt a megyében élő képzőművészek képes kiállítása téli tárlat címmel. — A művész a falnak gördag árnyalataival dolgozik. Saját utazásainak élményeit idézi „Felvidéki ház" c. képén. (emlitve)

Erdész László: Tárlat a Lamberg-kastélyban. Dunaújvárosi Hírlap, 1974. dec. 15.

Ifj. Nagy Lajos festő
(Bp. 1913 –

Kiállítása a dunaújvárosi képcsarnokban
1978. nov. 23 – dec. 7

– katalógus a könyvtárban –

Áron Nagy Lajos, festő

□ ÁRON NAGY LAJOS festőművész kiállítása holnapután 5 órakor nyílik a Dunaújvárosi Képcsarnokban. Megnyitja: Pifkó József, a Városi Tanács elnökhelyettese.

-: □ Áron Nagy Lajos 2.

Esti Hirlap, Bp. 1978. nov. 21.

Orion Nagy Lajos

1964-ben és 1973-ban mutatkozott be Székesfehérvárott Orion Nagy Lajos.

Urvács Péter: Székesfehérvári kiállításai 1963-1978
Műsorlap, 1978. október - 8 lap.

Árok Nagy Lajos

Árok Nagy Lajos 1913-ban szüle-
tett Budapesten. A Főiskolán 1933-
1938 között Benkhard Ágost tanít-
ványa volt.

— : Fejér megye képző művészei.
Művészet, 1978. októbor - 20. lap.

Áron Nagy Lajos, festőművész

Áron Nagy Lajos *festőművész*

1913-ban született Budapesten. 1933–38 között Benkhard Ágost tanítványa volt a Képzőművészeti Főiskolán. A Székesfehérváron élő művész 1935 óta jelentkezik festményeivel kiállításokon. Indulása éveiben a Tisza vidéke, majd a Balaton, valamint utazásai nyomán a görög, a bolgár és a szlovák tájak ihlették. Munkáit a harmincas évek posztimpresszionizmusával ötvöződő expresszivitás jellemzi. A lírai hangulatú, finom festőiségű életképtől az egészen elvont dekoratív folthatásokig szinte mindent kipróbált. Számos művészeti díj jutalmazottja: Balló Ede-díj, 1938; a római Collegium Hungaricum díja, 1943; Munkácsy-díj, 1956 és 1967. Egyéni kiállításai: Fényes Adolf Terem, 1955; Székesfehérvár, István király Múzeum, 1969 és 1973; Csók István Galéria, 1967; Győr, Műcsarnok, 1969; Várpalota, Velencei Galéria, 1976; Székesfehérvár, Művelődési Ház, 1977.

Áron Nagy Lajos: Melnik, akril, vászon, 60x80 cm, 1978

Művészet, 1979. 10. sz. alap.

nyegesen demokratikusabb körülmények
lytán előbb-utóbb minden alkotó kiállí-
sára sor kerül. A pécsi, a hatvani és a buda-
esti Iparművészeti Múzeum is sok fontos
rlatot rendez. Székesfehérvár tehát mint
udapest kihelyezett galériája szinte szük-
égszerűen szerepváltozásra kényszerül.

anulság

Áron Nagy Lajos

18
old.

Művészet, 1978.
10.

Áron Nagy Lajos: Eső után,
olaj, farost lemez, 60x80 cm, 1974

*Kompozíció*jától (1974–75) *Hencze Tamás* térillúziókkal és térritmusokkal operáló *Sorozat*áig (1976), *Keserü*nek a figuralitás nyomait őrző, drámai *Véres kép*étől (1976) *Maurer Dóra* szellemes „szemléltető tábláiig" (*Száz egység, Száz egység hiánya, Minden irányban száz,* 1974–75) a különböző lehetőségek széles skálája bontakozik ki a néző előtt. Ahogyan *Halász Károly* ják, hogy a múzeum már régen nem az a poros „konzervgyár", aminek sokáig képzelték. És ha a fehérvári modern gyűjteményt nagyképűség lenne egyelőre a „jövő múzeumaként" emlegetni, a szándék, hogy azzá váljon, máris nyilvánvaló, és megvalósulása – reméljük – talán már nem is olyan hosszú idő kérdése.

K. KOVALOVSZKY MÁRTA

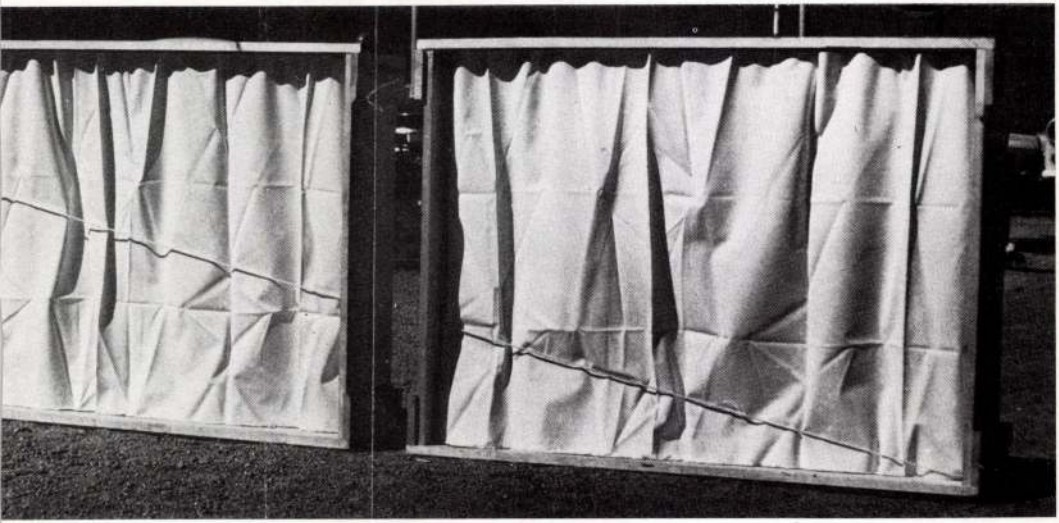

Áron Nagy Lajos, festőművész
2) Folytatás

Áron Nagy Lajos *festőművész*

1913-ban született Budapesten. 1933–38 között Benkhard Ágost tanítványa volt a Képzőművészeti Főiskolán. A Székesfehérváron élő művész 1935 óta jelentkezik festményeivel kiállításokon. Indulása éveiben a Tisza vidéke, majd a Balaton, valamint utazásai nyomán a görög, a bolgár és a szlovák tájak ihlették. Munkáit a harmincas évek posztimpresszionizmusával ötvöződő expresszivitás jellemzi. A lírai hangulatú, finom festőiségű életképtől az egészen elvont dekoratív folthatásokig szinte mindent kipróbált. Számos művészeti díj jutalmazottja: Balló Ede-díj, 1938; a római Collegium Hungaricum díja, 1943; Munkácsy-díj, 1956 és 1967. Egyéni kiállításai: Fényes Adolf Terem, 1955; Székesfehérvár, István király Múzeum, 1969 és 1973; Csók István Galéria, 1967; Győr, Műcsarnok, 1969; Várpalota, Velencei Galéria, 1976; Székesfehérvár, Művelődési Ház, 1977.

Áron Nagy Lajos: Melnik, akril, vászon, 60x80 cm, 1978

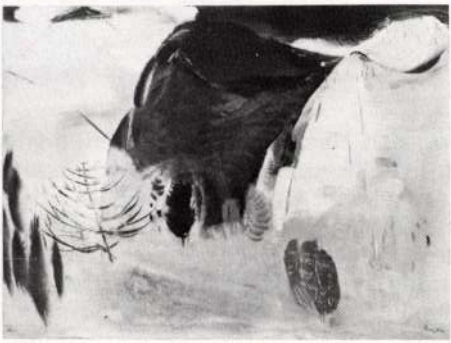

Művészet, 1979. 10. 20. old.

ényegesen demokratikusabb körülmények olytán előbb-utóbb minden alkotó kiállí-ására sor kerül. A pécsi, a hatvani és a buda-esti Iparművészeti Múzeum is sok fontos árlatot rendez. Székesfehérvár tehát mint Budapest kihelyezett galériája szinte szük-ségszerűen szerepváltozásra kényszerül.

Tanulság

Áron Nagy Lajos
festőművész

Melnik

--------: Fejér megye képzőművészei.
Művészet, 1978. október - 20.oldal.

Áron Nagy Lajos *festőművész*

1913-ban született Budapesten. 1933–38 között Benkhard Ágost tanítványa volt a Képzőművészeti Főiskolán. A Székesfehérváron élő művész 1935 óta jelentkezik festményeivel kiállításokon. Indulása éveiben a Tisza vidéke, majd a Balaton, valamint utazásai nyomán a görög, a bolgár és a szlovák tájak ihlették. Munkáit a harmincas évek posztimpresszionizmusával ötvöződő expresszivitás jellemzi. A lírai hangulatú, finom festőiségű életképtől az egészen elvont dekoratív folthatásokig szinte mindent kipróbált. Számos művészeti díj jutalmazottja: Balló Ede-díj, 1938; a római Collegium Hungaricum díja, 1943; Munkácsy-díj, 1956 és 1967. Egyéni kiállításai: Fényes Adolf Terem, 1955; Székesfehérvár, István király Múzeum, 1969 és 1973; Csók István Galéria, 1967; Győr, Műcsarnok, 1969; Várpalota, Velencei Galéria, 1976; Székesfehérvár, Művelődési Ház, 1977.

Áron Nagy Lajos: Melnik,
akril, vászon, 60x80 cm, 1978

Áron Nagy Lajos

Eső után

Vadas József: Kulturális központ- helyi bázis nélkül.
Művészet, 1978. október - 18.oldal

Áron Nagy Lajos, festő
a Fejér megyei téli tárlaton, melyet Mór-
on rendeztek, szerepel a művésznő mű-
ve.

Á. Szabó János: Téli Tárlat Móron.
Fejér Megyei Hírlap, 1948. dec. 15.

Áron Nagy Lajos

Történelem és táj

Áron Nagy Lajos csöndet parancsol magára, de a csöndben halad előre nagyon megfontolt, nagyon kidolgozott festményekkel. Most gyökerekben lát fel nem fedezett vidéket, s különös áramlás hatja át azt a vizsgálódást, melyet *Spartacus földjén* élt át. A kaptató ezúttal nemcsak természeti látvány, hanem a történelem nehezéke is, melyre annyi küzdelem után az ember mégis feljutott. Áron Nagy Lajos nemcsak a megmaradt környezetet elemzi, hanem horpadásokkal érzékelteti azt, hogy a homo sapiens Spartacus önfeláldozását nem nélkülözhette.

Losonci Miklós: Történelem és táj.

Pest Megyei Hírlap, 1974. okt. 21.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

Áron Nagy Lajos
festőművész

PEST MEGYEI HÍRLAP
1980 FEB 17.

1021

Torzó

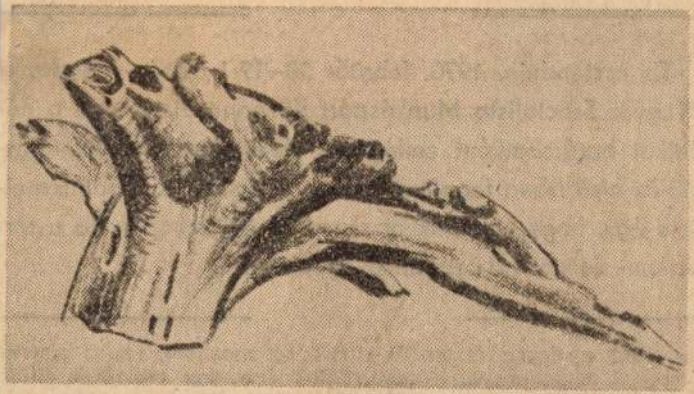

Áron Nagy Lajos rajza

Egy nén

Tíz esztendeje, a Magyar Szocialista [illegible] politikai határozatként emlegetett dokumentumot. Az állásfoglalás első ízben fogalmazta meg átfogóan a nőpolitika elveit, s úgy, hogy ugyanakkor szorosan egybekapcsolta a társadalom- és gazdaságpolitika egészével.

Ilonka néni nyolcvan esztendős s a nyolcvanból hetvennégyet — igen, hetvennégyet, *hatéves* volt, amikor napszámba állt — végigdolgozott. *Húsz fillér volt akkor a gyereknapszám* — mondja. Akkor; 1906-ban. Irdatlan hosszúságú időhíd? Hiszen összeköti a megvénülésében is szép almaarc a ritka alkalmi[illegible]

tuk, azt mondom, senkit sem hi tatok érte, így vállaltuk. Elfár *Még nem. Néha, egy órára, fél ra, de azután ráparancsoltam gamra, eredjél, csináld.* A mun megérezte azt, ami itthon vá *Normában dolgozom, amennyit nálok, annyit keresek. Voltam*

Áron Nagy Lajos, festőművész | 1) Folytatás

„Eső után", olaj, farost lemez, 60x80 cm.
1974. (repr.)

Művészet, 1978. 10. 18. old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726
1978 ÁPR 16

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

Áron Nagy Lajos

1021

ÁRON NAGY LAJOS RAJZA

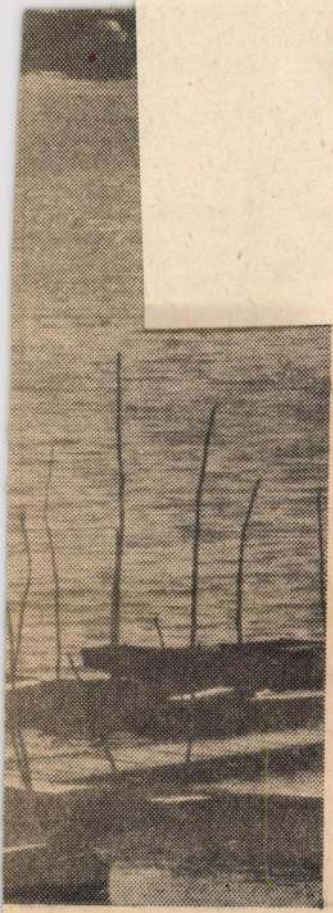

KABÁC

Áron Nagy Lajos

Áron Nagy Lajos festőművész gyermekkora el Fehérvárott, kiállítását is a fehérvári múzeumban rendezték.

Vadas József: Kulturális központ – ...
Művészet, 1978. október – 18. lap.

Arów Nagy Lajos

A Székesfehérvárów élő művész 1935 óta jelentkezik festményeivel kiállításokon. Indulása éveiben a Tisza vidéke, majd a Balaton ihlettek.

—: Fejér megye képzőművészei. Művészet, 1978. október – 20. lap.

Ázon Nagy Lajos

A művészt indulása évében ihlettek utazása nyomán látottak, a görög, bolgár és szlovák tájak.

—: Fejér megye képzőművészei. Művészet, 1978. október – 20. lap.

Árva Nagy Lajos

Munkáit a harmincas évek
posztimpresszionizmusával
élővédve expresszivitás jel-
lemzi.

— : Fejér megye képzőművészei.
Művészet, 1978. október – 20. lap.

Arion Nagy Lajos

1933-ban nyerte el a művész a Ballá Ede díjat, 1943-ban a római Collegium Hungaricum díjat, a Munkácsy-díjat 1956-ban és 1967-ben.

—: Fejér megye képző művészei. Művészet, 1978. október – 20. lap.

Orosz Nagy Lajos

Egyéni kiállítása volt 1967-ben a Csók István Galéria-ban, 1969-ben a győri Mű-csarnokban.

— Fejér megye képzőművészei. Művészet, 1978. október — 30. lap.

Áron Nagy Lajos

Egyéni kiállítása volt 1976-ban Várpalotán a Velencei galériában, 1977-ben a sé-hesfehérvári Művelődési Ház-ban.

— : Fejér megye képzőművészei.
Művészet, 1978. október – 20. lap.

Avon Nagy Lajos, festő

a Fejér Megyei képzőművészek nyári tárlata megnyílt Agárdon, melyen szerepel a művész zöld valőrökből komponált festménye. (említve)

A. Szabó János: Szép mű agárdon.
Fejér Megyei Hírlap, 1948. jún. 24.

Árvon Nagy Lajos

A lévai hangulatíe, fenom festőiségű életképektől az egészen elvont dekorativ folthatásokig mindent kipróbalt.

—: Fejér megye képzőművészei.
Művészet, 1978. október – 20. lap.

Árok Nagy Lajos

Egyéni kiállítása volt 1955-ben a Fényes Adolf Teremben 1969-ben és 1973-ban a Szikes-fehérvári István Király Múzeum-ban.

—: Fejér megye képzőművészei. Művészet, 1978. október – 20. lap.

Áron Nagy Lajos, festő

Budapesten, a Csontváry-teremben megnyílt a Solidaritási festménykiállítás. 84 festőművészünk ajánlatta fel egy-egy alkotását a magyarszolidaritási mozgalom támogatására. – a művész alkotása, hegyidéki tája friss színcivel ragadja meg a látogatót (említve)

Esti Magazin

1978. jún. 15. Kossuth 18.30 – V Gué –

1978.X.7. 4,25 N.

Jó reggelt!

- züreti előzetes Illés Györgytől.

- Idén késik a szüret, ezért a "móri napok" rendezvénysorozata inkább közművelődési kóstolót ad és csak mértékkel kínálja a bort. A 30-as évek elejétől rendezik meg a Móri szerjó vidékének hagyományos háromnapos vigasságát, de olyan még nem volt, mint idén, hogy az ünnepség egyben nyitánya legyen a szüretnek is. Hétfőn fognak hozzá a Vértes-hegység déli lejtőjén a fürtök leszedéséhez, mert melegebb napokra már ugylátszik hiába várnak. Délután két órakor a Majáli réten Fejér megye tsz-einek legjobb lovasai dijugratásban mérik össze tudásukat. Dlután négy órától a Lamberg kastélyban a Munkácsy dijas Áron Nagy Lajosnak, mai tájékpfestészetünk egyik kiválóságának kiállitását láthatják. Vasárnap délelőtt a szabadtéri szinpadon Fejér megye tiz nemzetiségiakta községének sváb és szlovák lakói népi együttesei találkoznak szinpompás müsorukban elfelejtett népitájékokat, lakodalmasokat elevenitenek fel. Délután háromkor kezdődik a szüreti felvonulás. A fogatok csengőszóra vonulnak végig Mór fő utcáján, a lovaskocsikon hordók, lajtok, puttonyok, a szüret ősi kellékei, a szőlőfürtökkel teleaggatott szekerek bakján népviseletbe öltözött lányok és fiuk ülnek majd. Ha a hét végén ha az idő nem szól közbe 10-12 ezer ember fog együtt mulatni a móriakkal.

MK SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JUN 10

PEST MEGYEI HÍRLAP

Áron Nagy Lajos

festőművész

1021

Tanulmány

Áron Nagy Lajos

Kifogástalanul működik az új fejőgép

Barcza Zsolt felvétele

— Honnan a sokféle etetnivaló? — kérdem a kazlakat mustrálgatva.

— A többségét magam termelem: itt a kertben a csalamádét, a két hold háztájiban meg a lucernát, baltacimot.

— No, akkor sok cipőt koptathat, gyalogszerrel a mezőre járni ifjabb embernek sem mulatság.

— Csakhogy nekem motorom van. Jáva! — derül rajtam, s megindul a pitvar felé.

Bevált a fejőgép

Szó nélkül követem, s még egy pillantást vetek az udvarra: igyekszem pontos térképet rajzolni a lá-

számára munkája társadalmi hasznosságán fölül valami más, a ráadás a fontosabb. Az állatok nélkül egyedül maradna. Mivel is foglalná magát, ha nem lenne a kisgazda. Erzsi, a lánya régen elköltözött Kossuth Lajos 41-ből. Ritkán látogat haza. Az unokák messzire kerültek tőle és nemcsak térben nagy távolság: az egyik külkereskedő főiskolára jár, a másik esztergál.

— Csak néha látom őket, gyakran eszembe jutnak. Amit érik a cseresznye mindig szedek köténye valót. Vigyél nekik Erzsi piacon úgy sem kapsz ilyen szép

VALKÓ BÉ

Áron Nagy Lajos, festőművész

a Képzőművészeti Főiskolán Áron Nagy Lajos tanítványa volt Bory Jenőnek. Közös kiállításuk is volt 1955-ben, Budapesten, a Fényes Adolf-teremben. – Mindketten székesfehérvári születésűek voltak.

Zágoni Erzsébet: Száz éve született Bory Jenő. (2.)

Fejér Megyei Hírlap, 1979. nov. 18.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 337-748, 340-726

1979 JAN 14

PEST MEGYEI HÍRLAP

Áron Nagy Lajos

S 1021

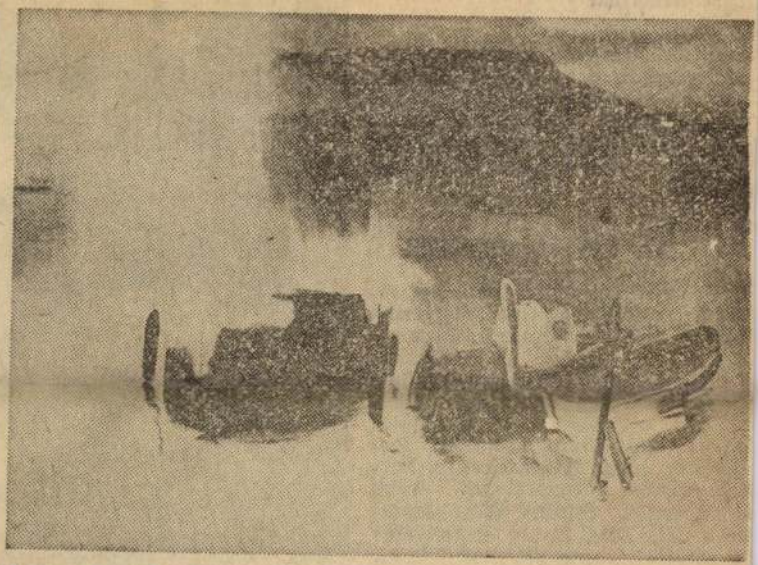

Áron Nagy Lajos: Kikötő

l arcok

iája alapján

csontok, koponyák f
égig megmarad az izmok tapadá-
ának helye. Csupán a maguk he-
vére kell tehát tapasztani a műiz-
nokat. Elméletét a régészeti lele-
ekből előkerült fejcsontokon próbál-
a ki.

Kit ábrázol a herma?

Első kísérletei olyan kiválóan si-
erültek, hogy rögtön megbízást
apott a Magyar Nemzeti Múzeum-
l, III. Béla király és felesége,
hatillon (Antiochiai) *Anna királyné*
rcának újrateremtésére. Az elké-
ült mű a tudósokat is meglepte:
zent László király hermája for-
álódott meg. Kézenfekvő a ker-
skői mester magyarázata: Több
akembernek feltűnt már, össze-
tvén III. Béla király koponyájá-
k méreteit, antropológiai jellem-
it, rassztípusát I. László király
rban őrzött hermájával, hogy a

Árpás Károly szakmai körökben
között a tengerentúlról is kapott

14 Orosz Nagy Lajos: Kőfej

Művészet, Budapest. 1974. Jan.

Áron Nagy Lajos, festő

ÁRON NAGY LAJOS Munkácsy-díjas festőművész alkotásaiból kiállítás nyílt meg a Bolgár Kulturális és Tájékoztató Központban. Alkotásainak a bolgár tengerpart az ihletője. A Népköztársaság úti bemutatóteremben január 10-ig tekinthető meg a tárlat.

– Hú

8

Népszabadság, Bp. 1980. dec. 9.

Áron Nagy Lajos, festő

ÁRON NAGY LAJOS Munkácsy-díjas festőművész műveiből nyílt meg kiállítás Székesfehérváron, a Videoton művelődési házában. Az idős helybeli művész alkotásai hazai, bolgár és finn tájakat ábrázolnak.

– : Kú

8

Népszabadság, Bp. 1980 jún. 4.

Áron Nagy Lajos

ÁRON NAGY LAJOS Munkácsy-díjas festőművész műveiből nyílt kiállítás tegnap Székesfehérváron, a Viedoton művelődési házában. Az idős székesfehérvári művész festményei hazai, bolgár és finn tájakat ábrázolnak. A művész negyven kénét bemutató tárlatot június 17-ig tekinthetik meg az érdeklődők.

Magyar Hirlap 1980/6/4/8

Áron Nagy Lajos

ÁRON NAGY LAJOS Munkácsy-díjas festőművész alkotásaiból hétfőn kiállítást nyitottak meg a budapesti Bolgár Kulturális Tájékoztató Központban. A Népköztársaság úti bemutatóteremben január 10-ig tekinthetők meg a kies bolgár tengerparti tájak ihlette festmények.

Magyar Hirlap 1980/12/9/9

Áron Nagy Lajos, festőművész

A dunaújvárosi Uitz-teremben rendezték meg a megyei őszi tárlatot. Vizek, mezők, fák, kertek, falusi házak sejtelmesen békés lírája, embercsoportok meg hitt harmóniája a legnepszerűbb témá, az éredetiség különböző fokozatú jegyeivel. – Áron Nagy Lajos nagyvonalú eleganciával műveli ezt, megkapó rizinekkel, kecses kompozícióval.

Á. Szabó János: Fejér megyei őszi tárlat Dunaújvárosban. Fejér Megyei Hírlap, 1980. nov. 2.

A MEGHÍVÓBAN SZEREPLŐ KÉPEK JEGYZÉKE:

ÁRON NAGY LAJOS:	FELVIDÉKI TÁJ (50×70 cm)
BALLAGÓ IMRE:	ROMKERT (60×80 cm)
BODOR ALADÁR:	ESŐ UTÁN (70×90 cm)
ECSEDI MÁRIA:	NAGY LOVAS I. (167×88 cm)
FRANCSICS JÓZSEF:	A VÉRTESBEN (50×60 cm)
KISS ISTVÁN:	FŰZFÁK (50×60 cm)
LENDVAI ANTAL:	VÁLTOZATOK (44×31 cm)
RÉVÉSZ NAPSUGÁR:	ÖREG MALOM (69×53 cm)
SÁNDORFALVI SÁNDOR:	DUNAKANYAR (60×80 cm)
SZEGEDI ZOLTÁN:	TÉLI ROMKERT (41×44 cm)
M. TÓTH ISTVÁN:	LÁNY VIRÁGGAL (35×43 cm)
ÚJHÁZI PÉTER:	SZIKLÁS TÁJ (54×69 cm)

F.k.: Köteles István – OKISZ LABOR Nyomda – OMvF–MIK

Áron Nagy Lajos munkácsi díjas festőm.

A KÉPCSARNOK MEGHÍVJA ÖNT

SZÉKESFEHÉRVÁRI KÉPZŐMŰVÉSZEK

KOLLEKTÍV KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA
1985. DECEMBER 5-ÉN
CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN 5 ÓRÁRA

MEGNYITJA:

NAGY KÁROLY
A FEJÉR MEGYEI TANÁCS VB.
MŰVELŐDÉSI OSZTÁLYA OSZT.VEZ.H.

MEGTEKINTHETŐ:

1985. DECEMBER 5–14.
MÉSZÖLY GÉZA TEREM
SZÉKESFEHÉRVÁR, KOSSUTH L. U. 15.

„Van valami jelképes abban, hogy ez az épület ad otthont a képzőművészetnek, amely hajdanán a magyar nyelvű színjátszás hajléka volt a reformkor idején. Akkor a szó erejével, a színjátszással, a magyar nyelvért folytatott küzdelmével a haladás, a haza ügyét szolgálta ez az épület. Az emléktábla tanúsága szerint fellépett színpadán Petőfi, Déryné, Szentpéteri, Laborfalvi Róza és a kor minden jelentős színésze.

Szeretnénk, ha az elődök e nemes példája ösztönzőleg hatna a mai utódokra, s ez a terem mint a képzőművészet otthona töltené be tudat és ízlésformáló szerepét a város lakói és az idelátogatók körében."

"

Balázs Miklós
Tanácselnök

Képcsarnok kiállítás 1985 XII. 5–14.

Szekesfehérvári Képzőművészek Kollektív kiállítása Szekesfehérvár Mészály G. Ferem

ÁRON NAGY LAJOS festőművész, Munkácsy-díjas
Budapest, 1913

1933–1938 között Benkhard Ágost növendéke a Képzőművészeti Főiskolán, majd a Balló Ede- ösztöndíjjal bejárta Nyugat-Európát. Újabban Bulgáriában, Csehszlovákiában, Görögországban, Lengyelországban és Finnországban volt tanulmányúton. 1935 óta jelentkezik a kiállításokon. Számos művészeti elismerés Alba Regia-díj (1958), Csók István-érem (1965), Velinszky László-díj (1970) stb. – kitüntetettje, a Munkácsy-díj (1956, 1967) tulajdonosa. – Legkedvesebb műfaja a tájkép, induláskor a Tisza-vidék, később a Velencei tó, a Balaton, majd utazásai nyomán görög, bolgár és szlovákiai tájak ihlettek. Stílusbelileg a harmincas évek posztimpresszionizmusából kinőtt expresszivitás jellemzi, amelyen belül szinte minden megoldást kipróbált a lírai életképtől a dekoratív foltfestésig. Művészetének erénye, hogy mindezt saját törvényei szerint oldotta meg, s így e változatosság ellenére is életműve egységes képet mutat.

MŰVEK JEGYZÉKE

ÁRON NAGY LAJOS

Szolnoki halászok	1954	olaj	50×60
Vihar után	1955	olaj	50×60
Zagyvapart	1955	olaj	50×60
Hídon	1955	olaj	50×60
Tanya	1955	olaj	50×60
Uszály	1955	olaj	40×50
Halász hálóval	1955	olaj	27×32
Alkony	1955	olaj	27×32
Vázlat	1955	olaj	20×26
Babafej	1953	akvarell	22×17
Bodrog	1955	gouache	30×24
Diófa	1955	gouache	30×24
Tokaji gát	1955	gouache	30×24
Tiszapart	1955	gouache	37×31
Köröshegyi út	1955	gouache	20×18
Uszályok	1955	gouache	30×24

PALLAY JÓZSEF

Tájkép híddal	1955	olaj	60×100
Eső után	1955	olaj	60×100
Erdő	1955	olaj	60× 70
Erdőszéle	1955	olaj	50× 60
Ősz	1955	olaj	60× 50
Tölgyek	1955	olaj	60× 50
Pihenő	1953	diófapác	23× 20
Várakozó	1953	ceruza	23× 20
Erdő	1955	diófapác	34× 24
Erdő	1955	ceruza	24× 20
Tölgyfatanulmány	1955	ceruza	17× 23
Zöld bácsi	1955	ceruza	23× 20
Zöld bácsi beteg	1955	ceruza	23× 20
Nő táskával	1954	tusrajz	23× 20
Kazlak	1955	diófapác	25× 35
Tölgyfa	1955	diófapác	25× 35

BORY JENŐ

Boryné portréja	1905	bronz	25 cm
Bölény	1905	bronz	16 cm
Horgoló leányka	1910	bronz	45 cm
Bosnyák ló	1916	bronz	20 cm

Felelős kiadó: Kereszténvi I.

1955. IX. 400 pld. József Attila ny. 5193 F. v.: Kálmán D.

A MAGYAR KÉPZŐMŰVÉSZEK
ÉS IPARMŰVÉSZEK SZÖVETSÉGE
ÉS A MŰCSARNOK KIÁLLÍTÁSA

ÁRON NAGY LAJOS
FESTŐMŰVÉSZ

PALLAY JÓZSEF
FESTŐMŰVÉSZ

ÉS

BORY JENŐ
SZOBRÁSZMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSA

FÉNYES ADOLF-TEREM,
BUDAPEST VII, RÁKÓCZI ÚT 30

1955. SZEPTEMBER 9 — OKTÓBER 2-IG

Székesfehérvári művészek munkáiból rendezte ezt a kiállítást a Fényes Adolf terem.

Kiállítási intézményünk örömmel adott helyet a vidéki művészeknek, örömmel segít, hogy csökkentse elszigeteltségüket, kisebbítse a távolságot a vidék és a főváros között. Nem könnyű a vidéki művész helyzete, sok minden nehezíti munkáját, már csak azért is, mert messze van Budapesttől, művészeti életünk központjától. A távoliabbak a kiállításokat sem látogathatják, vagy csak egy-kettőt. A munkacsoportok, a Képzőművész Szövetség vidéki szervei, — melyek azokat a művészeket is magukhoz vonják, akik nem szövetségi tagok — sokat lendítettek a vidéki művészek ügyén. Helyi kiállításokat is rendeznek, hogy a dolgozók megismerhessék városuk művészeit. Mégis, a vidéki művész nem mutathatja be műveit a szakembereknek, és olyan nagyszámú közönségnek, mint a pesti. Elmarad a bírálat, mely a hibákra figyelmeztet, nem akad meg a szem az eredményeken, gyérebb a vásárlás, megrendelés. Ez mind akadály. Erős akarattal, áldozatokkal kell a művésznek rajtuk keresztültörni és le kell azokat győznie, ha nem akarja, hogy fejlődése fékeződjék.

Ezeket a nehézségeket igyekszik a Fényes Adolf terem megszüntetni a vidékiek kiállításaival, s a főváros szívében nagyobb tömegek számára megtekinthetővé tenni a műveket. Már két hasonló kiállítás volt, ez a harmadik, de az igény, a vidéki művészek és a budapesti nézők igénye, sürgetően többet kíván. Nem budapesti és vidéki művészeket kell tekintenünk, hanem a magyar képzőművészetet, hogy a kiállítás lehetőségét ne a földrajzi helyzet, hanem a művészi színvonal döntse el. Ezt a gondolatot szolgálta az Ernst Múzeumban rendezett „Vidéken élő képzőművészek kiállítása" és a Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás. A Fényes Adolf terem és a többi nagyobb kiállítási helyiség a jövőben még több tárlaton kívánja a vidéki művészetet bemutatni, csak kezdetnek tekintve az eddigieket.

A három székesfehérvári művész nem ismeretlen a budapesti közönség előtt. Áron Nagy Lajos és Pallay József festményei szerepeltek az utóbbi évek nagy Képzőművészeti Kiállításain a Műcsarnokban, s a legidősebb generációhoz tartozó Bory Jenő pedig fél évszázadnak híres szobrásza.

Áron Nagy Lajos 1913-ban született Budapesten, de már gyermekkorában Székesfehérvárra került, ott járt iskolába. 1933-ban iratkozott a főiskolára, 38-ban fejezte be tanulmányait. Benkhard-tanítvány volt. Ekkor kapott Ballódíjat. 1939 óta középiskolai rajztanár Székesfehérvárott. 1943-ban római ösztöndíjat kapott, de már nem vehette igénybe. 1940-ben részt vett a Nemzeti Szalon XCVIII kiállításán. A székesfehérvári kiállításokon állandóan szerepel. Két éve vesz részt a Műcsarnok Képzőművészeti Kiállításain, tavaly a vidéken élő művészek kiállításán. Középiskolai tanári munkája mellett képzőművész kört is vezet. A Képzőművész Szövetség tagja. Sok szál fűzi Szolnokhoz, a művész-telepen szokott dolgozni. A miskolci művész-teleppel is volt kapcsolata. Az ország különböző tájait festi. Képei tanuskodnak erről az országjárásról. Sokat festette a Tiszát, Zagyvát, Bodrogot, vagy más folyót. Bárkát, vagy csónakot, halászokat, a vizi életet. A víz festésének nehéz problémája, a víz feletti pára látványa izgatja. Érdekli a magyar folyók közötti különbség. Ez az érdeklődés régebbi munkásságában is megtalálható, a legnagyobb helyet a vízi tájképek foglalják el. Az alkonyt, a borús időt, a ködöt kedveli. Ezen belül találja meg a színeket, érzékeny szemmel figyeli az árnyalatokat. Kialakult festői tudással rendelkezik. Biztonsággal tudja a kép minden elemének helyét, értékét. Ugyanez a biztonság látható az emberi alakok arányain; az olajfestmény foltjai mögött érezzük a jelentékeny rajztudást (pl. a „Hídon" c. képnél).

*

Pallay József Székesfehérvárott született 1903-ban. Három voltak testvérek, mindhárman rajzolgattak, s mindhárman a Képzőművészeti Főiskolára jártak. Testvérei már nem élnek. Pallay József 1921 és 1925 között végezte a Főiskolát, Glatz Oszkár volt a mestere. Anyagi nehézségek között folytatta tanulmányait. Ösztöndíjban részesült, ami abból állt, hogy ingyen ehetett a menzán. 1925 óta rajztanár, Sashalmon, majd Tolna megyében, 1935 óta Székesfehérvárott tanított. Régebben Fehérvárott, Pécsett, Szekszárdon vett részt kiállításokon. 1939-ben hat heti tanulmányútra ment Olaszországba. 1943 ban Áron Nagygyal volt közös kiállítása a Székesfehérvári Múzeumban. A Képzőművész Szövetség tagja. 1951-től a Szövetség helyi munkacsoportjának vezetője. Minden évben kiállított a megyei tavaszi, illetve őszi kiállításokon, képe volt a IV. és V. Magyar Képzőművészeti Kiállításon, az Ernst Múzeum grafikai kiállításán és a „Vidéken élő képzőművészek kiállításán". A fehérvári képzőművész körben korrigál.

Kiállított képeit egy kivételével Zsennyén festette az új alkotóházban. Ha Áron Nagy Lajos a vizek festője, Pallay az erdőé. Erdőrészletet, fákat, erdőszélét fest, mint Paál László. Sohasem válik azonban Paál epigonná a közös téma ellenére sem. Paál László, Szinyei és a nagybányaiak hagyományának érett feldolgozója. Egyszerű tárgyának újabb és újabb megfestésében annyi változatosságot talál, mint amilyen változatos maga a természet. Képeinek művészi előadását a sokaknál hiányzó szeretetteljes, szolid művesség jellemzi. Egyetlen ihletőnek — mint mondja — mindenkor a naturát tartja. Artisztikus rajzainak finomsága a grafikára mutat, sok benne a rézkarcszerű. S valóban, készít rézkarcot is és tervbe vette, hogy még többet fog sokszorosító művészettel foglalkozni, melyre tehetsége és preciz rajztudása képesíti.

Felvethető, hogy mindkét festőnél, különösen az olajak közül túlnyomó a tájkép, kevés a figurális ábrázolás. Ennek több magyarázata van. Alakos képhez, a kompozicióhoz több idő kell, művészeink pedig a pedagógiai és művészetszervező munkájuk mellett idejüknek csak egy részét tudják festésre fordítani. Ennek ellenére vannak figurális műveik, de a budapesti kiállításra, mivel a szűk hely miatt nem is tudtak volna egész munkásságukról képet adni, inkább a legújabb munkáikat hozták fel. Figyeljük meg a katalógus dátumait, csaknem valamennyi idei, 1955-ös, s mint a képekről leolvashatjuk, az idei nyár szülöttei, melyeken talán még meg sem száradt a festék. A művészek fejlődésük leges-legutóbbi állomásáról kívánnak beszámolni, a friss alkotás lelkesedésével. Még nyár van és a nyár a szabadban való festés, a tájkép ideje.

*

Bory Jenő 1879-ben született Székesfehérvárott. A magyar művészettörténet klasszikusainak Strobl Alajosnak és Székely Bertalannak volt tanítványa. 1906 óta állít ki szobrokat. Neves alakja egy hosszú időszak művészetének. A Képzőművészeti Főiskola tanára volt. Művészpályájának ismertetése nem e katalógus feladata. Ma nem messze Székesfehérvártól, Máriavölgyben él, a „Bory-várban". Jellegzetes egyénisége Fehérvárnak.

A kiállításunkon látható négy kisplasztika semmiképpen sem képviseli művészetét, de a terem mérete és intim jellege nem alkalmas nagyobb szobrok kiállítására. Bory mester részvétele a kiállításon inkább csak jelképes, a négy kis bronzzal csak névjegyét küldte el, hogy résztvegyen szűkebb pátriája fiatalabb művészeink tárlatán.

F. J.

képzőművészet

Két művészportré

1. Áron Nagy Lajos

A decemberi kiállítás harsogások nélkül ért véget. A vendégkönyvet nem alakították át névtelen vitázók vitafórumává, megokolt, megfontolt baráti bejegyzések, halk köszönő szavak kísérték végig a két hetet a Csók Galériában, az egyik leglátogatottabb kiállítási teremben. Csodálkozó szemek áhítatos csendje jutalmazta a művészi törekvéseket, a megtalált megoldásokat, s valami régen keresett megpihenés töltötte el a látogatót, hiszen művészi hitel, átélés, mesterségbeli tudás játéka és küzdelme áradt hetvennégy képről, Áron Nagy Lajos gyűjteményes kiállításáról.

Fiatal főiskolás művésznövendék ítéletét hallom: „Mennyi szín, milyen meglepő árnyalatok. Más, egészen más, mint annyi sok mostanában megrendezett tárlat."

Keresi, kutatja a szemlélődők vagy halkan beszélgetők között a művészt, aki nincs, olyan ritkán volt, hogy barátai is alig találkozhattak vele. Székesfehérvártól pedig futamnyira a főváros, a tolongó művészvilág, a vitázó, műveket boncolgató művészasztalok, klubok megszokott egyéniségei, de mindennél mennyivel több a festő számára a tágas végtelen, a táj kis- és nagybetűvel áhítat ecsetbe mártva. S mennyivel gazdagabb a fény, kifejezhetetlen variációja, skálája, amelynek támadását — törését, létét — erejét, tűnését — sziporkázását annyi és annyi pillanatban leste, látta, lopta meg az értő szem s vetíti elénk az avatott kéz, ahogyan ezt már történelmi idők óta kapta és kapja meg az ember a művésztől, a művektől, ingyen osztogatott ajándékként.

Elindul az ember kora reggelekben s kiér oda, ahová nem vezetnek utak. Köszönti a fa árnyékát, a tó zugában bújó csöndet, a rezdületlen erdőt, a ki tudja ki által elterített követ, s e tőlünk függetlenül létező világra ráhull — a délelőtt homályból szálló, forró dél megrekedésétől szenvedtető, alkonyok vörösben hűlő, estéktől meséktől sugárzó — fénye, hogy elevenítse a mozdulatlanságot, hogy feloldja a kietlenséget, hogy megéreztesse, átfűtse az életet az anyagban, világunkban, ahol sokan úgy élnek még, hogy maguk sem veszik észre, h o l-nak és m i k o r-nak múlását.

Szinte jellegtelen a táj, ahol Áron Nagy Lajos él és alkot. A városnak is történelme megfoghatóbb, élőbb, létezőbb, mint mai arca, hiszen egyszerre rohanta meg — egyik napról a másikra — a modern gyárvárrá izmosodó feladat betöltése, s az évezredet kibontó, feltáró, megőrző s gondozó hivatás Fejér megye székhelyét. S ilyen a táj is közvetlenül a környéken, alig a város alatt, hiszen a zámolyi útfél királyi udvarházának romjairól csak a szél beszél, s annak a szisszenetét ki fordítja modernre? A Vértes is ezen a déli dejtőn kopárabb, a százzúgó tó is iszaposabb, sötétebb, a hír, a név is fakóbb, mert mennyivel többet mond: Balaton, Bakony, mint Vértes, Velencei-tó.

Mégis itt meghittebb a csend, kevéssé háborított a vidék, s Áron Nagy Lajos számára mélységesebb az ihlet. Mert ő mindenünnen elmegy, ahol a létbe belekavar a zajongás, hiszen képein mintha a természeti világot valósággal meg akarná kímélni az emberi erőszaktól, felforgatástól, átalakítástól. Vagy mégsem? Vagy arról vallanak színek, vonalak, tájak, fák, kavicsok, hogy az élet apró darabkáit dehogy venné észre az ember, amikor látszatra minden más fontosabb, minden izgalmasabb. Valami csodálatos vallomás Áron Nagy Lajos művészete arról, hogy ismeretlen a világ, még a közvetlen környezet is, felfedezetlen fehér folt a természet, mert csak annak tárja ki önmagát, aki kellő alázattal közelíti meg, és igazi művészi számadást is csak attól várhatunk, aki a hulló levél fonákjának bomlását is olyan átéléssel formázza, hogy fák terített aljáról felcsap az avarillat, pedig csak a vászon vall, csak a festő beszél.

Mit is mondottak Áron Nagy Lajos képei, hogyan találhatta meg kiki belül a

hangot, a kifejezést, a szót, mely kikívánkozva továbbadja töredékben kiállítása tanulságait?

Velence tavi zug: két ősfa a barna parton, a víz mozdulatlan színe homályból csillan, s a kis zugra, e fel nem fedezett foltra sötét árnyékot vet a hegy. Csüggő Hold: mintha a mélyvörös barna dombra csak üggyel-bajjal kapaszkodna a fehér, hidegfényű hold, hogy a természet rendjét, az éj csendjét meg ne háborítsa. Áradó fény: finom remegés, megfoghatatlan moccanatözön, távolról érezni a fény erejét, melegét, talán az elektromosságot látja először színekben az ember, hiszen kiszámíthatatlan messzeségből, megfejthetetlen forrásokból, valami ködből bomoltan árad és támad a fényerő, magasból a mélység apró, észre sem vett kavicsaira Mesélő táj: volt egyszer, hol nem volt az erdő, benne a csodafa, a rejtelem, a titok s az üveghegyek. S azon is túl valami elérhetetlen. Mintha zengene, mintha pendülne a hideg éle, kék, zöld és fagyfehér húrokon.

Napnyugta fényei: a horizonton égő zöld párák, fák ágain rózsaszín, tűz nélküli izzás, kék árnyalatokban mélyül a lent, s majdnem feketére komorul a föld, a fatörzs. Görög táj: két part, két ciprusőrzötte földdarab, s mintha a zöld lombok alá csak úgy beáradna a kéken fénylő tengervíz. Ősi táj: Ki tudja milyen erők fújják a három árva fát, a víz felől, a tó felől, a szakadékos part felől. Víz és táj kékje, parti szirtek téglavörös csúcsai, fák hajló félelme, rögös, kemény, barna föld. Ismét és itt is a meglesett idő, percben, pillanatban, időtlenben, s a Föld-bolygón található kis sarok, csücsök, egy darab ország a magunkéból. Hazafelé: a nyugvó fény utolsó pásztája, a két kis tehén hátán s a szekéren villan vörösen, rőten, égőn, s a kora estéből mintha valami mély bánatot is vinnének hazafelé, szekéren, szívükben, rejtelmes árnyú kék s zöld fák alól az emberek.

Nyolc kép a hetvennégyből. Már az emlékezetben élnek tovább, beleivódva a szépet rejtő agysejtek közé. A válogatást az ízlés rakta ilyen rendbe, a kiállítás értékét, az összbenyomás, a visszhang, a képzeletbeli színeken pihenő szem s a keresettségnélküli megfogalmazás adja. Áron Nagy Lajos nem útkereső művész, de valóságralelt, formált megtalált, kiforrott egyéniség. Természet s a természet világa, táj és törvényrendszer, az elrendeződés törvénye szabják számára a mondanivalót, s mindezt valami embert eltöltő és betöltő művészi alávetettséggel oldja művekké. A realizmus hét-nyolcezer esztendős iskoláját érzi az ember e művek mögött s e realizmusnak újrafogalmazott kifejezésmódján mindig lehet újat mondani, igazságot találni, szépséget feltárni az értők számára. A természet áthatott tisztelete, apró göröngy, formátlan kavics is lehet meghatóan szép, ha művész vette észre, s ha valami okból megszerette, mert megfestette.

Csöndes, halk szavú ember.

„Alig készültem, nem is tudtam, hogy gondolnak rám, s egyszercsak meghívót kaptam, hogy kiállítást rendezhetek. Nagyon örültem, igen jól esett. Csók Galéria, Budapest, gyűjteményes anyag. Kicsit elfárasztott. Szokatlan a mindennapi készenlét, de minden töredelmet mégis megért."

Kimondatlanul is tudom, érzem, hogy még az itt töltött néhány nap alatt is egy-egy csöndesebb percben fölvillantak az ismerős fények, megelevenedtek a hazai tájak, s gondolatban ismét alkotó útra készülődött. És újra és ismét ki valahová, a még fel nem fedezett ezerarcú, millórezdülésű természetbe. S mi pedig, szépségreszomjas lélekkel várjuk Áron Nagy Lajos új jelentkezését, friss alkotásai új sorozatát.

2. M. Szabó István

„Sokáig jártam ki, míg elkészültem a képpel. Pedig mi van ott? Tanya, a nyári ég alatt; pusztai forróságban, mozdulatlanságban. Egyszer beszélgetni kezdtünk az öreggel — a gazdával. Mégis szomorú, hogy annyi év alatt, mióta itt élnek, legalább néhány rossz görbe fát nem örökítettek, csupán a tanya köré. Ide, ebbe a földbe? — kérdezte tőlem. Hétszámra, szekérrel hordtuk a földet, jó fekete erdei talajt, hogy ültessünk. És gondolja el, két év alatt elölte, megette a szik. Komisz föld ez, nem tűrte meg a jót."

Még a magasabbrendű növényzet, a fa is elpusztul, eltisztul a környékről. Még a jószágnak való árnyékot, a szárnyékot is mesterségesen teremti meg az ember ezen a kiégett vidéken, ahol egyik darab föld gazdag, mint az áldás, a másik szegény, mint a száműzetés.

Hódmezővásárhelyi határ, mártélyi művésztelep, mostanában a legkedvesebb otthon M. Szabó István számára. Az indulást, a kezdést, a kiterjesülést három falunév jelzi: Mözs, Decs, Fót. A tanulást, az érést, a sikert más három helységnév: Baja,

ÁRON NAGY LAJOS ÉS LABORCZ FERENC KIÁLLÍTÁSÁRÓL

A művészettől azt várjuk, hogy tükrözze az élet sokoldalúságát, gazdagságát. Nem várhatjuk ugyanezt egy művésztől, mert kivéve az olyan rendkívülien nagy alkotókat, mint *Michelangelo* vagy *Picasso*, egy-egy művész általában az életnek csak néhány vonását tudja megragadni. Az adott kor teljes művészi vetületét – mint a korall-szigeteket a sok kis korall – a művészek egész gárdája alkotja meg. Hadd vegyek a harmincas évekből erre példát! Míg *Egry József* a Balatont festi-rajzolja, addig *Aba-Novák* a cirkuszokat, a vásárokat és búcsúkat, *Derkovits* pedig a munkásokat – akkor is, ha az *Utolsó vacsora* témáját dolgozza fel. Ezenkívül mind a hárman különböző stílust alkottak s különböző világnézetet vallottak. Nekünk mégis együtt mutatják fel azt a kort, szinte együttesként, mert a legfőbb dologban, a humanizmusban eggyé váltak. Mindhárman az embert és az élet szépségét védelmezték.

Erre láttunk tavaly ősszel szép példát a fehérvári István Király Múzeum kiállító helyiségében is. S formailag ellentétesebbet az idézettnél, hiszen *Áron Nagy* festő, *Laborcz* szobrász, s kettejük közt – a barátságon kívül – olyan rokonságot sem idézhetünk, amely egyébként áttörhetné a két műfaj határait. Éppen ezért ellentétes ingerekkel hatott nézőire a közös tárlat, s az ellentétesség nagyon jó értelmű volt. Azt mutatta: így is lehet válaszolni a világnak, de másként is. S aminek már művészetpedagógiai értéke volt: mind a kétféle válasz helyénvaló, hisz a világ nem egy fogalom, közel sem egyértelmű valami; a világ – világ.

Laborcz Ferenc *Mauthauseni emlékmű-terve* és Áron Nagy *Pantomin* című festménye talán véletlenül került a kiállításon egymás mellé, de törvényszerűen vált példázattá. Huszadik századi Siratóasszony az emlékmű-terv, s huszadik századi Csúfolódó a *Pantomin* nőalakja.

Áron Nagy Lajos fehérvári. Kiállítása egyben tisztelgés a szűkebb haza előtt, hiszen amit máshol gyűjtött is, idehozta, s a balatoni, görögországi és bulgáriai témákkal is Fehérvár képzőművészetét gazdagítja. És sikerült Áron Nagynak a csoda is: a Csongor és Tünde témájára festett pannójával, amelyet az újjáépült Vörösmarty színház dohányzójában helyeztek el, a helyben élő művész helybeni kibontakozására adott példát. Kár, hogy ez még egyedülálló eset az ő pályáján is.

Lírikus festő-alkat. Érzelmeit a tájképek gondos megformálása közben elsősorban színekkel fejezi ki. Néha villódzó derűt sugároz ez a líra, például az *Öböl* vagy az *Eginai kikötő* című képén, máskor pedig nagylélegzetű, emelkedett rácsodálkozás a világra, mint például a *Salamisnál* vagy a *Kenesei part* kékjeiben. Az alakos festményei balladai hangot idéznek *(Hazafelé, Athéni utca)*, és az ember ezeken a képeken is a tájba beágyazódva jelenik meg. Néha csupán jelezve néhány folttal, mint a *Nyaralón* vagy a *Két fán*.

Kiemelkedik alakos képei közül a korábbi keletű *Lány esernyővel*. A színek, foltok lágy fogalmazása élményszerű, a kép mintha ott születne meg előttünk, mert mozgalmasságával megőrizte a művészi teremtés örömét is. Az említett *Pantomin* pedig arra utal, hogy Áron Nagy rejteget vagy most bontakoztat ki magában egy olyan képességet, amellyel az emberábrázolás – mint főtéma – bonyolultabb társadalmi mondanivalónak is hangot ad. A figura ironikus mozdulata a környezetre is kipattintja az irónia csípős nyílvesszejét, ugyanakkor tele van bűbájjal is. A kép végső egyértelműségét a vele rokon más képek adhatnák meg, éppen ezért hasznos lenne, ha Áron Nagy ezen a nyomon továbbmenne. Napjaink magyar festészete éppen az előtérbe állított ember által tudott megújulni s kievickélni a posztimpresszionizmusból.

A tanulmány megjelenését az öreg *Hertzka Gyula*, az *Universal Edition* budapesti képviselője tette lehetővé azzal, hogy egy *Bartók*-kéziratról fényképezett *Cantata Profana*-partitúrát adott ajándékba, amelyben a szerző sajátkezű javításai is benne voltak, és hozzá 100 pengőt a költségekre, de kikötötte, hogy a tanulmánykötet utolsó oldalán hirdetés jelenlen meg az *Universal Edition Bartók*-kiadványairól.

A zöldfedelű tanulmány két héttel a bemutató előtt jelent meg. Sokaknak küldtem belőle. Bár úgy terveztem, hogy az izgalmasnak ígérkező próbákon majd személyesen adok át Bartóknak egy példányt, mégis jóelőre becsúsztattam egyet Bartók zeneakadémiai levél-rekeszébe a portán. Bartók hamarosan elolvashatta, mert alig egy hétre rá, *Kerényi György* azt írta a Magyar Tudományos Akadémiáról, hogy Bartók íróasztala mellett olvassa a tanulmányomat és olvasás közben jegyzeteket ír a lap szélére. Bevallom, szorongással vártam a találkozást, ami végre el is következett.

A *Cantata Profana* főpróbája a Vigadóban volt a bemutató előtti napon. Korán odamentem már, kevesen voltak még. A zenészek lassan hangolni kezdtek a dobogó mögötti tágas teremben. Á-t fújt az oboás, kitartott hangot a kürtös, skáláztak a hegedűsök. Zenésznek való kellemes zajok, amik beleviszik az embert a koncert hangulatába. Jöttek az énekesek. Néhányan közülük már a dobogóra is kiültek, és újságot kezdtek olvasni. Énekszólamuk a zsebükbe volt dugva. Jómagam a hangoló és a dobogó között jártam ide-oda. Szurkoltam. Lestem Bartókot.

Végre kinyílt a teremben a hatalmas szárnyú fehér ajtó, és belépett rajta Bartók feleségével, Pásztory Dittával. Előre jöttek. A földszint negyedik sorában Bartók leségítette Pásztory Ditta kabátját, azután a magáét is letette az egyik szék támlájára, majd táskáját nyitotta ki, és partitúrája után nyúlva leülni készült. Ez volt az alkalmas pillanat. Leléptem a dobogóról, és odamentem hozzájuk. Pásztory Ditta, akit még növendék korából ismertem az akadémiáról, világos ruhában állt Bartók mellett. Ragyogott szőke ifjúságában. Meglepetten és kissé kérdően nézett rám nyílt tekintetével. Bartók megfordult. Ditta hátrább lépett. Átnyújtottam a kötetet.

– *Tanulmányt írtam a Cantata Profánáról, amiben most énekelek is. Engedje meg, hogy egy példányt személyesen adjak át...*

Bartók rámpillantott. Szeme, mint a puskacső vége, sötéten villant felém. Átvette a zöldfedelű füzetet.

– *Köszönöm. Már kaptam egy példányt.*

Csend lett. *Bartók* kinyitotta a füzetet. *Varga Mátyás* fametszetére pillantva, azt hiszem, kissé megjátszotta a meghökkenését. A füzetet előre tartva, oldalt nézett rám, tekintete mintha ezt mondta volna:

„Lám, lám!... Ez volnék én?..." – s valamelyest el is mosolyodott. Azután lapozni kezdett a füzetben. Ditta megmozdult Bartók mögött. Szeme teli volt aggodalommal. Ujjával az ajkán féltően intett:

„Ne szóljon semmit!... Ne vitatkozzon!..."

Intettem, hogy megértettem és hallgattam. Bartók egy kottapéldámra mutatva, megszólalt:

– *Ön itt néhány akkordomat kifogásolja...*

– *Igen...* – mondtam nagyon halkan.

– *Pedig ezek igen egyszerű akkordok...* – mondta Bartók és tovább lapozott. Végül becsukta a füzetet.

– *Köszönöm* – mondta mégegyszer és kezet fogott velem. Pillantása olyan volt, mint amikor egy szobában eloltják a villanyt.

Nagyobb baj nem történt. Ditta hálásan pillantott rám.

Felléptem a dobogóra. Dohnányi már jött kifelé. Balkezében tartva cvikkerét, előre ment a dobogó szélére, s lehajolva fogott kezet Bartókkal. A próba elkezdődött és sok zökkenővel haladt csak előre. Bartók sokszor előre jött a partitúrával és magyarázott belőle Dohnányinak, aki úgy látszik, nem ismerte még elég jól a művet. Azt is láttam, hogy Bartók ezüstláncon függő órájából néma metronómot formált. Ott ingatta magasra tartott baljában. Azzal is sokat előrejött Dohnányihoz, mert a tempókkal volt a legtöbb baj.

OTTÓ FERENC

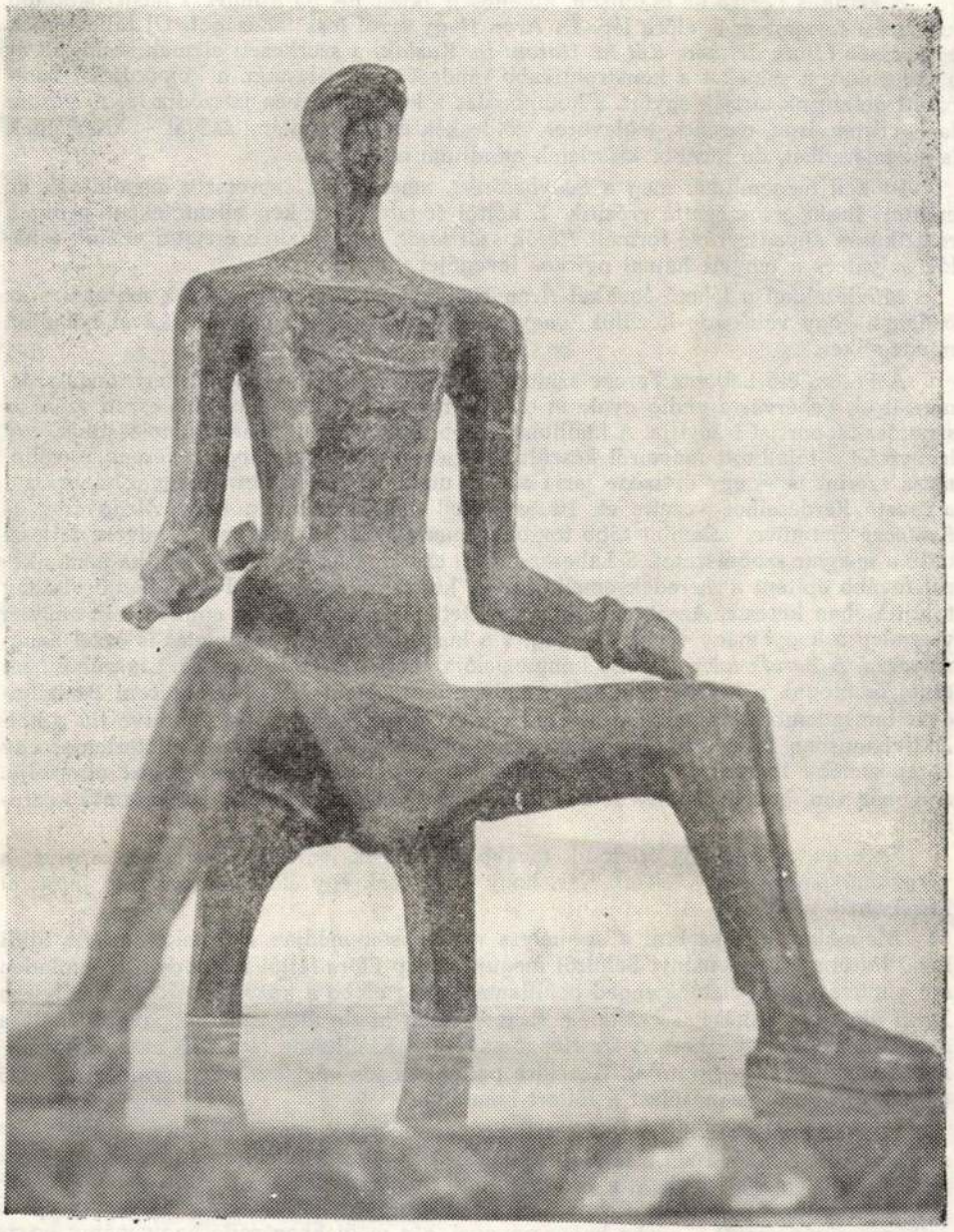

LABORCZ FERENC: Munkás

A kritikus persze ne csábítson, különösen akkor ne, ha a művész megszokottabb kifejezési formáiban is előre lép. És Áron Nagy erről tesz tanúságot. Új tájképeinek egy részén *(Halk délután, Két fa, Három fa, Kazlak)* a szerkezeti elemek szakítják át a tónusokat, a színeket a konstruktívabb rendezői elv választja, a kompozíciót határozott gesztusok tartják együtt, a komponálás a kép előterében játszódik le. A *Három fa* – citromsárga, narancs, téglavörös, zöldeskék és lila színtársításával – kísérletnek is megmaradhat, de további kísérletek elindítója is lehetne.

Itt kell megemlíteni még a *Fénybetörést*, amelyen az expresszív megoldások az említett líraiságot szózattá erősítik. E költői fogalmazású kép ellentéteként pedig a rusztikusan anyagszerűvé formált *Hálók szárítását*, amely szinte érezteti velünk a hálók súlyát és a tengeri hajnal nyirkos levegőjét.

Mindezekkel a lehetőségekkel Áron Nagy Lajos előtt szép pályák nyílnak, s az ő dolga, hogy válasszon közülük, vagy mint eddig: párhuzamos munkával haladjon mindegyiken.

A Pesten élő Laborcz Ferenc szintén dunántúlinak vallja magát, mert innen származott el, Fehérvárra pedig gyakran ellátogat, mivel itt egy képzőművészeti szakkör szobrász-csoportját irányítja. A kiállításon több szobortervet, néhány kisplasztikát, egy leányfejet s fölállított műveiről készült fotókat mutatott be. Laborcz Ferenc – vallomása szerint is – egy évtizede járja azt az utat, mely a modern magyar szobrászat alapvető kérdéseihez vezette el. Itt arra kell emlékeztetnünk, hogy *Medgyessy* és *Ferenczy* életműve, valamint több torzóban maradt életmű igen magas nívóra fejlesztette a magyar szobrászatot. S Laborcz tudta: ezután csak zuhanni lehet, ha nem sikerül tovább építeni a meredek emelkedőt. A kiutat az építészettel összefüggő viszony fölújításában kereste. Az ötvenhatban készített *Szilágyi Erzsébet* című domborművön visszalép a hagyomány végső alapjáig, s a huszadik század gondolatát is ezzel hangsúlyozza. A *Bartók-forrás* lazább kompozíciója, mely a bartóki érzéseket igazából nem tudta öszefogni, a kereső hangpróba emléke már. A rátalálás a Debreceni Penicilingyár lemezdomborításán hozza a teljes sikert, szimfónikus erővel zendítve föl a kollektivizmusban rejlő erőt. A függőlegesek magabiztos, erőt, érzést, időtartamot egy kompozícióba tömörítő, feszességében is könnyed áramlása nemcsak azt ábrázolja, ami már van, hanem aminek lennie kell: a szeretet által összetartott, teremtő közösséget.

Ez a biztos rátalálás érlelődik tovább egy másik lemezdomborításán, amelyet a várpalotai postán helyeztek el. Kár, hogy erről csak egy életkép-szerű fotó jutott el Fehérvárra.

Magukban álló szobrai a személyes vallomások módján hatottak rám. Az idilli *Lépő fiútól* s a hagyományt belülről megújító szép *Flóra*-fejtől a *Munkás*ig – minden mű a művész lelki életébe enged bepillantást. Míg előbb a közösség, itt a személyiség kerül előtérbe. Újítása is ezáltal, a személyesség hitele álta válik meggyőzővé. Itt a *Fazola* hozta a nagy sikert. A IX. Képzőművészeti Kiállításon láthattuk az egri kovácsművész egészalakos figuráját. A zöldre patinázott kis vázlat most visszaidézi az első élményt: a nézői azonosulást a föltárt igazsággal.

A *Fazolánál* az emberi test szerkezeti elemzéséből indult ki Laborcz Ferenc, a szerkezetnek rendelve alá a felületi kialakítást is. S az itt elért eredményeket fejlesztette tovább az *Életvágy*ban, a *Mauthauseni emlékmű-terv*ben, a *Munkás*ban. És ebben az alkotói korszakban a szobrászi jelképszerűség kialakítása a fő eredmény. E jelképszerűség szakít a görög hagyománnyal, s a mélyebben rejlő hagyományt hozza össze a mai látásmóddal. Vagyis a primitív művészet tartalékait mozgósítja. Ezáltal az expresszív hatás az expresszionizmus furcsaságai nélkül valósul meg, mert a forma minden mozzanatában összhangban áll a tartalommal; más szóval: a tartalmat itt nem csupán a gesztus fejezi ki, de a test minden porcikája. Éppen ezért: Laborcz sirató asszonya nem egy síró asszony, hanem a síró asszony, s ha ezer év múlva csak a kezeit vagy a lábait találná meg valaki, abból is következtethetne arra, hogy milyen érzéseket akart kifejezni a teljes szobor.

Így lesz jelkép a *Munkás* is, elvetve azt a gyakorlatot, hogy munkás vagy bányász címén Kiss Jóskát vagy Nagy Pistát állítsuk föl az alapzatra. Az egyénített figura nem hordozhatja azt az időt, amit mi érzünk már, különösen amit együtt érzünk, a szobrásznak pedig mindnyájunkat kell összefoglalnia egy pillanatban. Laborcz Ferenc ehhez a nagy vállalkozáshoz keres szobrászi fogalmazást.

Összegezve: nagyon tanulságos ellentmondásokkal nevelt közönséget a kettős kiállítás, és ezért csak üdvözölhetjük a két művészt.

TAKÁCS IMRE

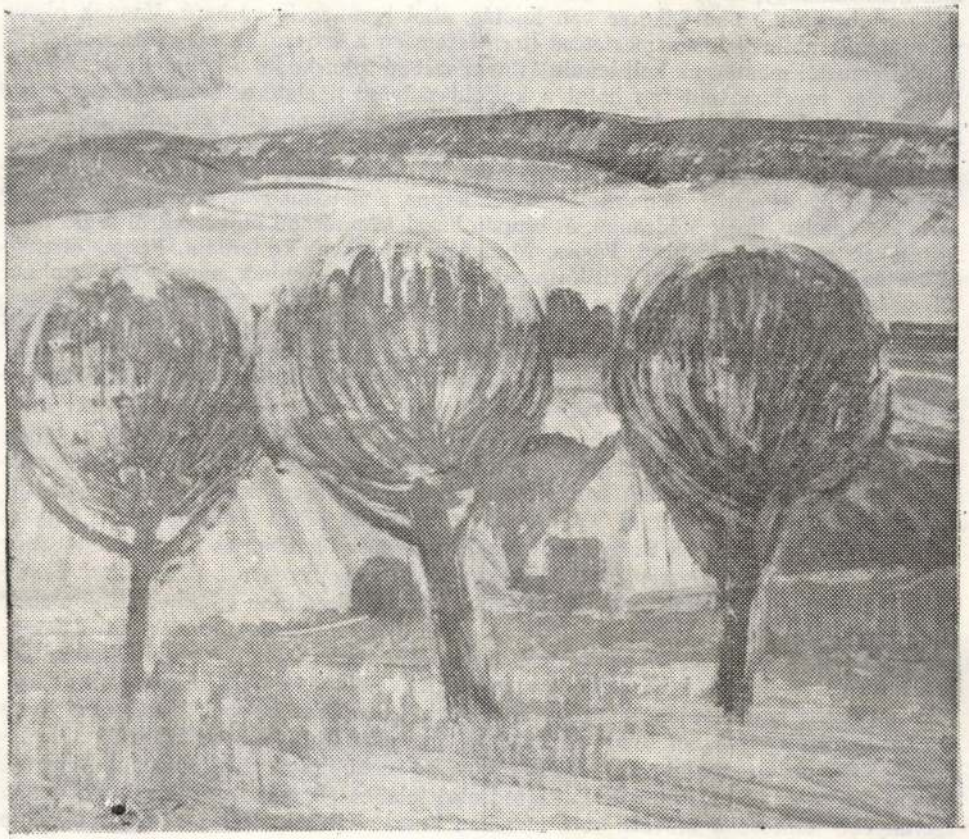

ÁRON NAGY LAJOS: Három fa

A MAGYAR NEMZETI GALÉRIA KÖZLEMÉNYEI

1959-ben jelent meg a *„Magyar Nemzeti Galéria Közleményei"*-nek („Bulletins de la Galerie Nationale Hongroise") első száma, ezt azután – e recenzió megírásáig – még három követte (1960, 1961 és 1963). A finom papírra nyomott, reprodukciókban bővelkedő, kétnyelvű (francia és magyar) köteteket *Pogány Ö. Gábor* főigazgató és *Csengeryné Nagy Zsuzsa* műtörténész szerkeszti; a tanulmányok, cikkek írói – nem kizárólag, azonban jórészt – a Nemzeti Galéria tudományos munkatársai, kutatói.

A kötetek (mindegyikük mintegy 200 oldal terjedelmű) hazai könyvárusi forgalomba alig kerülnek, a magyar művészetbarátok így nem könnyen juthatnak hozzájuk. A példányok zömét külföldi múzeumoknak, művészettörténészeknek küldik el, hogy tájékoztatást kapjanak a magyar képzőművészet fejlődéséről, korszakairól, kiemelkedőbb alkotóiról és hazai művészettörténeti irodalmunk helyzetéről, eredményeiről. Az elgondolás – művészetünk nagy mestereit és chef-d'oeuvre-jeit a nagyvilággal, a keleti és nyugati szakemberekkel, esztétákkal megismertetni, a magyar festészet, szobrászat és grafika rangját határainkon túl is nyilvánvalóvá tenni, művészetünk nemzetközi jóhírnevét növelni – feltétlenül helyes, megvalósítása pedig szükséges. Azonban nem mindegy, hogy mivel lépünk eléjük. Nyilvánvaló, hogy ott kell megkísérelnünk a „betörést", ahol sikerre van kilátás, ahol rezonancia várható. Vannak olyan művészeink, akiknek megismertetése (természetesen a szövegnek meggyőzőnek, provincializmustól mentesnek kell lennie és nem szabad fukarkodni a képmellékletekkel!) feltehetően revelációként fog hatni a külföld művészeti életére. Természetesen nem arra gondolunk, hogy – valamiféle szemfényvesztő és kozmopolita eljárást követve – kizárólag a külföldi törekvéseket, stílusirányzatokat (pl. a párizsi vagy weimari avantgardizmust) követő vagy azokkal rokon magyar mestereket népszerűsítsük; ilymódon egyoldalú, megtévesztő, nem-hiteles képet kapna a nem-magyar érdeklődő. Viszont az is kétségtelen, hogy ötödrangú, és csupán hazai jelentőségű művészekről szóló értekezéseket tenni le Leningrád, Párizs, München, Moszkva, Rotterdam, Prága, Firenze műtörténészeinek, művészeti kritikusainak íróasztalára, – ennek sincsen sok értelme. Olyan lenne ez, mintha *Vitkovics Mihály, Dukai Takách Judit* vagy *Csepreghy Ferenc* munkáit fordíttatnánk le idegen nyelvekre... Nem valószínű, hogy *Nagy Károly* biedermeier festő, *Morelli Gusztáv* múlt századi fametsző vagy *Telepy Károly* munkássága különösebb érdeklődést tudna kelteni Magyarországon kívül. (Mindhárom említett művészről van egy-egy cikk a bulletinek-ben, Telepyről pedig kettő is.)

A kötetekben azonban többnyire olyan írások jelentek meg, amelyek valóban jelentős mestereink életművét (vagy munkásságuk egy-egy periódusát) teszik mérlegre. Így a *Szinyei-Mersének* szentelt két tanulmány (az egyik *Ybl Erviné*, a másik *Jeszenszky Sándoré*, ez utóbbi bőséges szemelvényeket közöl érdekes, eddig alig ismert kritikákból, amelyek Szinyeiről íródtak a művész életében és halála után), *Soós Gyula* és *Szegzárdy-Csengery Józsefné* írásai *Medgyessy Ferencről*, *B. Haulisch Lenke* publikációja a mártírhalált halt *Ámos Imréről*, a közelmúltban tragikusan elpusztult *Székely Zoltán* cikke *Derkovitsról*, *Gy. Molnár Zsuzsa* esszéje *Bernáth Aurél* hangszeres, halas, virág- stb. csendéleteiről, *Szíj Béláé Berény Róbert* munkálkodásának kezdeteiről. Mindegyik közérdekű, szépen megírt és alapos munka. S márcsak dunántúli, kaposvári vonatkozásai miatt se felejtsük ki e kis felsorolásból *Csengeryné Nagy Zsuzsa* tanulmányát *Rippl Rónai* „kukoricás" és egyéb stílusú enteriőrjeiről... Érdekes *A. Tyihomirov* szovjetorosz művészeti író hosszabb dolgozata *Rombauer Jánosról*, *Kazinczy Ferenc* barátjáról, a XIX. század első felében élt magyar festőről, aki ugyan szerényebb képességű művész volt, azonban hosszú tartózkodása és tevékenykedése a cári Oroszország fővárosában: Pétervárott, egyik láncszeme az orosz–magyar szellemi, művelődési kapcsolatoknak.

Az első kötet közölte *Farkas Zoltán* kandidátusnak, idős, jeles művészeti írónknak *„Képzőművészetünk és Európa"* című írását. Farkas végigtekint azokon a magyar művészeken, *Munkácsytól* és *Paál Lászlótól* kezdve *Csontváryn* át *Egryig, Szőnyiig*, akiknek művészete olyan súlyú, hogy európai mércével is mérhető. Az írás szép, az egyes művészek tömör jellemzése találó, azonban ha művészetünknek és Európának összefüggéseiről beszélünk, akkor *Czóbel Béla*, a „Nyolcak", *Nagy Balogh, Moholy-Nagy, Barcsay Jenő, Vajda Lajos* nevét nem érezzük mellőzhetőnek. (A *Czóbellal* kapcsolatos mulasztást azután *Philipp Clarisse* fiatal műtörténész pótolta, szép dolgozatban vizsgálva meg *Czóbel Béla* fiatalkori – nagybányai, párizsi, hollandiai, berlini – munkálkodását.)

Farkas Zoltánnak azt a megállapítását, hogy „szobrászatunk lemaradt az európai

versenyben", túl szigorúnak véljük. Igaz, hogy maga Farkas is kiemel egy nagy szobrász-géniuszt: *Medgyessyt*, – azonban ott van még a vele egyenrangú *Ferenczy Béni*, azután az expresszionisztikus, *Thomas Mann* által is nagyrabecsült *Bokros-Birman Dezső*, és *Borsos Miklós*, a mai középkorú szobrászgeneráció messze kimagasló mestere. Ha 50–60 év folyamán három-négy ekkora művészt tudunk felmutatni, – akkor nem gondolnánk, hogy indokolt lenne lemaradást emlegetni.

A bulletin második kötete *Telepy Katalin Benczúrról* szóló tanulmányát közölte, többek között. Bár Telepy hangoztat bizonyos fenntartásokat (inkább cikke elején) Benczúr művészetével szemben, úgy érezzük, végeredményben mégis túlértékeli a nagy technikai tudású, akadémikus művészt, s néhol retusált képet ad róla, pl. amikor az 1869-ben keletkezett II. Rákóczi Ferenc című kép „szabadság-érzelmeiről" beszél. Köztudott, hogy a kiegyezés utáni idők magyar uralkodó osztályában élt jóadag nacionalista kuruckodás, a dualizmus korának pszeudo-liberalizmusa szívesen terelte el a figyelmet – Rákóczi és gróf Bercsényi nevének gyakori emlegetésével – a maga retrográd politikájáról; bombaszt-hazafiasság volt ez azonban jobbára . . . E korban, e szemlélet jegyében fogant ez a „szabadság-érzelmeket" (?) kifejező mű, – amely, jellemző módon, elkészülte után a román *király* tulajdonába került. A fogalmazás is pontatlan olykor e cikkben. Telepy „feudálburzsoáziá"-ról ír, – ez önkényesen gyártott, s főként: értelmetlen társadalmi terminus-technicus. A „Vajk megkeresztelése" című festmény, a vázlatokhoz képest, „veszített erejéből *eszmei tartalom tekintetében*", – írja a szerző. Pedig nem veszített a kép eszmei tartalom tekintetében, csupán egy *más előjelű*, konformista, buzgón loiális eszmei töltéssel telítődött meg.

Supka Magdolna Aba-Novák Vilmos pikturájának nemzeti sajátosságairól mondja el gondolatait a második kötetben. Írásának legtöbb részével nem tudunk egyetérteni, minthogy ez az értekezése is, mint ahogy egyéb Aba-Novákról szóló megnyilatkozásai is, szinte apoteózisát nyújtják a művésznek. Aba Novák az elmúlt rendszer ünnepelt festője volt, „az egyetlen igazán jelentős művészegyéniség, akit a hómanbálinti kultúrpolitika meg tudott magának nyerni" *(Aradi Nóra)*. A felszabadulás után Aba Novák munkásságáról hosszú ideig nem esett szó. Ez nyilvánvalóan igazságtalan és szükségtelen volt. Azonban az a hatalmas *Aba Novák*-kultusz, amely az 1962-es emlékkiállítás során kibontakozott, nem áll arányban a művész kétségtelen képességeivel, életműve jelentőségével. Sok üresség, modorosság, hatásvadászat, egyfajta szkematizmus van Aba Novák alkotásaiban; nagy dekorátor volt, aki bámulatos gyorsasággal alkotta, valósággal „termelte" freskóit és táblaképeit; a virtuozitás, a bravúr nála is – mint másoknál – rovására ment a művészi mélységnek és igazságnak. Figurális munkái – ridegek, szeretetlen, az ábrázolt kisemberekkel szembeni együttérzésnek hijával lévő szemléletűkkel – a humanisztikus hangú magyar művészetből meglehetősen kirínak. Nem véletlenség, hogy *Genthon István* az új magyar festészetről írott 1935-ös könyvében *Aba Novák* „tökéletes részvétlenségé"-ről beszél, s egy 1962-es cikk is – írója *Ybl Ervin* – „röhögő, borízűen kornyikáló parasztok"-nak nevezi a festő falusi alakjait. Mi a magunk részéről távolról sem tudjuk oly „nemzeti"-nek és „haladó"-nak tekinteni *Aba Novák* működését, mint *B. Supka Magdolna*. (E sorok írója különben Aba Novákkal kapcsolatos véleményét az „Alföld" című folyóirat 1963. évi 9. számában részletesebben is kifejtette.)

Mindenesetre a Nemzeti Galéria közleményeinek eddig napvilágot látott négy kötete – legalábbis ami a cikkek nagyobbik részét illeti – hasznos munkát végzett a magyar képzőművészet kül- és belföldi propagálása terén. Várjuk az újabb köteteket (és bennük az újabb írásokat), – *Ferenczy Károlyról, Csontváryról, Gulácsy Lajosról, Tihanyi Lajosról, Kernstokról, Egryről, Gadányi Jenőről* és élő művészeink legjobbjairól, – mindazokról, akik bátor, korszerű kezdeményezéseikkel és maradandó, originális műveikkel hozzájárultak – egyikük kisebb, másikuk nagyobb mértékben – az európai művészet gazdagabbá tételéhez.

DÉVÉNYI IVÁN

FÖLDES PÉTER

NE TÉTELESEN, HANEM VALAMI MÓDON ELLENŐRÍZHETŐEN!

Hozzászólás az ifjúsági irodalommal foglalkozó vitához

Most is vallom, amit az Írószövetség *„Esztétika és etika az ifjúsági irodalomban"* című vitája során megjegyeztem. Azt ti., hogy elvi kérdéseinkről elsősorban az esztétáktól szeretnénk hallani. Az ifjúsági irodalom művelői mohón igénylik az elemzést, a bírálatot, az elméleti segítséget. Az író – tisztelet a kivételnek – a maga esztétikáját munkájában fekteti le, és nem értekezésekben adja közre. Fáradozása arra irányul, hogy a gyakorlat, az egyes művek gazdája legyen. Ez is a feladata.

Nem azért mondtam, mondom ezt, hogy az elvi vitától elhúzódjunk. Mert ha az esztéták – sőt irodalomtörténészek, pszichológusok, pedagógusok is – végre megszólalnának, boldogan adnánk át nekik a terepet, de amíg távoltartják magukat, „magad uram, ha szógád nincs", mi is beállunk az elmélet kialakításának küzdőterére. Csakhogy nem olyasféle ez kicsit, mintha a tanulónak kellene a saját tankönyvét megírni?

Már emiatti aggodalmamnál fogva, és méginkább annak a célnak az érdekében, hogy – mint *Kolta Ferenc* fogalmazta – *„az eddig is sokat vitatott kérdésekben egy nevezőre jussunk"*, itt most olyan utakat szeretnék keresni, amelyeken elvi kérdéseinknek legalább egyrészét némiképpen ellenőrizhető, objektív módon lehetne megközelíteni. A bizonyítás mindig hatásosabb a kész tétel bizonygatásánál. Valamely tézist kiindulópontjából levezetni, meggyőzőbb akár a legkitűnőbb Gorkij-idézetnél is. (Nem mintha az ilyen hivatkozásokra szintén nem volna szükség.) Így kell tenni még akkor is, ha ma már elég széles körben vallott és a prágai konferencia által hitelesített megállapításokban akarunk a még húzódozókkal, köztük azonban éppen irodalmi szakembereinkkel szót érteni.

S ha már *Kolta Ferenc* vitaindító cikkében megemlítette, hogy a viták valamelyikén az ifjúság és a felnőttek irodalmának merev szétválasztása ellen szólaltam fel, mindjárt ennél a témánál kezdeném. A hangsúly a „mereven" van. Mert ha a kérdés az: *Teljes értékű irodalom-e az ifjúsági irodalom?*, minden szétválasztás ellen tiltakozom. Az ifjúsági irodalom nem holmi gyanús határterület, hanem része az irodalomnak. Ha azonban a kérdés úgy tevődik fel: *Mi az ifjúsági irodalom?*, akkor – annak aláhúzásán túl, hogy mindenképpen irodalom – az irodalmon belül sajátos terület lévén, a felnőttek meg az ifjúság irodalma közötti különbségek, eltérések vizsgálatától várhatjuk a feleletet.

Az ifjúsági irodalom történetét én nem ott kezdeném, mint *Seres József*, ahol a népmese feldolgozásokkal már tudatosan jelentkezett. Hanem jóval előbb, bontakozásakor, amikor a könyvnyomtatás felfedezésével a közműveltség állapota és a közreadás módja lehetővé tette, hogy olvasni tudó ifjak tömege elég nagy számban elérhető irodalmi művekben válogasson. Az irodalomból kiválasztódtak azok a könyvek, amelyek egy-egy korosztály fiataljainak általában tetszettek. Egyúttal az ifjúsági irodalom külön területté válása is megkezdődött elvileg, mivel a fiatal olvasók gyakran nem egészükben fogadták el ezeket a műveket, hanem nagyokat lapoztak bennük, mégpedig jórészt ugyanazoknál a részleteknél. Az említett olvasmányok tehát olva-

Áron Nagy Lajos

NAPLÓ
Veszprém

1970 MÁR 1 5

1021

Északdunántúli tárlat a Műcsarnokban

Kilenc művész megyénkből

Régóta készül budapesti bemutatkozására *a Képzőművészek Szövetségének* — öt megyét összefogó — *Északdunántúli Területi Szervezete.* Örülünk, hogy a rangos eseményre *a kettős jubileum esztendejében és a fővárosban, a Műcsarnokban* kerül sor. Elismerést érdemelnek a reprezentatív tárlat szorgalmazói és megszervezői, külön a területi szervezet vezetői, közülük is *Áron Nagy Lajos* festőművész.

Somogyi József Kossuth-díjas szobrászművésznek, a szövetség elnökének megnyitóját méltán kísérte élénk érdeklődés egy héttel ezelőtt — nem különben azóta a három tágas teremben látható alkotásokat.

Végigszemlélve a több száz művet, úgy tetszik, találóan írja a katalógusban *Kovalovszky Márta:*

„...az összkép egyik meghatározó eleme *valami jó értelemben vett vidéki íz,* a kisvárosi délutánok napsütése, mézillata, a parasztházak vakolatrajzolatai, a vidék csábító, megfoghatatlan, elomló hangulatai. S ez provinciálitás, amely a barokkban és a klasszicizmusban gyakran a nagy műveknél vaskosabb, esetlenebb, de ízesebb és plasztikusabb formákban fejezte ki magát, talán most is rejt még felhasználatlan forrásokat. *Anyag, élmény, forma árad kimeríthetetlenül mindenünnen,* a jövendő feladat most már az, hogy mindez *a kor problémáira érzékeny, korszerűbb, merészebb és mi-nél maradandóbb művekben öltsön testet".*

Ircsik József: Tél

Egyes művészekről aligha nyújthat teljes, sőt, kielégítő képet sem a kollektív kiállítás, még ha több alkotással szerepelnek is. *Az ismerős képeket, szobrokat, pontosabban:* ismerősök képeit, szobrait keresve, tűnődik el erről a látogató. Ugyanis *szétszórva* aggatták falra és paravánra a festményeket, grafikákat, így az egyes alkotók karakterének *a minimális egysége sincs meg.*

R. Kiss Lenke: Gyerekek

A csoportosítás e hibáját talán *a művek nagy számához képest szűk hely* okozta. A rendező *Baranyi Judit* művészettörténészt dicséri ugyanakkor, hogy — nem kis erőfeszítéssel — sikerült minimálisra csökkentenie a zsúfoltság hatását. Ilyenformán érvényesült törekvése *a változatosságra.*

Tudván, hogy a kiállítási anyagot sietve kérték — legalábbis a Veszprém megyében élő alkotóktól, akik most több más szereplésre is készülnek — természetes a szorongató kérdés: *vajon ott vannak-e mind a legméltóbbak, s jellemző műveikkel képviselik-e* szűkebb hazánkat?

Impozáns kilencük névsora, ám, sajnos, *nem teljes.* Ezért a kiállított művek sem kárpótolnak, bár javának értéke kétségkívül felülmúlja az átlagos szintet.

Bognár Zoltán „Antik fej" és *„Kosfej"* című képei a művész modern világának, friss és lényegretörő kísérletező kedvének gyöngyszemei. *Csizmadia Zoltán* kifejező és esztétikus rézkarcaival meg a *„Katica nagymamával"* olajtáblával, széles skálájú, sokrétű kifejező készségét megcsillantja, de ez nem buzog bő forrásként. Hiányoznak ugyanis kerámai-táblái: művészetének megismert s talán legizgalmasabb része.

Ircsik József — néhai *Nagy Gyula* mellett — az egyetlen megyénkbeli alkotó, akit a katalógus említett tanulmánya jellemez, egyebek között így: *„...A házak furcsán hideg, alkonyi színéből, a fehérrel keretezett ablakokból legjobb képein valami merev fantomszerűség csap meg".* Aligha elismerő megállapítás — méltatlanul, mert a képek látszólagos változatossága, a szűkreszabott témaválasztás ellenére — paloznaki, veszprémi házak, tűzfalak, kerítések, egyenletes, személytelen elemekre bontva — a művész ismétlődő *drámai látásmódja* mindig tud élményt nyújtani. Súlyos szerkezetük *emberi melegséget* áraszt.

R. Kiss Lenke négy kisebb méretű szobra közül a *„Párkák"* — két törékeny nőalak — szépen megfogalmazott kompozíciója a bronznak és a kőnek. A *„Gyerekek"* kedves finomsága éppoly megragadó, mint a *„Bőség"* vaskos figurája és *„Kun Béla"* markáns portréja.

Mikus Gyula, a zárkózottnak ismert művész képeiben oldódik fel. Mélyen átélve és egyre érettebben tárja fel és fogalmazza meg a Balaton páratlanul gazdag, sokszínű világát: a téli tó rejtett értékeit. A *„Szigliget a*

Folyóiratokban olvastuk

KORTÁRS NAGYVILÁG

A másik Illyés-dráma

Csaknem egyidőben két új Illyés-drámát mutatnak be a vidéki színházak. Az egyiket — Malom a Séden — a Veszprémi Petőfi Színház tűzte műsorára, a másikat, a Tisztákat a Pécsi Nemzeti Színház. Mindkét mű szövegét a Kortárs közölte elsőnek. A Malom a Séden-t még 1963-ban, a Tisztákat most, idei márciusi számában. A zegyik előadásra hét évet kellett várni, a másik előadása és publikációja egy időre esik.

Illyés legtöbb drámájához hasonlóan a Tiszták is történelmi környezetben játszódik, csak most nem a magyar történelem valamelyik nagy sorsfordulója az időpont, hanem a késő középkor Európájának egyik történelmi dátuma.

A Pireneusok egyik sziklavárában a tartomány urának oltalmára bízva magukat, eretnekek húzódnak meg. A pápa követét várják, de a követ teljesíthetetlen föltételeket szab az egyezség elé, tehát megindul az élet-halál harc a vár alatt táborozó keresztesek és a vár védői között.

Most nem egyszerű történelmi illusztrációról van szó *Illyés művében, a környezet és az időpont inkább csak alkalom az írónak sok fontos gondolat elmondására.* A gondolatok pedig újra csak a magyarság sorsa köré csoportosulnak, népünk mai életének kérdéseire keres választ az író.

A megrendítő gondolatokban gazdag művet Illyés a Pécsi Nemzeti Színház felkérésére írta. A Kortárs nemcsak a három felvonásos tragédiát közli, hanem Tüskés Tibornak a pécsi bemutatóról írt kritikáját is, s így valamit megtudhatunk a darab színpadi megvalósulásáról is.

B. E.

Az „akasztottak" hozzászólása

Világirodalmi folyóiratunk februári száma Armand Lanoux francia írónak a Pen Club mentoni kongresszusán elmondott beszédét és Boldizsár Ivánnak ehhez a beszédhez fűzött megjegyzéseit közölte. Lanoux „az akasztottak kongresszusának" nevezte a világ íróinak ezt a gyülekezetét, arra utalva, hogy az audiovizuális eszközök terjedése feleslegessé teszi az írást és az olvasást. Boldizsár Lanoux aggályait túlzottnak tartva állást foglalt az irodalom létének szükségessége mellett.

Márciusi számában a Nagyvilág helyt ad néhány író véleményének. A kérdéshez hozzászóló írók, az „akasztottak" tulajdonképpen nem vitáznak. *Bertha Bulcsu, Hámos György és Rónay György egyértelműen úgy foglalt állást, hogy az irodalom társadalmi funkciója az audiovizuális korszakban is megmarad, s a televízió — minden veszélye ellenére — nem ellenfele, legfeljebb versenytársa, de még inkább segítője az irodalomnak.*

Íróink megnyilatkozásai közül különösen Rónay Györgyé érdekes, szellemes. Rónay szerint ez az egész ügy csak a dekadens írók problémája. Azoké az íróké, „akik művek alkotása helyett arról beszélnek, milyen veszély fenyegeti azokat a műveket, amelyeket a sok róluk-beszélés miatt nem érnek rá megírni". Azt mondja, hogy az írói hivatás jövője most is, mint mindig, attól függ, hogy az író a munka, az alkotás „veszélyeivel" miképpen tud szembenézni. „Irjunk több jó művet. A terjedő audiovizió korában is" — igy fejezi be gondolatmenetét.

Nekünk is az az érdekünk, hogy ezt a vitát tovább folytatni nem érdemes. Talán elkezdeni is kár volt.

b. e.

Könyv

A „Kilencek" antológiája

Tavaly új, erőteljes gárdára figyelhettünk fel a fiatal költők sorában: *Győri László, Mezey Katalin, Molnár Imre, Kiss Benedek, Oláh János, Konc József, Kovács István, Rózsa Endre, Utassy József,* számszerint kilencen (innét ered a „Kilencek" elnevezés is) az elmúlt években végzett egyetemisták.

Az Írószövetség KISZ szervezte karolta fel a kilenc fiatal költőt, s adta ki összegyűjtött verseiket. Az Elérhetetlen föld az utóbbi évek legjobb költői antológiája, melyet túlzás nélkül a „Tűztánc" színvonalához lehet mérni. Az első, ami feltűnik, a több mint százötven vers elolvasása után: *a magas mesterségbeli színvonal, a kifejezés biztonsága, fölénye, könnyedsége, már-már rutinos eleganciája.* De a mesterségbeli tudás még nem bizonyít sokat.

Ami valóban érték az összképben: a hangsúlyozott, megalkuvásra képtelen *etikus tartás.* Korszerű a lírai világképük, modern anélkül, hogy erőltetetten modernkedő lenne, s nem csúszik sem idillbe, sem dekadens-morbid attitüdökbe. Higgadt, megfontolt, pózoktól, hősködésektől távol álló líra ez, s ha a költők vívódnak, harcolnak is, ha „lázadók vonulása" is a lelkük — saját kétségükkel, kötöttségükkel, önmagukkal — ezt is rokonszenves nyíltsággal őszintén teszik, s úgy, hogy személyes gondjaikat általánossá formálva — emelve mondják el. De igaz a fordítottja is: *a közélet problémái személyes kérdésekké alakulva szólalnak meg költészetükben.* „A lét egy új ütemét" keresik, kötődve az empirikus igazságokhoz, de leszámolnak az ál-szocialista önteltséggel, nemzeti gőggel, porosodó tabukkal, mint Oláh János írja: *„Szeretnénk gátlástalanul mindent elmondani".* Őszinték, nyílt szívűek, ismét Oláht idézve: a *„sosem volt kedvünk lihegni"* felfogás kiemelkedő erényük, s a szabadságot ilyen jogon óhajtják, mint ahogy Konc József frappánsan kifejezi: *„...a visszaütés joga nélkül szabad nem vagyok."*

Nem csupán leírni akarják világukat, hanem a jelenségek lényegét kutatják, következetes költői tudatossággal, a legfontosabb jelenségeket kiszűrő egyszerre mélyen logikai és érzelmi járt. Költői képei erősek,

„Be kell járnom, mi bejárható,
megfogni, minden messzeséget,
hogy összeálljon, s álljon a szó!
Ember vagyok, tehát ítélek."

E szűkszavú recenzióban is külön kell szólni néhányukról, ha csak pár mondat erejéig is. A legérettebbekről, akik mondanivalójukat a „felnőtt" költészettel egyenrangú színvonalon közlik. Megkülönböztethető hangjuk van, saját fegyvertáruk, s versekkel bizonyított eredeti tehetségük. Egyik legsajátosabb költői arcél Mezey Kataliné: *„...ki magában nem talál (se nyugalmat) se biztonságot."* Nagy László indításainak termékeny szintéziséből indul, s a kor türelmetlenségét meggyőző erővel s józansággal mondja el. Oláh János költészetében a gondolati megoldások, a lényeget felvillantó képek az erőteljesek. A „Kilencek"-nek ő a legnyugtalanabb, leghevesebb tagja.

Megkapó Utassy indulattal, tűzzel, lobogással telített költészete. Nála a természet, az élet fénnyel, derűvel telik meg, még akkor is, ha a szegénységről énekel. Ez a lendület, lobogó szenvedély adja képeinek, ritmikájának dinamikáját. Ebből következik költészetének alig észrevehető árnyoldala: ez a dalszerűség nem bírja el az eszmeileg súlyosabb mondanivalót. Nehezen tud átváltani, s így még a tragédiákat, haragot idéző-hordozó versei sem tudnak fajsúlyossá válni, s közéleti töltésű lírája erőtlenül vegetál.

Végül, de nem utolsósorban Konc Józsefet (eredeti nevén Konczek József) kell kiemelni, aki az antológiának talán a legnagyobb ígérete. Külön örömünkre szolgáljon: *a költő tapolcai származású,* s így megyénk (mint annyiszor: Simon István, Nagy László, Ágh István) méltó és elsőrangú lírikust adott a költészetnek. Kétkezi dolgozók gyermeke, s korán kezdte a fizikai munkát, mint vallja: *„A két kézzel keresett kenyér becsületéhez máig sem ér fel semmi a szemben."* Mondanivalójának nagyrésze gyermekkorának és ifjúkorának élményeiből táplálkozik. Több verset ír nagyanyjáról, szülőiről, s annak a tájnak az embereiről, ahol eddig élt-

Éjszakai ügyelet

Áron Nagy Lajos
festő

Áron Nagy Lajos 1913-ban született Budapesten. Gyermekkorát Siklós-fehéregyházon töltötte. 1933-1938 között a Képzőművészeti Főiskolán tanult.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Művészet, 1974. január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

A művész a Képzőművészeti Főiskolán Berkhardt Ágost tanítványa volt. 1938-ban Ballós Ede ösztöndíjjal bejárta a nyugateurópai nagyvárosokat.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Művészet, 1974. január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Álom sorozat III, Hal"
"Kőfej"
"Öregfa"
} repro

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Művészet, 1974. január – 12 oldal.

Áron Nagy Lajos
festő

A művész fontosabb kiállításai:
1943-ban és 1955-ben Budapesten
a Ferenczy Adolf teremben, 1959-ben
és 1964-ben Fehéregyházán.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Művészet, 1974. január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Áron Nagy Lajos 1957-ben volt
jugoszláviában, 1959-ben Belgá-
riában és Csehszlovákiában a
Tátrában járt.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Művészet, 1974.január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

A művész 1963-tól hat évén át
Lengyelországban Szczecinben volt,
majd Finnországban tartózkodott.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Müvészet, 1974.január - 12.oldal

Áron - Nagy Lajos
festő

Áron Nagy Lajos kiállítása
volt 1964-ben Budapesten a Csók
István Galériában, 1969-ben Győr-
ben a Győri Műcsarnokban.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Művészet, 1974. január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Áron Nagy Lajosnak 1973-ban
kiállítása volt Egerben a Rudnay
gyula Szerémben és Székesfehérváron
az István Király Múzeumban.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Müvészet, 1974. január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

A vajos-figuralis periódus hot-
szak szép darabja a „Karlak", a
másik az „Alkonyat" az István Ki-
rály Múzeum titkársági szobájában
függ ma is.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.

Müvészet, 1974.január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Áron Nagy Lajos „Athéni utca"
című képe a Fejér megyei Hírlap
főszerkesztői irodájában van el-
helyezve.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Művészet, 1974.január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Lirai absztraktnak nevezhető Áron Nagy Lajos Tirnovó című képe. A „Rizsgyomlálok" című műve „szocreál" irányzatú.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Müvészet, 1974.január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Táji élményei természeti jellegűek, Görögországi és Bulgáriai utazásai alkalmával látott halászbárkák, hajók, kikötők, hídlók és a tenger.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Művészet, 1974. január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Áron Nagy Lajos 30 éve Székesfehér-
váron él ez a témája, a varios és
hőrnyezete a Velencei tó, a Balaton,
a tópartí élmények.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Müvészet, 1974. január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

A lírai absztrakció fontosabb
darályai a Lipták hegyekben tol-
tött idő termékei

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.

Művészet, 1974.január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Áron Nagy Lajos a harminczas
évek óta szaúnos művészeti díj
pitalmazottja, 1956-ban és 1966-
ban Munkácsy díjat kapott.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.

Művészet, 1974. január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

A háború előtt Szolnokon élt
a művész főtémáit Szolnok és
környékéről vette, halászok, lutá-
gosok, Tiszamenti embereket ábrázolt.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Müvészet, 1974. január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Áron Nagy Lajos a Gépipari Techni-
kumban a harminc negyedik
éve tanít Szekesfehérvaron, ahol a
a halom befejerése óta el.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Müvészet, 1974. január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Áron Nagy Lajos művészétet
a régi Szekesfehérvár ihlette meg.
Művészpályája a szolnoki mű-
vésztelepről indult nem sokkal a
második világháború előtt.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Művészet, 1974. január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Áron Nagy Lajosnak 1964-ben
Szekszárdon volt kiállítása,
ahol új művészi irányzatát
kultiválja tovább.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Művészet, 1974. január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Hogy Szekes fehérvárom képzőművészeti
életről beszélni lehet ez Áron Nagy
Lajos érdeme A Videoton képző-
művészeti szakkört ő vezette.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.

Művészet, 1974.január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos
festő

Áron Nagy Lajos 1939 óta Szekes-
fehérvárón középiskolai tanár és
1935 óta kiállító művész.

Takács Imre: Áron Nagy Lajos.
Müvészet, 1974.január - 12.oldal

Áron Nagy Lajos

Balatoni reggel, repr. 8. oldal.

7. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1977.

Áron Nagy Lajos

Vízi növényzet, o. 60×50 cm
Fény a tavon, o. 60×80 cm

7. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1974.

Áron Nagy Lajos

A Csepel Galériában 1974. febr. 5-én kiállítása nyílt.

Népszava, 1974. febr. 1. 102 évf. 26 sz. 4 p.

Áron Nagy Lajos, Munkácsy-díjas festőművész.
Sándorfalvi Sándor festőművész kiállításán-
melyet Székesfehérvárott az Alba Régia Szállóban rendeztek-a művész műveit áron Nagy
Lajos mutatta be, aki az Érnak-Dunántúli
Képzőművészek Szövetségének titkára.

Csató József: Kiállítás az Alba Regia
Szállóban.

Tanácsok Lapja, 1974. júl. 26.

Áron Nagy Lajos festő

A Keszthelyen megnyíló 7. Balatoni Nyári Tárlaton szerepeltek művei, a Balatont fényeit, csillogását, páráját, opálos derengését avatottan megidéző művésznek.

Heitler László: Jegyzetek a balatoni kiállításokról.
Életünk, 1974. 5. 450. old.

1021

Áron Nagy Lajos festő

1974. IX.8. 11.52. Petőfi /30/ V.

Láttuk, hallottuk - a kiállitótermekben

- Székesfehérvárott, ezidén is megrendezték az észak-dunántúli képzőművészek immár hagyományos VI. kiállitását. Erről,

- valamint Friss László kiállitásáról szól Csapó György.

- 45 müvész 110 müve szerepel a székesfehérvári Csók István Képtárban. A szép kiállitásu katalógus előszavában, a többi között a következőket olvastam. " Örvendetes az évekkel ezelőtt indulók művészi kibontakozása. Jónéhányuk érettsége, komolysága, és szenvedélyes igazmondása, leküzdötte a technika, a szerkezet kinálta csábitásokat, és kikerülte az útvesztőket is. " Ez véleményem szerint, szerencsére nem igy van. Nem küzdötték le a technika szerkezet kinálta csábitásokat, hanem szemlátomást élnek vele, mintegy felhasználják. Többé-kevésbé mérsékelt módon, ez igaz. Ezek szerint az idézett mondat befejező része, amely szerint kikerülték az útvesztőket is, helyes megállapitásnak tünhet, de azt hiszem, egy müvész számára, ez nem minden esetben dicséret. Azok a müvek, amelyek Fehérvárott reprezentálják a földrajzilag mégcsak jelölhető, de művészileg nehezen betájolható észak-dunántúli képzőművészetet, valóban nem formai játékosságukkal, változatosságukkal tünnek fel. A tárlat anyaga egészében igen kulturált benyomást tesz, és azt monthatjuk, hogy még az előző éveknél is jobban állt össze. Megkockáztatom azt a megállapitást is, hogy az idei vidéki kiállitások közül talán ez a legjobb, a legegységesebben tartalmas, és jó kvalitásokat mutató. Igaz kiemelkedő müveket nem láttunk, de sok jó kvalitásu képet, annál többet. Kifejezetten gyenge munkát pedig alig, hacsak a kiállitás szobrászati részét nem tekintem, mert a plasztikai művészet oly csekély számmal képviselteti magát, hogy igen nehéz volna véleményt szolgálni ennek alapján. Az a néhány kisebb szobor, amit láttam, az expresszionista kifejezési mód Magyarországon már nagyon is ismert jegyeit mutatja. Egyetlen hangot sem penditettek meg bennünk ezek a müvek. A kiállitott képek már annál inkább. Szép érett munkákkal jelentkezik Áron Nagy Lajos, Sziráki Lajos, és a sajátos hangu Giczi János, é s Végvári János. Vértesi Péter egyénien transzponálja, épiti bele saját művészetébe a szentendrei hagyományokat. TArtalmas modern piktura az övé, szép dekorativitással, és habár más utakon jár, de robbanékony dinamikáju, friss szinü, nagyméretü képével, ugyancsak a figyelemreméltók közé tartozik, a fiatal Ujházi Péter. Barabási László linotipiái, Egyedi Mária papirmetszetei, N.Tóth István temperái, Sulok Gabriella tus illusztrációi, friss látásmódra utalnak, kiegyensúlyozott kompoziciójuk, kellemes hatást gyakorolnak a nézőkre. Végezetül szólni kell a kiállitás rendezőjéről, Kovács Péterről, aki igen jó munkát végzett.

Áron Nagy Lajos

Az 1974-es Balatoni Táslaton kesztelyen
rezít vett művével.

Népszava, 1974. júl. 21. 102. erf. 169 m. 9 p.

Áron Nagy Lajos

Balatoni reggel, o. 70×90 cm

7. Balatoni Nyári Tárlat
Balatoni Múzeum, Keszthely, 1974.

Áron Nagy Lajos festő

A megye képzőművészeinek jubileumi tárlatán szerepelnek a művész művei: „Dunaújvárosi csapolás" c. – „Székesfehérvár, Ifjúság Háza" – c. (emlétve).

Vincze István: Harminckétszeres igen.

Fejérmegyei Hírlap, 1975. ápr. 10.

Áron Nagy Lajos (festő)

1975-ben a Csontváry-teremben (Bp) rendezett felszabadulási festménykiállításon részt vett.

Népszava, 1975. febr. 14. 103. erf. 38 n. 4 p.

Áron Nagy Lajos

A nyszprém Dési Huber Kremben nyílt meg Áron Nagy Lajos festő-művész kiállítása.

------:Kiállitási naptár.

Müvészet, 1976. október - 48.oldal.

Áron Nagy Lajos, Munkácsy-díjas festőművész.

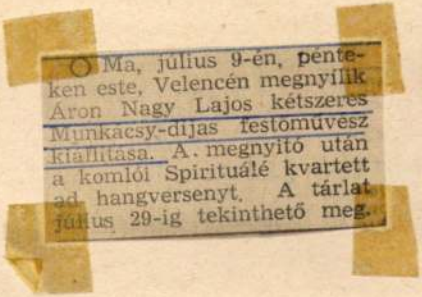

Ma, július 9-én, pénteken este, Velencén megnyílik Áron Nagy Lajos kétszeres Munkácsy-díjas festőművész kiállítása. A megnyitó után a komlói Spirituálé kvartett ad hangversenyt. A tárlat július 29-ig tekinthető meg.

Dunaújvárosi Hírlap, Dunaújváros, 1976. júl. 9.

Áron Nagy Lajos

ÁRON NAGY LAJOS Munkácsy-díjas festőművész kiállítása a várpalotai Béke művelődési házban tegnap nyílt meg. IV 28.

Magyar Hirlap 1976/lol/8

Áron Nagy Lajos festő

Kiállítása a veszprémi Déri Múzeum
Termében 1976. X. 28 - XI. 11.

– Katalógus a könyvtárban –

1021 Ábrán Nagy Lajos festőművész

1976. VII.9.7.00. /11/ V.

Reggeli krónika III.

- VElencén a FŐ utcai galériában ma este 6 órakor nyitják meg, Áró Nagy Lajos festőművész kiállitását.

101

Áron Nagy Lajos. festő.

A Fejér megyei képzőművészek kiállítása Kápolnásnyéken megnyílt, melyen a művész műve szerepel. „Elhagyott pincék", — „Fehérvári határ". c. | említve |

Vincze István: Otthont üzenő képek, szobrok.

Fejér Megyei Hírlap, 1976. jún. 27.

Áron Nagy Lajos

A kincsesbányai bauxitüzem művészet-pártoló hagyományához híven ez év-ben Ecsedi Máriával és Áron Nagy Lajos műveivel ismerkedtek az üzem munkásai.

Fejér Megyei Hírlap, 1946. nov. 5.

Áron Nagy Lajos, kétszeres Munkácsy-díjas művész

A „Szocializmust építő ember" című festménypályázatra beérkezett műveket állították ki a Csontváry-teremben nov. 4.-én. – A művész is részt vett művével a pályázaton.

Riskó Gézа: Rangos kiállítás a Csontváry-teremben.

Pesti Műsor, 1976. nov. 10.

Áron Nagy Lajos, Munkácsy-díjas festőművész

A művész kiállítása csütörtökön nyílik meg Veszprémben

Nógrád, 1946. okt. 27.

Áron Nagy Lajos, festő

□ ÁRON NAGY LAJOS festőművész munkáiból nyílik kiállítás október 28-án, csütörtökön, délután 5 órakor Veszprémben, a Dési Huber Teremben. Megnyitja dr. Kralovánszky Alán múzeumigazgató.

– : Hallo Hak

2.

Esti Hirlap, Bp. 1976. okt. 26.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

NAPLÓ (VESZPRÉM)

Áron Nagy Lajos

1976 MÁJ 5

1021

MEGÚJÍTÓ TÜNDÖKLÉS

Áron Nagy Lajos képei Inotán

Tágabb vidékünk egyik legrangosabb festőművészének, a Székesfehérvárott élő *Áron Nagy Lajosnak* a munkáit ismerik megyénk művészetbarátai. A kétszeres Munkácsy-díjas alkotó képei több egyéni és közös kiállításon szerepeltek. Várpalotán, az inotai Béke művelődési házban sem most mutatkozik be.

A május derekáig megtekinthető tárlata Inotán az utóbbi évek terméséből vett gazdag válogatás. A legtöbb festménye természeti élményekből fakad, változatos, és szigorú következetességgel megformált. Képeinek megújító tündöklése bizonyára a messzi környékről vonzza az érdeklődőket.

1

2

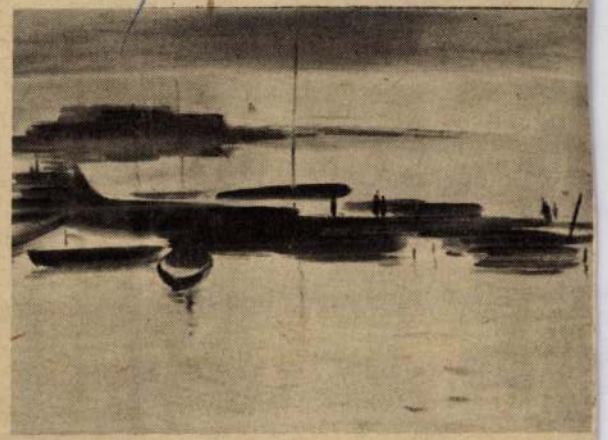

3

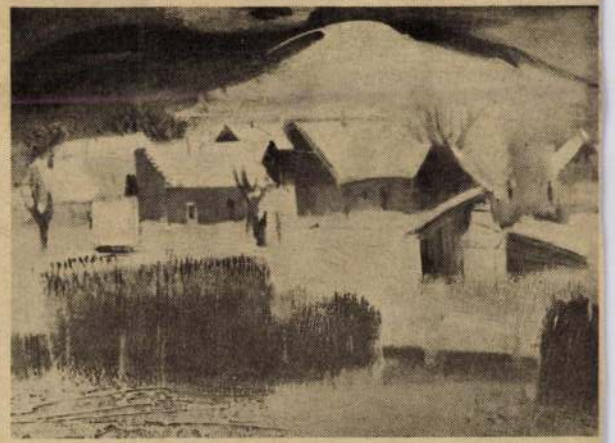

4

1. Téli Akarattya
2. Vízparti fák
3. Csónakgyűjtő
4. Tél Velencén

(Foto: Borbás)

KOMPORT
KOMPORT Ipercikk Ker. Vállalat
MA 10 ÓRAKOR NYITJA
cipőboltját
VESZPRÉMBEN, A KERESKEDELMI KÖZPONT EMELETÉN
Női-, férfi-, gyermekcipők nagy választékban!
Önkiszolgálás, kényelmes vásárlás!
(115)

Taurus
felvilágosítást ad a gyár munkaügyi főosztálya: 1965. Budapest VIII., Kerepesi út 17. (a Keleti pályaudvar mellett.) Telefon: 342—385.
(113.)

„ÁFOR"
Ásványolajipari Vállalat átadja
a megszüntetett körmendi kirendeltségének jó állapotban lévő
1 db 50 köbméteres és 1 db 32 köbméteres
földalatti tartályát
azzal, hogy az átvevő vállalja a kirendeltség felépítményeinek elbontását
(713)

1976. május 3—13-ig áruleltározást tartunk
Ezen idő alatt az áru átvétele és kiadása szünetel.
KDT. MÉH Nyersanyag-hasznosító Vállalat
8000 Székesfehérvár, Rác u. 5
MÉH
(111)

17 óráig
Táncsics
Csalogány
Tüzér utc
északra e
területen
áramszünet lesz!
ÁRAMSZÜNET ÉDÁSZ
ÉDÁSZ
Veszprémi Üzemigazgatóság
(105)

12—649
Sportrovat: 11-244.
Esti szerkesztés: 12-254
Kiadja a Veszprém megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó:
Domján Gábor igazgató
Telefonszáma: 11-245
Előfizetési díj 20 forint
Terjeszti a Magyar Posta
Előfizethető bármely posta-hivatalnál, a kézbesítőknél, a posta hírlapüzleteiben és a Posta Központi Hírlap Irodánál (Budapest VII., József nádor tér 1. sz.)
Veszprém megyei Nyomda Vállalat
Felelős vezető:
Steltzer Ferenc igazgató
Készült SUBURBAN ofszet rotációs gépen
Index: 25—061

Jön!
EURÓPA LEGNAGYOBB VADÁLLATSEREGLETÉVEL UTAZÓ CIRKUSZ! Mindennap felejthetetlen Gála-műsor"!
A CSEHSZLOVÁK ÁLLAMI SAFARI CIRKUSZ VENDÉGJÁTÉKA
VÁRPALOTÁN, május 5—6-án a Madách-telepi dombon. Elővételi pénztárkocsi a Fűszer-csemege áruház előtt.
VESZPRÉMBEN, május 7—8—9-én a vásártéren. Elővételi pénztárkocsi a Kossuth Lajos utcában a Toronyháznál.
TAPOLCÁN, május 10—11—12-én az Alkotmány utcai óvoda és gimnázium közötti téren. Elővételi pénztárkocsi a Lenin téren.
AJKÁN, május 13—14-én a bakonygyepesi út mellett a volt vásártéren. Elővételi pénztárkocsi a Centrumban.
PÁPÁN, május 15—16-án a piac téren. Elővételi pénztárkocsi a Fő téren.
Oroszlánok, tevék, zebrák, kaffer bivalyok, majmok, elefánt, vadkutyák, lámák, zebuk csodálatos kavalkádja, 12 fekete telivér és pónilovak parádéja, a legkiválóbb, világot járt csehszlovák artisták bemutatója.
Hétköznap este fél 8-kor, délután fél 4-kor, vasárnap délelőtt 10 órakor és délután fél 4-kor kezdődnek az előadások.
Pénztáraink nyitva naponta reggel 9 órától. Igazi cirkuszélmény! Figyelje a SAFARI Cirkusz plakátjait.
Jön!

Áron Nagy Lajos, Aestő

Megnyílt Esztergomban, a Balassa Múzeumban a Fejér Megyei Képzőművészek kiállítása, melyen szerepelnek a művész képei: „Körög táj" – „Akarattya" c. (említve)

(gombkötő): Képek, szobrak a szomszédból.

Dalgozók Lapja, 1977. júl. 13.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1977 DEC 17

Áron Nagy Lajos

1021

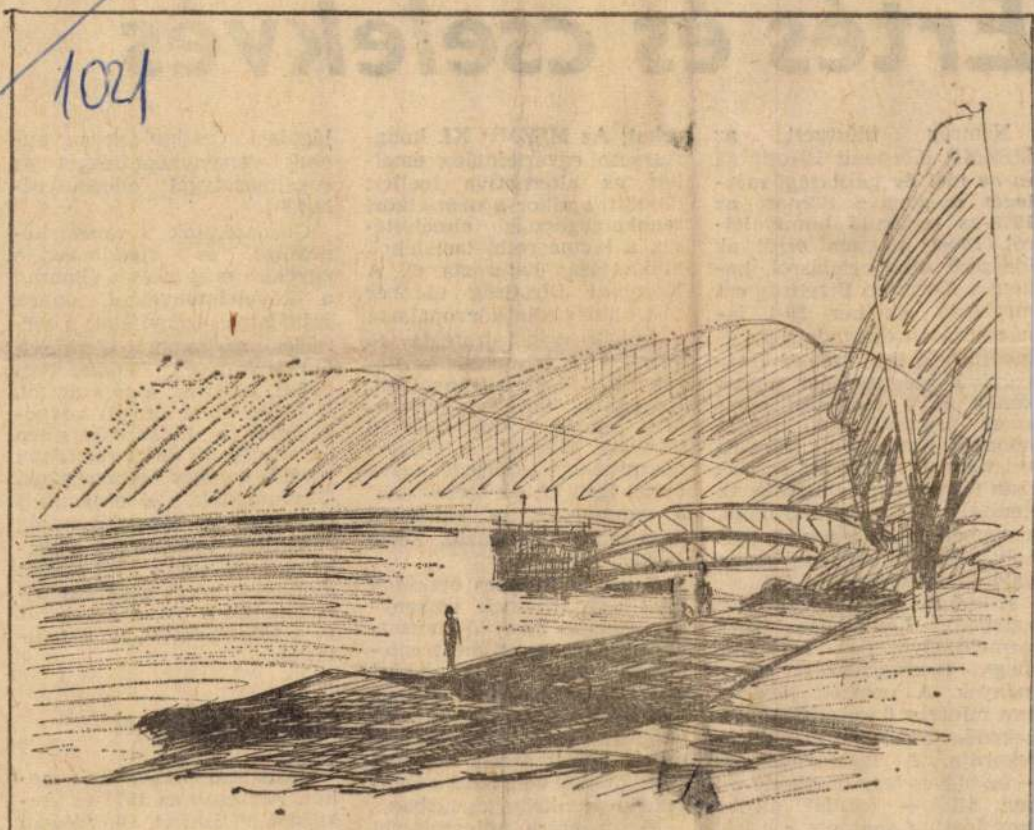

ÁRON NAGY LAJOS RAJZA

Értés és cselekvés

Nemrég ülésezett az MSZMP Központi Bizottsága és az idei év gazdasági mérlegét megvonva döntött az 1978-as esztendő tennivalóiról. Most mégsem erről az időszerű állásfoglalásról, hanem a Központi Bizottság ezt megelőző, október 20-i tanácskozásán elfogadott dokumentumról lesz szó. A hosszútávú külgazdasági politikának és a termelési szerkezet fejlesztésének másfél hónapja jóváhagyott irányelvei ugyanis a fejlett szocialista társadalom felépítésének korszakos időszakára szólnak, s egyben kulcsot adnak mai helyzetünk és aktuális tennivalóink megértéséhez is.

Kiinduló példánk az idei esztendő. Lendületes ipari termelésnövekedés, kiugróan magas mezőgazdasági eredmények. A nemzeti jövedelem mintegy 8 százalékos növekedése az utóbbi esztendők rekordja. A leglényegesebb — az ötéves terv homlokterében álló — feladat mégis megoldatlan maradt: a népgazdaság egyensúlyi helyzete mind a tervezettnél, mind a tavalyinál kedvezőtlenebbül alakult.

sokat. Az MSZMP XI. kongresszusa egyértelműen emellett az alternatíva mellett döntött, amikor a nemzetközi munkamegosztás elmélyítését, a benne rejlő tartalékok kiaknázását határozta el. A Központi Bizottság október 20-i ülése pedig körvonalazta a külgazdasági stratégia fő vonalait, a termelési szerkezet fejlesztésének irányelveit. Iparágként, termékcsoportonként jelezte a fejlesztés fő irányait. Elvetette a fejlesztés mindenre kiterjedő, egyetemes igényét, s a szelektálás, a rangsorolás, a válogatás módszerét alkalmazta, kérte és kéri számon.

A kis és közepes országok csak úgy lehetnek versenyképesek, ha hasonló sorozatnagyságban gyártják termékeiket, mint a gazdasági nagyhatalmak. A kis ország gazdasági potenciáljával összhangban minél kevesebb terméket gyárt, annál nagyobb intenzitással vesz részt a nemzetközi munkamegosztásban.

„A struktúra fejlesztésével érhető el, hogy a cserearány-romlásból származó veszteségeket mérsékeljük, illetve a keletkező hiányt megszüntessük és a társadalmi termelés

lágpiaci veszteségek ugyancsak versenyképességgel és rugalmassággal ellensúlyozhatók.

Gazdaságunk versenyképessége és rugalmassága egyelőre még messze elmarad a követelményektől, ennek sajnálatos bizonyítéka: a termelés, az export szerkezeti korszerűsítése vontatottan halad, elmarad a tervezettől. Döntően ezért alakult kedvezőtlenül a külkereskedelem egyensúlya és ezért romlanak tovább a tőkés cserearányok. Gazdaságunk idei dinamikus fejlődése, a termelékenység rekordnak számító 7,5 százalékos emelkedése azért ellentmondásos, mert egyaránt újratermelte a jót, a korszerűt és a túlhaladottat, az elavultat is.

Ne így, másként!

Gazdasági helyzetünk nehéz. Aki csak az 1977-es „rekordokat" ismeri, illúziókban él, s várakozásai, igényei indokolatlanul felfokozottak lehetnek. A feladataink elsősorban nem mennyiségileg kifejezhetőek, a minőségi változás pedig mint a múlt és a

Áron Nagy Lajos - festő

1987. aug 18.

Fejér Megyei Hírlap

Tíz éve, hogy Fehérvár művészének tekintett, díszpolgárának választott, Munkácsy-díjas festőművész, Áron Nagy Lajos meghalt. Gazdag életművét reprezentálja a Korona Galériában hét végén megnyílt emlékkiállítás. A 88 festmény és 66 grafika jórészt magángyűjteményekből való

ége Polgárdiban

A helyszín Polgárdi, az időpont 1997. augusztus 15-17., az esemény pedig — talán van, aki már kitalálta — a P.I.K.-WEEK elnevezésű nemzetközi ifjúsági találkozó, amelyet immár második alkalommal rendeztek meg a polgárdi napok részeként.

A találkozó ötletét a holland testvértelepüléstől, Werseelotól „lopták" a Polgárdi Ifjúsági Klub — azaz a P.I.K. — tagjai. Meghívott résztvevői voltak ugyanis egy ottani nemzetközi rendezvénynek, amely után kedvet kaptak a fiatalok ahhoz, hogy itthon is egy hasonlóan vidám, sportprogramokkal teli találkozóval rukkoljanak elő. Zelenák Tibor főszervező vezetésével ez — mint a mostani hét vége is bizonyítja —, sikerült.

Az idén hat csapat mérte összse tudását, ügyességét a P.I.K.-WEEK-en. A magyarok mellett az erdélyi Mezőpetri és a szlovákiai Vágfarka küldöttségei is részt vettek a „kemény" megpróbáltatásokon. A vasárnap délutáni állás szerint a fehérvári csapat volt a legesélyesebb arra, hogy — az elmúlt évhez hasonlóan most is — a versenyek győztese legyen.

A programokat böngészve nyugodtan lehet azt állítani: itt aztán volt minden. A résztvevők számtalan érdekes, erőt, ügyességet és egyéb képességeket kívánó versenyben mérhették összse magukat: volt például kosaras rögbi, lovas ügyességi, Trabanttoló-, fekvenyomóverseny, de sörivásban és szénaboglya-építésben is vetélkedhettek az ifjak. Ez utóbbit — más nem lévén — szalmabálából építették: az nyert, aki a leggyorsabban a legmagasabbra rakta a boglyát. A versenyek mellett koncertek, színdarab és természetesen esténként diszkó színesítette a programot a pol-

Áron Nagy Lajos, festő

Kortárs művészek balatont-tárgyú alkotásaiból rendeztek Alsóörsön kiállítást, melyen a művész műve is szerepelt.

Napló /Veszprém/, 1977. júl. 9.

Ifjabb Nagy Lajos, festőművész

Az amatőr képző- és iparművészek megyei kiállításának megnyitóján a kétszeres Munkácsy-díjas festőművész mondott beszédet az amatőr-művészetről. —

Vincze Imre: Amatőr művészek tárlata.
Fejér Megyei Hírlap, 1947. okt 15.

Áron Nagy Lajos, munkácsy-díjas festőművész

A tatai Várban megrendezett hagyományos kiállítást nyitotta meg a művészt, bekösszöntőjében mondotta: „Idős mesterek és fiatalok egyaránt izgalommal kutatják az újat."

Jenkei János: Eszvenételek az Őszi-Téli tárlatról.
Dolgozók Lapja, Komárom, 1977. dec. 18.

ÁRON NAGY LAJOS festőművész kiállítása augusztus 16-án, szombaton délelőtt tizenegy órakor nyílik meg a Szent Korona Galériában (Székesfehérvár, Liszt Ferenc u. 1.), egyben megemlékeznek a tíz éve elhunyt Munkácsy-díjas művészről.

MAGYAR NEMZET 1997 VIII. 15

lehetett a király elhatározása, mint Zsigmondé
összeesküvés után, amikor az idegen klerikusol
megteremtését szolgálta; vagy a pápaság tör
jutalmazására, amint ez mindenekelőtt a 14. szá
tudatosult élesen, ha politikai ellentéthez ve
ellenkirályságát támogató beavatkozása idején,
király decretuma a *placetum regium*ról, a főpapi
Ez is mutatja, hogy egyelőre nem alakult ki Ma
egyetemes egyházi műveltségnek élesebb ellentéte
folyamán, nem utolsósorban a huszitizmus hatá

Alapvetően egyetemes jellege és önálló hierá
társadalomba ágyazódott, annak fontos része v
része, a papság különböző rangú rétegei számára j
intézményei jelentős és sajátos szerephez jutot
működésében is.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 387-748, 340-726

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1977 OKT 30

Áron Nagy Lajos

1021

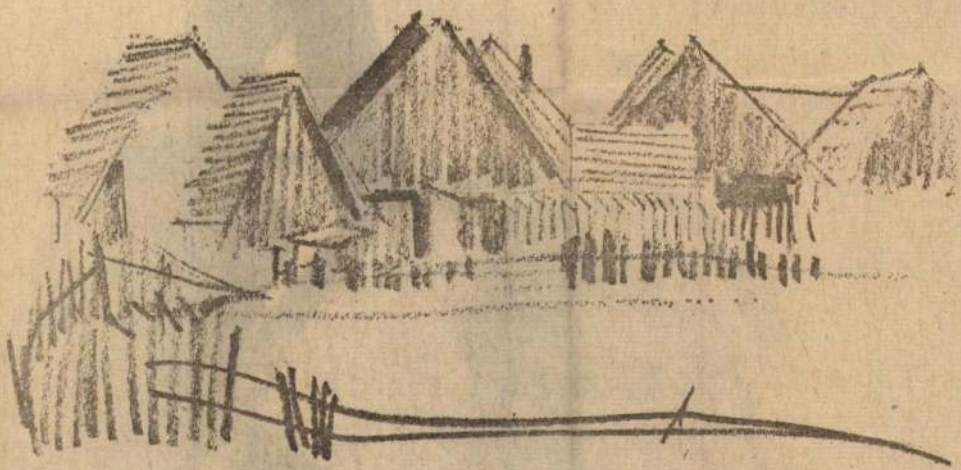

ÁRON NAGY LAJOS rajza

ÁRON NAGY LAJOS

emlitve

Fecske András: Veszprémi művészek.Tata,Kuny Domokos Muzeum.

UJ TÜKÖR 1982.XIX.évf.9.sz.4.o.

. §-ának (5) bekezdése helyébe a
kezés lép:
et kell adni, ha a 28. § (2) bekez-
ből más nem következik
balra bekanyarodó járművel
tnak az úttestjén áthaladó gyalo-
yre a jármű bekanyarodik, tovább-

ányból érkező villamos részére,
anyarodó járművel az úttest jobb
kpársávon vagy az úttest mellett
eső kerékpárúton érkező jármű

yarodó járművel
szemből érkező és egyenesen to-
jobbra bekanyarodó jármű,
ellett levő, attól balra eső kerék-
ármű

§-a a következő (8) bekezdéssel

(2) A Kresz 36. §-a (6) bekezdésének *b)* pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A párhuzamos közlekedésre alkalmas úttesten tilos)

„*b)* Két járműnek — az egy nyomon haladó jármű melletti elhaladást kivéve — ugyanabban a forgalmi sávban egymás mellett haladni;"

(3) A Kresz 36. §-ának (8) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(8) Ahol autóbusz forgalmi sáv van, a menetrend szerint közlekedő autóbuszok és trolibuszok — a kikerülés esetét kivéve — csak ebben a forgalmi sávban haladhatnak. Más jármű erre a forgalmi sávra, a sáv keresztezését és a bekanyarodásra felkészülést kivéve, nem hajthat rá."

(4) A Kresz 36. §-a a következő (9) bekezdéssel egészül ki:

„(9) Ahol kapaszkodó sáv van, a kapaszkodó sávon kell haladniok azoknak a járműveknek, ame-

Áron Nagy Lajos festő

1973. XI. 22. 18.35. /11/ V. Tv.

TÍKA

- További kiállitási hireink. Székesfehérváron az István Király Múzeumban november 11.-én nyilt meg, és december 16.-ig tekinthető meg, Áron Nagy Lajos gyüjteményes kiállitása. Néhány sort, Kovalovszky Márta előszavából. A 60 éves Áron Nagy Lajos, gyüjteménye s kiállitása szép, és egyenletes ivü festői útról ad áttekintést. A természeti világ, uj elemeit kutatja festményeiben. A növényi, ásványi formák, a tájak betaricitivitását. Uj képei oldottabbak, kötetlenebb mozgásokat rögzitenek, eljátszanak a szeszélyes rajzolatokkal, a furcsa, különös részletekkel, előtérbe állitják a képzeletet, a konkrét formák között. A kiállitás tehát december 16.-ig tekinthető meg Székesfehérváron, az István király Múzeumban.

1973. XI. 22. 18.35. /11/ V.

1973. XI. 22. 18.35. /11/ V. Tv.

TÁRA

- További kiállítási hírekek. Budkosfehérvárom az István Kiálly Mizeumban, november 11.-ét mpilt meg, de december 16.-ig tekinthető meg, Áron Nagy Lajos gyűjteményes kiállítása. Hőmény sort, Kovalovszky Márta előszavából. A 60 éves Áron Nagy Lajos, gyűjteménye a kiállítása szép, de egyszeletes ívü festéi ötről ad áttekintést. A természeti világ, új elemeit kutatja festményeiben. A növényi, ásványi formák, a tájak bstarktivitását. Új képei eldetszabbak, kötetlenebb mozgásokat rögzítenek, eljátszanak a szabadlyos rajzolatokkal, a furcsa, különös részletekkel, előjdjük a képzeletet, a konkrét formák között. A kiállítás tehát december 16.-ig tekinthető meg Budkosfehérvárom, az István Kiálly Mizeumban.

1973. XI. 22. 18.35. /11/ V.

ÁROW NAGY LAJOS

Felelős kiadó: Seres József – 74.374 FMNYV

Meghívó

CSEPEL GALÉRIA

BUDAPEST, XXI., RÁKÓCZI F. ÚT 142. TEL.: 142–407.

BORÁROS TÉRTŐL A HARMADIK HÉV MEGÁLLÓ.

A CSEPEL GALÉRIA

SZERETETTEL MEGHÍVJA ÖNT

ÁRON NAGY LAJOS

MUNKÁCSY-DÍJAS FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁRA

MEGNYITJA:

KOVÁCS PÉTER

A SZÉKESFEHÉRVÁRI ISTVÁN KIRÁLY MÚZEUM
MŰVÉSZETTÖRTÉNÉSZE

1974. FEBRUÁR 5-ÉN, KEDDEN 17 ÓRAKOR

NYITVA: FEBRUÁR 5–17-IG

HÉTFŐ KIVÉTELÉVEL NAPONTA 12–18 ÓRÁIG;
SZOMBAT–VASÁRNAP 11–18 ÓRÁIG

A KIÁLLÍTOTT KÉPEK JEGYZÉKE

EPIKUS TÁJ
ERDEI TEMETŐ
SILÓ ALAPOZÁS
INFERNO II. VÁZLAT
FELFORDÍTOTT GYÖKÉR II.
ÁLOM AZ ERDŐRŐL
ÁLOMSOROZAT II.
HAL
ERDEI CSENDÉLET
JÉGVIRÁGOS ABLAK
HAJLÉK
KRUMLOVI UDVAR
FA A DOMBOLDALON
FALU ESTE
FAUSZTATÁS II.
FINNORSZÁG I.
FINNORSZÁG II.
CSODAFA
VÍZI NÖVÉNYZET
ERDEI FÉNY
CSÜGGŐ HOLD
TÁJBALETT
DEKORATÍV TÁJ II.
MATYASOVSZKAI FÜZES
NAPNYUGTA FÉNYEI

Arón Nagy Szajás
festő

Dekorativ erő és hatás jellemzi
a művész képeit.

Kovács Gyula: A IV.Országos Akvarell Biennálé Egerben.
Művészet, 1974.szeptember - 28.lap.

Áron Nagy Lajos

Megnyilt a mai magyar festőművészek kiállitása Szekszárdon.A kiállitáson résztvett Árón Nagy Lajos,Duray Tibor Munkácsy dijasok,Arató István Benedek György,Orosz Gellért.

Magyar Hirlap 1974/59 8.old.

Áron Nagy Lajos

A Képcsarnok Vörösmarty téri Csontváry termében rezit vett képével.

Népszava, 1974. márc. 1. 102 évf. 50 sz. 4p.

ÁRON NAGY LAJOS, festő

Az I.Kisalföldi Tárlatot 1972.novemberében Áron Nagy Lajos, az Észak-dunántúli Területi Szervezet vezetője nyitotta meg a győri Xantus János Múzeum képtaraban.-Ezen csak a Képzőművészeti Alap tagjai állitottak ki.
370.old

GÁSPÁRDY SÁNDOR: A soproni képzőművészeti élet eseményei 1972-ben és 1973-ban 370.old

SOPRONI SZEMLE, Helytört.folyóirat, XXVIII.évf. 1974
Sopron, 1974

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1974 ... 1

ÉLETÜNK

Áron Nagy Lajos

1021

ÁRON NAGY LAJOS: „*INFERNO*"

gawa Utamaro egy-egy színes fametszete kerü
szonyok az „Ikeban" művészi szabályai szerint
deznek el a virágedényben.

Mivel oly pompázatosan szépek, de egybe
azért bronzvörös ruhájukban a fiatal menyas
gyászszínét viselő fajtáik pedig a koporsókon r

Jelenlétük felemel és tisztít.

Halottak napján a sírokat csendesen szendergő alvók fehér ágyalva vár-
zsolják, s a könnyek kertjét a halottak és az élők vigasztaló egybeölelkezésévé
enyhítik.

Három szál krizantémum a zongorán az egész szobát azzal a fénnyel tölti be, amely lábujjhegyre kényszeríti a szobában levőket, és hangos beszédjükre hangfogót szorít.

Ők a leghalkabb virágok, de a szeretet legbeszédesebb hírvivői.

Jégvirágok

Fantomok, virágkísértetek, visszajáró lelkei az egykor élt növényeknek.

Bennük a természet visszaemlékezik gyermekkorára, amikor az ősnövények a meleg mocsarakból feltörtek a gőzölgő párákba, telítve vad életvággyal, mohón, tapasztalatlanul, részegen a még hánykolódó földkéreg szűzi erejétől, szédülten a formák végtelen gazdagságától.

A Föld életének ama kamaszévmillióiban kábító zúgás tölthette be a levegőt: — a féktelen növekedésnek, a sejtek egymásra tornyosulásának és a formák végtelen sorába való formálódásának, a barbár tülekedésnek a lármája, amivel az élet utat tört magának a párában úszó Nap vörös gömbje felé.

Régen elmúlt már a növények őskora. Elmerült az ősmocsarakba, eltemették az új hegységek kőzetráncai. Újak jöttek a helyükbe, újak, mindig újabbak. Az ősnövények ott alusszák nehéz álmukat, mint az egykori őserdők elszenesedett múmiái a Föld mélyében, és őrzik az őskor ezüstös hajnalainak és az ősnyarak forróságának emlékét.

Nem hullák, csak foglyok, akik akkor halnak meg, amikor az ember kifejti őket börtönükből és kályhába vetve őket, az ősnyarak melegével fűti szobáját.

Áron Nagy Lajos

Szczecrini Nitótó I.

IV. Országos Alevarell Bienná lé
Eges, 1974.

Áron Nagy Lajos festő

Megnyílt Keszthelyen a VII. Balatoni Nyári Tárlat, melyen szerepel műve, zöld-fehér téli tája. (emlékei)

Tasnádi Attila: Balatoni tárlat Keszthelyen.
Népszava, 1974. júl. 21.

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ

BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068. 337-748. 340-726

Áron Nagy Lajos, Munkácsy-díjas festőművész

DUNAÚJVÁROSI HÍRLAP

1974 MÁR 5

◆ **Tárlat Szekszárdon.** Húsz mai magyar festőművészeti alkotásából csütörtökön kiállítás nyílt Szekszárdon a képcsarnok Szinyei Merse Termében. A tárlaton többek között a Fejér megyei Áron Nagy Lajos, Munkácsy-díjas festményei is láthatók.

1021

1021

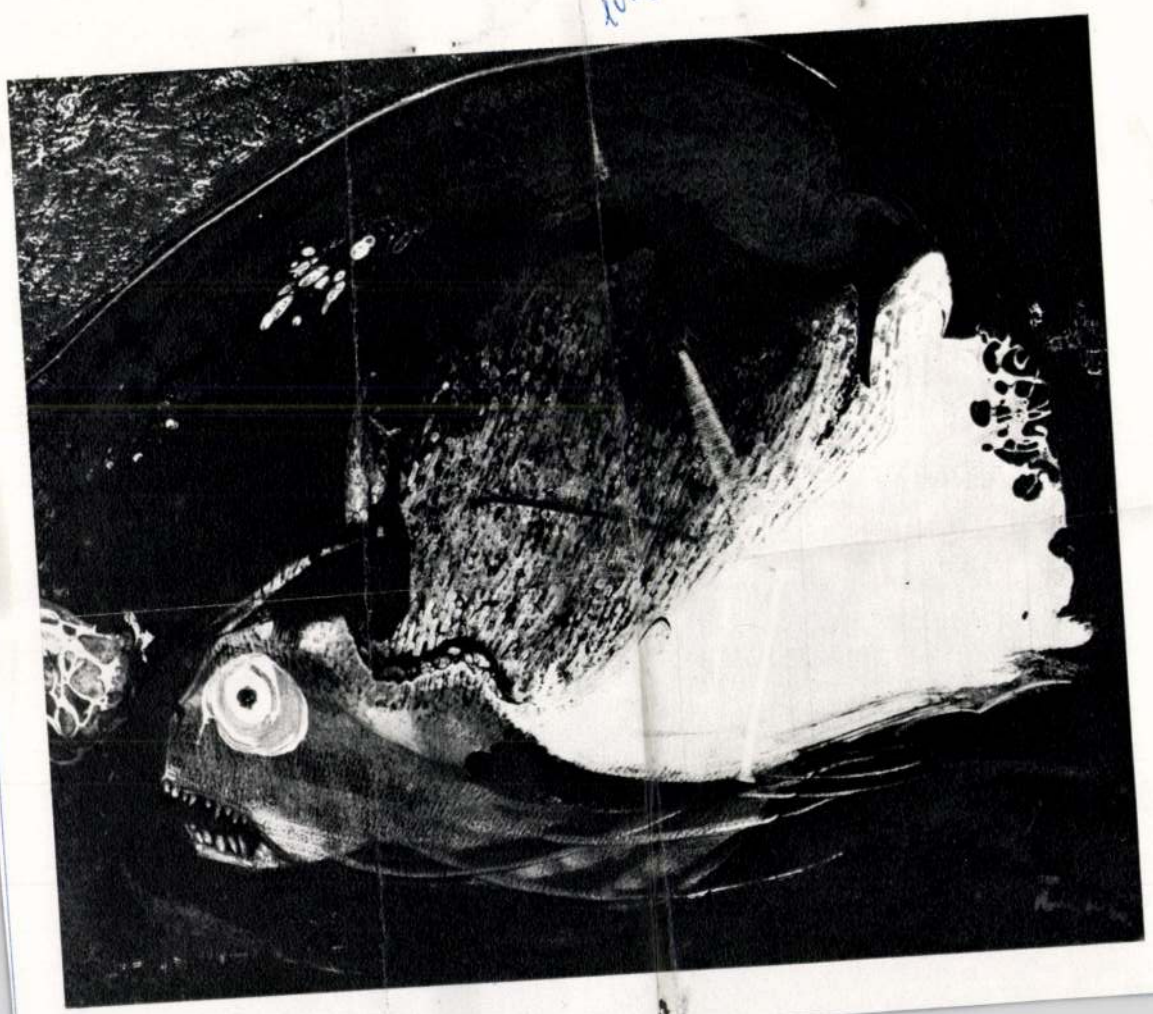

Áron Nagy Lajos festő

A Csepel Galériában — a székesfehérvári gyűjteményes kiállítása után — rendezte meg tárlatát, ahol látjuk a nagymarosi, révátkelésről, a liptói környék bájáról, Bulgáriáról készült műveit. (említve)

Losonci Miklós: Hírdások határainkon túlról.
Pestmegyei Hírlap, 1974. febr. 14.

73,125 — Képcsarnok V. Ny.

ÁRON NAGY LÁSZLÓS

VASZARY TEREM

KAPOSVÁR

ADY ENDRE UTCA 10.

ÁRON NAGY LAJOS
KÉTSZERES MUNKÁCSY-DÍJAS

BALOGH ANDRÁS

BÁNOVSZKY MIKLÓS

BENEDEK JENŐ
KOSSUTH- ÉS MUNKÁCSY-DÍJAS

CZENE BÉLA

CSÁKI-MARONYÁK JÓZSEF
KOSSUTH-DÍJAS

DEZSŐ JÓZSEF

GÁNÓCZY MÁRIA

KORGA GYÖRGY

MÁCSAI ISTVÁN
KÉTSZERES MUNKÁCSY-DÍJAS

NAGY B. ISTVÁN

OROSZ GELLÉRT

PAPP ZOLTÁN

SCHÉNER MIHÁLY

SCHOLTZ ERIK
MUNKÁCSY-DÍJAS

TÓTH B. LÁSZLÓ

UDVARY PÁL

XANTUS GYULA

ZALAVÁRY MIKLÓS

ZIRKELBACH LÁSZLÓ

A KÉPCSARNOK
MEGHÍVJA ÖNT

TÉL A MŰVÉSZETBEN

FESTMÉNYBEMUTATÓ
MEGTEKINTÉSÉRE
1973. MÁRCIUS 15-TŐL
MÁRCIUS 31-IG

NYITVA:

HÉKÖZNAP 9.30-18 ÓRÁIG
SZOMBATON 9-14 ÓRÁIG

Áron Nagy Lajos festő

60. születésnapja alkalmából
a Munka Érdemrend Nagy fokozata kitün-
tetést kapta

Magyar Nemzet 1973 november 9
5. old.

Áron Nagy Lajos, festő

Egerben nyílik meg tárlata.

— : Hír

8.

Népszabadság, Bp 1973. máj. 30.

Áron Nagy Lajos (jobb)

A Munka Érdemrend arany fokozatát kapta.

— : Kitüntetések

9.

Népszabadság, Bp. 1973. nov. 9.

Áron Nagy Lajos, Munkácsy-lijas művész

az egyi Rudnay-terem ez évi programjában szerepel a művész kiállítása.

Hevesi Szemle, 1973/2.

Ifjú Nagy Lajos, kétszeres Munkácsy-díjas festőművész

Szolnokon, a Képcsarnok kiállítótermében tegnap nyílt meg 16 festőművész képeiből kiállítás, melyen a művész képeiből is láthatunk.

Tolna m. Népújság, 1973. jún. 29.

Áron Nagy Lajos

A várpalotai Bányásznap keretében megnyílt a Hontörténeti Múzeum képzőművészeti gyűjteményének kiállítása. A művész a múzeumnak adományozta az alt szereplő művét.

Láttuk, hallottuk.

1973. szept. 9. Petőfi 12.02/11/ KGyné

Áron Nagy Lajos

Festőművész

Kiállítás Székesfehérvárott

Magyar Hírlap 1973 XI. 3/2

Arion Nagy Lajos

Munkácsy-díjas festőművész kiállítása nyílik ma Egerben, a Rudnay Gyula teremben

Magyar Hírlap 1973/148 8 old

Áron Nagy Lajos
is részt vett többek között a tizenhat festőművész alkotásaiból csütörtökön nyílt kiállításon, a Képcsarnok Vállalat szekszárdi Szinyei-termében.

Magyar Hírlap 1973/177 Sold

1973. V. 24. TV.
18.30/11/Kj
TÉKA

Áron Nagy Lajos
Munkácsy-díjas festőművész

10.21

És végül Áron Nagy Lajos kiállitására Munkácsy díjas festő művész kiállitására hivnám fel nézőink figyelmét. Május 31-én kerül sor a megnyitására Egerben a Széchényi ut 13.sz. alatti Rudnai Gyula teremben. Ugyancsak a kiállitás katalógusának előszavából idézek, ha egy mondatban vállalva az egyszerüsitéssel járó hibákat is akarnám megfogalmazni művészetének lényegét - irja Kovács Péter - azt kellene mondanom, hogy a harmincas évek magyar posztimpresszionizmusából kinőtt tartózkodó expressivitás a jellemzője. Ezen belül aztán szinte minden kipróbált a lirai hangulatu finom festőiségü élet képektől egészen elvont dekorativ folt hatásig.

Es végül éron Nagy Lajos kiállítására Munkácsy Mijas festő művésa kiállítására hivnám fel mézéjak figyelmét. Május 2n 31-én kerül sor a megnyitására Ugorban a Szécsényi ut 13.sz. alatti Rudnai Gyula teremben. Ugyanosak a kiállítás katalógusának előszavából idézek, ha egy mondatban vállalva az egyszerűsítéssel járó hibákat is akarnám megfogalmazni művészetének lényegét - írja Kovács Péter - azt mellemo mondanom, hogy a harmincas évek magyar posztimpresszionizmusából kinőtt tartózkodó expressivitás a jellemzője. Ezen belül aztán azinte minden kiprébált a lírai hangulatú finom festőiségű élet képektől egészen elvont dekorativ folt kván hatásig.

Áron Nagy Lajos
festő

A kiállításon 1970'óta festett, nagyobbrészt a liptói tájegységhez tartozó-tájképeket mutatta be. A képek olajjal, műanyaggal és gouachesal készültek.

Horváth Béla: Kiállitási naptár.
Művészet, 1973. május - 45. oldal

Arion Vagy Lajos
festő

A művész kiállításra késznek
Szekesfehérvárott a novemberi
hónapban, mikor is betölte 60.
életévét.

Horváth Béla: Kiállitási naptár.
Művészet, 1973. május - 45. oldal

Áron Nagy Lajos festőművész

Kiállítása ma nyílik a székesfehér-
vári István Király Múzeumban

Magyar Nemzet 1973 november 11
12. old.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 MÁJ 31

Népújság Heves

Áron Nagy Lajos kétszeres Munkácsy-díjas festőművész.

1021

Áron Nagy Lajos kiállítása Egerben

Ma délután öt órakor — az egri Rudnay Gyula teremben — nyitják meg *Áron Nagy Lajos* kétszeres Munkácsy-díjas festőművész kiállítását. Az alkotó legkedvesebb műfaja a tájkép. Művei bemutatják a Tisza vidékét, a Velencei-tó környékét, a Balatont, görög, bolgár, és szlovák tájakat. A művész 1935 óta szerepelt rendszeresen az országos kiállításokon. Megalakulása óta vezeti a Magyar Képzőművészek Szövetségének Észak-dunántúli Területi Szervezetét. 1956-ban és 1966-ban kapott Munkácsy-díjat.

Az egri kiállítást *Blaskó János* festőművész nyitja meg. A piktúra iránt érdeklődők *május 31-től június 16-ig* tekinthetik meg Áron Nagy Lajos alkotásait.

OBB o OLCSÓBB

telepeken hierenként

1.50 HELYETT 1.

HAT HAZTARTA

Az AFOR-telepen ho
sárlás és tankautós

20 SZAZALÉKOS

AFOR 25

OBB oooo OLCS

Nagy Vállalat

pályázatot hirdet

építésv

HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 21
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720
1973 NOV 9
1973 NOV 9

Népszava

Áron Nagy Lajos festő-művész

Művészek kitüntetése

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa *Áron Nagy Lajos* festőművésznek és *Kollányi Ágostonnak*, a Magyar Filmgyártó Vállalat Kossuth-díjas filmrendezőjének, a Magyar Népköztársaság kiyáló művészének — 60. születésnapjuk alkalmából, eddigi művészi munkásságuk elismeréseként — a *Munka Érdemrend arany fokozata* kitüntetést adományozta.

A Minisztertanács *Hegedüs Tibor* nyugalmazott rendezőt, 75. születésnapja alkalmából, 50 éves rendezői munkásságáért a szocialista kultúra terén elért eredményei elismeréseként a *Magyar Népköztársaság Érdemes művésze* címmel tüntette ki.

A kitüntetéseket *dr. Simó Jenő* művelődésügyi miniszterhelyettes adta át.

1024

Áron Nagy Lajos

május 31-én nyílt meg Egerben a Rudnay Gyula Szemben Utálitása

Szemben 1973 Június 1 4. olal

SAJTÓFIGYELŐ

Csa

A nő

Ifj. Nagy Lajos

60. születésnapja alkalmából a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntették ki.

Népszava, 1973. nov. 9. 101. évf. 262 sz. 4 p.

Áron Nagy Lajos

Az 1973-as Dunántúli tárlaton kaposvárott, a Somogyi Képtárban nem vett részt művével.

Népszava, 1973. dec. 14. 101. évf. 292 sz. 4p.

Áron Nagy Lajos

60. születésnapja alkalmából a Munka Érdemrend arany fokozatával tüntették ki.

Népszava, 1973. nov. 13. 101. évf. 265 sz. 4 p.

Dr. Nagy Lajos
festő

A miskolci művésztelepen
dolgozott ez a művész.

Csabai Kálmán: A művésztelep története.
Művészet, 1973. december - 6.oldal

Áron Nagy Kajos
festő

Május 31-én nyílik és június 16-áig
tart nyitva Áron Nagy Kajos kétszeres
Munkácsy díjas csikesfalvai festő
művész tárlata Egerben.

Horváth Béla: Kiállitási naptár.
Művészet, 1973. május - 45. oldal

Orion Nagy Lajos
festő

A Munka Érdemrend Arany fokozatát kapta a művén 60. születés napján.

A művészeti közélet hireiből.

Művészet, 1973.dec.11. oldal

Áron - Nagy Rajos
festő

Áron Nagy Rajos Egerben a Rudnay
Gyula Teremben rendezett kiállításán,
mely a művész mindeddig önálló
bemutatója 30 munka kerül a
látogatók elé.

Horváth Béla: Kiállítási naptár.
Művészet, 1973. május - 45. oldal

Áron Nagy Lajos

festőművész kiállitása. - Bp. Csók Galéria. - Ism: T.A., Fejér Megyei Hirlap, 1967. nov.26. - Maksay László, Köznevelés, 1967. 23.évf. 24.sz. 952. l. - /b.e./; Ország-Világ, 1967.dec.2o. - F.J. Élet és Irodalom, 1967.dec.2. - Perneczky Géza, Magyar Nemzet, 1967.nov.3o.

Veszprém, Képcsarnok Vállalat. Ism: Kovács Péter, Művészet, 1967. 8.évf. 5.sz. 42-43. l.

Az 1967. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört.Ért. 197o. 1.sz. 68-1o7. l./

88. l.

Áron Nagy Lajos
Szezesfehérvár

Álom az erdőről	olaj	60×80 cm
Alkony	"	60×80 "
Áramló fény	"	60×80 " (repr.)
Csüggő hold	"	50×60 "
Epikus táj	"	50×60 "
Kőfej	"	80×100
Kő és moha	"	50×60
Liptói tájak I	gouache	24×35 "
" " II	"	26×45 "

V. Északdunantúl. Képzőművészek kiállítása. Bp. Műcsarnok, 1970. Kiáll. Zsf. Bev.: Kovalovszky Marta.

Áron Nagy Lajos

Liptói tájak III.	gonache	31 x 46 cm
" " IV.	"	28 x 47 "
" " V.	"	30 x 47 "
Szlovák táj	olaj	60 x 80 "
Tirnovo	"	60 x 80 "
Visna Boca	"	40 x 70 "
Vízbedőlt gyözér	gonache	29 x 46,5 "

V. Északdunántúli Képzőművének Kiállítása. Bp. Műcsarnok 1970. Kiáll. zat. Bev.: Kovalovszky Márta.

MDK

Áron Nagy Lajos, festő

Velinszky-emlékérmet kapott.
(Fejér megye.)

– : Ünnepi jubileumi tanácsülések 4.

Népszabadság, Bp. 1970. nov. 6.

Áron Nagy Lajos

Említve

Sárvári Mária: É-Amnántúli művészek seregszemléje a Műcsarnokban

Magyar Nemzet, Bp. 1970. már. 17.

Áron Nagy Lajos

Valamikor a pontimpressionizmust és a szolnoki fanulmányokat ötvözte. Az utóbbi években egyre oldottabb, kötetlenebb. Fantasztikus kék-zöld-barna-vörös szinlátomások.

V. Északdunántúli képzőművészek kiállítása. Bp. Műcsarnok 1970. kiáll. kat. Bev.: Kovalovszky Márta 4. l.

Áron Nagy Lajos

szerepel az alábbi kiállítás zsűrijében, halamint a katalógust tervezte.

V. Északdunántúli Képzőművészek kiállítása. Bp., Műcsarnok, 1970. Kiáll. Kat. Bev.: Kovalovszky Márta. 2. l.

Báró Nagy Lajos festő

Velinszky emlékérmét és díját

kapod a Fejér megyei Tanácstól

Magyar Nemzet 1970 XI. 6.

Gold.

Áron Magyar Lajos

székesfehérvári kiállitásának irodalmát közli

F.L.: Irodalom a müemlékvédelem hez és a müzeumi munkához Székesfehérvárt /1956-1965./
Müemlék védelem, 1970. 3.sz. 191-192.l.

Ávon Nagy Lajos

székesfehérvári kiállitását (1965) emliti

K.Kovalovszky Márta: A székesfehérvári múzeum kiállitásai . - Müemlékvidelem, 1970.3.sz. 172-173.1.

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

1971 NOV 11

1021

A Velinszky-emlékérem kitüntetettjei

Rangos megyei díjat osztottak ki tegnap Fehérváron, a megyei tanácsülésen. A kitüntető elismerésnek különös jelentőséget kölcsönöz az a tény, hogy első ízben talált gazdákra a Velinszky László emlékérem és az ezzel járó díj. A megyei tanács végrehajtó bizottsága ugyanis tavaly márciusban, a Tanácsköztársaság jubileuma alkalmával tartott ünnepi ülésen határozta el, hogy megyénk kulturális életében kifejtett kimagasló alkotó, szervező és irányító munkáért kétévenként öt személyt részesít a magas megyei díjban. Idén négy személy és egy együttes kapta meg a Velinszky emlékérmet és díjat.

Áron Nagy Lajos

festőművész

Neve évtizedek óta Fehérvárhoz kapcsolódik, országosan ismert és elismert művész. Két ízben kapott Munkácsy-díjat. Festészete fémjelzi Fehérvár képzőművészetét.

Az emlékérem adományozói így indokolták döntésüket: Több évtizedes pedagógiai, művészeti tevékenységéért a Magyar Képzőművészek Szövetségének Észak-Dunántúli Területi Szervezetében, annak vezetésében, a megye művészeti életében, a közéleti és tanári munkában kifejtett kimagasló tevékenységéért... Áron Nagy Lajos művészi és emberi erénye, hogy nem művészetébe feledkezett alkotó csupán, hanem közéleti ember. Tehetséges fiatalokat vezet be a festészet műhelytitkaiba, a város és megye képzőművészeinek amolyan vezéregyénisége.

Szabó Lajos

megyei népművelési csoportvezető

Nevéhez nagy népművelői múlt fűződik a felszabadulás óta — kevés megszakítással — a város és megye népművelési munkájának vezetője. A legmagasabb megyei díjat a korszerű népművelés szervező-irányító munkájában kifejtett negyedszázados kimagasló tevékenységéért kapta.

Nemcsak szakembere a népművelésnek, de lelkes híve is; olyan ember, aki ezt a közügyet egyben személyes ügyének érzi. Láttuk lelkesülten egy-egy sikeres rendezvény után, hallottuk „ostorozni", amikor valamilyen emberi fogyatékosság miatt megtorpant a népművelői munka. Kétségtelen: megyénk művelődési életében sok-sok fáradozása, tanársa, szervező és irányító munkája érlelt sikereket.

Dr. Fitz Jenő

a mégyei múzeumok igazgatója

Ha csupán Gorsiumot adta volna megyénknek, akkor is azt mondhatnók: nagyot alkotott. Hiszen hazánkban páratlan római lelet ez, mely hírnevét kisugározza kissé Fehérvárra és a megyére is. Dr. Fitz Jenő két évtizede foglalkozik Gorsium-kutatással és az 1958 óta megindult ásatás elindítója és vezetője. Tudományos munkássága elsősorban a római-kori régészetet és történetet öleli fel, ezen belül Pannonia történetének szakértője.

A fehérváriak különösen hálásak lehetnek dr. Fitz Jenőnek a város történeti kialakulásáról és műemlékekben gazdag városmagjáról írott könyveiért, melyek nemcsak gazdag tartalmukkal, hanem szép képanyagukkal is ápolják a helybéli patriotizmus érzését. Ezen túl hazánkban és külföldön egyaránt nagy érdeklődést kiváltó tudományos publicisztikai tevékenységet fejt ki.

Kálmán Gyula

a népművészet mestere

mezőkomáromi fafaragó. Pásztor őseink fafaragó erényeit örökölte, átmentvén modern korunkba a nép faragó művészetének továbbélését. A mezőkomáromi művelődési házban berendezett népművészeti szobában ott láthatók remek faragásai, s mellette az ország különböző tájairól ajándékba kapott népművészeti emlékek. Ez az értékes gyűjtemény jórészt nevéhez fűződik, lévén értelmi szerzője a Népművészeti Múzeumnak.

Arany keze van Kálmán Gyulának, faragó kése alatt a népi motívumok gazdagsága, finomsága születik meg a fában. A faragás mestere méltán — a Népművészet mestere.

Fejér megyei Nép

Internacionalizmus a gazdaságban

Tavaly és az idén ünnepelték az európai népi demokratikus országok felszabadulásuk negvedszázados jubileumát. A szocialista világgazdaság kialakulása, a felszabadulást követő történelmi fejlődés eredménye nem szerepel a naptárban piros betűkkel. Pedig azzal, hogy a szocializmus építése túlnőtt egyetlen ország, a Szovjetunió keretein új korszak kezdődött a világgazdaság történetében, így a proletár internacionalizmus, a politikai kategória, a szocializmusért, a társadalmi haladásért vívott erők nemzetközi méretű összefogása új, konkrét gazdasági tartalommal telítődött. Megkezdődött az azonos elveket valló, a közös társadalmi berendezkedésű szocialista országok gazdasági tömörülése.

A szocialista országok külkereskedelmi forgalma gyorsan bővült. 1950 és 1968 között több mint megnégyszereződött. Még az 1950-es évek elején elkezdődött a műszaki tudományos együttműködés is a szocialista országok között a dokumentációk és a tapasztalatok ingyenes cseréjével. Az 1950-es évek végén megtették az első kezdeményező lépéseket a szocialista nemzetközi munkamegosztás intenzívebb formáinak kialakítására a KGST keretében. Akkoriban még úgy tűnt, hogy a szocialista országok nemzetközi gazdasági együttműködésének mechanizmusában a döntő és meghatározó szerepet a központosított, nemzetek feletti tervezés játssza majd.

Időközben azonban a szocialista országok belső gazdasági mechanizmusa tovább fejlődött.

reformokat vezettek be,

növelték a pénz- és áruviszonyok szerepét, a vállalatok önállóságát, csökkentve a túlzott centralizálás mértékét a nemzeti tervezésben. Így a szocialista országok gazdasági kapcsolataiban is növekedett a pénz- és árukapcsolatok, a vállalati kezdeményezések, a közvetlen nemzetközi együttműködések szerepe. Főként a műszaki-tudományos munkában kezdődött el a kutató és fejlesztő intézetek, a vállalatok összehangolt közös tevékenysége. De a termelés nemzetközi szakosítása és kooperációja is megindult. Elég csupán a nagy teljesítményű közúti járművek (az autóbuszok és a tehergépkocsik) főegységeinek — és a Fiat-licenc alapján készülő szovjet Zsiguli szerelvényeinek alakuló nemzetközi kooperációjára utalunk.

Ez a folyamat a jövőben tovább bővül és mélyül. Valószínűleg még az új ötéves terv időszakában közös kutatóintézetek létesülnek, ahol a szocialista országok legjobb szakemberei együtt dolgoznak majd a legkorszerűbb technológiák kidolgozásán.

Ma már nyilvánvaló, hogy a szocialista integráció kikényszer, és érdekeltség azonban még nem általános érvényű s így az integráció sem lehet teljes körű. Egyik másik ország még jelenleg is növelheti termelését extenzív módon, új dolgozók munkába állításával, persze alacsony hatékonysággal és főleg saját szükségletre.

A szocialista integráció

ideálisan működő modelljét tehát nem alakíthatjuk ki máról holnapra. Jóllehet a cél, amelyet csak fokozatosan érhetünk el, nyilvánvaló. A KGST-országok több mint 300 millió fogyasztójának szükségleteit kell az anyagi és szellemi erők nemzetközi összefogásával minél hatékonyabban kielégíteni. A termelőerők és a fogyasztói piacok nemzeti keretei nek feloldása, integrálása meg csak éppen hogy elkezdődött. Csupán a termelés szűk körében sikerült az optimális nagy sorozatok számára 100—200—300 milliós fogyasztói piacot létrehozni. A KGST XXIII. ülésszakának határozatára a tagországok megkezdték az integráció elvi és gyakorlati kérdéseinek tisztázását, a szükséges intézmények, eszközök, módszerek komplex rendszerének kidolgozását.

tartalmú nyersanyagok és műtrágyák gyártásának fejlesztéséhez. S a Szovjetunió a magyar áruhitelt e fontos anyagok növekvő szállítmányaival fizeti vissza 1976 és 1990 között.

A másik megállapodás

a kémia legkorszerűbb ágának szakosításáról és kooperációjáról intézkedik. Hazánk alacsony oktánszámú benzinből évente több száz ezer tonna olefintermeket állít elő Leninvárosban. S az olefinekből részint hazai üzemeinkben, részint a Szovjetunióban, a magyar határ mentén fekvő Kaluzsban polietilént és más műszak és műanyag alapanyagokat állíthatnak elő optimális méretű üzemben, gazdaságosan, magyar szükségletre is.

Tovább fejlődik az autóipari kooperáció. Hazánk mintegy 42 ezer autóbuszt készít az új ötéves tervidőszakban, túlnyomó többségét, csaknem 35 ezer darabot, főleg szovjet, NDK és lengyel rendelésre. Az autóbuszokhoz és a nagyteljesítményű tehergépkocsikhoz viszont 200 ezer hátsóhíd készül egyebek közt a Szovjetunió, Lengyelország és Csehszlovákia részére. Hazánk viszont az autóbuszok mellső tengelyeit, automata sebességváltóit stb. importálja a KGST-országokból. A Szovjetuniótól 1975-ben már 43 500 személygépkocsit vásárolunk, köztük 30 ezer Zsigulit. Ezen belül 13 ezer Fiat-licenc alapján készülő szovjet autóért a kooperációs egyezmény értelmében magyar alkatrészekkel fizetünk.

A negyedik ötéves terv központilag kiemelt hazai programja — a petrokémiához, a közúti járműgyártáshoz hasonlóan — szorosan kapcsolódnak a baráti országok távlati terveihez. Megemlíthetjük az alumíniumipar, a számítástechnika fejlesztését, a textilruházati ipar nagyszabású rekon-

Hírlap ünnepi melléklete

eszve

A betűvetés szépsége, a füzetek tisztasága — milyen alaprakása a műveltségre temremtett embernek. Talán az

Áron Nagy Lajos

A Csák István képtárban rendezett tárlaton festményei szerepelnek.

„Álom" c. (repr.)

Németh Ferenc: Idei tárlat a Csák István Képtárban.

Fejér Megyei Hírlap, Székesfehérvár, 1991. dec. 25.

Áron Nagy Lajos

Székesfehérvár millenniumi ünnepségére kérzülő oklevélteszet kérzíti.

Németh Erzsébet: Székesfehérvár, az 1000 éves város.

Fejér Megyei Hírlap, Székesfehérvár, 1971. dec. 11.

ÁRON NAGY LAJOS, festő

A múzeum az évente szokásos megyei képzőművészeti kiállitások mellett időről-időre megrendezi a megyében élo művészek gyüjteményes kiállitását is.-Igy 1964-ben Áron Nagy Lajos/Laborcz Terenccel közösen/egyéni gyüjteményes kiállitására került sor. 287.old

K.KOVALOVSZKY MÁRTA: Az István Király Múzeum Évkönyve, Ujházi Péter kiállitása 287.old

ALBA REGIA, Az István Király Múzeum Évkönyve, XII. 1971. Székesfehérvár, 1972

Arcon Nagy Lajos

Méltatás

Galambos Ferenc: A hatvanéves Bordás Ferenc.
Művészet, 1971. április - 22.oldal

Áron Nagy Lajos

1011

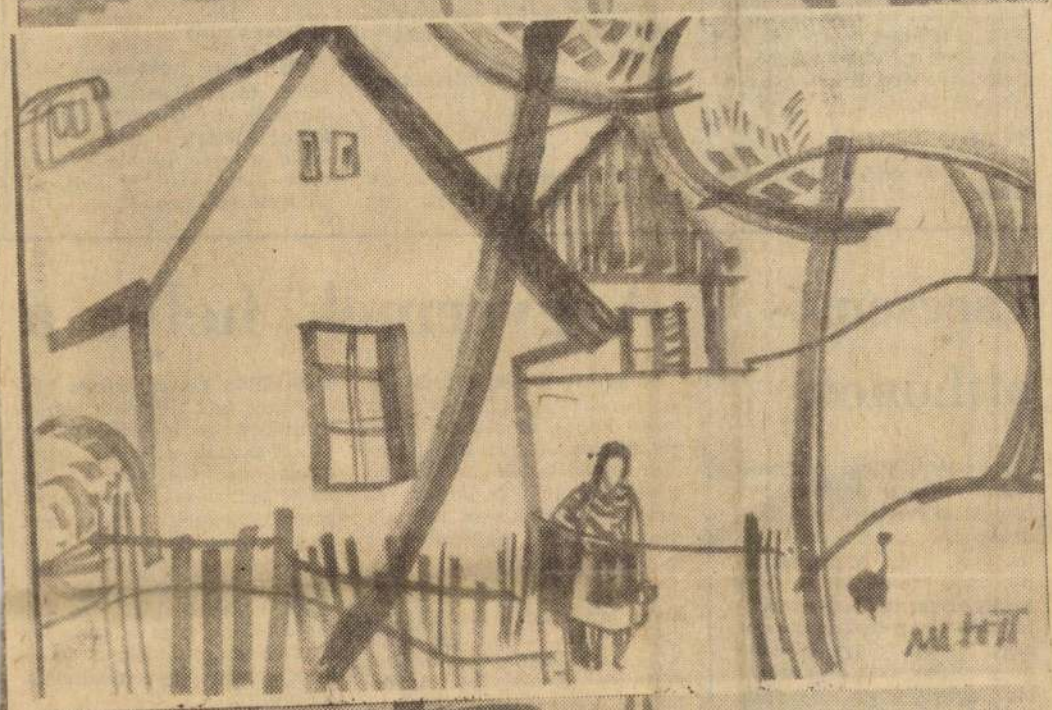

(M. Tóth István rajzai.)

Őszi beszélgetés a műteremben

Korai sötétedés, korai köd; a hűvös-nyirkos estében sietősebbek az utak, mozgékonyabb, sürgőbb az utca. Fűtenek már a fűszeres üzletben, az apró kis trafikban.

Jólesik megérkezni a műterem melegébe. Barátságosan dörmögő kályha: a mesterség szaga, olajszag, festőszer, terpentin finom illata. A világítótestek fénye is melenget, tégelyek csillognak, mázas edényben egy csokor ecset. Az állványon félig kész kép, mellette paletta. Kékek, vörösek, barnák, sárgák. A sarkokban, a falak mentén képek, szobrok: a valahonnan visszaérkezők, a valahova éppen indulók gyűjteménye. A képek jönnek, a képek mennek. A nyári kiállításokat már bezárták, leszedték; az őszi, téli tárlatokat most tervezik.

Népes asztal körül a fehérvári festők, szobrászok. Az egymásnak adott szó, a beszélgetés fölidézi a nyári munkákat, utazásokat, tárlatokat. A poharakban somlai ital. Nem csillog, tejfehér vagy inkább fakó: csalóka átmenet must és bor között. Az édes, fanyar, csípős ízek a Somló-hegyet is megidézik. Ballagó Imre hozza, egyenesen az otthoni szüretről.

A szó eleinte az elmúlt nyár eseményei körül forog. Művésztelepeket emlegetnek: ki a sopronit, ki az egervárit, ki a nadapit járta meg; volt aki a Balaton mellett ,volt aki a Velencei-tó partján dolgozott.

És már Somló-hegy szüreti ajándéka körül itt a Dunántúl: a sukorói fehér házakkal, a tóra ereszkedő oldalakkal, Sopron utcáival, a bánfalvi fenyvessel, a zalai fákkal, a balatonszepezdi kövekkel...

De nyomban tágabb kört is vonnak. *Áron Nagy Lajos* az észak-dunántúli képzőművészek nyári krakkói kiállításáról beszél. A lengyelek tavalyi fehérvári tárlatát viszonozták. Elmondja, hogy a tárlat sikere mellett szíves vendéglátásban volt részük, baráti műteremlátogatásokat tettek: megállapodtak újabb kiállítások rendezésében, művésztelepek kölcsönös meghívásaiban, egy-egy festő—szobrász—grafikus együttes tárlatában, iparművészek bemutatkozásában.

M. Tóth István a tokaji Fehérvári Művészeti Hetekről szól, amely egyéb rendezvények mellett helyt adott három tárlatnak is: az elsőn *Ballagó Imre, M. Tóth* és *Márky Béla*, a másodikon *Bárdos Istvánné, Schauerwald Rudolf* és *Sándorfalvi Sándor*, a harmadikon pedig művészeti tábora volt Velencén, majd a rajztanárok tábora nyitotta meg kapuit.

Sikeres velencei bemutatkozása után a helyi képzőművészcsoport új, tehetséges tagja, a szobrász *Nagy Benedek* állít ki a napokban a móri művelődési házban. Szép portréi, fafaragásai és terrakotta szobrai mellett vonzó kísérletének lehetünk tanúi: az ősi korongozott népi kerámia eszközeit használja föl a modern szobrászatban. Eredményét a tárlaton látható gyermek-kompozíció máris igazolja. A Móri Állami Gazdaság megbízásából készült nagyméretű terrakotta-reliefje, ugyancsak a gazdaság részére tervezte a szőlő, a szüret motívumait fölhasználó fafaragású korlátját.

Ha a csoport új tagjairól szólunk, említenünk kell a Sárbogárdról most Fehérvárra költözött *Francsics Józsefet* és a drezdai képzőművészeti főiskola esti tagozatán szobrász szakon végzett *Háder Lászlót*.

A közeli jövőt illető tervek is hamarosan szóba kerülnek. Elsőként emlegetik a millenniumi pályázatot, amelyet a városi tanács írt ki. A helyi képzőművészeket a hagyományos őszi tárlat mellett most ez a munka foglalkoztatja, hiszen sokuknak szülőhelye a város, a megye, a legtöbben évtizedek óta itt élnek.

Ezzel kapcsolatosan kerül szóba *Meszlényi János* szobrászművész munkája. A nyáron elkészítette nagyméretű rézdomborítását, amelyet hamarosan Moszkvában helyeznek el. A millenniumra mintázza a Géza-szobrot, amelynek elkészítésével a városi tanács bízta meg. Ugyancsak megbízásra készül a közeljövőben Vörösmarty márványportréja a színház előcsarnokába, vagy M. Tóth Istvánnak jövő évi önálló kiállításra való készülése.

Áron Nagy Lajos is nagyszabású munkára készül: pályázaton vesz részt, amelyet a fehérvári Esti Egyetem írt ki egy harminc négyzetméteres fali mozaik elkészítésére.

A kiállítások, pályázatok gondja után a mecénásokra terelődik a szó, a megye, a város társadalmi, állami és gazdasági intézményeire, amelyek közül nem egy megkülönböztetett figyelemmel kíséri a helyi képzőművészek munkásságát. A rendszeres tanácsi vásárlásokon, megbízásokon, pályázatokon túl a vállalatokról esik szó, elsődlegesen a Videotonról, amely gyakran invitálja a gyárba a festőket, jelentős munkára ad

Átalakítások az új divatnak megfelelően

Az a jó divat, amelyik nem kényszeríti a divatosan öltözőkre sem azt, hogy évenként teljesen megváltoztassák ruhatárukat.

Néhány szót az új divatról. A ruhák hossza és a kabátoké is, a térd körüli. Az abszolút új divatszínek közül a borszín, fácánkék, sáfránysárga és mandulazöld mellett a fekete, a szürke és barna árnyalatok jutnak főszerephez. A trencskó stílusú szövet vagy más anyagú kabátok, újdonságként kerülnek a divatba. A kosztümök nagyon változatosak: a derékig érő lumberjacktól egészen a combközépig érő hosszú, zakószerű kabáttal megoldott változatokig nagyon széles skálában jutnak szerephez az új divatban. A nadrágok közül legdivatosabb a térdtől lefelé bővülő hosszú pantalló. A kötényruha, a kötött és jersey ingruha egyaránt divatos. Ezeket is fel lehet frissíteni egy kis kézi horgolás vagy kötés díszítéssel. A mellény továbbra is divatos a legkülönbözőbb formában. Újdonság a férfimellény forma, amely készülhet műbőrből, bőrből vagy szövetből, színes rátétes díszítéssel.

Rajzainkon néhány olyan modellt mutatunk be, amely ötletet ad az új divat szerinti alakításokra.

1. Térd fölöttig érő mellény. Felső része a mell alatti vízszintes vágásig szűk, testhezálló, onnan lefelé nyitott és bővülő. Ezt a mellényt nadrághoz, ruhához egyaránt lehet hordani és bármilyen régi ruhából vagy kabátból elkészíthető.

2. A tavaly divatbajött, elöl gombos, kockás szoknya a térdet éppen fedő hosszúságban divatos, ingblúzzal vagy pulóverrel. Hozzá a pici, rövidujjú műszőrme mellény otthon is könnyen elkészíthető. Fiatal, vékony nőknek ajánljuk ezt a megoldást.

3. Lumberjackos kosztüm, alakítással régi maxi-kabátból is könnyen elkészíthető. A kabátot a csípő fölött elvágjuk, felsőrészt és a térdet éppen fedő szoknyát készíthetünk belőle.

4. Kötényruhát nagyon jól lehet régi ruhából alakítani. A rajzunkon látható változat mély „V"-alakú kivágással, alkalmi ruhából készült, — elegáns, sonkaujjú blúzzal, és selyemrojttal díszített övvel viselhető.

5. Bizonyára sokaknak van régről zöld vagy drapp színű ballon-trencskója. Felfrissíthető úgy, hogy műszőrme bélést és külső díszítést teszünk rá és máris jó meleg télikabátot nyerünk belőle.

6-os modellünk felsőrésze parasztblúz zsánerű, mintás kasmír ruhából alakítható. Hozzá a régebben vásárolt Terilén rakott szoknya vagy szolein-plisszé szoknya nagyon csinos viselet.

Nádor Vera

CSA

1971 OKT 12
FEJÉRMEGYEI HÍRLAP
SZÁMÍTÓGÉP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-148, 310-726

A szervátülte

Az újszívesek doyen-je, Louis Russel immár negyedik éve él, a baleset következtében elhunyt 17 éves néger fiú, Robert Brown szívével.

Russel „új életének" évfordulójával kapcsolatban merült fel az a gondolat, hogy összeállítjuk az embereken végzett szervátültetések mérlegét. Ebből idézünk néhányat.

AGYSZÖVET

Egy Clevland-i orvosnak, Robert White-nak sikerült egy kutya agyát átültetni egy másik kutyába. Az orvos meggyőződése szerint nincs lehetőség az emberi agy átültetésére.

FOG

Ez a legősibb szervátültetési forma: az első fogátültetést 1222-ben végezték. A szervezet néhány (többnyire négy) éven belül kiveti az átültetett fogakat.

TÜDŐ

Az első tüdő átültetés óta (1963. június 11-én végezte dr. Hardy) n
átültetést haj
eddig elért m
— tíz hónap.

MÁJ

Kilencven alkalommal végeztek májátültetést. Maximális túlélés — egy év.

VESE

1971. március 1-éig 5826 veseátültetést végeztek emberen. Hosszú távon a siker 60—90 százalékos. Nem ritka a tíz évnél hosszabb túlélés.

CSONT

Az első csontátültetést Moszkvában, 1680-ban végezték. Jelenleg a csontátültetés nem jelent különösebb nehézséget: 1949 óta — hála a csont-bankoknak, ahol az átültetésre váró csontszöveteket mínusz 10 fokos hőmérsékleten tartósítják, — tíz közül nyolc csontátültetés jár sikerrel.

SZÍV

1967. december 3. óta 200 szívátültetést kíséreltek meg

SZÍVBILLENTYŰ

Hat év óta több száz ilyen operációt végeztek emberen. Az átültetendő szívbillentyűt részint emberektől, részint állatoktól nyerik. A siker 57—70 százalékos.

IDEG

A müncheni Jacoby dr. 1969-ben végezte az első, teljes sikerrel járó idegátültetést. A beteg, Helmut Mitschke, 1966-ban egy baleset következtében képtelen volt jobbkezét használni. Egy 64 éves halott férfi 4 cm hosszú idegszálát ültették át jobbkarjába. Azóta képes akaratlagos mozgások végzésére is.

CSONTVELŐ

Első ízben 1958-ban kísérelte meg Párizsban Henri Jammet és Georges Matné. Ez az átültetés négy jugoszláv atomkutató életét mentette meg, akik halálos sugárfertőzést kaptak.

Csecsemőotthonok

Az egészségügyi miniszter szabályozta a csecsemőotthonok szervezetét és működését. A rendelkezés kimondja, hogy a csecsemőotthonok feladata 3 éves korig olyan testileg és szellemileg ép gyerekek gondozása, egészségügyi ellátása és nevelése, akik családjukban egészségügyi, szociális vagy egyéb rendkívüli körülmények miatt nem tarthatók vagy egészsége; fejlődésük veszélyeztetve van.

Tartós elhelyezésre elsősorban állami gondozottakat kell fölvenni — mégpedig minden más igény mellőzésével, és lehetőleg azonnal. A koraszülöttek utógondozása ugyancsak a csecsemőotthonok feladata.

Az állami gondozott újszülöttnek az anyját is fel lehet venni az otthonba a szoptatás idejére.

A csecsemőotthont a fővárosi, illetőleg megyei tanács tartja fenn. Működését a tanács egészségügyi szakigazgatási szerve irányítja és ellenőrzi.

A csecsemőotthon igazgatója csak gyermekgyógyász szakorvos lehet. Az egészségügyi ellátás, gondozás, és nevelés feladatait a beosztott orvosok (szakorvosok), szakképzett középfokú egészségügyi dolgozók, pszichológusok és óvónők látják el.

A gyermek helye a

A kisgyermekes szülők régi panasza volt, hogy nem lehet kapni megfelelő gyermekbútort. A pici babák részére készítettek két-három típusú kiságyat, és járókat, és ezzel az illetékesek teljesen megoldottnak tekintették a gyermekbútor ellátást.

Egyre több szülő gondoskodik azonban arról, hogy a gyermeknek külön kis kuckója, de legalábbis önálló fekhelye legyen. Ez nagyon helyes, mert sokkal egészségesebb a gyermek számára, ha egyedül alszik, ha ruháinak külön kis szekrényt biztosítunk és ha iskolás lesz, a tanulásra is kijelölünk egy tanulóasztalt a lakás egyik nyugalmas részében. Az igények változásával, a modern gyermeknevelési módszerek terjedésével egyre több szülő sürgette, hogy a kimondottan bébi, illetve csecsemők részére készített kiságyon túl, törődjék az ipar a nagyobb gyermekek ellátásával is és készítsenek gyermekszobabútorokat.

Így került bemutatásra négy évvel ezelőtt a BNV-n

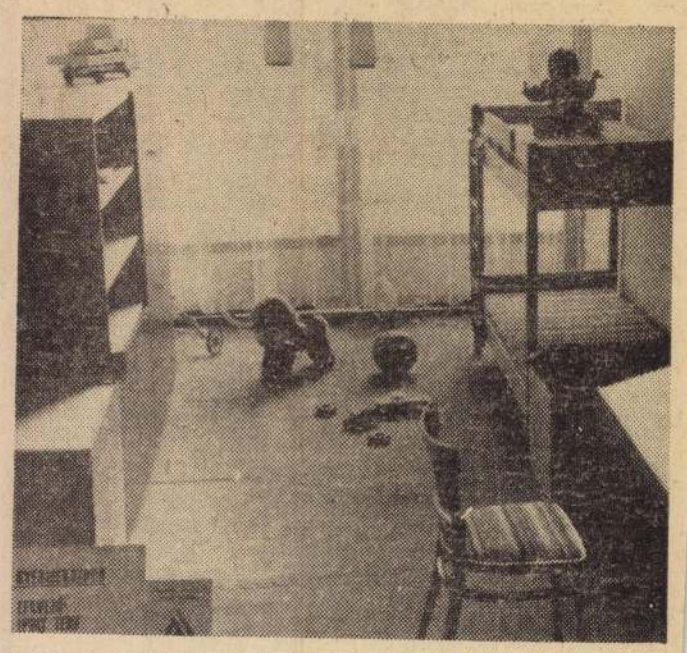

A Peti gyermekszoba

(Foto: Csuzi — KS)

A KORMOS ARCÚ BABA

legszebb — nyújtogatta a

És mérgesen tüskés süni felé csapott, hogy menjen

— Látjátok milyen szomorú a kormos arcú, men-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRMONDÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 5t
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
Székesfehérvár

1971 MÁJ 1

Országos szakköri kiállítás

Mit tud az amatőrök ecsetje?

Szakemberek körében nemcsak kíváncsiságot ébresztett, de kételyt is az Alba Regia napok alkalmából elsőízben (és a tervek szerint nem utoljára) rendezett képzőművészeti szakköri kiállítás. Az országból 12 szakkör — köztük két Fejér megyei — mutatta be: mit tud valójában a képzőművészeti szakkörökben nevelkedő tehetségek „amatőr ecsetje"?

A vasárnap megnyílt szakköri kiállítás példázta: az amatőr mozgalom a képzőművészetben nem lebecsülendő, a legtehetségesebb szakköri tagok munkái már — alkotások. A bemutatott legjobb képek már-már a hivatásos művészek szintjét is elérik.

Joggal állapította meg vasárnapi megnyitó beszédében Áron Nagy Lajos, Munkácsy-díjas festőművész, hogy „ha egyesek nem is hivatásos művész-ranggal, de az alkotás rangjával" mutatkoztak be a Megyei Művelődési Központban megrendezett kiállításon. Majd a képzőművészeti szakköri mozgalom útját vázolva és tevékenységét értékelve, hangsúlyozta a mozgalom szerepét a művészet megértésében, az ízlésformálásban, a vizuális nevelésben.

Fehérvár a kiállítások jó mecénása; nevén és talán évtizedes hagyományán nem ejtett csorbát, hogy ezúttal amatőröknek (legyenek bár képzőmű[illegible]zeti szakköri tagok!) nyitotta meg azt a szigorú várkaput, mely eddig csak avatott festőket fogadott műtermeibe. Áron Nagy Lajos éppen e hagyományra hivatkozott, midőn kijelentette: „Nem véletlen, hogy itt rendezik meg ezt a rangos, bár nem hivatásos művészek kiállítását. Rajongó, tehetséges emberek az alkotók, akik szakkörökben fejlesztik képességüket.

A festőművész-szónok méltatta a debreceni (országosan is kiváló!) képzőművészeti szakkör munkáját; bemutatott képeik mutatják, hogy az élet problémáit meggyőző emberséggel ábrázolják. A pécsiek túlnőttek az eddigi szakköri szemléleten, területük új világát teremtették meg az épület zománc — színben és formában — változatos anyagának megformálásával. A pesti kiállítók műveit a bensőséges meditáció jellemzi, a fehérváriak szintén változatos képanyaggal jelentkeztek.

„A mai kiállítás — hangoztatta Áron Nagy Lajos — bizonyítja, hogy a képzőművészeti szakköri mozgalom mennyire felnőtt, kiállításaik színvonala állandó emelkedőben. Számos volt szakköri tag jutott be képzőművészeti főiskolába, s lett végül művésszé."

A Megyei Művelődési Központ — e kiállítás kezdeményezője — ad otthont (mivel kiállítási terme nincs!) az amatőrök szerény alkotásainak május 9 és 23 között. Ám ez a három hét valójában — három vasárnapot jelent. Mert az Alba Regia napok zsúfolt programjában és a művelődési központ közismert szűkösségében csak egy-egy vasárnap viszonylagos csendjében jutott hely és alkalom az „amatőrök ecsetjeivel" ismerkedni. Ez szemlélődésnek kevés, — meditációra még kevesebb.

Reméljük így is eljut a képzőművészeti kiállítás mondandója azokhoz, akiket érdekel. S a Megyei Művelődési Központ e dicséretes kezdeményezése, az első lépése — a hozzáférhetőség korlátozottsága folytán — nem degradálódik fellépéssé.

(b. ö.)

Áron Nagy Lajos

mama azt mondta, tornaórán voltak, de úgy látszik még ez sem vezette le a gyerek mozgásigényét, energiáját. De sajnos kevés gyerek jár tornaórára, vagy gimnasztikai gyakorlatra, az iskolában meg, ahol osztályozzák egészen más. Ott nem azért ugrik az ember, mert jólesik, hanem mert kell, s bevésik az érdemjegyet is. A gyereknek azonban mozognia kell mind a testének, mind a szellemének, s a játék mindkettőt képes kielégíteni.

Egy szép, élményekkel teli nyár után testben és lélekben, sokat fejlődhet a gyermek. Érdemes és kell is ezen minden szülőnek elgondolkodnia. Azt hiszem nyugodtan hozzátehetem, hogy mostanában igencsak jelentkezik egyfajta túlzás is a szü-

gyerme
aggoda
Elkoszo
kas", v

Mind
bik jó
még ha
horzsol
a barát

Ninc
gyereknél. Mert a lakás börtönné is válhat, mégha mégoly kényelmes és szép is, nem veheti fel a versenyt néhány jó pajtással, egy agyonrugdalt futball-labdával, vagy akárcsak egy mozgással, játékkal töltött délutánnal.

— lin —

gyázás

ső jegyeket többen magukévá teszik, mert tudják az emberek, hogy hogyan kell állást foglalni országos ügyekben, társadalmi kérdésekben, de nem tudják hogyan kell viselkedni egy ballagáson, ahol sajnos egyre inkább a filiszterek magatartása a mértékadó.

Senki nem lesz attól kispolgár, ha évente egyszer

Kiránduló-vasárnap

Nyarat idéző vasárnapi turistaforgalomról számoltak be a Magyar Távirati Iroda megyei tudósítói. A Balaton déli partjára utazó hétvégi kirándulókat, beutalt üdülőket kellemes napos idő fogadta, s már a kora reggeli óráktól ezrével érkeztek vonatokon, autóbuszokon, gépkocsikon a magyar tenger szerelmesei. A Balaton vasárnapi látogatóinak száma becslések szerint meghaladta az ötvenezret. Élénk forgalom volt a vendéglátó és szórakozóhelyeken s a kemping táborokba megérkeztek az első sátras vendégek. A siófoki „szállodasoron" több mint félezer hazai és külföldi turista foglalt szobát. Külföldi rendszámú autóbuszokkal, gépkocsikkal teltek meg a parkírozóhelyek, s harminc utassal a fedélzetén idei első sétaútjára futott ki az „Uranus" motoros vitorláshajó.

Keszthelyen ünnepélyesen felavatták a Balaton legújabb szállodáját, a Hotel Helikont. A tízszintes, 243 szobás szállót, — amelynek megnyitóján ott volt dr. Sághy Vilmos, a belkereskedelmi miniszter első helyettese, — téli vendégfogadásra is berendezték.

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

A megyei pártbizottság és a megyei tanács lapja

Főszerkesztő: BENKŐ KÁROLY

Kiadja: a Fejér megyei Lapkiadó Vállalat

Felelős kiadó: SÓGORKA BÉLA

Szerkesztőség: Székesfehérvár, Dózsa György tér 10.
Telefonok:
Titkárság, panaszfelvétel: 15-84
Ipargazdasági rovat: 21-69
Belpolitikai rovat: 15-83 és 25-91
Mezőgazdasági rovat, sport és foto: 25-90
Szerkesztők: 25-32
Kiadóhivatal: Székesfehérvár Március 15 u. és Vellinszky László utca sarok Telefon: 25-21
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizetési díj egy hóra 20 forint
Index: 25 056
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza!
Fejér megyei Nyomdaipari Vállalat, Székesfehérvár

Áron Nagy Lajos

kiállitása. Bp.Csók Galéria. - Ism: Bojár Iván, Népmü-
velés,1968.1.sz.35-36.l. - Farkas György, Rajztanitás,
1968.1.sz.25.1.

As 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bib-
liográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-162.l.
167.l.

Anon Nagy Lajos

Flowing light

Exhibition of Artists of Norther Transdanubia, Gracow, 1971.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1971 APR 17.
MAGYAR HÍRLAP

Választási nagygyűlések vidéken

Kállai Gyula Debrecenben, Pullai Árpád Veszprém megyében Nánási László Tiszafüreden, Ilku Pál Székesfehérvárott

Kállai Gyula, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke, Hajdú-Bihar megye 4. számú választókerületének országgyűlési képviselőjelöltje, több napos látogatást tett *Hajdú-Bihar megyében. Karakas Lászlónak*, a megyei pártbizottság első titkárának, *dr. Ambrus Istvánnak*, a megyei tanács elnökének, valamint a megye és Debrecen városa több más vezetőjének társaságában üzemeket, termelőszövetkezeteket látogatott meg, s találkozott választóival.

Kedden felkereste az Atommagkutató Intézetet, majd részt vett *az új debreceni házgyár avatásán*. Délután a nádudvari Vörös Csillag Termelőszövetkezetben *Szabó István* tsz-elnök fogadta a vendégeket. Kállai Gyula szerdán Hajdúböszörményben *a város vezetőivel, az üzemek és a termelőszövetkezetek dolgozóival, a választókkal találkozott*. Nagy szeretettel fogadták Kállai Gyulát többek között a Debreceni Dohánygyár munkásasszonyai. Szerdán délután a Hajdú-Bihari Napló szerkesztőségében járt, ahol *Pallás Imre* főszerkesztő tájékoztatója után eszmecserét folytatott az újságírókkal.

Csütörtökön délelőtt Kállai Gyula a berettyóújfalui kórházban tett látogatást, majd *három község jól dolgozó szövetkezetét* kereste fel. A berettyóújfalui Dózsa, a pocsaji Dózsa és a létavértesi Aranykalász Tsz-ben elbeszélgetett a falu vezetőivel, a szövetkezeti gazdákkal, megtekintette a gazdaságokat, és mindhárom helyen elismerését fejezte ki a látottak felett.

Pénteken délután a debreceni városi pártbizottság, a városi tanács és népfrontbizottság *választási nagygyűlést* rendezett a Debreceni Járműjavítóban. A nagygyűlésen részt vett *Kállai Gyula*, *Bencsik István*, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára, *Karakas László*, a megyei pártbizottság első titkára, *Fazekas Károly*, a népfront megyei elnöke, *Szabó István*, a Termelőszövetkezetek Országos Tanácsának elnöke, *dr. Ács István*, a városi tanács elnöke.

Dr. Szilágyi Gábor, a debreceni városi pártbizottság első titkára mondott megnyitót, majd Kállai Gyula tartotta meg nagy érdeklődéssel kísért választási beszédét.

Pullai Árpád, az MSZMP Központi Bizottságának titkára kétnapos látogatást tett *Veszprém megyében*. Csütörtökön *Pap Jánosnak*, a Veszprém megyei pártbizottság első titkárának és *Hidasi Istvánnak*, a Közép-dunántúli Szénbánya Vállalat igazgatójának társaságában felkereste a *padragi bányát*, ahol megtekintette a Hunyadi-akna egyik frontját, és tájékozódott *a bányászok élet- és munkakörülményeiről*.

Pénteken Pullai Árpád — a megyeszékhely több vezetőjének társaságában — felkereste Veszprém legnagyobb üzemét, *a Bakony Fém- és Elektromoskészülék Műveket*. A vendéget *Koltai Béla* igazgató, *Baranyai Sándor*, az üzemi pártbizottság titkára és *Lakatos Ferenc*, az üzemi KISZ-bizottság titkára fogadta. A gyár vezetőinek tájékoztatója után Pullai Árpád felkeresett néhány üzemet, többek között a Zsiguli autókhoz négyféle alkatrészt gyártó VAZ-gyáregységet. Délután a Bakony Művek nagycsarnokában *ifjúsági választási nagygyűlésen* mondott beszédet.

Szolnok megyében, Tiszafüreden, a járási székhely művelődési házában rendezett nagygyűlésen *Nánási László*, az Elnöki Tanács tagja, a SZÖVOSZ felügyelő bizottságának elnöke, országgyűlési képviselőjelölt volt az ünnepi szónok.

Pénteken választási nagygyűlést rendeztek a *székesfehérvári Vörösmarty Színházban*. Az elnökségben helyet foglalt *Herczeg Károly*, a Fejér megyei pártbizottság első titkára, képviselőjelölt, *dr. Tapolczai Jenő*, a megyei tanács elnöke, *Takács Imre*, a megyei pártbizottság titkára, *Kalmár Dezső*, a városi pártbizottság első titkára és *dr. Tilinger István*, a városi tanács elnöke, továbbá *Kerkay Andorné* és *dr. Mátai Pál* képviselőjelöltek, és a város díszpolgárai közül *Áron Nagy Lajos* Munkácsy-díjas festőművész, *Háder István* mérnök-tanár és *Promper Ferenc* nyugdíjas.

Kiss László, a Hazafias Népfront székesfehérvári bizottsága elnökének megnyitó szavai után *Ilku Pál* művelődésügyi miniszter, Fejér megye 2. számú választókerületének képviselőjelöltje mondott beszédet.

A kaposvári Latinca Sándor megyei művelődési házban — pedagógusok részére — tartott találkozón *Péter Ernő*, a Pedagógusok Szakszervezetének főtitkára volt az előadó. *Siófokon* az ifjú választók nagygyűlésén *dr. Markója Imre*, az igazságügyi miniszter első helyettese, *Kaposvárott* a jogászok találkozóján *dr. Prandler Árpád*, a jogászszövetség főtitkára volt az ünnepi szónok.

Most már őrzik a svédországi jugoszláv képviseleteket

(Reuter) Az usztasa merénylők áldozatául esett *Vladimir Rolovics* stockholmi nagykövet holttestét a jugoszláv kormány különgépe tegnap szállította Belgrádba. Felesége, *Brana*, aki a súlyosan sebesült ember egyhetes élethalál-küzdelmében egy percig sem mozdult el a betegágy mellől, elkísérte a koporsót. A két gyilkost, *Andjelko Brajkovicsot* és *Miro Barzicsot*, három cinkosukkal együtt, előzetes letartóztatásban őrzik. A két merénylőt *gyilkossággal* vádolják, amit Svédországban a törvény *életfogytiglani* szabadságvesztéssel büntet.

A svéd kormányzat a jövő héten *törvényerejű rendelettel egészíti ki* a fegyvertartási törvényt, és így majd *ki lehet utasítani* azokat a külföldieket, akik fegyvert vagy robbanóanyagot rejtegetnek, illetve, akik gyanús politikai tevékenységben vesznek részt. Ugyanez a törvényerejű rendelet nagyobb szabadságot ad a rendőrségnek a házkutatásra és a szélsőséges csoportok felszámolására. Ezenkívül *most már* erős őrség védelmezi a stockholmin kívül a malmői és a göteborgi jugoszláv missziót is. Géppisztolyos rendőrök, testőrök kísérik a három városban a konzulokat, s máris tucatjával koboztak el revolvereket a dél-svédországi jugoszláv kolóniákon rendezett razziák során.

Oslói jelentés szerint Jugoszlávia ottani nagykövetsége is figyelmeztette a norvég hatóságokat: az országban élő fasiszták *a stockholmihoz hasonló akciót terveznek* Jugoszlávia oslói nagykövetsége ellen.

Az Interparlamentáris Unió bizottsága élesen elítélte az apartheidpolitikát

(AFP) Caracasban az *Interparlamentáris Unió* bizottságokban folytatja munkáját. A gazdasági és szociális bizottság ülésén javasolták *nemzetközi alap* felállítását olyan *élelmiszerek és orvosságok* beszerzésére, amelyeket a természeti katasztrófák által sújtott vidékekre juttatnának el. Az angol javaslat szerint, a lebonyolítás az ENSZ ellenőrzése alatt történnék.

Az önkormányzattal nem rendelkező területek ügyeivel és etnikai kérdésekkel foglalkozó bizottság *élesen elítélte* a fajüldöző rhodesiai és dél-afrikai kormányt az apartheidpolitika miatt, Portugáliát pedig gyarmati politikájáért. A bizottság ugyanakkor bírálta az Egyesült Államok, Anglia, az NSZK és Japán kormányát, mert nem szereznek érvényt a pretóriai és a salisbury-i rendszer ellen elrendelt gazdasági szabályoknak.

Mit ígért Rogers külügyminiszter az AÁSZ ülésén

(Reuter, TASZSZ) Az Amerikai Államok Szervezetének a Costa Rica-i San Joséban folyó ülésszakán csütörtökön elhangzott felszólalásokat a *válsághangulat* jellemezte. Számos jel mutat arra, hogy az elégedetlen latin-amerikai országok kezdenek elfordulni „hagyományos nagy északi testvérüktől", vagyis az Egyesült Államoktól, és más piac után kutatnak, miután Washington *ismételten elutasította kérésüket* a kereskedelmi kapcsolatokban a legnagyobb kedvezmény elvének érvényesítésére, és a nagyobb segítségre.

Ilyen légkörben került sor *Rogers* amerikai külügyminiszter beszédére, aki *ígéretet tett*, hogy a kongresszus tagjaival tanácskozásokat folytat mintegy 500 latin-amerikai termék behozatali vámjának csökkentésére vagy teljes megszüntetésére. E vámok 1969-ben 650 millió dollár jövedelmet hoztak az Egyesült Államoknak.

A Román KP VB ülése

(AGERPRES) *Nicolae Ceausescunak*, a Román KP főtitkárának elnökletével csütörtökön kibővített ülést tartott a Román Kommunista Párt Végrehajtó Bizottsága. Az ülésen megvitatták és jóváhagyták az 1971-től 1975-ig terjedő időszakra szóló ötéves terv [illegible]

Az Olasz KP szövetségi politikája

(MTI) Az Olasz Kommunista Párt Központi Bizottságának plenáris ülése elfogadta *Carlo Galluzzinak*, a párt vezetőségi tagjának beszámolóját az OKP szövetségi politikájáról, és a júniusban esedékes [illegible]

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Áron Nagy Lajos

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
Székesfehérvár

1971 MÁJ 91

ALBA REGIA 1971 NAPOK

Országos kiállítás

nyílik Fehérváron vasárnap, május 9-én a Megyei Művelődési Központban. Ezúttal az ország különböző városaiból 12 képzőművészeti szakkör mutatja be legtehetségesebb alkotásait. A délelőtt 10 órakor megnyíló kiállításon Áron Nagy Lajos festőművész szól a bemutatott amatőrmunkákról, méltatván a képzőművészeti szakköri mozgalom ízlésformáló, tehetség-kibontó szerepét.

napja alkalmából [illegible] tartózkodó szovjet művészcsoport tartott nagy hangversenyt az új színházteremben. A művészküldöttség vezetője: *Ivan Ivanovics* zeneesztéta; tagjai: *Jakov Szlobodkin* csellóművész, *Tamara Gyuszeva* zongoraművésznő, *Vera Vlagyimirova* zongora-

Áron Nagy Lajos

Egy-egy szezonra beutalt vendég-művészek is dolgoztak Szolnokon. A Képzőművészeti Alap a vendégművészeknek további négy műtermet hozatott rendbe. 1956 ig ezekben a műtermekben hosszabb-rövidebb ideig többek között Áron Nagy Lajos is dolgozott.

Rideg Gábor: A Szolnoki művészet '72.

Alföld 1972/6

51 old.

Áron Nagy Lajos

1964-ben gyűjteményes kiállítása Székesfehérvárott. Fehete-fehér reprodukció: „Nadap", olaj-vászon, 100 x 120 cm.

Borbély László: Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, Miskolc, 1971 58 l

11 l

Ifjabb Nagy Lajos

1938-39-ben nyugat-európai tanulmányúton járt. Gyűjteményes kiállítása volt 1943-ban és 1955-ben Budapesten.

Barbély Károly: Városi gyűjtemény, Miskolci Képtár, Miskolc, 1971, 58 l

MP

Áron Nagy Lajos

Budapesten született 1913-ban. 1933-1938 között a képzőművészeti Főiskolán Benkhard Ágost növendéke.

Barbely László: Várasi gyűjtemény. Miskolci képtár, Miskolc, 1971. 581

111

Ágon Nagy Lajos

Nadap. O.v. 100x120 cm

Városi gyűjtemény, Miskolci képtár, 1971.

Áron Nagy Lajos

Fábián Gyula: Két művészportré: Áron Nagy Lajos - M. Szabó István. - Kortárs, 1968.5.sz.835-838.l.

Az 1968.évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája. - Művtört.Ért. 1971.2.sz.149-182.l.
159.l.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Fejérmegyei Hírlap
1972 NOV 6.

Áron Nagy Lajos Munkácsy-díjas festőművész

Festő a munkások között

Áron Nagy Lajos, Munkácsy-díjas festőművész beszélgetett a napokban a Pamuttextil Művek kikészítő gyárának dolgozóival. Jellemző a találkozó jó hangulatára, hogy egy órányira tervezték és csaknem három óra hosszat tartott.

Szó esett a művész életútjáról (Áron Nagy Lajos 1939-ben telepedett meg Fehérváron, azóta itt él, mint középiskolai rajztanár. Gyűjteményes kiállítása 1943-ban és 1955-ben, Budapesten volt, 1964-ben pedig Székesfehérvárott. Beszélt alkotásairól, a festészet műhelytitkairól, a realista és absztrakt ábrázolásról. Felvetődött a giccskérdés is, amely érdekli a közönséget. A beszélgetés során Áron Nagy Lajos néhány személyes élményt említett, többek között Aba Novák Vilmossal kapcsolatban. Ismertette Pablo Picasso jelentőségét a modern festészetben, megvilágította a fresco- és secco-festészet lényegét.

A gyár dolgozói szép számmal vettek részt ezen a találkozón. Kérdéseikkel, hozzászólásaikkal azt példázták: érdekli őket a festészet.

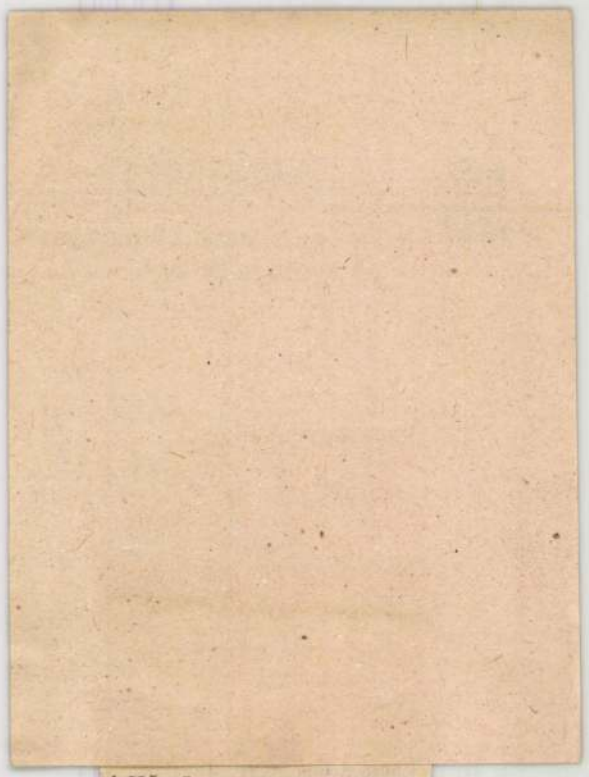

s! Kőműves és kohász,
lanyszerelő,
inc traktoros
iból elő
gel itt legyen
ercre Veled,
ár otthonában,
et jelent:

ízmilliónak,
l osztja gondjainkat,
sokszorozzuk,
csak önmagunknak.
ellenünkre nem tesz,
ez az ország.
tt ki AZ A HAJNAL,
ünk már — Lenin elvtárs.

JNKHOZ

gből erednek

ért a világ
hatatlan

arcát

k
ől erednek
k az igazságé

t

erje

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 387-748, 340-726

Áron Nagy Lajos

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

1972 FEB 27.

6021

(Áron Nagy Lajos rajza.)

a pangli [illegible]

1.

Kódis suszternek hívták Szekeres Sándort. A kódis jelzőt jogosan kapta. Ha valaha leltárt csináltak volna nála, akkor nagyjából ez kerül bele: egy pangli, pár darab ár, két dikics, faszeg, texszeg, csiriz és néhány kaptafa. Mindezekhez természetesen az asszony és öt gyerek, akiknek mindennap valamiképpen kenyeret kell teremteni. Dehát hogyan? Jó suszter, ehhez nem fér kétség. A város tehetősebbjei: a kereskedők, az ügyvédek, orvosok, papok is tudják. Azonban ők sohasem dolgoztatnak Szekeresnél. Nem, mert köztudottan kommunista. Nemrég, ezerkilencszázharminchétben is ujjat húzott velük. Templomépítésre gyűjtöttek, s Szekeres kijelentette, ha a háza előtti árokban arany folyna, akkor se adakozna templomépítésre.

Kijelentésének hamar híre terjedt a kisvárosban. Így aztán úri cipő nem került kezébe, csak trágyás, vagy a bányában a felismerhetetlenségig elkopott bakancs. Azokat varrogatta, szegelgette. Gyakorta a pangli mellett találta a virradat. Aztán hajnalban elindult az erdőbe gombázni. Reggelre, amikorra a család felébredt, már rendszerint vissza is ért egy kosár gombával — a szerencsétől és az időjárástól függően. Télen is eljárt az erdőre. Csak akkor nem gombázni, hanem tüzelőért. Akkora kötés rőzsét el tudott hozni, hogy bőségesen elég volt a leghidegebb napokban is. Pedig az egészsége, negyvenegynéhány éves kora ellenére, már jócskán megrendült. Hogy hol? Azt immár nehéz lenne kibogozni. Még

sították kett[illegible]

És azóta i[illegible]

Kilencsz[illegible] jött haza. [illegible] ták, mert vö[illegible] A börtönben [illegible] mát. Fél év [illegible] dett a vizes, [illegible] ban. Akkor [illegible] nok magához[illegible]

— Láttad-e Lenint? — kérdezte.

— Láttam — felelte Szekeres és szenvedése is könnyebb lett, amíg kimondta. — Hozzánk beszélt Péterváron...

— Még előadást tartasz róla — vágott szavába a börtönparancsnok, s visszavitette a cellába!

— Persze. Minden nyáron. Akkor megyek haza aratni...

— S a foglár kívülről bezárta a cellát.

Fél év múlva ismét a börtönparancsnok elé vezették Szekeres Sándort. A kérdés ugyanaz volt:

— Láttad-e Lenint?

— Láttam, hozzánk beszélt Péterváron....

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-058, 397-748, 340-726
1972 MÁR 13

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

1021 Áron Nagy Lajos

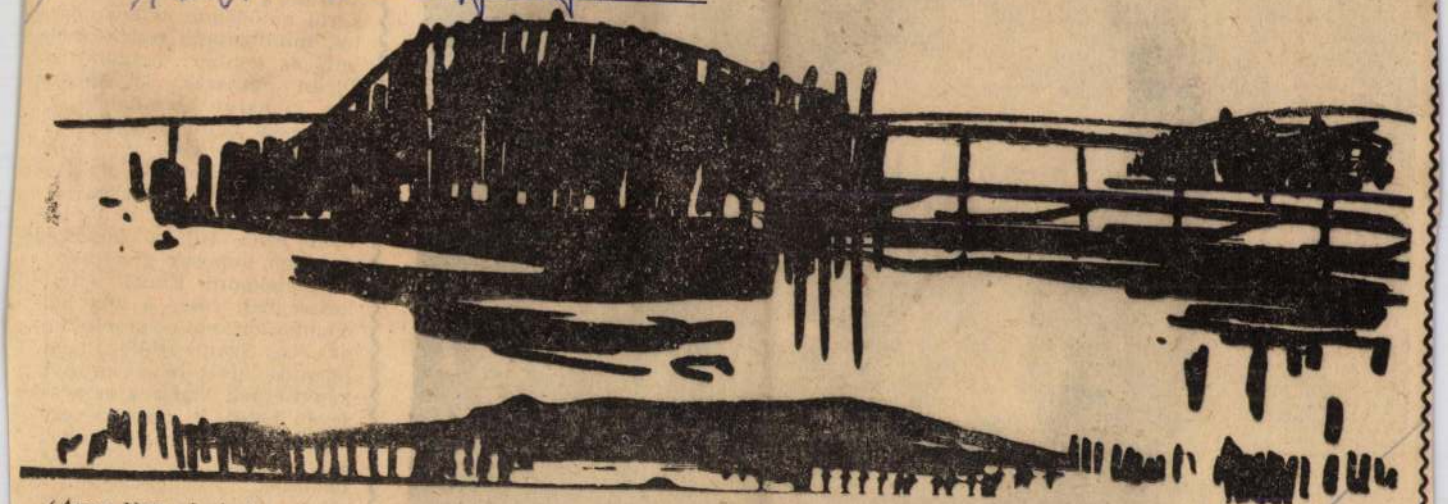

(Áron Nagy Lajos)

Vázlat.

ítésé-
kban
n sza-
térbe
mere-
mel-
artás.
ágára
munk-
knek
nem
lgoz-
t lát-
t, ha-
össég
lkod-
tett-
bol-

dogulásáért való munkálkodás is. Számszerűleg igen jelentős (fele-fele) arányt képviselnek önök a népességen belül. A pártszervezetekben, társadalmi és tömegszervezetekben választott nőfelelősök, tisztségviselők is sokat tehetnek azért, hogy munkahelyükön, környezetükben jól értelmezzék a női egyenjogúságot, a nők meg-

SAJTÓFIGYELŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-063, 337-748, 340-726

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

1972 APR 9

Áron Nagy Lajos

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP VASÁRNAPI ME

1021

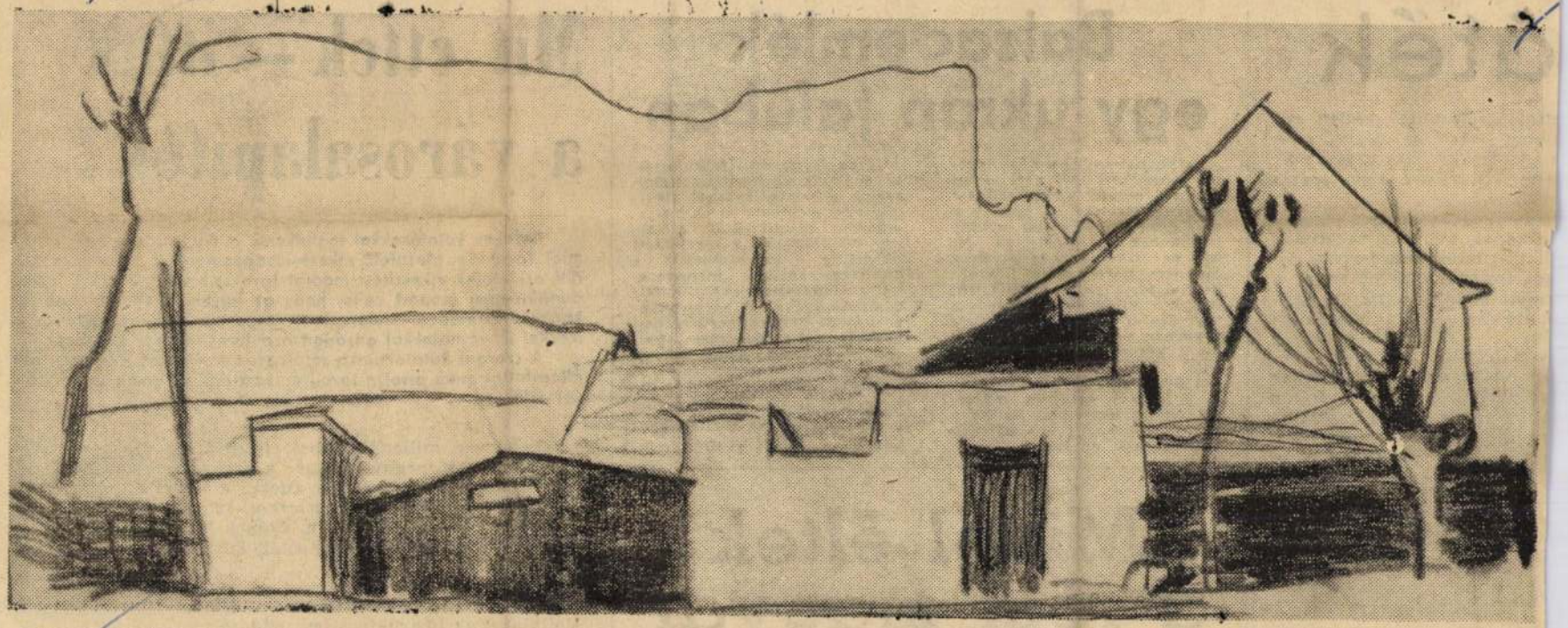

(Áron Nagy Lajos)

„FEKETE AJTÓ ÉS KERÍTÉS"

EGYEI HÍRLAP VASÁRNAPI MELLEKLET

áték

ette. Mindezt úgy kellett csi-
sszony észre ne vegye, mert
alanszor kinyilatkoztatta már,
lene a tisztaság. Egy lapátra
bában.
t gondolatban Bódor —, csak
itikának vélné a takarítást.
hat az állomásra Juliska elé.
nit fog mondani? Mert az a
előtt laktak az más... Szá-
adlós és az egyik fal salét-
lni...
vonatról.
át. Az állomás forgatagában
ellett. Julika titokban Zoltán
átára lenne kíváncsi. „Vajon
, majd otthon, ha hazaérnek,
udta, hogy gyerekes dolog,
nem meri mondani, csak

ban.
unkhoz? — kérdezte Zoltán.
sszonyka. — Ugyis veszünk
yütt van.
n.

Balzac-emlék egy ukrán faluban

Verhovnában, ebben a Zsitomir közelében lévő régi ukrán faluban műemlék-helyreállítási munkák folynak. A falu neve több mint száz éve már minden lexikonban szerepel: itt élt Evelina Ganszka kastélyában csaknem három évig Honoré de Balzac, a nagy francia író; negyven kilométerre innen, a bergyicsevi Szent Borbála-kolostorban pedig 1850-ben házasságot kötött Evelina Ganszkával.

A több mint 500 éves kolostor és a kastély építészeti műemlékként is nevezetes; Balzac a verhovnai kastélyt „második Louvre"-nak nevezte.

Ukrán építészek felkutatták az épületek történetét, kidolgozták a helyreállításnál alkalmazandó technológiát. A restaurátorok megtisztítják a kastély homlokzatát a rárakódott rétegektől, helyreállítják a díszterem stukkós mennyezetét, a falfestményeket, a féldomborműveket és szoborkompozíciókat. Visszanyeri eredeti képét a szoba, amelyben Balzac „A mostoha" című drámáját írta és ahol befejezte híres „Emberi színjáték"-át. A helyiségben az író könyvtárából származó könyvek mellett egykori használati tárgyait is őrzik.

Miből éltek a régi magyar írók?

Mit ettek — ittak a városalapítók?

Érdekes kutatásokkal foglalkozik a Dunavidéki Gasztronómiai Társaság. Mezőföld étkezési hagyományait, feledésbe merült ősi ételek elkészítési módját igyekszik felderíteni. A lelkes dunaújvárosi csoport célja, hogy az egykori lakomák fogásait korszerű formában feleleventse, és a ma már ismeretlen régi ízekkel és zamatokkal gazdagítsa a híres magyar konyhát.

A szorgos kutatómunka során számos étkezési érdekességet állapítottak meg arról a távoli évszázadról is, amelyben Fehérvár született...

Fehérvár millenniumának tiszteletére rendezett vendéglátó napok megnyitásokor a szakemberek előtt is *teljesen ismeretlen, rendkívül ízletes ételeket mutatott be a dunaújvárosi Aranyhordó étterem.* Ízléses étlapján ez volt olvasható: Disznófüle töltve, csókos káposzta, pulykamell bíróné módra, sismándi sajtostál, korhely halászlé, mézeslepény gyümölccsel...

— *Mik ezek?*

A kérdésre *Paján László*, a Dunavidéki Vendéglátó Vállalat szak-instruktora így válaszol:

— *Régi magyar ételek korszerűsített változatai.* Többnyire mezőföldi eredetűek. Fejér megyében élő öregektől, lakodalm[illegible]

Áron Nagy Lajos festőművész.

Irodalmi műsort rendeztek tegnap Székesfehérvárott „Az ezeréves Fehérvár köszöntése" címmel, melynek vendége volt a művész.

Magyar Hírlap, 1972. aug. 21.

Áron Nagy Lajos festőművész

1021

1972. V.30. 16.15. Ka. /11/

Fejér megye "Parlamentje".

- Kedves hallgatóink, Holakovszky István műsora következik.
- Ez a jelképes cim, tulajdonképpen a valóságos tartalmat is jelenti, hiszen a megye életére vonatkozó dőntések itt születnek. A rendszeresen ülésező testület néhány tagját hivtuk meg beszélgetésünkhöz, akik egyébként a legkülönbözőbb munkaterületeken dolgoznak. Igy Áron Nagy Lajos elvtárs, Munkácsy dijas festőművész, a gépipari technikumnak a tanára. A művelődési bizottságnak az elnöke.
- Benke Márton elvtárs, szintén tanácstag, a Közúti Igazgatóságnak a vezetője, egyben a müszaki és kommunális bizottságnak a vezetője.
- Ember István elvtárs, korábban a Bicskei járás tanácselnöke volt, de a megyei tanács párttitkára, szintén tanácstag.
- Kovács György elvtárs, a MESZÖV elnöke, nemcsak a tanácsnak, ahanem a végrehajtóbizottságnak is tagja és a testületen belül az ellátási bizottság tagja.
- Dr. Tapolcai Jenő elvtárs pedig a tanács elnöke.
- Benke elvtársat tulajdonképpen ki küldte be ebbe a testületbe?
- Székesfehérvár város tanácsa küldött be és most már harmadik ciklusban dolgozom, mint megyei tanácstag, szakmám szerint is egy olyan területen, amely nagyon közel áll hozzám, a megye közlekedése, a megye vizügyi és egyéb ilyen müszaki feladatok lebonyolitásában tevékenykedem, nagy szeretettel és

1972. V.30. 15.15. Ko. /11/

Fejér megye "Parlamentje".

- Kedves hallgatóink, Hebakovszky István műsora következik.

- Ez a jelképes cím, tulajdonképpen a valóságos tartalmat is jelenti, hiszen a megye életére vonatkozó döntések itt születnek. A rendszerosen ülésező testület néhány tagját hívtuk meg beszélgetésünkhöz, akik egyébként a legkülönbözőbb munkaterületeken dolgoznak. Így Áron Nagy Lajos elvtárs, kun kácsy díjas festőművész, a gépipari technikumnak a tanára. A művelődési bizottságnak az elnöke.

- Benke Márton elvtárs, szintén tanácstag, a Közúti Igazgató ságnak a vezetője, egyben a műszaki és kommunális bizottságnak a vezetője.

- Ember István elvtárs, korábban a Bicskei járás tanácselnöke volt, de a megyei tanács párttitkára, szintén tanácstag.

- Kovács György elvtárs, a MESZÖV elnöke, nemcsak a tanácsnak, ahanem a végrehajtóbizottságnak is tagja és a testületen belül az ellátási bizottság tagja.

- Dr. Tapolcai Jenő elvtárs pedig a tanács elnöke.

- Benke elvtársat tulajdonképpen ki küldte be ebbe a testületbe?

- Székesfehérvár város tanácsa küldött be és most már harmadik ciklusban dolgozom, mint megyei tanácstag, szakmám szerint is egy olyan területen, amely nagyon közel áll hozzám, a megye közlekedése, a megye vízügyi és egyéb ilyen műszaki fela datokkal lebonyolításában tevékenykedem, nagy szeretettel és

sokszor igen nagy gonddal is.

- El tudom képzelni mennyi feladat lehet ezen a területen.

- Nekem különösképpen a bizottsági munka az, ami a szivemhez közel áll. Tulajdonképpen előkészitjük a különböző anyagokat a megyei tanács végrehajtó bizottsága felé és az állandó bizottságokban bizony komoly vita folyik egyes témák ról, a témák megoldásáról és igy a végrehajtó bizottság egy kiegészitett anyagot kap.

- Kovács elvtárs, gondolom nem jelenti ez azt, hogy a megyei tanácsülések tulajdonképpen csak a pecsétet teszik rá , szentesitik a korábban megtárgyalt javaslatokat.

- A jól előkészitett anyagok a végrehajtóbizottság elé kerülnek. A végrehajtóbizottságon érdemi vitát folytatunk le és ennek alapján kerül a megyei tanács ülése elé a határozati javaslat.

- A legutóbbi tanácsülésen miről vitatkoztak Tapolcai elvtárs?

- A terv mikénti végrehajtása szerepelt és hát ekörül bizony nagy viták is voltak, mert mostan szemben a multtal, van lehetőség vitatkozni. A tanácströvény életbelépése előtt bizony egészen meg voltak kötve a tanácsoknak a kezei. Azóta, hogy a tanácsi hatáskörök bővültek, igy a megyei tanács hatás köre is bővült, hát most van bőségesenalkalom vitatkozni.

- A vitát nem az váltja ki, hogy egy kicsit kisebb a lehető ség, kevesebb a pénz, mint korábban volt?

- Hát ilyen gondunk is van. Közben megnőttek az igények is és bizony nagyon meg kell gondolni, hogy mire forditjuk a

sokszor igen nagy gonddal is.

- El tudom képzelni mennyi feladat lehet ezen a területen.

- Ekkem különösképpen a bizottsági munka az, ami a szivemhez közel áll. Tulajdonképpen előkészitjük a különböző anyagokat a megyei tanács végrehajtó bizottsága felé és az állandó bizottságokban bizony komoly vita folyik egyes témák ról, a témák megoldásáról és igy a végrehajtó bizottság egy kiegészitett anyagot kap.

- Kovács elvtárs, gondolom nem jelenti ez azt, hogy a megyei tanácsülések tulajdonképpen csak a pecsétet tedzik rá , szentesitik a korábban megtárgyalt javaslatokat.

- A jól előkészitett anyagok a végrehajtóbizottság elé kerülnek. A végrehajtóbizottságon érdemi vitát folytatunk le és ennek alapján kerül a megyei tanács ülése elé a határozati javaslat.

- A legutóbbi tanácsülésen miről vitatkoztak Tapolcai elvtárs?

- A terv mikénti végrehajtása szerepelt és hát ekörül bizony nagy viták is voltak, mert mostan szemben a multtal, van lehetőség vitatkozni. A tanácströvény életbelépése előtt bizony egészen meg voltak kötve a tanácsoknak a kezei. Azóta, hogy a tanácsi hatáskörök bővültek, igy a megyei tanács hatáskőre is bővült, hát most van bőségesenalkalom vitatkozni.

- A vitát nem az váltja ki, hogy egy kicsit kisebb a lehetőség, kevesebb a pénz, mint korábban volt?

- Hát ilyen gondunk is van. Közben megnőttek az igények is és bizony nagyon meg kell gondolni, hogy mire ferditjük a

rendelkezésre álló anyagi javakat.

- A legtöbbet nyilván a lakásépités körül vitáznak. Felment az anyag ára és a lakásszámot nem lehet csökkenteni.

- Hát az útat, meg a járdát, azt valahogy még társadalmi munkával tudjuk segiteni, de a 10 emeletes lakóházat nem igen tudjuk társadalmi munkával segiteni és főleg az óvoda, bölcsö de, iskolai tanterem, kereskedelmi hálózat, ez mind hozzátartozik a lakástömbhöz, mert enélkül bizony a lakótelep nagyon üres. Ezek mind olyan kellékek, hogy úgy mondjam, amelyeket nem lehet nélkülözni.

- Áron Nagy elvtárs tudná megmondani azt, hogy emiatt hányan rágják a fülét?

- Hát elég sokan. Tudniillik annak idején, amikor választások megtörtént, - nem akarom azt a rossz szót használni, hogy programbeszédem volt, hogy Székesfehérvár város épületeinek az uniformis világát egy kicsit hát megpróbálom leállitani, és egyedi épületek felé terelni. Hát ami az óvodákat és bölcsődéket illeti, szintén egy nagy előtelépés történt, mert egy ilyen könnyüszerkezetes gyors épitkezésekkel magas létszámban emelik az óvodai szintet.

- No persze, én azt hiszem, aki lakást kap, akinek korábban nem volt, az nem olyan túlságosan sokat törődik azzal, hogy az épület tipus épület-e vagy sem.

- Ez igy igaz, azonban van egy emberi tapasztalat, hiszen nem gyerekcipőben járok - az, hogy a szükség megoldása meg-

rendelkezésre álló anyagi javakat.

- A legtöbbet nyilván a lakásépítés körül vitáznak. Felment az anyag ára és a lakásszámot nem lehet csökkenteni.

- Hát az útat, meg a járdát, azt valahogy még társadalmi munkával tudjuk segiteni, de a 10 emeletes lakóházat nem igen tudjuk társadalmi munkával segiteni és féleg az óvoda, bölcsö de, iskolai tanterem, kereskedelmi hálózat, ez mind hozzátartozik a lakástémához, mert enélkül bizony a lakótelep nagyon üres. Ezek mind olyan kellékek, hogy úgy mondjam, amelyeket nem lehet nélkülözni.

- Áron Nagy elvtárs tudná megmondani azt, hogy emiatt hányan rágják a fülét?

- Hát elég sokan. Tudniillik annak idején, amikor választá sem megtörtént, - nem akarom azt a rosaz szót használni, hogy programbeszédem volt, hogy Székesfehérvár város épületeinek az uniformis világát egy kicsit hát megpróbálom leállitani, és egyedi épületek felé terelni. Hát ami az óvodákat és bölcsö déket illeti, szintén egy nagy clőtelépés történt, mert egy ilyen könnyüszerkezetes gyors épitkezésekkel magas létszámban emelik az óvodai szintet.

- No persze, én azt hiszem, aki lakást kap, akinek korábban nem volt, az nem olyan túlságosan sokat törödik azzal, hogy az épület tipus épület-e vagy sem.

- Ez igy igaz, azonban van egy emberi tapasztalat hiszen nem gyerekcipőben járok - az, hogy a szükség megoldása meg-

elégedetté teszi az embert. Azonban eljön az idő, amikor ez akielégülés többet kiván.

- A város épitőinek, illetve a tanács tagjainak nyilvánvalóan gondolni kell nemcsak a mára, hanem a holnapra is és talán ez az aggódás vezeti a tanácstagokat abban, hogy minél szebb legyen ez a város, illetőleg ez a megye, hiszen a megyéről van sz szó.

- Igen, hát elsősorban a megyéről van szó, azokról a legfonto sabb feladatokról, amelyek jól kifejezik a megye közérdekét gazdaságilag, kulturális vonatkozásban, politikailag és minden téren. Nekünk mint az ügyrendi bizottságnak egyik nagyon fon tos feladatunk figyelemmel kisérni, vizsgálni, hogy az új szabályozás keretében a tanácsi apparátus, de még inkább a testületek, hogyan látják el feladataikat, hpgyan töltik be azt a szerepet, amelyet alapvetően a 10-ik kongresszusunk, illetve tanácstörvényünk fogalmazott meg.

- Nemrégen fogadták el ebben a megyében is Ember elvtárs, a megyei tanács rendeletet. Mennyiben jelent ez előrelépést a korábbi állapothoz képest?

- Kevesebb az olyan központi direkt feladat, szabályozó,amely megköti, vagy legalábbis csökkenti a tanács elhatározó szere pét.

- A megye lakossága igen sokrétü. A megyei tanács tükrözi ezt az állapotot?

- A megyei tanács összetétele is ugyanilyen, teljes mérték- ben tükrözi a megye lakosságának összwtételét. És itt szabad-

elégedetté teszi az embert, azonban eljön az idő, amikor ez akiclégülés többet kiván.

- A város épitőinek, illetve a tanács tagjainak nyilvánvalóan gondolni kell nemcsak a mára, hanem a holnapra is és talán ez az aggódás vezeti a tanácstagokat abban, hogy minél szebb legyen ez a város, illetőleg ez a megye, hiszen a megyéről van szó.

- Igen, hát elsőserben a megyéről van szó, azokról a legfontosabb feladatokról, amelyek jól kifejezik a megye közérdekét gazdaságilag, kulturális venatkozásban, politikailag és minden téren. Nekünk mint az ügyrendi bizottságnak egyik nagyon fontos feladatunk figyelemmel kísérni, vizsgálni, hogy az új szabályozás keretében a tanácsi apparátus, de még inkább a testületek, hogyan látják el feladataikat, hogyan töltik be azt a szerepet, amelyet alapvetően a 10-ik kongresszusunk, illetve tanácstörvényünk fogalmazott meg.

- Nemrégen fogadták el ebben a megyében is Ember elvtárs, a megyei tanács rendeletet. Mennyiben jelent ez előrelépést a korábbi állapothoz képest?

- Kevesebb az olyan központi direkt feladat, szabályozó, amely megköti, vagy legalábbis csökkenti a tanács elhatározó szerepét.

- A megye lakossága igen sokrétű. A megyei tanács tükrözi ezt az állapotot?

- A megyei tanács összetétele is ugyanilyen, teljes mértékben tükrözi a megye lakosságának összwtételét. És itt szabad-

jon elmondanom azt, hogy Fejér megye lakossága, Székesfehér vár lakossága, Dunaújváros lakossága egy igen igényes lakosság a megyei tanács tagokkal szemben.

- Még pedig?

- Hát ez egy érdekes dolog, mert amikor engem történetesen beküldtek a megyei tanácsba, akkor nemcsak a körzetem, a terü let lakossága, hanem a közúti igazgatóság dolgozói is megbiz tak egy olyan feladattal, hogy teljes mértékben képviseljem az érdekeiket, még pedig a közúti közlekedés vonatkozásában. És itt nem akarok én dicsekedni, mert ez nem egy jó dolog, de úgy érzem, hogy Fejér megye úthálózatának állapotá jó, meg felelő és az autóbusz közlekedés tekintetében pedig úgy tudom, hogy a megye községeinek 96 %-a be van kötve az autóbusz köz lekedési hálózatba.

NAgyon reálisan el kell mondjam, hogy a megyei tanácstag.vagy bármelyik tanácstag, hogy vannak feladatok.és kérések,amelyek megoldhatók, reálisan megoldhatók és vannak olyanok, olyan dolgok, amiket nem lehet megoldani. Konkrét példát is tudnék mondani. A Bicskei járás - éppen az Ember elftárs itt van mellettem - a Bicskei járás közúti hálózata az elmult 4-5 esztendőben, illetve ezt megelőzően elhanyagolt állapotban volt. És mi igyekeztünk megfelelő eszközökkel javitani ezen az útállapotnn. Most úgy érezzük, hogy elért egy bizonyos kö zépszintet meghaladó mértéket. Mégis a Bicskei Járás részéről egyes esetekben vannak kissé túlzott igények, amelyek kielégi tését most már úgy állami eszközökből, mint eddig tettük, nem

oldható meg és itt jön segitségre a társadalmi munka eredménye és igénye, amely tekintetben a Bicskei Járásban is a jövő ben komoly lépéseket tettünk előre. KOnkrétan a csapdi bekötő út épitése van most folyamatban, ennek a tervezését én mint megyei tanácstag elrendezem és a nagyközségi tanácson a sor,hogy végrehajtsa.

- A megyei tanácsülésén az elfogadás, vagy az elutasitás a könnyebb a tanácselnök számára?

- A tanácsülésen elutasitás ma gyakorlatilag nincs is. T.i. a tanácsülés elé kerülő témákat megtárgyaljuk több helyen, megtárgyaljuk először a bizottsági üléseken, azután megtárgyaljuk szakszervezetnél, Népfrontnál a témát, más helyen a KISZ-nél megtárgyaljuk, azután kerül az anyag a Végrehajtó bizottsági ülés elé és itten aztán összegezzük az összes tapasztalatokat, igyekszünk jó határozati javaslatot terjeszteni a tanácsülés elé, amin vitatkoznak a tanácsülésen, tehát annyira nem rossz. NAgyon rossz volna, ha ilyen bekövetkezne, hogy a tanácsülés elutasitja a javaslatot, ahatározatot. De minden esetre vitatkoznak a megoldás módján, kiegészitő javaslatokat tesznek, miként teszik ezt a parlamentben is. Nálunk is kb. ez a szituáció. Módositják és kisebb-nagyobb módositással elfogadják. A Végrehajtó Bizottságnál más a helyzet. A Végrehajtó Bizottság előfordul, hogy visszaküldi az anyagot, mert kiegészitésre szotul, pótanyagokat kell még szerezni és igy tovább,tehát a végrehajtó bizottságnál többször előfordul, hogy leveszi a végrehajtóbizottság a napirendről a tárgyalt anyagot.

- Az új ciklusban volt erre már példa?
- Igen, volt azt hiszem 2-3 alkalommal is, amikor levettük a kérdést a napirendről, az egyik azt hiszem mezőgazdasági té ma volt, a másik kettő most hirtelen nem jut eszembe.
- Ugyanez a helyzet az alsófoku tanácsoknál is?
- Igen ott is nagyon lelkes, odaadó munka folyik, ott is élénk vita folyik egy-egy témakörről és mint ahogy erre már utaltam is, nem azok a régi tanácsülések vannak, hanem most már a tanácstagok vitatkoznak a község, illetve a város problémáin, tehát más a helyzet.
- Ezt az élénkséget az is fokozza, hogy ez a ciklus megle hetősen rövid. Tavaly kerültek csak be az új tanácstagok és jövőre már újra választani fogunk és bizonyitani kell.
- Hát ebben sok igazság van, hogy az teszi élénkké, mert rövid a tanácsciklus, de én szerintem az aktivitás amugy is meg van. Én különösen érzem ezt kulturális vonatkozásban, nemcsak azért, mert hát hogy az ezer év napirenden van Fehérvárott és hát ez eléggé mozgósitja pontosan az oktatással, kulturával foglalkozó személyeket, de valahogy egy új pezsgés indult meg az egész város életében, minden vonatkozásban. Egy ilyen VB. ülésen is részt vettem a városi tanácsnál ahol tényleg érződik az, hogy nemcsak szivügy már, hanem tevékenyen segitik ezeket a nagyon komoly elképzeléseket, amelyeket oktatásügyi szakemberek és müvelődésügyi szakemberek próbálnak irányként megadni.
- Egyben a rangját az is emeli, hogy ha a tanácsapparátusban

olyan emberek dolgoznak, akik tényleg a maximumát nyujtják képességüknek és ehhez megfelelő képzettség szükséges.

- A képesitési követelményeknek megfelelően a végrehajtó bizottdágok titkára, községi végrehajtó bizottságok titkárairól van szó, különböző vizsgakötelezettségek teljesitésére szólitottuk fel, illetve különbözeti vizsgákhoz konkrét bentlakásos tanfolyammal járulunk hozzá.

- A megyei tanács tagja ilyen továbbképzésre nem szorul,illetve nekik nem kötlezett.

- Nem kötelezett mégis szüksége van a tanácstagnak, hogy képezze magát. Mi a magunk részéről úgy érzem, hogy nagyon sokan, vagy valamennyien önmagunkat képezzük azzal, hogy szoros a kapcsolatunk a tanács apparátusával. Nagyon sokat tanulunk az apparátus munkájából, mert tulajdonképpen a választott testület egy kicsit a tanács szakágazgatási szerveinek az ellenőrzését is szolgálja.

- A különöző bizottságok hogyan gyakorolják az ellenőrzést?

- Ugy, hogy a Végrehajtó Bizottság elé kerülnek általában az egyes osztályok munkája és amikor az osztály egy ilyen anyagot összeállit a végrehajtó bizottság részére, akkor ezt előzőleg az állandó bizottság megvizsgálja, áttárgyalja és igy a megyei tanácstagok egy átfogó képet kapnak az osztály tevékenységéről. Persze a tevékenységet a maguk által tapasztalt kritikai elemekkel is kiegészitik, mert hiszen úgy gondolom, a többi megyei tanács is, akár jómagam nagyon sokat járunk a megyében, látjuk a megye életét, és olyan szempontból vizs-

gáljuk az osztály munkáját, hogy kint a terepen ebből mit lát tunk, hogyan láttuk a tanácsok szakosztályának a munka effek tusát, eredményét a területen? Konkrét dolgot is tudok emli teni. A Hazafias Népfront és a megyei tanács közös kezdeménye zésére megindult a 4-ik ötéves terfvi ciklus keretén belül mintaközség mozgalom.

- Mit jelent ez tulajdonképpen?

- Szépitést, virágositást, a község esztétikai kialakitásá nak a növelését szeretnénk ezzel elérni.

- Ehhez kapcsolódva, amit a Benkő elvtárs elmondott, szeret ném elmondani, hogy mi a társadalmi munkában nem rossz helyen állunk, hanem hát a Hazafias Népfronttal együttmüködve nagy- szerü eredményeket tudunk felmutatni. Hát évente mintegy 50 millió forintot, 1971-ben ennyit teljesitettünk, 50 mil lió forint értéket, ez nagy dolog. Erre még az új mechaniz musban is szükség van, ez egy olyan aranytartalék, amit ne künk évről-évre ki kell akházni. Szóval a lakossági aktivi- tás eredményezett sok-sok kilóméter utat, járdát, háromszáz hetvenezer fát ültettünk el, parkositottunk, kis községekben is, és most is látszik az erőfeszités, hát még van tenni va ló ugye, mert hát ezeket a régi maradványokat nehéz eltüntet ni, de most már a község, éppen ezeknek az erőfeszitések- nek a nyomán kezd külsőleg is olyan képet ölteni, ami mind nyájunk számára nagyon nagy öröm.

- Éppen ezért van az, hogy amikor egy-egy tanácsülésen a

területnek a képviselője fölszólal és elmondja ezeket, nem tü nik dicsekvésnek.

- Nem tünik dicsekvésnek és még csak egyet szeretnék megjegyez ni, hogy mi a társadalmi munkásoknak és kolletivákmak, nagyon nagy erkölcsi megbecsülést igyekszünk biztositani. Évente ki osszuk a kitüntetéseket mindkét városban, nagyobb községekben és okleveleket, érmeket, emlékplaketteket, ajándékokat adnak. És legyen szabad megmondanom, hogy most ez a mintaközség mozga lom, amelyre utaltam, a Végrehajtó Bizottság megszavazott más fél millió forintot ezeknek a községeknek, akik ebben a versenyben élen fognak járni, azok kapnak megfelelő összegü jutalú mat, amit fölhasználhatnak olyan beruházásokra, amire ezidő szerint nincs pénzük. Ugyhogy ez is egy jó dolog.

- Arra gondolok Tapolcai elvtárs, nyilván a tanácsüléseken oly kor felvetődik olyan gond, olyan kérdés, ami nem lokális, he lyi jellegü, hanem országos és a megoldás, a jó megoldása a többi megyék számára is példa lehet.

- Igen, ilyen is van, de van más is, amikor más megyékhez me gyünk el tapaszhalatot szerezni az újat keresve, tanulni,hogy jobban oldjuk meg feladatainkat. Persze olyan országo gond is van, amire fölhivjuk a felső szervek fágyelmét. A legutóbb tárgyaltuk pl. a közrend és a közbiztonság kérdését, hosszú ideig húzódnak az ügyek és nem szabnak ki itéletet a dolgoban és hát ezért a miniszter elvtársnak is irtunk levelet, hogy gyorsitsák meg az eljárást. Az alsóbb foku szerveket késztesse arra, hogy minél előbb elnyerjék a büntetésüket azok, akik a

közrend, a közbiztonság ellen vétenek.

- A törvényességet természetesen betartva.

- A törvényességet természetesen betartva. És irtunk a legfőbb Ügyész elvtársnak is és a belügyminiszter elvtársnak is. megir tuk azokat a jelenségeket, amiket tapasztaltunk, kérve a segitséget és ezt igen kedvezően és jól fogadták.

- Egy másik csatorna az, amikor a megye valamennyi parlamenti képviselői, akik egyben tanácstagok is. ---

- Igen, hát 13 képvielőnk van és ezek bizony a megyének a prob lémáit szóvá teszik adandó alkalommal, hogy ha úgy hozza a helyzet.

- Milyen visszhangja van egy-egy megyei tanácsülésnek Benke elvtárs?

- Nagy érdeklődés kiséri a tanácsülésen hozott határozatokat és mi is megyei tanácstagok választóinkat mindenről tájékoztat juk.

- Még annyit szeretnék elmondani végül, hogy ugyanez a helyzet a községekben, a városokban is.

-o-o-o-o-

közrend, a közbiztonság ellen vétenek.

- A törvényességet természetesen betartva.

- A törvényességet természetesen betartva. És irtunk a legfőbb ügyész elvtársnak is és a belügyminiszter elvtársnak is. megirtuk azokat a jelenségeket, amiket tapasztaltunk, kérve a segitséget és ezt igen kedvezően és jól fogadták.

- Egy másik csatorna az, amikor a megye valamennyi parlamenti képviselői, akik egyben tanácstagok is. ---

- Igen, hát 13 képviselőnk van és ezek bizony a megyének a prob lémáit szóvá teszik adandó alkalommal, hogy ha úgy hozza a helyzet.

- Milyen visszhangja van egy-egy megyei tanácsülésnek Benke elvtárs?

- Nagy érdeklődés kiséri a tanácsülésen hozott határozatokat és mi is megyei tanácstagok választóinkat mindenről tájékoztat juk.

- Még annyit szeretnék elmondani végül, hogy ugyanez a helyzet a községekben, a városokban is.

-o-o-o-o-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1972 SEP 26

Fejérmegyei Hírlap

Áron Nagy Lajos

Millenniumi képzőművészeti kiállítás

1021

Újabb rangos kiállítással gazdagodott az ezeréves évfordulóját ünneplő Székesfehérvár: vasárnap délben az István király Múzeumban megnyílt a millenniumi képzőművészeti kiállítás. A kiállításon a Fejér megyei Tanács és a Székesfehérvári Tanács által hirdetett pályázatra érkezett képzőművészeti alkotásokat láthatja a közönség. A 36 alkotást bemutató kiállítást Boór Ferenc, a megyei tanács elnökhelyettese nyitotta meg, majd Gubics István, a városi tanács általános elnökhelyettese adta át a díjnyertes pályaművek alkotóinak a díjakat. Nyolcezer forintos díjazásban Áron Nagy Lajos, Csókos Gyöngyi, Meszlényi János, Segesdi Katalin és Ujházi Péter részesültek.

A kiállítás október 8-ig tekinthető meg.

...ni ...ára

...lattal rendelkező

...ÉRNÖKÖK,

VÁRJA.

...geket, illetve lakásra
... felvilágosítást szemé-
...r adunk.
...n vagy személyesen a
...eti Főosztályán lehet.

448 634.

A FEJÉR MEGYEI
BAUXITBÁNYÁK

FELVÉTELRE KERES

tehergépkocsivezetői
jogosítvánnyal

Kossu...

8.18: Színes n... Harsan a kürts... Ricci Paganini ... gedül. 10.05: I... Rahmaninov: ... Egyfelvonásos ... Ferenc feld.: ... 12.35: Melódiak ... vénykönyv. 14... ria énekel. 14.1... kráter. Rádiój... nek. 14.49: Éneklő Ifjúság. 15.10: Buffo-áriák. 15.24: Rádióiskola (ism.). 16.05: Liszt-művek. 16.39: Választási harcban az amerikai gazdaság. 16.49: Az élő népdal. 17.05: Beethoven zongoraművek. 17.45: A nemzedékváltás problémái egy gyermekorvos szemével. 18.00: Könnyűzenei Híradó 18.30: A Szabó család. 19.25: Népzenei Magazin. 20.05: Móricz Zsigmond: Uri muri. 21.18: Félóra sanzon. 21.48: Tormisz: Őszi tájak. 22.20: Ázsiai arcképcsarnok. Phana Van Dong. 22.30: Kodály Zoltán az „Önkéntes Őrsereg" tagja. 23.07: Tánczene öt országból. 0.10: Rossini: Otello — részlet.

Petőfi rádió

8.05: A századforduló operáiból. 9.03: Kórusok magyar köl... Mozart hangversenye ... Nóták. 22.00: Hanglemezgyűjtők húszperce. 22.20: A koldusdiák. Részletek Milöcker operettjéből. 23.15: Händel- és Bach-művek.

URH

18.10: Orosz társalgás ált. isk. 7—8. és középiskolák I—II. osztályosainak. 18.25: Berlioz: Rómeó és Júlia — drámai szimfónia. 20.05: Lilj Ivanova és Muszlim Magomajev énekel. 20.33: Külföldi tudósoké a szó. 20.40: Placido Domingo énekel. 21.17: A dzsessz kedvelőinek. 21.29: A kerék. Rádiójáték. 22.17: Kamarazene.

Televízióműsor

Budapest

8.05: Iskola-tv: Élővilág (Ált. isk. 8. oszt.) 9.00: Környezetismeret (Ált. isk. 1. oszt.) 11.05: Történelem (Ált. isk. 6. oszt.) 11.55: Osztályfőnöki óra (Ált. isk. 6—7 oszt.) 13.10: Élővilág (Ism.) 14.00: Környezetismeret (ism.)) 15.50: Történelem (ism.) 16.40: Osztályfőnöki óra (ism.) 17.25: Hírek. 17.30: Kuckó. 18.00: Pillantás a sportvilágba. 18.25: Félóra a családról. II. rész. 18.55: Kétszer született. Dokumentumfilm a volgográdi Traktorgyárról. 19.15: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 20.00: Kék fény ... 21.00: Nyitott könyv. Németh László: Kísérleti drama... ális események képekben. 20.15: Senki nem fog nevetni. Film. 21.45: Osztrák képek. 22.10: Tudományos aktualitások. 22.35: Tv-híradó.

Pozsonyi tv

16.25: Hírek. 16.30: Gyermekegyüttesek műsorából. 17.30: Szovjetunió—Kanada jégkorongmérkőzés, a 2. szünetben: Esti mese. 19.45: Tv-híradó. 20.10: Liptovska Mara. Publicisztika. 20.35: Megtörtént, nem történt meg ... Vetélkedő játék. 21.15: A tanító. Tv-játék. 22.40: Tv-híradó.

Áron Nagy Lajos festőművész

Egerben a Rudnay Gyula-Teremben nyitják meg a müvész kiállitását május 31.-én,-közli a lap kulturális eseményeket ismertető rovata.

Élet és Irodalom, Bp. 1973. május 26.
XVII. évf. 21. sz. 2. lap.

Áron Nagy Lajos

Képe van Weöres Sándor gyűjteményében.

Devecseri Judit: Weöres S. otthonában; Nügyüjtő 1972/4.sz. 48.l.

Áron Nagy Lajos

Kiállít az egri Rudnay Gyula Teremben.

Műgyűjtő", 1972/11. sz. „kiállítási naptár"

Áron Nagy Lajos

Tájkép

Hügyűjtő 1972. 4. sz. 49. l.

1021
Kettőtől hatig.
1972. IX. 11.

Áron Nagy Lajos
festőművész

művek és Áron Nagy Lajost kérjük meg, hogy erről nyilatkozzék nekünk, milyen anyag jött össze erre a kiállitásra ?

- A Városi Tanács és a megyei tanács kapcsolatosan egy nagyon értékes pályázatra hivta föl a fejérmegyei festőművészeket. Ez a zsüribe beküldött anyag rendkivül jól sikerült, olyan érzéssel mondom, ezt, mert azok a művészek, akik tényleg beküldték a felszólitásra a pályázati munkájukat, mindenki az erejét meghaladó, igen komoly energiával, több hónapos munkával, nagyméretben igen értékes munkákat küldött be.

MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Áron Nagy Lajos festő-
művész

1973 JUL 4

Fejérmegyei Hírlap

Fejér megyeiek Finnországban

1021

Finnországba a III. magyar—finn baráti hét eseménysorozatára háromszáz tagú magyar küldöttség között lesz tizenhét Fejér megyei is.

A Fejér megyei delegációval utazik majd Kiss László, a Hazafias Népfront városi elnöke, Áron Nagy Lajos festőművész, Kovács Péter múzeológus, Román Károly tanár és Horányi Ottilia pedagógus. A küldöttség fehérvári tagja lesz még a FÁÉV és a Videoton néhány dolgozója is. A megye területéről a küldöttséggel termelőszövetkezeti tagok és állami gazdasági dolgozók is utaznak.

ban nyilvánosságra hozták a

ő előterjesztette
umentumtervezet

kalmazásáról és az erőszakkal való fenyegetőzésről, ami törvényen kívül helyezi a háborút, mint a nemzetközi viták megoldásának eszközét; minden európai állam területi sérthetetlensége jelenlegi határai között; a nemzetközi viták békés rendezése; a

Áron Nagy Lajos

1973. nov. 11-én Székesfehérváron, az István Király Múzeumban gyűjteményes kiállítása nyílt.

Népszava, 1973. nov. 13. 101. évf. 265 sz. 4 p.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

1973 OKT 27

Népszava

Artner Margit

1021

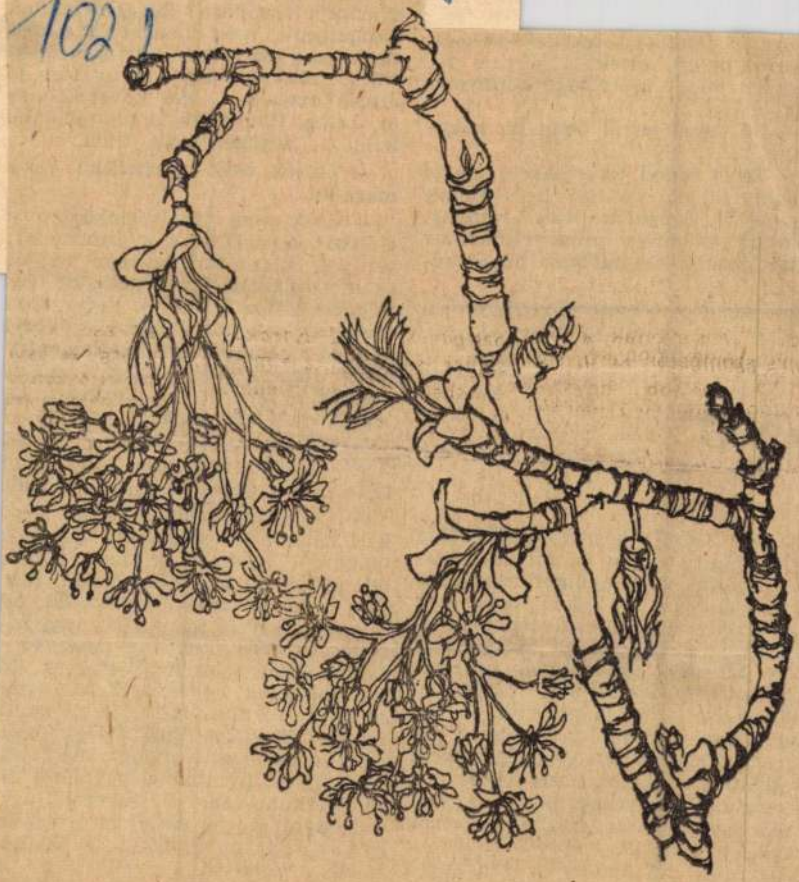

Artner Margit: Növénymotívum

felére... Óvatosan menjél,
valami bajod essék... Ol
hogy itt vagy! Most már k
lesz...

— Né tessék erről beszélr
apám...

— Te is tudod, gyermeke
tudom, minek kellene bec
egymást? Ameddig van
mondhat az ember mindenfé
reménykedik, de ha már n

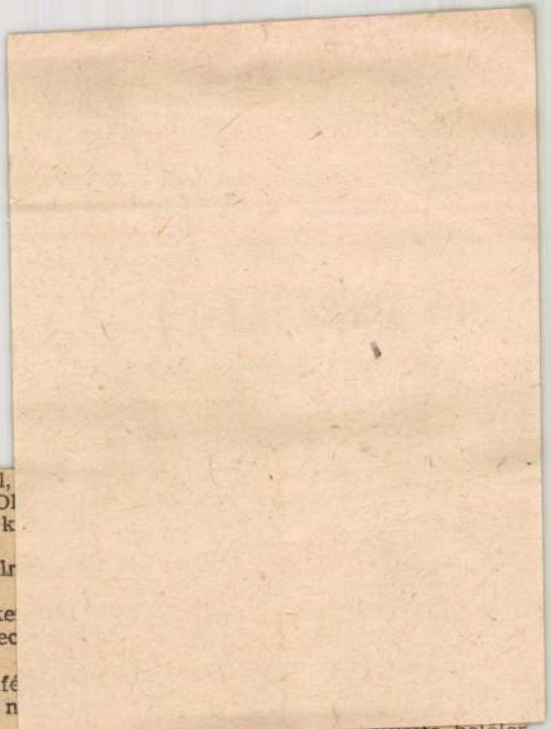

ıyve*

fájások, fázások, hasgatózások még a nyári hőség idején is. Megint máskor fejfájás vagy gyomorkrízis jelzi az időváltozást. De lelkileg is egyszer robbanásig feszülő idegesség, máskor töprengő szorongások, harmadszor friss pezsdülő gondolkodás és írni vágyás, negyedszer ködös, fájdalmas melankólia jelzi, hogy változik az idő. Aztán jelzi nálam a szelet, a vihart, a ködöt és a nagy csendes esőt is, de még a világos, tiszta napos időjárást, az úgynevezett magas légnyomást is valamiképpen a szervezetem vagy álomban, vagy ébren.

De hogy mi ebben a rendszer? Vagy egyáltalán van-e ebben rendszer, s ha igen, milyen az? — azt még nem tudom biztosan, bár vannak sejtéseim. Kár, hogy a tudósaink

minden erőmet... Hej, pedig vala
mikor de sok volt belőle!... Megtá
madott, alattomosan megtámadot
hogy mikorra már észbe kaptam, le
döntött a lábamról... Mocskos be
tegség ez a rák, fiam.

— Ugyan, nagyapám, hogyan tu
ilyen csacsiságokat mondani! Ki hi
tette el magával ezt a szamárságot

— Ülj le ide mellém, fiam... Ner
kell nekem ezt mondani, tudom é
magamtól. Sokat olvastam róla..
Ott ólálkodik az ember körül, észr
sem veszi az ember, egy óvatlan pil
lanatban ráveti magát, és nem me
nekedhet tőle. Ocsmány betegség..
Látod, most egészen jól vagyok. Ta
lán jóllaktak belőlem ezek a ször
nyetegek és most békén hagynak. D
amikor éhesek... jaj, fiam, a halá
los ellenségemet is mentse meg tőlü
az Isten... Nem tudnak ellenük ten
ni semmit, fiam?... Mintha újjá
születtem volna! Adjál még egy ki
csit abból az italból... Köhö..
köhö... köhö...

— Tessék szépen visszafeküdni..

— Ezektől a köhögésektől ki aka
szakadni a belső részem. Köhö

MDK

Aron Nagy Lajos

Délután, o.

~~xxxxxxxxxx~~ 11. M. Képzőm. kiáll. Mücs. 1968.

ÁRON NAGY dajos / székesfehérvár

1. Kirándulók olaj 50 x 60
2. Bölcsődében olaj 150 x 120
3. Hajnal a Velencei tavon olaj 60 x 70
4. Nadapi szőlők Gouache 28 x 38
5. Nadapi táj Gouache 28 x 38

Dunántúli Képzőművészek Kiállitása. 1968.

Kat., bev.: Cseh Miklós

/Székesfehérvár, István Király Múzeum
közleményei Dsor 14./

Áron Nagy Lajos

Tanya, olaj. 50 x 60 cm (7 old.)
Gemini hárat, olaj, 50 x 60 cm.
Erdő, olaj, 40 x 70 cm.
Kerülés, olaj, 40 x 80 cm
Liptói részlet, olaj, 40 x 60 cm.

Fejérmegyei képzőművének kiállítása, Szekesfehérvár, 1966. kat. összeáll. Kralovánszky Alán. Bev. Gully Alajos. 4 l.

Áron Nagy Lajos

Nagymaros	olaj	100 x 120 cm
Délután (repr. is)	"	80 x 100 "
Tirnovo	"	60 x 90 "
Dunántúli Táj	"	40 x 60 "
Alrony	"	60 x 80 "

(Repr. 9 old.)

Énakdunántúli képzőművének harmadik kiállítása Székesfehérvár, 1966. Kat. szerk.: Kralovánszky Alán. Bev.: Kovács Péter.

9 l.

Áron Vass Lajos

Nagymarosi utca

MDK

Áron Nagy Lajos

Dunántuli táj, o.

Alkony, o.

Északdunántuli képzőművészek 3. kiáll. Szfvár Csók I. Képtár 1966.

MDK

Áron Nagy Lajos

Nagymaros, o.

Délután, o.

Tirnovo, o.

Északdunántuli képzőművészek 3. kiáll. Szfvár
Csók I. Képtár 1966.

ÁRON NAGY Lajos /

1. Tanya olaj 50x60 cm (reprodukcióa 7. oldalon)
2. Csemiszi hárak. olaj 50x60
3. Erdő olaj 40x70
4. Kerítés olaj 40x80
5. Liptói részlet olaj 40x60

:

Fejér megyei képzőművészek kiállitása. 1966.
Kat. bev.: Csukly Alajos

Áron Nagy Lajos

Este, 40×70 cm.
Sélány, 40×50 -
Virpartí fát, 52×64 cm
Komp, 52×64 cm. (5 old.)
Esti lénülődés, 100×110 cm.
Háromfim, 60×70 cm.
Két ladik, 50×62 cm.

Fejérmegyei képzőművészet kiállítása.
1965. Katalógus. Kralovánszky Alán.
Sérés fehérvár.

* 3 l.

Áron Nagy Lajos

festő, 1913, Bp. 1938-ban végezte a Képz. Főisk. Benkhardt Ágost tanítványa. 1939 óta él Szekesf. mint pedagógus. A. m. Képz. Szöv. tagja. 1933 óta miskolci, lihaji szolnoki és lokaji művészteleperen dolg. és tanulmányutakat végzett Olaszorn. Német, Görög-stb. Önálló kiáll. 1955 (Fényes Adolf t.) 1964 Szekesfehérvár. (folyt.)

Eszakdunántúli képzőmüv. kiáll. 1965. Kat. Kovács Péter. 9 l.

Áron Nagy Lajos

életrajz fogt.

Díjak: 1937. Nemes Marcell díj,
1938. Balló Ede
1939. Rotáry
1943, 44. Balatoni öntöndíj
1958. Munkácsy díj
1958. Alba Regia díj

Eszak dunántúli képzőművészeti második kiállítása. Szekszárd, 1965. kat. bev. Kovács Péter.

9 l.

Áron Vagy Lajos

Velencei nádvágók, olaj, 100×120 cm
Jengerparti csend. " 40×70 "
Csendélet " 60×70 "
Balatoni hangulat " 80×100 "
Tolaji vásár " 50×60 "

Reprod.: Jengerparti csend.

Az Ernak dunántúli képzőművének kiállítása
Szekesfehérvár, 1965. kat. bev. Kovács Péter.

9 l.

MDK

Aron Nagy Lajos

gouache:

Liptói tájak III.

" " V.

1. Orsz. akvarell kiáll. Eger, 1968.

Gárdonyi G.Színház

Áron Nagy Lajos

1021

1970. VII. 18. 17.oo Tv./Dné/.

KÖRKÉP FEJÉR MEGYÉRŐL. /6/.

- Áron Nagy Lajos tulajdonképpen, bár nem Székesfehérvárott született, mégis tőzsgyökeres székesfehérvárinak számit, hiszen az alkotópályáját tulajdonképpen itt töltötte el.

Mennyire szólhat bele egy művész itt Székesfehérvár fejlődésébe?

- Hát az utóbbi években különösen erősen és jelentősen. Pontosan lemérhető az ablakból kinézve az a beleszólás, ami hát érintheti a művészt, ez a modern elemekből épült épületsor. Nem tetsző egy művészembernek nyilvánvaló és hát igy beszélgetve ezekről a dolgokról, hogy a vasbetonnak több lelke van, már elértük azt és hát a közeljövőben egyedi épületek is épülnek. És ez nagy örőm nekünk, mert a városunk az egy igen gazdag, régi stilus város.

- Ön az egész életét itt töltötte el és ugy látszik, hogy a képzőművészet a legvirágzóbb művészeti ág itt Székesfehérvárott. Ez személyes szorgalmának köszönhető, amivel összefogja a megye és még másik négy megye képzőművészetét?

- Hát nem egészen az én érdemem, mert hiszen itt vagyunk heten fehérvárak, akik hát nagyon lelkesen fehérváriak. Azok is, akik pár évvel, 10 évvel ezelőtt kerültek ide és nagyon erős az együttes, egy kollektiv élet tart összsze bennünket, kollektiv müteremmel, azonkivül most már egy művésztelepel is.

Áron Nagy Lajos

1021

197e. VII. 18. 17.oo Tv./Dné/.

KÖRKÉP MEJÉN MEGYÉNÉL. /6/.

- Áron Nagy Lajos tulajdonképpen, bár nem Székesfehérvárott született, mégis tömegyökeres székesfehérvárinak számít, hiszen az alktépélyájét tulajdonképpen itt töltötte el.

Mennyire szólhat bola egy művész itt Székesfehérvár fejlődésébe?

- Hát az utóbbi években különösen erősen és jelentősen. Pontosan lemérhető az ablakból kinézve az a beleszólás, ami hát érintheti a művészt, ez a modern elemekből épült épületsor. Nem totszó egy művészembernek nyilvánvaló és hát így beszélgetve emekről a dolgokról, hogy a vasbetonnak több lelke van, már elértük azt és hát a közeljövőben egyedi épületek is épülnek. És az nagy öröm nekünk, mert a városunk az egy igen gazdag, régi stílus város.

- Ön az egész életét itt töltötte el és ugy látszik, hogy a képzőművészet a legvirágzóbb művészeti ág itt Székesfehérvárott. Ez személyes szorgalmának köszönhető, amivel összefogja a megye és még mácik négy megye képzőművészetét?

- Hát nem egészen az én érdemem, mert hiszen itt vagyunk heten fehérvárink, akik hát nagyon lelkesen fehérvárink. Azok is, akik pár évvel, lo évvel ezelőtt kerültek ide és nagyon erős az együttes, egy kollektív élet tart összes bennünket, kollektív műteremmel, azonkívül most már egy művészteleppel is.

- Hol van ez a Művésztelep, Nadapon?

- Ez a Művésztelep Nadapon van és hát nagyon konkrét a művészeti élet.

Na, a lényeg azonban az, hogy 45. óta, törés nélkül, állandóan kiállításaink vannak és ennek tudható be, végeredményben erre épül a jó fehérvári muzeumi kiállitási programm is.

- Hogy mennyire kiváló ez a muzeumi kiállitási programm, emlékszem, hogy talán 10. esztendővel ezelőtt az első Csontváry kiállitást is itt rendezték.

Önöknek is része volt benne?

- Nem, ebbe csak olyanértelmü hát bekapcsolódásunk volt, hogy helyretettük Csontváry kiállitásának az anyagát.

Ez a Muzeumnak az érdeme, hogy ezt a kiállitást itt megrendezték.

- Fejér megyét általában az emberek kicsit egy olyan átjáró területnek tekintik.

Mégis Ön miben látja itt az állandóságot?

- Hát én személyhez kötném talán az állandóság értelmét, mégpedig olyasféleképpen, hogy vannak emberek, akik ragaszkodnak vidéki területhez.

Én magam is azok közé tartozom, azon emberek közé, akik szeretik ezt a területet és megtalálják mindazt, ami a pikturájukhoz kell.

- Ön mit szeret Fejér megyében?

- Fejér megyében főképp a környékét, a Velencei tót és Vértesben a Kozmát, Vérteskozmát. Ez két nagyon tömör

művészi kifejező terület.

- Ezek a képek az ottani tájakat idézik?

- Hát nem mondhatnám, hogy tisztán az ottani tájakat, de minden összefolyik. És az ember jártában, keltében a motivumokat ugy komponálja azért, hogy Fehérvár.

197o. VII. 18. 17.oo Tv./Dné/.

KÖRKÉP FEJÉR MEGYÉRŐL. /6/.

- Kalász Márton és Takács Imre költők, Sobor Antal iró, Fehérvár irodalmi életét képviselik ebben a filmben. Van itt valóban irodalmi élet, lehet erről beszélni?

- Hát látványos irodalmi élet nincs, de szerintem nem is arra van szükség, hanem arra, hogy mindenki csendben dolgozzon.

Korábban voltak olyan elképzelések, ezt én is magamévá tettem annakidején, hogy csináljunk egy ilyen irodalmi bemutatkozást minden holnapban, hónapban, de ez inkább a népmüvelés körébe tartozik. Az irodalom otthon készül.

- Azért hallottunk mi arról, hogy itt mozgásban van az irodalmi élet pont a népmüveléssel kapcsolatban, mert a népmüvelési autósoktól is hallottuk, hogy Önök szoktak velük kijárni ilyen közönségtalálkozókra, Fehérváron kivülre is.

- Hogyne, gyakran járunk a megyébe, főleg Könyvhét alkalmával a környező falvakba, pusztákra,

- Ötletszerüen, ötletszerüen

müvészi kifejező terület.

- Ezek a képek az ottani tájakat idézik?

- Hát nem mondhatnám, hogy tisztán az ottani tájakat, de minden összefolyik. És az ember jártában, keltében a motivumokat ugy komponálja azért, hogy Fehérvár.

1970. VII. 18. 17.oo Tv./Dné/.

KÖRKÉP FEJÉR MEGYÉRŐL. /6/.

- Kalász Márton és Takács Imre költők, Sobor Antal író, Fehérvár irodalmi életét képviselik ebben a filmben. Van itt valóban irodalmi élet, lehet erről beszélni?

- Hát látványos irodalmi élet nincs, de szerintem nem is arra van szükség, hanem arra, hogy mindenki csendben dolgozzon.

Korábban voltak olyan elképzelések, ezt én is magamévá tettem annakidején, hogy csináljunk egy ilyen irodalmi bemutatkozást minden holnapban, hónapban, de ez inkább a népmüvelés körébe tartozik. Az irodalom otthon készül.

- Azért hallottunk mi arról, hogy itt mozgásban van az irodalmi élet pont a népmüveléssel kapcsolatban, mert a népmüvelési autósoktól is hallottuk, hogy Önök szoktak velük kijárni ilyen közönségtalálkozókra, Fehérváron kivülre is.

- Hogyne, gyakran járunk a megyébe, főleg Könyvhét alkalmával a környező falvakba, pusztákra,

- Ötletszerüen, ötletszerüen

- Hát, ezt a Könyvtár határozza meg, csinálja, nem éppen ötletszerüen tervszerüen történik ez és általában sikerülnek.

- Hogyan fogadják, hogyan fogadják ezt?

- Nekem nagyon jó emlékeim vannak. Legtöbb helyen

- Kellemes, vagy

- Kellemes, érdekesek ezek és az ember ugy

- És ugy érzi, hogy értő közönséggel találkozik ilyen helyen?

- Nagyobbrészt igen.

- Az előbb azt mondta, hogy nincs is arra igény, vagy szükség, hogy itt összefogottabb irodalmi élet legyen. De nem, nem próbálkoznak esetleg olyasmivel mégis, hogy irodalmi lapot inditani, vagy hogy saját lapja legyen Fehérvárnak?

- De ezt mi szerettük volna, de most a Megyei Tanács hozzájárult az életünknek a fenntartásához és nem rég volt

- Már mint az Életünk c. ~~f~~laphoz?

- Az Életünk c. folyóiratnak a fenntartásához, igen, persze azt másként is lehet érteni az életünket, amit Szombathelyen adnak ki és ennek egy ilyen társmegyéje lettünk most.

Hát én is, meg a Marci is annakidején azt mondtuk, hogy jobb lenne azt itthon felhasználni, azt a 7o ezer Ft.-ot, persze az akkor nem lett volna elég. Ugy hogy az öt megye igy tudja a megfelelő összeget biztositani, igy is csak egy kéthavonkénti folyóirathoz.

- Hát, ezt a Könyvtár határozza meg, csinálja, nem éppen ötletszerűen torvszerűen történik ez és általában sikerülnek.

- Hogyan fogadják, hogyan fogadják ezt?

- Nekem nagyon jó emlékeim vannak. Legtöbb helyen

- Kellemes, vagy

- Kellemes, érdekesek ezek és az ember ugy

- És ugy érzi, hogy értő közönséggel találkozik ilyen helyen?

- Nagyobbrészt igen.

- Az előbb azt mondta, hogy nincs is arra igény, vagy szükség, hogy itt összefogottabb irodalmi élet legyen. De nem, nem próbálkoznak esetleg elyasmivel mégis, hogy irodalmi lapot inditani, vagy hogy saját lapja legyen Fehérvárnak?

- De ezt mi szerettük volna, de most a Megyei Tanács hozzájárult az életünknek a fenntartásához és nem rég volt

- Már mint az Életünk c. laphoz?

- Az Életünk c. folyóiratnak a fenntartásához, igen, persze azt másként is lehet érteni az életünket, amit Szombathelyen adnak ki és ennek egy ilyen társmegyéje lettünk most.

Hát én is, meg a Marci is annakidején azt mondtuk, hogy jobb lenne azt itthon felhasználni, azt a 70 ezer Ft.-ot, persze az akkor nem lett volna elég. Ugy hogy az öt megye igy tudja a megfelelő összeget biztositani, igy is csak egy kéthavonkénti folyóirathoz.

- És van ennek reális elehetősége, hogy ebből a lapból komoly irodalmi lap születik?

- Hát elvben van, de azt hiszem, hogy itt a megyék kicsit inkább surlódtak itt egymással eddig. Éppen egy hete voltunk Szombathelyen, ahol szerkesztőbizottsági értekezletet tartottunk. A fél ideje ennek azzal telt el, hogy magyaráztuk egymásnak, hogy hogy is kellene csinálni, hogy ne legyen harag és ne legyen, ne legyen surlódás a megyék között és senki ne sértődjék meg. Most egyébként nekem az a véleményem erről az u.n. fehérvári irddalmi életről, hogy itt rajtunk kivül még egy iró lakik, Buzás János és a megyében, Dunaujvárosban Kemény Dezső, de összefogni, mint ahogy a képzőművészek, ezt a középdunántuli és északdunántuli részt talán mégis leginkább innen lehet, mert a többi helyen, egy-két tehetséges fiatalt kivéve, pl . Zalaegerszegen lakik két tehetséges fiatal költő, innen lehetne.

- És volna ennek valódi lehetősége, hogy összefogni az itteni irodalmárokat? Mert az egész megyében, ahogy jár az ember, egyre inkább az az érzése, hogyha valaki itt le is telepszik, akkor is ideiglenesen, általában. Most kétségtelen, hogy a megye lakossága szaporodik, egy csomó nagyüzemmel mind eljött ide, de, de nem tudom, hogy az irodalmi életet lehetne-e állandóvá tenni. Mi a véleménye?

- Hát én nem éppen ideiglenesen élek Fehérváron, ide s tova 4o. éve lesz, pontosan 38. éve. Nekem személyes okaim vannak arra, hogy itt éljek, itt születtem, csa-

- És van ennek reális elhetősége, hogy ebből a lapból komoly irodalmi lap születik?

- Hát elvben van, de azt hiszem, hogy itt a megyék kicsit inkább surlódtak itt egymással eddig. Éppen egy hete voltunk Szombathelyen, ahol szerkesztőbizottsági értekezletet tartottunk. A fél ideje ennek azzal telt el, hogy megyaráztuk egymásnak, hogy hogy is kellene csinálni, hogy ne legyen harag és ne legyen, ne legyen surlódás a megyék között és senki ne sértődjék meg. Most egyébként nekem az a véleményem erről az u.n. fehérvári irodalmi életről, hogy itt rajtunk kívül még egy iró lakik, Buzás János és a megyében, Dunaujvárosban Kemény Dezső, de összefogni, mint ahogy a képzőművészek, ezt a középdunántuli és északdunántuli részt talán mégis leginkább innen lehet, mert a többi helyen, egy-két tehetséges fiatalt kivéve, pl. Zalaegerszegen lakik két tehetséges fiatal költő, innen lehetne.

- És volna ennek valódi lehetősége, hogy összefogni az itteni irodalmárokat? Mert az egész megyében, ahogy jár az ember, egyre inkább az az érzése, hogyha valaki itt le is telepszik, akkor is ideiglenesen, általában. Most kétségtelen, hogy a megye lakossága szaporodik, egy csomó nagyüzemmel mind eljött ide, de, de nem tudom, hogy az irodalmi életet lehetne-e állandóvá tenni. Mi a véleménye?

- Hát én nem éppen ideiglenesen élek Fehérváron, ide a tova 40. éve lesz, pontosan 38. éve. Nekem személyes okaim vannak arra, hogy itt éljek, itt születtem, csa-

ládi körülményeim ide kötnek s én elsősorban azt tartom lényegesnek itt Fehérváron, hogy amit a Takács Imre mondott, hogy csendben, csendesen dolgozni.

Én személy szerint nem igénylem a, ezt a látványosabb formáját, fajtáját az irodalmi életnek, vagy valamiféle ilyen kávéházi, vagy egyéb körülményeit, mind a mellett, hogy népművelő jelleggel, ahogy Imre is mondta, néhány évig valóban itt volt egy élő folyóirat és annak azt hiszem voltak emlékezetes hát estjei, érdekesek is, szépek is, azt hiszem, hogy a közönség is megszerette ezeket.

Talán érdemes lenne feleleveníteni, most már nem ugy persze, ahogyan ez évekkel ezelőtt történt, hanem valamiféleképpen időszaki kiadványokkal.

Egyébként, apropó, időszaki kiadvány, itt a 25. éves évfordulóra készül egy antológia, megyei antológia, valószinüleg ez is egy hagyománya lesz a hajdani, mozgékonyabb irodalmi életnek.

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 183-307

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1021

Áron Nagy Lajos

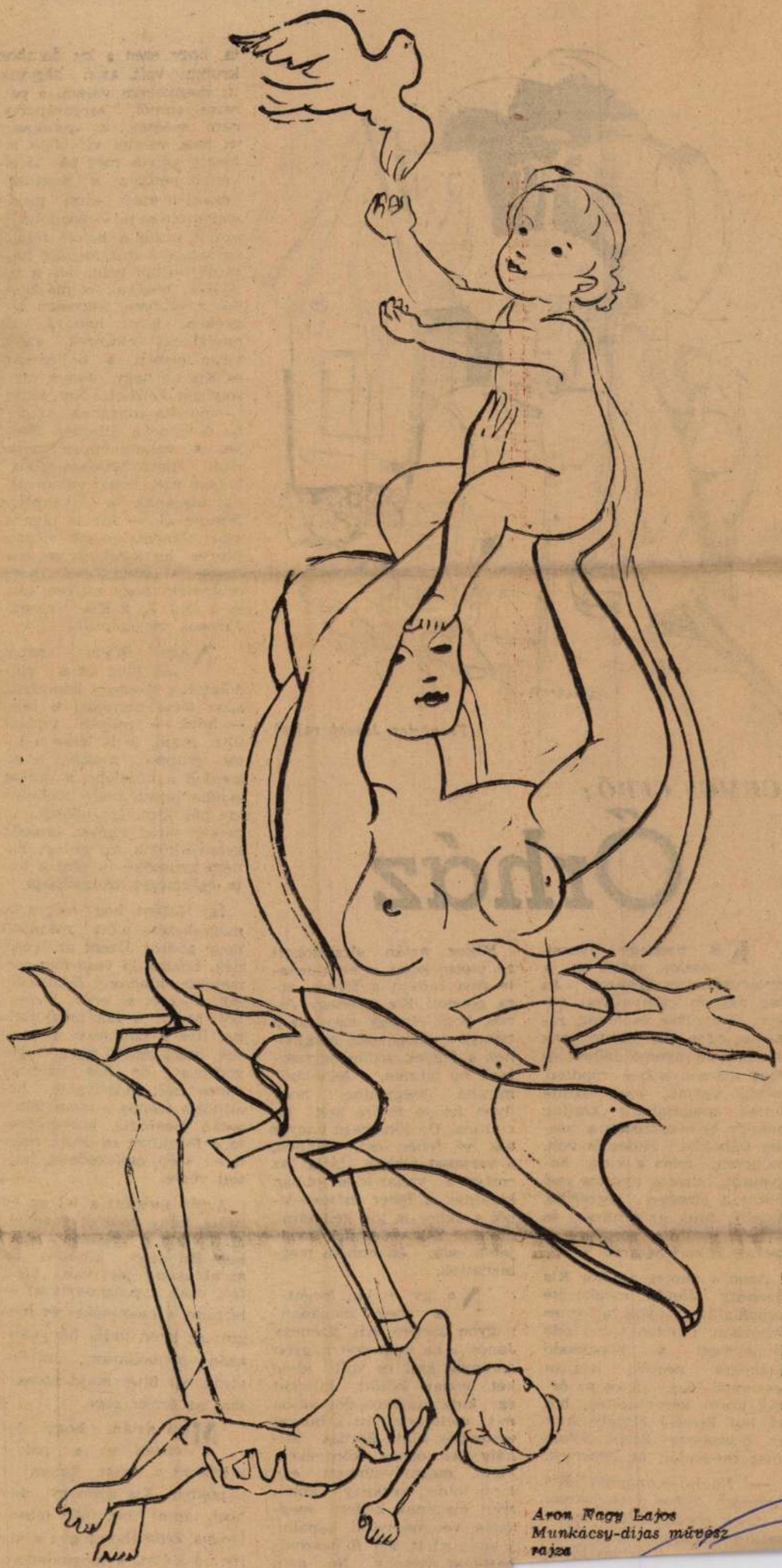

Áron Nagy Lajos
Munkácsy-díjas művész
rajza

(Francsics József rajza)

ORMOS GERŐ:

Őrház

Kis tizenegy Jánost ősszel tették ki a nyolcvankettes őrházba. Az ősz nagyon csúnya volt akkor, földszürke és hideg, ragadós, ég se volt fölötte, csak alacsonyan nyomó felhők és még alacsonyabban röpdöső, károgó varjak, ezek szinte féltek magasabbra szállni, nehogy belevesszenek a vastag felhőkbe. Hideg is volt, mondom, mert a kicsi hegyekről, huzatos nyirkos szél futott a sineken keresztbe, oldalba fújta az őrházat és elment tovább, zörgette a száraz kukoricaszárat.

Azon a napon, amikor Kis tizenegy János megkezdte szolgálatát a nyolcvankettes őrházban, minden varjú oda gyülekezett a kopaszodó akácokra, nézték, hogyan tesz-vesz Kis János az őrház körül kérdezgették, hová lett Bordás Mihály, akit az öregebbek közül sokan húsz esztendőn át ismertek.

— No jó — mondta Kis tizenegy János a varjaknak — Csak obégassatok, mától kezdve én leszek itt, én ál-

Mikor aztán elcsattogott az utolsó kocsi is és a fekete füst ráfolyt a földre, arra gondolt Kis tizenegy János, hogy elmegy majd az a csúnya csöpögő ősz, megjönnek a fagyok, aztán egyszercsak hó pilinkél a felhőkből, mintha szégyellné, hogy ilyen fekete földre kell leszállnia. De jön majd nagyon sok hó, fehér lesz minden, a varjakat jobban látja az ember a vonatok is jobban kiválnak a fehér messzeségből s akkor is ide kell állni, mutatni a szabad utat, menjetek csak, énbennem megbízhattok.

No így, ezeket forgatta meg magában nagyon szépen Kis tizenegy János, s ha nem volt nagyon goromba szél és volt ideje két vonat között, kilépett egy kicsit tájékozodni vajon mit cselekedett itt a hosszú esztendők alatt Bordás Mihály az őrház környékén. Mert megművelhetett egy kicsi földet, keskeny táblát, amit magának kellett megásnia, veteményezni, kapálni, s amit adott, azt föihasználhatta az asszony. No nem baj, hogy neki nincs asszonya, majd lesz az is, nem ta, hogy ezen a kis darabon krumpli volt, azon hagyma, itt megmaradt valami a petrezselyemből, sárgarépából, nem szedték ki gondosan, itt meg valami virágféle lehetett, van is még pár tő elvénült petúnia a bazaltkövekkel övezett kicsi grupp szélén. No ez jó! — gondolta és amint nézte a halott földet, egyszercsak mintha zöld hajtások bújtak volna elő a rögökből, bogarak is mászkáltak a roppant nagyságú hegyeken, kicsi hangyák és csodálkozó cincérek, aztán virág termett a hajtásokon és Kis tizenegy János mosolyogni kezdett. No látod! — mondta magának, mintha ő lenne a tulajdon főnöke, s valamiképpen nemcsak a maga nevében szólna, hanem ezer vonat valamenynyi utasának a kívánságát fejezné ki. — Ide te tavasszal töméntelen sok virágot ültetsz, ha kinéznek az emberek a vonatokból, hadd örüljenek, hogy milyen szép ez a föld, ha a Kis tizenegy Jánosok megszépítik.

Nagy örömet rezgetett meg ez a gondolat Kis tizenegy Jánosban, azon törte mindjárt a fejét — hová — milyen virágot ültet majd, le is lépte a kicsi gruppot, másikat is elgondolt a közelébe, s akkor eszébe jutott, hogy hozhatna ide pár kicsi gyümölcsfát is, necsak virág legyen, amiben gyönyörködik az ember, hanem gyümölcs is, ami a teste egészségét szolgálhatja.

Így történt, hogy még a hó megérkezése előtt megásott négy gödröt. Üzent az öccsének, hozzon ki vasárnap csemetéket, alacsony őszibarackot, s egyet az erős birsekből. Mikor a fák megjöttek, pereltek a szántáson a varjuk, mért temeti be a férges gödröket, de Kis tizenegy János csak mosolygott, beállította szépen a csemetéket, aztán megfogta, körbetaposta a földjüket és örült, hogy ilyen szép cselekedetet hajtott végre.

Aztán megjött a tél az ég tudja, hány vonatot engedett el ide-oda a végtelen sineken. Ha ráért, kinézett az az ablakon, jól van, kicsi fák, csak kapaszkodjatok! — bíztatta a csemetéket és megint az isten tudja hányszor, azon gondolkozott, milyen virágokat ültet majd tavasszal az őrház köré.

Most aztán, hogy javítják itt a pályát s lelassít a vonat, látom a napokban Kis tizenegy Jánost, amint ott áll mosolyogva, oldalához fogva a vörös zászlóját, s megmondom őszintén vissza kell moso-

Áron Nagy Lajos

Lukácsházában van Kerényi Jenő
Álló nő c. szobra (terrakotta, 30 cm.)

Magyar szobrászat 1920-1945. Kiállítás, Székesfehérvár. Kat. bev.: Kovács Péter, K. Kovalovszky Márta. Székesfehérvár, 1966. 34 l., 7 t. /A huszadik század magyar művészete./

16. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Fejér megyei Hírlap

1969 FEB 23

1021

Áron Nagy Lajos

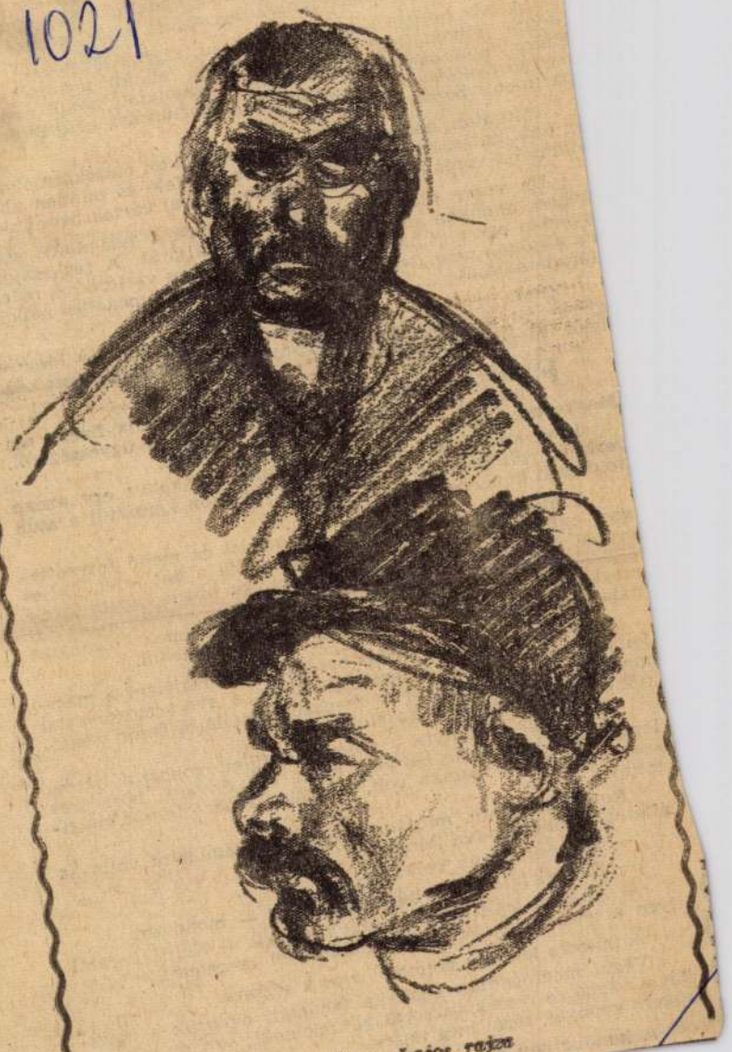

Áron Nagy Lajos rajza

Az apró házacska egy el
Éjjelenként sokszor fölébredt
melyek a zsindelytetőre pottya

A ház horgászbotokkal, al
örökös félhomállyal volt tele.
Egész napunkat, reggeltől esti
partján töltöttük. Halásztunk
partmenti bozótosban.

Fáradtan, napégetten, vadr
ezüstös halfüzérekkel tértünk h
ommal a vörös kandur újabb k

De végre csapdába esett! Beszaladt a ház alatti szűk
közbe, ahonnan másfelé nem volt kijárat. A rés szájára
gyorsan egy régi halászhálót borítottunk és vártunk. A macs-
ka azonban nem jött elő. Csúnyán nyávogott megállás nélkül,
fáradhatatlanul...

Eltelt egy óra, kettő, három... Már a lefekvés ideje is
elérkezett, de a macska csak nyávogott, nyugtalankodott oda-
bent. Idegesített bennünket.

Elmentünk Ljonykáért, a falusi csizmadia fiáért, aki
híres volt a faluban bátorságáról és ügyességéről.
Megkértük, húzza ki a macskát az odújából.

Ljonyka fogott egy selyemzsinórt, rákötött egy aznap
zsákmányolt pontyot és bedobta a nyíláson keresztül a szűk
földalatti kuckóba.

A nyávogás abbamaradt. Roppanást és mohó fogcsatto-
gást hallottunk — a macska megragadta a hal fejét. Teljes
erőből belekapaszkodott. Ekkor Ljonyka húzni kezdte kifelé
a selyemzsinórt. A kandur összeszedte az erejét, makacsul
megkapaszkodott, azonban Ljonyka erősebbnek bizonyult
nála, no meg a finom halat sem akarta elengedni.

Egy perc múlva a nyílás bejáratában megjelent a macs-
ka feje, fogai között a ponttyal. Ljonyka gyors mozdulattal
megragadta a tarkójánál és magasba emelte. Először láthat-
tuk ellenfelünket ilyen közelről.

A kandur behunyta a szemét, a füleit gonoszul hátra-
lapította. A farkát is behúzta maga alá. Sovány, lángvörös
szőrű, gazdátlan macska volt, a hasán fehér foltok világí-
tottak.

Ruvim barátom, miután alaposan szemügyre vette az
állatot, elgondolkodva kérdezte:

— Mit csináljunk vele?

— El kell látnunk a baját alaposan! — mondtam.

— Az nem segít rajta — szólt Ljonyka. — Kölyökkorától
ilyen a természete. Próbálják inkább jól megetetni.

A macska lehunyt szemmel várt a sorsára.

Végül megfogadtuk Ljonyka tanácsát, bevittük a macs-
kát a házba és remek vacsorát adtunk neki: sült disznóhúst,
sügérkocsonyát, túrót meg tejfelt.

A kandur egy óránál is tovább evett. Imbolygó járással

Áron Nagy Lajos

Bordás Ferenc- és Pollay Józseffel 1950-ig vezeti a Székesfehérvár-i képzőművészeti szabadiskolát.

Tóth Ervin: Bordás Ferenc festészete és grafikája. „Művészet" folyóirat, Bpest, 1968. febr. 2. sz. 19l.

Áron Nagy Lajos

festőművész kiállítása. Veszprém, Képcsarnok. –
Ism. Koncz István, Napló (Veszprém) 1966. jún. 15.
Takács Imre, Fejér Megyei Hírlap, 1966. jún. 19.

Az 1966. évi magyar művészettörténeti irodalom bibliográfiája /Művtört. Ért. 1969. 3.sz. 243-284.l./

~~258. l.~~ 265.l.

1021 Áron Nagy Lajos

Áron Nagy Lajos rajza

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

Alsószentiván
ás szempont-
irkákat lehet
a kálozi di-
nt azt jelenti:
ső húsmeny-
ladja meg a
,

tórium azon-
y az egész
ellátását és a
égítését kell
tania, így a
ató összesítő
sen elvégzi
egyei direk-

járás direk-
anyaga őrzi
azt a na-
körlevelet.
Vármegye
a küld ki a
zottságokhoz,
egy-egy já-
legfontosabb
at. A körle-
az utak és
l, a kijaví-
ról, a hely-
pítőanyagról
és a helyi
l. A körle-
árási direk-
s jelentést
ít a közsé-
lyozza: „a
g a prole-
ezen az ős-
ailag kíván
ietővé teszi,
zhoz, illető-
jusson a
unkás is".

ég közül
jelentést a

anyag is akadna. Bajhoz a körlevél későn indul, a jelentések későn futnak be, a megvalósításra nincs már idő... Mikor 1919. júniusában a megyei direktórium az orvosi körök új beosztását helyezi kilátásba és tervezet-bemutatást kér a járási direktóriumoktól, megjegyzi: „Főszempont a szenvedő betegek minél gyorsabb és minél kevesebb anyagi megterhelése árán segítséghez juttatása legyen". A sárbogárdi járás tisztiorvosa ezt a felsőbb rendelkezések nélkül is átérzi, a betegek jobb ellátása érdekében szorgalmazza az orvosi rendelő és járványkórház korszerű felszerelését és az ápolói tanfolyamra való jelentkezéseket.

Megható az a részvét, ahogy a járási direktórium állást foglal a 88 éves Reuber Zsófia ügyében, szembe fordulva a hanyag sárbogárdi községi tanáccsal. A vádbiztos telefonértesítése szerint ugyanis a községi tanács 3 héttel korábban utasítást kapott a magával teljesen tehetetlen, elhagyott helyen, a legnagyobb piszokban élő öregasszony menhelybe helyezéséről. Ennek ellenére semmi sem történt. A járási tanács szigorúan ír át a községnek: „a vádbiztos elvtárs utasítja a direktóriumot, hogy a jelzett ügyben 24 óra alatt jelentsen, mert ellenkező esetben a direktórium tagjait le fogja tartóztatni." Természetesen azonnal intézkedés történt.

az orvosok, és állatorvosok a járványokról, és azok megszüntéről, az ember és állategészségügy minden kérdéséről.

A járási intézőbizottság a híd összekötő szerepét játssza a megyei direktórium és a községi direktóriumok között. Ugyanakkor azonban sokszor az ütköző pont nehéz feladatát is vállalnia kell, hiszen az országos érdekek nem egyszer szembeállítják a kicsinyes és önző helyi nézőpontokkal.

A sárbogárdi járási direktórium valóban eléri, hogy a Tanácsköztársaság idején rend, fegyelem és béke uralkodik járása területén. Iratait forgatva pedig 50 év múltán is megbecsülésse emlegetjük sokoldalú helytállásáért.

Móra Magda

az ifjusag
relem"
vácsolt
csoda
gy élet

á

Az álmoskönyv
hiánycikk. Művü
hézagpótlónak szán
dern álmoskönyvre
szüksége van min
aki hisz az álmok
mit tegyen az, aki
képpel álmodik? A
moskönyvben legfe
nézheti meg, mit je
lemmel álmodni.
álmoskönyv szerin
képpel álmodni: t
látogatása, nagy ki

KÖNYVEK:
A konyha elhani

MOSOGATÁS:
Nagy vendégség.

CUKROS SZIRUP
Szerelmes versik
punk.

BÖLCSŐ:
Álmatlan éjszak

GÓLYA:
Idős férfihez m
leségül.

ternacionalisták (rézkarc)

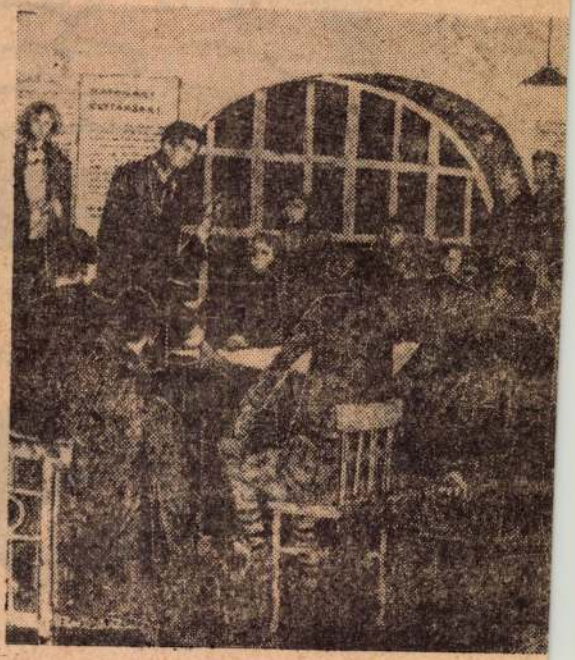

Stettner Béla: Kommunistá

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Budapesti Rundschau

Áron Nagy
Lajos
1968 FEB 23.

1021

Lajos Áron Nagy: Einsamer Baum. Ölgemälde

LAJOS ÁRON NAGY (1913) veranstaltete in der Budapester Csók-Galerie zum vierten Mal eine Ausstellung seiner Werke. Die Arbeiten des in Székesfehérvár lebenden Malers zeichnen sich durch kräftiges Kolorit, knappe, eindringliche Formen und gestraffte Komposition aus. Das verleiht seiner Darstellungsweise eine typische Dramatik mit lyrischen Akzenten.

...n eine so große Leserschaft

herige übertrifft: man müß den Vatikan nach Budape verlegen...“

„Eine tolle Idee!“ schri gleich mehrere, „aber d darf man nicht auf Litfa säulen kritzeln, die am näc sten Tag mit neuen Plakat beklebt werden... Das m man drucken lassen...“ U es fand sich auch am Tu ein vermögender Rechtsa walt, der für die Druckerei kosten hundert Forint gab. Und er, der Arme, rannte mit dem Geld in die Druckerei in der Kazárstraße, und schon am folgenden Tag verteilte er auf dem Oktogon Flugzettel, die ungefähr folgendes verkündeten: „Es wäre zweckmäßig, den Vatikan in die Budaer Burg zu verlegen, was auch vom Standpunkt des Fremdenverkehrs bedeutend wäre...“ Natürlich brachte man ihn sofort in das nächste Polizeirevier, von dort aufs Polizeipräsidium, wo man ihn halbtot schlug.

Zuletzt bin ich ihm in der Rökk-Szilárd-Straße begegnet. Er sprach mich an und beklagte sich, daß Antal Forgács eine Novelle über ihn geschrieben habe, in der Tageszeitung „Újság“:

„Meine Mutter ist herzkrank... sie überlebt es nicht, wenn sie das liest...“

Und Tränen kullerten auf seinen Mantel. Wie ein Psychiater diesen „normalen“ Moment auslegen würde, weiß ich nicht. Ich erinnere mich nur an meine Ergriffenheit, die ich fühlte, ähnlich wie damals, als ich einen von der Strömung mitgerissenen Hund wimmern hörte.

Zoltán Zelk

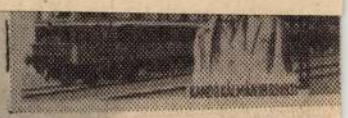

band Ungarischer Markensammler nur von kaum zwanzigtausend Markensammlern im Lande, und diese Jubiläumsmarke versinnbildlicht den Aufstieg, den das Land in den anderthalb Jahrzehnten nach der Befreiung auf dem Gebiete der kulturellen und materiellen Entwicklung getan hatte, wie auch die Tatsache, daß der Kampf gegen den Analphabetismus erfolgreich vorwärtsschreitet.

Mädchen in Volkstracht

Das Lieblingsthema von Ferenc Bokros ist die Volkskunst. Zum Markentag 1960 zeichnete er ein schreibendes junges Mädchen in Volkstracht. Der Coupon erinnert an die ungarischen handgewebten Muster.

1961 war der 95. Jahrestag der Gründung des Budapester Tiergartens. Meister Bokros zeichnete eine Gedenkmarke, auf der das Elefantentor des Tiergartens verewigt war.

Zum 150. Geburtstag von

Áron Nagy Lajos MDK

Vitorlások, olf.

Este a kertben, olf.

Kapu előtt, olf.

István Kirly Muzum 1964. okt. Áron Nagy Lajos

Áron Nagy Lajos MDK

Beszélgetők, olf.

Nyaraló, olf.

Esti csend, olf.

István Kirly Muzum 1964. okt. Áron Nagy Lajos

Áron Nagy Lajos MDK

Kovács János, monotypia

Csongor és Tünde pannóterv

István Király Muz.1964.Áron Nagy L.Laborcz F.

Áron Nagy Lajos MDK

Őszi táj, repr.

Hálók szárítása, repr.

István Király Muz.1964.Áron Nagy L.Laborcz F.

M.D.K.

Áron Nagy Lajos, grafikus

hasonfervő nő felsőtestét ábrázoló tollrajzát körli:

Pejér megyei Szemle, 1964. 1.sz. 170. old.

Áron Nagy Lajos Katalógus

1. Salamisnál, o. v. 80 x 100 cm.
2. Keresei part, o. v. 60 x 90 "
3. Hálót méradása, o. v. 70 x 80 "
4. Halt délután, o. v. 50 x 60 "
5. Javovor sirtlái, o. v. 60 x 80 "

Ismeldunántúli Képzőm. Kiáll. 1964.
Kétesfehérvár, kat. bev. Kovács Péter.
1. Kiáll.

Áron Nagy Lajos
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1964 JUL 19.

1021

(Áron Nagy Lajos rajza.)

Az első szédülés kísér-
letezés közben fogta el. In-
kább csak

Benkő Katalin:

TANULMÁNY

TÉS

a vonat elsuhan mellettem, nézem az ősz szezsugorodó utolsó kocsit és egyszercsak rádöbbenek, hogy súlyos hibát követtem el: nem integettem vissza a gyeres melegszívű embertársaimnak.

azóta el

Áron Nagy Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1964 FEB 23.

1021

Áron Nagy Lajos: HORGÁSZ.

RIA és ató bútor

illeszthető az állványra. Az állvány hossza a lakás magasságának megfelelően egyes típusoknál már növelhető. Szélessége szintén.

De nemcsak a fal mellé állítva használható: A falra merőlegesen elhelyezve elválaszthatja, kettéoszthatja a helyiséget. A variálható bútorok mellett megjelent a variálható konyha is. Az elemek itt is egyforma szélességüek és összerakhatók. Színezésük világos pasztellszín. Sokszor használnak műanyagborítást, ez még talán szebb színezésekben variálható, mint a festék. De terveznek már összerakható és a lakás méreteinek megfelelően variálható beépített szekrényeket, szekrény-elemeket is.

Kemény Zoltánt, a Faipari Tervező egyik belsőépítészét

Lányok asszonyok

kérdezzük meg a bútortervezők régi és mai feladatairól.

— Régen a belsőépítész megbízás alapján működött. Feladatot kapott egy-egy nagy lakás, esetleg egész épület berendezésére. Ezt azután a megrendelő foglalkozásának figyelembevételével — mert másképp rendezték be a színésznő lakását, mint az orvosét, vagy a vadászatot kedvelő földesurét — saját fantáziája szerint berendezte.

Ma egész más az igény. Hiszen nem egy ember számára tervezünk, hanem olyan szobabelsőket hozunk létre, amelyet sok-sok ember alakíthat a saját ízlése igényei szerint.

Érdekes, hogy a külföldi folyóiratokban ez a kettősség még mindig megvan. A hirdetések egyedi bútorokat reklámoznak, a szöveg és a folyóirat cikkei pedig már a korszerű, modern bútorról írnak. A külföldi variálható bútoroknak egész skáláját vonultatják fel, anyagban, formában és rendeltetésben is.

A ma emberét arra kellene elsősorban megtanítani, hogy saját igényének legjobban megfelelő bútort ki tudja választani. Nem eléggé fejlett még ezen a téren a közízlés. Sokan tartják még „szépnek" a tükrös vitrines rekamiét, vagy a nagyméretű, esetlen konyhabútort.

És tanítani kellene megfelelően kiválasztani — mint egy ruhához a cipőt, vagy táskát — kiegészítőket: szőnyegeket, díszpárnát, lámpát is.

Torday Aliz

A konyha titkai

Miért jobb a többnapos töltött káposzta

Napjainkban különösen sok tájékoztatás jelenik meg a romlott ételek fogyasztásának veszélyéről. Köztudomású, hogy minél tovább áll valamilyen főtt étel, annál valószínűbb, hogy étkezés céljára alkalmatlanná válik. A töltött káposztáról mégis az a hír járja, hogy minél többször melegítik fel, annál ízletesebb lesz.

Ez a régi megfigyelés alapjában igaz és néhányszor felmelegítve valójában jobb ízűvé válik ez a közkedvelt magyar étel, s még az állott ételek káros hatásával sem fenyeget.

Hogy miért? Ehhez előljáróban néhány alapvető tényezőt meg kell értenünk. Először is azt, hogy milyen élelmi cikkeket kell megfelelőnek tekintenünk.

Az étel ne legyen se rossz ízű, ne legyen mérgezett és ne tartalmazzon fertőző betegségeket terjesztő kórokozókat! Fertőzött élelmiszerrel terjedhet például a tífusz, a paratífusz jelent veszélyt. Általában grammonként százezer baktérium az a határ, amíg az élelmiszerek nem tekinthetők károsítónak. E számon felül már fennáll a megbetegedés lehetősége és minél nagyobb a baktériumok száma, annál veszélyesebbé válhat az étel.

A hideg általában lassítja a baktériumok fejlődését. A fagylalt mérgezések okát is többnyire olyan tényezőkben találjuk meg, melyek nem közvetlenül a hideggel kapcsolatosak. A fagyasztásra kerülő masszában, melyet előző este elkészítenek, de felelőtlenül a meleg helyiség pultján hagynak, másnap reggelre a baktériumok nagy mennyiségét tartalmazza.

A jégszekrény és az elektromos hűtőszekrény sem nyújt védelmet, ha a bele elhelyezett étel már romlásnak indult. A már használatra előkészített és egyébként is romló ételeket egy hétnél semmi esetre sem ajánlatos tovább is háztartási hűtőben tenni. A hatóságok ugyan megfelelő eljárásokkal igyekeznek biztosítani úgy a természetes, mint a műjég tisztaságát, de a jégtáblák szállítás közben gyakran szennyeződhetnek. A háztartási jégtáblákat ezért használatbavétel előtt, egész terjedelmükben mossuk le a csap alatt.

A falusi pincék hűtésének hatékonysága is több tényezőtől függ. Függ elsősorban a hőmérséklettől és a nedvességtől. Ne bízzunk abban, hogy eddig még nem okozott bajt a pincében huzamosabb időre letett étel. Sokszor csupán jelentéktelennek tűnő gyomorrontást okoz csak, de ez nem mindig múlik el nyom nélkül és nem ritkán másokat megbetegítő bacillusgazdává válik az, aki a romlott ételt elfogyasztotta.

A romlás tényezői közül kiemeltem a vegyhatást. Ez igen fontos, mert a savanyú jelleg, — ennek pontosan mérhető fokozatai ismeretesek — általában megöli a baktériu-

Áron Nagy Lajos

1021

bb 22. székesfehérvárott megnyilt áron nagy lajos festőművész és laborcz ferenc szobrászművész kiállitása

vid/tr/m 1964. október 25.

vasárnap a székesfehérvári istván király muzeumban uj képzőművészeti kiállitás nyilt meg. major máté kossuth-dijas egyetemi tanár, épitőművész, a közönség nagy érdeklődése mellett megnyitotta áron nagy lajos munkácsy-dijas festőművész és laborcz ferenc munkácsy-dijas szobrászművész legujabb müveit bemutató kiállitását. /mti/

bb 21. nagy szállitási nap, őszi betakaritási finis a békési földeken

vid tr vm 1964. október 25.

békés megyében vasárnap amerre a szem ellátott, népes volt a határ: huszezernél többen törték a kukoricát, vágták a szárt, szedték a cukorrépát, a szállitó gépjárművek és lovaskocsik karavánjai kerülgették egymást az országutakon és a dülőutakon. vetni csak kevés helyen lehetett, mert a 110-130 milliméter csapadék mélyen átáztatta a talajt, s csak a homokosabb, könnyebb talajokon dolgoz-
[illegible] vetőgépek.

ÁRON NAGY
Lajos

(2)

7.) Halászok hálóval o.v. 40x60

Fejér megyei képzőművészek őszi tárlata. Kat. 1963.
/Székesfehérvári István Kir. Muz. közleményei D.sor. 27./

ÁRON NAGY
Lajos ①

1.) Felhő o.v. 70×80
2.) Harafelé o.v. 60×100
3.) Kónom fa o.v. 36×41,5
4.) Két fa o.v. 36×41,5
5.) Piac része o.v. 40×60
6.) Fényvecsapódás o.v. 40×70

Fejér megyei képzőművészek őszi tárlata. Kat. 1963.
/Székesfehérvári István Kir. Muz. közleményei D.sor. 27./

Áron Nagy Lajos

Székesfehérváron él.

Áron Nagy Lajos festőművész és Laborcz Ferenc szobrászművész kiállitása. Kat. Összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Leporello.

Áron Nagy Lajos.

kiállított festményei:

1. Beszélgetők, olaj, 30x50 cm.
2. Nyaraló, -"-, 50x40 cm.
3. Esti csend, -"-, 50x60 cm.
4. Vitorlások, -"-, 40x50 cm.

Áron Nagy Lajos festőművész és Laborcz Ferenc szobrászművész kiállítása. Kat. Összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Leporello.

Áron Nagy Lajos

kiállitott festményei:

5. Este a kertben, olaj, 50x60 cm.
6. Kapu előtt, -"-, 40x70 cm.
7. Eginai kikötő sénlet, olaj, 60x70 cm.
8. Konstruktív tárj, olaj, 30x40 cm.

Áron Nagy Lajos festőművész és Laborcz Ferenc szobrászművész kiállitása. Mat. Összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Leporello.

Áron Nagy Lajos

kiállított festményei:

9. Két fa, olaj, 35×35 cm.
10. Kompozíció, -"-, 28×28 cm.
11. Városrész, -"-, 30×60 cm.
12. Halk délután, olaj, 50×60 cm.

Áron Nagy Lajos festőművész és Laborcz Ferenc szobrászművész kiállítása. Kat. összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. 4 p. orello.

Áron Nagy Lajos

kiállított festményei:

13. Dekorativ csendélet, olaj, 50×40 cm.
14. Piac mèle, -"-, 40×60cm.
15. Kasaldombok, -"-, 32×32cm.
16. Kit-kat, -"-, 40×50cm.
17 Esti fény, -"-, 50×60cm.

Áron Nagy Lajos festőművész és Laborcz Ferenc szobrászművész kiállitása. Kat. összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Leporello.

Áron Nagy Lajos

6.

kiállított festményei:

18. Kenesei part, olaj, 60x90 cm.
19. Pirenei kihötőrészlet, -"-, 60x80 cm.
20. Hálók szárítása, -"-, 70x80 cm.
21. Pantomim, -"-, 50x30 cm.

Áron Nagy Lajos festőművész és Laborcz Ferenc szobrászművész kiállítása. Kat. összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Leporello.

Áron Nagy Lajos

kiállított festményei:

22. Salamisnál, olaj, 80x100 cm.
23. Három bárka, -"-, 50x60 cm.
24. Fénybecsapódás, -"-, 40x70 cm.
25. Akvárium, -"-, 32x41 cm.
26. Ősi táj, -"-, 40x70 cm.

Áron Nagy Lajos festőművész és Ambrozs Ferenc szobrászművész kiállítása. Kat. Összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Meporello.

Áron Nagy Lajos

kiállított festményei:

27. Öreg fák, olaj, 42 x 65 cm.
28. Javorov nihlei, -"-, 60 x 80 cm.
29. Eginai kikötő, -"-, 80 x 100 cm.
30. Kertben, -"-, 32 x 41 cm.

Áron Nagy Lajos festőművész és Laborcz Ferenc szobrászművész kiállítása. Kat. összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Leporello.

Áron Nagy Lajos

kiállított festményei:

31. Kikötő, olaj, 40×60 cm.
32. Horgászok, -"-, 32×41 cm.
33. Lány esernyővel, olaj, 32×41 cm.
34. Athéni házak, olaj, 25×35 cm.

Áron Nagy Lajos festőművész és Szaborcz Ferenc szobrászművész kiállítása. Kat. összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Leporello.

Áron Nagy Lajos

kiállított festményei:

35. Három fa, olaj, 35 x 35 cm.
36. Athéni utca, -"-, 80 x 100 cm.
37. Két anyal a teraszon, olaj, 40 x 50 cm.
38. Egynai kikötő II., olaj, 60 x 80 cm.

Áron Nagy Lajos festőművész és Taborcz Ferenc szobrászművész kiállítása. Kat. összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Leporello.

Áron Nagy Lajos

kiállított grafikái:

1. Bikafej, monotypia, 10x10 cm.
2. Alvó nő, rovátkolás, 15 x 16 cm.
3. Öreg karakterek, monotypia, 13 x 20 cm.
4. Fejek I. (2 db) monotypia, 9 x 11 cm., 8 x 12 cm.

Áron Nagy Lajos festőművész és Taborec Ferenc grafikusművész kiállítása. Kat. összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Moperello.

Áron Nagy Lajos

kiállított grafikái:

5. Akt, monotypia, 12 x 20 cm.
6. Tanulmány, — " , 21 x 28 cm.
7. Tengerparti csendélet, monotypia, 11 x 25 cm.
8. Anya és gyermeke, monotypia, 15 x 25 cm.

Áron Nagy Lajos festőművész és Laborcz Ferenc szobrászművész kiállitása. Kat. összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Leporello.

Áron Nagy Lajos

kiállitott grafikái.

9. 427-es, monotypia, 22x27 cm.
10. Fejek II. (2 db.) monotypia és rajz, 14x16 cm. és 15x17 cm.
11. Kovács János, monotypia, 29x45 cm.
12. Gongor és Tünde pannótervek.

Áron Nagy Lajos festőmüvész és Laborcz Ferenc szobrászmüvész kiállitása. Kat. összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Leporello.

14.

Áron Nagy Lajos

Hálók nárítóna. (repr.)

Ősi tánj. (repr.)

Áron Nagy Lajos festőművész és Laborcz Ferenc szobrászművész kiállítása. Kat. összeáll.: Kovács Péter. Székesfehérvár, 1964. Leporello.

Áron Nagy Lajos

MDK

TV-hangoló üzemrész, olf.

Műcsarnok 1962. IX.Magy. Képzőm. Kiáll.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1965 DEC 5

1021

OK

át.

" — élet.

k.

(Áron Nagy Lajos rajza.)

...uas ...lgetések

...ég?...

...a, és kitolt az ajtón. Én azt feleltem ...hogy többé látni sem akarom. Másnap ...t kaptam tőle. Bocsánatot kért és át... saját „buta természetét". Megbocsáj... neki, mert szeretem. Két hétig min... ...endben volt. Aztán megint csak nem ...a találkára, hanem táncmulatságra ...alaki mással. Azt mondja, hogy csak

Így például a fokoza... szokás is komoly s... jelenthet. Vannak ol... berek, akik az életül... ségét csak jólismert ... szokott élettárssal ... együttműködésben ... meg. A nyugalom és ... tonság érzése elsőren... tétele az együttélésn... lunk, tehát ők tulajd... pen megszokásból hűe...

Mások viszont nem ... sen vesznek nyakukba... leges gondot, hogy m... rezzék egy másnemű ... szerelmét és bizalmát... ilyen emberek azt sz... ami a „kezük ügyében... és az ő hűségük tul... képpen csak kényelmi... dés.

Meg kell még említ... azokat az embereket, ... nek kikristályosodott ... gám meggyőződésük va... ilyen emberek hűsége ... tól értetődő, mivel egys... en nem érdekli őket a... tozatosság. Nehezen tal... élettársra, de ha aztán ... gis rátalálnak, szexuáli... telemben véve soha nem ... vánnak senki mást, nem

Áron Nagy Lajos

Csók István díjat kapott a
néka fehérnéri művén,
(Korábban más munkáry
díjas volt)

Népszava, 1965, aug. 3, 2o.

M.D.K.

Áron Nagy Lajos, festő

„Rembrandt" c. linómetszetéről:

Fejér megyei Szemle, 1965. 2.sz. 160. old.

Áron Nagy Lajos MDK

Velencei nádvágók, olf.

Mücsarnok 1965. X. Magy. Képzőm. Kiáll.

Áron Nagy Lajos

Három fa.

Festmény. Reprodukció!

Jelenkor, 1965 3. sz. 257. l.

MDK

Áron Nagy Lajos

Velencei nádvágók, o.

X. Magy. Képzőmüv. kiáll. Mücs. 1965.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Áron Nagy Lajos
FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

1021

Csütörtök, 1966. június 9.

Áron Nagy Lajos kiállítása Veszprémben

Holnap, pénteken délután öt órakor nyílik meg Áron Nagy Lajos Munkácsi-díjas festőművész kiállítása Veszprémben (Szabadság tér 10). A kiállított képek alapgondolata az anyaság. Bízunk benne, hogy a bemutatott képek fehérvári tárlatára is sor kerül.

Ma: ipargazdasági ankét

Ma tartja ankétján a Híradástechnikai Tudományos Egyesület székesfehérvári csoportja és a Híradástechnikai Tudományos Egyesület Ipargazdasági Szakosztálya. Az ankéton több előadás hangzik el. Többek között „A híradástechnika helye és jelentősége a magyar népgazdaságban", valamint „Rádió és tv készülékek tranzisztorizálásának gazdasági kérdései".

Az ankéton részt vesznek az Egyesült Izzó, a Telefongyár, a Beloiannisz Híradástechnikai Gyár, az Orion gyár, a KGM Híradástechnikai Igazgatóság, valamint a Budapesti Rádiótechnikai Gyár képviselői is. A VTRGY mint házigazda fogadja a vendégeket.

A kong legfiata

A Finommechanikában, mint az ország többi üzemében, gyárában már javában folyik a kongresszusi verseny és a közelgő félévi tervteljesítés hamarosan arra is választ ad, hogy az egymással vetélkedő brigádok mennyiben tettek eleget vállalásaiknak.

A Kandó Kálmán brigád azonban kivétel, ugyanis az ő vállalási pontjaik javarészét már eldöntötték az írásbeli és szóbeli vizsgán, a gyakorlati, szakmai felkészülést bizonyító válaszaik. Igen, többségükben ipari tanulók ők, a vállalat műszerész-üzemében. Átlag-életkoruk alig több mint 16 év.

Meredek az út az igazsághoz

Egyes emberek túlságosan is mélyen raktároznak el az agyuk mélyén nem is jelentéktelen dolgokat: nem tudnak vagy nem akarnak emlékezni.

Nézzük az alábbi példákat:

Akiről szó van, párttag. 1945-től a szocializmusért fáradozik, sokat vállalt, sokat tett és tesz ma is az ország felemelkedéséért. A párt politikájával minden fő kérdésben egyetért, egy dologban azonban fenntartásai vannak: a pártonkívüliek miért vehetnek részt a vezetésben, szerinte sokat megengedünk, elnézünk a pártonkívülieknek. Érvei: hol voltak ezek 1945-ben, hol voltak 56-ban, egyáltalán hol voltak, „amikor az ég zengett"? Most meg, amikor már könnyebb, kevesebb áldozattal jár a vezetés, részt kérnek, közelebb húzódnak a hatalomhoz.

A másik: „Hogyan dolgozzam én ezzel egy pártszervezetben, amikor néhány évvel ezelőtt még templomba járt vagy 1947-ben a kisgazdapártra adta szavazatát, pedig egy rögöt sem mondhatott a magáénak, aki 1956-ban a munkástanács mellett szavazott"?

Sorolhatnám még: „Mi volt az 45 előtt"; „Talpnyalója az akkori intézőnek", „Csirkét, kosarakat hordott a mesternek"; „Szóba sem állt a magunkfajtával"...

Mire nem emlékeznek, vagy nem akarnak emlékezni azok, akik ma is ezeket hánytorgatják? Arra, hogy ezeket a „bélyegeket", pontosabban ezek egyikét, vagy másikát ők is magukon viselték. Kevés olyan ember van a középkorúak között, aki ne lett volna levente, ne járt volna templomba.

Ez a sokfajta, nem egy, még néhány éve más világnézetet valló ember mind közelebb került egymáshoz. Van, aki távolabbról indult és még nem ért elég közel, van, aki már akkor itt volt, amikor ezért életével fizethetett volna, s van, aki egyenletesen, lépés[illegible]

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 1
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

1967 JAN 7
A'tor Nagy Lajos
1021

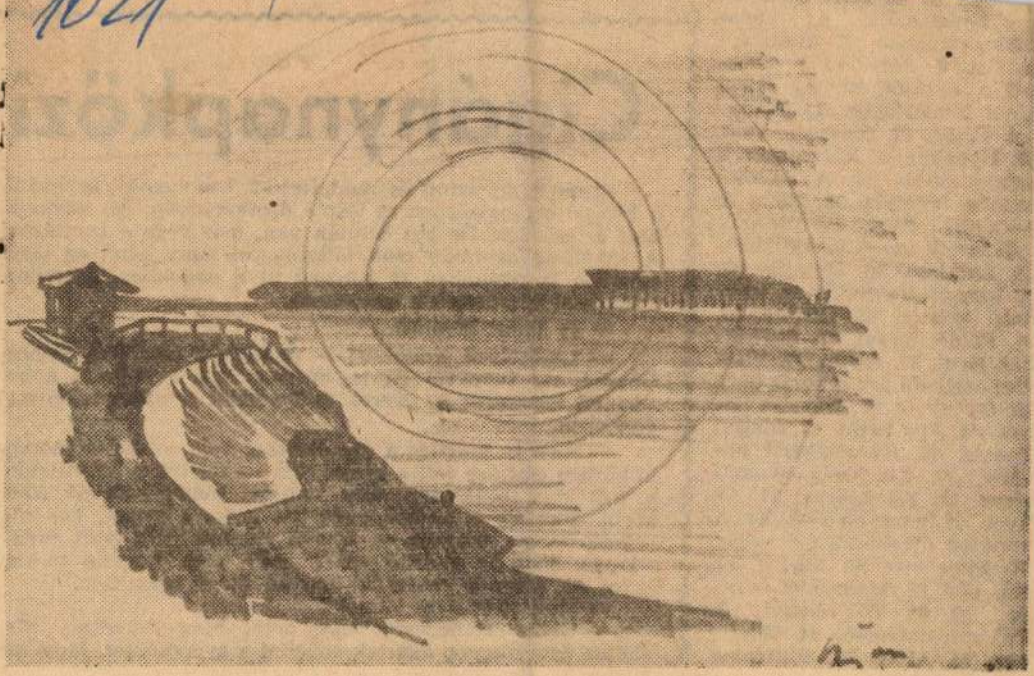

DUNA-PART *(Áron Nagy Lajos rajza)*

...da és az USA határán. 5. Ismertetője. 6. Város Olaszországban. 7. Illatszermárka. 8. Férfinév 9. Érezteti a hatását. 10. Az Inter híres labdarúgója. 11. Könyvet átnéz. 12. Nagyobb rész. 13. Ilyenkor a kályhában a leggyakoribb. 20. A teremtő munka feltétele. 22. Híres fa (—'). 24. Népi együttesünk művészeti vezetője (Miklós). 25. Lelkierő. 26. Hivatja. 28. A koordináta-rendszer kiinduló pontja. 29. Elsőrendű. 31. Földet forgat. 33. Szavakhoz járul. 35. Atilla. 37. Viszsza: szellemi foglalkozás (—'). 39. Gyógyvíz. 40. Névelős pocak. 42. Bőv betűi. 47. Idegen Tamás. 48. Konyhakerti növény. 50. Kis-Ázsia nyugati része. 51. Fél brácsa! 53. Az ilyen út hosszabb (—'). 54. A vonaton ülnek. 55. Szobadísz. 57. Eléje tesz. 58. Megye. 59. Női név. 60. Magasabb szintre visz. 62. Tó, olaszul 63. Takarmánytároló. 64. Törzskar. 74. AKG. 76. Sültmalac

...városa. 123. Kevert hab

Cigánynapközi

Bizonytalan színű és rendeltetésű ruhanemük száradnak a bicskei cigánytelepen az iskola drótkerítésén. Az udvar kihalt és csöndes. De hát délután van, már vége a tanításnak. A kihaltság azonban csak látszólagos, mert bent az iskola egyetlen tantermében 29 apróság ül a padokban, illedelmes felállással köszönnek a belépőnek.

— Jó napot kívánok...

— Leülhettek gyerekek, — mondja a tanítónő, Poprádi Gézáné, aki Etyekről jár be minden nap, s vállalta a nem könnyű feladatot: 29 gyerek felügyeletét a ciganytelep napközijében.

— Nem is annyira a gyerekekkel volt nehéz — mondja, miközben csendre inti a gyerekeket — inkább a felnőttekkel, a szülőkkel, akik nap mint nap itt tömörültek az iskola körül, ellepték a termet, zavarták a foglalkozást. De talán érthető is, — mondja — hiszen ilyesmi nem volt még a telepen. Nem is akarták mást, csak látni, hogyan mosnak kezet egy szóra a gyerekek, hogyan ülnek asztalhoz.

— Most már nem jönnek?

— Olyan tömegesen már nem. Megnyugodtak. Mert eleinte nem nagyon akarták engedni a gyerekeiket. Most már

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP
1980 DEC 29

1021

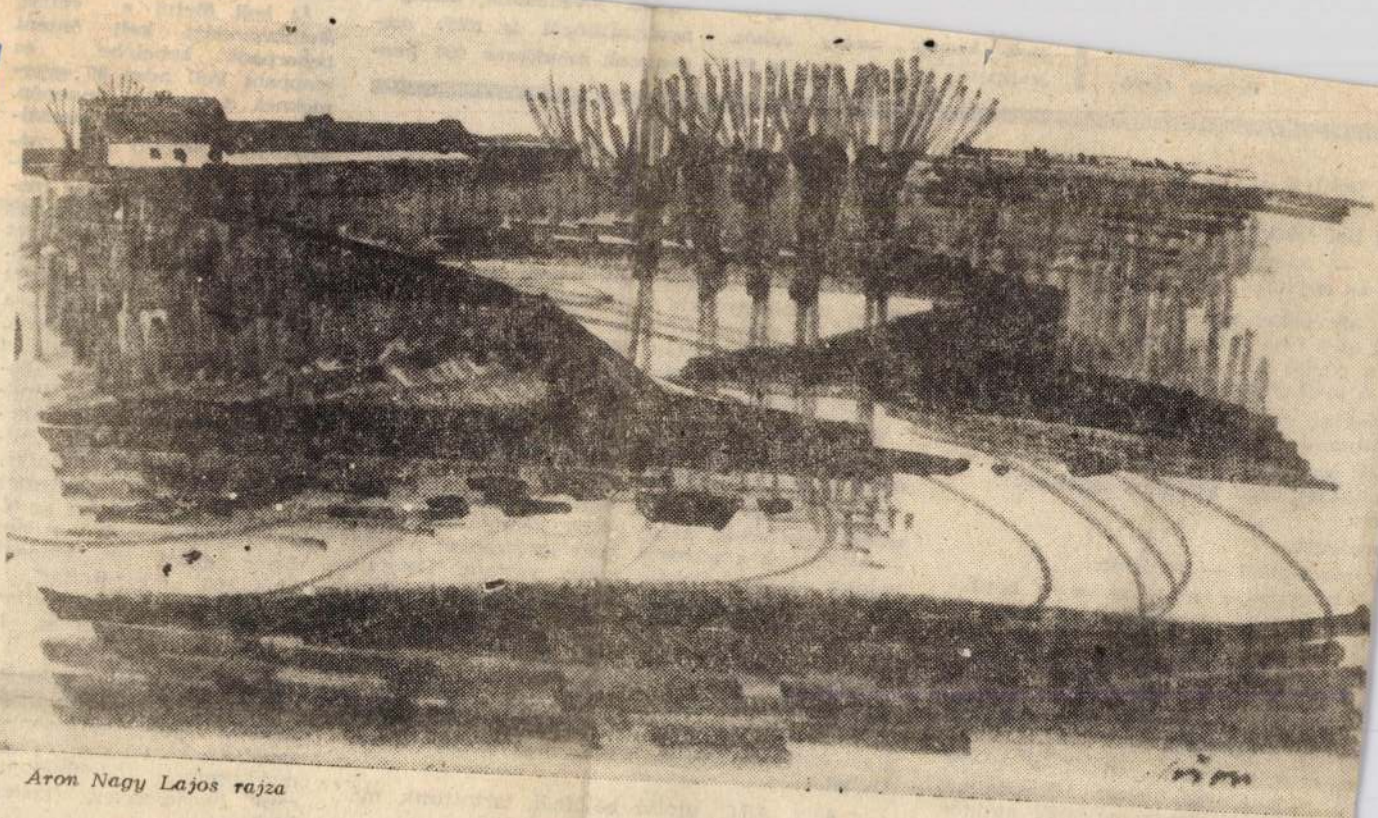

Áron Nagy Lajos rajza

Ormos Gerő

nek kapott meleg ruhát, ...ppant, játékot, amit a fi- ...jovedelmük, addig a nyolcadilhónál is több szegénysorsú: mindössze 400 pen-

k" betűvel is, de ez nem ment egy-

ost hol lakik?

m, — felelte az asszony. — Elfér a el, az enyémek már nagyok.

n elmesélte, micsoda gyerekes örömel búját bele Jolán a tiszta fehér ágyba a rózsás hálóingbe, amit az első este ő kislányától kapott.

ódakint csapódott az ajtó, havas csizmában Joli viharzott be.

zell szaladni — mondta az asszony. — ondtam. Csak azt, hogy igyekezz.

ett.

melegre.

k most már? — kérdezte.

. Próbálkozz a b és a p betűl csak meg, egymásnak pontosan a

gyan! — nevetett a lány és a válla anézett.

így, mint ahogyan most a rekeszbe k előtt a folyosón.

rtam már a városszéli házak ritkuló szóró villanyégői alatt. Vígasztalhaz az eső az ólmosszürke égből, amikor gött nem messzire ismét hallottam a a veszekedéshez inkább hasonlító részeg viháncolást. Utolértek, elhaladtak mellettem. A férfi ment elől, kiskabátban, zsebredugott kézzel, égő cigarettával a szájában, s a nő a háta mögött néhány méternyire a sarat dagasztva. Cigaretta világított a kezében. A közeli kocsma felé tartottak.

Néztem őket, s Jolira gondoltam, az értelmes szemű, tudnivágyó kis cigánylányra, aki itt megy néhány lépésnyire előttem. Megy alázatosan őt lépésnyire a férfi után, aki a válla fölött veti oda neki a szót, s elnyeli majd őket a kocsma bűze és füstje.

Megtudtam aztán, hogy mi is történt Jolival. Az asszony, aki annak idején segítette őt, szomorú mosollyal mondta:

— Tavasszal új cipőt vettünk Jolinak félretett fizetéséből, szép, barna, könnyű cipőcskét — elküldtem a városba, hogy intézzen el nekem néhány dolgot. Sokáig hiába vártam. Estefelé azután megjött porosan és sápadtan, sírva, reszketve borult a nyakamba. Míg kérdezgettem mi történt, megláttam a karján és homlokán kék foltok, karcolások éktelenkednek.

Meglestték. A bátyja a péróbeli legényekkel. Eléje álltak, s erőszakkal hazarángatták. Visszaszöktött. De tudta, hogy már aligha menekülhet.

Az ABC utolsó betűinél tartottunk már akkor...

Balázs Katalin

vel
A
élet
beh
szag
mel
Ez
pol
há
um: vallás és
gyarság raffinált szózatainak testet sorvasztó, értelmet kábító ópiuma. Hogy „a keresztes lobogó alatt indított harcban" velük legyenek a milliók. Robotra készen, pusztulni készen. S lehetőleg mindig a „szeretet", a „hazafiasság" nevében. Mindezekért cserébe „életbiztosítást" öntöttek beléjük. Például azzal, hogy a krónikások hűen feljegyezték Adonyról is, miszerint az első világháborúnak Adony község adott 493 katonát, ebből 105 „hősihalottat", s nyilvántartásával megtisztelt 30 hadiözvegyet és 16 hadiárvát.

Karácsony van. Hosszabbak az esték, s fiaim mesét kérnek. Régi karácsonyok emlékeit könyörgik. Gyermekkorom „hihetetlenül szép" karácsonyait kellene felidézni.

(ks)

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Halalaku domb

Aranylás

Tengerparti csendélet

Jeges tó

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967. nov.

Hiroshima bomb

Atrocities

Temperature conversion

Japan to

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Nádsáv

Vikendház

Velence-tavi zug

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967. nov.

Nádaby

Vikendkáz

Velence-tavi cug

MDK.

Áron Nagy Lajos festő

Domboldal

Villanás I.

Vörös fény

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967. nov.

Pombofidel

Villarmea I.

Vöröa fény

Áron Nagy Lajos M.D.K.

Liptói részlet, akvarell-gouche c.

grafikáját a Müvelödésügyi Minisztérium megvásárolta

1967-

Müvelödésügyi Minisztéirum vásárlásai 1967. 5.1.

M.D.K.

Aron Nagy Lajos festö

Aradó fény c.

Müvét a Müvelödésügyi Minisztériums 1967 -ben megvásárolta.

Müvelödésügyi Minisztérium vásárlásai 1967. 1.1.

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Parti füzes

Salamis

[illegible]cc

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967. nov.

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Délután

Felhőfények

Demenova

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967. nov.

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Táj gömbfákkal

Törzsek

K$_o$mp

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967. nov.

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Táj gömbfákkal

Törzsek

$K_o$mp

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967. nov.

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Pákozdi part

Parti élmény

Szlovák táj

Csüggő Hold

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal.

1967. nov.

Pokoadi part

Part Jmény

Jakovák tá

Cellegé nová

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Mesélő táj

Napnyugta fényei

Téli táj

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal.
1967. nov.

Μασελό τέ]

Καρυμμένα τέκνα

Τέλι τέ]

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Tanya

Áradó fény

Alkony Demenován

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal.
1967. nov.

Тануа

Агадо Тёну

Аликну Пемеиоуёи

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Meredély

Görög táj

Egy villanás

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal.
1967. nov.

Heredèly

Dorog tej

Bay villanás

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Keritès

Törzsek

Fénysáv

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal.
1967. nov.

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Kerités

Törzsek

Fénysáv

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal.

1967. nov.

MDK

Áros Nagy Lajos festő

Tirnovói táj

Tirnovó

Velencei nádvágók

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967.nov.

MDK

Áros Nagy Lajos festő

Bogáncsok

Epikus táj

Tábor

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967.nov.

MDK

Áros Nagy Lajos festő

Bogáncsok

Epikus táj

Tábor

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967.nov.

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Klatrom

Vörös délután

Dekorativ táj

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal.

1967. nov.

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Fény-homály

Törzsek

Fénység

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal.

1967. nov.

Très-humbly

Dörrsen

Benjamin

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Dunántuli táj

Keritési

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal.

1967. nov.

Kerités

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Klastrom

Vörös délután

Dekoratív táj

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal.

1967. nov.

Aron Nagy Lajos Teste

Klastrom

Vörös Géluthén

Jelentkezés tél

Aron Nagy L. Kiáll. Csók Istvánt gal.

1967. nov.

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Ősi táj

Fák vizben

Hálómeritő

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal.

1967. nov.

Osi t3?

Méiómexité

MDK

Áros Nagy Lajos festő

Alkony

Pantomim

Beszélgetők

Áros Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967.nov.

Alkony

Pantomim

Beszélgetők

MDK

Áros Nagy Lajos festő

Liptói részletek

Hazafelé

Kazaldombok

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967.nov.

MDK

Áros Nagy Lajos festő

repr.:

Csüggő Hold

Áradó fény

Fény-homály

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal. 1967.nov.

repr.:

MDK

Áron Nagy Lajos festő

Táj poézis

Délutáni nap

Felhőfoszlányok

Áron Nagy L. kiáll. Csók István gal.
1967. nov.

Tá; poéis

béluréml nep

Pelbéloszlámyos

MKD

Áron Nagy Lajos, festő

Kiállítása nyílik meg a
Csók Galériában.

— :- Kiállítás a Csók 6

ESTI HIRLAP, Bp., 1967. nov. 17.

70
+3

Áron Nagy Lajos

festőművén a Munkácsy Mihály díj
II. fokozatát kapta.

Művének kitüntetése
Pestmegyei Hírlap, 1967. ápr. 2. 3. o.

MEGHÍVÓ

67-7201 FNyV 10

A KÉPCSARNOK
MEGHÍVJA ÖNT

ÁRON NAGY LAJOS
FESTŐMŰVÉSZ

KIÁLLÍTÁSÁNAK
ÜNNEPÉLYES MEGNYITÁSÁRA

1967. NOVEMBER 24-ÉN
PÉNTEKEN DÉLUTÁN ½ 6 ÓRAKOR

MEGNYITÓ BESZÉDET MOND

WEÖRES SÁNDOR
KÖLTŐ

CSÓK ISTVÁN GALÉRIA
BUDAPEST V., VÁCI UTCA 25.

Áron Nagy Lajos ~~[illegible]~~ festő

munkásy díjat kapott (II. fok)

Nemzeti 1907 IV. 2. 2 sd.

Áron Nagy Lajos, fertő

MDK

A Munkácsy M. - díj II. f.-t kapta.

– : Az idei irod. és művészeti díjasok. 6

Népszabadság Bp. 1967 ápr. 2.

MDK.

Áron Nagy Lajos

67-ben Munkácsy dijas

Élet és irodalom 1967 ápr.8.

MDK.

Áron Nagy Lajos

Munkácsy dijat kapott

Délmagyarország 1967 ápr.2.

MDK.

Áron Nagy Lajos

Munkácsy dij II fokozatát kapta

Magyar Nemzet 1967 ápr.2.

MDK.

Áron Nagy Lajos

Munkácsy dij II. fokozatát kapta

Népszava 1967 ápr.2.

MIK.

Áron Nagy Lajos

Munkácsy dijat kapott

Pestmegyei Hirlap 1967 ápr.2.

MDK.

Áron Nagy Lajos

Munkácsy dijat kapott

Csongrádmegyei Hirlap 1967 ápr.2.

MDK.

Áron Nagy Lajos

Munkácsy dijáról

Magyar Nemzet 1967 ápr.3.

M.D.K.

Arion Nagy Lajos
festő

A Munkácsy Mihály díjjal
kitüntetik ki.

—: 1967 kiváló és érdemes művészei
Élet és Irodalom, 1967. ápr. 8 — 4 lap

Áron Nagy Lajos
festő

M.D.Y

1967-ben a Munkácsy díj
II. fokozatát kapta.

— : 1967. évi Munkácsy-díjasok
Művészet, 1967. május - 31 lap

Áron Nagy Lajos MDK

Anya és gyermeke, monotypia

427-es, monotypia

Fejek I-III. monotypia és rajz

István Király Muz.1964.Áron Nagy L.Laborcz F.

Áron Nagy Lajos MDK

Akt, monotypia.

Tanulmány, monotypia

Tengerparti csendélet, montypia

István Király Muz.1964.Áron Nagy L.Laborcz F.

Áron Nagy Lajos MDK

Alvó nő vonalrajz

Öreg karakterek, monotypia

Fejek I-II, monotipia

István Király Muz.1964.Áron Nagy L.Laborcz F.

Áron Nagy Lajos MDK

Két asztal a teraszon, olf.

Eginai kikötő II. olf.

Bikafej, monotypia

István Király Muz.1964.Áron Nagy L.Laborcz F.

Áron Nagy Lajos MDK

Athéni házak, olf.

Három fa, olf.

Athéni utca, olf.

István Király Muz.1964.Áron Nagy L.Laborcz F.

Áron Nagy Lajos MDK

Kikötő, olf.

Horgászok, olf.

Lány esernyővel, olf.

István Király Muz.1964.Áron Nagy L.Laborcz F.

Áron Nagy Lajos MDK

Javorov sziklái olf.

Eginai kikötő, olf.

Kertben, olf.

István Király Muz.1964.Áron Nagy L.Laborcz F.

Áron Nagy Lajos MDK

Akvárium, olf.

Ősi táj, olf.

Öreg fák, olf.

Kstván Király Muz.1964.Aron Nagy L.Laborcz F.

Áron Nagy Lajos MDK

Salamisnál, olf.

Három bárka, olf.

Fénybecsapódás, olf.

István Király Muz.1964.Áron Nagy L.Laborcz F.

Áron Nagy Lajos MDK

Pireusi kikötőrészlet, olf.

Hálók száritása, olf.

Pantomim, olf.

István Király Muz. 1964. Áron Nagy L. Laborcz F.

Áron Nagy Lajos MDK

Kit-kat, olf.

Esti fény, olf.

Kenesei part, olf.

István Király Muz.1964.Áron Nagy L.Laborcz F.

Áron Nagy Lajos MDK

Dekorativ csendélet, olf.

Piac széle, olf.

Kazaldombok, olf.

István Király Muz.1964.Áron Nagy L.Laborcz F.

Áron Nagy Lajos

MDK

Kompozició, olf.

Várakozók, olf.

Halk délután, olf.

István Kirly Muzum 1964. okt. Áron Nagy Lajos

Áron Nagy Lajos MDK

Eginai kikötő részlet, olf.

Konstruktiv táj, olf.

Két fa, olf.

István Kirly Muzum 1964. okt. Áron Nagy Lajos

Áron Nagy Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 AUG 3.

MAGYAR NEMZET

Augusztus 3

A Csók István-díjat vasárnap adták át Székesfehérvárott az északdunántúli képzőművészek kiállításának megnyitóján Áron Nagy Lajos festőművésznek, Kerti Károly grafikusnak, Csizmadia Zoltán, Kiss István és Krajcsirovics Henrik festőművészeknek.

szüksége van a művelt, képzett szakmunkásokra az iparban, a közlekedésben, a mezőgazdaságban, a kereskede-

Áron Nagy Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1964 OKT 31.

mellett). 6825. be.

1021

Az Áron Nagy — Laborcz kiállításon

Szfvár, Vértanú

— Eladó világ
mély cseh GYE
KOCSI. Szfvár.
u. 46.

— 1000-es WART
sürgősen eladó.
tochvill. Székes
vár, Móricz Zs. u. 55.
6743

x 250-es kiskerekű JAWA kifogástalan állapotban eladó. Sárkeresztúr, Kován. 6819.

— Eladó '25-ös DANUVIA motorkerékpár. Szfvár, Olaj u. 1. 6813.

— Minden motoros igényét kielégítő különleges PANNONIA motorkerékpár eladó. Szfvár, Vajdasor 4. (Felsőváros). 6812.

x Szfvár, Csók István u. II. sz. ház ELADÓ. Kapun balra csengetni. 6714.

x 600 négyszögöl SZŐLŐ, kis szobával Öreghegyen eladó. Szfvár, Vöröshadsereg u. 36. Kárász. 6808.

x Jól termő SAROKSZŐLŐ eladó, 300—400 négyszögölenként is, az Öreghegyen. Érdeklődni: Szfvár, Salétrom utca 15. alatt. 6681.

x 15 hónapos üsző BORJÚ, és trágya eladó. Börgönd. Farkasné. 6792

Sárvárné 6572

— ELCSERÉLNÉM székesfehérvári belvárosi földszintes kétszoba komfortos házrész ingatlanomat, budapesti kétszoba komfortos főbérleti lakásért. „Szabadrendelkezésű" jeligére a szfvári hirdetőbe. 6810.

— Garniturák, 1 és 2 személyes fotelágyak I/a kivitelben, garanciával, kedvező fizetéssel. Budapest, VI., Nagymező 41. Gyarmati. 6518

— Eladó sötét HÁLÓSZOBABÚTOR, Szfvár, Palotai út 15. Dombi. 6769.

x Gyermekszerető idősebb magányos nőt keresek háztartás vezetésére, teljes ELLÁTÁSSAL, családtagnak. Gárdony, Balatoni műút. Darányi Ferenc. 6766

— Egy darab 10—15 mázsa hordképességű, gumikerekes, golyóscsapágyas LAPOSKOCSI kifogástalan állapotban eladó. Jéhn, Szfvár, Engels F. u. 8. 6771

dróthuzal. Battyhányi u. 4. né.

— ÉRTESÍTEM ves megrendelő hogy műhelyemet iglenesen Ady 5-ből Óvoda út 2. alá helyeztem (24-es autóbusz állónál) Varga szabómester.

— Méteres DENTRON PÁLM adó. Szfvár, Vörö sereg u. 22. I. 7.

— Keresek gy kem mellé lakás járó GONDOZÓ Szfvár. Pintér K u. 41.

— Segédgyesi TSZ négykerekű, két-kerekű FU CSIT VENNE. Aj kat a fenti címre.

— ELADÓ szép telű, bordó színű pitozott GARNI Ugyanitt új ág készítését mé rövid határidőre lom. Kőszegi ká Szfvár. Piac tér

Budapesti
Kőolajipari Gépgyár
Budapest, XVIII.,
Gyömrői út 79—83.
azonnali belépésre
FELVESZ

ÉPÍTÉSZ
TECHNIKUSOKAT
AZONNALI
BELÉPÉSRE
FELVESZ
a Fejér megyei
Tatarozó Vállalat.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

FEJÉR MEGYEI HIRLAP
1964 JUL 5.

1021

Áron Nagy Lajos: **TANULMÁNY**

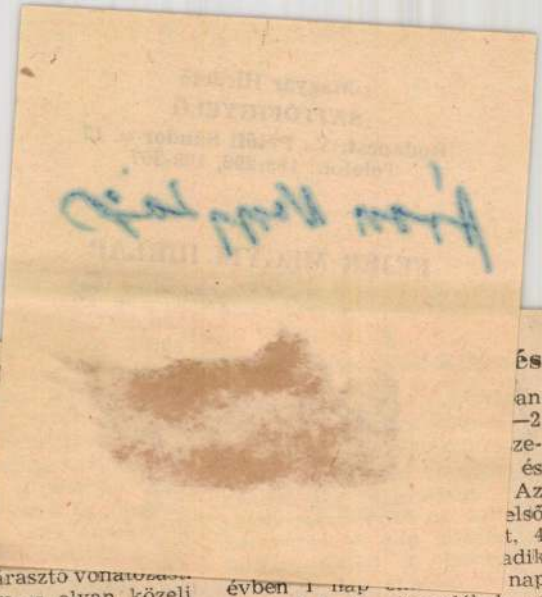

volt je
olyan is, a
tályba mi
kérték a fe
városi kö
osztályaiba
szor a neg
ladja. Sok
hogy inká
ponkénti fáraszto vonatozás
a talán nem is olyan közeli
városi iskolába, minthogy
falusi gimnáziumba járjanak. De elsősorban nem is
azokról akarunk beszélni,
akik mindenképpen közép
iskolát akarnak végezni, de
kimaradtak a városi közép
iskolákból, — a pótbeiratásig bizonyára meggondolják magukat, s felvételüket
kérik a falusi gimnáziumokba.

Nagyobb gond, hogy igen
kevesen jelentkeztek szakmunkástanulónak. Jóval ke
vesebben, mint ahány férőhely van, mint ahány szakmberre az iparnak és a mezőgazdaságnak szüksége lenIdén még az úgyneve-

és
an
—2
ze-
és
Az
első
t, 4
adik
nap
évben 1 nap
gyakorlat. A növendékek az
első perctől kezdve ösztöndíjat kapnak, ennek összege
a tanulmányi eredménytől
függ, és félévenként emelkedik. (Az öntő, a kovács, a
kohász, az építőipari és a
vájár tanulók. a mezőgazdasági szakmunkás képzésben
résztvevők ösztöndíja, illetve
bére magasabb, mint más
szakmákban.) Jó eredmények
esetén lehetőség van arra,
hogy a tanulmányi idő utolsó harmadában a tanuló már
teljesítménybért kapjon.

Az ipar, a kereskedelem, a
mezőgazdaság várja a jövő
szakembereit. Népgazdasági
érdek, hogy ne maradjanak
betöltetlen szakmunkás állások s egyéni érdek, hogy
minden fiatal megtalálja a

MDK

Áron Nagy Lajos

Kapu előtt, gouache

Szegedi O. Képzőm. kiáll. Szeged 1964

Áron Nagy Lajos

Melegház takaritás, o.

Dolgozó emberek küzött kiáll. Ernst Múz.
1964. máj.

M.D.K.

Áron Nagy Lajos festőművész

Laborcz Ferenccel közös kiállitása Székesfehérvárott, 1966.

Magyar Épitőművészet 1968/2. 54-55.l.

M.D.K.

Áron Nagy Lajos, [ ]

MDK

A Videoton gyár munkásairól készült művét a gyár megvásárolta.

— : Művének a gyárban 7

Népszabadság, Bp. 1968. ápr.

Áron Nagy Lajos festő

Gyűjtemény kiállítása nyílt a
Csók galériában 74 képéből

Velence tavi rug; Csüggő hold;
Aradó fény; Mesélő táj, Nagy nyugta
fényei; Görög táj, Ősi táj, Harafelé,
(eml.)

Fábián Gyula: Két művészpesztré

Kortárs, 1968 V. 835 old.

Áron Nagy Lajos

A székesfehérvári festő első pesti kiállítását láthik. Világa elsősorban a tájhoz kapcsolodik: fákhoz, dombokhoz, kisebb házcsoportokhoz és elsősorban a vizekhez. S a hazai motívumok immár kibővülnek idegen tájakkal, utazási emlékeivel - ám ezekről a tájakról ismét csak azt hozza magával, amit, oda magával vitt: a maga szemlélete szerint átformált megalkotott világot.

Bojár Iván: Áron Nagy Lajos kiállítása a Csók Galeriában

Népművelés 1968/1. 35old.

Áron Nagy Lajos

Csüggő hold
Tirnovói táj

Bojár Iván: Áron Nagy Lajos kiállítása a Csók Galeriában.
Népművelés 1968/1. 35 old.

Áron Nagy Lajos

Komp.

Bojár Iván: Áron Nagy Lajos kiállítása a
liók Galeriában

Népművelés 1968 1/ 36 old.

Áron Nagy Lajos

festőművész nyitja meg december 8-án Francsics József festő kiállítását a Székesfehérvári István király Múzeumban.

Kronika.

Magyar Hírlap, 1968 december 6. G. l.

Áron Nagy Lajos

Székesfehérvári festőművész, tanár a Budapest-i Csók István Galériában mutatta be legujabb müveit. Korábbi müvei posztimpresszionista hagyományon felnőtt festőnek mutatták. Uj képei filozófikus viziok, részben az uj anyagok viselkedéséből eredő technikai ötletek közrejátszásával formá ódott. A képek misztikus hangulatát a kékek, lilák és feketék gazdag skálájával s az ezekből kivillano fehér szinnel fokozza a festő.

Rajztanitás 1968/1 Farkas György: Áron N.L. 25. old.

Áron Nagy Lajós

Közölt műve: „Áradó fény" fehete-fehér reprodukció:

Sinkovits Péter: Áron Nagy Lajós kiállítása, Budapest, 1968. márc. 3. n. „Művészet" folyóirat.

47.

Áron Nagy Lajos

A kiállítás alkalmával bemutatott képei:
„Liplói részletek" zárt egységet képeznek,
gazdag élményvilágról tesznek tanuságot:
a „Velence távi zug" és az „Áradó fény."

Sinkovics Péter: Áron Nagy Lajos kiállítása.
„Művészet" folyóirat, Budapest, 1968. március

3. sz.

Áron Nagy Lajos

Képek kik szerepel az alábbi távlo-ton

Torday Aliz: Fejérmegyei képzőművészek Kiállítása

Fejérmegyei Hírlap 1968 XI. 10

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

Tárlat Budejovicében

Csehszlovák kulturális kapcsolatok

Előkészítő tárgyalások eredményeként megállapodás született széleskörű kulturális kapcsolatok létesítésére a csehszlovákiai Budejovice és Székesfehérvár között.

A Magyar Képzőművészek Szövetségének észak-dunántúli szervezete, amelynek a Fejér megyében élő művészeken kívül Komárom, Győr-Sopron, Veszprém és Vas megyei tagjai is vannak, Áron Nagy Lajos székesfehérvári festőművész közvetítésével csehszlovák képzőművészekkel cserekiállítást rendez 1967-ben. Ennek során a csehszlovák művészek székesfehérvári kiállítására július 16. és 30. között kerül sor, Budejovicében viszont előreláthatólag szeptemberben rendeznek kiállítást a magyar képzőművészek tárlatanyagából.

A kiállításcsere további jó kapcsolatok kialakítására is lehetőséget nyújt. Így például már a jövő évben is kiállításokra kölcsönösen ellátogató hivatalos delegációkon kívül a tárlaton résztvevő csehszlovák művészek csoportos látogatást tesznek Székesfehérváron, a dunántúli művészek viszont a budejovicei kiállításra látogatnak majd el.

tése és a fegyveres testületek megismertetése céljából a város középiskoláiban KISZ honvédelmi köröket

A körök a szabadságharcos és a forradalmi múlt kiemelkedő személyiségeinek nevét vették fel. Fő feladatuk a katonai és a helyi forradalmi hagyományok ismertetése, a város és a megye felszabadulásával kapcsolatos események felkutatása, a magyar fegyveres erők és a baráti hadseregek életének bemutatása, a fiatalok érdeklődésének felkeltése a honvédelem iránt, s nem utolsósorban a tiszti hivatás propagálása a középiskolákban.

A körök segítséget adnak az MHS hovédelmi előképzési feladatok megoldásához. 1967 áprilisában és májusában járőrversenyeket szerveznek, amelyeknek keretében minden középiskola teljesíti majd az Összetett Honvédelmi Versenyt, és a legjobbak részt vesznek a városi bajnokságon. Január 1-től megszervezik a középis-

MDK

Áron Nagy Lajos, [ ]

Székesfehérvári művész. Három társával a Videoton gyár életéről, munkásairól kézit alkotásokat.

— : Hír — 8.

ESTI HIRLAP, Bp. 1968. ápr. 25.

Áron Nagy Lajos

Bemutatott műve:

"Délután", olaj 80 x 100.

Zala Tibor: XI. magyar képzőművészeti kiállitás,

Budapest, 1968. 51

MDK

Áron Nagy Lajos

Művészeti est-jéről

Dunaujváros 1968 febr.23.

Áron Nagy Lajos festőművész.

Francsics József festőművész kiállításán mond megnyitó beszédet, 1968. dec. 8.-án, a Fejér Megyei Múzeumu István Király Múzeumában.

Meghívó.

1968. dec. 8.

Áron Nagy Lajos festőművész

Francsics József festőművész első önálló kiállításán, – melyet Székesfehérváron rendeztek, – Áron Nagy Lajos a megnyitón méltatta a művész munkásságát, művészetét.

Fejérmegyei Hírlap, 1968. dec. 10.

Áron Nagy Lajos festőművész.

Francsics József festőművész székesfehérvári kiállítását nyitja meg dec. 8.-án.

Magyar Hírlap, 1968. dec. 6.

Ákon Nagy Lajos

Székesfehérvári festő és tanár.
Kiállítása a Csók Galériában.

Farkas György: Ákon Nagy Lajos
Rajztanitás 1968. 1.sz. 25.l.

MDK

Áron Nagy Lajos

Üzemi megbizatásról

Esti hirlap 1968 ápr.25.

Áron Nagy Lajos, [ ] MDK

Megnyitotta Francois Jónet
festőművész nemzetközi
kiállítását.

– : Kulturális hírek. 11

Népszabadság. Bp. 1968. dec. 7.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1964 OKT 2 5.

kettőn a vasár.

T 1021

Áron Nagy Lajos kiállítása a múzeumban

Áron Nagy Lajos:
DOMBOLDALON

Ma délelőtt fél 12-kor nyílik meg Áron Nagy Lajos Munkácsy-díjas festőművész és Laborcz Ferenc szobrász kiállítása a fehérvári István Király Múzeumban. A kiállítást Major Máté Kossuth-díjas építész nyitja meg.

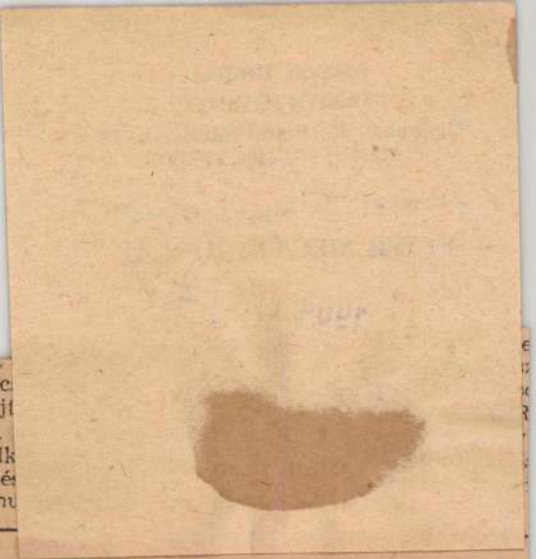

nem adott neki. „Mit gondolnak ott az iskolában, lopja apád a pénzt? Nem adok egy fillért sem. Nincs. Mondd meg, hogy nincs..."

Egyszer kirándulni ment az osztály. Csak az ő csomagja volt szegényes és szüken-mért. És pénze sem volt több, az autóbuszköltségnél. Pedig lett volna miből.

Egyszer meghallotta, amint beszélték:

— Ne legyen rá gondod, majd én rendbeszedem a fiatal urat. A kisszoba az övé, onnan nem mozdulhat.

— **Ez rendben van,** de csak nem érzi jól magát velünk. Idegen vagyok neki. És te úgy vagy, hogy mégis csak a fiad. Ha intézetbe adnánk, valami kollégium-félébe, jobb lenne neki is. Gyerekek között, nagyobb fegyelemben. Nekünk is jobb lenne, hiszen nem volna láb alatt.

Emlékszel a multkor is hogy volt...

— Persze... De a kollégiumot elintézni nem könnyű. Mivel indokolhatnánk meg mit mondhanánk?...

— Majd kitalálsz valamit, ha szeretsz!

Egyszer... Egyszer...

És a gyerek akit nem szerettek, egyszer elment — hátha másutt szeretik majd. Hátha valaki rátalál valahol és neki adja szeretetét. Mint a mesékben.

De az élet már nem reit meséket.

A rendőr — aki rátalált, messze a várostól — hazahozta, mint ahogy kötelessége volt. Apja is, Eta néni is: megverték. A „hálátlan csavargó"-t.

Egy hét múlva újra elindult. Ment-ment, bujkálva országúton, dülőutakon, valamerre. Két nap után nem bírta tovább, éhes volt, enni kért a szántó-vető emberektől. Azok kérdezték, s ő nem tudta: hazudjon, vagy az igazat mondja. Hazudni akart de rajta kapták, s ekkor kibuggyant belőle az őszinteség: szeretné, ha szeretnék. Ezt keresi, de nem találja sehol sem...

Újra rendőr jött, újra hazavitték.

Az apja a szoba közepén állt, és amikor a kísérők elmetek levetette a kabátját és inge ujját felgyűrte:

— Hát... hazajött a fiatalúr?

Úgy még nem verte meg az apja, mint akkor. Próbálta megfogni a cséplő kezet, ordítva-sírva, megalázkodva talán meg is csókolta volna, csak ne bántsa már...

MDK

Árán Nagy Lajos

Hazafalé, o.

Téli Tárlat 1964 Székesfehérvár

-lo

zetése/, mitológiai té
és arcképeket festett.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

1968 JAN 17

KISALFÖLD

1021

Rövidített tárlat

A Magyar Képzőművészek Szövetsége észak-dunántúli területi szervezete gyűjteményes kiállításának *december 17-én kellett volna megnyílni Sopronban.* A tárlat anyaga azonban *Ceske Budejoviceból késve érkezett*, ezért december 30-án nyitott a kiállítás.

Az öt északnyugati megye *28 képzőművészének mintegy félszáz reprezentatív alkotását láthatta a közönség.* Nagy tetszéssel fogadták a soproni tárlatlátogatók *Áron Nagy Lajos, Barabás László, Horváth István, Kerti Károly, Lakatos László, Patay Éva, Segesdy Katalin* képeit. A tárlaton három soproni képzőművész, *Giczy János* két festményét, *Sz. Egyed Emma* és *Renner Kálmán* érméit láthatta a közönség.

Eredetileg január 20-áig lett volna nyitva a kiállítás. *Szombathelyen azonban nem értesültek a soproni megnyitó csúszásáról, és január 14-ére hirdették meg a tárlatot.* Ezért tíz nappal hamarabb, szerdán este bezárult a kiállítás, anyagát csütörtökön szállították Szombathelyre a Savaria Múzeumba.

A Leeds
továb
Sporthírek i

A Vásárvárosok Kupájáér Edinburghban játszotta le a visszavágó mérkőzést a skót Hibernian és az angol Leeds United. Rendkívül kemény, durvaságokkal tarkított találkozó 1:1-es (1:0) arányú döntetlennel ért véget. Miután a Leeds United egygólos előnnyel érkezett Skóciába, továbbjutott. A gólokat Hibs, illetve J. Charlton rúgta. A Vásárvárosok Kupájában már hat csapat ismert a legjobb nyolc közül. Mérkőzés nélkül ide került az FC Dundee és a Glasgow Rangers (skót), Atletico Bilbao (spanyol), Bologna [illegible] valamint a tovább-

[illegible] nyeken. Eszerint a férfi ranglistát *Beleznay* vezeti *Börzsei* és *Harangi* előtt, a nőknél pedig *Kisházi* került az első helyre *Jurikné* és *Papp* előtt.

✸

A jugoszlávok volt neves labdarúgója, Bena, aki egy ideig a Hannover 96 csapatánál szerepelt, a jövőben az egyik amerikai profiegyüttesben játszik.

✸

Az Úszó Liga vezetősége a napokban nyilvánosságra hozta az ifjúságiak hivatalos Európa-rekordjait. A magya-[illegible] fiúknál a 400 mé-

MDK

Áron Nagy Lajos

Kiállitási kritika

Vas Népe 1968 jan.28.

Áron Nagy Kajos, festő

– Délután c. képe a XI. Magyar Képzőművészeti Kiállításon.

Újvári Béla: A XI. Magyar Képzőművészeti Kiállítás
Magyar Ifjúság, 1968. V. 3. 15. l.

Magyar Hirdető

SAJTÓFIGYELŐ

Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.

Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

1968 DEC 31

Áron Nagy Lajos festőművész.

KI MIT TERVEZ 1969-RE?

Megkérdeztük városunk kulturális életének néhány vezetőjét — a teljesség igénye nélkül —, mit terveznek 1969-re. Van közöttük művész és a kultúra irányítója, terjesztője — vagy egyszemélyben mindkettő. A kép biztató. Nem egy esetben országos jelentőségű események, kulturális megmozdulások színhelye lesz városunk. Művészeink pedig több ízben megjelennek műveikkel az ország nyilvánossága előtt is...

ÁRON NAGY LAJOS festőművész:

Új műtermes lakásba költöztem. Ez a múlt esztendő legnagyobb öröme, s színhelye az eljövendő munkának. Komoly év áll előttem. Két egyéni kiállításra készülök, az egyik Pozsonyban, a másik Győrben lesz. Csoportos kiállításon veszek részt Budapesten a dunántúli képzőművészek bemutatkozó kiállításán. Krakkóval is tárgyalásban vagyunk egy csoportos cserekiállítás megrendezésére. A megyei pályázat határideje is sürget...

Mindennek ellenére: szeretem ezt a „szorítást", számomra szinte szükségszerű az alkotáshoz.

BALLAGÓ IMRE festőművész:

Nemrég olvastam Bernáth Aurél fejtegetését arról, hogy az absztrakciónak az alkalmazott művészetben van a helye. Nos, nem ez vonz a szőnyegek felé, hanem az a szükségszerűen sűrített kifejezésmód, amelyet az anyag megkíván. Subatechnikával készülő új szőnyegem a család témáját igyekszik egyszerűsítve megoldani.

Pápa város kiírt egy pályázatot a Tanácsköztársaság évfordulójára. Mivel Pápához közel, Pusztamiskén születtem, személyes emlékeim közé tartozik, hogy apám kivitt gyermekkoromban a meggyeserdőbe, s ott megmutatta a pápai direktórium tagjainak frissen hantolt sírját. Ezt a gyermekkori döbbent élményt szeretném megfesteni.

BENKŐ KÁROLY, a Fejér megyei Hírlap főszerkesztője:

— Terveink szerint lapunk február elsejétől napi 8 oldalas terjedelemben jelenik meg. Vasárnapi számunk továbbra is 12 oldal lesz. Ez a növekedés lehetővé teszi, hogy mindinkább megyeibbé tegyük a lapot. Egyrészt többet szeretnénk foglalkozni a városi ember problémáival, másrészt a falu életével. Továbbra is kihasználjuk a Hírlap késői lapzártának lehetőségét, így a legfrissebb eseményekről is tájékoztatjuk az olvasót. Bízunk benne, hogy a Fejér megyei Lapkiadó Vállalat és a Posta megyei hírlaposztálya közös egyetértéssel, a megyei pártbizottság határozata szellemében, tavaszi gondjainkat megoldani, a korábbiaktól eltérően, nagyobb aktivitással segítik.

A jövőben is nyitva szerkesztőségünk ajtaja a megyében élő írók és művészek, az olvasók előtt. Számunk közreműködésükre, meghallgatjuk észrevételeiket, javaslataikat. Közösen többre megyünk.

CSONGOR RÓZSA, a megyei könyvtár vezetője:

Az év elején, januárban rendezünk egy Hernádi-emlékestet. Hernádi (Hercz) György tíz éve halt meg, s a Tanácsköztársaság alatt megyénkben rendkívül jelentős kulturális tevékenységet fejtett ki. Költő volt, újságíró, s tanított is. Cikkei, versei az Eszmében, a Fejér megyei kulturális folyóiratban jelentek meg a Tanácsköztársaság idején. Az eltörölt hittanórák helyett bevezetett „szocialetikát" tanított az iskolákban.

Kiadjuk megyénk sajtóbibliográfiáját, az 1919-es időszakból. Éves tervünkbe tartozik a gyermekkönyvtár és a zenei részleg kibővítése. Vidéken tíz könyvtárat avattunk fel.

FITZ JENŐ, a Fejér megyei Múzeumok igazgatója:

Adósságtörlesztéssel kezdjük az évet: a Budenz-ház megnyitásával, amelyben az Ybl-hagyaték kerül elhelyezésre. Folytatjuk kiállításaink sorát a kortárs magyar művészettel. Monografikus jellegű kiállítást rendezünk a szinte elfelejtett Farkas István, Moholy Nagy László és Vajda Lajos műveiből.

Új sorozatunk, a XX. század magyar építészetének története, amelyet az Építőművész Szövetséggel közösen rendezünk, nemcsak a nagyközönség számára, hanem a magyar művészettörténeti kutatás számára is jó összefoglalásnak ígérkezik. (Első kiállítása: Lechner Ödön és követői.) Az Alba Regia papokra

husban, amely akkor is eléri az embert, ha nincs egyedül.

Most fordítom Günther Kunert novellaskötetét, amely a Modern Könyvtár sorozatban jelenik majd meg. Ezen kívül Hajnal Gáborral kaptunk egy megbízást verseskötet fordítására, a Korunk költészete sorozatban.

RADVÁNYI LÁSZLÓ a Vörösmarty Színház igazgatója:

A színház számára az új év a szezon közepét jelenti; nekünk az új esztendő szeptemberben kezdődik. A mi színházunknak különben is nehéz tervezni. Több társulat vendégszerepel itt, tehát az ő időpontjaikat is állandóan figyelembe kell venni.

Egy biztos: most már véglegesen a Vörösmarty Színház lesz a színhelye a februárban megrendezésre kerülő Made in Hungary-nek.

(A sajtónak is van egy új évi kívánsága, a színháztól: Csak annyi megbecsülést, mint az ügyeletes tűzoltónak, akinek — igen helyesen — két személyre szóló helyet biztosítanak, előadásonként. Bár lehet, hogy a színház megfontolt: azt szeretné, ha a kritikusnak mindig *páratlan* élményben lenne része).

SOBOR ANTAL író:

Hamarosan sor kerül a televízióban egyik novellám tévé-változatának előadására: A cím: „Ég alatt kanyargó utak". Mozaikos műsor, olyan darabokból, amelyek úton, országúton játszódnak. Regénytervem is van. De erről korai lenne beszélni...

Mint rajzoló, változatla-

...lag-hengermű premierje

...s Juhász Jánossal, ...ű igazgatójával

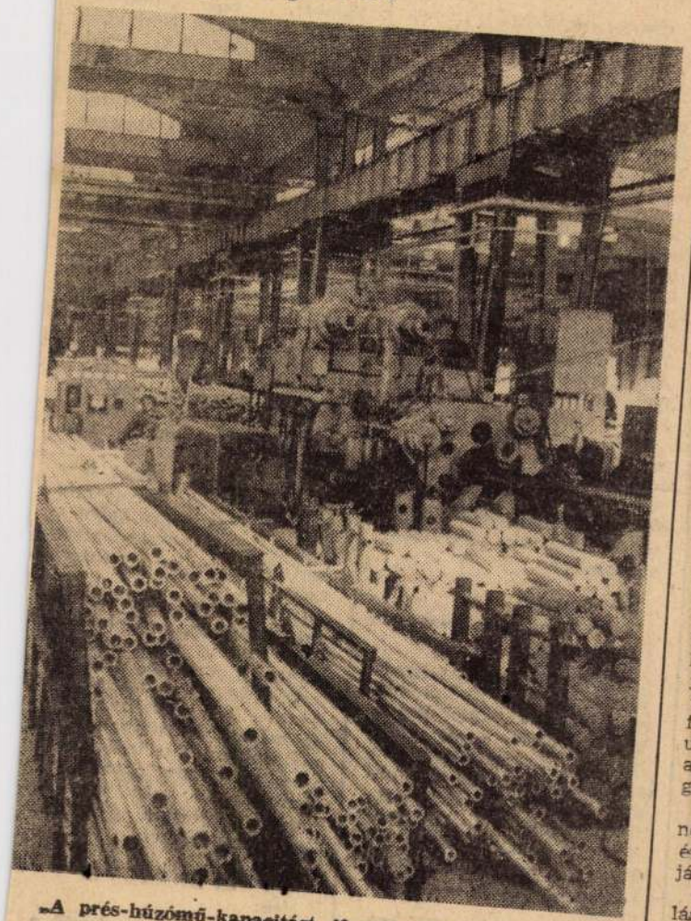

„A prés-húzómű-kapacitást 40 százalékkal növeljük 1969-ben."

...lásunkat; a legkevesebb zökkenővel megoldani az új munkásgárda hatékony munkába állítását; ezzel együtt biztosítani az új szélesszalag-hengermű termelésbe állítását, s végezetül: a szélesszalag-hengermű építésének második ütemét jó tervek elkészítésével megalapozni.

Már decemberben elkészült a januári termelési program, s január során már az egész évi feladatokat megbeszélhetjük a műszaki konferencián. Ez is azt jelenti, egyben, hogy már az év elején konkrét feladat...

Az Ikarusból jelentjük:

260 gépkocsi sorsáról döntöttek

Novemberben adtunk hírt adást a fehérvári Ikarus-gyár IV-es üzemének a jubileumi versenyben tett vállalásáról: az évi tervet december 23-ra befejezi.

Akkor, a gyár súlyos termelési helyzetének ismeretében, nagy ígéretnek, merész elhatározásnak tünt ez a felajánlás. Ugyanis a kooperáló partnerek, elsősorban a székesfehérvári Könnyűfémmű, nagymérvű anyag- és alkatrész-szállítási elmaradásuk, meg egyéb körülmények kétségessé tették a gyárban az 1968. évi termelési terv teljesítését. Több mint 260 gépkocsi előállítása forgott kockán, és december 31-re történő kibocsátásuk is óriási erőfeszítést követelt. Érthető, hogy a vállalásra gyárszerte felfigyeltek, hiszen teljesítése egyet jelentett a gyár évi tervének befejezésével.

A kontrollcikk megírására az év utolsó munkanapjaiban kerestük fel az üzemet. Négy munkahely tartozik ide, közötte a végszerelde, ahol a készáru, vele együtt a tervteljesítés sorsa eldől. Ottjártunkkor a szerelővonalon folyt a munka, de már az utolsó alkatrészek kerültek a helyükre és a meósok végezték az átvételt...

Berencsi Miklós üzemvezető nem várta kérdésünket, megérezte újralátogatásunk célját.

— Tervünket, ezzel vállalásunkat is, teljesítettük — mondotta tömören, majd őszintén hozzátette: — Igaz, az utolsó kocsisort nem tudtuk december 23-ra teljesen befejezni, maradt rajta végszerelés karácsony utánra, de ez a szépséghiba a háromnapos ünnep miatt alakult így. becsületén. A dolgozók beváltották ígéretüket, eredményük: 262 gépkocsi kibocsátása év végére, a gyár tervteljesítését jelenti. E teljesítményért elsődlegesen megilleti őket a nyilvános elismerés, a dicséret!

— Amikor megtettük vállalásunkat, éreztük súlyát, de bíztunk az emberekben — mondotta az üzemvezető. — Az üzemnek háromszor ítélték oda a szocialista munkahely címet, és ez kötelezett bennünket a gyár segítésére. Összefogtunk és nagyon kemény munkával megcsináltuk a kocsikat.

A nehéz napokról, a decemberi „hajráról" mások is beszéltek. K. Nagy Sándor főművezető elmondotta, hogy az asztalosüzemből 24-en, a Vörös Október kilencszeres szocialista brigád tagjai mentek át segíteni a végszereldébe. Ponácz Ferenc brigádvezetővel az asztalosok derekas munkát végeztek. De mentek a kárpitosok is, Lelkes István, Varga Imre és mások, ahogy „erősödött" az alkatrészellátás a szereldében. S az üzemhez tartozó festők is folyamatosan továbbították a kocsikat; itt még túlórára sem volt szükség, úgy megszervezték a munkát. Minden munkahelyen rövidítették az átfutási időt, és üzemen belül úgy csoportosították az embereket, ahogy a munka megkívánta. Végső soron mindenki a maga posztján küzdött a vállalás teljesítéséért, és egymást segítve, szívvel-lélekkel dolgozva, sikerre vitték felajánlásukat.

A fehérvári Ikarus-gyár teljesítette 1968. évi tervét. Elvitathatatlan, hogy az eredmény elsősorban a IV-es üzem kollektívájának, az

Áron Nagy Lajos

A Jelenkor rendszeresen
közöl műveivől szepróket

Dévényi Iván: Képzőművészet a
Jelenkorban

Jelenkor 1968 X. n. 883 old.

Orion Nagy Lajos
festő

M.D.K.

Mértatás.

Losonci Miklós: Három kiállítás
Művészet, 1968. október - 46 kép.

MDK

Áron Nagy Lajos

Kiállitási kritika

Müvészet 1968 márc.p.47.

MAGYAR MADÁRTANI INTÉZET OTvH.
BUDAPEST, II., GARAS UTCA 14.
Telefon: 359—123

MIK

Áron Nagy Lajos

Kiállitási hir

Dunaujváros 1968 ápr.6.

Áron Nagy Lajos

Kiáhítása nyílt a Csók Galeriában.

Székesfehérvárom él.

Csüggő hold (szepró).

Tisnovói táj "

Konyp "

Bojás Iván: Áron Nagy Lajos

Négyművelés 1968 I. n. 35 old.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1968 JUL 14
Szabad Föld

1021 Áron Nagy Lajos

A PANNON TÁJ FESTŐJE

Látogatás Áron Nagy Lajosnál

Székesfehérváron, a Pintér Károly utcában van egy régi ház. Itt él *Áron Nagy Lajos* kétszeres Munkácsy-díjas festőművész. Csengetésemre maga nyit kaput. Szűk műtermen megyünk át, a belső szobába vezet. Egy kerek asztal mellett ülünk le, és mint régi ismerősök, együtt idézzük az elmúlt éveket. Neki termékeny, munkás évei voltak. Több vidéki szereplése után, nemrégiben, *Budapesten*, a *Csók Galériában* önálló, gyűjteményes kiállításán 74 képét mutatta be.

Kávéval kínál.

A városról beszél, amely az elmúlt években az alumíniumipar központja lett. S ez a változás a művészt is formálta. Az ötvenöt éves festő a közéletben aktívan részt vesz: megyei tanácstag, képzőművészeti titkár, a helyi gépipari technikum rajztanára. Így hát a művészet oltárán csak nagyon ritkán áldozhat. Pedig Áron Nagy Lajos csendes, ihletett óráiban csodálatos színeket kever és fest a vászonra.

A kiállításra terelem a szót.

— Örültél neki?

— Igen. Jól esett, hogy gondoltak rám!

— Ez rangot ad?

— Természetesen. A vidéken élő festőkről könnyen megfeledkeznek. Mi mégsem élünk úgy benne a művészeti világban, mint a pestiek.

— Az alkotások értékét véleményem szerint nem az határozza meg, hogy ki, hol él.

— Én is azt tartom, hogy a hazai művészet egyetemes. Vidéken élők is lehetnek jó festők, fővárosiak is gyengék.

Áron Nagy Lajos ezt képeivel bizonyítja.

Állok a műteremben és nézem munkáit.

Pár szóban lehetetlen összegezni művészetét, amely a tehetsége mellett egy élet küzdésének, a vasszorgalomnak az eredménye. Kritikusa írja róla: „Nem szájtátó csodákat" fest, hanem képeket csinál. Két dimenziós felületeket készít — tárgyakat —, áhítattal keresve össze palettáján a színeket. S ehhez már csak annyit tennék, hogy Áron Nagy Lajos ereje abban van, hogy fel tudta fedezni a rideg, szinte jellegtelen Fehérvár környéki táj szépségét: művészi erővel varázsolja vászonra a Velencei-tó életét, a vértesi erdők csendjét, a berényi dombokat. A fény és árnyék, amellyel dolgozik, feloldja a kietlenséget, a képeken életre kel az anyag, a mi világunk, amely mellett sokan úgy mennek el, hogy észre sem veszik annak szépségét.

Hallgatunk. A kávéját kavarja, én pedig ünnepi jelzőkön gondolkodom, amelyekkel méltón tudnám jellemezni munkásságát. De csak szürke szavak jutnak az eszembe.

— Mi érdekel? Hogyan dolgozol?

— Az élet érdekel, a táj és a tájban az emberek.

— Az utóbbi években merre jártál?

— Sokfelé. Fejér megyén kívül Bulgáriában, Görögországban és Szlovákiában.

S mesél a visszatérő élményekről, a varázslatos színekről, amelyek aztán képein elevenednek meg. A festmények hangulatát magamba zártam, s ízelítőül íme kettő: Bolgár táj; kéklő tenger, mögé fut az út, a hídon emberek állnak, nézik a hullámzó tengert, a kövezeten útépítők. Felejthetetlen élmény, mintha újra a bolgár tengerparton járnék. Erdei táj: vibráció az erdőben; fény és árnyék játéka. A festmény nyugalmat áraszt.

Egyéni hangú, lírai művész Áron Nagy Lajos, aki belső élményvilágát festi vászonra. Régi tanulmányát mutatja, egy vázlatot, amelyet még grafittal vetett papírra. Valamikor a Fehérvár környéki parasztasszonyok mozdulatait leste el, figyelte meg, s olyan jellegzetesen tudta megrajzolni, hogy jobb, mint az eredeti modell! Így csak élesszemű, tehetséges művész tudja meglátni, megálmodni, s képekben kifejezni magát és a körülötte zajló világot.

Gali Sándor

Kapáló asszonyok

(Áron Nagy Lajos grafikája)

A SAS, a skandináv légiforgalmi társaság az elmúlt héten újabb légijáratot indított a Budapest—Koppenhága—Stockholm útvonalon. Képünkön: az első járat légikisasszonyait üdvözli László József, a SAS magyarországi megbízottja

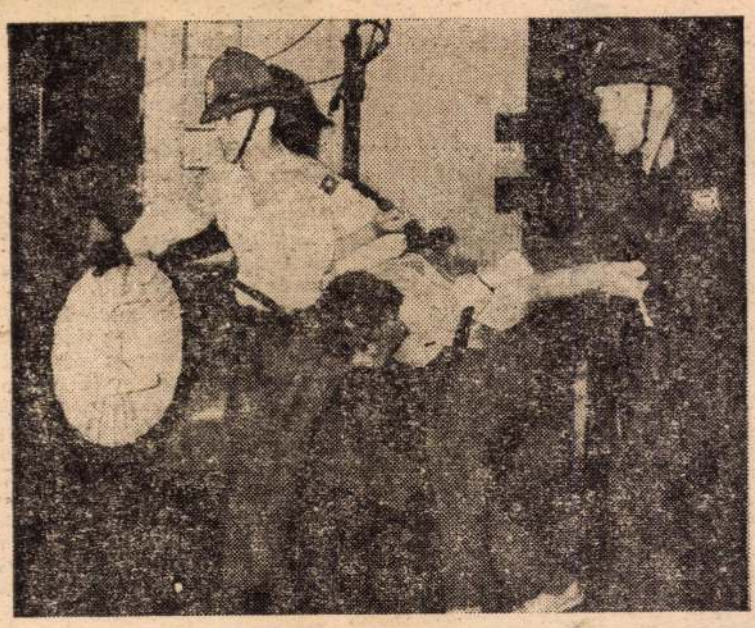

Zürichben is tüntettek a diákok. Amint látjuk, a rendőrség nem bánik velük kesztyűs kézzel.

Vasúti szerencsétlenség a Párizs—Lyon közötti vonalon

MDK

Áron Nagy Lajos

"iállitási kritika

Magyar ifjuság 1968 máj.3.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

1968 JÚL 7.

Műteremsarok

ÁRON NAGY LAJOS

festőművész

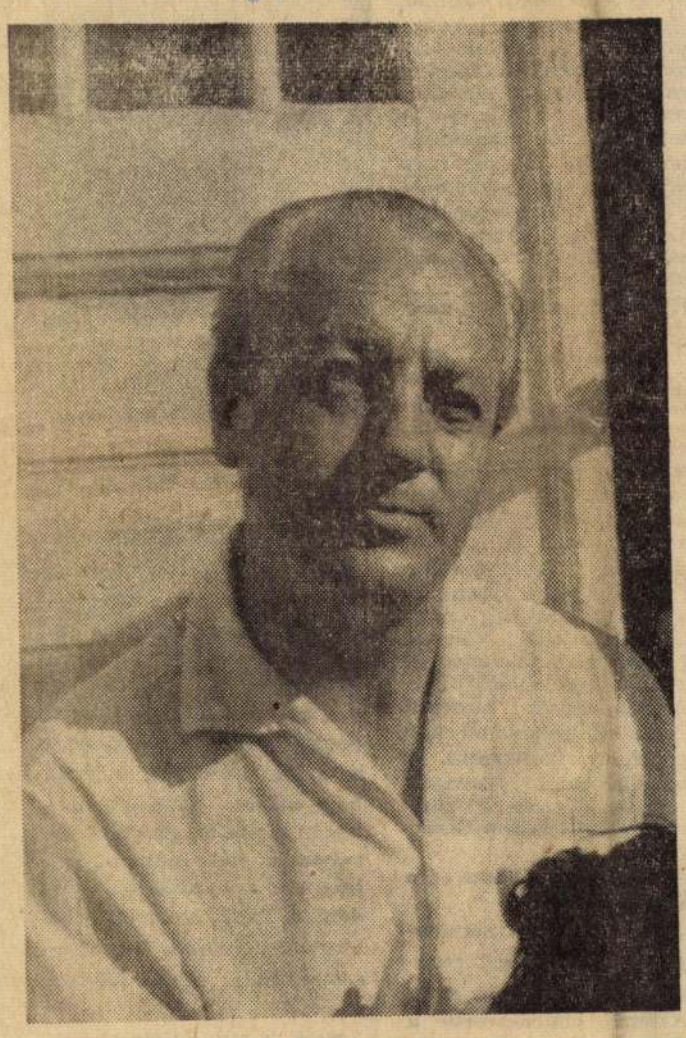

Fehérvári festő. Bár, egészen véletlenül nem itt született. Szülei fehérváriak voltak; egyéves korától már ő maga is itt él. És nem csak a lakóhely szerint tartozik ide. Kötik a munkája, a családja, — köztük is a legkedvesebb a legkisebb: kisunokája, Kati — köti a művészete, s az a szívvel lélekkel teli odafigyelés, ahogyan városának problémái, fejlődése érdekli.

— Ennek az ezeréves városnak arculatán lenyomatot hagyott minden század. Évről évre fedeznek fel újabb településeket a rómaiak idejéből, István király korából... De ugyanilyen korszakot megőrző hangulata van a barokk Fehérvárnak, s jelentősek a klasszicizmus emlékei is. Nagyon fontos lenne, hogy századunk is megfelelő módon hagyjon emléket maga után. Tudom, elsőrendűen fontos a lakásproblémák megoldása. De tekintsük ugyanilyen fontos feladatnak azt is, hogy ezek az új települések ne egyarcú, „prizniceS" házak legyenek — olyanok, mintha borogatást tettek volna az erkélyek alá! —, hanem használják ki az új, paneles anyagoknál adódó variációs lehetőségeket. Legyen több egyedileg tervezett épülete Fehérvárnak is, mint például Szolnoknak. (A felépülő Technika Háza — ahogyan a tervekből láttam — méltó lesz a városhoz is, a huszadik századhoz is.)

— A város gondjai Önt, mint a város lakóját érintik. Művészete azonban elsősorban a természethez kötődik. A napfény, a víz, a kövek, a kavicsok szerepelnek képein.

— Nagyon szeretem a természetet. Bolyongani a Bükkben, megfigyelni a harmatcseppet a levélen, a kavicsokat, a mohos köveket. Vagy a Velencei-tó szépségét...

— Hogyan „fedezte fel" festészete számára a Velencei-tavat, amely a Balatonhoz képest kevés témát nyújtott a festőknek?

— Én is a Balatonnal kezdtem. Fiatalkoromban kaptam egy tihanyi ösztöndíjat, s akkor évekig jártam Tihanyba, festeni. A Balaton különös opálja valami csupa-szín atmoszférát teremt a tó körül. És az északi parton, például Badacsonyban az őszi vöröslő nádas merőben egészen más világ. A Velencei tóban és partjain ezzel szemben valami romantikusan ősi hangulatot fedeztem fel és ezt próbálom megfesteni. Itt még nem nyesettek a fák, a természet a maga érintetlenségében él. A mai ember, aki már beszorult a városba, a technika vívmányai közé, mérhetetlenül vágyódik a természetbe. Ezért szaporodtak el korunkban a sátrazók, a turisták. Az ember csak a természetben tud igazán regenerálódni. Én ezt az újjáteremtő természetet szeretném ábrázolni, s ehhez a legérintetlenebb modellt, a Velencei-tavat választottam.

— Könnyen fest?

— Ha már odajutok, könnyen. De addig... Előfordul, hogy évekig érik egy vázlat, formálgatok rajta, amikor egyszerre érzem: most érett meg az élmény. S akkor már megy. Néha az is előfordul, hogy eszembejut egy tárgy, amit nagyon régen figyeltem meg, s azonnal meg is festem, mint egyik utolsó képemen a felvidéki erdő egy mohos kövét. A természet, mégha ugyanazt a tájat szemléli is az ember: mindig, a nap, az évszak minden órájában más és más. Egy-egy öreg fa milyen más reggel és este! (És ha kivágják, ha már nem találom, mintha egy régi jóbarátot vesztettem volna el.)

Lakásának verandája, s egy szobája a műterem. Képek mindenütt. S készülőben lévő képek, féligkész képek egész sora. A nyárnak, a kinti ragyogásnak most talán két képe felel meg — vagy talán úgy mondanám: ebben a nyárban ez a két kép ragad meg legjobban. Az egyik kész, másik készül. Tó, napfényben — mindkettőnek ez lehetne a címe. A kész képen a fehéres ragyogás símán gördül és tükröződik a tó vízében. Mellette a türkiz víz és az ég önmagában is görcsös festési módja még jobban kiemeli a napfény könnyű játékát. Bele lehet markolni ebbe a hullámtaréjba, oly plasztikus. (Csak az ember már tudja: a hullámtaréj, bármennyire is a valóság része, nem markolható. Mint ahogy a művészet sem...)

A másik kép napja úgy öleli egybe az eget és a vizet, hogy csak a kettő találkozásánál hagy leheletnyi különbséget. És ez az ég, ez a víz is kék, de sok mégis benne a szürke. Ráismerek: ez a lagúnás szürkeség a Velencei-tó sajátja!

Öröm a ráismerés a közönségnek, a festőnek egyaránt. Ilyenkor a festő idegenvezetővé lép elő, új és új arcát mutatja meg a már ismert tájnak. S a legjobb vezető, aki nemcsak a tanultat mondja: szereti is azt, amit bemutat. Áron Nagy Lajos ilyen.

Torday Aliz

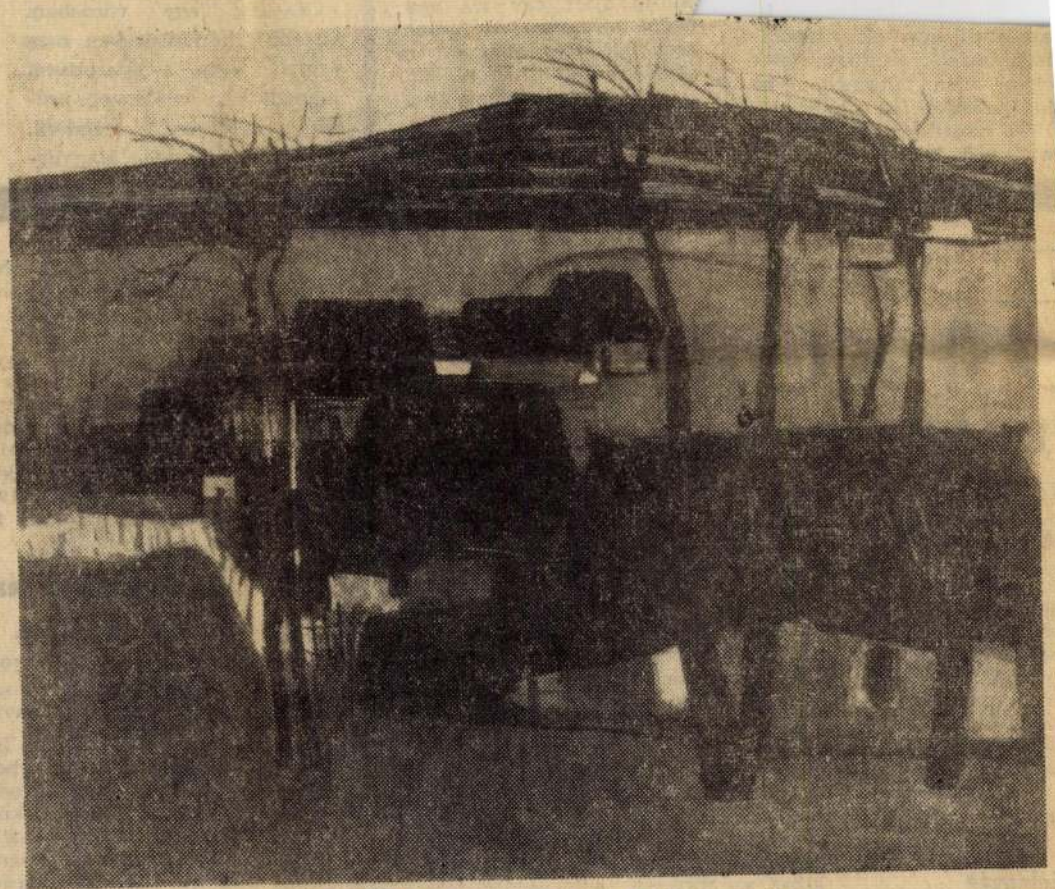

Felvidéki táj. Aron Nagy Lajos festménye.

ZS (4)

tussolóig

műve — nyerte. 1960-ban etör a gesztus-festészet - színek kavargása, lát- ató cél nélkül —, 1962- en pedig a pop art James ine zöld tussolójával. Aki igigéli a nyugati művé- et áramlatait, annak a ámára világos, logikus, t dialektikus a fejlődés. z absztrakció, a céltalan, ondanivaló nélküli dekor gesztusfestészetben túléli agát, ellenében megszü- tik az az irányzat, amely larakja kép helyett a emétlapátot, a három ymásbarohant autó ron- át, ezzel prezentálva: ven a világ, ilyen egysze- i, vagy ilyen borzalmas. ajd jön a szintézis: a 64- s nagydíj KEMÉNY Zoltán agyar származású svájci obrászé, aki bár elvonat- oztat a konkrét tartalom- ól, formailag a valóság alaján marad drót- és cső- erkezeteivel, s ugyanak- or alkotásainak struktu- ája, ritmusa mintegy ki- onata életünk, gépesített chnikai századunk lükte- sének.

Magyarázatot — vagy ha gy tetszik: okozatot — az gyik nagy teremben kiál- tott múltszázadi festő unkáiban találok. Ippoli- o Caff 1809-től 1866-ig élt. s ő volt a mai fényképe- ző turisák őse. Bejárta a világot: akvarelljei ezerfé- e Rómát, Törökországot, Athént, Egyiptomot, Jeru- zsálemet mutatnak be. Ko- ra száguldó riportere! Csak nem fényképezőgéppel, ha- nem ecsettel dolgozott. S az önként adódó magyará- zat: a festők célja mindig valaminek a bemutatása, felfedezése a néző számára. Csoda-e, ha a huszadik század festője már nem Egyiptomot akarja bemu- tatni, ahová társasutazás- sal el lehet jutni — vagy ha éppen be is mutatja, nem úgy mutatja, ahogy látszik — hanem a mikro- és makrokozmosz világába vezet a konstrukciók és belső ritmusok világába, amelyet még nem fedez- tünk fel magunknak.

A Pesaro udvarán egy fekvő kő-óriás. Szobor, de úgy alszik, hogy szinte halkabbra fogom a lépteimet. Feje alá rakott karja szögletében egész kis tengerszem gyűlt össze. Egy rokonszenves angol úr igyekszik kimerni a vizet, amikor látja, hogy szeret- ném lefényképezni.

Délután még egy múzeu- mot megnézek: a Velence környéki iparművészek ki- állítását, utána leülök a Rialto alatt egy kis ven- déglő teraszára és élve- zem, süttetem magam a végre előbújó nappal. Tu- lajdonképpen nagyon bol- dog vagyok.

Torday Aliz

az, amit egyesek csodál- nak, mások szidnak; csak egyet nem tehetnek, nem hallgathatják el létezését. 1958. nagydíját egy egészen egyszerű tájkép — Licini

Agárdy Gábor

a Magyar Népköztársaság érdemes művésze

A most befejeződött színházi évadban havonta ötvenkét előadásban lépett színpadra. Ez legalább kétszerese az átlagos színészi teljesítménynek. Agárdy Gábor ugyanis nem egy, hanem két színháznak tagja. A Nemzeti Színház előadásai után átrobog a Mikroszkóp színpadra, ahol színésztársaival együtt egészen más világot kell megteremtenie. Itt ugyanis a Bánk bán szatirikus átdolgozásában, mikroszkóp változatában játssza Petur bán szerepét.

Humoros szerepeket megformálni — mondja Agárdy Gábor —, a megfelelő hangvételt eltalálni, rendkívül nehéz feladat. Természetesen a Nemzeti Színház klasszikus darabjai is nagy igényt támasztanak a színésszel szemben. Mindent összevetve nagyon kifárasztott ez az évad. El is határoztam, hogy semmi munkát nem vállalok nyárra, de a sors és a közönség másként ítélt felőlem. Váratlanul felhívtak telefonon és közölték, hogy a KISZ közvéleménykutatást hirdetett az Egri csillagok című film szerepeinek kiosztására, és huszonkilencezer szavazattal engem „hoztak be" elsőként, hogy eljátsszam Sárközi cigányt.

— Bizonyára jólesett ez a népszerűség?

— Az ilyesminek mindenki örül. De meg kell mondanom, nem csupán a siker foka teszi emlékezetessé a szerepeimet. Játszottam például a Dundo Maroje című népi komédiában, amely megbukott, nekem mégis egyik legkedvesebb alakításom. A siker fontos része, de mégis csak egy része ennek a pályának, az igazi életelem maga a színház, a játék.

Játszom, mióta csak megvagyok, — teszi hozzá kicsit elgondolkodva —. Szegeden lakott a családunk, s én nem lehettem több hatnyolc évesnél, amikor betoppant egy szomszéd, a szegedi színház tagja, mondván, hogy gyermekszínészt keresnek. Így kezdődött, s a szegedi színháznál eltöltött évek után, immár nem gyermek, hanem ifjú színészként több mint egy évtizeden át vándor társulatokkal jártam az országot. Általában három hónapot töltöttünk egy városban. Kisebb helyiségekben még annyit sem, s játszottunk klasszikust, modernet, prózát, operettet, mindent. Nincs olyan vidéke Magyarországnak, ahol meg ne fordultam volna.

— Manapság ritkán jutok vidékre. Néha lemegyünk Székesfehérvárra a Nemzeti Színház társulatával, a közönség zsufolásig megtölti a hatalmas kőszínházat. Az ünnepi filmbemutatókon pedig, ahol beszélgetésre is nyílik lehetőség, kiderül, hogy milyen tudatos a művészet élvezete. Egerben, de másutt is évek múltán emlékeztek a helybeliek például a Svejk színpadi változatában nyújtott alakításomra, Katz tábori lelkészre.

Nem találta különösnek, hogy még filmankéton is inkább színpadi szerepeit emlegették?

— Nem, talán azért, mert magamnak is sokkal nagyobb élményt nyújt a színház. Sokat filmeztem, de csak egy maradt igazán feloldhatatlan emlék: a Szegénylegények.

A színház őszinte szeretete, csendül ki minden szavából. Értőként beszél egy berlini diszlettervről, (ő maga is fest, maga készíti például maszktanulmányait) Peter Weiss Vizsgálatának hamburgi és amerikai előadásairól, a Hochhut Helytartója körüli vitákról. Lánya Agárdy Ilona is színésznő lett.

— Olyan pálya ez, ahol tehetség híján esetleg nagyon boldogtalan lehet az ember. Nekem mindig örömet adott a játék, és ennél is többet, igazi boldogságot az idén elnyert kitűntetés: a Magyar Népköztársaság érdemes művészének címe.

Zilahi Judit

a

USI KÖRKÉPEK

FEHÉRVÁRCSURGÓ

az időre, amikor a valamiféle pa- ennie. Akkoriban köznapi nyelvé- a, akár a patika- zert a falun élő es veszedelemmel surgói gyógyszer- várom, hogy mai rrel beszélgethes- ykedő gyógyszeré- elekóstoljak köz- zetébe, illetve a lun élő ember vi- zem, — s azt hi-

jelenség

anolyan bizalom- mint az orvosá- hoz, szeretik, becsülik a gyógyszerészeket s büszkék arra — ez sem elszigetelt csurgói jelenség — hogy szép, kulturált gyógyszertáruk van. Ez a kérdés egyik oldala. A másik az, hogy falusi népünk hallatlanul igényes a gyógyszerfogyasztásban, tehát a „gyógyszeres ország" jelzőt nemcsak a városi lakosság rohamosan megnövekedett gyógyszerfogyasztása, s a magyar gyógyszeripar világhírneve teremtette meg, hanem hozzájárult falusi népünk gyógyszerigényének fokozódása is.

Hallom itt például, hogy ebből a hangulatos, s egy idős amerikai magyar házaspár házában működő csurgói gyógyszertárból töméntelen fájdalomcsillapítót, nyugtatót visznek el a betegek, betéve ismerik a gyógyszerek nevét százával, ezrével fogyasztják havonként a salvadort, a demalgont, kalmopirint, barbamidot, a nyugtatók közül az andaxin a legkeresettebb, de viszik a sevenalettát, tardillt, trioxazint, s nagyon jól tudják, hogy a legmodernebb ilyen medicina a seduxen.

Nem szégyellem, hogy mindezek közül én csak egy-kettőnek a nevét ismerem, amint első hallásra azt se tudtam volna megmondani, mi az a polivitaplex, amit a csurgói asszonyok tömegesen vásárolnak a gyerekeik táplálására, s azt se tudtam — ők tudják — hogy a lactorisan ugyancsak elsőrendű gyermektápszer. Azt azonban kortörténeti adatként ide írom még Thurzó Kálmánné tájékoztatása alapján, hogy a gyógyszerpiacon nemrég megjelent seduxen nevű nyugtatóból a csurgói nép 1968. első negyedében 190 tíztablettás csomaggal fogyasztott, s az is figyelemre méltó, hogy

töméntelen kézfinomítót vásárolnak

a csurgói patikában.

A gyógyszertárt 1958-ban nyitották meg, akkor havi 20 ezer forintos forgalomra tervezték, 1967-ben elérték már havi átlagban a 67 ezer forintot.

Ezekután Nagy István, a helybeli születésű tanácselnök, akit ebédre készülődve leptem meg, s most a tanácsi irodában vár, azt javasolja, hogy nézzünk át a klubkönyvtárba, mert özvegy Sáfár Sándorné könyvtárost később nem találjuk, fontos ügyben el kell utaznia. Hát érdemes volt átnéznünk. Mert a félórás látogatás során módomban állt megismerkedni a kor igényeinek minden tekintetben megfelelő klubkönyvtárral, amely ebben a szerkezetében nemcsak az ilyen 2200 lelkes

Áron Nagy Lajos

Munkácsy dijas festő,alkalmi kiállitása nyilt a győri Mücsarnokban.Több,mint félszáz festményt bemutató kiállitás L. Szabó László nyitotta meg.

Magyar Hirlap 1969.2.évf.227/6

MDK

Áron Nagy Lajos, Jestő

Félnáznál több művéből
kiállítása nyílik meg Győrött.

—: Kulturális Lírek 7.

Népszabadság, Bp. 1969. aug. 19.

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György ut 41.

Áron Nagy Lajos

Velinszky-pieta c. lépse nyerte meg 19 mű közül a Tanácsköztársaság 50. évfordulójára meghirdetett képzőművészeti pályázatot.
(Szekesfehérvár Csók István galéria)

Kiállítási kórnika

Magyar Hirlap, 1969. április 6. 7. l.

Áron Nagy Lajos

MTI SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HÍRLAPKIADÓ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

MAGYAR HÍRLAP

Budapest

1981 AUG 18

G. Sz. L.

ÁRON NAGY LAJOS Munkácsy-díjas festőművész alkotásaiból kiállítás nyílt vasárnap a győri Műcsarnokban. A több mint félszáz festményt bemutató tárlatot Z. Szabó László győri tanár nyitotta meg.

1021

Áron Nagy Lajos

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NÉPSZAVA
Budapest

1960 AUG 19

HORIZONT

— A szegedi ünnepi hetek harmadik nyilvános orgonahangversenyét hétfőn este rendezték a Fogadalmi templomban. A dóm világhírű orgonáját ezúttal bayreuthi művész, Viktor Lucas szólaltatta meg. Műsorán Bach, Mendelssohn és Roger művei szerepeltek.

— Vasárnap a győri Műcsarnokban kiállítás nyílt Áron Nagy Lajos Munkácsy-díjas festőművész alkotásaiból.

— A pannonhalmi Monostor főkönyvtárában kiállítás nyílt vasárnap az apátságban őrzött kincsekből. A négy napig nyitva tartó kiállításon látható többek között István király 1001-ből származó kiváltságlevele, valamint a tihanyi apátság 1055-ből származó alapítólevele.

— Hétfőn reggel a Ferihegyi repülőtérről több hetes küföldi turnéra indult a Magyar Néphadsereg Művészegyüttese. Katonaművészeink szeptember 1-ig a Lengyel Népköztársaságban vendégszerepelnek, majd onnan Szlovákiába utaznak.

1968 márciusában Budapesten kezdeményezett.

A szolidaritási világtalálkozó programját *Angelo Oliva*, a DIVSZ elnöke ismertette. Hangsúlyozta, hogy *a helsinki konferencia azoknak a fiataloknak a találkozója lesz, akik szolidaritást vállalnak a vietnami nép ügyével.* Ez az ifjúság pedig azt akarja, hogy a

Európa, Ázsia, Afrika és Amerika haladó erőit, köztük az Egyesült Államok ifjúságát is. Az USÁ-ból eddig *10 szervezet* részvételét jelezték.

A találkozón előadásokat, munkaértekezleteket rendeznek, napirendre tűzik az amerikaiak Vietnamban elkövetett háborús bűneit, a párizsi tárgyalások kérdését s meg-

Áron Nagy Lajos
festő

MDK

Tanácskozáson vett részt Tatán.

Gy. B.: Üzenetet hoztak a pörösök.
Fejér Megyei Hírlap: 1969 okt. 28.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor utca 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

MAGYAR HIRLAP

APR 6

is kiállítottak.

SZÉKESFEHÉRVÁROTT, A CSOK ISTVÁN GALÉRIÁBAN a Tanácsköztársaság 50. évfordulója tiszteletére meghirdetett képzőművészeti pályázat legjobb alkotásaiból nyílt kiállítás pénteken. A 19 bemutatott alkotás közül az első díjat Áron Nagy Lajos Velinszky-piéta című festménye nyerte.

1021

1969 FEB 5
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

Áron Nagy Lajos

14 fiatal vasi képzőművész – 67 műalkotá-

1024

Február 19-én nyílik a kiállítás

Tegnap a szombathelyi Ifjúság Háza nagytermében neves képzőművész szakemberekből álló bizottság (*Áron Nagy Lajos, Drimmer László, Patay László* és *Somogyi János*) bírálta el a *Fiatal Vasi Képzőművészek Csoportja* közelgő kiállítására beküldött munkákat. A fiatal vasi művészek *második* közös tárlatára 67 festményt, grafikai és kerámia alkotást választottak ki. *A 14 jelentkező* mindegyike bejutott a kiállításra; műveik közt van olajfestmény, akvarell, tusrajz, filctollrajz, rézkarc, monotípia, pasztell, kerámia kép és egyéb technikával készült munka. A fiatalok közül Vértesi Péter, Simon Iván, Geszler Mária és mások többször is részt vettek közös tárlatokon, a csoport öt *fiatal tagja* pedig most jelentkezik *először* kollektív tárlaton első jelentősebb műveivel. A kiállításnak a szombathelyi *Művelődési és Sportház* ad otthont, a megnyitó február 19-én lesz. Az Ifjúság Háza segítségével működő csoport jelentős támogatást kap Vas megye tanácsa végrehajtó bizottságától is.

ar?

A berlini
nya határidő
ervezett 361.4
város minden
ságírók, akik
több cikket
a kihívás tor-

xanderplatztól r
sal jutottam L
magában foglal
elsőt Berlin—K
a potsdami tá
Genshagener He
14 ezer lakosú
délre, néhány
száz lelket szá
megalapítása ót

lalkoztatott" rétege, összesen
s és alkalmazott az IFA dol-
181 magyar fiatal szakmun-
yien a, kétszintes Mittelgang-
katosok, hegesztők, vágók, pré-
, marósok, 30 fő kivételével
A présműhelyben három mű-
znak, a többi — kb. 150 fő —
n.

—4 ágyasak, központi fűtésesek,
z társalgó, fürdőszoba (állandó
zel), berendezett konyha (gáz-
őszoba, beépített szekrénysor
ötetes könyvtárukat a maguk-
önyvek összeadásából alapítot-
rvezettől most kapnak 800 kö-
az üzem egyenjogú munkásai,
ati könyvtárában is találni ma-
et, jelenleg 150 kötetet. Két
an rádió, televízió, lemezjáté-
ellett szórakozhatnak, a városi
t egyik napján az övék. Az
sági szövetség kezdettől fogva
kapcsolatot tart a magyarok-

1969. február 5. Szerda

Áron Nagy Lajos

1

Képe szerepel az Érsak-
dunántuli Képzőművészeti tárlaton
a Műcsarnokban

Rideg Vátor. Népszava 1969 szeptember 12
2 old.

Áron Mapy Lajos

2

„Kő és csoka" c. Tepe
emlétve

Nápszava 1969 szeptember 12
2. old.

Áron Nagy Lajos 3

„Álom az erdőről" c. Zépe
emlitve

Népszava 1969 szeptember 12
2. old.

Áron Nagy Lajos

4

„Dekorativ táj II." c. Tépe emlékoe

Népszava 1969 september 12
2. old.

Áron Nagy Lajos

... az egyéni bemutatók közé tartoznak a megjelen élő művészek: Monos József, Áron Nagy Lajos, Laborcz Ferenc, Ballagó Imre, Taufner Vidor, Brancsics József stb. szép egyéni kiállításai vagy pályakezdő művészek önálló bemutatói.

Bodri F.: Fehérvári krónika.
Jelenkor XII. évf. 2. sz. 1969. febr. 143. l.

3) Áron Nagy Lajos
festő"
nyok", „Napfoltok", „Kő" és moha", „Kő"-
fej."

Heitler Bízló: Á. N. L. kiállítása
Telenkov, Pécs 1969 XII.

2) Áron Nagy Lajos
festő

messég „Tájpoézis", „Bodota", „Mese-táj", „Tájbalett".

Nonfiguratív képein a festék alakulását kézzel irányítja.

Művei: „Álom az erdőről", „Benolélet körektől", „Gyökérzet a vízben", „Felkőfoszlá-

Hkitler bízló: Áron Nagy Lajos kiállítása
Jelenkor, Pécs 1969 XII. 1101–1102

1) Áron Nagy Lajos.

festő

Székesfehérvári művész-tanár.

Több, mint félszáz művéből – főként olajfestményeiből – a Győri Műcsarnokban kiállítást rendeztek.

A gonacheok közvetlen természetmegtigyelés nyomán készültek.

Gyakran válik jelenzővé műveiu a sejtelt-

Heitler Bízló: Áron Nagy Lajos kiállítása Telenkor, Pécs 1969 XII. 1101.

Áron Nagy Lajos

Kiáhítása volt
Székesfehérvárott

Bodzi Ferenc: Fehérvári krónika

Jelenkor 1969 feb.

1989 AUG. 2

1021

KISALFÖLD

Áron Nagy Lajos kiállítása

A győri nyár rendezvénysorozatának jelentős eseménye Áron Nagy Lajos Munkácsy-díjas festőművész kiállítása. Csak üdvözölhetjük a győri műcsarnok gazdáinak azt a helyes és egészséges törekvését, hogy széles skálán igyekeznek bemutatni tájegységünk különböző műfajban dolgozó alkotóit a szakköri tagoktól kezdve a népművészekig, s eközben nem feledkeznek meg arról sem, hogy hajlékot adjanak rangos művészek munkáinak is.

Áron Nagy Lajos neve, híre rég túljutott szűkebb pátriája, Székesfehérvár határain, munkáit országos tárlatokon, sőt külföldön is láthattuk. Több évtizedes gazdag munkásságát egy kiállítás nem képes bemutatni még gondos válogatással sem. Úgy érzem, e győri tárlatnak nem is ez a célja. Nem valamiféle hátratekintés, felmérés, hiszen a képekből líraiságuk ellenére olyan erő, férfiasság, szenvedélyes kísérletező kedv árad, amely arra enged következtetni, hogy Áron Nagy Lajos érett festőként sem tekinti lezártnak eddigi életművét, új, korszerűbb kifejezési formák után kutat, hogy gazdagíthassa művészi eszközeinek tárházát.

A Művészeti Lexikon szerint tájképfestő. E megjelölés manapság egy kissé lebecsülő hangzású. Általában olyan festőt jelölünk vele, aki megelégszik a természeti látvány forma- és színvilágának egyéniségén átszűrt rögzítésével. Hogy mennyire nem szabad általánosságban ítélkeznünk, azt ez a kiállítás is bizonyítja. Áron Nagy Lajostól mi sem áll távolabb, mint hogy egy táj motívumainak krónikása legyen. Művészi alapállását tekintve lírai alkat, de a természetből vett motívumokat felruházza olyan tulajdonságokkal, amelyek az ember megjelenése nélkül is létünk megfejthetetlen titkairól, az élet kiaknázhatatlan gazdagságáról, változatosságáról, szépségéről vallanak. Így talán kézenfekvő a következtetés, hogy Áron Nagy Lajos nem a hagyományos értelemben vett tájképfestő, hanem olyan művész, aki a maga módján a művészet eszközeivel igyekszik választ adni a mellének feszülő kérdésekre. Vásznain a fák, gyökerek, dombok, házak nem önmagukat jelentik, hanem a földi lét mérhetetlen gazdagságának, rejtett szépségeinek, örök változásának hordozói. E nemes szándékot kultúrált, artisztikus, festői eszközökkel jeleníti meg. Tisztán csengő zöldjeivel, sokféle kékkel, markáns feketével adja meg e maga teremtette világ hangját, amit csak gazdagít a felületi hatások végtelen változatossága.

A művészt úgy tartják számon, mint a dunántúli, a pannon-ihletésű festészet gondolatának legkövetkezetesebb képviselőjét. E gondolat rendkívül időszerű és indokolt, hiszen a szép, változatos dunántúli táj legalább annyi festői lehetőséget kínál, mint az Alföld. Áron Nagy Lajos művészetében e szándék már testet öltött. Nem kell másra utalnom, mint a varázsos, intim domboldalakra, vagy a Velencei-tó rejtett szépségeinek festői felfedezésére. A megszokott és megszeretett dunántúli tájak mellett kitekint az országhatáron túlra is, hogy motívumkincsét a görög tengerpart, vagy a szlovákiai hegyvidék új formákat, színeket kínáló elemeivel gyarapítsa.

A kiállítás anyaga annyira egységes, hogy nehéz külön kiemelni műveket. Néhány kép mégis megérdemli, hogy cím szerint említsük: így a lírai hangvételű Görög táj, a Demenova, a Tájpoézis vagy a különös szépségű Szlovák táj. Megkapóak forma- és színgazdagságukkal, frissességükkel a liptói guachok.

Végigsétálva a kiállításon, tiszta csengésű festői világot ismerhetünk meg, olyan em-

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRSZERZŐ BUDAPEST, IX., Ülői út 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-126
KISALFÖLD
Győr

Nagy iram, változatos kü

P. Textiles – M

Pápa, 3200 néző. Vezette: Vadas Gy.

Nagy érdeklődés előzte meg Pápán a bajnoki táblázat első és második helyezettjének rangadóját, melyre a két együttes a következő összeállításban lépett pályára:

P. Textiles: Szép — Nyári, Áldozó, Horváth B. — Zsenyák, Varga — Horváth A., Szücs, Krasnyánszky, Horváth K., Gombás (Szabadkai). Edző: Tóth II. József.

MÁVDAC: Tóth L. — Nyers, Kovács, Nagy J. — Egyed, Lénárt — Révai, Tóth S., Pálos (Müller), Szekeres, Sárosi, (Kursits). Edző: Fehérvári Alfréd.

Erős iramban, hazai támadásokkal kezdődik a mérkőzés. Az 5. percben már harmadik szögletét rúgja a Textiles. Egy perc múlva Zsenák nagy lövése a kapufán csattan. Feljön a MÁVDAC, Lénárt lövését védi Szép. Változatos, jó iramú a küzdelem. Áldozó nagy szabadrúgását Tóth L. óriási bravúrral védi. Tóth S. lő helyzetben mellé, majd Pálos és Révai lövései foglalkoztatják a hazai kapust. *A 25. percben egy szögletnél Nyers kezére pattan a labda. A játékvezető tizenegyest ítél! Ezt Áldozo lövi a bal sarokba. 1:0.* Feljön a MÁVDAC ismét, egymás után vezeti veszélyes akcióit a vendégcsapat, de a be- pedig Szücs l gólhelyzetben.

Szünet után is öldöklő iramban folytatódik a játék. A kitörő Pálost Áldozó szabálytalanul szereli, a büntetőt a lé mellé lövi a középcsatár. Az 50. percben tűzijáték a győri kapu előtt: Krasnyánszky, Horváth K. és Szücs lövéseit védi bravúrral Tóth L. Az 55. percben Nyárit állítja ki a játékvezető durvaságért. A 75. percben egyenlít a MÁVDAC. *Egyed jó átadásával Pálos a jobb szélen tör előre, remek beadását Tóth S. a tétovázó pápai védők között öt lépésről bevágja. 1:1.* Az egyenlítő gól után mind a két csapat visszaesik, s az eredmény tartására törekszik. Sikerrel!

patyán zajlott le. Óriási iram és igen változatos küzdelem jellemezte végig a mérkőzést. A Textiles a kilencven perc során többet támadott, mint ellenfele, gólhelyzete is több volt, mégis igazságos az eredmény, mert a MÁVDAC tartalékos együttesével kiegyenlítetté tudta tenni a játékot, és lelkes, szervezett játékával biztosítani tudta az értékes pontot.

A MÁVDAC csapatában Tóth L., Kovács, Egyed és Tóth S. játéka emelkedett az átlag fölé, a Textilesből pedig Szép, Áldozó, Zsenák, Szücs és Krasnyánszky tűnt ki.

K. H.

Kézilabda

Fekete vasárnap az

A vasárnapi forduló kiemelkedő eseménye volt a Bp. Elektromos győri játéka. A bajnoki táblázat első helyén álló fővárosi együttes közepes játékkal is biztosan győzte le a Textilest. A női csapat nagy gólarányú vere- tak mit kezdeni a szorosan a vonalon tömörülő védőfallal. Támadójátékukra jellemző, hogy a 20. percig mindössze két gólt sikerült elérniük mezőnyjátékból (15:8). Az utolsó 10 percben könnyed játékkal is növelni tudta

Kiállítás a Tanácsköztársaság 50. évfordulója tiszteletére

A kiállítás megnyitása.

A Tanácsköztársaság 50. évfordulója tiszteletére jubileumi kiállítás nyílott Székesfehérváron, március 21-én, az István király Múzeumban. A kiállításon részt vettek a megye, a város párt- és állami szerveinek vezetői, a Tanácsköztársaság egykori harcosai, és a város társadalmának képviselői.

A kiállítást Csóka János, a Hazafias Népfront megyei titkára és Papp László, a megyei tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője nyitották meg. A megnyitó hangsúlyozta, hogy tisztelegni és emlékezni jöttünk erre a jubileumi kiállításra, mely a 19-es vörös virradatot hivatott felidézni számunkra. A falakon és a vitrinekben látható fényképek, újságok, eredeti okmányok, kéziratok — a korabeli dokumentumok hiteles erejével szólnak a nagy történelmi időről. Bár az itt látható emlékek, képek a forradalom egy-egy mozzanatát, harcos demonstrációját, vagy éppen népjóléti intézkedéseit örökítik meg, ezek az apró mozaik-kockák egységes képpé rendeződnek és híven fejezik ki a Tanácsköztársaság népforradalmi jellegét és mély humanizmusát.

A dokumentumokat ezúttal mint tanúkat idéztük meg erre a jubileumi kiállításra, hadd szóljanak az utókorhoz a betűk, a fényképek erejével. Ám eljöttek erre a történelmi találkozóra más tanúk is: a forradalom Fejér megyei szemtanúi, pontosabban harcosai, veteránjai, akik konok hittel és bátorsággal álltak a „világot megforgatók" hadirendjébe.

A bevezető méltatta a Tanácsköztársaság intézkedéseit, 133 nap hősi tetteit, majd Papp László, a megyei tanács vb művelődésügyi osztályának vezetője bejelentette, hogy a Fejér megyei Tanács V. B. és a Hazafias Népfront Fejér megyei Elnöksége nevében meghirdetett képzőművészeti pályázat eredményesen lezárult. — Megyénk képzőművészei gazdag, színvonalas anyaggal jelentkeztek a hármas évforduló — az 1918-as polgári demokratikus forradalom, a KMP megalakulása és a Tanácsköztársaság 50. évfordulója — tiszteletére rendezett pályázaton. A pályázaton első díjjal és 6000 forinttal Áron Nagy Lajos kétszeres Munkácsy-díjas festőművész, Velinszky pieta című alkotását, második díjjal és 5000 forinttal Kiss István festőművész Őszirózsák című alkotását, harmadik díjjal és 4000 forinttal Francsics József Hősök voltak című művét jutalmazták. A negyedik díjat és az ezzel járó 1000 forintot ifj. Koffán Károly Szamuely Tibor című grafikája érdemelte ki. A pályázatra érkezett és elfogadott műveket ez év április 4-én mutatják be a Csók István Képtárban.

A megnyitó és a pályázat eredményhirdetése után az ünnepség résztvevői megtekintették a kiállítást.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

...ódik hónapjába lé-
Dél-vietnami Nem-
felszabadítási Front
...zívája és ennek előbb-
...ob éreztetnie kell hatá-
...t a párizsi zöld-asztalnál
...is. A Front szinte állandó-
suló támadássorozata ugyan-
is teljesen kihúzza a talajt
mindenfajta olyan ameri-
kai remény és várakozás
alól, amely szerint a DNFF
*„katonai ereje kifulladó-
ban van."*

A Vietnamból érkező va-
lamennyi jelentés egybe-
hangzó tanúsága szerint en-
nek éppen az ellenkezője
igaz: még a Saigontól mint-
egy nyolc kilométerre lévő,
tehát közvetlen amerikai—
dél-vietnami gyűrűn is sza-
badságharcosok hatoltak át
és intenzív harcok folynak
a rezsim fővárosától észak-
ra is, délre is. A DNFF
egyedül vasárnap hajnal-
ban tizenöt egyidejű tüzér-
ségi támadást hajtott végre
fontos amerikai, illetve dél-
vietnami katonai célpontok
ellen. A tüzérségi támadá-
sok növekvő száma aligha-
nem alaposan hozzájárul
ahhoz, hogy az amerikai
közvélemény az eddiginél is
jobban felismerje: az ame-
rikaiak helyzete Dél-Viet-
namban mind katonailag,
mind politikailag tovább
rosszabbodik.

A Nixon-kormánynak nem
lehetnek illúziói azzal kap-
csolatban, hogy a vietnami
háború elleni tömegmozga-
lom, amely az új elnöknek
eddig kétségtelenül viszony-
lagos türelmi időt biztosí-
tott, hamarosan új erővel
lángol fel, ha általánossá
válik az a felismerés, hogy
a jelenlegi elnök folytatja
elődje délkelet-ázsiai ka-
tasztrófa-politikáját. Ennek
sajtó a vietnami háború ed-
digi legnagyobb amerikai
akciójának nevez. A Fehér
Háznak nemcsak kül-, ha-
nem belpolitikailag is nagy
szüksége lenne valamiféle
katonai sikerre és ezért nem
kíméli katonái életét. A
vietnami frontról érkező
jelentések azonban arról
számolnak be, hogy a sza-
badságharcosok mesteri tak-
tikával lelassítják és szét-
forgácsolják ezt a nagyszá-
bású ellenakciót.

A nemzetközi közvéle-
ményt ismét foglalkoztatja
Nikisz Theodorakisz, a vi-
lághírű görög zeneszerző
sorsa. Egy héttel ezelőtt a
Dundy Times című brit lap
riporterének sikerült felke-
resnie számüzetése színhe-
lyén Theodorakiszt, aki az
újságírón keresztül drámai
üzenetet intézett U Thant-
hoz, az ENSZ főtitkárához.
Ugyanennek az angol lap-
nak a vasárnapi száma már
arról számol be, hogy az
athéni junta különleges osz-
tagai rátörtek Zatunára, a
Theodorakisz őrzésére ki-
jelölt kis hegyi falura és
megkezdték a parasztok tö-
meges — és brutális — val-
latását. Kikapcsolták a ze-
neszerző telefonját és elko-
bozták rádióját, elvágva ez-
zel minden kapcsolatot,
amely Theodorakiszt a vi-
lághoz fűzte. Van azonban
egy olyan kapcsolat, ame-
lyet a katonai rezsim kép-
telen megszüntetni: a nem-
zetközi szolidaritás újra da-
gadó hullámát. Az athéni
junta a gondolkodó, küzdő
görögöket akarja elszigetel-
ni a világtól —, de ehe-
lyett önmagát szigeteli el.

...nak — „rendőrszellemi
letárdiktatúra hajdani belügy
nek emlékezetét állítja a közép

Fényképek. A Petőfi utca eg
tér szeglete a Törvényházzal.
vári parancsnokságának egyes
pecsétek lenyomatairól készült
Vörös Őrségének emlékezetét

A figyelmes szemlélő kép
szerezett sorában tekintheti
amelyet a proletárhatalom be
megtett megvénkben, hanem figyelemmel
nácsköztársaság rövid napjai alatt tett számtalan sok in-
tézkedését az ellenforradalmárok ellen, s a néphatalom,
a közrend megóvása érdekében.

A Vörös Őrségre a mai szocialista Magyarország rend-
őrei örökösként tekintenek. Ők őrzik a hajdani Vörös Őrség
legszebb, legméltóbb hagyományait, s azoknak a veteránok-
nak az emlékezetét is, akik elődeikként, vörösőrökként áll-
tak helyt a megye belső rendjének védelmében.

Ki hitte volna, mennyi tettre volt elegendő ez a 133
nap! S lám, itt dokumentumok igazolják. Nemcsak kikép-
zésben részesültek a Vörös Őrségbe lépő munkás és paraszt
fiatalok, hanem politikai oktatásban is. Ellenforradalmá-
rok, háborús bűnösök elleni eljárások emlékét idézik a
megsárgult papírlapokról készült fényképek.

— m —

A szovjet határőrök hősiességéről

A szovjet lapok továbbra is részletesen foglalkoznak a Damanszkij-sziget kör-zetében történt kínai határprovokációval. A Pravda vasárnapi számának vezér-cikkében méltatja a kínai provokátorokat visszaverő szovjet határőrök hősiessé-gét. Borzenko, a Pravda különtudósítója beszámol arról, hogy Jurij Babanszkij osztagának minden tagjára tíz támadó jutott, a szovjet határőrök azon-ban mindaddig kitartottak, amíg nem érkezett erősítés. Babanszkij ma már a Szovjetunió Hőse. (MTI)

Biztonság és együtt-működés

Az SZKP KB Politikai Bizottsága és a Szovjetunió Minisztertanácsa szombaton fontosságot tulajdonított annak, hogy az európai ál-lamok képviselői a lehető legrövidebb időn belül ta-lálkozzanak a biztonság és az együttműködés kérdései-vel foglalkozó összeurópai értekezlet összehívásának gyakorlati előkészítése cél-jából.

Beszámoló a kínai eseményekről

Az Izvesztyija sajtószol-gálatának jelentése szerint Pekingben katonai felügye-let alatt folynak az előké-születek a maoisták nagy összejövetelére, amelyet a KKP IX. kongresszusának neveznek. Feldíszítik az intézmények homlokzatát, az üzemek kapuit és az üz-leteket. Az üzemekben az újfajta szervezett csopor-tok jelentek meg, amelye-ket munkásokból és ka-tonákból alakítottak azzal a céllal, hogy *„tanulmá-nyozzák és propagálják a nagy kormányos eszméit"*. Ezeknek a csoportoknak az aktivistái összehívják a munkásokat Mao Ce-tung portréi alatt, s felolvasá-sokat tartanak előttük

Áron Nagy Lajos

Székesfehérnárott él. Budapesten a Csók István Galériá-ban (1967. X. 3-19.) tájképeket mutatott be. A recenzens kiemeli a „Liptói részletek" sorozat darabjait, mint az eszközök és a motívumok leegyszerűsödését.

Vidéktási krónika 1967-68; képzőmű. Almanach 1, Corvina 1969, 63. l.

Szon Nagy Lajos

Álom az erdősöl (i képe /eml.)
Szlovák táj " — " — "
Foltos tető " — " — "
szerepel a fejérmegyei művészek
őszi tárlatán

Torday Aliz: Fehérvár két
kiállítása

Fejérmegyei Hírlap 1969 XI. 23

1021

1989 NOV 25

KIÁLLÍTÁSOK

Ketten a győri műcsarnokban

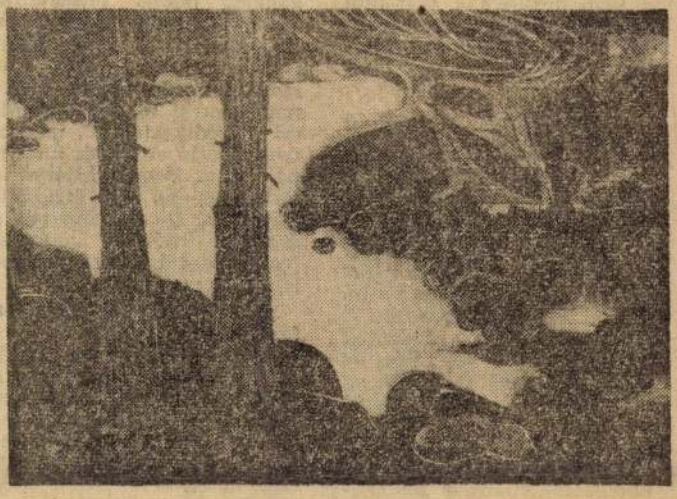

Áron Nagy Lajos: Dekoratív táj

Áron Nagy Lajos, a Székesfehérvárott élő Munkácsy-díjas pedagógus-festő az északi Dunántúl legjelentősebb művészei közé tartozik. Számottevő hazai és külföldi sikerei után legutóbb Győrött mutatta be utóbbi éveinek termését.

A tárlat képei meggyőzően bizonyítják, hogy alkotójuk a természethez fűződő szüntelen kontaktusát olyan festői világ megteremtésére használja fel, amely mindig többet nyújt, mint a látvány puszta képét. Vízmosta kövek, barna homályba oldódó vénséges fák, gyökerek, vakító ég, borús alkony, nád között villanó jégfények adják témáinak zömét. Látszólag a táj nyújtotta szűk körben mozog, megformált mondandója mégis az emberről szól. Motívumait már-már az absztrakt festészet határáig merészkedve teremti újjá.

Színvilága változatos, finoman árnyalt foltokból épül. Szuggesztív erővel hatnak szívárványragyogású márványfelületei és markáns textúrájú képei *(Álom az erdőről, Szlovák táj, stb.)*. Olajképei sorából különösen emlékezetes élményt nyújt a *Tájbalett*, a *Demenova* s a *Tájpoézis* című alkotás. Liptói guache-képei a természet mikrovilágát, a zord vizek enyészetét, a magas hegyek hasító kékségét tárják a néző elé.

Áron Nagy Lajos

LEUM

rangja van itthon és külföldön

A

Novemberb
tal gyarap
„művészi"
Miután a
hétig gyér
vetítették,
a tévé milli
fel esti szó
ső „pedagógi
tény a lán
mel.

A gyilkos
három epiz
első részéb
tésből követ el egy diákturista, még csak bosszantott. A „realitást" ebben az epizódban a tanulók képviselték, akik nagyon sokszor elmondják a vizsgálat során, hogy milyen „bonyolult" érzelmi szálak szövődtek köztük. Aztán — mire az epizódra szánt filmméterek elfogynak — bilincs kerül az egyik diák kezére. A csodadetektív nemcsak a valószerűtlent, de még az elképzelhetetlent is „bebizonyította" a nézőknek.

A második epizódról elég itt annyi hogy hiányosan vagy sehogysem felöltözött balerinái bizonyára nagy

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
PEDAGÓGUSOK LAPJA
Budapest

torzképet, ha azt érzi feladatának. De az emberek a groteszk művészi alkotásban is joggal keresik az ábrázolt igazságot.

S mit találtak ebben a filmben?

A bonyodalom az egyik tanár körül kavarog, s a filmben immár másodszor kerülnek a gyilkosság jogos gyanújába a 18 éves tanulók. (Ha az első epizódban hidegvérrel ölik meg társukat, miért ne tételezhetnénk fel róluk a harmadikban, hogy szövetkezve tették el láb alól eltűnt tanárukat?) Közben azonban kiderül, hogy a szertárban nem gyilkosság történt, hanem egészen más, s a szertár dicstelen hőseként lelepleződő tanár feleségül veszi a botrányban érdekelt leánytanulót. A házassági ceremónia közben a lány mirtuszkoszorúval a fején hátrakacsint az egyik fiúra, amikor az anyakönyvvezető arról beszél, hogy megőrizték tapasztalatlanságukat...

Felelőtlenebb, nyeglébb ítéletet aligha láthattunk az utóbbi években a pedagógusok és az ifjúság erkölcsi világáról!

Jó lenne, ha a Magyar Televízió több felelősséggel válogatná meg azokat a filmeket, amelyeket milliók családi otthonába juttat el a képernyőn.

Dr. Kerékgyártó Imre

Új szemléletet!

Áron Nagy Lajos

Velinszky Rieta (.. műve jeml.)
szerepel a Csök István
Kéytárban

T. A.: Kiállítása Tanácköztársaság
Tiszteletére

Fejérmegyei Hírlap 1969 IV. 18

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI DOKUMENTÁCIÓS
KÖZPONT
Budapest, XIV. Dózsa György út 41.

Áron Nagy Lájos

Ircsik József festőművész, Vajda szellemi rokona, Kerti Károly, Áron Nagy Lajos, Cziráki Lajos, Patay Éva, Kótnay Ernő résztvett Tatán az Észak-Dunántuli Képzőművészek IV. kiállitásán.

Magyar Hirlap 1969. 2.évf.257/9

Ámon Nagy Lajos

Ismertette az észak-shmántuli nevezet tevékenységét

Mérleg és terminológ
Kisalföld, győr 1969. szept. 19.

Áron Nagy Lajos

Kiállítása nyílt a Győri Műcsarnok-
ban

Heitler László: Áron Nagy Lajos kiállítása
Jelenkor, Pécs 1969. dec. 1101. l.

Áron Nagy Lajos

Emlitve

Kulcsár: Az egymásrautaltság jegyében

Vars Népe, Szombathely 1969. sep. 24.

Ánon Nagy Lajos

Kiállít Tatarí

Risley Gábor: Kiállítási kalauz
Népszava, Bp. 1964. szept. 12.

Áson Nagy Lajos

Kezdet a tejés megyen műcsarnok tárlatán a Székesfehérvári István Király Múzeumban

Bojás Iván: Két Siálnitás

Magyar Hírlap 1969 XI. 12

Áron Nagy Lajos

Résztvan az E-Műmantúli képző-
művészek IV. kiállításán.

Bajár Ica: Képző művészetünk bartóki vonala
Magyar Hírlap, Bp. 1969. szept. 14.

1021.

Áron Nagy Lajos

(Foto: Kabáczy)

Velinszky-pieta

Hazánk felszabadulásának évfordulóján, április 4-én megnyílt megyénk képzőművészeinek bemutatója Székesfehérváron, a Csók István Képtárban. A tárlat azokat a megyénkben élő művészek által készített alkotásokat mutatja be, amelyeket a Fejér megyei Tanács V. B. és a Hazafias Népfront képzőművészeti pályázatára küldtek be, a Magyar Tanácsköztársaság 50. évfordulójának tiszteletére.

A kiállításon kilenc művész 19 alkotását mutatják be, főként olajfestményeket, ám négy grafika és 3 érem is szerepel a kiállítási anyagban.

A pályázat első díját Áron Nagy Lajos nyerte Velinszky-pieta című képével. A második díjat Kis István, a harmadik díjat Francsics József, a negyediket pedig Ifjú Koffán Károly nyerte el. Képünkön Áron Nagy Lajos díjnyertes alkotása.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

VÍKENDHÁZ

egy hét alatt! 4 1

Címünk: AGROKOMPLEX

Azonnali belépéssel felveszünk

építőipari gyakorlattal rendelkező
MŰVEZETŐKET ÉS TECHNIKUSOKAT
Tihany, Balatonfüred, Balatonkenese, Balatonvilágos, Balatonöszöd munkahelyeinkre!
Fizetés megegyezés szerint!
Jelentkezés — önéletrajz beadásával — személyesen, vagy le... mélyzeti osztályán!
Fejé...
Álla...
Szék...
Ady...

Állást keres? Itt talál!

x A Mezőgazdasági Gépjavító Vállalat, Székesfehérvár, 5. sz. állomása Velence, felvételt hirdet: Esztergályos, marós, lakatos, szerszámkészítő, autószerelő, hegesztő, és segédmunkás munkakörben. Jelentkezés személyesen a Gépjavító Állomáson, Velencén. 1136.

x Pályaudvari hírlapárusokat magas kereseti lehetőséggel felvesz Székesfehérvár ... Pusztaszabolcs, Sárbogárd, Bicske postahivatal.

— A Tolna megyei Szol... tató Ksz. simontornyai mű...

MO...

1969. április 9, SZERDA.

SZÉKESFEHÉRVÁR
Köztársaság: Pál utcai fiúk
Petőfi: Kémek randevúja
Maroshegy: Első tanító

Felvétel...

SZAKKÉPZETT EL...
vas-műszaki, szakmákban
SZAKKÉPZETT AS...
KÁRPITOS SEGÉD...
bútor eladóna...

407

1974. IX.8. 11.52. Petőfi /30/ V.

Áron Nagy Lajos

Láttuk, hallottuk - a kiállitótermekben

- Székesfehérvárott, ezidén is megrendezték az észak-dunántúli képzőművészek immár hagyományos VI. kiállitását. Erről,

- valamint Friss László kiállitásáról szól Csapó György.

- 45 müvész 110 müve szerepel a székesfehérvári Csók István Képtárban. A szép kiállitásu katalógus előszavában, a többi között a következőket olvastam. " Örvendetes az évekkel ezelőtt indulók művészi kibontakozása. Jónéhányuk érettsége, komolysága, és szenvedélyes igazmondása, leküzdötte a technika, a szerkezet kinálta csábitásokat, és kikerülte az útvesztőket is. " Ez véleményem szerint, szerencsére nem igy van. Nem küzdötték le a technika szerkezet kinálta csábitásokat, hanem szemlátomást élnek vele, mintegy felhasználják. Többé-kevésbé mérsékelt módon, ez igaz. Ezek szerint az idézett mondat befejező része, amely szerint kikerülték az útvesztőket is, helyes megállapitásnak tünhet, de azt hiszem, egy müvész számára, ez nem minden esetben dicséret. Azok a müvek, amelyek Fehérvárott reprezentálják a földrajzilag mégcsak jelölhető, de müvészileg nehezen betájolható észak-dunántúli képzőművészetet, valóban nem formai játékosságukkal, változatosságukkal tünnek fel. A tárlat anyaga egészében igen kulturált benyomást tesz, és azt monthatjuk, hogy még az előző éveknél is jobban állt össze. Megkockáztatom azt a megállapitást is, hogy az idei vidéki kiállitások közül talán ez a legjobb, a legegységesebben tartalmas, és jó kvalitásokat mutató. Igaz kiemelkedő müveket nem láttunk, de sok jó kvalitásu képet, annál többet. Kifejezetten gyenge munkát pedig alig, hacsak a kiállitás szobrászati részét nem tekintem, mert a plasztikai művészet oly csekély számmal képviselteti magát, hogy igen nehéz volna véleményt szolgálni ennek alapján. Az a néhány kisebb szobor, amit láttam, az expresszionista kifejezési mód Magyarországon már nagyon is ismert jegyeit mutatja. Egyetlen hangot sem pendítettek meg bennünk ezek a müvek. A kiállitott képek már annál inkább. Szép érett munkákkal jelentkezik Áron Nagy Lajos, Sziráki Lajos, és a sajátos hangu Giczi János, é s Végvári János. Vértesi Péter egyénien transzponálja, épiti bele saját művészetébe a szentendrei hagyományokat. TArtalmas modern piktura az övé, szép dekorativitással, és habár más utakon jár, de robbanékony dinamikáju, friss szinü, nagyméretü képével, ugyancsak a figyelemreméltók közé tartozik, a fiatal Ujházi Péter. Barabási László linotipiái, Egyedi Mária papirmetszetei, N.Tóth István temperái, Sulok Gabriella tus illusztrációi, friss látásmódra utalnak, kiegyensúlyozott kompoziciójuk, kellemes hatást gyakorolnak a nézőkre. Végezetül szólni kell a kiállitás rendezőjéről, Kovács Péterről, aki igen jó munkát végzett.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HIRDETŐ
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726
1973 NOV 17.
Fejérmegyei Hírlap

Írta: Nagy Lajos festőművész

1021

Hová menjünk? Mit nézzünk meg?

Szombatról szombatra néptelenebbek az utak, kevesebb autós, motoros indul hétvégi túrára. Ezen nem is csodálkozhatunk, hiszen az időjárás kissé mogorva. Mint a rádió is közölte, a magasabb hegyekben esett a hó. Így aztán a vállalkozó szelleműek elindulhatnak néhány órás vagy egésznapos erdei kirándulásra. (Egyébként a Társadalmi Erdei Szolgálat Fejér megyei tagjai Várgesztesre mennek holnap, itt rendezik meg évi tanácskozásukat.) Akik nem tagjai a természetjáró szövetségnek, s ritkán keresik fel megyénk erdős részeit, azoknak ajánlhatjuk, induljanak Székesfehérvártól északkeletre, ahol szép közép-dunántúli táj terül el: balról a Bakony, jobbról a Vértes nyúlványai övezik a Sárrétet. Néhány kilométeres út után bal kéz felől a Bakony-alji községek: Moha, Fehérvárcsurgó, Bodajk húzódnak meg a hegység lábánál. Moha magas szénsavtartalmú, kitűnő ásványvízéről nevezetes. A hagyomány szerint Kempelen Farkas Ágnes nevű édesanyjáról nevezték el az ásványvizet.

A Bodajkra látogatók megnézhetik a barokk műemlék templomot és kálváriát a szép népi barokk szobrokat. A kastély mögött — a helyreállított kastély most szálló — a festői szépségű, hangulatos Gajavölgye húzódik.

Bodajkkal szemben, a Vértes hegység oldalában omladozó Csókakő vára. A fellegvár valaha hosszúkás négyszögű térségen állott, már a XIII. század végén. A III. Andrástól származó okmányok szerint Árpád-ház korabeli emléknek tekinthető, mert valószínűleg IV. Béla uralkodása alatt, 1250—1270 között épült. Csókakő 1323 után királyi vár lett. Ez a vár volt legtovább török kézen a vértesi várak közül: 1543-tól 1686-ig.

De térjünk vissza a megyeszékhelyre, hiszen itt is akad látnivaló elég. A Székesfehérvári István király Múzeumban Áron Nagy Lajos Fehérváron élő festőművész gyűjteményes kiállítása látható.

A fehérvári Köztársaság Filmszínházban hat órakor a *Csendesek a hajnalok* című szovjet filmet, négy órakor a *Tecumseh* című NDK filmet vetítik. A Petőfi Moziban vasárnap délután három órakor az *Ion kapitány nyila* című színes román film, esti előadásban *A veréb is madár* című színes magyar film látható.

Rádióm

Kossuth rádió

8.20: Lányok, asszonyok. 8.41: Lemezmúzeum. 9.00: Bobe Gáspár Ernő népi zenekara játszik. Bangó Margit cigánydalokat énekel. 9.24: Beethoven-művek. 10.49: A Rádió Kabarészínháza (ism.) 12.20: Zenei anyanyelvünk. 12.30: Magyarán szólva. 12.45: Melódiakoktél. 13.50: Túlterhelés az iskolában. 14.00: Körkapcsolás bajnoki labdarúgómérkőzésekről. (II. félidő). 15.05: Kis magyar néprajz. 15.10: Csak fiataloknak! 16.00: 168 óra. 17.30: Közvetítés a Bp. Honvéd—Vasas bajnoki labdarúgó-mérkőzés II. félidejéről. 18.23: Új Zenei Újság. 19.30: Mi újság? 20.40: Gyurkovics Máriára emlékezünk. 20.50: Regina Resnik és George London énekel. 21.29: Mozart: B-dúr zongoraverseny. 22.20: A beat kedvelőinek. 23.05: Romantikus zene. 0.10: Melódiakoktél.

Petőfi rádió

8.05: Nőtaest (ism.) 9.03: Helge Roswaenge énekel. 9.20: „Jelképek erdején át . . ." 9.30: Magyar fúvószene. 9.45: Válaszolunk hallgatóinknak. 10.00—12.00: A zene hullámhosszán. 12.00: Ze-

Televízió

BUDAPEST

8.20: Filmesztétika (középisk. I. oszt.) Bevezetés a filmelemzésbe. A filmkomikum (Buster Keaton) ism. 9.20: Kémia (középisk. I. oszt.) A reakció sebesség. 9.50: Tizen Túlak Társasága (ism.) 10.40: Az árnyak délben tűnnek el. (SZÍNES). Magyarul beszélő szovjet tévéfilm-sorozat. I. rész: A vörös Marja (ism.) 12.00: Megmérettünk és nehéznek találtattunk IV. rész (ism.) 13.38: Rólad van szó! Fiatalok önismereti műsora (ism.) 14.10: Nő — három szerepben. Olvasni jó (ism.) 14.30: Üveges professzor: Legkedvesebb kísérleteim. A csavart labda titka (ism.) 14.50: Szándék és valóság II. rész. 15.20: Salto mortale. Magyarul beszélő. NSZK tévéfilm-sorozat VIII. (befejező) rész: BÉCS. 16.20: Reklámműsor. 16.25: Bp. Honvéd—Vasas bajnoki labdarugó-mérkőzés. Közvetítés Kispestről. A szünetben: Reklámműsor. 18.20: Hírek. 18.25: Lovak és kisfiúk. Szovjet rövidfilm. 18.35: Ki minek mestere. I. rész. A számítástechnika művészete. 19.00: Zománc. Képzőművészeti

Tisztelt állást keresők!

A „GORSIUM" ÁFÉSZ, szabadbattyáni élelmiszerbolt hentes részlegébe szakképzett

ELADÓT KERES.

Jelentkezésüket várjuk a II. sz. Alapegység Ker. Osztályán Szabadbattyán, Árpád utca 13. szám alatt.

54431

MK SAJTÓFIGYELŐ

MAGYAR HIRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51

Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Áron Nagy Lajos
festőművész

Népszava

— **Áron Nagy Lajos**, Munkácsy-díjas festőművész kiállítása nyílik május 31-én délután 5 órakor Egerben, a Radnay Gyula-teremben.

— **Nagy Előd** festőművész kiállítása nyílik május 30-án délután fél 6 órakor a Stúdió Galériában.

Áron Nap lajos

Rila olaj
Hidon "
Zagvapont "
Kaprosticza, Pehesla kartvizit.

Fejér megyei képzőművének kiáll.
István kir. muz. Közl. D. sr. 18.

Árou Nagy lajos

Plavavi utca vízf.

Plovdivi régi utca vízf.

Daszkalso falu "

Vilosa "

Gombljane paranthárat "

Fejér megyei képrőmüvének kiáll.

István kir. muz. közl. D. sor. 18.

Áron Nagy Lajos

Műveit a Gód gal. mutatta be.

Élet és Mod.. F. J., kiállítás-ról

M.D.K.

Arion Nagyistvánné
festő

Olajképeit mutatta be a kiállításon.
– „Halók március" (repro)

Kovács Péter: Észak-dunántúli képzőművészek kiállítása
Művészet, június – 41 1050

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

JUN 7

Három megye képzőművészeti csoportjainak egyesítése

— Komárom megye képzőművészeinek kiállítása Tatabányán —

Az elmúlt hetekben jött létre a Fejér-, Komárom- és Győr-Sopron megyei képzőművészeti szervezetek egyesítése. *Áron Nagy Lajos* és *Kis István* festőművészek, a Fejér megyei csoport vezetői elmondják, hogy a három megye egyesítése a vidéki képzőművészeti élet élénkülésének, gazdagodásának jegyében történt. Az új szervezet, amely az északdunántúli megyéket fogja össze természetesen nem elsősorban szervezeti, adminisztrációs jellegű, hanem eszmei-művészi tekintetben tágabb, újszerűbb, élénkebb életet kíván teremteni e terület képzőművészeti világában.

— Úgy véljük, az egyesítés gazdagodást jelent számukra, a munkánkat, tevékenységünket eddig is szem előtt tartó közönség számára is, és természetesen a Szövetség számára is. Önállóságunkat, helyi hagyományainkat megőrizve részesei lehetünk egy tágabb művészeti életnek, amely nem a táji, területi bezártságra, a provinciális belterjességre törekszik, hanem arra, hogy a maga lehetőségeivel még fokozottabban kapcsolódjék bele képzőművészetünk mai országos áramába — mondja *Kis István*.

A közeli tervekről, elképzelésekről szólva *Áron Nagy Lajos* elmondja, hogy az új szervezet az alkotó művészi közösség új fóruma — termékeny és gazdag együttessé válhat. Az alkotói munka, a művészi felfogás és kifejezés más-más egyéniségeinek együttes szereplése élénkséget, gazdag színt hozhat.

— Közös tárlatok rendezése szerepel terveink között. Területi kiállításokat rendezünk majd, amelyeken a három megye képzőművészei vesznek részt festményekkel, grafikával és szobrokkal. Első közös vállalkozásunk lesz az idén ősszel Fehérváron megrendezendő tárlat. Arra is törekedni fogunk, hogy egy-egy művészünk önálló tárlata a hazai teremből más termekbe is eljusson a három megye területén. Cseretárlatokat és kamara jellegű kiállításokat szeretnénk rendezni kultúrházakban, művelődési otthonokban vagy kép-presszókban.

— Ebből az alkalomból szeretném elmondani — folytatja *Áron Nagy Lajos* —, hogy igen nagy szerep vár múzeumainkra. A székesfehérvári István Király Múzeum már eddig is dicséretesen sokat és tartalmasat tett a rangos képzőművészeti tárlatok ügyében. Helyi és országos jellegű kiállításaival fölhívta városunkra a figyelmet, nem egy olyan kiállítást rendezett, amely megelőzte a budapesti, az országos fórumot. Szeretnénk — és erre minden reményünk meg van —, ha a jövőben is ez a nagyvonalú és tartalmas kiállítás-politika tenné lehetővé közös tárlatainkat. Természetesen nem korlátozódnának kiállításaink kizárólagosan csak a három megyére; terveink között szerepelnek országos tárlatok rendezései is, amelyekre fővárosi és az ország más területein élő művészeket hívnánk meg.

Beszélgetésünk a tatabányai Népház tágas, szép halljában folyik. A Komárom megyei Tanács művelődési osztályának vezetője most nyitja meg a tatabányai művészek tárlatát. Mint vendégek, jó érzéssel járjuk ezt a rangos, szép kiállítást. Képekkel, nevekkel, alkotókkal ismerkedünk; hiszen a jövőben velük találkozhatunk majd a fehérvári tárlatokon is. Idősebb és fiatal művészek alkotásait látjuk, s máris tudjuk, hogy erőteljes közös kiállításokra kerül sor, ha a tatabányai művészek képei fehérvári falakra kerülnek.

Kerti Károly Beszélgetők-je a tárlat egyik legszebb képe. Kompozíciója, színvilágának harmóniája, finom lírája lényeges tartalmat sugároz az emberről. *Krajcsirovits Henrik* bányászalakja is ezt az emberi tartalmat hordozza, *Táj* és *Palahányó* című képein a szerkesztés fegyelmezettségével, építettségével jelenik meg a bányavidéki táj vonzó izgalmasságával.

Dobroszláv Lajos finom akvarelljein lírai oldottságban, *Szlávik Lajos* és *Végvári János* vásznain pedig erőteljes konstrukcióban és színvilágban jelenik meg a táj.

Szlávik Lajos nagyméretű képén (Szövő lányok) a vállalkozáshoz méltó megformálás jelentkezik kompozícióban és színben egyaránt. Egyben ez a kép mintha összegezné tartalmával, kifejezésével azokat az új felé bátran lépő és tevő modern törekvéseket, amelyek e kiállítás legjobb képeit külön-külön és együtt is jellemzik.

A tárlat megtekintése után a vendéglátók a földszintre invitálnak bennünket, ahol megmutatják a kép-presszót. Éppen *Krajcsirovits Henrik* önálló grafikai tárlata van most itt. A presszó falai a város festőié. Együttes és egyéni szerepléseikhez nemcsak fórumot jelent ez az izlésesen berendezett hely, hanem művészi élményt nyújt mindazoknak, akik a presszó mindennapos vendégei.

Bizonyára rangos epizódja lehet a kép-presszó egy város életének; s talán Fehérváron is meg lehetne valósítani. Pillanatnyilag a TIT klub-helyisége látszana a legalkalmasabbnak erre. Szívesen találkoznánk falain megyénk és városunk festőinek olyan képeivel, amelyek beleilleszkednének ennek a szép klubhelyiségnek enteriőrjébe.

Sobor Antal

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Egy jól működő vízgazdálkodási társulat

Az ország egyik legrégibb és legeredményesebben működő vízgazdálkodási társulata a *Sárvízi Malomcsatorna Társulat*, amely már hatéves múltra tekint vissza. A társulat a Sárvízi malomcsatorna mentén tömöríti vízhasznosításra a termelőszövetkezeteket, állami gazdaságokat és egyéb vállalatokat. Ebben az évben mintegy kétezer hold halastavat üzemeltet, s közel háromezer hold öntözésére ad vizet az érdekelteknek. A megfelelő vízszolgáltatás érdekében a társulat 1963—64-ben *három millió forint költséggel ismét jó karba helyezte a malomcsatornát.* Ehhez a társulathoz tartozik a Gaja-malomcsatorna. A Gaja-malomcsatorna vízéből üzemeltetik a székesfehérvári Vörösmarty Termelőszövetkezet halastavait, innen történik a Vörösmarty Termelőszövetkezet öntözése is. Egyuttal ez a malomcsatorna ad ipari vizet több székesfehérvári üzemnek, így a Pamutkolornak, a MÁV-nak a bőrgyárnak és a vágóhídnak is.

A Sárvízi Malomcsatorna Társulat a Székesfehérvári Városi Tanács, illetve a Fejér megyei Víz- és Csatornamű Vállalat megbízásából *Székesfehérváron is végez közel egymillió forint értékű földmunkát*, ugyanakkor gondoskodik arról, hogy az érdekeltek közé tartozó termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és üzemek vízügyi munkáit is elvégezzék.

ÚJ FILMEK

Vigyázat feltaláló!
— amerikai filmvígjáték —

helyem
lengyel film —

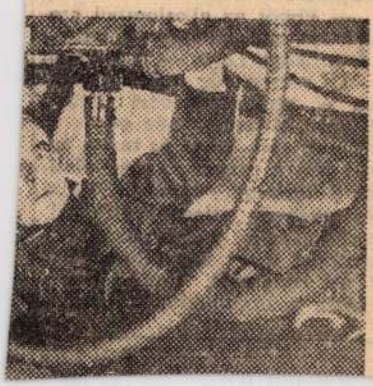

Negativ

Petrás: 491 Kerényiné

Áron Nagy Lajos: Tanyaudvar.

Fénykép

Magyar Foto: KJ 4804/7 Hegedűsné

Áron Nagy Lajos: Árvíz

Aquarell

1954.

Neg. van

Áron Nagy Lajos festő M.D.K.

Az érzelmi kitörések festői formálásának képviselője

Pogány G. Gábor: Az alföldi festők öröksége 24.1.

Az alföldi festészet kérdései, Hódmezővásárhely 1960.

Áron Nagy Lajos

festőművész

az ajtai őszi tárlat kiállítói

között

Nagló (Vespém)

1984 nov. 7.

Árvon Nagy Lajos

festőműrén

„vándor kiállítása első állomása
1983 III. ban az ARÉV munkásszállásán

[illegible] megyei Hírlap

23

tyl
1983 ań.

Szán Nagy Lajos

Gondolatok az aluminiumról
c. képe (szepkő) szerepel az
alábbi táslaton

(r. i.): Fejér és Veszprém megyei
képzőművészek III. Táslata Inotán

Fejér megyei Hirlap 1970. XII-6

Áron Nagy

Kezepel a tejésmegyei öki
táslatou

K.D.: megyei képzőművészeti
kiállítás

Dunaújvárosi Hírlap 1970 XII.11

Áron Napy Lajos

szerepel az „Érzel-dunántúli művészek" tárlatán a Műcsarnokban.

Magyar Nemzet 1970 március 17
4. old

Fíron Nagy Lajos

Zsűrítagként és Zsállító művésként

egyaránt szerepel a

Vigilia 1970 május

344. old.

Képzőművészet

Áron Nagy Lajos

Szerepel az alábbi Tárlaton

(B. J. – Kabáczy): Megnyitották a Fejérmegyei képzőművészek kiállítását

Fejérmegyei Hírlap 1970 XII. 8

Áron Nagy Lajos

„Magyar ízeket rejtő" nonfigurativ és félfigurativ képei szerepeltek az észak-dunántúliak műcsarnoki kiállításán.

Bojár Imán: Kiállításról – kiállítása; Magyar Hírlap 1970. III. 10. 9. l.

Áron Nagy Lajos

Említve:

Rideg Gábor: Séta és meditáció a Műcsarnokban

Népszava, Bp. 1970. már. 20.

Áron Nagy Lajos

Említve

Bajor Iván: Kiállítások-Kiállítása
Magyar Hírlap, Bp. 1970. már. 10.

Áron Nagy Lajos 1.

A székesfehérvári Munkácsy- és Csók-dijas festőművész számos hazai és külföldi kiállítás után most Győrbe hozta el képeit. A tarlatot a Győri Nyár programjába iktatták rendezői, s az utóbbi esztendőkben készült alkotások legjavát láthattuk. Áron Nagy Lajos a vidéken elő művész aspektusából kísérli az egyetemes magyar művészet sáncainak megvivását.

Salamon Nándor: Áron Nagy Lajos képei Győrött

Raptanitás 1970/1-2 48 old.

Áron Nagy Lajos 2

Festőként, festők és szobrászok szervezőjeként és rajzpedagógusként az Észak-Dunántul neves művészegyénisége. Háromévtizede él és dolgozik kedves városában, szívéhez nőtt motívumai, témái közelében. A kezdeti évek gazdag tanulságai (Tanulmányutak, ösztöndíjak, kiállítások.) fokozatosan érték nagykorú művészetté.

Salamon Nándor: Áron Nagy Lajos képei Győrött

Rajztanítás 1970/1-2 48 old.

3

Áron Nagy Lajos

Számos hazai művésztelepen dolgozott, alkotott. Likeres kiállításai közül az 1955-ös különösen emlékezetes, mert akkor jutalmazták munkásságát Munkácsy-díjjal. Tárlata volt még 1943-ban, 1964-ben, 1967-ben és 1968-ban is. Mint a hivatalos kritika megjegyezte, korábbi alkotásai szorosan kötődtek a látványhoz.

Salamon Nándor: Áron Nagy Lajos képei győrött

Rajztanítás 1970/1–2 48 old.

Áron Nagy Lajos 4

A sötétfoltok világában felcsillanó atmoszférikus fényt lendületes ecsetjárással vitte vásznaira. A természethez fűződő intenzív kapcsolat ma is fő vonása festészetének. Megőrizte elsőrangú szereplőként a fényt is. Pontosan körülhatárolt művészi világa azonban elvontabbá vált. A látvány merész transponálásával kis méretű, új képein az absztrakt festészet határáig merészkedett.

Salamon Nándor: Áron Nagy Lajos képei Győrött

Raptanitás 1970/1-2 48 old.

Áron Nagy Lajos 5

A természeti motívumoktól való távolodás további kompozíciós, szín- és tartalombeli gazdagodást hozott felszínre. Igaz, a megjelenítés mikéntje a tartalomtól elválaszthatatlan tényező, most mégis a képek textúrális gazdagságát emeljük ki. Áron Nagy hatásosan aknázza ki a festőkés anyagformáló lehelőségeit. Őszinte, humánus gondolatokat közvetítő munkái megjelenésükben izgalmasak, érdekesek és hatásosak.

Salamon Nándor: Áron Nagy Lajos képei Győrött.

Rajztanítás 1970/1-2 48 old.

Áron Nagy Lajos 6

Műveit két kategóriába sorolhatjuk. Olajfestményei sötét tonusokból épülnek (Barna, bordó, kék, olajzöld stb.) Tematikája szűk. Főszereplői a vénséges, göcsörtös fák, számtalan variációban találkozunk a vízparlok e kedves örtálloival. Az ismétlődés azonban mentes minden egyformaságtól. A témák újra és újra más tartalommal telítődnek.

Salamon Nándor: Áron Nagy Lajos képei győrött

Rajztanítás 1970/1-2 48 old.

Áron Nagy Lajos 7

Minden vászon egy színes, gondolatokban gazdag festő világát vetíti elénk. A kellekció eme részéből emeljük ki a gesztusfestészettel rokon Álom az erdőről című vörös variánsokból lírai képpé formált kompozíciót, amely a továbblépés irányát is sejteni engedi. Megkapó élményt nyújt a Tájpoézis és a Tajbalett című alkotás is. A szlovákiai tanulmányút emlékképei számos változatban bukkannak fel.

Salamon Nándor: Áron Nagy Lajos képei györött

Rajztanítás 1970/1-2 48 old.

Arón Nagy Lajos 8

Dekorativ hatásu a Demenova, rohanó patakok világába visz a Szlovák táj s a Köves völgy. Egyetlen figuralis képet láttunk. A Hajlék cimü vászon szerkezeti felfogásában, hamvas szinharmoniáival Szönyi falusi témáira emlékeztet. Az anyag másik fele Liptói havasok cimszó alatt, szellemesen könnyed, lazuros felületü képeket fog egybe.

Salamon Nándor: Arón Nagy Lajos képei Györött

Rajztanitás 1970/1-2 48 old.

Áron Nagy Lajos 9

Jól bánik eszközeivel, anyagaival, nem engedi elragadtatni magát tévutakra, ingoványos talajra. A formai próbálkozások mindig eiesztetik a természet közelségét, fegyelmező biztonságát. A téma most is a természet, a növények világa. Az elmélyült kutató szenvedélye rejtett törvényszerűségeket tár fel. Vizsgálódó tekintete a felszín alá hatol, s felismeréseit örömmel tárja a képnéző elé.

Salamon Nándor: Áron Nagy Lajos képei Győrött.

Raptanitás 1970/1-2 48old

Áron Nagy Lajos 10

A dolgok természetéből adódóan színei élenkebbek, ecsetjárása felszabadultabb. E körből játékos színfoltjaival a Tarka füzek, a vörösbe úszó Vízbe dölt gyökér, a hangulatos Vízpart s a Liptói tájak ciúni üti impressziók emelkednek ki.

Salamon Nándor: Áron Nagy Lajos képei Győrött

Rajztanítás 1970/1-2 48 old.

Áron Nagy Lajos

Horváth Gyula gyűjteményében szerepel.

Vázlatrajz, rézkarc; Művészet, 1970. 4. sz. 22. l.

Áron Nagy Lajos

MH SAJTÓFIGYELŐ
MAHIR
1091 BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51.
Telefon: 337-748, 340-726

1980 DEC 10

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

Fejér megyei

1021

Barátság a művészet jegyében

Áron Nagy Lajos bolgár utiképei

Hólepte fák, jégtörmelék az úttesten és a járdán, smog-ülte fagyos levegő, állig burkolózott, rohanó embertömeg: a főváros Népköztársaság útján a lehető legzordabb és legbarátságtalanabb a tél. S elég átlépni egy üvegajtón, az ember a napfényben fürdő Balkán színekben tobzódó tájain érzi magát.

Az átváltozás *Áron Nagy Lajos* képeinek köszönhető. A kétszeres Munkácsy-díjas fehérvári mester műveiből a Bolgár Kulturális és Tájékoztató Központ rendezett kiállítást, a Magyar Képzőművészek Szövetségével közösen. Az alkalomhoz illően Áron Nagy Lajos elsősorban azokat a festményeit mutatja be, amelyeket bulgáriai útiélményei ihlettek. Neszebar, Melnik, Pomorie, Koprovistica, a Rila, a Pirin, a Vitosa, városok, falvak, hegyek, vízpartok elevenednek meg. Természetesen korántsem a pontos rögzítés formájában, hanem Áron Nagy Lajos stílusrendjének megfelelően személyes vallomássá alakul a látott kép. Nagyvonalú, lazasággal szerkesztett, mégis harmonikusan nyugalmas komponálásában balladai rejtelem hordozói a finoman kevert színfoltok. Egy lendületes ecsetvonás, fantáziadús romantikával járja át a szirtek ívét, panteisztikus áhitatot lehelnek a sejtelmes völgyek, az élet és a természet csodálata sűrűsödik az aranyló sugárzást tükröző vizekben, a szellemalakként hajlongó növényekben. A bolgár képek mellett látható hazai és finn tájak arról győzhetik meg a nézőt, hogy Áron Nagy Lajos a legkülönbözőbb vidékeken az életöröm közös élményét képes kifejezni. Ez a titka annak, — ahogy a kiállítás megnyitó beszédében *Duschanek János* festőművész megfogalmazta —, hogy tájfestészete emberábrázolás nélkül is emberarcú.

A kiállítás hétfői megnyitó ünnepsége annyiban különlönböztt a hasonló rendezvények többségétől, hogy nem csupán művészeti esemény volt, hanem a bolgár és a magyar nép. s ezen belül is Blagoevgrad és Fejér megye sokoldalú baráti kapcsolatát tükröző, meghitt hangulatú találkozó. Ezt bizonyította a Bolgár Népköztársaság budapesti nagykövetének, *Boncso Mitevnek*, jelenléte is. A nagykövet melegen érdeklődött Áron Nagy Lajostól a képek keletkezéstörténete iránt.

Ivan Pejkovszki, a Bolgár Kulturális és Tájékoztató Központ igazgatója elégedetten beszélt a magyar—bolgár kulturális kapcsolatok alakulásáról, a két nép művészetének termékenyítő kölcsönhatásáról. Elmondta többek között, hogy Budapesten műtermet létesítenek a közeljövőben a Magyarországra látogató bolgár művészek részére. *Sudár Iván*, a megyei pártbizottság titkára; *Seres József*, a Székesfehérvári városi Tanács elnöke és Fejér megye közéletének és kulturális életének több jelenlevő képviselője a testvérmegyében tett látogatások emlékét elevenítették föl, s a kapcsolatok jövőjéről beszélgettek. Az oldott légkörben jólesett tudomásul venni, hogy a követség munkatársai és a nálunk tanuló bolgár egyetemisták mennyire érdeklődnek a magyar közművelődés és művészet eredményei iránt.

Áron Nagy Lajos új kiállítása arra is bizonyság, hogy a művészet mennyire hasznos és nemes eszköze a barátság elmélyítésének. **Á. Sz. J.**

A művész mint tárlatkalauz (balról Sudár Iván és Áron Nagy Lajos a kép jobb szélén Boncso Mitev nagykövet)

Aranyló Neszebar (részlet)

HALÁLOZÁS. Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen férjem, édesapánk, nagyapánk, testvérünk és rokonunk **LUGOSI JÓZSEF** életének 78. évében csendesen elhunyt. Temetése 1980. december 12-én, pénteken délután **kettő** órakor lesz a Fecskeparti temetőben. **Gyászoló család.** Lakás: Szfvár, Seregélyesi u. 78. 7472

HALÁLOZÁS. Fájó szívvel tudatjuk, hogy édesapánk **TÓTH ISTVÁN** életének 73. évében elhunyt. Temetése 1980. december 11-én, csütörtökön délután **kettő** órakor lesz a Sóstói temetőben. **Gyászoló család.** Lakás: Szfvár, Hosszúsétatér 24. 7451

HALÁLOZÁS. Fájó szívvel tudatjuk, hogy drága jó férjem, fiúnk, sógorunk, rokonunk **ZSOLNAI JÁNOS** 1980. december 7-én hosszú betegség után 52 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 1980. december 16-án, kedden du. **három** órakor lesz a Csutora temetőben. **Gyászoló család.** Lakás: Szfvár, Várfok u. 1. 7527

HALÁLOZÁS. Az ALBAKER Fejér megyei Élelmiszer Kereskedelmi Vállalat párt-, társadalmi és gazdasági vezetése mély megrendüléssel tudatja, hogy **ZSOLNAI JÁNOS igazgató** 52 éves korában hosszú betegség után 1980. december 7-én váratlanul elhunyt. A vállalat saját halottjának tekinti. Temetése 1980. december 16-án, kedden du. **három** órakor lesz a Csutora temetőben. 7527

A Fejér megyei Állatforgalmi és Húsipari Vállalat

PÁLYÁZATOT HIRDET üzemfenntartási osztályvezetői munkakör betöltésére.

Felsőfokú iskolai végzettség és üzemfenntartási gyakorlat szükséges.

Jelentkezni a vállalat személyzeti osztályán, illetve főmérnökénél kell.

Székesfehérvár, Vágóhíd, Balatoni út.

ÉPÍTKEZŐK — TETŐTÉRBEÉPÍTŐK!

Energiatakarékos gyártási móddal, korszerű gipsz válaszfallapot gyárt ALBAFAL néven az ALBA REGIA Állami Építőipari Vállalat.

Vakolást nem igényel, teljesen sima, festhető, tapétázható falfelületet ad. Előnyös tulajdonságai folytán négyszer gyorsabban falazható, mint a hagyományos válaszfal, tehát élőmunkát takarít meg.

ALKALMAZHATÓ: térelhatárolásra — az épületek gépészeti és egyéb szerelvényei felszerelhetők — és kedvező hőtechnikai tulajdonságai alapján épületek eredeti, illetve utólagos hőszigetelésére is.

A kötést és a hézagolást az általunk kevert SPECIÁLGIPSZ biztosítja.

ÁRA KÖZPONTI TELEPÜNKÖN:
Székesfehérvár, Seregélyesi út 84.
Gépkocsira rakva: 180,— Ft/négyzetméter.

KAPHATÓ: a vállalat központi telepén és TÜZÉP-telepeken.

Kérje az ALBAFAL ABC-t és ENERGIATAKARÉKOS FALMEGOLDÁSOK c. kiadványunkat. 7468

Kistermelők, állattartók figyelem!

A gépek megkönnyítik a házt
éljenek a csak nálunk lévő l

december 14-ig
nagy összegű en

7461

A VOLÁN 14. SZ. VÁLLALAT folyamatosan indít HIVATÁSOS GÉPKOCSIVEZETŐI TANFOLYAMOKAT.

Felvételre jelentkezhetnek
18. életévüket betöltött fiatalok,
8 általános iskolai végzettséggel.

Felvétel van ezen kívül
TEHERGÉPKOCSI-VEZETŐI, AUTÓBUSZVEZETŐI,
SZÁLLÍTÓMUNKÁS, AUTÓSZERELŐ,
férfi és női segédmunkás munkakörökben.

Jelentkezés és bővebb felvilágosítás:

SZÉKESFEHÉRVÁR,
Börgöndi út 14. I. em. 136-os szoba.

A dunaújvárosi üzemegységnél, móri és bicskei telepünkön. 4428

1956 JUN 3

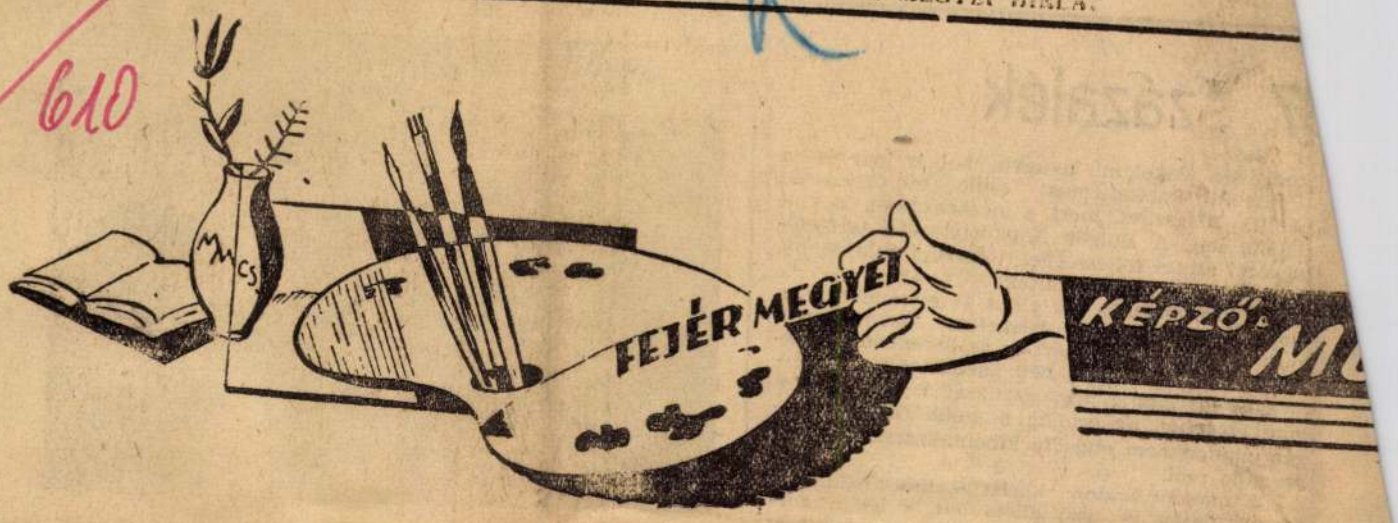

BEMUTATJUK A TAVASZI TÁRLA

Vasárnap nyílt meg az István Király Múzeum helyiségében a Fejér megyei Képzőművészek Munkacsoportjának hagyományos tavaszi tárlata. Megnyitót Csóka János, a Hazafias Népfront megyei titkára mondott. Beszédében kihangsúlyozta a munkacsoport egységes szemléletét, amelyet talán így lehetne legjobban megfogalmazni: a valóság vizuális és költői visszatükrözése. Helyes volt az a megállapítás, hogy ennek az irányzatnak megértése a közönség részéről bizonyos esztétikai átállást igényel. Tudniillik sem sablonos, még kevésbé sematikus művekről van szó. Mindenegyes képzőművészünket dicséret illeti azért, hogy egyéni élményfeldolgozás alapján segíti a kibontakozó fehérvári iskola célkitűzését megvalósítani. Ebben a törekvésükben az anyagi érdek nem sok szerepet játszhat, bár nem is elhanyagolható szempont. Pozitívan értékeljük Csóka János szimpatikus megnyilatkozását, amelyet képzőművészeink további és alapos támogatásával kapcsolatban tett.

Áron Nagy Lajos Munkácsy-díjas festő igen szellemesen három jellemző alkotását helyezte egymás mellé. Az „Uszályok" című képe látszólag a megszokott témát dolgozza fel. De — és ebben kell látni képességeinek jellemző megnyilatkozását — ismét tudott újat, izgalmasat, szépet nyújtani. A festmény Áron Nagy Lajos legsikerültebb alkotásai közé tartozik. Mást ad a „Párás Balaton" című. Múlt évben láttunk tőle egy lírai hangú képet. Vagyis egy kifejezési forma, talán nem is egészen tudatos továbbfejlesztéséről van szó, ami mint emberi dokumentum is figyelemreméltó. „Igazi" Áron Nagy Lajos kép a harmadik: a „Zagyvapart" című. Az izgató zöldek játéka művészetének kiforrott megnyilatkozása. Ha tehát ezeket a látezatra „ellentéses" alkotásokat elemezzük, akkor ismerjük meg Áron Nagy Lajos tulajdonképpeni erényét: a valóság klasszikusan festői és lírai meglátását. Tetszett még a „Hazafelé" című mozgás- és színtanulmánya, az „Eső után" párás levegőjű akvarellje és egy szép tempera, a „Zagyvapart".

A tavaszi tárlat meglepetése Ballagó Imre szereplése. Kiugrást — ha szabad ezt a szót használni — elsősorban nála tapasztalhatunk. „Udvar" című olajfestménye, „Dunántúl" és az „Utca", fejlődésének új szakaszát jelentik. A bíráló megállapítások viszonylagosságát elismerjük. Egyes festői probléma megoldása vitatható. (Pl. az erős kék az „Udvar" című képen, ami a lényeges mondanivalót aláhúzza ugyan, mégis a hangulat egységét megbontja.) Beszélni kell a „Komp" című kompozícióról. Meglepően jó mind színben, mind mozgásban. Ballagó Imre helyes irányban fejlődik, aminek őszintén örülünk. Töretlen munkakedvet és lelkesedést kívánunk a nyári „gyűjtögető" időszakra.

M. Tóth István mostani szereplése kissé bágyadt. „Pincék" című képe nagyvonalú, de nem tartalmatlan. S ha a szemlélő megtalálja a helyes nézőpontot, sok rejtett szépséget talál. Ez pedig a művész belső gazdagságának bizonyítéka. „Balaton" című festménye inkább érdekes. A hullámzó víz visszaadása komplikált feladat. Véleményünk szerint csak akkor lehetséges, ha a művész hosszabb időt tölthetne a magyar tenger mellett. A „Festő" című akvarellje elgondolkoztató. A háttal álló modell felsőtest megoldása M. Tóth István szellemes ötleteinek egyik felvillanása.

Őszinte rokonszenvvel figyeljük a fiatalok felzárkózását. Ha Kis István „Galambászok" — talán karikatúra jellegű — kis vászna nem is tetszik, meg kell állni a „Család" című képe előtt. Mély érzésű, humanista beállítottságú, fiatal művészünk értékes kvalitásokkal rendelkezik. Áron Nagy Lajos helyesen mondotta: Kis Istvánnál olyan szép festői megoldásokkal találkozunk, amelyek a vérbeli piktornak is örömet okozna. Vonatkozik ez a „Szőlőhegy" című ízes és tipikus fehérvári képére, valamint a „spirituális" jellegű „Vihar előtt" és „Ház előtt" című vásznaira.

Komoly, elmélyedő stúdium Monos József „Portré"-ja. Tartalmában, szín és forma megoldásában példás. A fiatal művész ezt a területet ne hanyagolja el. Egyik-másik tájképe kusza, zavaros. Viszont tetszett a becsületesen megfestett „Kora tavasz" és „Dűlő út". Véleményünk szerint veszedelmes, ha fiatal művész festői problémákat kizárólag színfoltokkal old meg.

Bodor Aladár néhány szép olajképpel lepett meg. A „Szőlőhegy", a „Domboldal" és a „Fehérvári határ" című képei komolyak, megfontoltak. Ha palettáját kissé derűsebbé teszi, sok esztétikai örömet okoz barátainak. Figyelemreméltó jelenség kiegyensúlyozottsága, aminek csak örvendhetünk. Jó kép Francsics József „Parasztudvara": Szép, meleg színekkel megoldott, ízes magyar kép. Tremkó György két Velence tavi akvarellje és Ruzsicska Jenő olajképe a kiállítás egységes jellegét szerencsésen aláhúzza.

A munkacsoport tagjainak alkotásaira talán a festőiség a legmegfelelőbb kifejezés. Hiányoljuk a cselekvő ember művészi ábrázolását és a Fejér megyei táj karakterisztikus szépségeinek kidomborítását, bár ilyen törekvés már megmutatkozik. Az egészet összefoglalva: Képzőművészeink céltudatos, lelkes és szorgalmas munkája minden elismerést megérdemel. A szép számú közönség jelenlétében megnyílt kiállítás komoly esztétikai élményt nyújt.

Végül nem feledkezhetünk meg Pallay Józsefről, akinek képei ez alkalommal hiányoztak a falakról. Reméljük, hogy hosszú és komoly betegségéből felépülve, töretlen akarással és munkával tovább szolgálja a magyar művészet egyetemes érdekeit.

Sz. L.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉRMEGYEI HIRLAP

Dobi István és dr. Münnich Ferenc elvtársak a seregélyesi nagygyűlés után szívélyesen elbeszélgettek a dolgozókkal. Képünkön: Dobi és Münnich elvtársak a munkásőrök társaságában.

...ígá-
...s. A
Balkán ... p-hegy-
ség között e... sszú völ-
gyet a hegyláncok megvédi a
hideg szelektől és így kítűnő te-
rület a roppant érzékeny rózsa
termesztésére. A rózsaolaj a bol-
gár nép egyik legjelentősebb va-
lutabevételét is jelenti. Képün-
kön: Rózsaszüret Bogdan köz-
ségben.

Esőlesők

Az elmult héten megnyiltak a felhők csatornái. Az eső után mindenütt nagy szorgalommal láttak a növényápoláshoz. Néhány helyen azonban elmulasztják ezt az igen fontos munkát. Azt mondják: májusi eső öntözte a kukoricát, eltehetjük a kapát...

Igaz az, egy régi szólás-mondás szerint, hogy ha nincs eső, „kapával öntözzük" a kukoricát. A kapálásra, sarabolásra azonban nem csupán azért van szükség, hogy ezzel meglazítsuk a talajt és helyrebillentsük a föld felszínének „vízgazdálkodását", — sokkal nagyobb feladata a kapának: a gyomot írtani. És ez különösen fontos most az eső után. A nedves talaj nemcsak a kultúrnövények fejlődésének és növekedésének kedvez, a gyomnövények számára is a legkedvezőbb feltételeket teremtette meg. Tehát nemcsak azokon a területeken kell elvégezni a növényápolást, ahol még nem kapáltunk, nem saraboltunk, nem kultivátoroztunk, hanem azokon a területeken is, ahol már egyszeri növényápolást végeztünk.

Minden kapásnövény meghálálja a többszöri kapálást, gyomtalanítást, különösen most az eső után. Ha most megtisztítjuk növényeinket a gyomtól, akkor a későbbiek során könnyebb lesz a munka, mert a kevésbé gyomos földet könnyebb kapálni és a nagy szárazságban minden kapálás közel felér egy öntözéssel.

Nem helyes az, amit az „esőlesők" tartanak: majd ha kell, ismét megjön az eső, a kapálásra nincs szükség. Ha az esőt lesik, nem kapálnak, akkor majd az ősszel a nagyobb termést is leshetik...

KÖZLEMÉNY

Megalakult Székesfehérváron a „Díszgalamb" Egyesület! Az egye-

Napról napra

NAPTÁR

1958. június 3. Kedd. Névnap: Klotild.

— L. Bogajevszkij orosz textiltechnológiai tudományos kutató 100 évvel ezelőtt született.

— 110 évvel ezelőtt kezdték meg a Szolnok—Debreceni vasútvonal építését.

— K. A. Tyimirjazev orosz tudós, a materialista biológia kiváló harcosa 115 évvel ezelőtt született.

*

— **Új húsbolt nyílik** még e héten Kisgyónban. A húsbolt megnyitásával a bányászok régi kívánságának tesz eleget a Fejér megyei Népbolt Vállalat.

— **Eredményesen zárult** a dolgozók iskolája Felcsúton. Az általános iskola VIII. osztályát 10 dolgozó végezte el. Közöttük Pötördi Mihály Újbarokról járt minden este az iskolába és egyetlen egyszer sem hiányzott.

— **Ülést tartott** a Kislángi Tanács Végrehajtó Bizottsága június 1-én, vasárnap délután. Az ülésen a község és a környező puszták gyógyszerellátását és az utak javítását vitatták meg.

— **Az úttörők örömére** két őzgidával szaporodott állatállományuk a székesfehérvári Úttörő-

— **Tornaünnepélyt** rendeztek június 1-én, vasárnap délután 2 órakor a lovasberényi általános iskolások a község sportpályáján. A nagysikerű ünnepség felvonulással kezdődött, majd atlétikai versenyt rendeztek.

— **Az utolsó diákbált** május 31-én, szombaton rendezték meg a székesfehérvári Teleki Blanka Leánygimnázium KISZ-fiataljai. A bálon több mint 1.500-an vettek részt.

— **Egerbe indít különvonatot** június 8-án 66 százalékos kedvezménnyel az IBUSZ.

— **Nagy sikerrel mutatták be** Csőszön a Falusi verebek című színművet vasárnap, június 1-én a táci földművesszövetkezet színjátszó csoportjának tagjai. A lelkes közönség nagy tapssal jutalmazta Kiss Lajos, Orosz Julianna, Paragh Józsefné, Kátai Lajosné és Bőzsóki Zsófia alakítását, valamint Kátai Lajos rendező közreműködését.

— **Háromezer fát,** jegenyét és nyárfát ültettek Szabadegyházán a szennyvíz-tavak köré.

— **Munkásakadémia indul** szeptemberben Székesfehérvárott a maroshegyi és a szőlőhegyi művelődési otthonban. A hathónapos időtartamú akadémia előkészíti hallgatóit az általános műveltség megszerzéséhez.

Áron Nagy Lajos MDK

Résztvett a Fejér megye Képzőművészeinek Tavaszi Kiállitásán, mely ..... jun 9-én nyilt meg.

"Szolnoki művésztelep"
"Pecázó gyerekek"
"Zagyva"
"Reggel"
"Dunai hangulat"

Aquatina nyomatai.

Sz.L.: A Megyei képzőművészeinek Tavaszi Kiállitása. FEJÉRMEGYEI HIRLAP. .... jun.18.

/A Sajtófigyelő anyagában az évszám hiányzik. valószinüleg 1957-59/.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

1967 MÁR 2 6.

Áron Nagy Lajos

EN — OM

1021

— Áron Nagy Lajos[illegible] találkoztak pénteken este a székesfe[illegible]rvári fiatalok a Megyei Művelődési Ház központi ifjúsági klubjában. A találkozón a Munkácsy-díjas festőművész beszámolt életútjáról. Alkotó munkásságát a klubban rendezett képkiállítás reprezentálta.

osszan sorolhatnánk még
a népi cseréptányérgyűjtő
st, a kitömött madarakat
tő erdészt, a képeslap-
tó másik orvost Szeren-
, akinek már félmill'
ziksz" kártya van birtoká-
, hogy ne is beszéljünk az

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1983 DEC 24

1021

Áron Nagy Lajos: **„Fametszet"**

Kulcs a verseskötetben

Vörösmarty ifjúsági irodalmi színpad. Sokat hallunk, sokat beszélünk róla mostanában. Tagjai általában 17—18 éves fiatalok. És nagyon lelkesek. Feladatuknak azt választották, hogy elvigyék az irodalmat a megye olyan településeire, pusztáira is, ahol még soha nem hallottak versmondást. Ahol talán még csak itt-ott pislákol gyér tüzével a könyv, a betű szeretete.

Kik lehetnek? Milyenek lehetnek? Milyen gondolatok, élmények hajtják őket azért, hogy — sokan közülük — a középiskola fárasztó hétköznapjai után késő esti vonatozást vállaljanak a verstanulásért. És a történetek, amelyek róluk szólnak! Úttalan utakon, ezernyi nehézség közepette megtett „kirándulások" egy-egy irodalmi estre. Esőben, szélben, fagyban.

Úgy esett, hogy a megyei művelődési ház egyik szobájában, próbán találkoztunk. Előttük vastag, szürke kötésű könyvek. Lapozgatnak, a verssorokat ízlelgetik: mi lenne jó az új műsorba.

Fát rózsám nem öntözte,
Jászkendőjét rátűzte;

ják a maguk módján érteni, érzékelni a vers csengését, ízét.

Közben alig jut idő a szóváltásra. Honnan jöttek idáig? Miért? Mi hozta őket? S merre akarnak tovább haladni? Annyi sors, annyi fiatal történet. Nehéz lenne mind elsorolni.

Kiragadom közülük a két legismerősebbet.
Fát rózsám nem öntözte...

Emlékeznek még a szőkehajú lányra? Fejes Erzsébetnek hívták, negyedikes gimnazista. Azt már elmondottam róla, hogy tizennyolc éves és hogy kápolnásnyéki.

Őt is, mint mindannyiukat a vers szeretete hozta ebbe a közösségbe. Szereti a verseket, nemcsak Vörösmartyt, régóta szaval, s már szépen. Meghökkentően sokat tud Vörösmarty verseiből. Ő zökkenti ki a társaságot a romantikus líra hangulatából. „Nem csak ilyet írt Vörösmarty"...

Kiáll középre, pirosodó arccal kezdi Ilus panaszát.

...Hordja el a tatár
Leányságomat.
Én maholnap férjhez
Adom magamat

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Áron Nagy Lajos
FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
1963 SZEP 22

1021

Kitmus (Áron Nagy Lajos rajzai)

...talmazó szalag. A sza-
kerülnek, ahol minden
felelő helyére kerül. Mindez
gok, a képszalaggal együtt
ott közös tengelyen forog-
4—5 hangszalag helyett már
e, ami pontosan szinkronban
t viszik át fényrezgés segít-
inek alapján elkészítik a
el minden esetben érkezik
- kép és hang — azután la-
— s ezzel kész a film.
egyszerűbb. Amíg a szin-
et újra-teremtenek (a hang
szi elemet tartalmaz), addig
amat. Lényege, hogy a fel-
fel, majd a két képszalag
n kész a feliratos film.
nkron-filmgyárban 1952-ben
ltak, addig az idén a TV-
e közel százat. A feliratos
t van.
en esetben érdekesség, az a
a. Ami nem is mindig egy-
g Sziciliában című filmnek
n lehet irigyelni a gyártás-
magyar szinészről kell gon-
összhangban legyen a szín-
televízió munkájával. — A
a Nyáron egyszerű című ma-
onizálása, ami úttörő lépés
ében. Emellett folyik több
német film szinkronizálása
zére.
sz' *(folytatjuk)*

Kettőjük ...
sem gondolt ar...
vihar lesz. Ki ...
előre? Ragyogot...
ben a városb...
után is. Szinte egette a
blokkszerelők hátát a Nap.
A sporttelep felől érkező
lomhajárású szél nyomán
meg-megmozdult a száraz
levegő, becsúszott halk-fü-
työrészve az ablakrámák kö-
zött, végigsétálta a konyhá-
kat, szobákat, aztán lehöm-
pölygött a beácsolt lépcső-
házba és kiiramlott a ka-
pun. A darus azt hitte, el-
olvad ott fönn a gép erős
vázával együtt, de azért
mozgatta a karokat, nyom-
ta a kezelőgombokat, mert
a negyedik szinten ugyan-
csak igyekeztek. Sanyi még
fel is kiáltott:

— Szaporábban kisko-
mám! Ha álmos vagy, gyere
le, dugd bele a fejed egy
vödör jó hideg vízbe, aztán
csináld megint, az angyalát,
mert holnapra csak a ko-
szorúzás maradhat!

Nevettek egyet, pedig hát
a darus nem valami szépet

Sanyi fáradtnak látszott,
amikor hazaért. A jó meleg
fürdő kiszedte belőle a zsib-
badtságot, megszívta ke-
mény húsát és amikor ki-
lépett a kádból és jóllakott,
úgy érezte, kezdhetné előlről
az egészet. Még a sörkertben
sem érződött a vihar. Fent
az égen villogtak a fényes
csillagok. Sanyi átölelte fe-
lesége vállát s úgy ültek
szótlanul.

— Menjünk haza, nézzük
meg a tévét. Azt hiszem
film lesz. Már úgyis régen
nézted a műsort. Igen, ami-
óta nyújtott műszakban
vagytok, nem igen ültél az
ernyő elé.

Felesége szemébe né-
zett. Kiolvasta belőle, hogy
az asszony ma nemcsak a
tévére kíváncsi. Válla meg-
rándult néha, aztán egyre
sűrűbben érezte az apró
reszketést. Még mindig a tü-

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Bíró Nagy Lajos

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1963 SZEP 22.

1021

Vázlat.

A magyar filmművészet budai várában

1. Hogyan készül a szinkronfilm?

... Napjainkban ünnepli fennállásának tizenötödik évfordulóját a magyar szinkron-film gyártás...

Budán, a Vöröshadsereg útja 64. szám alatt van, a Pannónia Filmstudió, a magyar szinkron-film gyártás műhelye, s egyben Európa egyik legnagyobb rajz és bábfilm studiója.

Aligha akad mozilátogató, akiben nem fordult meg valamelyik film megtekintése után a gondolat: milyen technikai bravur eredménye, hogy magyar hangot hallunk, miközben a vásznon külföldi művészeket látunk. A kérdés — érthetően — ma is sok embert foglalkoztat. Éppen ezért e riportsorozat első részében azt próbálom röviden elmondani: „hogyan tanul meg magyarul beszélni" a szovjet, az angol az olasz, a német, a francia, a lengyel, a csehszlovák stb. film.

A studió két nagy részre, két főosztályra oszlik, szinkron illetve rajz-, és bábfilm főosztályra.

A szinkron főosztályhoz tartozik a művészeti osztály (rendezők, hangmérnökök), a gyártási osztály, a műszaki osztály és a dramaturgiai osztály. A tulajdonképpeni szinkronizálás, a film „beszélni tanítása" a dramaturgiai osztályon kezdődik. Az osztályon a külföldről behozott filmet magyarra fordítják, miközben azt irodalmilag és művészileg is újjá teremtik. Ez vagy a film lehallgatásával, vagy — ritkább esetben — az idegen nyelvű forgatókönyv magyarra fordításával történik. A film szövege ezután a dramaturg, majd a lektor elé kerül. Amikor a magyar szöveg elkészül, kijelölik a stábot, a hangfelvételt végző csoportot. A stáb áll: a rendezőből, hangmérnökből, a rendező asszisztensből, valamint a gyártásvezetőből.

Kész a film magyar fordítása, együtt a stáb — a műterembe kerül a film.

Kialszik a műterem ajtaja felett álló jelzőlámpa. Beléphetünk. A műterem négy részből áll: magából a műteremből, ahol felvétel folyik, a hangmérnöki szobából, itt foglal helyet a rendező is, a kamerás szobából, s a vetítő gépházból.

Ismét kigyulnak a jelzőlámpák, folytatódik a felvétel. A műterem szemközti falán függő vásznon megjelenik a kép, a közeli napokban a filmszínházakba kerülő Négy

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Hiram Magy Lapja

Komárom Megyei Dolgozók Lapja

... 12

kacsy-dij...
képzőművész alkotásait
hatja a közönség.

Áron Nagy Lajos:
AKT

játszottunk. A hároméves
nyeként 1955-ben Nagykőrösön
a Működvelő Színházi Hetet.
ét alatt 5 három felvonásos
felvonásost mutattunk be.

errel?

még be sem fejezte a Színházi
zereplését elnyerte a „SZOCI-
TÚRÁÉRT" kitüntetést.
ebben az időben csak egy
ort működött. Ezt az egy cso-
az egész — a tanács, szakszer-
rvezetek és a város dolgozói —
ezték. És minden formában

dulás után írott első cikkem-
ugusztusában — sürgettem a
i Munkás Színház létrehozását.
legyen egy, de magas művészi
kalmas együttes. Akkor még a
zunk újjáépítésének érdekében
hérvári színjátszókhoz. Ma már
ű színházunk és én mégis újra

RIADÓ

Tompa
korareg...
az építkezésre. Fölöttük óriás-
daru kémleli az eget,
fényszemei kihunynak, de nem alszik,
őrködik fent, s ez a békemenet
jólétünk, terveink pulzusán tapintható
ütemet diktál. Szép riadó ez!
Tompább, de mégis
dallamosabb, mint a sziréna,
s közelebb kerül a szívhez.

Tankok, rakéták, rádiójelek
kémlelik másutt a földet-eget,
s védik az otthont, s a fémdaruk
messzire nyújtózó tornya alatt
szorgoskodó építő-katonát,
kórházat, bányát, gyárat, iskolát,
életünket, melybe építő kezekkel
szól bele már ma a hadseregünk,
őrködnek békénk, köznapi munkánk
szép riadója, nyugalma felett.

101 év — 80 újság

1980 OKT 6.

1021

ÁRON NAGY LAJOS VÁZLATKÖNYVÉBŐL

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
Magyar Hírlap
SAJTOFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

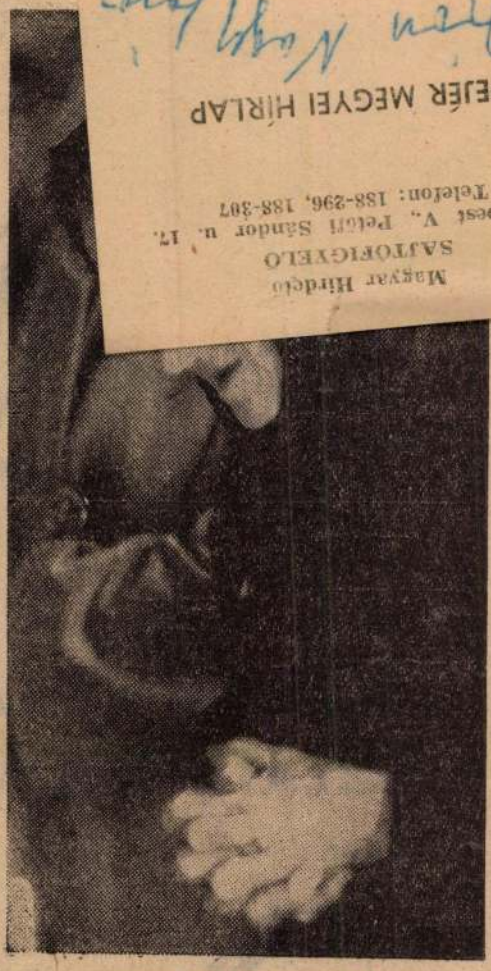

... éppen úgy meghajoltak volna, mint a kép előtt most.

nő kávét főzött. „Anya leányával" — ez lehetne a címe a róluk készített fényképünknek.

A bábos-sátrak előtt

Bábosok nélkül nincs búcsú. Hogy szülőfalum búcsúja mikor, hogy sikerült, azt részben az összeszámolt bábos-sátrakon szoktuk mérni. Örültünk, ha olyan is akadt köztük, aki nem csak árult, de jókat kiabált is. A késesek, törökmézesek mondókáit, nótákba szőtt bemondásait megtanultuk, s a következő búcsúig abból éltünk. A régi falusi közönség hálás hahotázással jutalmazott meg minden mókamestert. Nevetve a fillérjeitől is könnyebben vált meg. A tréfás ember áruja jobban fogyott, s a pénzzel az erkölcsi sikert is zsebrakta. Jó komikus veszett el sok bábosban. A parasztok megítélése róluk hasonló volt a komédiásokról alkotott ítélethez. Ez pedig az elutasítás volt, akkor is, ha egyik-másikon jót mulattak. A bábosok viszont azzal, hogy országjárók voltak, sokat láttak, fölötte érezték magukat vevőiknek. Már csak csibészes gőgből is. De amíg a búcsú tartott, az előítéletek feloldódtak. Berecsegett a papír- és bádog-trombiták babiloni hangzavarában

Ide nézz,
török méz,
fele cukor,
fele méz...

Vagy: *Olcsó már a bazárnak az ára,*
ide a pénzt, ne a patikára...

— és így tovább.

Az ünnepi megrészegedéshez ez is kellett,

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP
1967 APR 16.

1021

Áron Nagy
Lajos

ÁRON NAGY LAJOS RAJZA

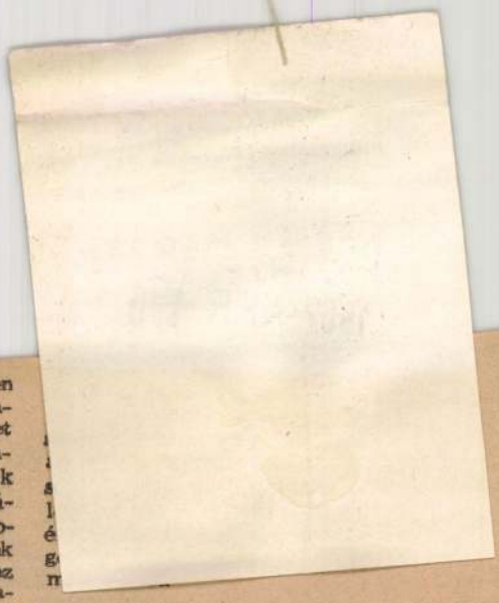

húsz éven
, vagy ma-
ált szovjet
e filmszín-
lió nézőjük
szovjet já-
egsikeresebb-
nincas évek
javarészt az
ta Forrada-
árháborúról
int például
, a Lenin
városrész, A
A nagy ha-
és mások.
— olykor
v távlatából
zték fel a
lom nehéz
az egyszerű
a bolsevikok
vezették ha-
lnyomás sö-
ri, megkapó
volt az a
et Mihail
Jutkevics,
ev és más
l megrajzol-

elmi tablók
egszámlálha-
a filmeknek
a Szovjet-
ból hozzánk
zetesen szép
galmas kém-
és irónikus

Felújítás, új bemutatók

A következő hetekben, hónapokban, szerte az országban megemlékeznek a szovjet filmművészet fél évszázados történetéről. Felújítják a régebbi filmeket (egyebek között G. Alekszandrov pompás, látványos vígjátékát, a Cirkusz-t, M. Romm izgalmas, polgárháborús történetét, A sivatagi 13-akat stb.) és bemutatják a legújabbakat, köztük Sz. Bondarcsuk monumentális vállalkozását is: a Háború és béke eddig elkészült három részét. A fiatal nézők előtt is feltárulkozik ennek a sajátos ívű filmművészetnek legrokonszenvesebb s egyben legmarkánsabb vonása, amely — Hevesy már idézett szavaival, — új színt, új levegőt és új tartalmat hozott.

B. T.

---

gyszer még elemegyek Amerikába — szólt

l?
z messze van.
nap is odaér. Csak egy jó lovam lenne.
Pisztolyod sincs — mondta Kakas.
Nincs.
Akkor meg minek mennél?
morúan ültünk a nyári alkonyatban. A possikra gondoltunk, vágtató okos lovakra, és a
e.
A padláson találtam egy puskát. Kétcsövű.
Lovak is vannak?
Három.
Holnap elkötheznénk.
El — egyezett bele Kakas.
ultunk a faluba. Szekerek döcögtek az úton.
szaladt utánuk.
Holnap jöttök?
Jövünk.
lógernál trappoltunk. Asztagok sorakoztak a között. Közeledett az este.
Birsz futni hazáig ?
Birok — lihegtem.
Este nem félsz?
Nem.
Mégsem akarsz Amerikába jönni?
Nem.
cigánytemetőnél elfogott bennünket az este. Kidolt, szegényes fejfák integettek. Ijesztően zúgott a Gerőék malma. Futottunk hazáig. Egyszer sem pillantottunk hátra.
Nagyapám már várt. Kisszéken tanyázott a gangon.
— Megint elcsavarogtál? — nyomott barackot a fejemre.

ztatok? — vette át a batyut.
ültünk le az út szélire.
em van benne??
t.
ek a tehenek. A nap már elbágyadt,
ült. Vörös pír futott végig a tarlón.

Áron Nagy Lajos

MAGYAR HÍRLAP
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

NAPLÓ
Veszprém

Északdunántúli képzőművészek tanácskozása

1021

Öt északdunántúli megye — Győr-Sopron, Vas, Fejér, Veszprém és Komárom — képzőművészei tanácskoztak csütörtökön Tatán, az új művelődési központban. Az értekezleten részt vett Molnár János művelődésügyi miniszterhelyettes is. Áron Nagy Lajos, a Képzőművészeti Szövetség északdunántúli területi szervezetének művészeti vezetője ismertette a szövetség 20 éves fejlődését. Az előadó a vidéki művészek életkörülményeiről, alkotási lehetőségeiről szólva elmondotta, hogy az északdunántúli megyékben már 34 műtermes lakás segíti a művészek nyugodt alkotó munkáját.

Tíz nap múlva urnák elé járul a nyugatnémet lakosság.
Felvételünk Frankfurtban készült,
a választási plakáterdőkről
(A Napló képtávírója)

Áron Nagy Lajos

festő koll. kiáll. 1943 nov.
69-103. sz.

Nemzeti Szalon

98 csop kiáll.
katalogusa könyvtáramban.
A kiállitáson láttam,
hogy nehány a fenti
művel van szignálva.
Egyébként lásd
Nagy Lajos alatt.

ALELNÖKÖK

CSÓK ISTVÁN

GEREVCH TIBOR
FARKAS ZOLTÁN

HORVAI JÁNOS

IGAZGATÓ

HUBAY CEBRIAN ANDOR

FŐTITKÁR

LEHEL BÉLA

TITKÁR

KANIZSAI NAGY ANTAL

Áron Nagy Lajos
festő
Székesfehérvár

Tutajbontás és
Aésorgó c. tem-
perát kiállítva:

Magyar képző-
művesek Szabad-
szervezetének Pécsi
csoportjának XXV.
kiáll. 1947
szept.

1.- tól járó 8 % kamatát és a per

Mulaszt

A Magyar Szent Korona nevéb

A Bpesti I-III. ker. Kir. Járásbiró

kérelem értelmében és 71.-

határidővel elmarasztalja.

Budapest, 1933 évi

Ez a mulasztási itélet jogerős és ennek alapján kielégitési végrehajtásnak van helye.

A végrehajtás kéréséért ujabb költség 31 P 50 f

Bpest 193 évi 1933 apr. 26 hó n.

A BUDAPESTI I-III. KER. KIR. JÁRÁSBIRÓS BUDAPESTEN

Mulasztási itélet jogerős végrehajtható kiadmán

4 Szántó, Alkotmány-u. 31.

Áron Nagy Lajos

tovább
2

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: Fehérvári Kisujság

Megjelent: 1949 JAN - 1.

103 — A karácsonyi tárlaton kiállított képekből Székesfehérvár városa Bordás Ferenc, Áron Nagy Lajos, Pallai József és Bodor Aladár egy-egy munkáját vette meg, míg Bónai Ferenctől kettő, Tóth Istvántól pedig három képet vásárolt.

Nyugta

8 pengő 30 fill. azaz nyol
mely összeget alulírott a z
által fizetett 41 pengő 50 f. uta
engedélyezett jutalék fejében, h
nel köszönettel elismerem és

Zsámbék, 192

Nagy Lajos

festő koll. kiáll. 1943. nov.

69 - 103. sz.

Lásd

Nemzeti Szalon

98. csop. kiáll.

katalogusa könyvtáramban.

Lásd Áron Nagy Lajos

alatt is -

A KIÁLLITÁST RENDEZTÉK:

SIDLÓ FERENC
HERMAN LIPÓT
ELEKFY JENŐ
MOLNÁR C. PÁL
SZŐNYI ISTVÁN

Nagy Lajos
festő

Koll. kiáll.
a Nemzeti
Szalonban
1943. nov.

Népszava
1943. nov. 25.
(sz. s.: Hat festő és egy szobrász.)

Nagy Lajos

a szinek és fények embere, nem a dinamikus erőhatásoké, de nem nélkülözi a lendületet. Talán a „Vakok" című, drámai hangot megütő temperája az, amelyen a szinkontrasztok — világos és sötét szinek éles ellentétei — erőt mutatnak. Ez a darabja, szemben a többivel, mutatja a művész kereső törekvéseit, amelyek egyelőre még megoszlanak a mereven éles fények világától („Tutajos tót"), a sokkal melegebben hangolt, zsánerszerű megoldásain át („Pihenő kubikusok"), a közvetlen természetlátást adó darabjaiig („Balatoni táj", „Homokkotró"). Érdekes a „Ritmus" című kompozíciója, erőteljes a „Párizsi öregasszony" című rajza, lendületes a „Tihany" című akvatintája.

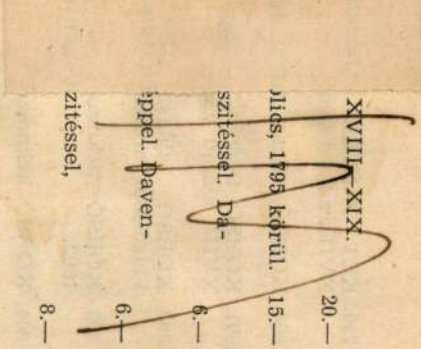

XVIII—XIX. 20.—
olics, 1795 körül. 15.—
szitéssel. Da- 6.—
éppel. Daven- 6.—
zitéssel, 8.—

799. KÉT TÁNYÉR, fajánsz, színes gyümölcsökkel. Francia, XVIII. század vége. 36.—

800. KORSÓ, mázas cserép, kék díszítéssel. Erdély, 1800 körül. 10.—

801. KORSÓ, fajánsz, színes díszítéssel. (Kissé csorba.) Magyar, XVIII. század vége. 8.—

802. KORSÓ, fajánsz, zöld-kék csokorral. (Füle hiányzik.) Felső-Magyarország. 3.—

803. KORSÓ, kékmázas cserép, sgrafittos díszitéssel. Erdély, 1802. 10.—

804. KORSÓ, kékmázas, sgrafittos cserép. Erdély, 1804. 10.—

805. PALACKIDOMÚ VÁZA, színes eozin mázzal. Pécs, Zsolnay, 1900 körül. 10.—

806. KIS KORSÓ, keménycserép, fémfedővel. Angol, 1830 körül 3.—

807. KIS VÁZA, domború díszitéssel. Pécs, Zsolnay, XIX. század vége. 6.—

808. TÁNYÉR, keménycserép, bordás. Magyar, 1830 körül. 5.—

809. TÁNYÉR, fajánsz, liliomos pajzzsal. Francia, XVIII. század vége. 8.—

810. TÁNYÉR, keménycserép, barna díszitéssel. Holics, 1790 körül 8.—

Áron Nagy (?) festő

„FIGYELŐ"
UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT
Budapest, XIV., Nürnberg-u. 42.
Telefon: 296—534

Lap: Fehérvári Napló
Megjelent: 1949 OKT. 23.

Az őszi évadban a fehérvári festők is nagyszabású kiállításra készülődnek, melyet hó 30-án nyilik meg a Kulturházban. Az ismert képzőművészek: Bordás, Áron Nagy, Ivánka, Pallay, Tóth István, Bodor, Márki, Gáti László, Ballagó mellett ezalkalommal állitanak ki Fehérváron elsőizben a munkás festők és szobrászok. A kiállitást előkészitő bizottság tagjai a szakmaközi bizottsággal karöltve máris járják a gyárakat, hogy felkutassák a munkástehetségeket.

38	21½×						
66	—						
67	—						
67	—						
66	—						
67	—						
66	—						
66	—						
66	—						
67	—						
67	—						
66	—						
67	—						
66	—						
66	—						
67	—						
67	—						
66	—						
66	—						
67							a
27	19×						
26	39×						
36	72×						
35	72×						nile
37	55×68	80×110	—	72	76	80	
37	55×68	80×110	—	72	76	80	
24	20×27½	40×50	—	—	—	—	

4 cm. kemény tölgyfakeretben K 15.—	
— **Vasárnap délután**	„
4 cm. kemény tölgyfakeretben K 15.—	
Matejko: **Az oroszok hódolása Báthory lengyel király előtt**	Aquarell-facsimile
— Ugyanaz passepartoutval	„
Stilizált aranyozott keretben K 78.—	
Ugyanaz passepartoutval . K 90.—	
— **Rejtan**	„
— Ugyanaz passepartoutval	„
— **Unia lubelska**	„
Mathauser: **Krisztus mint orvos**	„
Mednyánszky: **Őszi világ**	Heliogravure
4 cm. kemény tölgyfakeretben K 15.—	
Mendlik: **Vihar a biscayai öbölben** . .	Aquarell-facsimile
— Ugyanaz passepartoutval	„
Mihalik: **Borulás**	Heliogravure
— **Fűzfa bárányokkal**	„
— **Téli táj**	„
Moras: **Virágzás**	Aquarell-facsimile
Munkácsy: **A falu hőse**	„
— **A két család**	„
— **A Megváltó**	„
— Ugyanaz kisebb kiadásban	„
— **Consummatum est**	Facsimile-gravure
— **Consummatum est**	Heliogravure
— **Ecce Homo**	Aquarell-facsimile
— **Golgotha**	„
— Ugyanaz kisebb kiadásban	„
— **Honfoglalás**	„
— **Jézus Nazarénus**	„
6½ cm. (2. számu) tölgyfakeretben K 48.—	
— **Krisztus**	Heliogravure

Áron Nagy Lajos

Önéletrajza

Lakik

Székesfehérvár

Pintér K. u. 9/a

Kedves elvtárs!

1950. jun. 4.-én kelt soraira adatainat az alábbiakban közlöm.

Név: Áron Nagy Lajos. Születés: Budapest 1913 nov. 7.-én. Ösztöndíjaim: Balló Ede középeurópai ösztöndíj 1938. Állami ösztöndíj 1943 (Coll. Hungaricum) 1944 (Belföldi balatoni). Ösztöndíjjal jártam: Brüssel, Antwerpen, Róma, Hága, London, Páris, Firenze, Róma. Képeim, grafikáim közületeknél államnál, városnál: Nagy. államnál, Szépművészeti muzeum, Bp. Főváros és Szekesfehérvár. Kiállításokon való szereplésem: 1943–98. csop. (5-ös), kiállítás a Nemzeti Szalonban, Szinyei, 1800 tól napjainkig c. kiállításon. Szveici kiállításon. Szekesfehérvárott minden évben. Témáim: a munkával foglalkozó témák. Szolnoki kubikus, Tihanyi halász, Bányász témák. Késéseméret elnézést kérve maradok üdvözlettel

Szfvár. 1950. jun. 12.-én.

Áron Nagy Lajos
festőművész

Áron Lajos

Bányában

MDK

Magy.művészet 1800-tól. Szépm.Muz. 1949.

Orion Nagy Lajos
festő

M.D.K.

A Crók Galeriában mutatta
be műveit

F.J.: Kiállításokról
Élet és Irodalom, 1967. dec. 2 - 9 lap

Áron Nagy Lajos

f. m. kiállítása XI. 24-én nyílik
a Ciróc István Galériában.

Magyar Hírek, 1967. XI. 18. 7. o.
Nanó

MTK

Áron Nagy Lajos

Kiállitási hir

Müvészet 1967 okt. p. 47.

Áron Nagy Lajos

Kiállítása a Csók Galériában

Pernecky Géza: Áron Nagy Lajos festőművész kiállítása.
Magyar Nemzet, 1967. XI. 30. 4. o.

Áron-Naplója

Kiáll, a Gál-ban

Kapor Nemet, 1967, dec. 3.
„Kiállítás"

Áron Nagy Lajos MDK

Tutajbontás, temp.
Ácsorgó, temp.

Magy. Képzőm. Szabadszervezete Pécsi Csop.
1948. szept. XXV. kiáll.

Áron Nagy Lajos

MDK

Hazafelé, olf.

Leány virággal, olf.

Mücsarnok 1937 Tavaszi tárlat

Áron Nagy Lajos MDK

Naplemente a Zagyván, olf.

Mücsarnok 1954. V. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Áron Nagy Lajos

Cifka P: A vidéki képzőművészek kiállitásáról.
SzMx SzN. 1954. dec. 9.

ÁRON NAGY LAJOS / Székesfehérvári festő

1.) Vasárnap délután olaj, 40x50
2.) Királyok -"- 40x50
3.) Zagyvapartja -"- 50x60
4.) Hídon -"- 50x60
5.) Tanya -"- 50x60
6.) Tokaji táj -"- 40x50
7.) Tanulmány az „Árvi" c. képhez gouache; 40x50

Vidéken élő képzőművészek kiállítása 2. Bp., 1955./Kat./

/13

Áron Nagy Lajos

MDK

Uszályok, olf.

VI. Magyar Képzőmi Kiáll.
Mücsarnok 1955.

ÁRON NAGY Lajos

3402.
Áron Nagy Lajos (1913-)
Művek (vál.)
Áron Nagy Lajos festőművész gyűjteményes kiállítása : [Székesfehérvár, István király Múzeum, 1983. november 5 - december 31.] / [... rend. Kovács Péter]. – Székesfehérvár : István kir. Múz., 1983. – 16 p. : ill. ; 23 cm. – (István király Múzeum közleményei, ISSN 0586–3759 ; 155.)
Kiállítási katalógus. – Bibliogr.: p. 16.
ISBN 963 7131 43 4 fűzött : 20,- Ft
75(439)Áron Nagy L.:061.4(439)„1983"

726.7(439Pannonhalma):271.1:779.04

3370.
Moravánszky Ákos (1950-)
Antoni Gaudí / írta Moravánszky Ákos. – 2. kiad. – Bp. : Akad. K., 1984, cop. 1980. – 30 p., [44] t. : ill. ; 23 cm. – (Architektúra, ISSN 0066 – 6270)
Bibliogr.: p. [31].
ISBN 963 05 3421 5 kötött : 52,- Ft
Gaudí, Antoni
72(46)Gaudí, A.

Műemlék városok → 3307.

3371.
Nagy Elemér (1928-)
Le Corbusier / írta Nagy Elemér. – 2. kiad. – Bp. : Akad. K., 1984, cop. 1969. – 32 p., [44] t. : ill. ; 23 cm. – (Architektúra, ISSN 0066 – 6270)
Bibliogr.: p. 32.
ISBN 963 461 896 0* fűzött : ár nélkü
726.95(439Keszthely)

3376.
Reynolds, R. A.
Computer methods for architects (mag
Számítógépes építészeti tervezés / R.
[a 13. fejezetet átd. és magyar vonatko
Szabó Dezső] ; [ford. Somodi Endre]. -
Kvk., 1983. – 175 p. : ill. ; 30 cm
Eredeti cím: Computer methods for architects. –
172-175. – Példányszám: 950
ISBN 963 10 5111 0 kötött : 90,- Ft
72.011:681.3.004.14

3377.
Ritoókné Szalay Ágnes (1931-)
Nympha super ripam Danubii / Rit
Ágnes. – [Bp.] : MTA Irodtud. Int., 19

ÁRON NAGY Lajos

Salamon Nándor

Áron Nagy Lajos kiállítása
Szécsényben, István Király Múzeum

Új Tükör, 1984. jan. 15. XXI. évf. 3. sz.
ell 4.

ooo

Magyar pavilon kiállítási enteriőrje

M.D..K.

Áron Nagy Lajos festő

Müve a kiállitáson

Tirnovo

P.G.: Észak-dunántuli képzőművészek III. kiállitása Székesfehérvárott

Magyar Nemzet 16 ~~szpt~~ szpetmber 23. 4.l.

M.D.V.

MDK

Áron Nagy Lajos székesfehérvári festőm.

Uszályok

Zagyvapart

Tokaji táj

Cifka: Közelebb a mai élethez. Magy.Nemz. 1955. dec. 2. 5.l.

MDK

Áron Nagy Lajos, Székesfehérvár

Hidon, of.

Tanya, "

Vidéken élő Képzőművészek kiáll.II. N.Szal.1955.

13 l.

MDK

Áron Nagy Lajos, Székesfehérvár

Tokaji táj, of.

Tanulm. az Árviz-hez, gouache

Vidéken élő Képzőművészek kiáll.II. N.Szal.1955.

13 l.

MDK.

Aron Nagy Lajos, festő
Székesfehérvár,

"Vasárnap délután " /olaj/
"Uszályok" "
"Zagyvapart" "
"Hidon" "
"Tanya" "
"Tokaji táj" "

"Tanulmányaz "Arviz" c. képhez" /gouache/

Vidéken élő képzőművészek kiállitása II.

Nemzeti Szalon, 1955. 13.1.

Áron Nagy Lajos, Székesfehérvár MDK

Vasárnap délután, of.

Uszályok, "

Zagyvapartja, "

Vidéken élő Képzőművészek kiáll.II. N.Szal.1955.

13 l.

MDK

Áron Nagy Lajos

Dutka M: A vidék képzőművészete. Magyar Nemzet.
1954. dec.7. 7 l.

Áron Nagy Lajos MDK

A népművelési hiradtóautó müsort ad a "Ráckereszturi Béke tsz" aratóinak, gouache

Szabadtéri vetités a Parag-pusztai tzs-nek, gouache

Tanulmány az "Árviz" c.képhez, gouache

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

Áron Nagy Lajos MDK

A népmüvelési hiradóautó müsort ad, repr.

Mücsarnok 1955 VI. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Aron Nagy Lajos

Uszályok.Olajf. 40x50

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.
Műcsarnok.1955.Katalogus. 13.1.

MDK

Áron Nagy Lajos

Tanulmány az"árviz" c. képhez. Gouache
40x50

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok
1955.Kat. 26.1.

MDK

Áron Nagy Lajos

A népművelési hiradóautó műsort ad a "Rackeresztúri Béke tsz" aratóinak. Gouache 30x45 N.M.

Szabadtéri vetités a Parrag-pusztai tsz-nek gouache 30x45 N.M.

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás.Műcsarnok. 1955.Kat. 26.1.

MDK

Áron Nagy Lajos

"A Népmüvelési Hiradóautó Müsort Ad" c.kép repr.

VI.Magyar Képzőmüvészeti Kiállitás.Mücsarnok.
1955.Kat.

MDK

Áron Nagy Lajos festő

"Uszályok" /olaj/

VI.Magyar Képzőművészeti Kiállitás
Mücsarnok, 1955.13.1.

MDK.

Áron Nagy Lajos grafikus

"A népmüvelési hiradóautó musort ad le a"Rác-
kereszturi Béke tsz " aratoinak " /gouache/

"Szabadtéri vetités a Parrag-pusztai tsz-nek"
/gouache/

Mindkettő a Népmüvelési Minisztérium megbizásából

"Tanulmány az "Árviz" c. kepnez" /gouache/

VI.Magyar Képzőmüvészeti Kiállitás
Mücsarnok,1955. 26. 1.

ÁRON NAGY LAJOS festőművész

Diófa . Gouache
Tokaji gát "
Tiszapart "
Körösheggyi ut "
Uszályok "
Tanya. Olajf.

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsé
és a Műcsarnok kiállitása, Fényes Adolf-terem
1955.szept.9- október 2-ig.

ÁRON NAGY LAJOS festőművész

Szolnoki halászok.	Olaj.
Vihar után	"
Zagyvapart	"
Hidon	"
Uszály	"

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége
és a Műcsarnok kiállitása, Fényes Adolf-terem
1955.szept.9- október 2-ig.

ÁRON NAGY LAJOS festőművész

Halász hálóval. Olajf.
Alkony "
Vázlat "
Babafej. Akvarell.
Bodrog . Gouache

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsé
és a Műcsarnok kiállitása, Fényes Adolf-terem
1955.szept.9- október 2-ig.

Áron Nagy Lajos MDK

Sztálinvárosi kikötő, olf.

Mücsarnok 1953 IV. Magy. Képzőm. Kiáll.

MDK

Aron Nagy Lajos, Székesfehérvar, Fehér m.

Kohócsapolás	olaj
Hajnal a Zagyván	"
Horgászó gyerekek	"

A vidéken élő képzőművészek kiallitasa.
1954.nov.20 - dec.4-ig.Ernst Múzeum. 7.1.

MDK

Áron Nagy Lajos, festö

Naplemente a Zagyván. Olf.

Mücs.-V.M.Képzm.Kiáll. 1954.dec.-1955.jan.Ka t.11.1.

MDK

Áron Nagy Lajos, Székesfehérvar, Fehér m.

Horgászók olaj
Fűzfák "
Naplemente a Zagyván "

A vidéken élő képzőművészek kiállitása.
1954.nov.20 - dec.4-ig.Ernst Múzeum. 7.1.

MDK

Aron Nagy Lajos, Székesfehérvár, Fehér m.

Babafej aqu.

A vidéken élő képzőművészek kiállítása.
1954.nov.20 - dec.4-ig.Ernst Múzeum. 12.1.

MDK

Aron Nagy Lajos

"Naplemente a Zagyván" c.festm.repr.

A vidéken élő képzőművészek kiállitása.
1954.nov.20. - dec.4-ig.Ernst Múzeum.

MDK

Áron Nagy Lajos, festö

Sztálinvárosi kikötö. Olf.

Müvs.-IV.M.Képzöm.Kiáll. 1954.ja-n-febr. Kat.5.l.

MDK

Áron Nagy Lajos, Székesfehérvár

Kohócsapolás, of.

Hajnal a Zagyván, "

Horgászó gyerekek,"

Vidéken élő képzőmüv.kiáll. Ernst Muz. 1954.nov.

7 l.

MDK

Áron Nagy Lajos

Naplemente a Zagyván, of. repr.

Vidéken élő képzőmüv. kiáll. Ernst Muz. 1954.
nov. 23 l.

MDK

Áron Nagy Lajos, Székesfehérvár

Babafej, akv.

Vidéken élő képzőm. kiáll. Ernst Muz.1954.nov.

12 l.

MDK

Áron Nagy Lajos, Székesfehérvár

Horgászók, of.

Füzfák, of.

Naplemente a Zagyván, of.

Vidéken élő képzőmüv.kiáll. Ernst Muz. 1954.nov.

7 l.

MDK

Aron Nagy Lajos

székesfehérvári festőművész

Szolnokon készitett "Zagyvapart"-ja
a pesti kiállitáson is feltünést kel-tett.

KAPOSVÁRI GYULA: A szolnoki Müvésztelep ügyében.

Szolnokmegyei Néplap. 1956. szept. 28.

Áron Nagy Lajos

1955 juliusában részt vett a miskolci muzeumban rendezett kiállitáson.
A miskolci müvésztelepen ért tkp. müvésszé.

Péter Imre: Gondolatok az első vidéki országos képképzőművészeti kiállitáson
Északmagyarország 1955 jul. 27.

MDK

Áron Nagy Lajos

Vázl. az Árviz c. műhöz, gouache

Sztálinvárosi vasöntő, "

Miskolci kiáll.I. Herman O.Muz. 1955.

19. 1.

Áron N. Lajos

K 610

Székesfehérvári képzőművészek a budapesti Tavaszi Tárlaton

A városligeti Műcsarnokban április 20-án nyílt meg az 1957. évi Tavaszi Tárlat. A kiállítást két okból nagy érdeklődés előzte meg. Először: mert a legkülönfélébb művészeti irányzatok képviselői együtt mutatták be alkotásaikat. Másodszor: mert négyféle zsüri-csoport végezte a válogatás nehéz és felelősségteljes munkáját. A zsüri-csoportok elnökei: Burghardt Rezső, Bernáth Aurél, Domanovszky Endre és Bálint Endre, valamint Kornis Dezső voltak.

A Tavaszi Tárlat hatalmas anyagának hivatalos bírálata nem a mi feladatunk. Ezt az arra illetékesek úgyis elvégzik. Bennünket a székesfehérvári művészek budapesti szereplése érdekel.

Természetesen, az ismertetés némi bevezetést igényel. Mivel pedig a legtöbb megállapítás általában vitatható, ugyanakkor a művészet-elméleti kérdéseket kategórikus kijelentésekkel megoldani nem lehet, csak általánosságokra szorítkozhatunk.

A Tavaszi Tárlaton nincsenek kiemelkedő nagy alkotások. Viszont igen sok a tartalmában és formájában kiegyensúlyozott, becsületesen megfestett kép. Általában uralkodó vonások: a frissesség és a lendület. Sőt, ha a képek zömét alaposabb elemzésnek vetnénk alá, legjobban az élményszerűség ragadna meg. Nyilvánvaló, hogy a négyféle zsürinek közös plattform alapján kellett a hatalmas kép- és szoboranyagot elbírálnia. Véleményünk szerint ez sikerült is. Eltekintve tehát a különféle művészeti irányoktól, közös benne az a felszabadult szellem, mely a XX-ik pártkongresszus közvetlen eredménye. Frisseség, lendület, a kifejezés szabadsága — ime a Tavaszi Tárlat első konkrétumai. Az egyes álláspontokat védő, vagy éppen támadó viták pedig az eredményes kibontakozás, lehiggadás és megállapodás zálogai. Ez a kiállítás az embert optimistává hangolja.

Érdekes volt megfigyelni, hogyan reagált a közönség az absztrakt művészek alkotásaira. A legtöbb mosoly, finomabb, vagy keményebb megjegyzés itt hangzott el. Persze a közönség spontán megnyilatkozása részben természetes, de némi felvilágosítás után bizonyára másképp láttak volna nem egy dolgot.

Kornis Dezső, az egyik zsüri-csoport elnöke világosan megfogalmazta, hogy nemcsak a hagyományos, hanem a kísérleti irányoknak is megvan a létjogosultságuk. Ez utóbbiakat kilenc éven át hallgatásra kényszerítették, ami helytelen volt. Közben úgyis dolgoztak, amint a kiállítás anyaga bizonyítja.

A kísérleti irányok a művészettörténelem egyik fejezetét alkotják. Létezésük sem nem hóbort, sem nem felesleges, hanem egy olyan lépés, mely korunk kibontakozó stílusához közelebb visz.

A székesfehérvári képzőművészek képei közül a Tárlaton csak három szerepel.

Áron Nagy Lajos Munkácsy-díjas festőművész két kisebb méretű műve, magától értetődő természetességgel illeszkedik a kiállítás egészébe. „Hazafelé" című képén, a napi robotból fáradtan ballagó ökrösszekér szín és forma megoldása, valóban a kiállítás célkitűzését: az élményszerűséget szolgálja. A fák zöldjén átszűrt esti hangulat lírai érzékeltetése pedig, újabb színfolt Áron Nagy Lajos palettáján. Különösen figyelemreméltó az opálos nedvzöld, melynek érdekes ragyogása sok embert megállít.

A formakérdés erőltetés nélküli megoldását „Leány a virággal" című képe igazolja. Anélkül, hogy — mondjuk — a naturalizmus eszközeihez nyúlna, a természetes pózban álló kisleány alakja, arca megrajzolt, pedig a formákat, vonalakat inkább csak sejteti. A hátulról jövő megvilágítás a kép egységét és élményszerűségét igazolja.

Hasonlóképpen tetszett M. Tóth István „Csendélete". Nyitott ablak párkányán néhány gyümölcs s háttérben egy székesfehérvári utcarészlet látható. A kép témájában semmi újat nem ad és mégis jó. Pontosan annak a többnek és másnak a megragadásáról van szó, amit az ember eddig hasonló tárgyú képtől kapott. A zsürinek igaza volt, amikor ezt a kis művet elfogadta. A szín- és formaprobléma szerencsés egyensúlya azt bizonyítja, hogy M. Tóth Istvántól még sok szép képet kapunk.

A zsüri működéséről véleményt nem nyilváníthatunk. Mindenesetre szívesen vettük volna, ha a többi székesfehérvári, illetve megyei művész alkotása szintén helyet kap.

A kiállítás értékét a közönségsiker is mutatja. Vasárnap a Műcsarnok előtt, hosszú sorok álltak és türelmesen várták, hogy beljebb kerülhessenek. A szépnek ez a példátlan szomjúhozása egészséges tünet.

Büszkék lehetünk, hogy hazánkban egy-egy tárlat hatalmas tömegeket mozgat meg, ami a fejlődés elvitathatatlan jele. A magyar képzőművészeti alkotások megtekintése, vagyis egy-egy tárlat ma már országos esemény.

Sz. L.

Rendbehozzák szétdúlt csalá

November közepén ismeretlen tettesek Ercsi községben barbár módon szétdúlták Eötvös Józsefnek, a reformkor nagy haladó írójának és kultúrpolitikusának sírboltját. A felfeszített sírkamrában megbontották a sírhelyek falazását és Eötvös József koporsóját teljesen elpusztították, a csontváz maradványait szétdobálták.

Még április közepén a Petőfi Irodalmi Múzeum és a Természettudományi Múzeum részéről szakértő muzeológusok szálltak ki E hogy a feldúlt sírban lévő koponya Eötvös József koponyája. A fennmaradt fényképmásolatról ugyanis kétségtelenül megállapították ezt az arc jellegzetes vonalaiból. A bizottság Eötvös József koponyáját a sírbolt helyreállításáig a községi tanácsházán helyezte el. Az Eötvös család sírboltjának rendbehozására jövő héten bizottságot küld ki a megyei tanács, utána rövidesen megkezdik a munkát.

Hétfőtől tatarozzák a Köztársaság Mozit A Petőfi Filmszínház naponta három előadást tart

A Moziüzemi Vállalat vezetősége közli Székesfehérvár közönségével, hogy a Köztársaság Filmszínházat május 6-tól, hétfőtől ezdve tatarozás miatt zárva tartja.

A Köztársaság Filmszínház tatarozása alatt a Petőfi Filmszínház naponta három előadást tart, délután fél 5, fél 7, és fél 9 órai kezdettel. Vasárnaponként pedig két matinét tartanak fél 10, és 11 órai kezdettel.

A Petőfi Filmszínház hétfőn és kedden csak a fél 5-ös előadáson a „Hajnalodik" című filmet vetíti, a fél 7 és fél 9 órai előadáson az „Elveszett nyom" című csehszlovák filmet vetítik.

Érdekes számok a kereskedelemről

A Belkereskedelmi Minisztérium piackutató csoportja érdekes adatokat gyűjtött össze a lakosság vásárlási igényeiről és megállapította, hogy az utóbbi három hónapban ugrásszerűen nőtt a nagyértékű cikkek forgalma. Erre igen jellemzőek az alábbi számadatok: Kétezer forinton felüli rádiót 1956 első negyedében 550-et adtak el, míg most ezekben a hónapokban 1659-et. Kerékpár tavaly év elején 1468 kelt el, most az első negyedévben viszont 3316.

Új, ötletes pénzszámláló automata

A Postánál sok időt vesz igénybe naponta a fémpénzek válogatása és számlálása. Ennek a munkának a megkönnyítésére és gyorsítására Kanyó Mátyás, a Postaigazgatóság mérnöke ötletes készüléket tervezett.

Az egyszerűnek látszó, elmés berendezés tölcsérébe ömlesztik a különböző értékű — két fillértől két forintig — a fémpénzeket. A gép külön választja az egyfajta értékű pénzeket és automatikusan számlál. Előzetes számítások szerint egy óra alatt tízezer pénzt számol meg.

A pénzszámláló automata nemcsak a postánál, hanem a Nemzeti Banknál, közlekedési és kereskedelmi vállalatoknál is hasznos segítséget nyújt majd.

Jelentősen növelték a pillangósok vetésterületét

Az állattenyésztés fejlesztése érdekében az idén megyénkben a termelőszövetkezetek és egyénileg dolgozó parasztok jelentősen növelték a pillangósok vetésterületét.

Ez év tavaszán háromszor annyi lucernavetőmagot vetettek, mint tavaly. Hasonlóan vöröshereből is több mint háromszor annyi vetőmagot vetettek az idén.

A takarmányévelő pillangósok vetésterületének növelését elősegítette az is, hogy tavaly a megyei Magtermeltető Vállalat 1300 mázsa lucerna és vöröshere vetőmagot gyűjtött be, az előző évi 50—60 mázsával szemben.

Áron Nagykálos

kiállított festmények:

Hazafelé, olaj, 30×40 cm
Kánya virággal, olaj, 30×40 cm.

Tavaszi tárlat. A Műcsarnok kiállítása 1957. Kat. szerk.: Kisdiginé Kirimi Irén. Bp. 1957. 19 l.

7.l

Arion - Nagy Lajos
festő

M.D.K

Részt vett a tárlaton.

Németh Béla: Siklósson megnyílt a vidéki
Dunántúli Napló, 1956 jan. 24 - 6 lap

Áron Nagy Lajos

MDK

"Kertben"
"Kompozició"
"Utcarészlet"
"Rizsaratók"
"Tél"

Sz. L.: A megyei képzőművészek Téli Kiállitása.
Fejér Megyei Hirlap. 1957. dec. 18. 4.oldal.

MDK

Áron Nagy Lajos, festö

Hazafelé. Olaj.
Leány virággal. "

Mücsarnok. -Tavaszi Tárlat. 1957. Kat. 7.1.

Áron Nagy Lajos

Horafelé, olaj, 30 × 40 cm
Kány virággal " 30 × 40 "

Budapest Műcsarnok Kiállítása 1957.
Kat. nem. Kisdéginé Kisimi Irén.

7.

Áron Nagy Lajos MDK

(1913)

A Munkácsy hagyományokat folytatók, az indulatos, vérmes szinegyüttes képviselői között emlivte.

Pogány Ö.Gábor: Magyar festészet a XX. században. Bp. 1959. 32.l.

Áron Nagy Lajos, festő MDk

Székesfehérvárott, maj d. Kecskeméten bemutatják a festőművén nek bulgáriában készült képeit.

– :Koszorúzások, megemlékezések az évforduló alkalmából
[A bolgár nép felszabadulásának 15. évford.]

Népszabadság, Bp. 1959. szept. 10. 3. l.

Áron Nagy Lajos MDK

Munkácsy-dijas.

Sz.L.:Fiatal képzőművészek kiállitása.
FEJÉRMEGYEI HIRLAP. 1957. jul. 6.

Áron Nagy Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, VIII., Blaha Lujza-tér 3
Telefon: 139-292

1957 JUN 29

+2

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

610

Képzőművészeti hírek

Folyó hó 30-án, vasárnap délelőtt fél 12 órakor az István Király Múzeum helyiségében Fiatal Képzőművészek Kiállítása nyílik. A város ifjú dolgozóinak és diákjainak bemutatkozása iránt nagy az érdeklődés. Hiszen nem hivatásos, képzett művészekről van szó, hanem a szépet, az igazat önzetlenül kereső fiatalokról. Áron Nagy Lajos, Ballagó Imre és M. Tóth István festőművész-rajztanárok növendékei között sok a tehetség és biztató ígéret. Bevezetőt M. Tóth István mond. Remélhetőleg sokan lesznek kíváncsiak a művészkedő fiatalok kiállítására, mely csak június 30-tól július 6-ig lesz nyitva.

Július 7-én, vasárnap délelőtt fél 12 órakor jelentős kulturális megmozdulásnak lesz színhelye az István Király Múzeum. Közvetlenül a Fiatal Képzőművészek Kiállítása után Vincent Hloznik kétszeres állami díjas csehszlovák grafikusművész alkotásaiban gyönyörködhet Székesfehérvár művészetkedvelő közönsége. A kiállítás megnyitásán részt vesz maga a művész is és Csehszlovákia magyarországi nagykövete. Megnyitó beszédet Áron Nagy Lajos Munkácsy-díjas festőművész mond. A baráti Csehszlovákia kiváló grafikusának bemutatkozását örömmel fogadjuk és várjuk.

A kiállítások ismertetésére visszatérünk.

Újabb hat vidé
lehet beadni az

Megnövelték azoknak a vidéki IBUSZ irodáknak a számát, amelyek a népi demokratikus országokba szóló útlevelek kiadásával foglalkoznak. Új iroda létesült Kecskeméten, Nyíregyházán, Szolnokon, Tatabányán, *Sztálinvárosban* és Kiskunhalason. Ezzel együtt összesen 13 vidéki IBUSZ iroda foglalkozik útlevélszolgálattal. Újdonság, hogy — úgynevezett mozgó kirendeltségek segítségével a szomszédos helységekben is a helyszínen intézik az útlevélkérelmeket.

Az IBUSZ hat vidéki városban most vezette be a külföldi jegyeladást. Eddig vidéken csak Győr árult külföldi menetjegyeket. Ezentúl már Pécsett, Szegeden, Debrecenben, Békéscsabán, Miskolcon és Szombathelyen is adnak ki külföldre szóló jegyet.

GYALUFORGÁCS ingyen átvehető július 15-ig az Építőipari Vállalat székesfehérvári asztalos telepén, a MÁV vasútállomás mögött. Átvételi idő: délután 3—5-ig.

Áron Nagy Lajos MDK
festő

"Bölcsődébe menők" repr. 38.o.

László Gyula : Dunántuli képzőművészek. /A székesfehérvári kiállitásról./
Műterem 1958 I. évf. 11. sz. 38-39.o.

Áron Nagy Lajos

gos átlag körül vagy azok alatt maradtunk. A harmincas évek átlagával összehasonlítva a megye termésátlagait pedig azt tapasztaljuk, hogy az őszi árpát kivéve egyetlen fontos növénynél sincs jelentős emelkedés.

A megye háborúelőtti állatállományát 100-nak véve, jelenleg szarvasmarhából 81,1, sertésből 83,2, lóból 94,1, juhból 115,8 százalékos, a megye állatállománya. Legnagyobb hiba a szarvasmarhaállomány alacsony létszáma és ezen belül is az alacsony tehénlétszám. Nagy baj az is, hogy az állomány minőségi színvonala, termelése sem üti meg a kívánatos mértéket.

A múlt év második felében járási és megyei tervjavaslatok készültek a mezőgazdaság távlati fejlesztésére. E javaslatok szerint nagy vonásokban a következőkben foglalhatjuk össze a legfontosabb tennivalókat.

A művelési ágak

megyei megoszlása általában hasonló az országos átlaghoz. Attól csak abban tér el, hogy megyénk erdőben szegényebb, viszont a szántóterülete nagyobb. A kiterjedt szántóhasználat a megye kedvező talaj- és domborzati viszonyaiban leli magyarázatát, s ez mezőgazdasági vonatkozásban igen előnyös. A nagymérvű pusz- [illegible] lecsökkent erdőterületek [illegible] erdősávok [illegible]

mennyiségi és minőségi tekintetben egyaránt eléggé alacsony színvonalon áll, s ennek megfelelően gyenge az állati termelés is. Pedig a meglévő, illetve megteremthető feltételek fejlett nívójú állattenyésztést és produkciót tennének lehetővé. Legfontosabb és legsürgősebb volna a szarvasmarhaállomány, s azon belül a tehénlétszám erőteljes növelése. A jelenlegi kereken 75 ezer szarvasmarhalétszámot legalább 110—120 ezerre, s ebben a 32 ezer tehenet 55—60 ezerre kell emelni, ami tenyésztői és állategészségügyi vonatkozásban szakszerű, nehéz feladatot jelent. Annál inkább, mert egyben minőségi vonalon is komoly előrehaladás a cél. Különösen a tejtermelésnek és a fiatal állatok hízlalásának kell erőteljesen növekedniök.

A mezőgazdaság gépesítése és a szállítási technika fejlődése a lóállomány megfelelő csökkenését vonja maga után. A sertésállomány létszámban változatlan marad, azzal az eltéréssel, hogy a zsír és hus jellegű állatok jelenlegi aránya megfordul, azaz na-

B

Gyönyörű vidék, olyan, amit [illegible] az isten is csak a képzőmű- [illegible]itségével tud te- [illegible]nkai

Áron Nagy Lajos: TANULMÁNY

Áron Nagy Lajos

Áron Nagy Lajos: „KÉSZÜLŐDÉS"

Áron Nagy Lajos:
„MIHEZ KEZDJEK"

Fejérmegyei Hírlap
1958 máj 6

de nem veszik tudomásul.

Nem akarják tudomásul venni. Ha hazatérnek, egy kis derékegyengetés után megindul a második műszak. Hogy ezt meddig bírják, azon nem is tipródnak. Fő a pénz!

Az adók példamutatóan folynak be. Itt tényleg találkozik az írás szava a törvényekével: Add meg a császárnak azt, ami a császáré... Csak ez az adakozás mégsem őszinte, mert az adót úgy fizetik, mintha még mindig a császárnak fizetnék. Mert kell...

De többet nem adnak. Értelmük nem nyílik. Ebben és a szomszédos községekben egyetlen termelőszövetkezet sem vetett gyökeret!

Nem lehet pedig azt mondani, hogy nincs bennük kollektív szellem. Megtalálható az is, de eltorzulva. Mert ha a prédikátoruk aki egyébként módos gazda — megszorul, megkapálják kalákába a krumpliját, kukoricáját. Ha azonban arról lenne szó, például, hogy a bányában dolgozó férfi csinálja a maga munkáját az asszonyok pedig szövetkezzenek, egyesítsék földjüket közös táblába és éljenek azok[illegible] a lehetőségekkel amit az állam a termelőszövetkezeteknek biztosít, akkor makacsul összezárják az ajkukat, a szemükre fátyol ereszkedik.

Ez a kétlakiság jellemzi ez sükeren, vakon minden új iránt...

Beszélgettem asszonnyal aki még sohasem énekelt... férfivel aki még sohasem táncolt. Csak vallásos zsolozsmákat búgnak a gyülekezetben; évszázados dallamokat új szöveggel, amelyet nem az ajkak suttognak, hanem a szívek: Őrízz meg minket a világ újdonságaitól, amelybe természetesen az új paraszti életforma is beletartozna.

Pedig az újtestamentum fekete fődele nem elég védelem. Az egyéni érdek nem olyan palást amelybe becsomagolhatja magát a nép a szabadság jogán. És az óvatos nyilatkozat mögött, — hogy nem érett még meg a szövetkezés — ott van az imádságszerű óhaj: add istenem, hogy ne is érjen be, vagy verje el a jég még viaszérésben...

Tudomásul kell venni a jólkereső kétlakiaknak is előbb utóbb, hogy egy második teremtés is van, amelyet ugyan nem ismertet olyan részletesen a prédikátor mint a bibliabelit.

Ez a teremtés tizenhárom esztendeje folyik

szakadatlanul és nem állhat elébe senki. Magyarország parasztsága már ráeszmélt, hogy önnön sorsa együtt alakul az ipari munkásokéval, hogy itt nincsen külön út! Bakonycsernyén, Kutiban, Guttaszövetsége kielégíteni, úgy a bakonyalji hívők kenyere sem elég ahhoz, hogy jóllakassa a városok dolgozóit. Nem dughatják be a fülüket a tények elől. Vége van idestova az elégedetlenek Amerika felé való kacsintgatásának is, mert — mily csalódás — ott már régen kiveszett a kisparaszt, most haldoklanak a középbirtokok... párszáz hektárig. El is halnak, és ettől semmiféle bibliamagyarázat nem menti meg őket. El kell haljanak nálunk is, mert az állam nem fizethet rá a végtelenségig a kisparaszti magas önköltség ellensúlyozására úgyszólván minden terméknél. Nagyranőtt iparunk van, amely képes lesz rövidesen minden mezőgazdasági gép gyártására. Minden lehetősége adva van a gyors felvirágzásnak, amikor a mezőgazdasági termékek nyomán csökkenhet a munkásgyártotta ipari gyártmányok ára is...

Nem ártana a bakonyalján erről is beszélgetni. Beszélgessenek róla, mert saját jövőjükről van szó, amelyet nem lehet elhalasztani, mint egy rosszul felkészült műkedvelőcsoport előadását!

Ezért az egyhelybentopogásért a pártszervezet is felelős. Érezzék át azt a felelősséget, amely rájuk hárul, ha nem akarják, hogy áldását adja működésükre a reakció.

Bartha Tibor

MDK

Áron Nagy Lajos

Szerepelt a kiállításon.

és első díjat kapott, főleg a

"Kirándulók"-ért.

---: A dunántuli képzőművészek első közös kiállításáról.

FEJÉRMEGYEI HIRLAP. 1958. szept. 24.

Áron Nagy Lajos
festő

M.D.K.

„Athéni udvar", „Sit-Slat", „Ráhászok"
„Halászkikötő", „Óból", „Aegynai kikötő"

Kovács Péter: Fejér megyei képzőművészek kiállítása 1960, 40 l
Művészet, 1961. felniár.

Reprodukciók/1

Áron Nagy Lajos: Bölcsődéte menők

Soltra Elemér: Kapoli bácsi

Bartha László: Lelátás Tihanyból

Simon Béla: M-né, a népművészet mestere

Monos József: Reggel

Kiss István: Bányában

Vágfalvi Otó: Beszélgetők

Dunántuli Képzőművészek Kiállitása 1958.

Kat. bev. Csech Miklós (Székesfehérvár, István kir. múzeum Közleményei D. sor 14.)

M.D.K.

Áron Nagy Lajos
festő

„Kertben" című műve.
"

Művészeti életünk — ~~33 lap~~
Művészet, 1960. december, — 33 l.

Áron Nagy Lajos MDK

szerepelt a tárlaton.

"Hanságban"

Lődi Ferenc: Szólni a máról. A III. Szegedi Nyári Tárlat.

DÉLMAGYARORSZÁG 1962. jul. 28.

Áron Nagy Lajos, [festő :] MDk
(ÁRON)

A munka dicsérete címmel kiállítás nyílik Székesfehérvárott helyi művészek alkotásaiból.
Áron Nagy Lajos is szerepel.

—: Hír 10. l

NÉPSZABADSÁG, bp. 1961. aug. 5.

MDK

Áron Nagy Lajos

TV-hangoló üzemrész, of.

IX. Magyar Képzőm. Kiáll. kat. Műcs. 1962. 11.1.

Áron Nagy Lajos, festő

M. DG

A Csepeli Munkásotthonban Művész a gyárban c. kiállításon látható tv-Langoló üzemrészt ábrázoló festménye.

Péter Imre: Képzőművészek az üzemekben 8. l

NEPSZABADSÁG, Bp. 1962. jún. 5.

MDK

Áron Nagy Lajos

Hazafelé

Perneczky G.: A székesfehérvári téli tárlat.
Népszabadság 1964. febr. 18. 8.l.

Áron Nagy Lajos MDK

A Szolnoki Művésztelep hatvanadik születésnapjára rendezett bensőséges ünnapségre meghivottak közt volt, mint a telep egykori lakója.

--_: Igy ünnepelt a Szolnoki Művésztelep.

Szolnok Megyei Néplap. 1962.máj. 29.

MDK

Áron Nagy Lajos

Szerepelt a III. szegedi nyári tárlaton. /Móra Ferenc Muzeum/.

"Tanulók a Hanságban."

L.F. : Egy országos hirü szegedi tárlatról.

TISZATÁJ; 1962. szept.

Áron Nagy Lajos MDk

Szerepelt a tárlaton.

Szelesi Zoltán: A III. Szegedi Nyári Tárlat.
Tiszatáj. 1962. aug.

Áron Nagy Lajos festő"
Szolnok Megyei Néplap 1956 szept. 28.-
3 oldal.-

Áron Nagy Lajos

kiállított festményei:

Szolnoki hídlánok, olaj, 60x50 cm.

Vázlat, olaj, 20x17 cm.

Pécs-baranyai Országos képzőművészeti kiállitás 1956. Kat. irta: Végvári Lajos. Bp. 1956. 32 l., 2o t.

21.1.

Áron-Nagy Lajos festő

Munkácsy-díj III. fok.

NN: Ünnepélyesen kiosztották ...

Népszava 1956 ápr. 4. 84 évf. 81 n. 7 l.

MDK

Áron Nagy Lajos

Vázl. az Árviz. c. munkához. gouache

Sztalinvárosi vasöntő, "

Miskolci O.Képzőm.kiáll. Herman Ottó Muz. 1955.

19 l.

ÁRON – NAGY Lajos

Szolnoki halászok
Abkony
Hidon
Árvíz
} festmény

F.J: Székesfehérvári művészek kiállítása Bpesten
Fényes A. terem.

Művelt Nép 1955 VI évf. 38 n. sept. 18. 2. l.

Áron-Nagy Lajos festőm.

Kogoláh: A VI. m. képzőm. kiáll. festményei és grafikái

Nepszava 1955. dec. 31. 83 évf. 308 n. 3 l.

Aron Nagy Lajos: „SLEPPEK"

Hasznos kezdeményezés

Úttörő termelőszövetkezetek

A sárbogárdi járás első úttörő termelőszövetkezete május 15-én alakult meg Sárszentmiklóson. Az alakuló gyűlésen megválasztották az intézőbizottságot és az ellenőrző bizottságot. Az úttörő termelőszövetkezet jelenleg 1000 négyszögöl területen gazdálkodik, melyen kukoricát és babot termelnek. Tervük szerint 2 holdon szerződéses növényeket termelnek majd.

Sárszentmiklósiak példája nyomán a pusztaegresi úttörők „Előre Ifjúság" néven alakítottak termelőszövetkezet tsz. elnöke: Lakatos Gyula VII. osztályos, könyvelője Fekti Mária VII. osztályos tanuló.

A Pusztaegreshez tartozó Őrspusztán „Ifjú Gárda" néven alakítottak termelőszövetkezetet az úttörők. Az „Ifjú Gárda"-nak 400 öl vöröshagyma termelésre van szerződése. Tervükben szerepel, hogy a jövőben virágmagvakat és földi epret termesztenek.

Mindhárom úttörő szövetkezetben a községben lévő termelőszövetkezetek végzik

Áron Nagy Lajos: TANULMÁNY

döttségének tapasztalatairól, élményeiről kezdett beszélni, amikor A. Sevcsenkó elvtárs, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa már a Duna-menti szántóföldeket járta.

Majdnem bokáig süppedtünk a jó puha, porhanyós szántásba. Nehéz volt a járás, de erre senki sem gondolt. Mindannyian egy embert figyeltünk, a szovjet tudóst. Gyakorlatias mozdulata, ahogy a földbe belemarkolt, szétmorzsolta és elszórta, a szántóvető emberre emlékeztetett. Szavai meggyőzőek, tudásra jellemzően alaposak. Lelkesen magyaráz. A tolmácsok, — Magyari András elvtárs miniszterhelyettes és egyik munkatársa — alig győzik fordítani.

— [illegible], ez kiváló terület, jó a talajelőkészítés, közel is van a tanyához, könnyű lesz a nagymennyiségű zöld takarmányt beszállítani a silóhoz. Vállalják elnök elvtárs? — fordul a besnyői Sallai Tsz elnökéhez, Farkas József elvtárshoz.

— Természetesen, örömmel itt egyébként is silókukoricát akartunk termelni. A változás csak annyi lesz, hogy szovjet módszerrel.

— Rendben van, akkor ide is

mennyiségb[illegible] termelni. berekkel való törődéshez tartozik mert az ő jövőjükről, boldogulásukról van szó.

Első útja a földekró

a besnyői Sallai Tsz-ben is a siló gödrökhöz vezetett. Sevcsenkó elvtárs itt már elégedettebb vol a siló minőségével, de megjegyezte, hogy az ősszel biztosan jobbat készítenek majd, mert jobb lesz a „nyersanyag" is. Tetszett neki hogy a két betonmedence mellett két ároksiló is van. Ha nincs elegendő betonmedence, ki kell használni az egyéb lehetőségeket is — mondotta. — Fontos, hogy jól kiszorítsák a levegőt, s az állatok jóminőségű takarmányt kapjanak.

A kedves vendég örömmel nézett körül a tanyaközpontban, amelynek minden zugában rend és tisztaság van. Élénken érdeklődött a szőlő iránt, amikor meglátta az udvaron az óriási mennyiségű szőlőkarót, — mintegy 26 ezer darabot — garmadába rakva.

Megelégedetten szemlélte a modern istállóban a szépen gondozott szarvasmarha állományt is. Itt jóideig elbeszélgetett az emberekkel.

— Szeretik-e a silót a tehenek?

Áron Nagy Lajos

Áron Nagy Lajos: SZAJNAPART (Fametszet)

Fejérmegyei Hírlap
1958. ápr. 13.

szabály, hogy mindent lassan, óvatosan kezdjünk el. A testet, tehát a szervezetet is csak fokozatosan szabad a megváltozott körülményekhez hozzászoktatni.

Remélhetőleg e néhány tavaszi jó tanács kedvezően befolyásolja mind egészségi mind pedig kelegfőbb értékét: frissességét és délyállapotunkat.

szemmel követni...

A mellettem ülő falusi néni odahajlik, majd nehéz munkához szoktatott ujjai megérintik a lehelletfinom csipkét. Egymásra mosolyognak. — Szép... Igen, nagyon szép. És az is szép, hogy két ismeretlen ember így közelkerül egymáshoz a ké[illegible] fölött.

SZOKNYA-BLÚZ TAVASZRA

Egyik nylon, a másik szövetből készül, Fiatal lányoknak ajánljuk.

von Nagy Sajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉRMEGYEI HIRLAP

1958 Apr 13

61 C

Falikép-dekoráció, vagy freskó?

A közelmúltban az egyik újságunk cikket közölt a brüsszeli világkiállítás magyar pavilonjának díszítő munkáiró azok készítőiről és a technikai megoldásokról. A cikk pgla kozik Kádár György és Tury Mária festőművészek 150 négyzetméter méretű alumínium lemezre készülő falikép-dekorációjával, amelynek a cikk írója freskó elnevezést ad.

Régi keletű az a tájékozatlanság, amely a művészeti technikákat körülveszi. Ez a tájékozatlanság lényeges különbsgekkel, tulajdonságokkal rendelkező technikákat könnyen e kalap alá vesz és ebből komoly félreértések származna Most egy ilyen, már majdnem köztudatban élő tájékozatlaságot, félreértésekre vezető megállapítást szeretnék helyr igazítani és tisztázni.

Alumínium lemezen nem lehet freskót elképzelni bárn lyen nagyméretű is az. Freskót (monumentál falképet) cs falra, nedves-friss vakolaton lehet festeni. A freskó (fres buono) legfontosabb alapeleme a vakolat, a habarcs, mely festés ideje alatt még nedves, szikkadó állapotban van; inn a neve és fogalma, egyben technikai kötöttsége is.

Rendkívüli nagy- és körültekintő munkát kíván ez a te nika a művésztől. A helyszíni szemlétől a téglázásig. fal beáztatásától a vakolat felhordásáig, a vakolat minősé től a keverés arányáig, a különböző falrétegek mészarány a felületi megmunkálásig és a nedvesség helyes állapotá felméréséig csak éppen hogy elkezdte a művész a munkát.

A mésznek réginek, több évesnek kell lennie oltott á potban. A használatba kerülő festéket kísérletnek kell alá ni, mész és fénytálló tulajdonságú anyagot használhat aki maradandó munkát akar létrehozni. Előre el kell ké teni a készülő freskó eredeti nagyságú kartonját, rajzát, m a helyszínen már nem lehet kísérletezni, változtatni, ala gatni. A festésnek zavaró körülményei már nem lehet Teljes felkészültség, időzítettség állapotában kell hogy gyen a festő. A rajz falra való átnyomása után 6—8 ó belül a felvakolt részt meg kell festeni, mert különben a természetes kötés, amely a mészvíz tulajdonságából fa (üveges mészpáncél képződés) és a festményt moshatová, i állóvá teszi már, nem történik meg és újra elölről lehet deni az egészet. Rendkívül nagy gyakorlatot, helytállást lelkiismeretességet, valamint energiát kíván egy freskó e szítése.

készülő fali-dekorációk komoly mestereink igen n gondolt és megfogalmazott munkái lesznek. A brüsszeli lágkiállításra készülő műveiknek most nem a kvalitás van szó. Meggyőződésem, hogy a jelenlegi viták dacára si rel fognak szerepelni, de munkáik technikája nem freskó csak tájékozatlanságból eredő elnevezés volt csupán, ha egyszerűen és röviden alumíniumra festés olajfestékkel, kép dekoráció elnevezéssel.

ÁRON NAGY LA

Búcsú a barátoktól

cs, egy a 41 000 szovjet katona közül, aki elhagyta a Német Demokratikus Köztársaság a kolhoz földjét szántja. Munkáját éppen végezni, mint ahogy Németország demokrá-ét védte.

Áron Nagy Lajos kat

Munkácsy díjas

1. Rila olaj 50×40
2. Sidon " 60×50
3. Zagyvapart " 41×36
4. Koprivsticza, Petreska palot vízf. 28×20
5. Plovdivi utca vízf. 20×15
6. Plovdivi régi utca " 25×20
7. Daszkalov falu " 30×21
8. Vilosa " 25×17
9. Goribljane parasztházat vízf. 30×21.

A Fejér Megyei Képzőművészet Kiállítása Szekesfehérvár 1959. Bevezető: Fitz Jenő.

6 l.

Áron Nagy Lajos

MDK

Az Ernst muzeumban pedagógus művészek állitanak ki. Köztük fenti művész is.

Esti Hirlap 134 sz. 1959. junx. 10

M.D.K

Aron Nagy Lajos
festő

Bory Jenő sirjánál a sírbeszédet mondta.

Eltemetik Bory Jenő szobrászművészt. 6 l.
Magyar Nemzet, 1959. dec. 24.

Kat

Árok Nagy Lajos

Reprodukció: Rila

A Fejér Megyei Képzőművészek Kiállítása, Székesfehérvár, 1959. Kat. bev. Fitz Jenő.

Áron Nagy Lajos
Székesfehérvár

Pedagógus képzőművészek 1959-ben az Ernst Múzeumban rendezett kiállitásán részt vett, a Ped. Szakszervezet III. díját nyerte el, Uszályok c. képével.

Maksay László: Pedagógus Képzőművészek az Ernst Múzeumban
Rajztanitás 1959. IV. sz. 29-30.l.

MDK

Áron Nagy Lajos, festöm.

a Munkácsy Mihály-dij III.fokozatát- 5000 frt.-t kapta: " Népmüvelési hiradó-autó müsort ad a tsz-ben" és "Árviz" c. munkái ért.

az 1956.évi irod. és müvészeti dijak kiosztása. Müvelt Nép/kult.hetilap/.1956.ápr.8. VII.évf. 15. sz.

Áron Nagy Lajos

Munkácsy-díjas MDK

Szerepelt a Fejér megyei Képzőművészek Munka csoportjának 1956 évi tárlatán.

Sz.L. Bemutatjuk a Tavaszi Tárlatot.
Fejérmegyei ~~Napló~~ Hirlap. 1956. jun. 3.

Áron Nagy Lajos

Uszályok /repr/

Rajztanitás 1959. V.sz. 29.1.

Áron Nagy Lajos

Várlat. (repr.)

Pécs-baranvai Országos képzőművészeti kiállitás. 1956. Kat. irta: Végvári Lajos. Bp. 1956. 32 l., 2o t.

Áron Nagy Lajos

kiállított grafikája:

Babafej. Akvarell, 20×17 cm.

Pécs-baranyai országos képzőművészeti kiállítás 1955. Kt. írta: Végvári Lajos. Bp. 1956. 52 l., 20. t.

25. l.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

Áron Nagy Lajos

1967 NOV 26
1071

„Hatalmasra táruló világ"

Áron Nagy Lajos kiállítása a Csók Galériában

Weöres Sándor költő a megnyitó beszédet mondja.

Ritmusok, hegyek, föld, fák gyökerek... A természet, a közvetlenül közel létező környezet jelentik Áron Nagy Lajos számára azt a formát, amellyel önmagáról, világáról vall. Forma számára a tájkép, a kifejezésnek eszköze és nem tartalma.

„Fény—homály" mondja egyik képének címe. És ki gondolna itt csak metszett ágú, lombtalan fára, mögötte ragyogó fénnyel, anélkül, hogy ne jutna eszébe szenvedés, magányosság, amely embert formál, tisztít. Emberközpontúak Áron Nagy Lajos képei, akkor is, ha nincs rajtuk maga az ember.

Színei úgy villognak elő, úgy hökkentenek meg, hogy közben igazuk van! Igaz, hogy a legtűzőbb déli napsugár hideg színnel árasztja el a tájat: vakító fehérrel, ezüstös szürkével. Igaz, hogy az alkony nem kék, hanem izzóan vörös, s a naracs házfal feltüzesedik a délután utolsó sugaraitól. Igaz, hogy a rakoncátlan felhők mélykék égen foszladoznak. Koszta József ege ez, Egry József fényeinek ragyogásával.

„Hatalmasra táruló világ" — mondta a költő Weöres Sándor megnyitó improvizációjában. Nem szakmai bírálatot mondott, bevezetni próbált a festő titkaiba. A húsz évvel ezelőtti posztimpresszionizmussal küzdő s tisztult tájábrázolóvá fejlődő művész útja nem ért véget — mondotta. A színpadszerű, plakátszerű ábrázolásmódból tovább kell lépnie. — És ehhez megvan az aranyfedezete, ereje, tehetsége.

Plakátszerű? — kérdezhetnénk. Az, de csak annyiban, amennyiben „kirakatszerű" Tóth Árpád verseiben a nyakkendő, amely lila dalra kelt a körúti hajnalon, amikor „két tűzfal között kigyúlt a keleti ég váratlan zsarátja".

Színpadszerű? Filmszerű! Az Óz varázsos erdeje, a Bíbor sivatag matt drappjai szólalnak meg képein.

De még közelebbi rokonságát érzem a mesék világával, a lírával. Ő is érzi a költészet hangulatát, amikor a Táj-poézis vagy Epikus táj címet ad képeinek. A Törzsek zöld fái; gyermekmese; a Csüggő hold; elbeszélés az élet mulandóságáról; a Felhőfoszlányok: epigramma. Liptói sorozatának egy-egy darabja pedig hexameter, oly rokon ritmusú, fából ácsolt házaival, egyenes állású fáival.

Áron Nagy Lajos kifejező eszközei hallatlanul modernek! Képszerkezetét egyenesekből építi: merőlegesekkel, a vízszintesek és függőlegesek hol hangsúlyos, hol csak belső ritmikájával. Ennek a kifejezésmódnak azután legjobban valóban a fák függőlegesei, a vízpartok vízszintesei felelnek meg.

A fény különös szerepet játszik festészetében. Egyetlen pontban gyúl ki és szóródik szét, ellentéteket, kontrasztokat teremtve és nem árnyékokat. Beragyogja, elválasztja fénnyel a természetet, mint Tóth Árpád versében: „...az aszfalt szennyén szerteszét gurult a Végtelen Fény milliom karátja". Mert van valami közös, egyetemleges bennük. A fény, a költő és festő számára is az életet, a tisztaságot jelenti.

Fénysáv a címe egyik ragyogással festett képének. Kinyílik az ég, s a szürke tónusú vízpartot valami tiszta, mindent feltáró fénysáv világítja meg. Csak egy darabon. És ez a partszakasz új, más színt, légies, sejtelmes mégis napsütötte ragyogást kap.

Így a művészet is. Az ismert világot más világításba helyezi — többet, szebbet láttat meg belőle. És Áron Nagy Lajos festészete jó tanító.

T. A.

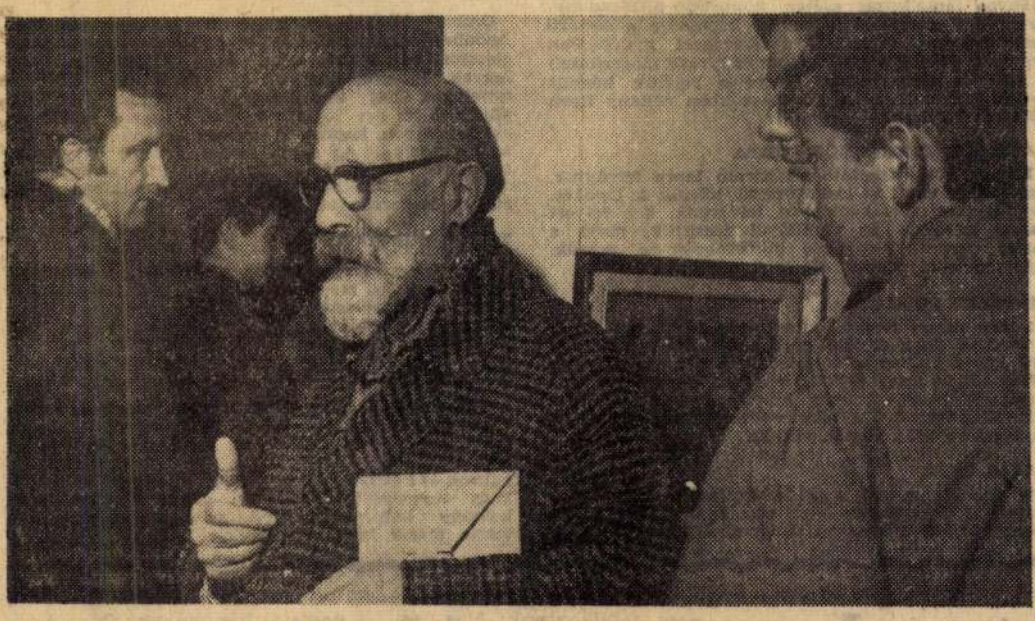

A kiállítás megnyitóján többek között megjelent Barcsay Jenő Kossuth-díjas festőművész, a Képzőművészeti Főiskola tanára.

CSALÁDI KÖRBEN

y művész az iparban

vább kell vinnie ezt a mértani formát, hogy megteremtse az épület és a lakás harmóniáját.

Ugyanígy a szőnyeg, a bútorhuzat, a függöny kapcsolatát is meg kell találnia a bútorral. Nem harsoghat külön színben, változatos mintában a szoba — olyan „hangzavar" keletkezne ebből, mint amikor operára hangol a zenekar. (Ezt a döntést — ami a megfelelő textilek kiválasztását illeti — a vásárló maga végzi el). A kiállításon szereplő szobaberendezések ennek a harmóniának figyelembevételével készültek.

A kiállítás korszerűsége azt is jelenti, hogy helyet kapnak itt már a házgyári bútorok. (A jövő év első negyedétől már az üzletekben is kaphatók lesznek). A kis tér gazdaságos kihasználása és az esztétikai szempontok egyaránt érvényesültek Heczendorfer tervében, ami 25 — nem tévedés: kétszázötven féle variációt tesz lehetővé!

„Harci feladat" — valljál a művészek. Való igaz: Hare a giccsel — tükrös rekamiékkel és szarvasbőgést ábrázoló falvédőkkel —, küzdelem a kereskedelemmel, amely sokszor esik a fejletlenebb ízlésű vevőközönség „uszályába". (Hányszor fordul elő, hogy a vevő rendelkezésére nem áll más, mint elavult forma, ósdi színű vagy mintájú bútorszövet — eszi, nem eszi, nem kap mást alapon. A kereskedelem sokszor elfelejti, hogy a modernséget legfeljebb a moziban nem szereti a közönség egy része; az még nemigen fordult elő, hogy korszerű, modern bútort vagy szövetet ki kellett volna árusítania, mert a nyakán marad. Sőt!

A jövő évben ismét új formák között, új anyagok között válogathatunk. És remek ízelítőt kaphatunk belőlük e kiállításon.

Torday Aliz

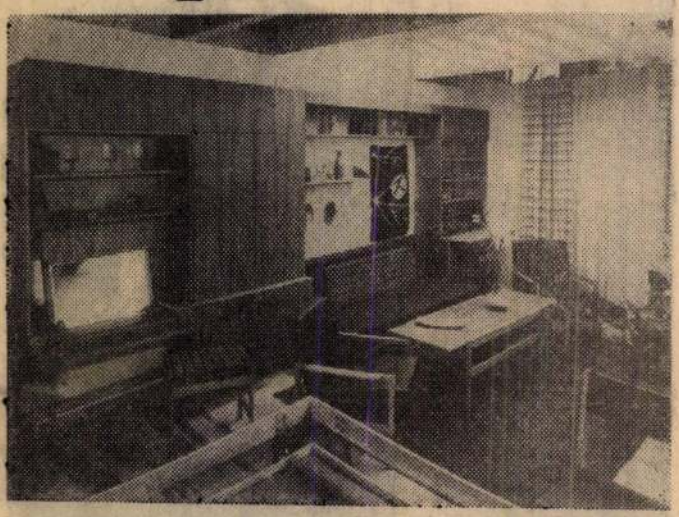

„Házgyári" lakás bútora. Tervezte: Heczendorfer László

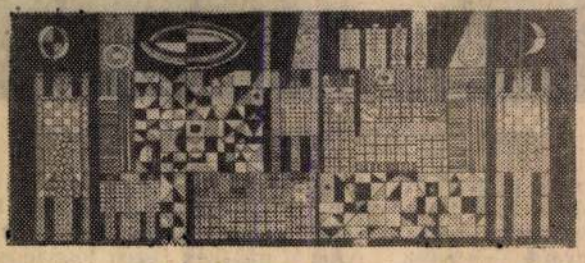

Bakos Zsigmond faliszőnyege

CSEH VILMA:

Eső

Ereszen kereken
Esőcsepp csepereg
Szobában kis gyerek
Kesereg, pityereg
Játszótér felázott,
Homokvár elázott,
Ablakon kibámul.
Lekváros kenyere
Kiesik szájából.

Ízletes és egészséges ételek

A tudományos kutatások ismeretes megállapításai szerint hazánk lakossága bőségesen táplálkozik, azonban a helytelen táplálkozási szokások miatt aránylag kevés állati fehérjét fogyaszt. A fehérjehiányos táplálkozás esetén könnyebben fáradunk, gyengül a szervezet ellenálló képessége a fertőző betegségekkel szemben, a szervezet gyorsabban öregszik. Ezeket a hátrányokat nagyrészt megszüntetj a tej- és tejtermékek, illetve a belőlük készült ételek fogyasztása. A következőkben néhány ilyen receptet közlünk.

VANÍLIÁS KRÉMTÚRÓS TORTA

Készen vett piskótatortát három lapra felvágjuk. Két doboz vaníliás krémtúróval töltjük a lapokat. Két deci tejszínt keményre felverünk, s a felvert habot cukorral és vaníliával ízesítjük, majd a tortát bevonjuk vele és hűtőszekrénybe tesszük. Gyorsan elkészíthető, olcsó, finom torta.

TEJFELES POGÁCSA

1 liter lisztet negyed kilogramm zsírral jól eldolgozunk, 2 deka élesztőt tejben megáztatunk, ehhez egy kevés cukrot is adunk. Majd egy egész tojást, kevés sót, és annyi tejfelt, hogy egy keményebb sima észtát kapjunk. Azután kinyújtjuk, összehajtjuk, pihenni hagyjuk. Ezt háromszor-négyszer ismételjük s szakítás után rögtön sütjük.

VAJAS CSÓK

14 dekagramm vaj, 3 tojás sárgája, 8 dekagramm cukor, 25 dekagramm liszt, egy kanál rum, ezeket összegyúrjuk, dió nagyságú gombocokat formálunk belőle, közepét benyomjuk és lekvárt teszünk bele, tetejére diót szórunk és megsütjük.

KAPROS TÚRÓS TÉSZTA

Omlós tésztát készítünk a szokásos módon. Azonban teszünk hozzá még 2 dkg megkelesztett élesztőt és annyi tejet, hogy félkemény tészta legyen. Pihenni hagyjuk és ezalatt elkészítjük a tölteléket. Fél kiló tehéntúrót szitán áttörünk, adunk bele egy tojás sárgáját, 2 kanál tejfölt és apróra vágott kaprot. A tésztát két részre osztjuk és kinyújtjuk. Az egyik részét a tepsibe tesszük, a kapros túrót rákenjük, a másik tésztával befedjük, tojással megkenjük, meleg sütőben megsütjük és forrón tálaljuk.

TÚRÓS BURGONYA

Sós, petrezselymes vízben megfőzzük a hámozott burgonyát. Ha megfőtt, tálba rakjuk, forró vajjal leöntjük, áttört tehéntúrót megszórva köréje rakunk koszorúba, tetejét meghintjük apróra vágott sült szalonnakockákkal.

TÚRÓS LEPÉNY

20 dkg vajat, 42 dkg lisztet, 4 tojás sárgáját, 3 evőkanál cukrot 1 sütőporral jól eldolgozunk. A tésztát két részre osztva kinyújtjuk, és a következő töltelékkel töltjük: 1 kg túrót átpaszírozunk, 20 dkg cukrot és 2 evőkanál lisztet adunk hozzá. Vaníliával, vagy citromhéjjal ízesítjük. Végül a négy tojás kemény habjával összekeverjük, s a kinyújtott tészta másik felét ráborítjuk.

ítorok

nyagokból készített szé-

nem találkoztunk: Vas- és műanyag-, cső- és műbőrkompozíciók szerepeltek. Ezek az újdonságok azonban megegyeztek abban

pedig a konyhában, vagy a hallban helyezhetők el. Az időjárás sem árt nekik, mert alumínium vázuk nem

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1021 Áron Nagy Lajos

Csütörtök, 1967. november 30.

Áron Nagy Lajos festőművész kiállítása

A *Csók Galériában* egy szerény visszavonultságban dolgozó, de figyelmet érdemlő festő állította ki műveit. *Áron Nagy* Lajos világa a Velencei-tó partvidéke, festői látása a posztimpresszionista tájfestés útját követi. Mi érdekeset mondhat egy ilyen festő, tud-e valami újat felfedezni ebben a kis léptékűnek látszó és hagyományos líraiságú művészi örökségben? A kérdésre a tárlat ad nagyon megnyugtató és tanulságos választ. Kitűnik ezen a kiállításon, hogy nincsenek legyalogolt ösvények, meddővé vált és üres tárnák. A tehetség és az emberi magatartás következetessége minden úton gyümölcsöző eredményekhez vezet. Áron Nagy Lajos képei egy szinte már használhatatlanná koptatott ösvényen, a tájfestés hagyományos műfajában jutottak el új élményekhez és izgalmas mondanivalóhoz.

A kiállítás nem egységes. Sok mű, sok kompozíció inkább csak a mesterségbeli tisztaság, a szerény és alázatos megfigyelés vagy szorgalom gyümölcse. Olyan tájak sorakoznak itt, amelyek csak az ecsetjárás makulátlan becsületességével, a színek átgondolt és friss hatásával mutatnak arra, hogy ígéretes tehetség dolgozott rajtuk. Aztán szinte váratlanul átbillen ez a halk líraiság valami álmodozó vizionálásba, és minden átalakul a képen. A Hold többé nem Hold, a fák már nem fák és a nyirkos fény, amely végigömlik a lapályon, már nem csupán egy kiránduló megfigyelése. Mindezek összeolvadnak, átalakulnak, és a tájat fölrántják az érzelmi átlényegítésnek arra a fokára, ahol a természetből költészet, a megfigyelésből filozófia lesz. E képek hangulata szinte éjszakai. Izzanak a parti füzesek, polipként nyújtják karjaikat az ezüstös fény felé a fák, és a dombok hajladozó íve megindul az égbolt világító függönye felé.

Áron Nagy Lajosnak ezek a képei olyan szférákat kutatnak fel, amit csak a szürrealista tájlátomások, a költészet románcokba, varázsénekekbe sűrített éjszakai hangjai ismernek. De ezek a kompozíciók mégis hangsúlyozottan tájak maradnak, nem válnak semmilyen avantgarde program, semmilyen kiszámított költői fogás illusztrációivá. Kénytelenek vagyunk azt hinni, hogy ha sokáig bolyong valaki a Velencei-tó partján, akkor valóban meglepik ezek a hangulatok, és rabul ejtik a fantáziát a holdvilág és a köd szellemjátékának árnyalakjai. Van valami borongós, valami lidérces a Velencei-tó medencéjében, vagy Áron Nagy Lajos hozott magával oda valami emberi tapasztalatot, valami régi kulturális örökséget?

Ha nagyon merész kapcsolatokat keresünk, akkor képeit aforizmaként is felfoghatjuk, két-három soros versként, ahol egy-egy természeti motívum kap lebegő, az értelem és az érzelem határán imbolygó megfogalmazást. Oly egyszerű, és oly tömör ez a vízió, hogy szinte már visszahullik a semmibe, a papír vagy a vászon sík fehérjébe. Valóban, ha Áron Nagy képeinek ihletett sorozatát nézzük, ezt az aforizmaszerű tömörséget, a formák és a kompozíció végletes leegyszerűsítésében is megfigyelhetjük. A széles ecsetjárás, a festék megülepedő szemcséi adnak fogódzót a szemnek, alakítják át a felületet térré, levegős formává. Lehet, hogy Áron Nagyot éppen ezek az eredetileg technikai hatások lökték át a természet és a víziók kritikus határán, lehet, hogy csak egy lendületes ecsetvonás mögül kibomló horizontot vett először észre. De volt bátorsága követni ezt a »véletlent«, és lemondani a tájnak azokról a részleteiről, amik szokványos megoldáshoz vezettek volna.

Az aforizmaszerű lebegés, az átváltoztatott természeti világ tehát mindenképpen szűkítés, egyszerűsítés eredménye. Csakhogy olyané, melynek révén a konvencionális táj újra kitágult, most már a sejtelmek világa felé. Áron Nagy a fantázia és a természet között talált rá a költészet, a már-már túlcsorduló líra ösvényére.

Perneczky Géza

Meghalt Münnich

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és a forradalmi munkás-paraszt kormány mély megrendüléssel tudatja, hogy dr. Münnich Ferenc elvtárs, a magyar nép nagy fia, a nemzetközi munkásmozgalom kimagasló harcosa, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának tagja, nyugalmazott államminiszter, országgyűlési képviselő, hosszan tartó betegség után, november 29-én hajnalban, 81 éves korában elhunyt.

Dr. Münnich Ferenc elvtárs hamvasztás előtti búcsúztatása december hó 2-án 12 órakor lesz a Kerepesi temető munkásmozgalmi panteonjában. Barátai, harcostársai és tisztelői 11 órától róhatják le kegyeletüket a ravatalnál.

Budapest, 1967. november 29-én.

MAGYAR SZOCIALISTA MUNKÁSPÁRT KÖZPONTI BIZOTTSÁGA

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG ELNÖKI TANÁCSA

MAGYAR FORRADALMI MUNKÁS-PARASZT KORMÁNY

Szeretett élni. Szeretett harcolni. Szeretett dalolni. Szeretett szivarozni. Szeretett hinni. Szeretett küzdeni. Szeretett derülni. Jókat kacagni. Szeretett beszélni, írni, parolázni, emlékezni és vitázni.

Szeretett élni, szerette az embert. Ember volt, kora fia, a spanyol polgárháborúban, a 11. nemzetközi dandár parancsnoka lesz?

Szeretett élni. Szeretett dalolni. Szerette az embereket.

Ezért állt a forradalom oldalára a tomszki hadifogoly, ezért küzdött parancsnokként Kolcsak ellen, ezért kockáztatta az életét a spanyol frontokon, ezért jött haza a felszabadult Magyarországra, ezért vállalt munkát, hivatást, föladatot egy új ország megszervezésében, vezetésében és fölemelésében.

Mindent szeretett, ami szép, ami jó, ami tiszta, ami bátor, ami haladó, ami forradalmi, ami nagyratörő.

Sokszor láttam őt, nem egyszer beszéltem vele, hallgattam önvallomásait, tréfáit, megjegyzéseit, abban a szerencsében volt részem, hogy egyszer lekísérhettem Orosházára, régi veteránokhoz, s egy alkalommal hivatalos is voltam budai otthonába. Mindent kutattam, kimondatlanul is, »titkát«, töretlen optimizmusa forrását, töretlen kedélyvilágának forrásvidékét. Mi tette ennyire erőssé, bátorrá, meg nem ingathatóvá, ilyen derűs és egyben kemény emberré; milyen erők faragták, milyen malomkövek őrölték, milyen csiszolók fényesítették jellemét és egyéniségét? Mi ennek a viharos, s végül is győztes emberútnak a magyarázata, milyen kulcs nyitja?

Egyszer, budai lakásán, kitárta vagyonát, elém helyezte minden kincsét, amelyet a forradalmi, nemzetközi út és pálya során szerzett.

Az elmaradhatatlan szivar parázslott hamutartójában. Jóféle magyar pálinkát töltött. Néztem mennyezetes könyvtárát. Azután lesiklott tekinte-

Az SZKP Központ és a Szovjetunió M részvét

Az SZKP Központi Bizottsága és a Szovjetunió Minisztertanácsa a következő táviratot intézte a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságához és a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsához:

A Szovjetunió Kommunista Pártjának Központi Bizottsága és a Szovjetunió Miniszter-

Áron Nagy Lajos
festő-

M.D.K.

Tájképe a tárlat hiemelhedő
darabja.

Frank János: A IV. Országos Pedagógus Képzőművészeti Kiállítás
Élet és Szodalom, 1965. febr. 27 – 9 lap

Áron Nagy Lajos

Szerepelt a székesfehérvári őni tárlaton.

Fejér Megyei Hírlap 1965. nov. 12.

Áron Nagy Lajos festő M.N.K.

Müvei a kiállitáson

/Romváry Ferenc: Az észak-dunántuli képzőművészek I. tárlata

Dunántuli Napló 1965. febr. 14.

Áron Nagy Lajos

Festőművész. Kiállítása a fehérvári István Király Múzeumban. „Pantomim" c. festménye. Csongor és Tünde témájára festett pannót, mely a Vörösmarty-színházba került. Öböl; Eginai kikötő; Salamisnál; Kenesei part; Hazafelé; athéni utca; Nyaralói Kétfa; Lány eser-nyővel; Halk délután; Kazlak c. képei.

említve.

Jelenkor, 1965 3. sz. 254-256. l.

Áron Nagy Lajos

Velencei mádrégák c. festménye

szerepel a X. Nagy. Kép. Mův.

Kiállításon

Kortárs 1965 XII. n. 2004 old.

M.D.K.

Áron Nagy Lajos, festő

A Székesfehérvári Múz.-ban kiállitása Laborcz Ferenc szobrásszal 1964 okt.25-nov 15. 144.o.

Jelentés a Fejér Megyei Múzeumok 1963-64.évi tevékenységéről. 129.o.

Kovács Péter: Időszaki kiállitások, 144.o.

István Király Múz. közleményei. Alba Regia. István Király Múz. évkönyve. VI.-VII. 1965-66. Székesfehérvár. 1966

M.D.K.

Áron Nagy Lajos, festő

Áron Nagy Lajos és Laborcz Kerenc kiállitása. Az előszót irta Kovács Péter. Istv.Kir.Múz.Közl. B/35 /1964/ 8 p. 140.o.

Jelentés a Fejér Megyei Múzeumok 1963-64.évi tevékenységéről.129.o.

Fitz Jenő: Kiadványok 140.o.

István Király Múz.Közleményei. Alba Regia. István Király Múz.Évkönyve.VI.-VII. 1965-66. Székesfehérvár,1966

M.D.K.

Áron Nagy Lajos,festő

"Hazafelé"/olaj,1967/.A Műv.Miniszt. ajándéka.136.o.

Jelentés a Fejér Megyei Múzeumok 1963-64.évi Tevékenységéről. 129.o.

Kovács Péter: Képzőművészeti gyüjtemény. 136.o.

István Király Múz.Közleményei. Alba Regia.István Király Múz.Evkönyve.VI,-VII.1965-66.Székesfehérvár, 1966

M.D.K.

Áron Nagy Lajos, festő

A Székesfehérvári Múz. Baráti Körének Áron 1963-ban alelnöke lett. 148.o.

Jelentés a Fejér Megyei Múzeumok 1963-64.évi tevékenységéről. 129.o.

Perjés Judit: A Fejér megyei Múzeumok Baráti Köre. 148

István Király Múz. Közleményei. Alba Regia. István Király Múz. Évkönyve. VI.-VII. 1965-66. Székesfehérvár, 1966

M.D.K.

Áron Nagy Lajos, festő

"Kazaldombok"/olaj,1964/.A Múz.vásárlása. 136.o.

Jelentés a Fejér Megyei Múzeumok 1963-64.évi fejlődéséről. 129.o.

Kovács Péter: Képzőművészeti gyűjtemény. 136.o.

István Király Múz.Közleményei. Alba Regia.István Király Múz.Évkönyve.VI,-VII.1965-66.Székesfehérvár, 1966

M.D.K.

Áron Nagy Lajos

Művei a kiállitáson

Tájképek

Perneczky Géza: A fehérvári muzeum uj szerzeményeinek kiállitása

magyar Nemzet 1966. julius 1. 4.l.

Aron Nagy Jajos

Tájképek

MDK.

Áron Nagy Lajos

Kiállitási kritika
Ikarus 1966 nov.16.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

NAPLÓ
(VESZPRÉM)

1966 JUN 15

1021

Áron Nagy Lajos képkiállítása

Méltatlanul nagy csendben és szerénységgel áll nyitva napok óta a látogatók előtt a veszprémi Képcsarnokban *Áron Nagy Lajos képkiállítása.* Képzőművészeti tájékozottságunk provincializmusára, gondosan és szűken körülkerített voltára vall, hogy a szomszédban, Székesfehérvárott élő művész neve önmagában még nem sokat mond a veszprémi közönség számára. A megnyitón is többen voltak a választottak, mint a hivatalosak: többen, akik erre az alkalomra utaztak ide, mint akik és ahányan itt szeretik és értik a művészetet. Pedig a vidéki képzőművészeti élet új szervezeti formája, maga az a tény, hogy az északdunántúli megyékben élő és alkotó művészek már néhány év óta egy közös szervezetbe tartoznak: mindez lehetővé tenné, hogy leromboljuk ennek a provincializmusnak, a megyei „kis-parcelláknak" ártalmas kerítéseit. Épp az ilyen résnyitások a kerítésen (vagy inkább átnyúlások fölötte?!) — mint amilyen a csoport közös fehérvári tárlata volt, s amilyen e jelen szerény kis kamarakiállítás is: — *ezek s ilyen tények tágítják a látóhatárt, s emelik magasabbra a mércét is.* Csak több kellene belőlük: csak bátrabban kellene élni az új szervezeti forma adta lehetőségekkel. Hogy a Veszprém megyei nézőnek — aki ugyan ismeri az itt élő festők közül a kisebb kvalitásúakat is — *ne pirulva kelljen „felfedeznie" Áron Nagy Lajost.*

Méltatlanul nagy csendben és szerénységgel: ezzel kezdtük. De akit becsábít a Képcsarnokba a kirakatba kitett két kép (sajnos, egyáltalán nem a legjobb két kép, ami viszont már könnyelmű, vétkes szerénység!) — az valóban, a jó értelemben vett felfedezés örömével ismerkedhet meg Áron Nagy Lajos művészetével.

Sajátos, különös varázslatú világ e művek világa. A felületes körülnézőt, a futó vendéget talán nem állítja meg. Nincs e világban oly hívalkodó kolorit, dekoratív színesség, hogy első pillantásra lenyűgözné a látogatót. És persze az is csalódik nyilván, aki (eleve kudarcra ítélt, de még mindig kísértő módszer!) valamiféle tematikai leltár segítségével próbálja mérni egy kiállítás gazdagságát. Táj és táj: csak ez van itt (s közben vagy három érdekes csendélet). Amit a katalógus ígér: — „mintha novella-hősöket látnánk, helyet kapnak a táji élményben az emberek is" — az is jobbára a művész más képeire vonatkozik, mint ezekre.

Le kell ülni, itt kell maradni csendben ebben a világban, belefeledkezni és belehallgatni és akkor muzsikálni kezd. *Akkor lehullanak a keretek, akkor széttolódnak a technikai bravúr kulisszái, a táj végtelenre tárul és kibontakozik a teret betöltő rejtett tartalom: az ember.* Áron Nagy festményeinek legfőbb sajátja tehát nem az „érdekes téma" és nem a dekorativitás, hanem a mélyen átélt élményszerűség. A *„Dunántúli táj"* mély terét, a *„Demenova I."* sűrű izzását, az *„Alkony"* (a kollekció talán legkitünőbb darabja!) vörös-fekete árnyjátékát, a *„Felhő, fények"*, a *„Tanya"* stb. vasizzású narancssárgáit és feketéit, a *„Nagymarosi*

képpen felhasználja az absztrakt-nonfiguratív festészet sok vívmányát — mint eszközt. Mint eszközt: vagyis túljut, felülemelkedik rajta. Ez az érett, kialakult művész úgy építkezik, mint — egy hasonlattal — ahogy utolsó éveiben József Attila: korábbi, szürrealista korszakának „bontásanyagából." A néző, csak ha közel hajol a képhez az ecset útját figyelni, sejt meg valamit: hogy burjánzanak egymásra és egymás alól a más-más festékrétegek, hogy e mikroszkópikus káoszból — egy lépéssel hátrább lépve — *alak, távlat, tér álljon össze nagy biztonsággal.*

napolta. A főkönyvelő kimutatta, hogy mennyire drága mulatság a benzinmotoros teherautózás. Száz kilométerenként 35—40 liter benzint fogyaszt, literenként 2 forint 70 fillérjével... A traktorok gázolajjal mennek. Litere 2 forint és 1 fillér. Egyszerűsíti az üzemanyagtárolást, kezelést, ha a teherautót Dieselre cserélik ki. Fogyasztása alig fele a benzinesnek. A csere megtörtént. Ezer forintokat jelent ez a semmiség...

Jó ez az amortizáció...

nul gondolkodó tsz-tag előtt nyilvánvaló az új rendszer célja: a termelés növelésével mind kultúráltabb életfeltételeket teremteni valamennyiöknek.

Turai Lajos

Mivel magyarázzák...

a Veszprém és Környéke Vendéglátóipari Vállalat vezetői,

hogy a Bakony étterem átalakításakor a terasz világítását nem oldották meg és azt emiatt most este nem lehet használni? Mivel már az idényben járunk, mikorra kívánják ezt megoldani?

Bevezetik az ösztönzőbb nyereségrészesedési rendszert a VTRGY üzemeiben is

Még április 22-én tettük fel a VTRGY vezetőségének a kérdést, hogy mi az oka a nyereségrészesedés egyforma elosztásának a gyáregységek között, hogyan kívánják biztosítani az anyagi ösztönzést? A válasz szerint „azok a vállalatok, melyek az összevonás előtt már önállóan folytattak termelési tevékenységet, szervezeti és elszámolási felépítésük, formájuk lehetővé tette, hogy differenciáltan részesüljenek a nyereségrészesedés elosztásában, nem úgy, mint nálunk.

Egyes gyáregységeink, így a Veszprém megyeiek tevékenysége sem választható el a vállalaton belül működő egyéb egységek tevékenységétől, ezért eredményük sem értékelhető önállóan.

Ezt figyelembevéve egy-egy gyáregység termelési eredménye nyereségrészesedés alapját szolgáló módon ma még nem értékelhető. De a gyáregységek ösztönzését a termelékenyebb és gazdaságosabb munkára az elért eredmények alapján történő kifizetéssel kívánjuk a jövőben biztosítani. Ennek kidolgozását a vállalat illetékes szervei végzik, s elképzelésünk remélhetőleg ez év végén megvalósításra kerülhet.

Kárpáti József
gazdasági igazgató

lspórolt“ bitumen iért rosszak az utak?

az oka. Papír
belőle az uta-
— többnyire
azért, mert a

bank útján
Mit mond a
telepe, amel
vagonban *4*

11021

Teremtés*

Öt éve, hogy gyakran ellátogatok Áron Nagy Lajos műtermébe, de munkásságának nem csupán e fél évtizedes szakaszát ismertem meg. A műterem gazdag világa ízelítőt ad az egész életműből s az egész életből is. A művészet egyik fő vonzó ereje éppen ebben rejlik. Nemcsak az eredményeket mutatja föl, de az eredményekhez vezető utakat is, az alkotás mögöttességében az alkotót is.

Áron Nagy Lajos pályája a szolnoki művésztelepről indult, nem sokkal a második világháború előtt. Szolnokon a tiszamenti emberek — halászok, tutajosok a fő témái. A háború után pedig Székesfehérvár környezete, kitágítva ezt a környezetet a Velencei tóig s a Balatonig. A tóparti élmények teremtették meg egyik fő korszakát, amelyben a víz, levegő, nádas, felhőzet — a kék színek árnyalataiban válik egységes látomássá.

Közben, mintha novella-hősöket látnánk, helyet kapnak a táji élményekben az emberek is, a fő élmény azonban — a szolnoki kezdetek után — mindig a természeti.

Természeti élmény elsősorban a görögországi és bulgáriai utazás újra és újra visszatérő nagy élménye is. Halászbárkák, hálók, kikötők, hajók és a tenger. A tárgyak is benne a levegőben, a vízpárában, a fényben vagy a ködben. Majd hegytetőkről emlékezetbe vésett partok, évszázados fák a Balkánról, mediterrán színek a görög városokból.

A Délen tett utazások készítették elő Áron Nagy Lajosnak azt az új korszakát, amelynek a legkiértékeltebb darabjait itt együtt látjuk. Már hatvannégyes kiállításán is tapasztalható volt, hogy a művész szakítani akar vívmányával, a tónusok diadalittas békéjével, lebegésével, lírájával, s hogy máris eredményei vannak a rusztikusság, a színesség, a rajzos fogalmazás, a változékony felületalkotás területén.

Most ezek az erények, anélkül, hogy érvényteleníténék a régi erényeket a maguk helyén, a korszerűséget is új módon közelítik. A festékek szinte tapintható, egymásnak ellenszegülő, fátyolos és darabos mezőkben illeszkednek itt egymás mellé. Megjelent a feketéhez közelítő szín, magához idomítva a narancsoknak és vöröseknek számtalan változatát. És majdhogynem eltűnt a távlat. Míg a **Fénybetörés**-nek hatvannégyben távlati mélysége volt, a **Dekoratív táj**-nak most porózus mélysége van, mintha a teret befoglaló négy egyenes sehol sem akarna összeérni.

Úgy mondhatnánk, valószerűbbek most a képek, és ami a legkülönösebb, éppen ez a valószerűség enged több játékot, az anyagnak adott több szabadságot, anélkül, hogy megcsorbítaná a hatalmat, ami nélkülözhetetlen a teremtéshez.

És talán e teremtés szóval találtuk meg a jellemző szót e kis tárlathoz. Mindig teremtett valóság volt a rangos művészet valósága, hiszen csak a teremtett valóságban lehetséges összefoglalni, négyzetméternél kisebb felületekre sűríteni azt a valóságot, amelynek a pontról pontra való tükrözéséhez az ég is kevés lenne.

Takács Imre

* Elhangzott Áron Nagy Lajos veszprémi kiállításának a megnyitásán.

Emlékezetemben egyre gyakrabban visszavillan egy viszonylag szürke, felületesen szemlélve tartalmában is silány mondat: Egy napi járóföld.

Valahonnét nagyon régről hoztuk magunkkal, magunkban ezt az ősprimitív mértékegységet. Nagyanyáink mesélőkedvével, ükapák obsitosi mondavilágával együtt, vagy csupán abból is ennyit: Egy napi járóföld.

Manapság alig használatos kifejezés már, hiszen a szuperszónikus sebességek, a hangfalat innen és túlról döngető gyorsulási képességek, kozmikus sebességfokozatok világa bevonta ezt is a feledés, s a korszerűtlenség oxidrétegével. Pedig mennyi mementó, mennyi figyelmeztetés rejlik e három szóban! Ellentmondások és párhuzamosságok, hagyományok és kibomló távlatok, felkiáltójelek és lényegi fordulatot jelző kettőspontok. Hiszen nincs talán egyetlen kifejezésünk sem, ami felvehetné a versenyt tömörségben, tartalmi változatosságban ezzel az „egy napi járófölddel".

Egy napi járóföld — a világ! — állapították meg bölcsen őseink. Mert egy napi járóföld érdekességei táplálták a korabeli újságok hír- és pletykarovatait. Egy napi járóföldnyire táborozó ellenség híre szült kíváncsiságot a harcot csak mesékből ismerő gyermeki szí-

az újság: gyermekek mill
alultápláltak. Gyermek
milliói nem vehetnek r
séskönyvet a kezükbe. G
mekek milliói pusztulna
a felnőttkor küszöbén.
alig távolabb vagy k
lebb, néhány szupersz
kus lépésnyire a nyom
szellemi nagyotthallás.
dati vakság, érzelmi
pultság révületében b
öntenek a tengerbe,
nyelnek el a világv
csatornák, olajláng lobb
bő termést igérő földek fe-
lett. Dühöng a jóllakottság.
Pedig ők is tudják, a technikai telepátia segítségével látják, láthatják: éhinség ötödöli Afrikát.

Afrikát? Nem! Hiszen nem földrészeken, hanem itt, a szomszédban, minden nép és nemzet, ország és földrész szomszédságában éheznek, halnak meg gyermekek és felnőttek, roppannak össze a nincstelenség sötét markaiban. Olyan megdöbbentően közel, hogy reggeli maradékunkból akár vacsorázhatnának is.

Valahol bombák hullanak, emberi jogokért vonuló békemenetben vág véres ösvényt az önkény sortüze. S mire megalvadna a vér az utcán, már ott pereg a film a képernyőn. Mire visszahullanak a repeszdarabok, már sorolja rádiónk a veszteséglistákat.

Szinte megperzsel bennünket is a napalmbomba,

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP
1966 JÚN 19
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MIK.

Áron Nagy Lajos

Kiállitási kritika

Napló/Veszprém/ 1966 nov.3o.p.4.

MDK

Áron Nagy Lajos, festő

Több tájképe vétellel
került a múzeumba.

R. Gy.: Mai magyar művek a székesfehér-
vári képtárban 7.

NÉPSZABADSÁG, Gy. 1966. jún. 30.

MIK'

Áron Nagy Lajos

Kiállitási hiradás

Magyar Nemzet 1966 juli 1.

MEK

Áron Nagy Lajos

Tájakkal vetyrel az É. Dunántuli
Kép. műv. III. kiállításán

Jelentés 1966 XII n. 1157 old.

1966 SZEP 23.
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Áron Nagy Lajos
MAGYAR NEMZET

Észak-dunántúli képzőművészek III. kiállítása Székesfehérvárott

A székesfehérvári *Csók István Képtár* nagytermében ez idén is megrendezték az észak-dunántúli művészek tárlatát. A kiállítás túlnyomórészt festményeket tartalmaz, szobor kevés van — s ez sajnos, a vidéki művészek seregszemléjén újra és újra visszatérő vonás. A magyar szobrászat pedig e percben állja a versenyt a festészettel, de a szobrászok, úgy látszik, sokkal jobban ragaszkodnak a főváros közelségéhez, mint festőkollégáik, s a plasztikának ezért nem tud vidéki központja kialakulni.

A tárlatot látogató közönség ismerős nevekkel találkozik, mégis vannak olyan művészek, akiknek a szereplése mindig új élményekkel szolgál. Elsősorban *Áron Nagy* Lajos festményei jelentenek ilyen örömöt. Ez a fehérvár művész eddig is kitűnt érzékeny színezésű s egyszerű kompozíciójú tájképeivel, most azonban színvilága tovább mélyült, érettebbé és gazdagabbá vált. A kékek és zöldek mellett megjelentek a meleg sárgák és vörösek is, egy-egy képe ezért — például a *Tirnovo* című — szinte keleti bujaságban sorakoztatja fel e vörhenyes árnyalatokat, s ugyanakkor a kompozíció egységes, összefogott festmény marad. Áron Nagy Lajos ezeken a színesebb művein is meg tudja tartani nedves csillogású tónusainak költői szépségét és párás-homályos atmoszféráját.

Érdekes színfoltja a tárlatnak *Csizmadia* Zoltán néhány majolikalapja, melyek az iparművészeti műfaj műves szépségét a táblakép-kompozíciók igényességével ötvözik (*Nő pávával, G. Braquel-tanulmány, Madár, Hal* stb.). A Balaton festői közül *Mikus* Gyula látogatott el a kiállításra, s különösen két akvarell-könnyedségű kompozíciója érdemel figyelmet. *Szlávik* Lajos művei a vásárhelyi iskola és Nagy István művészetének hatását mutatják, most kiállított képein nagy erővel festett arcok, asszonyfejek jelennek meg. *M. Tóth* István *Este a parkban* című képe a kiállításon szereplő tájak egyik legsikerültebbje, s érdekes hatásúak *Cziráki* Lajos festményei is, amelyek meseszerű atmoszférába vonják témájukat (*Hajóállamás, Solesmes-i táj*).

Meg kell említenünk *Csákvári Nagy* Lajos *Éj* című képének líraiságát is, és *Lakatos* József kísérleteit egy újfajta festői élményvilág feltedezésére. Lakatos a régi, művesen munkált fakerítések, néprajzi jellegű gerendaszerkezetek és faragások karakterét jeleníti meg a vásznon. Ez a törekvés még nagy jelentőségű folytatásra ösztönözhet: a népművészet és a népi életmód közelében fogant anyagok korszerű képzőművészeti feldolgozására.

P. G.

szlovák, holland, izra
román kulturális-közéle
mélyiségek. Magyar
Boldizsár Iván és *Kar*
bor tagja a SEC vég
bizottságának.

A SEC történet

A megnyitó ünn
Umberto Campagnolo
tájékoztatta a sajtót a társa-
ság történetéről, céljairól és
a mostani tanácskozás fel-
adatairól. A SEC olasz értel-
miségiek kezdeményezésére
1948-ban létesült, hogy a má-
sodik világháború után kelet-
kezett feszültség időszakában
a kultúra kiemelkedő mun-
kásait Keletről és Nyugatról
közös táborba hívják, noha
világnézetük talán eltérő. Vé-
leményük egybevetésével —
mondotta Campagnolo pro-

Grecsko ma

Dél-Csehszlovákiában csütörtökön a késő délutáni órákban véget ért a Csehszlovák Szocialista Köztársaság, a Szovjetunió, a Német Demokratikus Köztársaság és a Magyar Népköztársaság hadseregeinek »*Vltava*« elnevezésű közös hadgyakorlata.

Az utolsó napon került sor a gyakorlat egyik leglátványosabb és harcászati szempontból igen nagy jelentőségű mozzanatára; csehszlovák és magyar egységek harc közben keltek át a Vltava-folyón. Ezt megelőzően éjszaka 10—12 kilométert nyomultak előre a szövetséges csapatok és befejezték az »agressziós« erők bekerítését.

A reggeli órákban légifölényre tettek szert és ezzel biztosították a Vltaván való átkelés feltételeit. Lehetővé vált, hogy csapást mérjenek az »ellenségre«. Hatalmas erejű tüzérségi tűz, valamint lé-

UNK
Y TEKERCS FILMET
ÖHÍVJUK EZT A FILMET
NÍTJUK MEG FILMEZNI
NFOLYAMUNKON.

HÓ 1

HÓ 30 KÖZÖTT VÁSÁROL
C M
SKENYFILMFELVEVŐT
500 Ft
ORINT
VEL ÁTVEHETŐ
TRE!

ÉRT

kat 20 részvevőtől indítjuk.
ezdésekről postán értesítjük
ép tulajdonosokat

:
, Miskolc, Szeged, Győr,
osvár, Szombathely, Szolnok

MDK.

Áron Nagy Lajos

Kiállitási hiradás

Szocialista Müvészetért 1966 jul.

MDK.

MDK.

Áron Nagy Lajos

Kiállitási hiradás

Népszabadság 1966 juni.3o.

MDK.

Áron Nagy Lajos

Született Budapesten 1913-ban. „Festő".
Tanulmányait Székesfehérvárott és a
Budapesti Képzőművészeti Főiskolán
(1933-48) Benkhard Ágostnál.

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.
334 l. 16 l.

Áron Nagy Lajos

* Miskolc -, Tihony -, Tokaj -, Kolnoki művészkolóniák tagja. 1939-ben letelepedett Szekesfehérvárott. 1955-ben Munkácsy díjas.

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 334 l. 16 l.

Áron Nagy Lajos

1955-ben tárlata a Fényes Adolf Galériában. Tanulmányutja: Bulgária (1959), Görögország (1960)

Fekete Márton: Prominent Hungarians Home and Abroad, München, 1966.

334 l

16 l.

MDK.

Áron Nagy Lajos

Kiállitási kritika

Fejérmegyei Hirlap 1966 szept.35. (Máj 35.)

MDK.

Áron Nagy Lajos

Győri dekorációs munkásságáról

Kisalföld 1966 aug.23.

MDK.

Áron Nagy Lajos

Győri dekorációs munkásságáról

Kisalföld 1966 aug.23.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAUJVÁROS

1966 NOV 11

H'ran Nagy Ignes

1021

A Fejér megyei képzőművészek tárlatán

Székesfehérváron, az István Király Múzeumban november 7-én nyílt meg a Fejér megyei képzőművészek kiállítása. A másfél tucat kiállító munkái vegyes benyomást keltenek, nem annyira a sokarcúság, a próbálkozások változatossága, hanem inkább a szerencsétlen válogatás, a zsürizés színvonaltalansága miatt. Érdekes, szép festői, grafikai megoldások mellett semmitmondó, modoros képekkel találkozunk. Feltűnő, hogy az olajfestmények zöme jól-rosszul megoldott távlati kép, sok közöttük az egyszerű út-fákházak kompozíció, az ember-nélküliség jellemző rájuk.

Áron Nagy Lajos gondolati festészete viszont megállítja a nézőt. Öt kisméretű kép, semmi különös. Aztán kibontakozik a *Tanya* kristálytiszta kompozíciója. A fegyelmezett vonalak döbbenetesen érzékeltetik egy csődbejutott életforma ürességét, ridegségét. Áron Nagy erőteljes színhatásaival is hat. A *Csemiszi házak* című képe tintakék és rozsdabarna, az *Erdő* súlyos zöld tömbökből áll. *Kerítés* című képe kusza látomás, az oktalan tilalmak elleni lázadást fejezi ki érdekes folthatásaival.

A festők közül legközelebb állnak a nézőkhöz *Bodor Aladár* képei. Kedvenc témája az elfáradt ember,, képein a tájat rendkívül hangulatosan jeleníti meg, *Hazafelé* című képén pedig a naplemente visszfényének lángolását is szépen sikerült érzékeltetnie. *Esti harangszó* című képén a falu nyugalmát, pihenését jeleníti meg a várakozó ökrösszekér és a lassan árnyékba boruló templom segítségével.

A festők közül említést érdemelnek a dunaújvárosi *Szegedi Zoltán Kompozíció* és *Faluvég* című képei, mindkettő kifejező színeiért, kiegyensúlyozott kompozíciójáért. *Francsics József*nek több képe közül a *Falurészlet* a legsikerültebb alkotása, forma és színegyensúly jellemzi. *Olvasó gyerekek* című képe merevségével, a *Tóparti fűzek* pedig erőszakolt színezésével rontotta le kiállított képei összhatását.

A bevezetőben semmitmondó, modoros alkotásokról szóltunk. *M. Tóth István, Ballagó Imre* és *Kiss István* munkái tartoznak ide.

Sokkalta gazdagabb, változatosabb képet nyújt a grafikusok seregszemléje. Ahány művész, annyi stílus. *Pálfalvi János* a maga pálfalvis modorában, gondolatgazdag jelképrendszerével (*Enyészet, Elvágyódás, Erőszak*), az író *Sobor Antal* filozófikus értelmű, elmosódott figuráival (*Sirató asszonyok, Ketten, Kő*) és *Horváth Dénes* precíz szerkesztésű, de bonyolult, néha mesterkélt szimbólikájával (*Energia I-II-III, Grafikai tabló*) a legerőteljesebb és legjelentősebb képviselői a műfajnak. *Ifj. Koffán Károly* portrérajzai és *P. Csasztka Ilona* tollrajzai (*Pedagógia, Féltés*) lágy líraiságukkal enyhítik a többiek markánsságát, néhol túlzott elvontságát. *Segesdy Katalin* szénrajzai a monoton fák-házak ismétlő motívumaival, iskolás vonalvezetésével alatta marad az előbbi öt művész szintjének.

A két műfaj között *Takács Imre* groteszkjei képezik az átmenetet. Karikatúraszerű torzképei (*Arisztokraták, Idegenlégió parancsnoka*) és érdekes hatású fafaragása (*Szoborterv*) egyben a modernkedő izmusok és art-ok paródiáját is adják.

Utoljára maradtak a szobrok és kisplasztikák. *Cyránski Mária Ébredés* című szobrát Dunaújvárosban is megcsodálhattuk, *Támaszkodó*-ja pedig esetlenségében is bájos figura. *Portré-ja* és *Tóth Ila Weiner Tibor* portréja úgyszintén szerepelt a dunaújvárosi kiállításon, mindkettőt jól kidolgozottság és sajátos egyénítés jellemzi. *Nagy Benedek Fiú* című kisplasztikája érdekes, korrekt munka.

Egészében véve érdekes látnivaló a Fejér megyei művészek tárlata. A rendezés a legelőnyösebb beállításokra törekszik.

Zsiday Csaba

Rádió és TV ► műsor ◄

Péntek, november 11.

Kossuth-rádió: 7.45: Mit főzzünk? 8.20: Népi muzsika. 9.00: Epizódok Semprun regényéből. 10.10: Óvodások műsora. 10.30: Édes anyanyelvünk. 10.35: Szórakoztató zene. 10.59: Lottó. 11.00: Iskolarádió. 11.30: Kamarazene. 12.15: Tánczenei koktél. 13.08: Drámai jelenet. 13.38: Híres prímások. 14.00: Hacsaturján: Gajane. 14.30: Műsor napköziseknek. 15.15: Zenei üzenetek. 15.55: Kóruspódium. 16.05: Egy földmunkás naplójából. VI. 16.25: Népszerű szovjet dalok. 17.16: Rihter zongorázik. 17.45: Beszélgetés a képviselővel. 18.00: Új Zenei Újság. 18.40: Hozzon egy dalt Budapestre! 18.45: Székely Mihály énekel. 19.25: Operettrészletek. 20.42: Rádiój. Mintha vasárnap volna. 22.25: Magnósok, zongoristák nevelője. 23.05: Magnósok, figyelem! 23.50: Smetena operáiból.

Petőfi-rádió: 7.15: Izr. felek. negyedórája. 10.00: 15 000 kilométer — IV. 10.48: Válasz a hallgatónak. 11.03: Zenés est. 12.13: Versek. 12.24: Zenekari muzsika. 13.08: Fiatalok stúdiója. 13.23: Operettrészletek. 14.08: Zenés délután. 18.05: Budapesti hírmondó. 19.00: Népi zene. 19.25: Emlékezés Szun Jat-szenre. 19.45: Forradalmi dalok. 19.54: Jó éjszakát, gyerekek! 20.30: Szimfonikus művek. Közben: 21.15: Láttuk, hallottuk. 22.10: Könnyűzene.

Televízió. 10.15: Candide. Ismétlés. 11.30: A zöldségellátásról. Ismétlés. 12.00: Telesport. Ismétlés. 19.00: Pedagógusok fóruma.

Szombat, november 12.

Kossuth-rádió: 8.20: Lányok, asszonyok. 8.40: Operarészletek. 9.30: Orvosok a mikrofon előtt. 9.35: Népi zene. 10.10: Kamarazene. 10.48: Az első lovashadsereg. Visnyevszkij színműve rádióra. 12.15: Zenekari muzsika. 13.03: Új könyvek. 13.18: Operettrészletek. 13.45: Tudomány. 13.50: Hirdetőoszlop. 14.05: Mi történt a héten a

DUNAÚJVÁROSI !!RL

☐ **A Nagy Októberi Szocialista Forradalom** ünnepe alkalmából az Építésügyi Minisztérium és a Találmányi Hivatal a 26. Építőipari Vállalat több újítóját tüntette ki.

Simai Pár arany, Szász László, Horváth Imre ezüst, Bauer Péter, Cibulka Márton, Pécsváradi Gábor, Váli Sándor bronz Kiváló Újító jelvényt kapott.

Az **IBUSZ társasutazást indít 1967. február 9—14**

a Bécsben megtartandó Postagalamb-olimpiára

A 6 napos út kb. 1700.— Ft + 210 Schilling és 75 CsK költőpénz

„Vérbeli" drukker

Az Adonyi Bíróság a napokban nem mindennapi bűnügyet tárgyalt. Rupa László perkátai lakos ellen garázdaság címén emelt vádat és 8 hónapi végrehajtható szabadságvesztésre ítélte. A 44 esztendős vádlott tulajdonképpen a labdarúgó szenvedély áldozata. Az angliai labdarúgó világbajnokság idején ittasan leült a televízió-készüléke elé, hogy végignézze az egyik mérkőzést. Annyira hatalmába kerítette a játék, hogy amikor gyerekei igazítottak a készüléken, s elment a kép, kést ragadott és megszeppent csemetéit konyhakéssel kergette végig a falun.

MDK

Áron Nagy Lajos

Nov. §-én vendégszerepelt a Dunaujváros Őszi tárlaton. Bevezetőként Laborcz Ferenccel közös kiállitáson mutatkozott be.

"Hegy lábánál"
"Tüzelő Petroskac"
"Vasárnap délután"

S.A. : Őszi tárlat Dunaujvárosban

FEJÉRMEGYEI HIRLAP 1964 nov. 19.

Áron Nagy Lajos

MDK

Szerepelt a Fejér megyei képzőművészek
őszi tárlatán, mely 1964 nov. 7-én nyilt meg.

"Tüzelő Petruska"

"Hegy lábánál"

"Vasárnap délután"

- rózsa - : Őszi tárlat, 1964.

DUNAUJVÁROS 1964 nov. 19.

Áron Nagy Lajos MDK

Szerepelt a Fejér és Veszprém megye képzőművészeinek inotai kiállitásán.

"Napfény a Rilán"

(-ay): Két megye képzőművészetének találkozója.

NAPLO(VESZPRÉM) 1964 máj. 20.

Áron Nagy Lajos MDK

Szerepelt az inotai Béke Művelődési Otthonban rendezett tárlaton.

bulgáriai utazását idéző képei

Sobor Antal: Fejér- és Veszprém megyei képzőművészek kiállitása Inotán.

/FMJ FEJÉR MEGYEI HIRLAP L:/) MÁJ; L§
1964 máj. 17.

Áron Nagylajos
festő

M.D.K.

A siekesfehérvári István Király
Múzeumban nyomtatásban rendezett tárlatot Laborc Ferenc szobrászkal közösen

Frank János: Áron Nagylajos és Laborc Ferenc
Élet és Irodalom, 1964. nov. 14 – 9 lap.

MDK

Áron Nagy Lajos

Szerepelt a fehérvári Csók István Képtárban rendezett téli tárlaton.

"Hazafelé"

Sobor Antal: Téli Tárlat.
Fejér Megyei Hirlap. 1963/ 1964 febr. 9.

Áron Nagy Lajos MIK

Munkácsy -díjas
szerepelt a megyei festők őszi tárlatán.

"Két fa"
"Három fa"

Kovács Péter: Gondolatok az őszi tárlat képeiről.
Fejér megyei Hirlap. 1963 dec.1.

Áron Nagy Lajos
festő

M.D.K.

Méltatás. — „Egy hal", „Tulajos"
„Kertben", „Bürü", „Rizsaratók" c. képei
Ceruza és tus rajzairól. „Aktok" c. rajza.
„Család" c. monotipiája. „Aeginai kikötő",
„Árvíz" c. képe + repro

Kowalowszky Márta — Kovács Péter: Áron Nagy Lajos
Művészet, 1961. május. — 25 l.

Mdk

Áron Nagy Lajos

műve a tárlaton

Szelesi Zoltán: A 3. Szegedi Nyári Tárlat

Tiszatáj 1962, 8. sz 6. l

Áron-Nagy Lajos, festő (1913) M.D.K.

nevét szerző arról körött a festőt körött említi, akinek művészetében Munkácsy kolorétjának komor akkordjai három nemzedéken át is újra felcsendültek.

G.Ö.Pogány: L'Héritage des peintres de la Grande Plaine Hongroise. Acta Historiae Artium Bp.1962. tom.VIII. fasc.1-2. pag. 154.

Áron Nagy Lajos
festő

M.D.K.

"Televízió nézelők" c. képe + repro

Korvalovszky Mária: Áron Nagy Lajos: Televízió nézelők
Művészet, 1962 február — 38 l

Áron Nagy Lajos, festő. 7 Dk

A szinház társalgójának, büféjének, dohány-
zójának falait a fehérvári Áron Nagy Lajos
freskója díszíti.

Buzási János: Szerda este nyitja meg kapuit az
ország legújabb szinháza Székesfehér-
várott 8. l

ÉPSZABADSÁG, bp. 1962. nov. 6.

Áron Nagy Lajos, festő

MDK

Kiállítása nyílt meg a

Csók Galériában.

— : Kis híradó

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1967. nov. 27.

Áron Nagy Lajos, festő

MDK

Tárlata nyílt meg a
Csók Galériában.

– : Kulturális hírek

9

Népszabadság, Bp., 1967. nov. 25.

FÉNY ÉS HOMÁLY JÁTÉKAI...

Áron Nagy Lajos festőművész kiállítása

Hazai és idegen tájak különös varázsa él a kiállító művész képeiben. Palettáján derengő fények halovány-sárgája váltakozik a szürkület lágy barnájával, a hajnal hideg sugarai olvadnak az alkonyi árnyak homályló színeibe. A dunántúli vidék nyugalmát, a Zagyva-parti füzesek melankóliáját költői módon ábrázolja! Lágyan lobogó felhők, göcsörtös fák, magányos emberek, tanyaházak, hóval lepett mezők világának művésze Áron Nagy Lajos. Külföldi utazásainak emlékét idézik olasz és görög tájképei, melyek hol derűs ragyogásukkal, heves izzásukkal, hol komor fenségükkel hatnak a szemlélőre. Festőjük ismeri s jól alkalmazza az elhagyás művészetét is, — mindig a lényeget, a látott világ lelkét ragadja meg. Egyéni tehetségű, újat kereső, meghökkentően merész színhatásokkal dolgozó festőművészt revelál ez a kiállítás.

(b. e.)

Áron Nagy Lajos festőművész kiállításának megnyitása a budapesti Csók-teremben. Előtérben: Weöres Sándor költő megnyitó beszédét mondja. Mellette jobbról Áron Nagy Lajos

(Bojár Sándor felvétele)

1967 DEC
SZAG VILÁG
296, 188-307

Áron Nagy kajos festő

Kiállítása nyílt a Csók galériában

Kékes tehérvárom rajztanár

Köznevelés 1967 XII. 22

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

Áron Nagy Lajos

1967 MÁR 14.

1021

...yei Hirlap — Kedd, 1967. március 14.

Tárlat a múzeumban

Ablakok a valóságba

Áron Nagy Lajos festőművész a megnyitóbeszédet mondja.

A megnyitó rövid eseménye már lezajlott. Vasárnap délelőtt fél tizenkettőkor, Áron Nagy Lajos megnyitotta a székesfehérvári művésztárs, Kis István képeinek kiállítását. A belső indulattól fűtött, s mégis annyira keresetlen szavak láthatóan mély benyomást tettek a tárlat szokottnál is népesebb közönségére.

Mégis, furcsamód, egy apróság ragadott meg leginkább. Olyan dolog, amely általában el is kerüli, első látásra, a tárlatlátogató figyelmét. — a képcímek. A művészi alkotások gyűjteményének élménye általában lenyűgözi az embert. Nem tudja rendszerezni magában a színek és formák végtelennek tűnő gazdagságát, egészen addig, amíg — helyesen, vagy helytelenül — megtorpan egyetlen kép előtt. Ami a legjobban „tetszik" — mennyire szubjektív, mennyire nem esztétikai, inkább érzelmi kategória ilyenkor ez a szó.

Kis István képeinek címe tömör és keresetlen. Színte hangsúlyozottan hétköznapi, egyszerű. „Parasztházak". „Városi utca". „Gábor". „Hófoltok". „Ülő leány".

Érdekes lenne elgondolkodni ezeknek a képeknek a kapcsán arról, hogyan közelíti meg az életet a művész, s hogyan serkenti az alkotás során a valóság kifejezésére.

Rövid beszélgetésünk eltért az interjú szabályaitól. A képek — 1966-ban, illetve ez év első másfél hónapjában készült valamennyi, s a 33 kép közül eddig még egy sem volt kiállításon, a legfrissebb „termés" — már elvégezték a bemutatás feladatát. S azt is tudtam már róla, hiszen ahogy telnek az évek egyre ismerősebb alakjává válik ez a szerény, fiatal művész Fejér megye képzőművészeti életének, hogy hódmezővásárhelyi születésű, annak a tájnak a levegőjét szívta magába, amely egész korszakot határol a magyar művészetben, tudtam róla, hogy 1954-ben, immár tizenkét esztendeje végezte el a főiskolát Barcsay Jenő és Hincz Gyula tanítványaként, s azt is, hogy azóta Székesfehérváron él, itt dolgozik, alkot.

A vasárnap nyílt tárlat egyik legszebb képe a „Feleségem beteg" című. Erre utalva mondotta:

— Lehet, hogy kicsit furcsán hangzik, de számomra minden téma, minden alkotásra serkentő élmény, amit csak az élet hoz. Még a legegyénibb is, ami tulajdonképpen már magánügy. Így lehet a betegség, az aggodalom, a betegágy melletti virrasztás is éppoly mély, s ugyanakkor alkotásra serkentő élmény, mint egy táj, vagy egy érdekes emberarc.

A hódmezővásárhelyi örökség mellé oda törekszik dunántúli táj is. Egy-egy kép, egy-egy darab Fejér megye. A „Hegyen" című például a sukorói tájat örökíti meg.

A kiállítás katalógusában olvasható ez a sor Sobor Antal méltatásából: céltudatosan távol tartja magától a naturális, konzervatív természetábrázolást.

S a tájak mégis (vagy éppen ezért ?) élnek, valóságosak. Egy-egy vászon: egy-egy ablak, amelyen át a szemlélő a valóságba pillant. A portrék. Egyszerű vonások, mély líraisággal. Nem a részletek kidolgozottságára törekszik, hanem az összbenyomásra, az egészre. Élnek az arcvonások, a mozdulatok, s pontosan annyit adnak egy-egy modellből, amennyi valójában az ember.

Kis István művészi egyéniségének kibontakozásáról, újabb alkotói állomásáról vall ez a kiállítás.

— mekis —

A Vöröskereszt terveiből

Orvos-műszaki találkozó — Jobb kapcsolat az üzemekkel — Nyolcszáz felvilágosító előadás

Eredményes évet hagytak maguk mögött a megye vöröskeresztes szervezetei. Azokat a feladatokat, amelyeket év elején maguk elé tűztek, szinte maradék nélkül végrehajtották, sőt a térítésnélküli véradómozgalom terén túl is lépték a tervezett határt. Sokat tettek a fáradhatatlan vöröskeresztes aktívák a családvédelmi munka, a tisztasági mozgalom, a felvilágosító munka terén is.

Idei tervüket a tavalyi eredményeikre építették, feladataik közé sorolják továbbra is az egészségügyi felvilágosító oktatást, a térítésnélküli véradómozgalmat, a tisztasági mozgalom további szélesítését, az ifjúsági vöröskeresztes munkát és a mezőgazdaság területén is fokozott figyelemmel, energiával tevékenykednek az idei évben.

Az egészségügyi felvilágosító munka fontos — mondhatni alapvető — részét képezi a vöröskeresztes tevékenységnek. Az idei évben e munka fókuszában a külterületek és a cigánylakosság felvilágosítását, egészségügyi nevelést helyezték. Ezért az idén tervbevett — mintegy 800 előadás húsz százalékát a külterületek lakóinak, illetve a cigánylakosság körében tartják.

A propagandamunka keretében megyeszerte többet foglalkoznak az idén a helyes családtervezéssel, az anya- és csecsemővédelemmel, továbbá a gyermek- és ifjúságvédelemmel, az öregek megbecsülésével, valamint a szabadidő helyes kihasználásával.

A mezőgazdaság a vöröskeresztes munkában még mindig „fehér foltnak" számít. Rengeteg tennivaló van még hátra, mind a felvilágosítás, mind pedig az egészségügyi felelősök munkájának további segítésében, irányításában. Ezt a munkát az Állami Gazdaságok Igazgatóságával és a termelőszövetkezeti tanáccsal való jobb együttműködéssel kívánják folyamatossá tenni.

A mezőgazdasági munkák idején jobb kapcsolatot tartani az üzemek vezetőivel, hogy a véradás időpontját, illetve az előkészítést az üzemeknek is legjobban megfelelő időben jelöljék meg.

A vöröskeresztes aktívák önként vállalt munkájának szerves része a tisztasági mozgalom, amely az idén újra szárnyat bont. A tanácsokkal és társadalmi szervekkel közösen szorgalmazzák a mintautcák számának növelését, a termelőszövetkezetekben, állami gazdaságokban — majorokban, tejházak környékén pedig a tisztaság fokozását.

A családvédelmi munkacsoport a csecsemővédelem, gyermek- és ifjúságvédelem és az öregek védelme érdekében fejti ki tevékenységét. Tervbe vették, hogy a családvédelmi munka fokozása, javítása és a fel nem tárt hibák kiküszöbölése érdekében a KÖJÁL-lal és a szakszolgálattal közösen ankétot hívnak össze. A tbc elleni küzdelem terén az idén is „hadbaállnak" a vöröskeresztes aktívák. Vállalják azt a feladatot, amelyet ebben a munkában rájuk rónak: a tbc szűrések adminisztrációját, továbbá a lakosságszűréssel kapcsolatos felvilágosító munkát.

Az üzemi vöröskeresztes tevékenység is speciális feladatok megoldását sürgeti: itt a tisztasági mozgalomnak is más jelentősége van, mint a falvakban, s túl az alapvető egészségügyi követelményeken, a balesetek megelőzésében is jelentős szerepe van. Az idén a tisztasági mozgalom folyamatosságát a szervezésen túl a szakszervezettel közösen végzendő folyamatos értékeléssel kívánják elősegíteni. A minta üzemi alapszervek számát nyolccal növelik, s az üzemekben elsősegélynyújtó tanfolyamokat szerveznek. Tervbe vették, hogy az év folyamán Székesfehérváron orvos-műszaki találkozón tűzik napirendre az üzemi dolgozók egészségvédelmét, különös tekintettel a foglalkozási betegségekre.

— lin —

— GYERMEKES SZÜLŐK FIGYELMÉBE! Értesítjük kedves vásárlóinkat, hogy március 15-én, SZERDÁN, EGÉSZNAPOS NYITVATARTÁSSAL ÜZEMELTETJÜK Székesfehérváron, a Kossuth utcai „GÓLYA" és a Liszt Ferenc utcai GYERMEKRUHÁZATI BOLTOKAT. Fejér megyei Ruházati Kisker. V. 2040.

Földműv

(Folytatás az első oldalról.)

Mó

A Mór és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet elnökének múlt évi beszámolóját hallgatva, jegyzetfüzetem számokkal lett teli. Ezrekkel és milliókkal. Eredményekkel, gondokkal és tervekkel.

Taglétszámuk 3087. Hálózatukba 8 község és 53 egység tartozik, ebből 30 kiskereskedelmi, 8 pedig vendéglátóipari. Forgalmuk növekedése az 1962-es évhez viszonyítva 40 százalékos, 45 millióról 63 millió forintra emelkedett. Ezen belül a vendéglátóipar forgalma vezet, 100 százalékos emelkedéssel. Az igényekkel azonban nem tart lépést az áruellátás. Különösen a gyermek- és női konfekcióban, a vas- műszaki cikkekben, műszálas anyagokban van hiány, az élelmiszerek közül pedig a húsellátás jelent még mindig gondot. Árukészletük jelenleg 13 millió forint értékű.

*

A szövetkezet vagyona 18 millió 600 ezer forint. E milliók védelme fontos feladat. Ennél az fmsz-nél nemrégiben sorozatos visszaélést lepleztek le, valóságos bűnszövetkezetet, amelyben a bíróság nemrégiben hozott jog-

ÚJ F

SZEVASZ, VERA.

MDK

Áron Nagy Lajos, festő

Novemberben nyílik meg tárlata a Csók Galériában.

— : Gazdag ősz a képcsarnok-nál 7

Népszabadság Bp. 1967. okt. 6.

Áron Nagy Lajos

festőművész a Munkácsy Mihály
díj 2. fokozatát kapta.

Magyar Nemzet, 1967. IV. 2.

Áron Nagy Lajos, festő

MDK

A Csehszlovák képzőművész követ-
ség székesfehérvári tárlatát
nyitja meg (júl. 23-án).

–: Kis híradó

2

ESTI HIRLAP, Bp. 1967. júl. 20.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP
1961 JÚL 1

Csehszlovák képzőművészek kiállítása Fehérváron

...nap délelőtt nyílt meg az István király Múzeumban a Csehszlovák Képzőművész Szövetség Ceské Budejovice-i csoportjának kiállítása.

A kiállítást Áron Nagy Lajos Munkácsy-díjas festőművész nyitotta meg. Beszédéből az alábbiakat idézzük:

A csehszlovák—magyar államközi kulturális egyezmény megvalósításának nagyszerű lépéseként fogadjuk a mai kiállítás-megnyitónkon a Csehszlovák Képzőművészeti Szövetség Ceské Budejovice-i csoportjának, művészeinek képzőművészeti anyagát.

Örömmel üdvözöljük ezt a kiállítást, mely Csehszlovákia egy sajátos területének művészetéről ad képet és bemutatja a déli területén élő festőművészek, szobrászok, grafikusok, iparművészek és fotóművészek változatos, sokrétű útkeresését, eredményeit, és így nem kevéssel, művészek alkotásainak megismerési lehetőségével járul hozzá népeink kölcsönös barátságának további elmélyítéséhez.

Természetes az, hogy más területek, tájak benyomásai más ihletésüek és más kompozíciókra, más színvilág megteremtésére indítják a művészt. Mások a különböző nemzetek művészi hagyományai is és ezek a hagyományok más és más módon hatolnak be a művészetbe.

Az itt látható képek, művek arról tanúskodnak, hogy e terület művészei szerencsésen ötvözik az utolsó ötven év európai irányzatait. Művészetpolitikájuknak köszönhető, hogy szabad természetes légkört tudtak műveik keletkezéséhez teremteni.

Örülünk, hogy egyre több alkalmunk van megismerkedni a baráti országok kulturális értékeivel és az eddigieknél is többet kell tennünk ennek érdekében. Ezért üdvözöljük különös örömmel a Csehszlovák Képzőművészeti Szövetség Ceské Budejovice-i csoportját első nagyobbszabású magyarországi bemutatkozásán.

Örülünk annak, hogy az alkotóerő produktumainak cseréjét lehetővé tevő intézmények jóvoltából e terület jelenéről képet kaphattunk. Köszönjük az előkészítésben tevékenykedő állami szervezeknek és a kiállító művészeknek, hogy lehetővé tették a kiállítás székesfehérvári bemutatását. Kívánunk további alkotásaikhoz gazdag inspirációkat.

tettük a motorházat, hangos- köznapon Alapra k

A Műszaki Anyag és Gépkereskedelmi Váll
folyó hó 20-án

műszaki becslést

tart Székesfehérváron.

Írásbeli bejelentéseket kérjük a Magyar Hirdető Kirendeltsége címére: Szfvár, Kossuth utca 2. sz. be
Budapesti címünk: Műszaki Anyag és Gépkereskede
Budapest, VI., Népköztársaság útja 28. Telefon: 127—
Foglalkozunk használt mezőgazdasági és egyéb gépek, kompresszorok, műszerek, stb eladásával, vételével és közvetítésével. 4546

A Budapesti Kőolajipari Gépgyár Bp. XVIII., Gyömrői út 79—83. AZONNALI BELÉPÉSRE KERES műszer és technológiai szerelési munkahelyekre külszolgálatos munkakörbe

KÖZPONTIFŰTÉS-SZERELŐ,
CSŐSZERELŐ, VÍZVEZETÉK-SZERELŐ, VASSZERKEZETI LAKATOS, HEGESZTŐ
szakmunkásokat és
FÉRFI SEGÉDMUNKÁSOKAT.

Vidéki munkahelyen ötnapos munkahét van. Munkásszállás, étkezés biztosítva. Központi telephelyre

TMK VASSZERKEZETI, LEMEZ- és GÉPLAKATOS, HEGESZTŐ, VILLANYSZERELŐ, HŐSZIGETELŐ, TEKERCSELŐ, ESZTERGÁLYOS
szakmunkásokat és
FÉRFI SEGÉDMUNKÁSOKAT.

Vidéki dolgozók részére központi telephelyünkön is szükség esetén munkásszállást biztosítunk. Jelentkezés: a vállalat munkaügyi osztályán. 5671.

MÁTRAALJAI SZÉNBÁNYÁK
Külfejtési Üzeme
Oroszlány.

DÖMPER-VEZETŐKET

vesz fel változó munkahelyre (Dunaújváros, Gánt, Pusztavám, Tatabánya stb.)
Bérezés: teljesítmény szerint. Munkahelyeken kiküldetési díj és elszállásolás biztosított. Szociális és egyéb juttatások: munka- és védőruha, illetményszén, hűségjutalom.
Jelentkezni lehet:
Mátraaljai Szénbányák
külfejtési üzem
Munkaügyi Irodáján
Oroszlány. 5542.

KÖSZÖNETNYILVÁNITAS

Ezúton mondunk köszönetet mindazon rokonnak, jóbarátnak, ismerősnek, akik drága jó feleségem, édesanyánk, nagyanyánk és rokonunk:

PITI ANTALNÉ

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek, illetőleg részvétük nyilvánításával nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család.

5668

KÖSZÖNETNYILVÁNITAS

Ezúton mondunk köszönetet mindazon rokonnak, jóbarátnak, ismerősnek, akik drága jó édesapánk, apósom, nagyapánk és rokonunk:

BAKAY ISTVÁN

temetésén részt vettek, sírjára koszorút, virágot helyeztek illetőleg részvétük nyilvánításával nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család.

3556

HALALOZAS

Megtört szívvel tudatjuk, hogy felejthetetlen jó férjem, édesapám, testvérünk, apósom, nagyapánk és rokonunk:

MAJER FERENC

folyó hó 15-én, életének 83. évében elhunyt.

Temetése folyó hó 20-án, csütörtökön **délután 3 órakor** lesz a Csutora temetőben.

A gyászoló család.

Lakás: Kisteleki u. 59.

5689

1021

A téma és cél: a MA

A művész, hallottam, mindig hajlamos a bezárkózásra. A művészet által újraalkotott valóság veszi körül. Talán elhatárolja ez a vászonra vetített valóság a másik, igazi valóságtól, amely odakinn lüktet és él? De hiszen a művész is a saját korában él, mint bármely más ember. És mennyivel igazabb most, mint bármikor ez a tétel!

Milyen ember az a művész, akit most felkerestem, Áron Nagy Lajos?

Beszélgetünk, ismerkedünk. És a nem egyszer indulatossá forrósodó szavak mögül keményen előrajzolódnak a portré vonásai. Az ecsetvonások arcvonásokká finomodnak.

„Ilyen ember vagyok."

Jó lenne, ha meg tudnám mutatni.

*

„Nemrég egy jelölőgyűlésen vettem részt. Valaki arról beszélt, hogy megfelelő embert kellene választani a körzetben a megyei tanácstagok sorába. Aztán egyszer csak a saját nevemet hallottam. Felpillantottam. Magasba emelkedtek a kezek. Jelöltek. Éreztem, most mondani kellene valamit. S egyszerre olyan sok mondanivalóm támadt, hogy szinte elszorította a torkom."

„Arról beszéltem, ami olyan régóta nyugtalanít már. Nyugtalanít, és ösztönöz a beszédre. És elmondtam, hogy szóvá szeretném tenni, ha valóban én leszek majd a kerület tanácstagja, minden illetékes fórumon: sokat kell tennünk Fehérvárért! És nemcsak úgy, hogy építünk. Alkossunk! Alkossunk egy olyan városképet, egy olyan Székesfehérvárt, amely ötszáz év múlva is Fehérvár lesz! Nem elég, hogy falakat emelünk, amelyek mögött kényelmes lakások vannak. A házak kifelé is éljenek! A műemlék-Fehérvár kifejezi, milyen volt a történelemi város. Az épülő Fehérvár a mai szocialista várost tükrözze, hordozza arcán a mi munkás életünket, a mi reménységünket, akaratunkat, emberségünket."

„Mikor egy új képeslap jelenik meg Fehérvárról, mindig eltöprengek rajta: ha nem lenne odaírva, ez itt Székesfehérvár, vajon megismerném-e? Nem gondolnám-e Dunaújvárosnak, vagy Várpalotának? Azt hiszem, két évtized után már megengedhetjük magunknak, hogy a sajátos, egyedi városkép kialakítását is fontolóra vegyük."

*

„Az ember soha nem szakadhat el a valóságtól. Az élet állandóan figyelmeztet erre. S hogy milyen utat tettünk meg? Hát lehet erről, akár egy pillanatra is, megfeledkezni?"

„Emlékszem, néhány művész barátommal együtt, közvetlenül a felszabadulás után, elmentünk a Vörösmarty térre. Egy közös műtermet kaptunk ott. A munkát azzal kellett kezdeni, hogy kihordtuk a romokat, omladékokat. Ma is ott tanyázunk... Aztán negyvenhatban megrendeztük az első tárlatunkat. Azóta sem mulasztottuk el, egy esztendőben sem, hogy számot ne adjunk a városnak, a megyének egy tárlattal arról, mit is tettünk. Néha-néha kiléptünk a megyehatárokon túlra is. Idén már az országhatáron is túl jutunk. Csehszlovákiában rendezünk kiállítást. Öt megye képzőművészeinek „székhelye" — mióta megalakult a területi szervezet — Fehérvár. S mindez a moccanás jó arra, hogy ne tokolódjunk be a magunk kis világába, hanem tágabb legyen a látóhatárunk."

*

„Művész és közélet? Valljuk be, egy kicsit még mindig furcsán hangzik. De csak annak hangzik így, aki nem néz a dolgok mélyére. Én például 1948 óta vezetek egy képzőművészeti szakkört a megyeszékhelyen. Nem az a célom, hogy művészeket neveljek, hanem, hogy művészetet értő, szerető fiatalokat."

„Szeretek tanítani. Sokan megkérdezték már tőlem, hogy jut időm annyi mindennel törődni a piktúrán kívül? Nekem ez sohasem okozott gondot. Egy ember, ha van hozzá kellő energiája, sokféleképpen tud alkotni. Energia nélkül pedig... Befolyásolnunk kell az embereket! Nem elég jól festeni, a közönséget is formálni kell hozzá, hogy értse, szeresse azt, ami művészi, ami igazán esztétikai élmény. Állítom, hogy az István király Múzeum tárlatsorozata a huszadik századi magyar művészetről, ér annyit a mi szocialista kultúránknak, mint mondjuk a Pécsi Balett. És legyünk büszkék az értékeinkre, becsüljük meg őket."

„Soha nem feledem el, mikor nyolc éve leköltöztem egy kis időre Dunaújvárosba a kohókat festeni.

A Vasműben sokan megkérdezték tőlem: „Elvtárs miért ezt festi? Mikor én kilépek innen, a gyárkapun és hazamegyek, mást szeretnék látni magam körül. Téma ez?" Mindig igyekeztem türelmesen megmagyarázni: igen, ez téma. Ez a téma. A mi életünk témája. S mikor éreztem, hogy sikerült szétzúznom a múlt kispolgári örökségeként közöttünk maradt giccs-szellemet, mindig diadalt éreztem magamban."

*

„Tele van a mi korunk változással. Nem kell magyaráznom. A művész, ha egy táj, ha egy arc, vagy egy emberalak ragadja meg a figyelmét, az örököst és a változót együtt látja benne. Ha a művész részt vesz a közéletben is, akkor is ezt teszi lényegében, ha más eszközökkel is. A változást akarja, a jobbat."

„Egy társadalom sem hozott ennyi újat, ilyen hirtelenséggel, mint a mienk. A feilődés pedig, egy bizonyos fokon felveti az új szellemi igényeket, új esztétikai igényeket is hoz. Így kellene dokumentálni a mi korunkat ecsettel, városkép és homlokzat formálásával, szobrokkal. Sok-sok eszközzel."

Egy egyre teljesedő életmű bizonyítja: Áron Nagy Lajos így igyekezett élni és alkotni eddig. S szavaiból kiérzem, így fog munkálkodni ezentúl is ecsettel, szóval, sőt, most már a tanácstagi munka eszközeivel is.

Mekis János

1967 MÁR 3
Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

A karcsúság néhány szabálya

Egyes emberek késsel és villával követnek el öngyilkosságot: betegre eszik magukat, s ilymódon túlterhelik testüket.

Manapság többségükben kövér, kevéssé mozgékony emberek keresik fel szívpanaszokkal az orvosi rendelőket. Tíz-húsz vagy még több kiló túlsúlyt cipelnek magukon. Azaz: szívük, vérkeringésük túlterhelt. Lépcsőjárásnál légzészavart, szívdobogást észlelnek, éjszaka rosszul alszanak és napközben gyakran fáradtak.

Leginkább a szívinfarktustól félnek az emberek. Ennek a betegségnek különböző okai (nikotin, különleges terhelések stb.) vannak, de egyik leglényegesebb ok a mértéktelen és helytelen táplálkozás. A zsíranyagok ugyanis az erekben lerakódhatnak, és így szűkítik az ereket, s ezzel az úgynevezett „érelmeszesedést" is elősegítik.

Az egészség és a szépség érdekében annyira fontos karcsúság néhány egyszerű szabályát ismertetjük.

Ha valaki azok közé tartozik, akik hízásra hajlamosak,

1. Napjában csak háromszor egyék!

2. Étkezéskor sohase igyon két-három kortynál többet. Az étkezések között délelőtt 10 óra körül és legfeljebb délután fél-fél pohár vizet, vagy teát, édesítés nélkül, esetleg gyümölcsszörpöt.

3. Reggelizzék kiadósan! — különben túl hamar lesz fáradt és éhes. Fehérjetartalmú ételek (zsírtalan hús, kemény tojás stb.) hatása a legtartósabb.

4. Közvetlenül ebéd után ne aludjék! Ha erről nem akar lemondani — például vasárnap —, akkor inkább étkezés előtt aludjék. Közvetlenül asztalbontás után mozogjon még legalább fél órát (házimunka, séta).

5. Naponta legalább egy órát mozogjon friss levegőn, ezt hóban, szélben, esőben is.

6. Végezzen szabadgyakorlatokat felkelés után és lefekvés előtt!

7. Sportoljon rendszeresen.

8. Az ételeket sószegényebben készítse el! Ízesítésére használjon inkább zöldségféléket.

9. Húsadagját időnként helyettesítse kétszeres mennyiségű főzelékkel!

10. A lefekvés előtt két órával vacsorázzék! Este kis adagokat, zsírszegény, könnyen emészthető ételeket fogyasszon.

TASNÁDI—GÖRÖG:

Pindurka esete

Cirmossal, Fifivel és a babakocsival

Egyén

Milye

Még tart a tél, de mi már divatlapokat nézegetünk, s elképzeljük milyen lesz az új tavaszi kabát.

Már lezajlott egy-két tavaszi divatbemutató, s szerencsére a magyar tervezők mindig mértéktartóan és a „hazai sajátosságokat" figyelembe véve készítik el kollekcióikat. Így például a bemutatott kabátok között mindenki találhat egyéniségéhez illőt.

Igen, egyéniségéhez illőt! Arra ugyanis már rájöttünk, hogy lehet valami a divatszezon slágere, gyönyörűen festhet benne a maneken, — de nem bizonyos, hogy nekünk illik. Az öltözködés egyik alapvető követelménye, hogy például a molett ne csináltasson keresztbecsíkos vagy nagykockás szövetből kabátot. Az ilyesmiben kétszer olyan szélesnek látszik. Vagy például bármilyen divatos is a paszpolozott kabát, — kosztüm, vagy ruha, aki magas és sovány, nem visel hosszában paszpolozott holmit. Ez ugyanis szintén „magasít", „soványít".

Vizsgáljuk meg tehát alkatunkat, — s ennek alapján válasszuk ki a divatos fazonok közül a nekünk megfelelőt.

Fiatal leányok kedvenc viselete lehet a fekete fehér op-art mintás szivacs-kabát.

(Első kép.) Ez
viselhető, —
nek. A habsz
nem simul a
kinek illő, kü
zatban nem.
A magas,
nak bármilye
puha szövetb
mint az arán
képünk.) Ez
denki számár
szövet. Lehe
de szép galan
divatos a kis
golyógombbal
semmi sem d
Húsz éven
és különleges
ha termetünk
közepes. Ez
szürke — sötét
komplé ilyen
lás, a derékc
széles fazon
lyozza a fü
színkombinác

TAVASZ A KER

A meleget ígérő tavaszi széllel a kerti gondok is előkerülnek. A virágágyak építését pontos előírások nem irányítják. Az ovális, kerek, vagy többszögű vegyeságyak — ahogy már ezt a gyakorlat igazolta, — legjobban díszítik a kertet. Csupán a színek összhangjára kell ügyelni. Az egynyári virágok mellett jól megférnek az évelők is. Lehetőleg az egyforma víz- és fényigényűportosan ültetve, sőt egyenként is hatásosak. Hétféle színben virítanak, közöttük különleges díszítő hatású a koránnyíló lila, teltvirágú, ami 60—70 centiméterre növe kerek bokrot képez. Márciusi langyos ágyba ültethető a (Salliepsis) Menyecskeszem, vagy Szépecske. Talán legkedveltebb a sok virágot hozó „Aranyszőnyeg", amelynek élénkbarna közepét narancssárga

rajzok dinamikus kontúrjai másultak volna át megannyi izgalmas absztrakcióba, *legújabb olajfestményei* ellenkezőleg, a már kikísérletezett *nyugati* formaalkotás, elvonatkoztatás, analitikus vagy szintétikus skála hangulati atmoszférájában születtek meg.

Mindez azonban semmiképp sem ellentétes összegezésű világ. Vajda Júlia művészetének legmagasabb kvalitása éppen az, hogy nem tesz művén spekulációs erőszakot, műfaji megújulásai, a csendben munkálkodó, hallatlan termékenység, az eszmeileg kiérlelt alkotások kizárnak magukból minden talmi értékű, hamis vagy mondvacsinált, tematikai vagy formai konfliktust. „Magának a festőnek uralkodó jelenléte" – ezzel a modern értelmezéssel választotta el Malraux az újabbkori festészetet a hagyományos korszakoktól, s ez alatt valami roppant diszkrét, a művel teljesen azonosult jelenlétet értett. Ez a jelenlét nemes igényekkel érvényesül Vajda Júlia *tiszta, világos összalkatú, világos összetételű oeuvre-jében.*

LOSONCI MIKLÓS

Áron Nagy Lajos műtermében

Áron Nagy Lajos 1913-ban született Budapesten, de életének minden lényeges mozzanata Székesfehérvárhoz kapcsolódik, ezért érzi szülővárosának. Európa-utasként számtalan országban járt, minden alapvető külföldi és belföldi élményt festészetté alakított. Több egyéni kiállítása volt Budapesten, gyűjteményes tárlatát 1973 novemberében mutatták be Székesfehérvárott. Megalakulása óta vezetője a Magyar Képzőművészek Szövetsége Északdunántúli Területi Szervezetének. Művészi munkájának elismeréseként 1956-ban és 1966-ban Munkácsy-díjat kapott.

Áron Nagy Lajos festészetünk tagolt kórusának székesfehérvári szólama – biztos és állandó pont. A valóság Arany János jelölte „égi mását" közelíti olyan analóg kettősséggel, hogy a tirnovói ház és a tavakkal átszabdalt finn föld, a Velencei-tó környezete önmaga földrajzi határain túl a festő lelkületét is megszólaltatja.

Faktúra és szemlélet azonos mértékben gazdagodik, a gondolati és technikai fejlődés mindig szinkronban van. Műves festő, pictor doctus, maradéktalan tökéletességre törekszik. Az asszociációs képzelet és a reális ábrázolás végpontjai között közlekedik festészete, dombgyűrődések ugyanúgy izgatják, mint a *Kidöntött gyökér* szörnyalakzata, mely számára a dantei *Infernot* testesíti.

Az európai táj és a kultúra szintézisében eljutott a novocento hagyományaitól a szolnoki Tisza-partig, a nagymarosi intermezzo után Tihany és a Velencei-tó következett, mely művészetének fő medrévé vált, de nemes epizódként felcsillant a liptói környék bája, Bulgária rétegei, belső utazásainak és fölismeréseinek sajátos álom-realizmusa. Egyaránt tanult emberi tapasztalásból és a természet ajánlataitól. Így és ezért fér el változatos felületű *Vaddisznó*ján az egész erdő. A sörtés állat érrendszere a téli fák hálózatát is vetíti, olyan kettős látvány, mely paralel világot hordoz és testesít.

A madarak is szervesen hozzátartoznak festészetének topográfiájához, képeinek partitúrája a gondolat és a természet törvényeit egyesíti. Állandó élménye víz, fa, erdő, de az Áron Nagy Lajos festmény nemcsak külső alakzat, hanem belső embléma egyúttal, eszme és látvány azonos mértékben jelentkezik, primátushoz nem jut egyik sem, a kettős komponens erőegyenlege tart esztétikai ügyeletet.

Művészetének egyik főszereplője a fa. Házakhoz tömődik, a nyár zöld dallama; örök kategória. Hol gyökérré integrálódik, hol ágvillámainak telített drámájával íveli át a későőszi kertet. Máskor fantomként merül a vízbe az árvíz foglyaként, de a Liptószentmiklósnál megpillantott madár-lendületű gyökéralakzat dinamikus feszültséget hordoz.

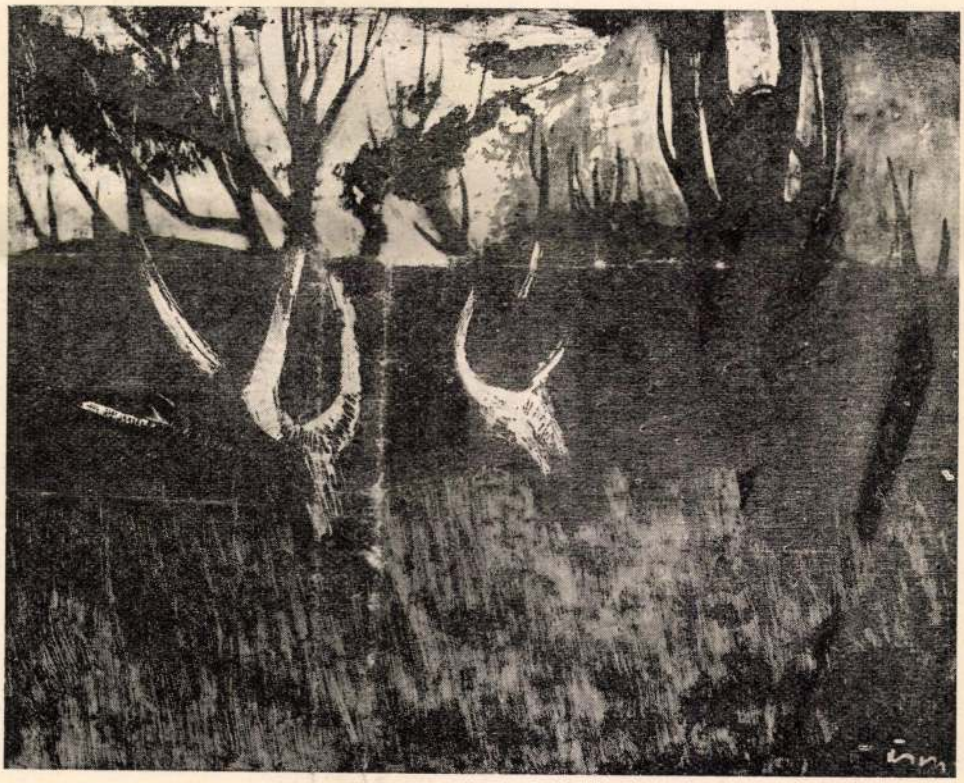

ÁRON NAGY LAJOS: *„DUNÁNTÚLI TÁJ"*

Élete: utazás. A Balaton kenesei parttal szólította meg, Szolnok híddal ajándékozta, Görögország 1961-ben légiesült kikötőkre, pineák hajnali színtelítődésére hívta fel figyelmét, a liptói táj fákkal, Ajka erőművel jelentkezett. Morvaország, Tirnovo, Bugyevice és a képi központnak fenntartott székesfehérvári környezet motívumaiban magabiztosan fogalmazza meg Áron Nagy Lajos víz, erdő constans élményét.

Komoly előrehaladást jelentett finnországi látogatása. Helsinki, a tóvidék temperatúráját színeinek melegsége hordozza, könnyed levegőmozgás, másutt barnás-zöld kalligráfia határozza meg ezen sorozatát. A tavakra szakadt föld átnedvesedik, s e légi felvétel nézőpontjával szerkesztett művek „térképszerű tájain" közös fészekké formák a házak, látványuk többé nem kép, hanem monogram. E sűrítés másutt panorámává oldódik, minden alkotásának mások az együtthatói, nem stílusa változik, hanem festői

feladatai. Vonzó azon magatartása, hogy minden opusának egyéniek a törvényei, nem tűri az ismétlést. Élményeinek elmélyült állandóságához a művészi szemlélet és módszer szimultán variációi járulnak – ez eredményezi művészetének rendszeres újdonságait, kiapadhatatlan termőkedvét.

Áron Nagy Lajos következetes festő, türelmetlen türelem dialektikus mozgása és nyugalma hatja át formáit, pontos tagolások, konok szabatosság és kifinomult ízlés jellemzi a megújított szorgalom hitelén alapuló képzeletgazdagságát. Amit felvet, azt maradéktalanul megoldja, eddigi életműve fokozatosan gyarapodó egyenletes érték. Művészetének sajátos pannon karaktere eleve a mívesség elszánt gondosságán alapul, csak hosszas formai előkészület, „alapozás" után építi távlatait szüntelen mérlegelésekkel, – irány és minőség szigorú kontrolljával. Új művei a belső felülvizsgálatok légkörében születnek, ezért tartozik Áron Nagy Lajos a legmegbízhatóbb festőink közé. Emellett Velencei-tó specialista, ebben a témában övé a pálma. Egy vizuális eszmére hangszerelt képei olyan egyismeretlenes látványegyenletek, ahol az egyik oldalon a tiszta és tisztázott élmények, másikon a szívósan épített formai együtthatók szerepelnek. Ami a legfontosabb: mindig pontos és hibátlan a festői végeredmény. Életművének további alakulása még nagyobb lehetőséget tartalmaz, azt, hogy a fehérvári patriotizmus, a pannon derű és mérték nagyobb arányú, másodfokú festői egyenletek átköltéseivel az országos lépték után elérheti az európai minőséget.

HEITLER LÁSZLÓ

Három kisalföldi festő kiállítása Szombathelyen

A vasi művészek 1973 márciusában rendezett közös győri bemutatkozását szeptemberben viszonozták a Győr-Sopron megyeiek, amikor Dohnál Tibor, Giczy János és Patay Éva műveit állították ki Szombathelyen a Művelődési és Sportház galériáján.

A szombathelyiek annak idején csapatnyi festő, szobrász és keramikus munkáit vitték Győrbe, mindenkit szóhoz juttatva, aki – bizonyos szempontok, s nem is a legfontosabb szempontok szerint – képzőművésznek számít Vas megyében. A nagy gárda felvonultatása megnyerő, ugyanakkor kétélű vállalkozás: magától értetődően sokféle törekvést tükrözött az anyag, így egyenetlen, kevésbé hatásos volt. Az egyenetlenségek azonban csak csökkentették, de nem tették vitássá a vasiak érdemét, akik a nehezebb utat vállalva sokszínűségében mutatták be megyéjük képzőművészetét.

A szeptemberi viszonzás ebből a szempontból jóval szerényebb volt. A kiállító három kisalföldi festő munkássága fontos része a Győr-Sopron megyei képzőművészeti életnek, arra azonban nem vállalkozhattak, hogy annak sokrétűségét, változatosságát is bemutassák; a kiállításukat megtekintő szombathelyi műbarátok ízelítőt kaptak a

szomszéd megye festészetéből. Ami a réven elv
így a három festő mindegyike tekintélyes szám
„Három művész, három nemzedék – olva
őket össze közös program vagy közös stílus. Sz
állnak együtt a közönség elé." Egymás mun
közös program, különösen nem közös stílus,
vannak közös pontjai, melyek indokolttá tett
PATAY ÉVA két kiállító társánál jóva
zaklatott, küzdelmes világot tárnak elénk, s
Ihletés, Jelolvasó, Tapintás, Vakok, Forrásfa
címek olvashatók a címek segítségével is neh
kumnak, közelebbről: a festői értékeknek u
megközelíthetőség, a kettő azonban nem zá
ményeit nézve is elsősorban a festői értékeket
le az általuk közvetített gondolatok értelme
Képeinek többsége jelképes ábrázolás.
a *Ki a labirintusból* című festményt. Az a f
közül, a szürkék és rózsaszínek küzdelmébe
dolgozott festékfoltokból kialakul, számomra Patay Évát jelképezi: egy
kiutat feltörő gondolatainak és festői megsejtéseinek labirintusából. A küzdelem, az
útkeresés nyomai minden munkáján megtalálhatók, de azoknak a száma kisebb, amelyi-
kek valóban utat találnak, vagy legalább sejtetik a kiutat. Ilyennek láttam a *Cipelők,*
a *Tengeren haladók,* a *Nyitott tenyér,* a *Jelolvasó* és a *Ki a labirintusból* című képeket.

Méltatói többségükben mély gondolatokat látnak Patay Éva képeiben. Nem csat-
lakozom hozzájuk, mert a képek sokszori tanulmányozása után is a festő küszködését
látom rajtuk jellemzőbbnek. Sok a félmegoldás, a nem tisztázott gondolat és forma
munkáiban, s ezt nem nevezhetem erénynek.

Kedvezőbb példáért nem kellett messze mennem, a terem másik falán ott sorakoztak
GICZY JÁNOS képei. Az 1933-ban született festő munkáiban az egyéni és határozott
világkép, ábrázolásmódját illetően a nemes egyszerűség és lírai érzékenység ragadott
meg. Giczy és Patay munkásságában van közös jegy is, mindenekelőtt az őszinte meg-
nyilatkozásra való törekvés, a különbségek azonban tekintélyesebbek. Giczynél feltűnő
a tartózkodás, az indokolatlan és kiegyensúlyozatlan, széles gesztusok kerülése. Köze-
lebb van a földhöz, józanabb, tapinthatóbb világot jelenít meg. A realitások tisztelete
sem esze, sem keze járását nem köti meg fölös mértékben, élményeit átkölti, saját festői
nyelvére fordítva jeleníti meg őket. Többnyire világos színek uralják képeit; világos,
áttekinthető a kompozíció is, amelybe motívumait foglalja.

Megszokott, a benne élő ember számára jól ismert élethelyzeteket ábrázol Giczy
János. Görnyedt, aprócska nénikéje keresetlen mozdulattal jelenik meg a képen akár
állataival foglalkozik *(Tyúketető),* akár a számára oly fontos esemény kezdetét, az eső
eleredését tapasztalja meg széttárt, égnek fordított tenyereivel *(Csöpög),* akár hason-
másai társaságában a kiskertnyi temető sírdombjai között bukdácsol *(Halottak napja).*
Az általa szeretettel és festői harmóniával megjelenített világban egyenrangú esemény
a termés szemrevételezése *(Bánfalvi táj termésnézővel)* és az ember életéhez szorosan
hozzátartozó állatok gondozása *(Pásztor).* Alig különbözik Giczy parasztjaitól a bibliai
három jövevény *(Háromkirályok),* és közéjük tartozik – mert így látja magát és hely-
zetét – maga a festő is *(Önarckép).*

Giczy otthon van a képein ábrázolt világban; az emberek, az állatok, a növények,
a tárgyak mind közeli ismerősei. Gyanítom, hogy gyermekkorát élte falun, s az élmé-
nyeket felnőtt fejjel is őrzi, újra és újra átéli. Ábrázolásmódja, amely szellemében és

1973
ÉLETÜNK
SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRLAP
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 51
Telefon: 138-068, 337-748, 340-720

1961 SZEP 9
1021

INTERJÚ

• képzőművészeti életünkről
• a látáskultúráról
• a fehérvári képcsarnok vajúdásáról

ÁRON NAGY LAJOS Munkácsi-díjas festőművésszel

Minden különösebb bevezetés nélkül, az elmúlt héten az alábbi beszélgetést folytattuk Áron Nagy Lajos festőművésszel.

1 *Milyen előrelépést jelentett a Magyar Képzőművészek Északdunántúli Területi Szervezetének megalakulása?*

— A szervezet megalakulása pozitívnak ígérkezik, hiszen tehetséges, a fővárosi tárlatokon is emlékezetes sikerrel szereplő művészek egész sora él Észak-Dunától városaiba.

A szűkebb megyei keresztmetszet helyett öt megye jeles művészei ösztönzik egymást eredményekre. Az eddigi elégé izolált, más-más megyei légkörben formálódó művészeknek évente alkalmuk van felmérőbb jellegű összehasonlítást tenni.

A befeléfordulás, magárahagyatottság, csökkentértékűség veszélye megszünik. Az alkotói módszerek sokoldalúsága teszi színesebbé kiállításainkat. A terület szervezeti élete nagyobb biztosítékot nyújt az egész magyar képzőművészet egészséges kialakulása felé.

Sorolhatnám még az előrelépés tényezőit: az alkotói módszerek szakosztályi vitái, világnézeti és szakmai előadások fontosságát.

2 *Hogyan értékeli az első kiállítás közönségvisszhangját?*

— Levelek, cikkek sora igazolja a területi szervezet eredményességét. A jelenlegi tárlat jelentőségét művészeti életünkben abban látom, hogy ilyen súllyal első ízben ad módot

Székesfehérvárnak van képzőművészeti kiállítási múltja és jelene. Rangos műtörténészek és művészek szívesen jönnek kiállításainkra és jó véleménnyel távoznak erről a kiállításunkról. A kiállítás jelentőségét és súlyát a más megyékből megjelent művészeink jól látják és örömmel veszik, hogy Székesfehérvárott mutathatják be műveiket. Úgy készülnek ezekre a kiállításokra, mintha az ország első seregszemlejére, a budapesti kiállításra készülnének. Közönségünket, hozzáértését szeretik, honorálják, de egyben irigylik is, hogy olyan gazdag kiállítási program részese, szemlélője lehet, mint a székesfehérvári.

4 *Milyen tervek, gondjaik vannak?*

— Egy a sok közül. Talán ezért foglalkozom a Székesfehérvárott létesítendő képcsarnok ügyével, mert helyi viszonylatban az esztétikai nevelés szempontjából nélkülözhetetlennek tartom.

A szervezet mindent megtesz az öt megye és Székesfehérvár művészeti, képzőművészeti életének realizálásáért. Évek óta küzdünk a helytelen, tájékozatlan vélemények és nézetek ellen. Alkotó munkásságunkat kiterjesztettük a közönség vízuális műveltségének emelése irányába is. Egyik legfontosabb programunk a látáskultúra alapjainak megteremtése, a társadalom szervezett esztétikai nevelése. Ezért szeretnénk, ha nagy segítőeszközünk, a képcsarnok megvalósulna Fehérváron.

Tervünk ezt a régi álmunkat realizálni. A Képzőművészeti Alap 600 000 forintot bocsát rendelkezésünkre. Lehetőséget kell teremteni a képcsarnok megvalósítására. Így nemcsak a rendszeres kiállítás-látogató közönséggel lenne kapcsolatunk, hanem egy sokszorosan szélesebb közönségréteggel is, akiket szinte az utcáról állíthatnánk a képek, szobrok, művészeti tárgyak elé. Így sok ellentmondás szűnne meg mű- és közönség között.

Sajnos ez a vágyunk évek óta csak vágy maradt. Az anyagi fedezet birtokában is várnunk kell. Úgy gondolom, ideje lenne ennek az ügynek a végére pontot tenni, hiszen amikor mindinkább kiszorulnak képzőművészeti életünkből az elavult nézetek, s a mélyebb gondolati tartalom, a fejlettebb érzelmi-gondolati tisztaság váltja fel a korábbi könnyen érthető, pillanatnyi érzelemre hangolt műveket, egyre nagyobb *szükség* van új irányú *nevelésre*. Ezt szolgálná a képcsarnok is. Szabad kihagyni ilyen lehetőséget? — fejezte be *Áron Nagy Lajos* a szerintünk is jogos, állásfoglalásra váró kérdéssel beszélgetésünket.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Munkánk célja

Mint vásárlók, minden esetben megfontoltak vagyunk, következetesen ragaszkodunk személyes szükségleteink kielégítéséhez, családi beruházási tervünk teljesítéséhez. Mint termelők viszont néha hajlunk a könnyelműségre, nem számolunk mindig a rendelők, a piac igényeivel. Globálisan teljesítjük és túlteljesítjük a tervet, bizonyos részleteivel viszont adósak maradunk. Az idei gazdasági évnek egyik valóságos gondja ez. Iparunk első félévi tervét mintegy 7 százalékkal túlteljesítette, aminek — bármilyen furcsán is hangzik — nem örülhetünk egyértelműen. A Központi Statisztikai Hivatal jelentése a népgazdaság első félévi fejlődéséről egyebek között megállapította: „... nem minden előtt az MSZMP Központi Bizottsága 1964 decemberi határozatában kitűzött célt: nem mindig abból és annyit termeltek, amire a felhasználók igénye irányult. Az exportált és a belkereskedelemnek átadott ipari termékek mennyisége kisebb mértékben növekedett, mint az ipari termelésé. A termelés növekedésének egy része a készleteket növelte."

Évek óta megfigyelhető, hogy bizonyos termékekből hiány mutatkozik, másokból viszont feleslegesen raktárra termelnek. A statisztika pontosan kimutatja, hogyan növekednek minden esztendőben a feleslegesen készletek. Gépi kapacitást, munkaerőt és anyagot kötnek le feleslegesen olyan termékek, amelyekre pillanatnyilag sem a hazai sem a külföldi piac nem tart igényt. Az ilyen — a szükségleteket szem elől tévesztő —, munka is új keresletet támaszt, növelve a termelő és személyes fogyasztást, noha egyáltalán nem gyanúsa azonban, szaki fejlesztés és a minőségjavítás mellőzésével fékezik a jelentkező új szükségletek kielégítését. Vagyis olyan termékek gyártásába ölünk munkát, anyagot, energiát, amelyeknél ma már lényegesen korszerűbbet ismer a technika és igényel a vásárló.

Az idei népgazdasági terv az ipari termelés viszonylag mérsékelt ütemű, 4 százalékos növelését írja elő, s a mennyiségi eredmények helyett a minőségi mutatók javítását szorgalmazza. Tervtúlteljesítés csak olyan gyártmányoknál megengedhető, amelyek korszerűek, s a világpiacon gazdaságosan értékesíthetők. Ahol ezek a feltételek ma még hiányoznak, a gyártmány- és gyártásfejlesztéssel szükséges a jövő gyorsütemű fejlődését megalapozni. A gyártmányfejlesztés, a minőségjavítás, az önköltségcsökkentés, — a szükségletek magasabb szintű kielégítését biztosítva — elhárítja a mennyiségi növekedés útjában álló akadályokat. A mennyiség és a minőség összhangjának megteremtése csakis ezen az úton képzelhető el: a népgazdaság és a lakosság növekvő és új szükségleteinek magasszintű kielégítésével.

Ezért oly fontos most, a második ötéves terv utolsó esztendejében az új tervidőszak megalapozásakor ismételten végig gondolnunk munkánk tulajdonképpeni célját, értelmét. Ha mint termelők korszerűen dolgozunk, magas szinten elégítjük ki a bel- és külkereskedelem igényeit, több örömünk telik a munkában és mint fogyasztók több hasznát látjuk mindennapos küzdelmeinknek, erőfeszítéseinknek.

A szocialista bűnüldözés nem elégedhet meg azzal, hogy az eseményeket követi, megállapítja a történteket, az elkövetett jogsérelem tényét, s — az okozott sérelem reparálásaként — a bűnös felelősségrevonással, megbüntetésével elégtételt nyújt a társadalomnak, esetleg a sértett egyénnek.

Helyes felfogás szerint bűnüldöző szerveink akkor teljesítik egészen a reájuk bízott feladatot, ha a maguk eszközeivel is hatékonyan szolgálják a bűnözés megelőzésének társadalmi méretű feladatát.

A bíró elsőrendű kötelessége, hogy a bűncselekmény részleteit feltárja, a tett rugóit tisztázza, s mindezek ismeretében, a tárgyalás vezetésével, majd a megérdemelt „joghátrány", a büntetés kiszabásával megvilágítja az elkövetett bűntett súlyát, esetleg visszataszító voltát, káros következményeit, s így mind az elkövetőt, mind a tárgyalóterem közönségét, s ezen keresztül a társadalmat neveli, hasonló bűncselekmények elkövetésétől visszatartja.

A bírónak azzal is részt kell venni a bűnözés visszaszorításáért küzdő társadalmi mozgalomban, hogy az igen sok hasznosítható élményt kínáló bírói munka tapasztalatait közreadja.

A tárgyalótermek közönsége a tanú arra, hogy nem egyszer éppen a későbbi sértettek, akik a bűnügyben mellékszereplőkké zsugorodtak, vagy éppen szenvedő alanyokká szelídültek, játszották a döntő szerepet a büntettet kiváltó okok előidézésében.

Áron Nagy Lajos

Művei szerepelnek a fehérvári nyári tár-
laton.

Fejérmegyei Hírlap 1966. jun. 11.

SAJTÓFIGYELŐ
MAGYAR HÍRDETŐ BUDAPEST, IX., ÜLLŐI ÚT 81
Telefon: 138-068, 337-748, 340-726

Áron Nagy Lajos

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
Pécs

1964. II 19

1021

HÍRADÓ

Észak-dunántúli képzőművészek tanácskozása Tatán

Öt északdunántúli megye — Győr-Sopron, Vas, Fejér, Veszprém és Komárom — képzőművészei tanácskoztak csütörtökön Tatán, az új művelődési központban. Az értekezleten résztvett Molnár János művelődésügyi miniszterhelyettes is. Steiner Tibor, a Komárom megyei Tanács vb-elnökhelyettese és Somogyi József, a Magyar Képzőművészeti Szövetség elnöke köszöntötte a művészeket. ezután Áron Nagy Lajos, a Képzőművészeti Szövetség északdunántúli területi szervezetének művészeti vezetője ismertette a szövetség 20 éves fejlődését.

A vitaindító után az öt megye szövetségi titkárai számoltak be területük képzőművészeti helyzetéről.

5.44: Falurádió. 6.00: Hírek. Id
7.15: Körzeti időjárás. 7.30: Új
járás. 12.00: Déli Krónika. Idő
Időjárás. 18.58: Hallgatóink fig
Időjárás.

PETŐFI RÁDIÓ: 6.20:
jelentés. 14.30: Hírek. Időjárás.
Krónika. II. 23.00: Hírek. Időjár

SZERDA

Kossuth rádió

Könnyűzenei híradó
„Halak és tapirok"
Stúdium
Zenekari muzsika
Ivan Kotljarevszkij születésének 200. évfordulója
Kórus magyar költők verseire
Kamarazene
A Szabó család (ism.)
Tánczenei koktél
Népi muzsika
Nőkről — nőknek
Erzsébet.
Operettrészletek
A „Fáklyavivők" dalaiból
A fecskék fészket raknak. Rádiójáték
VI. rész
Sas László

CSÜ

Koss

8.20: Kóru
oper
8.45: Az
8.57: A f
mun
9.22: Kere
oper
10.05: Kam
10.42: Az
kóru
10.54: Elmo
Aszta
regén
(ism.)
12.30: Melód
13.45: Válas
halliga
14.00: Mai t
mai c
14.07: Koncz

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

DUNAÚJVÁROS

Áron Nagy Lajos

1968 NPR „6"

1021

Megnyílt a Tavaszi

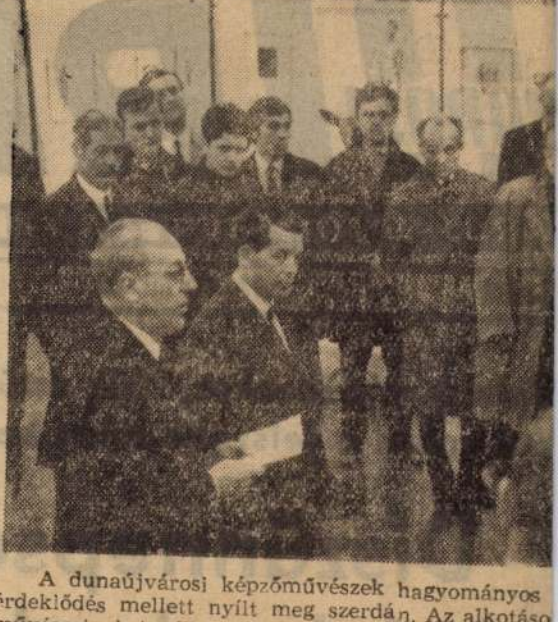

A dunaújvárosi képzőművészek hagyományos érdeklődés mellett nyílt meg szerdán. Az alkotáso művészeinek tevékenységét Áron Nagy Lajos fe vid megnyitó beszédében. A Tavaszi Tárlatot az ú tekintették meg.

Tárlat

Tavaszi Tárlata nagy
kat és városunk képző-
stőművész méltatta rö-
innep alatt több ezren

RL

S A VÁRO

LÉR

ik értünk
ulás bold

epsé

adu

Áron Nagy Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE
1969 MÁJ 21

Sárvári gyermekrajzok sikere Alba Regiában

1021

Vasárnap délelőtt Áron Nagy Lajos, kétszeres Munkácsy-díjas festőművész, a Magyar Képzőművészek Észak-dunántúli Csoportjának titkára nyitotta meg Székesfehérváron az Alba Regia Gyermekrajzkiállítást. A zsüri 210 gyermek 800 közül 69 alkotást javasolt a kiállításra. Tíz gyermeket, a legszínvonalasabb művek alkotóit személyesen is meghívták. Vas megyéből Vörös Lívia, sárvári hatodikos tanuló érdemelte ki a meghívást: 3 napig vendégül látta Székesfehérvár.

Lívia hét alkotással szerepelt, ezek közül hármat ott készített a verseny idején — s ezért értékes jutalmat kapott.

A sárvári Entzbruder Dezső Általános Iskolából egy-egy alkotással bejutottak a nagy tárlatra Pápai Tibor, Szabó Vera, Ódor Ferenc, Beszprémi Alojsia és Tóth Gertrúd hatodikos, illetve nyolcadikos diákok.

A rangos tárlaton való kitűnő szereplés a sárvári gyermekek tehetségén kívül a képzőművészeti oktatás magas színvonalát is jelzi.

MIT HA

M

RÁDIÓ

KOSSUTH RÁDIÓ

8.15 Operettrészletek. — 9.00 A vásárló érdekében. Riport- — 9.15 Berlion: Harold Italiában. szimfónia. — 10.05 Szovjet művek olvasómozgalma. — 10.35 Operákból. — 11.00 Iskolarádió. — 11.30 A Szabó család. — 12.30 Tánczene. — 13.15 Népi zene. — 13.45 Válaszolunk hallgatóinknak. — 14.00 Operarészletek. — 14.30 Nőkről nőknek. — 15.10 Gulyás László dalaiból. — 15.20 Kerekasztalon a kötelező olvasmány. — 16.05 Áriák. — 16.29 Népdalexpedíció. — 16.51 Kinek hasznára, kinek a kárára? — 17.19 Szabó Ferenc: Ludas Matyi. Szvit. — 18.06 Operettdalok. — 18.15 Kortársaink: Palotai Boris. — 19.25 Közvetítés a Törökország—Magyarország férfi kosárlabda EB selejtezőről. — 19.35 A Rádiószimfonikusok hangversenye. — Közben: kb. 20.25 Visszhang. — Kb. 21.25 Verbunkosok, magyar nóták. — 22.25 Tánczene. — 23.10 Részletek Bazlac „Pajzán históriákból". — 23.27 Fúvósötös játszik. — 0.10 Filmzene.

8.05 ... 9.00 Ezeregy délelőtt. — 12 Vivaldi-művek. — 12.40 Fal dió. — 13.05 Kórusok, han szólók. — 13.32 Fúvósze Kettőtől — hatig ...: 7 után. — 18.10 Han stúdióban. — 18.55 tetés. — 19.39 D lapozgatunk. Jegyzet. szépség nem minden. vígjáték. — 22.02 Händel

Áron Nagy Lajos

1967 NOV 7

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

KISALFÖLD

Egyesület soproni csoportjának tagságát hívták meg.

— **Áron Nagy Lajos székesfehérvári festőművész készítette** a mosonszentjánosi Balassi Bálint Művelődési Ház homlokzatát díszítő, a végvári vitézek csatajelenetét szimbolizáló szaffittot, melyet a Képzőművészeti Alap vásárolt meg 27 ezer forintért a község részére.

k figyelmébe! —
i Krónika II. ki-

Radio Józse
könyve. —
— 13.26: Z

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V. Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307.

1968 ÁPR 26

MAGYAR NEMZET

Áron Nagy Lajos

Négy székesfehérvári művész — Áron Nagy Lajos, Ballagó Imre, Kiss István és Tóth István — kapott megbízást a Videoton gyártól, hogy az üzem és munkásai életét művészi alkotásokon örökítsék meg.

1021

zak és vágóhidak gyártásában.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi S. u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HIRLAP

1900 APR 25

3.52, nyugszik

Képek, szobrok. A székesfehérvári Videoton Rádió és Televízió Gyár négy székesfehérvári művészt, Nagy Bajost, Tóth Istvánt, Ballagó Imrét és Kiss Istvánt megbizta, hogy a gyár és a munkások életét művészi alkotásokon örökítsék meg. A képeket, szobrokat a gyár megvásárolja.

STÍLSZERŰ. Wendel Myer amerikai lakos háza egy szélviharban teljesen összedőlt. Berendezése közül csak egy hanglemez maradt épségben. A mű címe: Viharban.

Európa-bajnok... nyilatkozatainkra. Nem jo-
soltunk különösebb sikere-
ket a lyoni EB-re, de abban
bizonyosak voltunk, hogy
fiataljaink — mögöttük a
hosszabb időn át végzett,
nagyon szorgalmas, alapos
és körültekintő edzésmun-
kával — nem vallanak szé-
gyent ezen a nagy viada-
lon, s tudásuk és képessé-

1967 NOV

Magyar Hírdető
SAJTÓFIGYELŐ
Bp. V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

ÉSZAKMAGYARORSZÁG

Áron Nagy
képe

— ÁRON NAGY LAJOS festőművész alkotásaiból nyílik kiállítás ma, november 24-én Budapesten, a Csók István Galériában.

1021

HIRDE

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

1967 MÁR 8

Áron Nagy Lajos

jelvényszerű
ról ad hírt.

— **Áron Nagy Lajos** festőművész nyitja meg 12-én fél tizenkettőkor a székesfehérvári István király Múzeum új képzőművészeti kiállítását, amely Kis István festőművész alkotásait mutatja be.

lasztók azokról a hajdani választásokról, amelyeket akkor tartottak, amikor a

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

VAS NÉPE

1981 NOV 29

n zene.

1021

— ÁRON NAGY LAJOS festőművész kiállítását Weöres Sándor költő nyítja meg november 24-én a fővárosi Csók István Galériában (Váci utca). A kiállítást a Képcsarnok Vállalat rendezi.

pénz nélkül

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

Áron Nagy Lajos

1967 DEC 12

— **Nagy siker övezi** Áron Nagy Lajos budapesti tárlatát. A Csók Galériában rendezett képkiállításnak több ezer látogatója volt már, s számos képet megvásároltak.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

NÉPSZABADSÁG

1967 NOV 25.

*

ÁRON NAGY LAJOS festményei szerepelnek a Csók István Galéria pénteki délután bemutatott új kiállításán. A megnyitó ünnepségen Weöres Sándor költő mondott bevezetőt.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

MAGYAR NEMZET

1967 NOV 18

Áron Nagy Lajos festőművész kiállítását november 24-én nyitja meg Keöves Sándor a Csók István Galériában.

Áron Nagy Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

ESTI HÍRLAP

1967 NOV 17.

KIÁLLITÁS A CSÓK GALÉRIÁBAN. November 24-én, pénteken, délután fél 6 órakor, megnyílik a Csók István Galériában Áron Nagy Lajos festőművész kiállítása. A megnyitó beszédet Weöres Sándor költő mondja.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI
HÍRLAP

1981 NOV 1

Áron Nagy Lajos kiállítása

Az ország képzőművészeti életének jövő heti jelentős eseményei ezúttal megyénkkel kapcsolatosak. November 24-én, pénteken délután fél hat órakor Budapesten, a Csók István Galériában nyílik meg a kétszeres Munkácsy-díjas székesfehérvári festőművész, Áron Nagy Lajos kiállítása.

A Frank János rendezte kiállításon — amely november 24-étől december 11-ig tart nyitva — Áron Nagy Lajos 56 műve enged betekintést a Fejér megyei festőművész életművébe, alkotásaiba.

Ötmillió forint eddigi tevékenységük értéke. S további kétmillióval toldják meg ezt év végéig.

Igaz, mondják némely helyen, hogy nem minden sikerül úgy, ahogy szeretnék, de ezt a kezdeti lépések hibájának tudják be. Bíznak abban, hogy leküzdik e „gyermekbetegségeket" és jövőre, meg az azt követő években csakis a dicséret hangján emlékeznek majd a közös gazdaságok a TÖVÁLL munkájáról. o. t.

szprémben
festményeiből

Székesfehérvárott élő, de a Veszprém megyei képzőművészekkel közös szervezetben alkotó, kiváló — festőművészt: *Áron Nagy Lajost.* A képkiállítás megnyitóján, tegnap délután 5 órakor, a számos kollégán, művészet-baráton és érdeklődőn kívül jelen volt megyénk politikai, társadalmi és kulturális életének több vezető személyisége, köztük *Szász András,* a megyei pártbizottság osztályvezetője. *Takács Imre* József Attila díjas költő mondott megnyitó beszédet, amelyben a kiállító művész pályáját, munkásságát ismertette és méltatta. *„E kiállítás* — mondotta többek között a harmincegy olajfestményt tartalmazó kollekcióról — *nem csak a művészi eredményeket mutatja meg, hanem az eredményekhez vezető utakat is."*

különös tehetségeink
esszor, — „az ideális
év közötti és persze
izonyos fokú muzikali
csodagyerekek felkutatá
apvető követelmény visz
ermek egyéb tanulmányait
el. És talán joggal állíthatom
a iskola eredményes típusá
e. A Tamás-kórus sokkal töb
ma már valamilyen énekkar
egy tízosztályos politechnika
án a nyelvi tagozat és a ter
mányokkal foglalkozó intézet
ult vagyok, de azt hiszem,
nk nagyon szorgalmasak. Hi
kszor külföldre szólít. Amiko
első utam mindig a Tamás
ezet. Életem egyik fő célj
fejlődésének állandó megfi

-kórus ifjú tagjai, persze, el
asszikus zeneművekkel foglal
jon nem érdeklődnek-e ők i
fiatalok világszerte a jazz,
ene iránt? „Valóban érdekl
nyűzene is" — tájékoztat
— „Sőt legutóbb alakult kö
kis együttes, s igen ügye
not tanult be a Beatlesekről
jobbak voltak, mint az ere
k éppen a hosszú sorén
nyakukból. De ez talán nen

S. E.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

NAPLÓ
(VESZPRÉM)

1984 JUN 11

Kiállítás nyílt V

Áron Nagy Lajos

Hosszabb szünet után a Képcsarnok veszprémi fiókja ismét bemutat egy — ezúttal nem Veszprémben vagy a megyében, hanem

1084

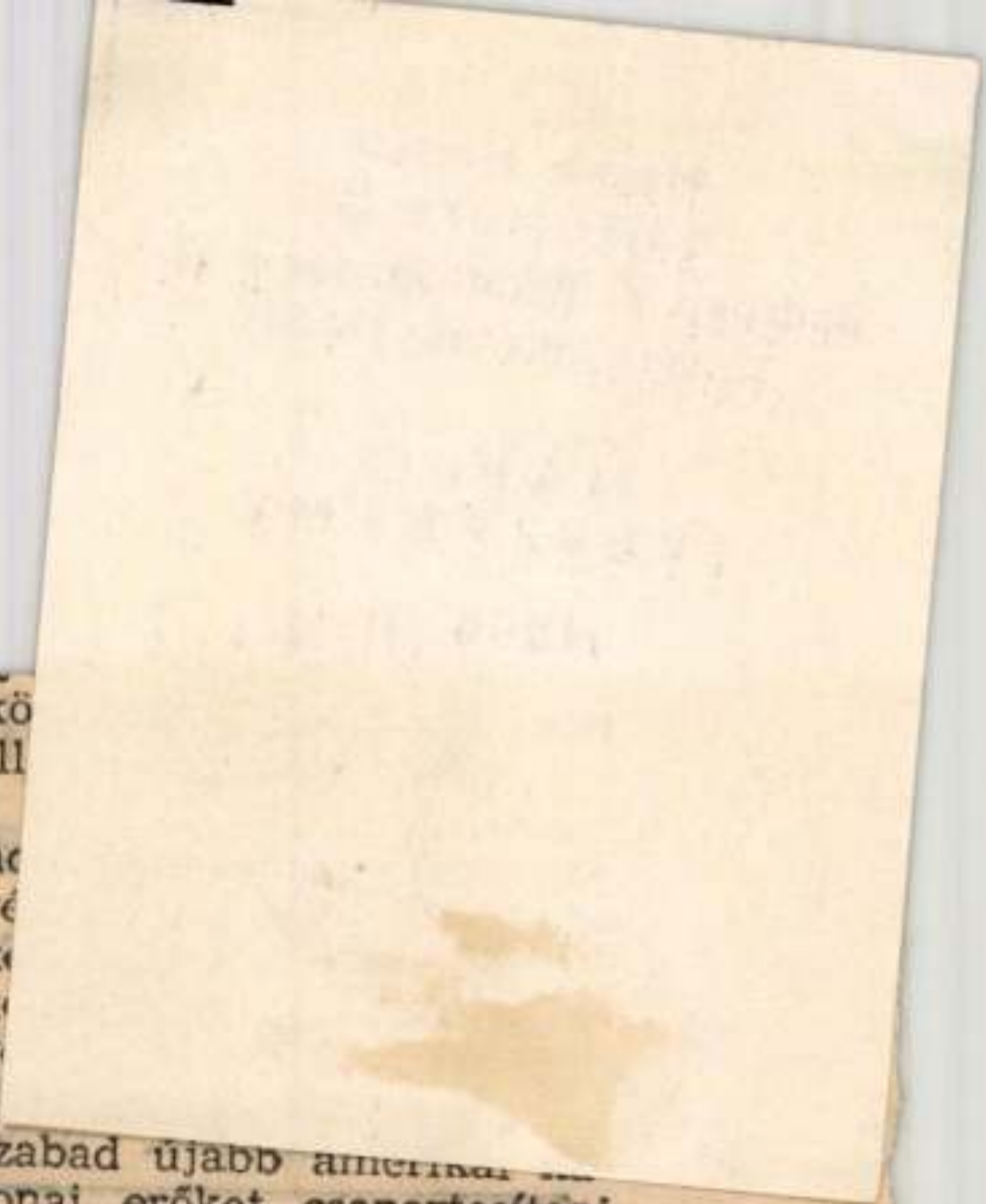

szabad újabb amerikai
tonai erőket csoportosítani

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

NAPLÓ
(VESZPRÉM)

Áron Nagy Lajos

1966 JÚN 9

* VÁRPALOTAI MAGÁNGYŰJTŐK festményeiből, illetve kisplasztikáiból rendez érdekesnek ígérkező kiállítást az inotai művelődési ház. Az ötvenegy mester és ma élő művész (köztük Mednyánszky, Glatz Oszkár, Egry, Szőnyi István, Nagy Gyula) alkotásaiból válogatott tárlatot június 11-én délután nyitják meg.

* *ÁRON NAGY LAJOS festőművész képeiből rendez kiállítást a Képcsarnok veszprémi fiókja. A június 10-én délután 5 órára kitűzött megnyitón Takács Imre József Attila díjas költő mond beszédet.*

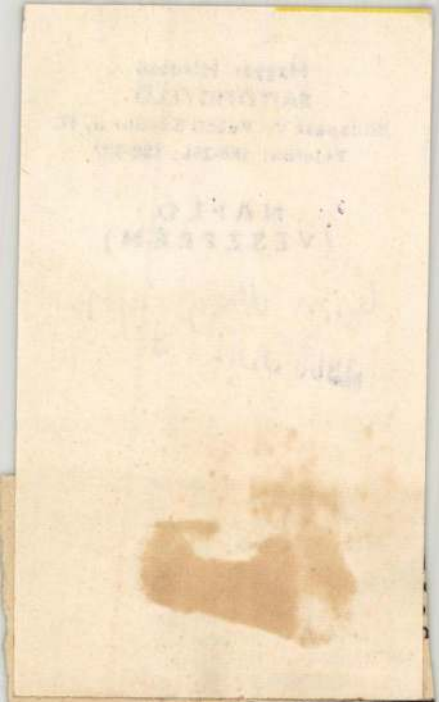

Darabáru
Kirendeltségünkhö

felveszünk

árukezelőket

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1965 SZEP 24

Képzőművészeti album megyénk 20 évéről

Megyénk 20 év alatt megtett útját, a felszabalulás óta eltelt két évtized alkotásait, változásait, eredményeit „mondja" el a képzőművészet nyelvén az a jubileumi album, amelyet megyénk párt- és tanácsi szervei megyénkben élő művészek közreműködésével bocsátanak majd ki a jubileumi év alkalmával. A gyűjtemény, amely főként grafikákat, rézkarcokat tartalmaz majd, előkészületi stádiumban van. A Képzőművészeti Alap illetékesei a napokban járultak hozzá a megbízatásokhoz.

A jubileumi sorozot alkotásait Áron Nagy Lajos, Pálfalvi János, Veszprémi Endre, Bencze László, M. Tóth István, Ballagó Imre, Francsics József és Kiss István készítik majd.

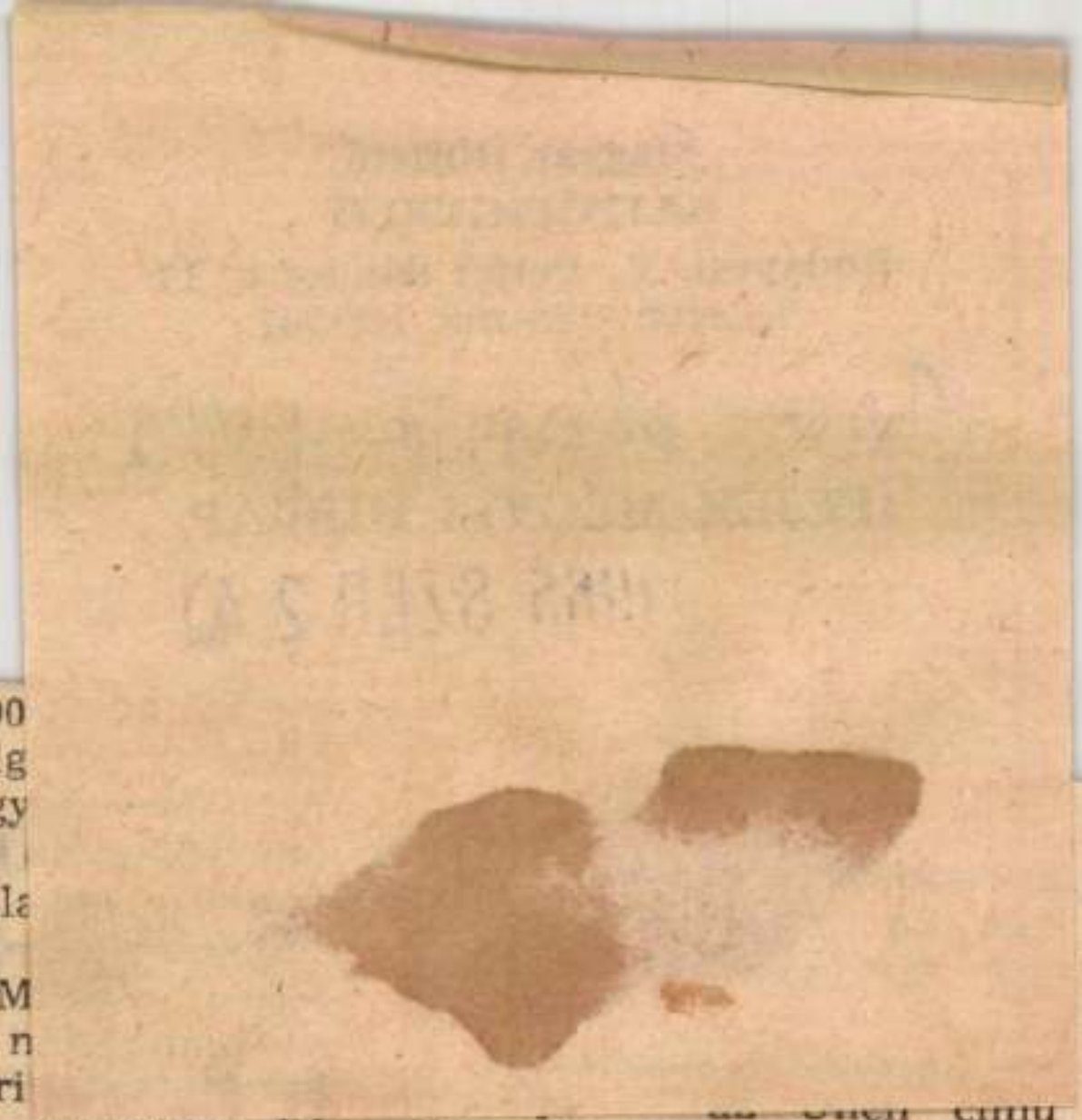

kultúrház, 400
könyvtár szolg
gazdasági egy
gádjainál 270
ködik. Az álla
házak száma
vetítőké 43. M
nek önálló n
Az ulan-batori
évente négy játékfilm készül és számos dokumentum-, és híradófilm. Most készülődnek a televízió megszervezésére.

A fejlődés mérföldkő lépteit kiáltóan bizonyítja: alig négy évtizede egyetlen orvos sem élt Mongóliában. A gyógyítás a lámák és a sámánok „tudománya" volt. Ezért azelőtt ezer főre 25—30 haláleset jutott, a gyermekeknek mintegy fele halt

drámában volt. Ezt a darabot mutatta be elsőnek színházunk. Azóta sok víz folyt le a Tulán, Ulan Bator folyóján. Minden évben meg-megújuló sikert aratnak Shakespeare drámái, közülük is elsősorban az Othelló és a Lear király. Ebben is játszottam. Brecht szintén szerepel a színházunk műsorán. A hazai szerzők közül tíz éven át lankadatlan sikerrel játszottuk

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
1966 NOV 1

FEJÉRMEGYEI HÍRLAP

Aranyérmet nyert az

— Aranyérmet nyert az amatőr képzőművészek országos vetélkedőjén az Áron Nagy Lajos festőművész által vezetett székesfehérvári képzőművészeti szakkör.

1021

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 SZEP

Szocialista Művészetért

Áron Nagy Lajos

— A CSÓK ISTVÁN DÍJAT első ízben augusztus 1-én adták ki Székesfehérvárott az északdunántúli képzőművészek idei tárlatán. A felszabadulás 20. évfordulója tiszteletére a megyei tanács Csók István művészeti díjat alapított, s első fokozatát **Áron Nagy Lajos** székesfehérvári Munkácsy-díjas festőművésznek, második fokozatát **Kerti Károly** tatai, Munkácsy-díjas grafikusnak adományozták, a harmadik fokozaton három művész osztozott.

bert-dalok,
majd még
a Mozart-fu
dót, Hacsat
A siker be
közben az
dett, arról
az is csök
muzsika vi

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Hírnök Nap Lap

FEJÉRMEGYEI HIRLAP

1966 DEC 8

Képvásárlás tíz művésztől

A megyei tanács a Székesfehérváron, illetve megyénkben élő képzőművészek őszi tárlatán jelentős értékű vásárlásokat bonyolított le. Összesen mintegy 27 ezer forint értékben vásárolt meg a kiállításon részt vevő művészektől képzőművészeti alkotásokat.

A képzőművészeti vásárlások alkalmával tíz művész tizenegy képét vették meg, így a megyei tanács tulajdonába kerültek Áron Nagy Lajos, Francsics József, Sobor Antal, Kiss István, M. Tóth István, Ballagó Imre, Pálfalvy János, Tóth Gyula, Segesdy Katalin és ifj. Koffán Károly képei.

anyag ügyben
szótváltott az
zolt a falun, b
azért sárosak
ber, ő azonba
mint teszi azt
szatra egyform

Ajánlkozzon
FROTTÍRTÖRÜLKÖZŐT

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1965 AUG 31

NÉPSZAVA

Áron Nagy Lajos

Először osztottak Csók István-díjat

Vasárnap nyílt Székesfehérvárott az észak-dunántúli képzőművészek idei kiállítása. Fejér, Győr-Sopron, Komárom, Vas és Veszprém 34 képzőművészének alkotásaiból. Felszabadulásunk huszadik évfordulója alkalmából a Fejér megyei tanács *Csók István művészeti díjat* alapított, s ezt e kiállításon osztották ki először. A díj első fokozatát *Áron Nagy Lajos* székesfehérvári Munkácsy-díjas művész, a második fokozatot *Kerti Károly* tatai Munkácsy-díjas grafikus, a harmadik fokozatot pedig hárman kapták.

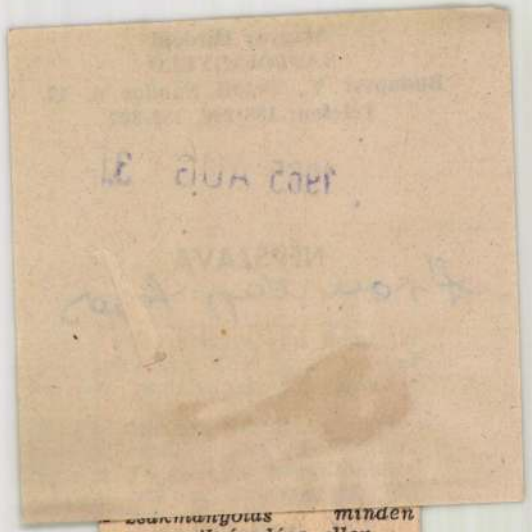

megnyilvánulása ellen.

A felek egyetértenek abban, hogy *a függőben levő nagy nemzetközi problémák rendezése érdekében biztosítani kell az ENSZ normális működését. A felek meggyőződése, hogy az ENSZ akkor tudja ellátni feladatát, ha az alapokmány*

KÁDÁR JÁNOS,
a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára

Az ameri

Áron Nagy Lajos

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

1965 DEC 11

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

... a várakozás idejét.

Universum klub Maròshegyen

A Gárdonyi Géza Művelődési Otthon újabb érdekes programsorozattal bővítette a fiatalok szórakozási lehetőségét. Universum klubot alakítottak, amelynek célja a megye irodalmi és képzőművészeti életének megismerése. Első összejövetelük november végén volt, amelyen Takács Imre, József Attila-díjas költővel és Áron Nagy Lajos Munkácsy-díjas festőművésszel találkoztak, ismerkedtek meg. Vendégül látták patronálójukat, a budapesti Egressy klubnak tagjait is, akik francia verseket, sanzonokat tolmácsoltak és egy pantomim játékot mutattak be.

Legközelebbi találkozásuk időpontja: december 18-a. Újból megyei író és képzőművész alkotásaival ismerkednek. A programnak egyik élményt nyújtó ... lesz; beszélgetés Va... ...nossal, a nemzet... ...álon első díjat ... a Nyitány ... Egressy ... hű-

AZ FMH MELLÉK

része
dász
közi fesztiv
nyert kisfilm,
rendezőjével. Az
klub ezüttal egy fiatal
vészt küld, fehérvári bará
aik szórakoztatására.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos

ESTI HIRLAP 26.

□ SZÉKESFEHÉRVÁRON megnyílt Áron Nagy Lajos festőművész és Laborcz Ferenc szobrászművész kiállítása az István király Múzeumban. A megnyitó beszédet Major Máté Kossuth-díjas egyetemi tanár tartotta.

□ HAJÓS KÖZSEG nagyrészét németajkúak lakják. Kulturális hagyományaik

Zivatar

M.D.K.

Áron Nagy Lajos „festő"

1913-ben sz. Bpesten, de hiszorában Szeres fehérvárra került. A Képző művészeti Főiskolán 1933-38-ig Benkhard Ágoston növendére, majd ismét visszatér Sz.f. várra, ahol 1939-óta rajztanár. Még 1938-ban megkapja a Balló Endre-ösztöndíjat, 1943-ban pedig Római- és Balatoni-ösztöndíjakat. Művészetében főleg a táj, a természeti valóság átélt visszaadása dominál. Több kiállításon vett részt - Fehérváron kívül dolgozik a szolnoki és miskolci művésztelepen is. Mindert Major Máté mondja el a Laborcz Ferenccel közösen, rendezett kiállítás 1964. okt. 24-i megnyitó beszédében

Fejér megyei Szemle, 1965. 1. sz. 186. old.

Aronsohn Gábor

1932/33

Ferkéjszőnfőrskévk

63.-

Aronsohn Gábor

II. c.

Ferkápzomfoiskvk

1933-34. 44. l.

(1598-tól 1995-ig.)

M.D.K.

ARONSOHN Gábor

1930-ban Nagybányán a Szépművészeti Iskola tagja

Réti: Nagybánya,,,, 340.l.

M.D.K.

ÁRANSOHN Gábor

1931-ben Nagybányán a Szépmüvészeti Iskola tagja

Réti: Nagybánya... Bp. 1954. 340.1.

Nagy Lajos

állami ipari középisk.

r. tanár

állami ösztöndíj a

római Collegium Hungaricumba az 1943/44.

tanévre.

Nemzeti Ujság

1943. jul. 4.

(Tanulmányi ösztön-

díjak.)

Pesti Hirlap

1943. júl. 4.

(Kik kapták a tanul-

mányi ösztöndíjakat?)

zólitásra van szerencsém a Müemlékek
yi müemlékvédelemre vonatkozó 1941. é-
alábbiakban tisztelettel felterjeszteni:
re ..... 1.500 P
kre ..... 500 "
az erdélyi müemlékvédelemmel
tségek indokolják.
.....6.000 "
zottsága csak kevéssé van tá-
yi müemlékszerü épitmények je-
ogy a román megszállás alatt
l csak sorozatos helyszini
lomást szerezni s igy szüksé-

Nagy Lajos

1937/38. tanév végén
Középiskolai rajztanári
oklevelet kapott.
Elfogadott művészettör-
téneti értekezése:
Vincent Van Gogh. Gy.

Ferképzőmfoiskévk 1937/39

182, 185. l.

Nagy Lajos ifj
festő

l. Tavaszi Szalon
XIV.

12. SZOLNOKI HALÁSZBÁRKÁK

1. ZSÖGÖDI CSÁNGÓKNÁL

Nagy Lajos

festő

Szül. 1913.

Svájci magy. kiáll.

kat. 1944.

32. l.

Nagy Lajos

Tanár: Baranski

397. Nagy Lajos . . . . . Délelőtt a Balatonon

vízf.

Képzőm. fősk. Kiáll. 1937

3 alakrajz,

tanár: Benkhard Á.

Nagy Lajos

Jametszetek és
Eső előtt, virf.

X. Tavaszi Szalon
1935.

Előzetes

a Magyar Mérnök- és Építész-Egyletne

előadásso

A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet terén az Egyletre háruló fontos hivatás tud elhatározta, hogy évenként

mérnöki továbbképz

rendez.

Az előadássorozat célja a már gy kiválasztott tárgykörben való továbbképzé az újabb kutatások, számítási eljárások stb

Az Egylet a folyó évi előadássoroza megkönnyítésére — május hó 8. és 18-ika k jórészt a Magyar Mérnök- és Építész-Egyle meg. Az előadások tárgya a fent jelzett mérnöki vonatkozású lesz s részletes progr

Előzetesen közöljük, hogy az előad feladatkörök a következők lesznek:

Beczkóy József gm.

Gázkészülék égéstermékeinek elvezetéséről.

Csonka Pál dr. ép

Nagy Lajos

fametszetei a kör-
kiadványban

Képzőművészeti Főiskola

Graf. oszt. munkáiból -
1934-35. Bpest, 1935

U.-o. 1935-36.
Bpest, 1936.

Ifj. NAGY LAJOS

90 Mosónők, olajfestmény . . . . . 200.—
91 Balatoni halász, olajfestmény . . . . 150.—

Nagy Lajos, ifj.
festő

Nemzeti Szalon
Tavaszi Szalon

1936

FARKAS ZOLTÁN

IGAZGATÓ:

HUBAY ANDOR

PÉNZTÁROS:

LEHEL BÉLA

FŐTITKÁR:

KÉZDI-KOVÁCS ELEMÉR

Nagy Lajos

IV. évés középisk. tanuló

Ferk pzomfoisk vk

1936/37. 75 l.

Mawlaghy
1613–1673 253

Nagy Lajós

IV. évés

a főiskola tanulmányi kiállításán a Rotary Club egyik díját kapta rajzára.

Képzőm. Fősk. Évk

1936/37. 58 l.

Ferkèpzomfoisk`vk

u. ott. Kápolnatervére a Műbarátok egyik díját kapta.

u. o.

tálka, tödeles, ónozott réz, vésett rajz-
zal. Dulcsácza tartó. Török, XIX. század.

átm 19 cm

Nagy Lajos

V. évés

1937/38. 90 P állami ösztöndíj

Ferképzőmfőiskévk

1937/39

115. l

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

Nagy Lajos
rajztanárjelölt.

Néhai **Balló Ede festőművész, a Főiskola volt nyug. tanára által végzett rajztanárjelöltek részére alapított 1000 P.-s** utazási ösztöndíjat pályázat alapján s a Tanári Kar javaslatára Nagy Lajos V. éves, 1937/38-ban végzett hallgatónak, okl. középiskolai tanárnak adományozta a miniszter úr (98.491/938., ill. 98.523/935. sz. r.) azon kikötéssel, hogy annak ellenében Nyugateurópában tanulmányutat tenni és arról a Főiskolának beszámolni tartozik.

Ferképzőművészeti Főiskola
1937/38.
116.l.

Nagy Lajos

ösztöndíjas tanársegéd

1937/38.

NAGY LAJOS V. é.
az „Iparművészet" c. tárgynál.

Ferképzomfoiskèvk

1937/39.

136. l.

T.

EUROPA

film-, könyv-, lapterjesztő és könyvkiadó rt.

Budapest, V.,

Visegrádi-utca 36.

A. Nagy Lajos festő

Szöveg emliti részvételét a
székesfehérvári Csók-képtár
tárlatán.

Emlitett mü: Tájkép

Vasas, 1966 aug.

MDK

Nagy Lajos festőm.

Réti István: A Tav. Szalon Ernstnél. Az Est, 1939. ápr. 2. 12. l.

Nagy Lajos

választási zászlók, nem lesznek tók,
rekedtre ordított pálinkaszagú laszt
kortesek, nem lesz nagy hűhós nyör
választási harc, de nem lesz em- amei

MDK

Nagy Lajos: Mosónők, olf.
Balatoni halász, olf.

Nemzeti Szalon, 1935. ápr.
XI. Tavaszi Szalon

MDK

Nagy Lajos

Bakonyvidéki táj, repr.

Vidéken élő képzőmüv. kiáll. Ernst Muz. 1954.

nov. 18 l.

MDK

Nagy Lajos tanár

1943–44 ösztöndij. Coll.Hung. Roma

Tanulmányi ösztöndijak. Nemz.Ujs. 1943.jul.4.
5.l.

MDK

Nagy Lajos, rajztanár
1943-44 ösztöndij, Coll. Hung. Roma

Kik kapták a tanulmányi ösztöndijakat? Pesti Hirlap 1943. jul. 4. 8.l.

Nagy Lajos IV. éves

Kápolna-terve a hűbarátok 50 pengős díját kapta a Képzőmův. Főcikola kiállításán.

Magyarság 1937 IV. 9

Nagy Lajos IV. éves

A Képzőmű. Főiskola kiállításán a Rotary Club 50 pengős díját kapta festményeiért

Magyarság 1937 IV. 9.

MOK

Nagy Lajos, festő-graf.

Fametszetek,

Eső előtt, vízfestm.

Neuz. Szal. Műv. E. - Szimpi Társ X. Sav. kiáll. - 1935.

V. 8-19. - Ilat.

MOK

Nagy Lajos, festő.
(Aba Novák hatása alatt áll.)
Három halász.
Tutajbontók.
Vakok.
Rajz készsége kitűnő. Vízfest. lírai hang.-ak.

Szép mű. 1944. 1 sz. 23. l. –
Kanizsai Nagy Antal. Nemz. Szal. – Fiatal művészek.
(98. csop. kiáll.)

MDK

Nagy Lajos

N. Szal. 98. csop. kiáll. 1943. nov.

MDK

Nagy Lajos

Balatoni ösztöndíf festőművészeknek.
Uj Magyarság, 1944. aug. 13.

MIK

Nagy Lajos

e.a: Hét művész a M.Szalonban. Ujság 1943. nov. 26.

MOK

Nagy Lajos

-p-: Öt fiatal művész a N. Szalonban. Pest, 1943. nov. 20.

MDK

Nagy Lajos
rajzok

M.O.Képzőmüv. Főisk. MEFESZ körének kiáll. 1949. febr.

Nagy Lajos

Sleppek. temp.
Halászok, "
Tutajbontó, "
Reggel, "
Három halász, "
Tutajbontás, "

N. Szal. 98. csop. kiáll. 1943. nov. k

-7
6 l.

MDK

Nagy Lajos

Tűzházak, temp.
Vakok, "
Pihenő kubikusok, temp.
Halász, temp.
Tutajos tót, temp.
Komp. olaj

N. Szal 98. csop. kiáll. 1943. nov. 6-7 l.

MDK

Nagy Lajos

Ritmus, olaj
Téli táj, "
Gyermekek a vizben, olaj
Tihanyi reggel, vizf.
Balatoni táj, "
Homokoshajó, "

N.Szal 98. csdp.kiáll. 1943. nov. 6-7 l.

MDK

Nagy Lajos

Hajók a Tiszán, vizf.
Homokkotró, "
Párizsi öregasszony, grafit
Demagóg, akvatinta
Család, "
Munkások, grafit
Tihany, akvatinta

N.Szal 98. csóp.kiáll. 1943. nov. 6-7 l.

MDK

Nagy Lajos

dr. Fekete Lajos: Fiatal modern művészek. Református Élet, 1943. nov. 27. 8 l.

Nagy Lajos

-r-: csoportkiállítás a N.Szalonban. Esti Magyar Hirlap 1943. nov. 19.

Nagy Lajos

Szerepelt a Szinyei Társaság Tavaszi Szalonján.

Est 1939. IV. 2.

MOK

Nagy Lajos

f.j: Fiatal művészek csóp.kiáll. a N.Szal.ban.
Pesti Hirlap 1943. nov. 27.

MDK

Nagy Lajos IV.é.növ.

Rotary Club 5o P dija

Képzőmüv. főisk. jelölései...

Magyarság, 1937. ápr. 9. 1o 1.

MDK

ifj. Nagy Lajos

Péter A: A hónap kiáll. Tükör, 1936. máj. 379 l.

MDK

Nagy Lajos

"Bakonyvidéki táj" c.kép repr.

A vidéken élő képzőművészek kiállitása.
1954.nov.20. - dec.4-ig.Ernst Múzeum.

Nagy Lajos festő

Kat.Szemle.1944.57-58.1.

Patak Jenő

Ormos Zsigmond mütörténész -az Athene-
um által kiadott "A herceg Eszterházy
képtár mütörténelmi leirása c.könyvét
hirdeti a lap utolsó oldalán.

Fővárosi Lapok 1870.I.III.14.220.old.

MDK

Nagy Lajos

A huszonötéves Pesti Szent Imre Kollégium kápolnáját az intézet növendékei Nagy Lajos, Téglás Géza és Smarits János festették ki művésziesen.

Nemzeti Ujság képes mell. 1938.szept.25.

Nagy Lajos

K

Nemzeti Lipcy Kegés ünnek
1938. nept. 25.

A huszonötéves Pesti Szent Imre Kollégium kápolnáját az intézet növendékei Nagy Lajos, Téglás Géza és Smarits János festették ki művésziesen

Nagy Lajos I.é.

Ferkápzomfoiskàvk

1933-34. 43.l.

II.

SZOBROK, PLAKETTEK

Ifj. Nagy Lajos,- festö.

Tükör, 1936. Iv. évf. 5. sz. 378. l.
Péter András: A hónap kiállitásai.

ifj, Nagy Lajos.

Tükör.1936. IV. évf. 5..sz. 378..l
Péter András : A hónap kiállitásai

Nagy Lajos

III. e.

tanáři szak

Ferk pzomfoisk vk

1935-36. 71. l.

Tehmann Károly

miniszteri s.hiv.igazgató.

Á. Nagy Lajos

neres fehérvári

festő

l.

Szabad Művészet

1948. 232. l.

zent Miklós püspökkel kezdődik.
tudja feloldani, ~~s értelmét meg~~
tét valószinüleg helyi tiszteletével
őszentje volt? Máté evangelista kö-
elirata is az evangéliumából van
ogja a ti igazságtok az irástudókét
em mehettek a mennyek országába. Leg-
elirata a filippiekhez irt leve-
ek, hogy minden imádságtok és kérés-
rnál.
elhelyezett alakok és feliratokban
yilatkozik meg. A külső ivek alatt
glalnak helyet, akik megjövendölték
ányzó alak valóban Jeremiás /. Jós-
élen elhelyezett három-három alak
~~z ujszövetségből kerül ki~~ és pedig
t apostolfejedelem, két evange-
~~és Máté~~. Mindkét oldalon a leg-

M.D.K.

Aron Nagy Lajos
festő

A Csók Galériában rendezett
kiállítást.

—: kiállítások
Művészet, 1967. október - 47 lap

M.D.L.

Arón Nagy István

festő

A csók István galeriában

rendezett tárlatot

Kiállítások: 1967 november - december

Műveszet, 1967. december - 47 lap.

MDK

Áron Nagy Lajos

Kiállítási hír

Müvészet 1967 dec.p.47.

M.D.L

Aron Nagy Lajos
festő

A veszprémi Képcsarnok Vállalat
kiállítótermében tartott tárlatot.
– „Sorompó" (rajz)

Horváth Péter: Aron Nagy Lajos.
Művészet, 1967. május – 43. lap.

M.D.4

Orion Nagykapos
festő

1964-ben volt kiállítása
Szekszárdon. Az utolsó
években tervezte meg saját
egyéni nyelvét a művész.

Kovács Péter: Orion Nagykapos
Művészet, 1964. május - 42 kép.

Arra Nagy Lajos

neve emlékére, képe szerepel

a IX. Miskolci Országos Képzőművészeti

Kiállításon

Napjaink 1967 február 1

5. old

MDK.

Áron Nagy Lajos

Kiállitási kritika

Napjaink 1967 febr.1.

M.D.K.

Áron Nagy Lajos
fertő

Resit vett a tárlaton.

Banaugi Judit: A IX Miskolci Országos ...
Művészet, 1967. április - 38 kap.

Áron Nagy Lajos MDK

által vezetett vasas képzőművészeti

szakkör kiállitása / az VTRGY kultur
termében/

xSza --_: Vasas képzőművészek kiállitása.

Fejér Megyei Hirlap. 1963. jan. X 24.

Áron Nagy lajos M.D.K.

Székesfehérvár, Vörösmarty szinház képzőművészeti munkák.

Épitész: Spránitz Tibor és Klemens Antal.

Magyar Épitőművészet 1963/3. 64., 67.l.

M.D.K.

Áron Nagy Lajos, festőművész

1958-62-ben vásárolt képek egyike, "Utcarészlet" c. müve. Ltsz. 58.1.1. 119.o.

F. Petres Éva: Uj szerzemények.

Az István Király Múz. Évkönyve, Alba Regia II-III. 1961-62. Székesfehérvár, 1963

M.D.K.

Aron Nagy Lajos, festőművész

1958-ban a Múz.által vásárolt "Kertben" c. képe.
Ltsz.58.2.1. 119.o.

F.Petres Éva: Uj szerzemények.

Az István Király Múz.Évkönyve, Alba Regia II-III.
1961-62. Székesfehérvár, 1963

M.D.K.

Áron Nagy Lajos,festőművész

1958-ban a Múz.által vásárolt "Rizsaratók" c. képe.
Ltsz:58.3.1. 120.0.

F.Petres Éva:Uj szerzemények.

Az István Király Múz.évkönyve,Alba Regia II-III.
1961-62.Székesfehérvár,1963

Áron Nagy Lajos festő M.D.K.

székesfehérvári művész.
külföldi utak :Bulágria, Görögország.

Környei Elek:Két kiállás vidéken
Székesfehérvár: Áron Nagy Lajos ...és Laborcz

Magyar Nemzet 1964. november 20. 4.1.

Áron Nagy Lajos
festő

M.D.6

Leginkább tájképeket fest a művész.
A „Fénybecsapódás" fiatalkori szineire
utal, legujabb művei a „Dekorativ
csendélet" és a „Konstruktiv táj"

Frank János: Áron Nagy Lajos és Laborc Ferenc
Élet és Irodalom, 1964. nov. 14 - 9 lap.

Áron Nagy Lajos MDK

Vörösmarty színház Székesfehérvár.
Építész Spránitz T.;belső ép. Hornicsek L.
Építésvezetők: Szendrői Péter, Haár Miklós
Képzőművészek: Vigh Tamás, Áron Nagy Lajos
Petrilla István, Berczeller Rudolf

Magyar Építőművészet 1963. 3. szám 64. o.

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17
Telefon: 188-296, 188-307

FEJÉR MEGYEI HIRLAP

1963 DEC 15

Hozzánk méltó művekkel...

1021

Egy héttel ezelőtt adtunk hírt arról, hogy a Bourgogne-i képzőművészek csoportja Dijonból levelet intézett a Fejér megyei Tanács művelődésügyi és kulturális állandó bizottságához, amelyben meghívja Franciaországba a Fejér megyei képzőművészeket.

A szíves meghívás újabb fejleménye, hogy a képzőművészek egyöntetűen elhatározták: élnek a meghívással és megteszik a szükséges lépéseket egyrészről a kiállítás megrendezésére, másrészről a művek kiválasztására.

— Elgondolásunk szerint május végére utazna ki küldöttségünk Dijonba — tájékoztat Áron Nagy Lajos festőművész. — A meleg hangú köszönő és hívó levél arra mutat, hogy francia barátaink hívei a kulturális értékek cseréjének. Levelükben külön kiemelik műveik kedvező fogadtatását és talán elsősorban tárlatuk iránt megnyilvánult érdeklődés adta a tollat kezükbe ehhez a baráti gesztushoz.

— Robert Levavasseur, a Bourgogne-iak patronusának igen kiterjedt érdeklődési köre és összeköttetései vannak a francia szellemi élet képviselőivel. Nemcsak a képzőművészekkel, de az írókkal, a színházakkal és a filmmel is, amint levelükből kitűnik. Így ez a kis mag, amely látogatásunkkal szárba szökken, egyúttal a kulturális kapcsolatok kiépítésének örvendetes ténye is. Rajta leszünk, hogy a fejér megyei művészcsoport törekvéseit és a vele haladó művészeti irányzatokat jól reprezentáló művek kerüljenek ki Dijonba. Már most megállapítható, hogy a francia művészek kedves meghívása élénkítően hatott művészeinkre. Ez érhető is, mert a művészek egyik összetartozója a széleskörű nyilvánosság.

— Bartha —

Magyar Hi
SAJTÓFIGY
Budapest V., Petőfi
Telefon: 188-29

FEJÉR MEGYEI

1963 MÁR 3

Április
a Tava

1021

A Fejér m
vészek Munk
István Király
évi szünet u
rendezi a k
sikert aratott
tot. Tíz művé
alkotása kerü
ség elé az áp
tárlaton.

Áron Nagy
be a legtöbb
képe között ot
méretű „Aegin
mű festmény i
re, Bodor Alad
József, Kis Istv
zsef, M. Tóth I
József és Sándo
képei mellett új művész is bemutatkozik a közönség előtt, N. Csókos Györgyi.

Az ünnepélyes tárlatnyitás április 4-én délelőtt 11 órakor lesz. A megnyitón Estélyi Gyula, a Megyei Tanács vb. elnökhelyettese mond beszédet.

MLSZ a napo
vánosságra a
fordulós, NB
talékbajnoksá

„A Fe
Húsipari vállalat
keres 1 fő

üzemszervezőt,

mérnöki, vagy
közgazdasági végzettséggel.
Továbbá azonnali belépéssel felvesz 1 hónapi
helyettesítésre

gyors és gépírót.

6998.

éstek
gyző
zeke
ez.
ő V
rúgó
k el
hiszen mindössze gólaránnya
szorultak az ötödik helyre,
a nagyobb egyesületek közü
az Újpesti Dózsát és a Csepel
is megelőzték. A csapat
következő eredményeket ért
el: Budapesti Honvéd 1:1, Bp
Előre 8:2, Ú. Dózsa 4:2, Fe-
rencváros 0:6, B. Spartacus

gyei Víz-,
s Kútépí-
onnali be-
z gyakor-
vízháló-
rnahálóza-
nkásokat.
biztosít-
és a vál-
ügyi elő-
fvár. Él-
—11 7002

házfelü-
GYSZOBA,
TOS la-
lcserélném
eti lakás-
i: Szfvár.
7—20 órá-
6984

u. 49.
nal BE-
két csa-
alkalmas
Érdeklőd-
tra u. 26.
7014

A olcsón
rdeklődni:
d u. 43.
7017

s fiatal
ér SER-
Szfvár.
7019

— F
vagy d
kiadó.

x A
RÉM M
MŰSZA
VÁLLA
u. 2.) S
KERES
LÉPÉSR
CEMBE
DŐ ME
IDŐRE.

„Márc
kívá
újal
lizn
del
A
z
majd a vendégek
lyesen elbúcsúztak a meg-
jelentektől.
Az ünnepélyes búcsúztatás a
díszőrség díszmenetével ért
véget.
A román katonai küldött-
ség különrepülőgépen tért
vissza Bukarestbe. (MTI)

ú.
6966

diákmozgalom
gbontói

kozóját választotta. Az Egyesült Államok, a Német Szövetségi Köztársaság, Hollandia, Svédország, Anglia, Svájc, Dánia és Finnország diák szervezetének Tuniszban jelenlévő képviselői, miután meggyőződtek arról, hogy a küldöttségek abszolút többsége síkraszáll az igazi, becsületes együttműködésért, meghátrálva a viták elől és nem rendelkezve semmiféle pozitív együttműködési programmal, kivonultak az ülés-

FEJÉR MEGYEI HÍRLAP

1021

TAVASZI TÁRLAT

Április 4-én nyílt meg az István Király Múzeumban a Fejér megyei Képzőművészek Munkacsoportjának idei tavaszi tárlata. A kiállítás megnyitóján nagy számú érdeklődő jelent meg, ez azt mutatja, hogy közönségünk szeretettel és érdeklődéssel figyeli művészeink alkotómunkáját, előrehaladását.

Mindenekelőtt vegyük számba, milyen anyagot láthat a kiállítás nézője. Áron Nagy Lajos szerepelt ezúttal is a legnagyobb kollekcióval. Nagyméretű Aegiai kikötő c. képe volt számunkra a legizgalmasabb, melyen egy korábbi festményének (Aegina) témáját és színvilágát érlelte tovább. Az akkori gyöngyházcsillogású felület alól most kibontotta a színeket, azok mélyebbek, sötétebbek lettek és belső tüzek ragyogást kaptak. Ugyanez a színvilág jellemzi kisebb, meleg, intim hangulatú kompozicióit is. (Nyaraló. Beszélgetők, stb.)

Hasonló változás következett be M. Tóth Istvánnál. Régi képeinek élénk, világos koloritját a puhább, melegebb színegyüttesek váltották fel. Ez a változás előnyére vált festészetének. Különösen szép a pasztellhatású Borus idő c. vászna, finom tónusaival, lágy, barna színeivel.

Pallay József legkedvesebb motívuma a tájkép. — Gyengéd szeretettel festi a természetet, a fákat, apró növényeket, a közöttük mozgó embert. Képeiből, visszafogott színeiből derűs, kiegyensúlyozott világot ismerünk meg.

Ballagó Imre új „dekoratív" korszakát most kiállított képei nem képviselik szerencsésen, jónéhány szép munkáját ezúttal nem láthatjuk. Leghívebben talán a „Csendélet pipaccsal" mutatja törekvéseit.

Francsics József tusraiza (Pihenő lányok) a kiállítás egyik legszebb, legmegoldottabb darabja.

A munkacsoport tagjai közül Sándorfalvy Sándor mutatja a legnagyobb fejlődést, festészete most ért hozzá a többiekéhez. A Naplemente c. tempera már kiérlelt, igazi alkotás.

N. Csókos Györgyi csak egy képet állított ki, azonban így is feltűnik. Az alig néhány színre épített, síkban tartott kompozíció, melynek sok részlete a kerámikus kezére vall, a tárlat legizgalmasabb művei közé tartozik. Szívesen látnánk a művész más alkotásait is.

A festészeti anyagot Márky Béla kerámiái tették változatossá. Művei közül azok a legszerencsésebbek, amelyekben az egyszerű forma a nemes színhatású felülettel egyesül.

Önmagában véve az idei tárlat tehetséges, jó művészek érdekes kiállítása. Azok számára azonban, akik évek óta figyelik művészeink munkáját, fejlődését, lehetetlen ezt a kiállítást önmagában szemlélni, elkülöníteni a megelőzőktől. Ilyen szemszögből pedig korántsem érhetjük be a fenti ítélettel. Annak ellenére, hogy néhány kép kivételével, művészeink legújabb termésükből válogattak, úgy érezzük, mintha már láttuk volna ezt a kiállítást. Tavaly előtti és még régebbi élményeink újultak meg. Vagyis a megelőző tárlatokhoz viszonyítva az idei nem tudott újat adni a közönségnek.

Ha ennek az okait kutatjuk, egyszerre sok problémával találjuk magunkat szembe. Mindenek előtt a művészi munka nehézségei. Festőink legtöbbje állandó időhiánnyal küszködve, szinte csak „mellékfoglalkozásként" művelheti hivatását. Műterme, megfelelő munkahelye jóformán egyikünknek sincsen.

Ennél is lényegesebb akadály azonban, hogy a régi művészek mellett sehol sem jelentkeznek az új tehetségek, fiatalok. A kiállítást látogató évről-évre ugyanazokkal a nevekkel találkozik. A tavaly kiállító Laborcz Ferenc néhány szép kisplasztikájával csak vendégszereplő volt, a munkacsoportból azóta is hiányzik a szobrász, s éppen így hiányoznak az új festők és iparművészek is. Ennek csak részben lehet oka az, hogy egyenlőre a régiek megfelelő munkafeltételei sincsenek biztosítva. Másrészt: a munkacsoport még mindig nem fogja össze a megye minden művészét, így pld. nem tartoznak tagjai közé a dunaújvárosiak.

Végül pedig: a fővároshoz való közelség ellenére is megyénk képzőművészei nem tudnak bekapcsolódni az ország művészeti életének áramába. Szinte alig van lehetőségük, hogy másutt élő festőkkel, szobrászokkal rendszeresen találkozzanak. Ők maguk is nagy hiányát érzik egy művésztelepnek, mely más városokban (így Miskolcon, Szombathelyen, Hódmezővásárhelyen) olyan pezsgő, friss művészeti életet teremtettek.

K. Kovalovszky Márta

Fejér me

APR 1983

kiürítette a hálót. Aztán megszólalt Elida: „Lássunk hozzá" felállt, levetette kabátját, házi ruhába bújt. Főzni kezdett: kettejük vacsoráját, ételt Arturónak az üzembe az éjjel egy órás szünetre, magának másnapra tízórait és valamit Arturónak, amit délután, ébredéskor eszik meg.

Dolgozgatott, tett-vett, majd a leült egy percre a szalmafonatú székre, s elsorolta Arturónak, mit kell még végeznie. Arturo meg éppen ekkortájt élénkült meg, sürgött-forgott, itt is, ott is talált valami munkát magának; de mindent nagyon szórakozottan, másfelé járó gondola-

elődési
n

elláthassuk kulturális, szórakozási és tanulási lehetőségekkel. Ezt a célt szolgálja a munkásakadémiák és a könyvtár területi szervezése éppen-

nemcsak t
utállak, tég
Csodál
Egyesek a
tökélyre v

tokkal végzett. Ilyen pillanatokban néha még össze is zördültek, kemény szavakat mondtak egymásnak. Elida azt szerette volna, hogy Arturo kitartóbban dolgozzék, nagyobb lendülettel, vagy többet foglalkozzék vele, legyen megértőbb bátorítsa. Ő azonban az első percek lelkesedése után figyelmetlen volt, látszott, gondolatai már nem itthon, az üzemben járnak; sietnie kellett, indulni.

A megterített asztalnál, ahol minden kezük ügyében volt, hogy ne kelljen felállniok, hirtelen nyugtalanság fogta el őket arra a gondolatra, hogy ilyen keveset lehetnek együtt, alig volt idejük bekanalazni az ételt, s milyen szívesen ültek volna kéz a kézben.

És mégis, a kávéig még el sem jutottak. Arturo már nyugtalanul forgolódott kerékpárja körül, hogy megnézze, minden rendben van-e. Megölelték egymást. Mintha csak ekkor értette volna meg Arturo, milyen puha és meleg Elida. De már emelte is hátára kerékpárját, és szaladt le a lépcsőn.

Elida elmosogatott, végigjárta a házat, fejét csóválgatta Arturo munkája láttán. Arturo közben gyéren világított, sötét utcákon taposta a pedált; talán már a gázmérőt is elhagyta. Elida lefekvéshez készülődött; eloltotta a villanyt, lefeküdt a helyére s lábát átnyújtotta Arturo részébe, hogy érezze a melegét, de minden alkalommal rájött, hogy saját részén melegebb az ágy. Arturo itt aludt tehát. Kimondhatatlan gyöngédség töltötte el.

(Fejér Gizella fordítása)

JUAN BERRIENNO:

Útban

Taszigálnak.
Először kivégzet
előre a végzetes
aztán az anyám
undorít el az él
Bár tudom,
hogy nincs vissz
kapaszkodnék eg
kapaszkodnék a
hogy éljek és m

Taszigálnak.
Most vérző, alig
a mindenséget e
s hiába tanultam
nem állhatok tö
a katedra elé.
Undortól málik
félek s mégis elé
egy golyót kapol
és elterülök a s
elnémulva mind

Őrizz te ver
a jövőt, vér

A
„Már
meg
tanít
háro
költő
tábor

BOKROS JÁNOS:

Épülő h

Itt-ott kilátszik
összeakasztva, m
s az emberi és g
köréje testet vas

Mellettük lassan
emelkednek a fé
nehéz tanyákat,
fölemelnének tá

És fönt, ahol a
ott ül az ember
ilyennek láttad ő

Most teljesült, ar
neki a munka ne
hanem az élet zer

Áron Nagy Lajos

KIÁLLÍTÁSI NAPL

Sta Frank János

ÁRON NAGY LAJOS ÉS LABORCZ FERENC

A székesfehérvári múzeum már évek óta *országos* képzőművészeti centrumnak számít. Ezúttal nem szorult importra. Áron Nagy Lajos festőművész gyermekkora óta Fehérvárott él, egykori diáktársa, Laborcz Ferenc szobrászművész budapesti ugyan, de ott tanít az egyik fehérvári üzemben.

Áron Nagy Lajos leginkább tájképeket fest. „Ezek a képek nem mozgalmasak, nem dinamikusak, mégis erőteljesek. Juhász Gyula és Tóth Árpád verseinek csendes nyugalma jut eszünkbe" — írja Kovács Péter, a kiállítás rendezője. Jól emlékszem tíz évvel ezelőtti kiállítására: A víz festésének nehéz problémája, a víz feletti pára látványa izgatta. Ma is a vizek érdeklik. Igaz, messzebbre ment földrajzilag is, művészetében is. Megismerte és festette a tengert Görögországban és Bulgáriában. Hű maradt témáihoz, sőt kedves kék és zöld színeihez is. Konzekvens művész. Pedig ez a kiállítás egészen más, mint a régi volt. Olyasmit gondol az ember, ha Áron Nagy nem lenne „vidéki", ma modernnek és újítónak mondanák bizonyos értelemben. Lazúrosan, rétegesen fest. A *Fénybecsapódás* a fiatalkori színeire utal, de új módon: a tengeri sziklák megfestése, fáinak már drámaian mozgalmas fekete karjai, mind új dolgok, értékes festészeti találatok. Legújabb *Dekoratív csendélete* vagy *Konstruktív tája* más törekvések eredménye, elválaszthatatlanul beletartoznak az előző képek sorába. Itt minden hiteles. Hiába, az anyagtani ismeretek, a kísérletezés gondossága, a tudás és a festői érzékenység — mind régebbi vívmányai — most bőven fizetnek érett és újszerű képeinek korszakában.

— 9 —

Élet és Irodalom

1964 nov 14

78. Óceán. 79. Megfelelő. 80. Makacs.

FÜGGŐLEGES: (Kétbetűsek: OM. ID.) — 1. Katonai utánpótlás. 2. Az ön. 3. Sakkmatador. 4. Trombitahang. 5. Erény. 6. Nemes itóka. 8. Török férfinév. 9. Igen kemény fémötvözet. 10. „Megszólal" a kutya. 11. Orlando di . . . 13. Foghúsa. 17. **Az idézet harmadik sora.** 19. Japán sziget. 20. **Az idézet negyedik sora (folytatása a 39. sz. függ.)** 21. Névelővel: az utolsó állomás. 23. Egyik cigarettánk. 26. Lóetető tarisznya. 27. Házcsoport, nagyobb területen. 29. Római viselet. 30. Télen térdig is belesüppedünk. 33. France keresztneve. 35. Skalpoló. 37. Mindenkinek ad. 38. Nép a Szovjetunióban. 39. **Az idézet negyedik sora (a 20. sz. függ. folytatása).** 42. Senki, angolul. 45. Gyümölcsszárító. 46. . . . alkohol: tiltott fo- [illegible] már sok halálesetet

Bocsánat, de ell ültem e
nál — mondta.

— Tessék? — Fiatal nő volt
még Áginál is fiatalabb lehe
éves, fojtó púderszagot árasz
rül. Némileg zavarban volt,
dult, pöccintgette a cigarettá
gott a sok festéktől összera
val, nem lehetett tudni, Vi
máshova.

„Még nekem kell bocsána
serves mindenit — gondolta
utána: — Micsoda hülye volt
hogy mindenki szép, aki fia
mert volna, hogy az izzadt, m
pamacsolta rá a púdert. —
Csak egy pillanatra mentem

— Mindenki vár valakit
lány. — Régi dolog.

— A két poharat nem viccből hozattam ki — mondta Vid.

— Majd leveszi a táskáját a székről, ha megjön a valaki — mondta a lány. Lassan beszélt, elnyújtott orrhangon. — Ha megjön!

— Azt a mindenit — mondta félhangosan Vid. Felkapta az üveget, hozzáfogta a két poharat, s a másik kezével felragadta a táskáját. — Hát azt hiszi, meséket találok ki? Elmegyek akkor én.

— Na jól van, nyugi — mondta a lány. A háta mögötti asztalnál éppen fizettek. — Nem kell mindjárt a plafonra mászni. — Elnyomta a cigarettáját, áttette a túlsó asztalra a limonádéját, s nem is átült, hanem átcsusszant a szomszéd asztal egyik székére.

Vid rágyújtott, töltött még egy pohárral, s aztán még eggyel. Jól felidegesítette magát. Meglötyögtette az üveget, félliteres volt, s már éppen rendelni akart egy újabbat, mikor eszébe villant: ha az a cirmos esőköpenyes Ági volt, akkor már rég itt kellene lennie. Vagy tán ruhatárba tette a ka-

fordultak,
szast, s mé
máris kiug

Berohant
előtti öt lé
hálójába ak
penderült.

— Ági!

— Harags
Mintha már
kozhattak v
ben. — Tu
babonázva e
tört az egyi
lenni egy ta
találom, erre
a harmadik
tünk, nem
szol?

— Ágikám

Akkor est
utcákon, min
másra figyel

Áron Nagy Lajos MDK

Würtz Ádám, Csohány Kálmán és Áron Nagy Lajos zsürizték Zentai Pál legujabb képeit és a Képzőművészeti Alap nevében 22 uj alkotás kiállitására adtak engedélyt.

Zentai kiállitása 1962 jun 10n nyilik Tapolcán.

--: Képzőművészeti kiállitás Tapolcán. Napló/Veszprem/ 1962. jun. 7.

Áron Nagy Lajos

Szerepelt az èszak-dunántúliak első tárlatán.

Fejér Megyei Hírlap 1964. dec. 22.

Gazdag programmal várják az építőmunkásokat

Fehérvárott, a város közepén levő Kossuth utcában áll az Építők Művelődési Otthona. A művelődési házat a gazdag program, a sok színes, változatos műsor Székesfehérvár egyik kulturális centrumává avatta.

Mindjárt a bejárat mellett jobbra, a napokban megnyílt könyvtár hívja fel magára a figyelmet s nyújt kellemes látványt a szemlélőnek. A könyvtárat egy klubhelyiségből alakították át.

Rajnai László, a művelődési ház igazgatója jogos büszkeséggel mutatja az újonnan beiratkozottak kartonját. Időrendi sorban a legkülönbözőbb foglalkozások egymás mellett: gyógyszerész, rakodómunkás, diák, üzletvezető, nyugdíjas, kőműves, segédmunkás, művészeti előadó. Mióta az emeleti kis teremből ide költözött a könyvtár, hetven új olvasó iratkozott be, pedig most nyár van, és a szokásosnál rövidebb a nyitvatartási idő is.

— Az ezerkötetes, gondosan összeválogatott könyvtárban mindenki megtalálhatja, ami legjobban érdekli. Száztíz magyar és negyvenöt külföldi napilapot, folyóiratot rendeltünk meg. Összeállítottunk a leggyakrabban használt könyvekből, lexikonokból kézi könyvtárat is.

Narancssárga függönyök, kárpitozott székek, modern könyvállványok. A bejárattal szemközti falat Áron Nagy Lajos, Székesfehérvárott élő Munkácsy-díjas képzőművész emblémája díszíti. (A művész maga helyezte a falra kovácsoltvas emblémáját és a berendezés megtervezésénél is segédkezett.)

— Mennyibe került ez az átalakítás?

— A berendezéssel együtt 230 ezer forint. A helyiséget a tatarozó vállalat és az építőipari ktsz a tervezett határidőnél majd két hónappal előbb adták át. Néhány apróság beszerzésére ezután kerül sor, veszünk szőnyeget, olvasólámpát.

— Az olvasók táborának növelésén kívül van-e valamilyen különösebb elképzelésük az új helyiséggel?

— Még a nyáron tervezünk egy irodalmi előadást vagy könyvankétot.

— Az Építők Művelődési Otthonában ez már hagyomány — veszi át a szót Juhász Jenő, az SZMT kulturális osztályának munkatársa. — Jó szervezéssel állandó előadói gárdát toboroztak pedagógusokból a város értelmiségének köréből.

Egy-egy magyar költő estjén, vagy a mai magyar drámairodalmat bemutató előadáson hivatásos művészek — Sütő Irén, Bessenyei Ferenc, Básti Lajos, Tolnay Klári — szerepeltek. S minden alkalommal ott szorongott kétszázötvenháromszáz hallgató.

— Ezt a hagyományt kívánjuk folytatni jövőre is — mondja az igazgató — s az a fő célunk, hogy megismertessük, megszerettessük az irodalmat, a művészetet azokkal, akiktől pillanatnyilag ez még távol áll. Két sorozatot indítunk az ősszel, az egyik Fehérvár műemlék épületeit ismerteti, a másik az irodalmi és művészeti stílusirányzatokkal foglalkozik. Tárgyaltunk Jancsó Adriennel és Sütő Irénnel egy-egy önálló estről.

Összeállították már az őszi munkásakadémiák programját, módosítva azzal, hogy a hallgatók érdeklődési körét még jobban figyelembe veszik. S bár a művelődési otthon változatos kulturálódási, szórakozási lehetőségeket ígér, kisebb rendezvényekre, előadásokra a munkásszállásokon is sor kerül.

Kádár Márta

Elhunyt Fort Ferenc

Július hó 5-én, 58 [illegible]

Magyar Hirdető
SAJTÓHIGYELŐ
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

1964. JÚLIUS 20.

NÉPSZAVA

Tanácskozott szakszer

Napirenden: az üzemi demokrácia érvényesül a termelés és termelékenység növelésében

Szakszervezetünk központi vezetősége 1964. július 10-én tartott ülésén megtárgyalta az elnökség beszámolóját a szakszervezeti szervek részvételéről:

— a termelési tanácskozások előkészítésében és megszervezésében,

— az üzemi tanácsok működtetésében,

— a vállalati és területi egyeztető bizottságok, valamint

— a társadalmi bíróságok tevékenységének segítésében az építő-, fa- és építőanyagipari vállalatoknál és üzemekben.

Fentiekkel kapcsolatban a következőket állapította meg:

I.

A TERMELÉSI TANÁCSKOZÁSOKRA VALÓ MOZGÓSITÁS HATÉKONYSÁGA bizonyos fokig lemérhető a dolgozók megjelenésén keresztül, amely a szakszervezet hatáskörébe tartozó iparágakat tekintve 1963 második félévében 72 százalékos volt. A mozgósításban eszerint a szakszervezeti szervek, a bizalmiak és aktívák elismerésre méltóan veszik ki a részüket.

A termelési tanácskozásokon tapasztalható aktivitás szintén azt mutatja, hogy a szakszervezeti szervek, a bizalmiak és a reszort aktívák a dolgozók figyelmét igyekeznek ráirányítani a legfontosabb helyi termelési problémákra. Jól agitálnak annak érdekében, hogy a dolgozók gyakoroljanak bírálatot és önbírálatot a munkaszervezés, előkészítés, a munkaidő kihasználás és munkaminőség hiányosságaival kapcsolatban. Ahol állandóan ezt teszik, elismerést érdemelnek, ahol nem így van, vagy csak részben van így, sürgősen javítsák ki az agitáció hiányosságait.

Jó tapasztalataink vannak a termelési tanácskozásokon elhangzott javaslatok hasznosításának segítése és ellenőrzése terén is. A középszervek többsége állandóan figyelemmel kíséri: hogyan törődnek a vállalati és gyáregységi szb-k a dolgozók javaslatainak kezelésével. Ez a figyelmesség is dicséretet érdemel. Sajnos, még nem mondható ez valamennyi közép- és alapszervre.

Az elnökség a központi apparátuson keresztül hasson oda, hogy a munkásjavaslatok hasznosítása, megválaszolása és rendszeres ellenőrzése a 1022. sz. MT—SZOT határozat szellemében történjék.

Megállapítható: a vállalatoknál általában elismerik, hogy a szocialista üzemek vezetése, irányítása csak a dolgozók széleskörű bevonásával valósítható meg eredményesen. Egyértelműen bebizonyosodott, hogy a termelési tanácskozások a gyakorlatban jól bevált és hasznos fórumok. Ezzel együtt az is megállapítható, hogy a termelési tanácskozások még korántsem töltik be rendeltetésüket az üzemi demokrácia fejlesztésében, vannak vezetők, akik ezirányú kötelezettségeiknek gyakran csak formálisan tesznek eleget.

A SZAKSZERVEZET ELNÖKSÉGE ÉS AZ APPARÁTUS az illetékes minisztériumi szervekkel összeműködve nyújtson segítséget az ilyen vezetők helyes szemléletének és hozzáállásának kialakításában.

Általában véve: a termelési tanácskozások előkészítésében és szervezésében való szakszervezeti tevékenységgel kapcsolatos újabb határozatra nincsen szükség, a hatályban levő határozatok maradéktalan végrehajtásával kell a helyi hiányosságok felszámolását segíteni.

Szüntelenül tevékenykedjünk a XXIX. kongresszus idevonatkozó határozatának gyakorlati megvalósításáért, amely kimondja:

„Az üzemi demokrácia eszközeivel tegyük a dolgozókat a vezetés aktív résztvevőivé. A termelési, a szakmai és újítási tanácskozások, tervismertető értekezletek, műszaki konferenciák, szocialista brigádértekezletek, üzemi tanács ülések váljanak a dolgozók legfontosabb termelési fó-

aminek eredményeként tovább javult a szocialista törvényesség betartása és sok helyen már érvényesül a szakszervezet XXIX kongresszusának azon útmutatása, hogy „minden helyileg orvosolható panasz gyorsan és közvetlen megoldást nyerjen."

A szakszervezet központi apparátusa és középszervei iparkodjanak olyanná fejleszteni a VEB és TEB-ek tevékenységét, hogy általánossá váljanak a tárgyalási

A megválasztott társadalmi bíróságok mintegy 60 százaléka tevékenykedik is. Sok helytelen szemlélet és meg nem értés akadályozza azonban a társadalmi bíráskodás széles körű kibontakozását.

A szakszervezeti bizottságok és gazdasági vezetők egy része még nem értette meg a társadalmi bíróságok működésének a szocialista tudat formálására gyakorolt hatását.

A szakszervezet elnöksége az apparátus és a középszervek útján gondoskodjon róla, hogy

— azokat az szb-ket, ahol a társadalmi bíróság még egyetlen ügyet sem tárgyalt, hívják össze és tárják fel a gátló körülményeket. Segítsék elő, hogy a társadalmi bíróságok tevékenységüket haladéktalanul megkezdjék;

— egyes tárgyalások tapasztalatait a sajtó igénybevételével (Népszava, megyei, szakmai, üzemi lapok) tárja a széles nyilvánosság

Áron Nagy Lajos, festő MDK

Hozzafelé c. képe a vendéglátó

Székesfehérvár művészetét képviseli

a tárlaton.

Perneczky Géza: A székesfehérvári téli tárlat

8.1.

NÉPSZABADSÁG Bp. 1964. febr. 18.

MDK

Áron Nagy Lajos

Szerepelt az Erőmü kulturotthonában máj. 16. nyilt kiállitáson.

--: Két megye képzőművészeinek kiállitása. Inotán.

Napló /Veszprem/. 1964 máj. 6.

Áron Nagy Lajos festő M.D.K.

legujabb müveit Székesfehérvárott állitották ki

Napló

Magyar Nemzet 1964. október 27. 4.l.

Munka után szabadidőben

Leállnak a gépek, megszünik a munka zaja, ma már nem termelnek többet a gyárban. A bélyegzőóra megállás nélkül dolgozik, beleegyezését adva: most menj, pihenj, szórakozz, holnap frissen, pontosan újra visszavárlak.

Kilépünk a gyárkapun, s míg az autóbuszra várunk, máris eltelt egy-két perc a várva várt szabadidőnkből. Nap, mint nap fogadkozunk, hogy jobban fogjuk beosztani teendőinket, mint az előző nap, de nem mindig sikerül.

Az Ikarus Karosszéria és Járműgyár dolgozóival beszélgetünk, mit csinálnak ők a szabadidőben.

— Most minden erőnkkel az új sportkombinátot építjük. Lesz egy futball- és futópálya, nagy befogadóképességű lelátó — mondja Laczissy Elemér, munkaügyi előadó a brigádok munkájának vezetője.

— Nem volt eddig sportpálya?

— Dehogynem, csak a sportszakosztály egyre növekvő létszáma új pályát igényel. Ha elkészül az új, a régi csak edzőpálya lesz. Ez az új tehetségek „bányája".

— Milyen szakosztályok működnek?

— Természetesen a labdarúgó, hiszen csapatunk a megyei I. osztályban játszik. Tegnap is volt egy izgalmas mérkőzés, a tmk-alkatrész műhely között. De népes tábora van a kézilabda, asztalitenisz, teke szakosztálynak is....

Míg beszélgetünk, Khaudt Mária kopog be az ajtón. Letesz az asztalra egy papírlapot. „Kállai Éva szocialista brigád a sportpálya építésében ötven munkaórát vállal" — olvassuk.

— Hány brigád tett eddig felajánlást?

— Az összes, számszerint 67. Az eddigi első helyezett, a Vosztok brigád, 83 órát dolgozott már. Igaz, hogy sokára lesz kész a pálya, de már elkeresztelték. Alba Régia lesz a neve. Tavasszal már ott fogjuk rúgni az idény első gólját — mondja a munkaügyi előadó.

De nemcsak sportpálya hangos. A színjátszó csoport 17 tagja szorgalmasan tanulja az új szerepeket, legutóbb Baracson voltak falunapon. Vidám műsoruk sok nézőt megnevettetett — mondja újra Laczissy Elemér.

— Milyen szórakozási lehetőségeik vannak még?

— Képzőművészeti körünk tagjai Áron Nagy Lajos Munkácsy-díjas festőművészhez járnak tanulni. Fotoszakkörünk legszebb termései sok kiállításon láthatók. Tavaly két oklevelet hoztak haza, ebben az évben sajnos még egyet sem. De ennek megvan az oka, mert a helyiségük tönkrement. Most fogják építeni társadalmi munkában az újat, csak az anyagot várják.

Az Ikarus Karosszéria és Járműgyár székesfehérvári gyáregységének dolgozói megtalálták a módot, hogy tartalommal töltsék meg a szórakozásra és pihenésre szánt időt. Munkájuk nemcsak felüdülést, hanem hasznot is jelent.

— P. Zs. —

g rendes urán—328-al. En-
következő folyamatot kap-
ülés — hasadás. S ez több
a túl a rendes hidrogén-

fertőzött meg? — kérdezte
őbbi rosszmájúsággal. Ha-
egyezte magában, hogy en-
zabad többé megengedni,
érleteken.

tkilométernyi területen ke-
nagyságot elérő radioaktí-
professzor előbbi közömbös

ezekkel az atomokkal, míg
— kiáltott fel ismét izga-
utóbb a pokolba repülünk
l együtt! Ki tudja, mi tör-
án már meg is kezdődött a
akciója... Jó lenne profesz-
utatnak a műszerei.

ıeltch csupa sületlenségeket
tett egy ideges pillantást a
ár azt jelezték, hogy a szik-
gnövekedett a radioaktivitás,
ltch-et, hogy a légkör bom-
eakciója nem kezdődött és

GY SEGÍTSÉGET ÍGÉR

észetesen valamivel többet
ombáról, mint Medows, de
volt világos. Nem átallotta
sszort a bomba hatásának
de tudta, hogy milyen ide-

kalomra halasztotta ezt a beszélgetést. Egyelőre nem látott semmi borzalmasat abban, hogy így alakult a helyzetük, jóllehet nem [illegible] ahogy kitervezték... De szetesen, erről és mári érdekében. Bárhogy is n professzor került a bo két tüzér- és műszaki magfizikus is, akik az nak a foglyai.

— Hallja-e Queltch — a rádiótechnikushoz —, vissza. Ha rendbehozta sen kapcsolatot Dixon t helyzetünket a tengerna

— Parancsára, sir — különösebb lelkesedés

Az adóvevő-készülék feszülten lesték a tengeri és óceáni szelektől cserzett, kiugró pofacsontú arcának kifejezését. Hol bele-belekiabált a mikrofonba, hol hívójelét kopogtatta a rádiótávírón. Hazard tábornok pedig, hogy kissé feloldja a feszültséget, elhatározta, kiad még egy parancsot.

— Eddy — fordult élénken adjutánsához, — maga is fogjon munkához. Vegye számba élelmiszerkészletünket. Ki tudja, meddig kell még itt rostokolnunk!

— Parancsára, sir! — felelte Old hadnagy. — De hol van nekünk készletünk? Senki sem készült fel hosszas itt-tartózkodásra.

— Kevesebbet fecsegjen és tegye azt, amit parancsoltam! — komorult el Hazard. — Bizonyára mindenkinek van valami a zsebében.

A hadnagy minden különösebb buzgóság nélkül fogott hozzá a tábornok parancsának végrehajtásához.

1964 JUL 1
FELÉR MEGYEI HIRLAP
SAJTÓTIGYELŐ
Magyar Hirdető
Budapest V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307

Áron Nagy Lajos, festő MDK

Székesfehérvárott kiállítása nyílt meg.

— : Kis híradó 2.

ESTI HIRLAP bp. 1964. okt. 26.

Áron Nagy Lajos

Szerepelt az írok-dunántúli képzőművészek

első közös tárlatán.

Kom. m. Dolgozók L. 1964. dec. 25.

1965 AUG - 8
1021

Közös tárlat tanulságok

Kerti Károly: Szerelmes pár

Múlt vasárnap nyílt meg a székesfehérvári Csók István Képtárban öt megye közös képzőművészeti kiállítása. A Magyar Képzőművészek Szövetsége Észak-dunántúli Területi Szervezetéhez tartozó művészeknek a második együttes tárlata ez. Harmincnégy kiállító 98 alkotását mutatták be. Közülük *Áron Nagy Lajosnak*, *Kis Istvánnak* (fehérvári művészek), *Kerti Károlynak*, *Krajcsirovits Henriknek* (Komárom megyeiek) és *Csizmadia Zoltánnak* (veszprémi) ítélték oda a Csók István-díjat.

*

Az ilyen kiállítás mindig összefoglaló jellegű. Áttekintést nyújt a nagyobb területi egységet jellemző törekvésekről, ugyanakkor a megítélés mégis tévedésekkel teli. Az összkép lehet reális, de egy-egy alkotó helyét, szerepét a tárlaton annyi külső tényező határozza meg, hogy az egyéniségétől távol eső kritériumokat tulajdonítunk sajátjának. A megyében élő festők, szobrászok kiállított műveit még csak helyükre tudjuk tenni. Többé-kevésbé ismert anyagból válogatott képekkel szerepelnek. Érezzük, hogy mennyit rontott vagy javított a választás, többet vagy kevesebbet mutat önmaga értékeinél e tárlaton az alkotó.

Az első észrevétel a kiállítás rendezőjét érinti. A Csók István Képtárnak tulajdonképpen csak az emeleti helyisége tökéletes kiállító terem. A földszinti és különösen a lépcsőmenti falak megvilágítása rossz. A képek elhelyezésénél ezt is figyelembe kellett venni. (Mondhatni, a rendezés kissé értékelés is.)

Szembetűnő hiányossága a kiállításnak a gyérszámú grafika és szobor. Utóbbi ismételten jelzi, hogy a vidéki képzőművészek közül legnehezebben a szobrászok bontakozhatnak ki. Egyrészt anyagi okok miatt, másrészt a művésztárs segítő, ösztönző hatását nélkülözik. Egy plakett, két rézdomborítás és két terrakotta szobor képviseli öt megye szobrászait. Azok sem különösebben izgalmas alkotások.

A szobrokénál kevésbé magyarázható a grafikai művek hiánya. Különösen, ha arra az örvendetes fejlődésre gondolunk, ami a magyar grafika egészét jellemzi. (Szerencsésen növekszik a népszerűsége is, nem utolsó sorban a folyóiratok jóvoltából.) Kerti Károly rajzai mellett szívesen láttuk volna például Barabás László és Cziráki Lajos grafikáit is.

A kiállítás gerincét alkotó festményekre vonatkozik elsősorban *Kovács Péternek* a katalógus előszavában írott véleménye: „*A különböző tájon, különböző környezetben fogant alkotások egymásmellettisége ezen a kiállításon talán nemcsak a közönségnek fog változatos élményt nyújtani, hanem haszonnal fog járni a művészek számára is.*" A változatos valóban hű jelzője a látottaknak. Témában, stílusban, felfogásban merőben különböző, olykor ellentétes képek kerültek egymás mellé. Ha úgy tetszik, még mindig a lefestő festészet áll szemben minden mással. Még akkor is, ha a képek éppen azt tükrözik, hogy ettől szabadulni akarnak.

Köztudott és általában elfogadott nézet, hogy a képzőművészet mind többet akar kifejezni, mindinkább gondolatébresztő funkciót is birtokol. Minden eltérés a lefestő festészettől tulajdonképpen azzal a kérdéssel kell, hogy kezdődjék, miért változtatta meg a művész a természetadta látványt. És ha a székesfehérvári tárlat színvonaláról szólunk, számos képet úgy kell elfogadnunk, hogy erre a miértre nincs mit válaszolni. Nem beszélve a felemás hatást kiváltó festményekről. Idegen elemként töri meg a kép egységét egy-egy más jellegű részlet. Mindez valószínűleg igazságtalan ítélet lenne, ha példaként nevet, művet is említenénk. Mert ami érvényes lehet a kiállított festményre (többnyire az egy képpel szereplők ébresztenek ilyesfajta aggályt), igazságtalanul sértheti a teljes munkásságot. Ám a tény akkor is tény marad, a tárlat kisebb része kiforratlan, jellegtelen festményekből tevődik össze.

Az új Csók István-díjasok közül Áron Nagy Lajos művészete a legizgalmasabb. Sötét tónusú Balatoni hangulata, Tengerparti csendélet című képe enyhe szürrealista hatással készült. Átgondolt, tökéletes szerkesztésű festmények. Kerti Károlynak a grafikai tűntek eredetibbnek. Krajcsirovits Henrik elsősorban Bányászok című kompozíciójával vétette észre magát. Kis István és Csizmadia Károly kiállított alkotásai kevésbé győztek meg a művész képességeiről.

*

Néhány szót a megyeiekről. Bár Csók István-díjat egyetlen képzőművészünk sem kapott, a tárlaton szép sikerrel szerepeltek a megye festői. Valamit a kiállítók, és a művek száma is jelent — 11 művész húsz produkcióját tekinthették meg az érdeklődők. Korántsem rossz arány.

Cziráki Lajos, *Barabás László* és *Horváth István* képei képviselték leghívebben a megye képzőművészetét. Mindhárman azon szerencsések közé tartoznak, akik az erényeiket leginkább megmutató kompozícióikat állították ki. *Tóvári Tóth István* sokkal jelentősebb művész annál, mint amit két festménye után gondolhat a néző. *Giczy Jánosnak* és *Lakatos Józsefnek* csak egyik képe válthatott ki érdeklődést (Gyümölcsoltó, ill. Rakok), a másikhoz hasonlóak bőven díszítették a falakat.

Még egyetlen megjegyzést: a soproni képzőművészek rendszerint minden bíráló észrevételt, sértetten visszautasítanak, többek között azt, hogy idejét múlta felfogásban dolgoznak, görcsösen ragaszkodnak vélt hagyományokhoz. Sopron képzőművészei közül nem háromnak (négy alkotással) lenne helye öt megye közös kiállításán! De ehhez szakítani kellene az újtól való elzárkózással és a sértődöttséggel egyaránt.

(Maros)

Áron Nagy Lajos: Tengerparti csendélet

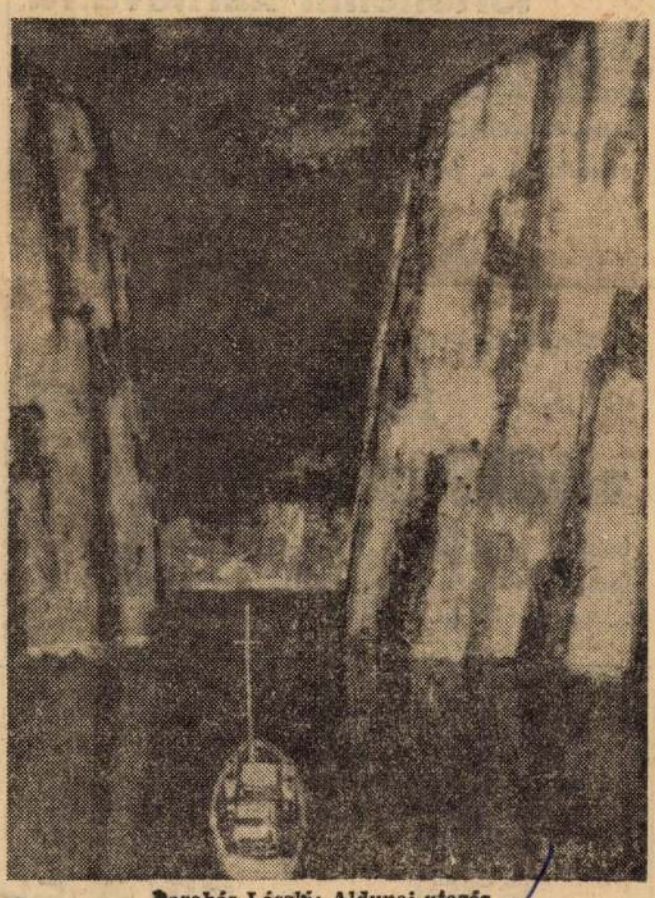

Barabás László: Aldunai utazás

Magyar Hirdető
SAJTÓFIGYELŐ
Budapest, V., Petőfi Sándor u. 17.
Telefon: 188-296, 188-307
Kisalföld

VALAMENNYIEN

TAGJAI VAGYUNK A

BIZTOSÍTÁSI ÉS ÖNSEGÉLYZŐ CSOPORTNAK

BALESETBIZTOSÍTÁS
ÉLETBIZTOSÍTÁS
TÁMASZ
A BAJBAN

KÉRJEN FELVILÁGOSÍTÁST MUNKAHELYÉN A BIZTOSÍTÁSI MEGBIZOTTÓL

A ZALA MEGYEI TANÁCS felvesz magas- és mélyépítésben GYAKORLATTAL rendelkező

STATIKUS TERVEZŐT

ZALAEGERSZEGI munkahelyre, szakosztályvezetői beosztásba, valamint GYAKORLATTAL rendelkező

ÉPÍTŐIPARI KALKULÁTORT

NAGYKANIZSAI munkahelyre, árelemzőorganizátori beosztásba.

Lakást biztosítunk! Jelentkezni lehet: ZALAEGERSZEG, Bíró Márton utca 43. szám alatt levélben vagy személyesen

---

A Soproni Szabó Ktsz

felhívja megrendelőit, hogy augusztus 11-én a Lenin krt. 83. szám alatt felújított

női és férfi felsőruha méretes részlegünket megnyitjuk,

ahol nagy választékban saját, valamint hozott anyagból férfiöltönyök, felöltők, női kosztümök, kabátok stb. készítését és mindennemű javítást vállalunk.

Saját anyagból rendelkezésre állnak: műszálas anyagok és fésűs anyagok, valamint importszövetek. Kérjük kedves megrendelőinket, hogy megrendeléseikkel ezen újonnan átalakított, minden igényt kielégítő üzletünket keressék fel, ahol a legudvariasabb kiszolgálást igyekszünk biztosítani. A ktsz. vezetősége.

A győri IBUSZ augusztusi programja!

Augusztus 15-én IBUSZ-különvonat indul

Gőyrből — Budapestre

a FERENCVÁROS — GYŐRI ETO labdarúgó-mérkőzésre. — Részvételi díj: 41,60 Ft.

Meccsjegyek is igényelhetők.

Fürdőbuszok

indulnak Győrből augusztus 20-án

Balatonfüredre

Részvételi díj: 80.— Ft.

Augusztus 20-án a

Tatai Nagytóhoz

Részvételi díj: 47,— Ft.

Augusztus 29-én

a szombathelyi történelmi karneválra

a győri IBUSZ autóbusz-különjáratot indít, délutáni program Kőszeg megláto gatása.

Részvételi díj ebéddel belépődíjjal együtt 137,— Ft.

Jelentkezés a győri IBUSZ-nál.

Fájdalommal tudatjuk, hogy forrón szeretett feleségem, édesanya,

Bakos Zoltánné

tragikus körülmények között elhunyt. Temetése folyó hó 9-én délelőtt fél 12-kor lesz a győrszigeti temetőben.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Fájdalommal tudatjuk, hogy a legjobb édesanya, nagymama és dédmama,

özv. Radda Dezsőné

84 éves korában elhunyt. Temetése folyó hó 10-én, kedden délután 1/4 4 órakor lesz a győri új köztemetőben. Minden külön értesítés helyett.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Apróhirdetés

ADÁS-VÉTEL

350-es Jáwa eladó. Sopron, Kellner Sándor utca 14.

Skoda 440-es személygépkocsi és Volkswagen takaró eladó. Sopron, Rákóczi út, erdésziak, Németh Ferenc.

Skoda négyajtós 1100-as személygépkocs eladó. Győr, Tompa u. 7.

IZS eladó. Szakonyi, Győr, Árpád út 55.

Faajtó, vasajtó kerettel, páncélszekrény eladó. Győr, Festő utca 8., Róka.

Skoda Oktávia Super személygépkocsi újszerű, eladó. Megtekinthető vasárnap és hétfőn 10—16 óráig a győri új benzinkútnál.

Jó állapotban lévő „Mercedes 1700-as" személygépkocsi eladó. Győr, Dunakapu tér 6., Horváth.

300-as BMW Isetta személygépkocsi eladó. Győr, Corvin utca 8/a.

Jó zongora és fotelágy eladó. Győr, Alkotmány utca 15., Juhász. Megtekinthető egy órától.

Kitűnő páncéltőkés pianinó eladó megbízásból. Győr, Kisfaludy utca 7., zongorahangolónál.

Wartburg személygépkocsi eladó. Sopron, Lenkey utca 1., II. emelet.

Vitrin, hálószobabútor, kombinált szekrény, rekamié, garnitúra eladó. Győr, Kisfaludy utca 25., Korsósné.

Lakodalomra kitűnő fehér boromat 15 forintért utánvéttel szállítom. Tóth Pál, Pusztaszer 421.

900-as Wartburg személygépkocsi jó állapotban eladó. Győr, Ady E. u. 15.

Gyakorlózongora és horgászfelszerelés olcsón eladó. Győr, Álmos utca 2., I. emelet 8.

Jáwa 250-es 6000 kilométerrel és Panni robogó eladó. Győr, Radnóthy Miklós u. 35., Barta.

350 köbcentis DKW motorkerékpár eladó. Győr, Rózsa Ferenc utca 48., Szabó.

Ladik motorral együtt olcsón eladó. Győr, Elmunkás utca 22.

Piros Danuvia eladó. Écs, Újtelep 51.

Feles kerékpárt vennék. G Sándor ut ajtó.

Jolana elektromos tokkal ela II., Cukrás

Új fage tégla elad szabadhegy virág utca

Danuvia rékpár ela Bácsai út

A Csornai vesszővetk bacsi vegy

boltve ker

azonnali Szakmai erkölcsi biz szükséges. megegyezé Jelentkezés Felszabadu szám alat művessz központjáb tel esetén get tér

Jó állapo kombinált szekrények Győr, Mur 1., I. lépcső let 4.

Fritz gy B-klarinét hegedű sür adó. Címe rínét" je Kiadóba, G

INGATLAN

Szoba-konyhás, kertes családi ház szeptemberi beköltözéssel eladó. Sopronbánfalva, Turista utca 25.

Családi ház eladó melléképületekkel. Érdeklődés: Komjáti János. Pér, Temető utca 40.

Kétszoba-összkomfortos kertes családi ház eladó. Győr, Madách u. 34.

Beköltözhető ház két egyszobás lakás-

Magánjáró fűrészgéppel

fafűrészelést vállalunk

helyben és vidéken.

Szolgáltató Ktsz Gyorsszolgálat, Győr, Széchenyi tér 9., Telefon: 30—61, 40—73.

---

ragyogó fogsor-üde száj, REGGEL, ESTE:

M.D.K.

Áron Nagy Lajos, festő

„Salamisnál" c. „Hálók sárítása" c. műveivel szerepelt az Eszardunántuli Képrőművészek első kiállításán.

Fejér megyei Szemle, 1965. 1. sz. 191-192. old.

ÁRON Nagy Lajos

T.

Székesfehérvári képzőművének
bemutatója
[Áron Nagy Lajos]

Népszava 1985. dec. 5. 6.

KALANDOK ÚJ TEREKBE

Beszélgetés Pán Mártával

P. SZABÓ ERNŐ

" gy óra, vagy még kevesebb – ennyi jutott a beszélgetésre, a május–júniusi műcsarnoki kit előkészítő Pán Mártával találk. Párizsból érkezett Budapestre supán ott él 1947 óta, de francia olgár is), és néhány napos pesózkodás után Bécsbe utazott, ttani bemutatója ügyében tárgyal-

ébként is sokat utazik, meglehetőoglalt az utóbbi években. A többi egy olyan monumentális plasztiolgozik, amely Tokióba kerül, a *Tange* tervezte új városháza mellé. a makett képét: a krómacél csoport víztükör közepén áll majd, sága csaknem négy méter lesz.

– Ő persze sosem jött be – emlékezik Pán Márta –, de ez nem is volt fontos. Párizsban azután úgyis mindent elölről kellett kezdeni. 1947-ben mentem oda, mert mindig az volt a vágyam, hogy Párizsban dolgozzam. Beiratkoztam ugyan a főiskolára, de csak azért, mert diáknak lenni jó dolog. Nem jártam be órákra, magam kísérleteztem.

– *Életrajza szerint szemlélete formálódásában jelentős szerepe van a* Le Corbusier-vel *való megismerkedésnek.*

– Előbb *Brâncuşival,* majd *Léger*-vel ismerkedtem meg, az utóbbi művésszel valóban jó barátok lettünk. Férjemet, *André Wogenscky*t viszont éppen Le Corbusier-n keresztül ismertem meg. Wogenscky – a név jelzi: a család lengyel

– *Hogy az absztra plasztikák mikor nyíl összefügg kezdjen g*

– Az els Otterlóban tették ki a borparkját. kértek, te Ehelyett a Arra gond múzeumot műalkotás építészeti é ségeim – középétől

M.D.K.

Áron Nagy Lajos. grafikus

„Fekvő nő" c. merány vonalas tollrajzát közli:

Fejér megyei Szemle, 1965. 1 sz. 138. old.

Áron Nagy Lajos

A Csók István-díj első fokozatát kapta.

Fejér Megyei Hírlap 1965. aug. 3.

Áron Nagy Lajos

Kiállításon szerepelt fűrészfelvágott.

Bildende Kunst 1965. dec.

Áron Nagy Lajos festő M.D.K.

Székesfehérvárott az északdunántuli képző-
művészek kiállitásának megnyitóján Csók István
dijjal kitüntetve

Napló

Magyar Nemzet 1965. augusztus 3. 4. l.

Áron Nagy Lajos M.D.K.

Művei a Pedagógus kiállitáson

A pedagógus-művész konfliktusa
Gondolatok a IV. Orsz. Pedagógus Képzőművészeti kiállitáson

Köznevelés 1965. febr. 26.

N.D.K.

Áron Nagy Lajos

Művei szerepeltek az Észak-dunántúli Képzőművészek II. kiállításán.

Fejér Megyei Hírlap 1965. aug. 8.

Áron Nagy Lajos festő M.D.K.

Csók István -dijjal kitüntetve / I. fokozat

székefehérvári Munkácsy-dijas müvész

Szocialista Müvészetért 1965. szept.

M.D.K.

Áron Nagy Lajos, festőművész

Őszi csendélet c.olajfestménye vásznon.A Müv. Miniszt.ajándéka a Székesfehérvári Csók István Képtárnak.1960-62.

Kovács Péter:Jelentés a Fejér megyei Múzeumok 1960-62.évi tevékenységéről.180.o.

Alba Regia.István Király Múz.Közleményei.4-5-köt. 1963-64-Székesfehérvár.1965

M.D.K.

Áron Nagy Lajos, festőművész

Cböl c. olaj festménye vásznon. A Műv. Mimiszt. ajándéka a Székesfehérvári Csók István képtárnak. 1960-62.

Kovács Péter: Jelentés a Fejér megyei Múzeumok 1960-62. évi tevékenységéről. 180. o.

Alba Regia. István Király Múz. Közleményei. 4-5-köt. 1963-64. Székesfehérvár. 1965

Áron Nagy Lajos M.D.K.

Művei a kiállitáson

Esti csend

Fénybecsapódás

Tóvári Tóth István: A IV. Orsz. Pedagógus Képzőművészeti Kiállitás

Kisalföld, 1965. febr. 14.

MDK.

Áron Nagy Lajos

Kiállitási kritika

Müvészet 1965 nov.lap 44.

Áron Nagy István
festő

M.D.K.

A Csók István díjat nyerte. A kiállításon részt vett. — „Tengerparti csendélet" (repro)

Végvári Lajos: Az Ésrak-dunántuli Képzőművészek III. Kiállítása
Művészet, 1965. november – 44 kgs.

Áron Nagy Lajos festő M.D.K.

Művei a kiállitáson

Velencei nádvágók

Perneczky Géza: Festmények a X. Magyar Képző-
művészeti Kiállitáson

Magyar Nemzet 1965. okt. 3. 9.l.

Áron Nagy Lajos festő M.D.K.

Munkácsy-dijas

Müvei a kiállitáson

Először 1934-ben kapott dijat

Körülbelül 50 éves , Fehérváron él.

Csók István -dij I. fokozatával kitüntetve

Perneczky Géza: Észak-dunántuli képzőművészek

Magyar Nemzet 1965. augusztus 6. 4.1.

M.D.K.

Arion Nagy Lajos
festő

"Feinbecsapódás"-át állította
ki a kiállításon.

Maksay László: Pedagógus hivőművészek országos kiállítása
Művészet, 1965. szeptember - 45 lap

MDK.

Áron Nagy Lajos

Kritika

Müvészet 1965 junius. lap 41.

mak

Arón Nagy Lajos

„Tanulók a Hanságban" c. műve a Tárlaton.

L.F. Egy Országos Hírű Szegedi Tárlatról

Tiszatáj, 1962, 9. sz 8. l

MDK

Áron Nagy Lajos

Tirnovo, o.

9. miskolci o. képzőm. kiáll. 1966.

ÁRON NAGY Lajos (1913-1987) festő

RÚL 1. 635-6x

szögletes szárán gót ablakos aediculás gomb; támasztóíves fiala közt négyszögletes capsulát fo utóbbi fölött kétemeletes torony alakú orom. A oldallapjai kék zománcczczal borítvák, vízhányó közeiben két püspök és két szent nő apró sorakozik. A capsula párkányán négy apró irástekercccsel kezében, az orom alsó mennyezet Sebestyén szobrocskája, Szent András és egy között. A felső mennyezet apró pillérei aljá gyermekek sorakoznak, elől a Szentlélek galamb k alakja újabbkori; a mennyezet alatt a Vir Dolorum látható lándzsát és oszlopot tartó két angya hatszögletes gúla alakú zömök csúcs végében ke úrmutató 86 cm magas s a XV. századból való.

Egyik nagy motívuma a tánc. Izsó Miklós táncoló parasztfiguráit árnyalja, fokozza nemcsak a "Gellért kút" szüreti jelenetének táncos figurájával, az eredeti vázlat még szebb a kivitelezett változatnál, hanem a "Táncosnő" több mestermű variánsával. Sajnos, a bronz a Madách Kamaraszínház előtti méltatlan térben, autónyájban fuldoklik. Ez a magyar remekmű sorsa! Valóban az? Sokkal inkább figyelmetlenségünk, közönyünk leleplezője. Medgyessy másik nagy látomása a "Gondolkodó". Az ő terebélyes asszonyissága azonban Michelangelo Jeremiás prófétájától, Shakespeare, Goethe, Vörösmarty, Madách, Rodin nagy erkölcsi problémákat sűrítő tépelődésétől eltérően a nő hétköznapi gondjait elemzi: jut-e kenyér, tej a gyerekeknek, leszmarad munka a férjnek, lendülhet tovább az élet? Mindezt az ülő mozdulat nyugalmában rögzíti, kétségében is az erőt. Az "Ülő lány" 1913-as változata érzékelteti az átmenetet, ahogy a lányból nő lesz, s mindezt a dombosodó mellek és a tétova tekintet sugározza. "A szoptató anya" maga az élet, olyan egészséges tömb a szobor, mely a gyermek földje, csak őrá hagyatkozhat a friss élet, a kezdődő ember, a feminin teljességre. A "Magvető" és a "Debreceni Vénusz" is az élet liturgiájának munkára és szerelemre, energiára és szépségre összpontosító teljességét hordozza, az esztétikum sértetlen egészségét. Medgyessy művészete beavatkozik életünkbe, ha a Farkasréti temetőben sétálva ráakadunk "Radnai síremlékére", megnyugszunk. Nem a bizonyosság békéltet, hanem a szépség, hiszen Medgyessy haláljelnek is a női formákban tobzódó pompát ünnepli, közvetíti számunkra – az életet.

Rippl-Rónai József általában öregeket fest, ő az együttérzés nagy festője, Medgyessy a zenitre ért fiatalság érett teljességét és egészségét. Monumentalitása a bensőségben nyilvánul meg. Medgyessy szobrászi tartománya a magyar földön, honi környezetben élő egyetemes ember, melyet a méltóság gömbnyugalmával ábrázol és értelmez. Ez a nemzeti forma lényege, mely Arany költészetében, Móricz Zsigmond prózájában, Kodály zenéjében és Medgyessy szobraiban is őshonos, egységet képez. Bálványszerű tisztaság jellemzi, a nagy Szarmata síkság barbár pogánysága, melyhez az Alföld nyugalmát társítja, s ha nyomon is lehet követni művészetében a görög tanagrák hatását, legalább annyira jelen van műveinek fokozásaiban a magyar népművészet. Azért nem provinciálisabb, mint Maillol, mert értékrendjében azzal azonos. Egészen lazán bizonyos csatlakozást érzünk szobraiban, mely Pásztor János eszményeit tisztítja-tömöríti és Vásárhely magyar karaktere, alföldi méltósága is áramlik formavezetésében, de sajátosan egyedi törvényekkel. 1943-ban fogalmazta meg törekvéseit a következő szavakban: "Mert ha van fejlődőképes irodalmunk, saját magyar zenénk, és éppen úgy egész világot bejáró népművészetünk, ki mondja azt, hogy ne lehessen saját igazi képzőművészetünk is?"

Szobrokkal, maradandó értékű plasztikákkal válaszolt saját kérdésföltevésére, mely az időtlenség válasza lett. Igaz, nagy álma, a hortobágyi kilenclyukú hídhoz tervezett monumentális bikaszobra nem valósult meg, de a "Magvető", a "Táncoló", az "Anyaság", a "Debreceni Vénusz", a "Radnai síremlék" olyan remekmű, mely kárpótlás egyben az elmaradt mestermű-vekért. Rippl-Rónai Józsefnek és a magyar művészetnek valamit visszaadott Maillol és a francia szellemiség, ekkor nem Trianont, hanem 1937-ben Medgyessynek a debreceni Déri Múzeum előtt fölállított négy bronz monumentumáért a párizsi Grand Prix-t. Ez a kistermetű ember, Medgyessy, akit Móricz Zsigmond "debreceni oroszlán"-nak titulált, aki Liipola finn szobrász barátja is volt, nemcsak a franciák felé tekintett: a magyar népi-nemzeti szobrászat óriása volt, jelentősége Adyéval, Bartókéval megegyezik. Utóélete ezért részesül osztatlan elismerésben, s amikor Juhász Gyula Ady "zömök" Móricz Zsigmondját összefoglaló erővel fejleszti tovább, az akaratlanul nemcsak az íróra, hanem a gömbölyded szépség-igazságokat teremtő Medgyessy Ferencre is vonatkozik.

Móricz Zsigmond szavai Medgyessy művészetében szobrokká váltak, a magyar nyár aranya és egészsége csillog és tömörül e plasztikákban is, a századok nemcsak Adyra, Móricz Zsigmondra, Kodályra, hanem Medgyessyre is vártak, hiszen ő a szobrokban kinyilatkoztatott és életre kelt bőség, tisztaság, egészség, a kárvalló szegénységnek szépséggel szüntetője, Medgyessy is azért élt, alkotott, mint Egry, Bartók, hogy – s ez a lényeg – látásra nyíljon itt és mindvégig a szív, az agy. Ady "Mit ér az ember, ha magyar?" költői kérdésére Medgyessy szobrokkal válaszol, sokkal, egyre többel. Beteg a világ, beteg az élet, beteg az ember. Medgyessy szobrainak szépség-teljesítménye, hogy egészségesek, annak üzenetével, hogyha az élet járványos is, a lét makulátlanul tiszta és reményteljes. Csak csöndesen jegyzem meg, Medgyessy révén is; a magyar művészet nagyhatalom.

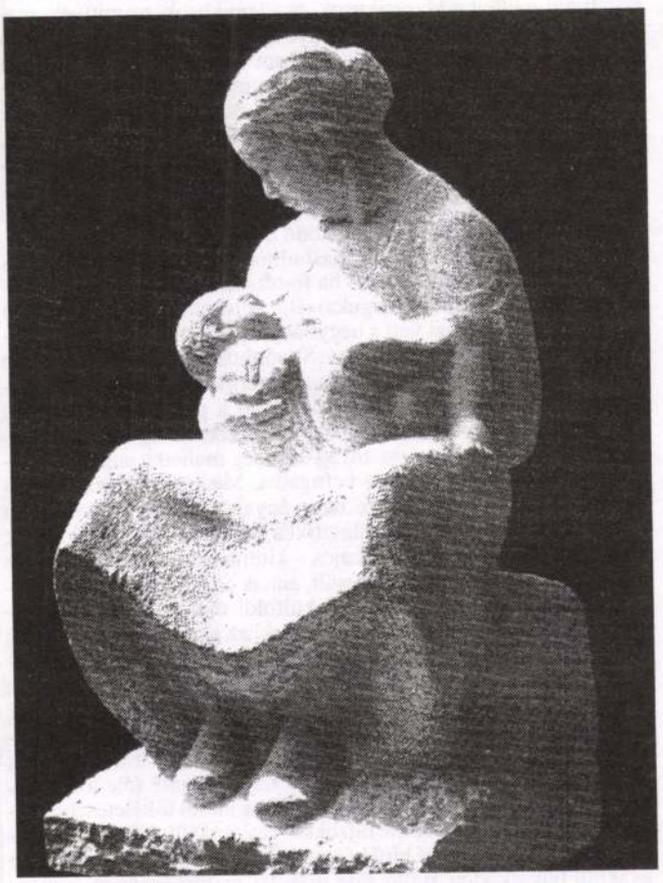

Szoptató anya, 1932. Kő

Pogány Ö. Gábor

Áron Nagy Lajos (1913-1987)

Elhunytának tizedik évfordulóján gazdag emlékkiállítás idézte Áron Nagy Lajos becses életművét. A változatos kezdeményezések során kibontakozott művészetéből válogatott gazdag anyag lenyűgöző hatást gyakorolt a tárlatlátogatókra, villogóan sugallatos piktúrája mellett rajzai, grafikái fokozott érdeklődést keltettek. Sokan, akik ismerni vélték alkotómunkája eredményeit, most döbbentek rá, hogy egy példamutatóan felkészült művészre emlékezhetnek. Külön is hangsúlyozni kell tiszteletreméltó mesterségbeli tudását, amivel hitelesíteni tudta képeinek művészi rangját, s nem utolsó sorban megnyilatkozásainak személyességét.

Igazi elismerés századunkban, ha a képzőművészetről, költőről, muzsikusról elmondható, hogy munkásságában érvényesíteni képes egyéniségét, előadásmódjának jellegzetességeit. Annyi követője, szabványosítója volt már az egyes irányzatoknak, izmusoknak, művészetelméleti mozgalmaknak, hogy a stílus individuális sajátságai sokszor elsorvadnak, többnyire ki se bontakoznak. Áron Nagy Lajos sokoldalúan értelmezhető, szerteágazóan megjelenő művészetében ez a személyesség félreérthetetlenül jelen van. Kevesen voltak/vannak viharos századunk honi művészettörténetében, akik úrrá lettek az egymás követő, egymást cáfoló, túllicitáló törekvések hatásán, s megőrizték azokat az alkotói módszereket, kifejezésbeli jegyeket, melyeket hitük, meggyőződésük szerint a magukénak vallhattak. Áron Nagy Lajos képeit tanulmányozva mindahányszor fellelhetők az egyedi vonások, mintha festői kézirat lenne minden műve. Neki nem okozott nehézséget megőrizni ezt a fajta következetességet, csupán őszintének kellett lennie, ami mint közvetlenség, természetesség érvényesült.

Mivel pályájának kibontakozása folyamán nem maradt állva egyhelyben, egyetlen "korszerű" találmány kiváltságos bizományosaként, befogadott sokféle tanulságot. Róla szólván a szabadalmakban gondolkodók posztimresszionista, expresszionista, konstruktívista és egyéb áramlatok nyomait vélik felfedezni egyik-másik opuszában, de hát a képzettársulás számára évezredek hagyatéka kimeríthetetlen forrásként kínálja magát, így pl. a jelenkor, a közelmúlt mellett a klasszikusok, akadémikusok, primitívek, manieristák, eklektikusok teljesítménye is. Érdemes tanulni a fakultás valahány eredményéből, ám a stúdium csak akkor hasznos, ha a művész a mondanivalóinak, megérzéseinek, látomásainak, tanúságtevő szorgalmának mind teljesebb esztétikai érzékeltetésére használja. Áron Nagy Lajos elkerülte az iskolás utánzás csapdáját, pedig példás előzmények után, jelentős mesterek mellett, elháríthatatlan problémák közepette kellett megtalálnia magát, de szerencsés természete, önálló észjárása megvédte őt a kifizetendőnek ígérkező epigonság, az előkelősködő mellébeszélés kísértéseitől.

Indulása, életmenete nem hasonlított a kortársaiéhoz; a tizes évek első felében születettek – ha festőnek mentek – a posztnagybányaiak között találták magukat. Bár főiskolai tanára, Benkhard Ágost ugyancsak részt vett a nagybányai telep milleneumi alapításában, ám hű maradván Hollósy Simonhoz, három évvel később Técsőn folytatta nyári gyakorlatait. A természetfestés técsői családfája nem alkalmazkodott egyoldalúan a pleinair színfelbontó képleteihez, nem vonta kétségbe a kontrasztos megoldások létjogosultságát, s a barbizonias anyagszerűség mellett a sugaras fénynyalábok térépítő ritmusát is befogadta. Miskolci művésztelepén Benkhard Ágost megengedte tanítványainak, hogy a szabadban festett aktok klasszicizálóan plasztikus alakot öltsnek. Jelképesnek tekinthető, hogy Áron Nagy Lajos – kitüntetéses diplomát nyerve – Balló Ede ösztöndíjban részesült, annak a professzornak a nevével járhatta végig a legnevesebb külföldi múzeumokat, a művészettörténet emlékezetes központjait, aki az akadémizmus helytartója volt a századfordulón; az akkori viszonyok között a konzervatívok táborába sorolták, ugyanakkor az is vitathatatlan, hogy a festészet, a rajzművészet formai tökélynek a megszállottjaként tanította a főiskolásokat, igyekezett hozzászoktatni a fiatal kollégákat a műgond megbecsüléséhez, a hibátlan kétdimenziós ábrázolás nélkülözhetetlenségéhez. Áron Nagy Lajos átvette tőle a stafétabotot, egy-egy kompozíciójának tervéhez minél tökéletesebb stúdiumokkal készült fel, efféle rajzokkal emlékkiállításán is találkozni lehetett. A nemzetközi hírű képtárak megismerése után hazatérve gyakran búvárkodott Balló Ede másolat gyűjtményében, s meggyőződött afelől, hogy van mit megszívlelnie Velaquez, Frans Hals, Rembrandt, Goya, mi több: Székely Bertalan festéstechnikájából. Ez a szilárd szakmai eltökéltség készítette fel őt a művelődéstörténet anarchikus formarombolása közben tartani magát a felelősségteljes művészi munka igényeihez. Színválasztékával, formarendjével, a képkivágás egyértelműségével – a műfaji eltérésektől függetlenül – mindig is hitelesen vallott meglátásairól, megérzéseiről, a témaválasztás révén is félreérthetetlenül indokolható eszmei mondanivalókról. A gondosan megrajzolt, rézbemetszett, monotípizált motívumokat is önértékű művekké érlelte, s akvarelljei között – a szabadban rögzített vázlatok mellett – vegyes technikával művelve Edvi Illés Aladár mintalapjaihoz méltó véglegességgel kivitelezett képek is előfordulnak. Szakmai illetékessége mellett – mint a képzőművészeknél mindig – eleven benyomást keltő portréi tanúskodnak. Az emberábrázolás a művészetben az együttérzés próbája; a festészetben kifinomult, de magabiztos színhasználattal kell párosulnia a lélektani érzékenységnek; a jó arcmás – a képek összeálló kolorittal – az ábrázolt személy tulajdonságaira asszociált. Áron Nagy Lajos ezt a követelményt mindenkor teljesítette, akkor is, amikor zsánert, szimbolikus alakokat, történelmi jelenetet festett.

Azok közé sorolható, akiknél az alkotóművészi elfoglaltság magától értetődő velejárójának vették az állandósult továbbképzést. A posztgradualitás nála nem megadott határidőn belül, ideig-óráig látogatandó tanfolyam, hanem szakadatlan gyakorlása az alapműveleteknek és kiegészítése a mesterség tudnivalóinak. Ilyen összefüggésben sokat merített Aba Novák Vilmos műveivel való találkozásokból. Mivel életének kétharmada, majd' félévszázada Székesfehérvárhoz kötötte, ott gyakran láthatta Szent István emlékhelyének a falképeit, számon tarthatta az 1937-es párizsi világkiállítás pannóit és – persze – studírozta Aba Novák grafikáit is. Olyik műíró óvta őt e zseniális alkotások befolyásától, mintha bizony nem lenne ajánlatos a magyar képzőművészek egyik leglenyűgözőbb talentumával foglalkozni. Haláláig sajnálja, hogy nem vizsgálhatta szabadon a magyar-francia történelmi kapcsolatokra emlékeztető táblákat. A műbarátok országos és határainkon túli táborához hasonlóan a helyi értékek iránt érzéketlen ügyvívőket – feltehetően – ő is azok közé a csekélytartalmú szatócsok közé sorolta, akik jóminőségű árujuknak a raktárban volt visszatartásával remélik a bóvlit értékesíthetni, s még annyi sütnivalójuk se akad, hogy belátnák, a versenyképes termék a vele együtt megjelenő hervatag portéka ázsióját is emeli. A szűklátókörűségnek, a begyepesedettek hatalmaskodásának garázdasága Áron Nagy Lajost közvetlenül is érintette, Csongor és Tünde nagyszabású festett parafrázisát szűkebb hazájában nem tolerálja a sznobizmus.

Pedig ő aztán nyitott volt az értelmes és szakszerű gyarapodással kecsegtető újítások iránt. Életműve több egymást követő, egymást váltó fejezetből kerekedett szerves egésszé, akként, hogy egyre tömörebbé érlelt kifejezés, mind feszesebb szerkezet és hevesebb színrendszer fokozatai követték egymást. A változások nem zavarták meg stílusának személyességét, ecsetkezelésének karakterét, festői érvelésének eredetiségét. Tündökletes tájképei bő választékban szemléltetik eszközeinek hatékonyságát, a megörökített vidék hangulatának optikai forrásait. A magyar vízpartok környéke, a Tisza, a Velencei tó, a Balaton fényjátéka vallani késztette és nemcsak szubjektíve, de honszerető derűt tolmácsolva. Megjárta a Földközi tenger mellékét is, mediterrán nosztalgiáit minduntalan pannon átvilágításban varázsolta vízióvá. A szituáció meghittségét nem korlátozta lírizáló magánüggyé, került bele dikciós hangvétel is, ami a genius loci előtti tisztelgés. Áron Nagy Lajos akarva-akaratlanul a regionalitás spiritusz rektora lett.

A couleur locale-t azonban a dombhátak körvonala, az alkony évszakonként betájoltsága, a víztükör földtani kiszabata mellett a lakosság viselkedése is őrzi, a társas együttlétek, népszokások, ünnepi találkozások koreográfiája. A hajójukkal bajlódó halászok, kompnál ácsorgók, hazafelé ballagók, pecázó gyerekek mozgásában, alkatában ismerőseiket fedezhetik fel a környékbeliek, nem beszélve az elöregedett kopasz fákról, a vágásra váró nádasokról, az édes Dunántúl megannyi kedves nevezetességéről. A motívumok viszik magukkal a légtérben terjedő, fénytompító, fényfokozó reflexeket, mindazt, ami otthonos közérzetet áraszt. Hiába szörnyűlködnek a tudálékosok, hogy az ilyen piktúra elavult, provinciális az egyetemes modernség elvárásai mellett. Viszont van-e egysíkú, uniform egyetemesség? Az universum végtelenül sok mindenből áll össze – e fogalmon túl – valósággá. Földünk, a kék bolygó kincstára számtalan helyi termékből, leletből, nemesfémből, remekműből gyűlt össze pompázatossá, de ha nélkülözni kellene a nemzeti kultúrák aromáit, csillogását, szegényessé szürkülne.

Áron-Nagy Lajos

Fejér Megyei Hírlap

Összefogás a feledés ellen

Áron Nagy-emlékkiállítás a fehérvári Szent István Művelődési Házban

Talán mégsem vagyunk annyira hálátlanok és feledékenyek, ahogy ez újabb időkben dívik. Csak a megfelelő megszólítás hiányzik. Ahogy a nemrég nyílt Áron Nagy Lajos-kiállítás esetében történt. A művész halálának 10. évfordulója alkalmából valóságos civil kezdeményezés bontakozott ki, hogy méltón tisztelegjünk a kétszeres Munkácsy-díjas mester emléke előtt. Ennek eredményeként a műgyűjtők — részben barátok, ismerősök — immár harmadik alkalommal kölcsönözték oda képeiket, hogy a nagyközönség ismét találkozhassék ezzel a harmóniára törekvő, lírai hangoltságú képvilággal. Ez egészült ki a Szent István Király Múzeum anyagával, valamint a különféle városi-megyei intézmények kölcsönzéseivel. S ne feledkezzünk meg Áron Nagy Lajosné segítő közreműködéséről sem, aki készségesen bocsátotta rendelkezésre a birtokában lévő hagyatékból mindazt, ami teljesebbé tette a kiállítást a Szent Korona Galériában.

A sikeres együttműködés páratlan élményt eredményezett. Az Áron Nagy életművét jól ismerők is úgy ítélték meg, hogy az eddig legátfogóbb kollekció került a nyilvánosság elé. Újból megbizonyosodhattunk a jelentős művek festői kvalitásairól, melyek máig frissen, elevenen hatnak. Meglepetést keltett a gazdag és sokrétű grafikai anyag, ami jószerivel most került elő a műteremben összegyűlt mappákból.

Végre — ha némi esetlegességgel is — betekintést kaptunk a korai Áron Nagy balatoni-

szolnoki korszakába. Az olyan képek, mint a Tutajos, Cím nélkül, vagy főművek közt számon tartott Három halász ígéretes expresszivitásuk révén a korszak legjobb teljesítményei között tarthatók számon. Talán korszakzárónak is tekinthetjük a Feleségem a fiammal című lírai telítettségű festményt, amely a háború idején a családi meghittség idilljének felmutatásával tiltakozott az újkori barbárság ellen.

Ízelítőt kapunk az Áron Nagy által „megszelídített" szocreálból is, amelynek kötelező témái, penzumai érzékletes, erőteljes realizmussá váltak a festő ecsetje nyomán. (Rizsföldgyomlálók, Tanulókör, Dunaújvárosi fény).

Ismét megcsodálhattuk a hatvanas-hetvenes évek közép-európai utazásainak élményeiből született tájképek egész sorát. Érzékelhettük a váltást: a festő új kifejezésformát keresve radikálisan szakítani akart korábbi részletező felfogásával, és szikár, emblematikus tömörségű motívumokkal kapcsolta össze a külső és belső valóság tartományait.

Korábban nem használt technikával kísérletezett, mint amilyen a csorgatás, s a tájból már csak a lírai hangulatok színekkel

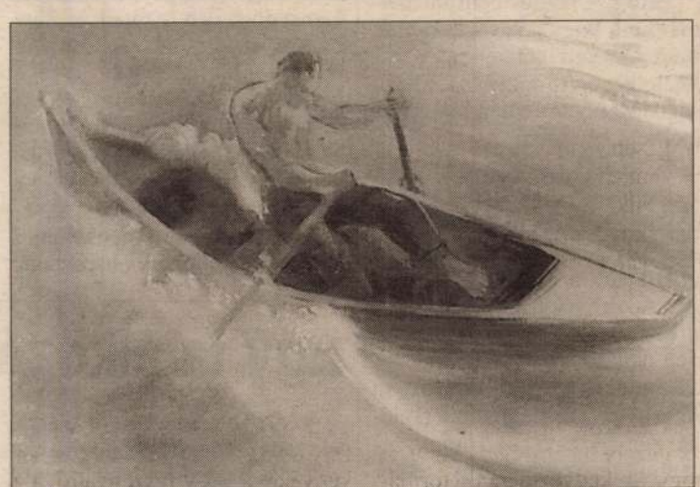

kikeverhető látványlényege érdekelte.

A természeti formák absztrakt, dekoratív foltokká változtak, amelyek a véletlen szervességét, szerveződéseit jelenítik meg vizuálisan. (Dekoratív táj, Első nap.) Talán ez a korszaka hozzáférhető és ismert leginkább. S valószínű, ez ihlette meg a barátot, művésztársat, László Gyulát, amikor albuma bevezetőjében a következőket írta: *„Nem a természet látványát adja képeiben, hanem önarcképeket pillant meg az erdők csendjében, a folyók foszforeszkáló csillogásában, a derült vagy borús egekben. Ezek nem látványok, hanem ő maga."*

Ugyancsak ő fogalmazta meg bölcsen, s számomra találó érvényességgel a megszívlelendő tanulságot, annak, akiben erre van fogékonyság:

„Tudta ő nagyon jól, hol van a hely, amit nem kapott meg mostanáig."

Öntudatos pipás Önarcképe is erről a szerénysége miatt sohasem hangoztatott értéktudatról tesz bizonyságot.

Kérdés, hogy azok, akik meghozzák a vitathatatlan, megfellebbezhetetlen (?) szakmai ítéleteket, tudják-e ugyanezt?

(A képek válogatása és a rendezés Filep Sándor szakmai érzékenységét dicséri.) **p.i.**

Fotó: *Pati-Nagy Bence*

A legolvasottabb magyar | **Új zeneiskola Fehérváron**

LVASÓ ÍRJA

nnepségek

sérjük figyelemmel ezen eredményekkel kapcsolatos tudósításokat, mint amikor a bűnözésről, korrupcióról, összeférhetetlenségről, felesleges vitatkozásokról kell értesülnünk. A rendezvényen sajnos megromlott egészségi állapotom miatt nem tudtam részt venni. Lélekben azonban ott voltam, a kitüntetetteknek sok szeretettel gratulálok, sikerekben gazdag, hosszú életet kívánok, szívem minden melegével.

Özv. Porpáczy Lajosné

k siratja kincsét

végleges helyére kerülhet. A hajógyár, az autószalon árnyékától tisztes távolságban, hogy ne legyen útjába többé senkinek. Ezért küzd foggal-körömmel Kádár Antal, az egyesület elnöke. Megjárta a poklok útját, de a sok forint és fejfájás mellett sem talált megoldást máig sem.

Pedig, a nemes célú küzdelmet kell, hogy siker koronázza, mert a játszma tétje, hogy a testet, lelket építő sportolás lehetősége mindig, mindenki számára elérhető lehessen.

A Kubikgödör megújítása, hasznosítása a kezdeti lépéseknél tart, és ha az új gazdák egymást partnernek tekintik, talán a köz javára is fejlesztik a térséget. A környék lakói a gyakorlati kivitelezések során elszenvedett negatívumok ellensúlyozásaként el is várnak. Azért írtam róla, hogy a hajdani kubik emlékét megőrizzük, és ha óvjuk, becsüljük szűkebb környezetünket, teszünk ezzel mindnyájunkért.

Csonka Jánosné

kon
artályok
Most
alig féláron!
endszer telepítése most csak
ÁFA

Kudarc nélkül az iskolában

Az oktatási törvény az iskolába lépést nem korhoz, hanem iskolaérettséghez, azaz testi-lelki és szociális érettséghez köti. E kérdés értelmezése nem csak a szülők, de sajnos a pedagógusok körében sem egyértelmű. Különösen akkor alakul ki parázs vita, ha jó képességű, magas intelligenciaszinttel rendelkező gyermekről kapjuk a visszajelzést, hogy tanulási zavarokkal küszködik. Ilyenkor kezdődik az egymásra mutogatás az óvoda és az iskola között. Pedig legtöbb esetben csak arról van szó, hogy a gyermek valamelyik pszichikai funkciója (részképessége) fejletlen és ez tanulási nehézséget okoz. Melyek azok a részképességek, amelyek elengedhetetlenül fontosak, hogy a gyermek „kudarc nélkül" kezdje az iskolában a tanulást.

Térirányok helyes észlelése, a térben való pontos eligazodás, pl. jobbra-balra, előtte-mögötte, fölötte-alatt, stb. pontos, biztos ismerete. Az irányok ismerete elengedhetetlen feltétele az írás-olvasás tanulásnak. Az irányok megkülönböztetésének hiánya betűtévesztési hibákhoz vezethetnek, pl. db, gd, stb. Ha a vízszintes — függőleges irányt téveszti, illetve felcseréli, akkor az a betűk, számok fordított írásához vezetnek. Az irányokat nem csak ismerni, de a mindennapos beszédben használni, alkalmazni kell. Meghatározó fontossági részképesség a tiszta beszéd és a jó hallás. Ha ez nincs, akkor az iskolában a hasonló hangzású hangokat, szavakat a gyermek nem tudja megkülönböztetni. Figyelnünk kell a biztos szem-kéz koordináció kialakítására is. A kézfej, ujjak, izmok mozgásának fejlesztésével az íráskészség alakulását segítjük. Ha az említett részképesség nem alakul ki, a gyermek írása kusza, maszatos, a betű nagysága egyenetlen, nehézkes, görcsös lesz.

Iskolaérettségi mutató a gyermek rendezett mozgása és a szándékos figyelme (10 perc). Ha az iskolába kerülő gyermek mozgása rendezetlen, keze, lába állandóan jár, nem tud egy helyen ülni, akkor ez a gyermek mindig mellényúl a tárgyakak, lesöpri az eszközöket a padról és nem tud figyelni.

Fontos iskolaérettségi részképesség a gyermek önállósága, a megfelelő kapcsolatteremtő készség, hogy tudjon a társaival és a tanítójával együtt dolgozni. Tudjon alkalmazkodni és elfogadni az iskola által előírt szabályokhoz.

A fent említett funkciók intenzív fejlődése a gyermek életében a óvodáskorra esik, ezért legcélszerűbb ebben az életkorban fejleszteni. Kísérletek, szaktudományok igazolják, hogy az iskolai tanulási zavarok jelentős része az óvodáskorban megelőzhető. A képességek fejlesztése nem igényel külön foglalkozást, mert a játékban, a mozgásban közvetlenül szerzik a tapasztalatokat és gyakorolják az ismereteiket. De igényel az óvónők részéről nagy szakmai tudást, tudatos odafigyelést a gyermekre, szeretetet és türelmet. Baracskán, óvodánkban a nevelőtestület három éve ismerkedik a „tanulási zavarok megelőzése" nevelési programmal.

Nem végzünk látványos munkát. Minden gyereket olyannak fogadunk el, amilyen és önmagához képest fejlesztjük. A nevelőmunkát nem egyedül végezzük. Nagyon fontos a szülőkkel való együttműködés. Nélkülük nem tudnánk sikeresen dolgozni. Kolléganők közül néhányan vállalták a programhoz tartozó szakmai képzést, akik szívesen továbbadják az ott szerzett új pedagógiai, pszichológiai ismereteket. Így még felkészültebben, tudatosabban tudjuk az óvodásainkat az iskolai feladatok elvégzésére felkészíteni. Együtt akarunk örülni a gyerekekkel, szülőkkel és a tanítóval, hogy volt óvodásaink kudarc nélkül kezdik meg az iskolai életüket.

Kósáné Hujber Katalin
vezető óvónő

Egy találkozás emlékére

Végre megérkezett a várva várt augusztus hó 22-23-24-e a volt nyugati hadifoglyok 5. nemzetközi találkozásának napja Debrecenben.

A Hősök temetőjében leróttuk kegyeletünket az elesett hősök szobránál koszorúzással és gyertyagyújtással. Ezután elmentünk a Kossuth laktanyába ahol is felavattuk a lélekharangot, melyet minden évben május utolsó vasárnapján, a hősök napján és augusztus hó 23-án kell megszólaltatni az elhunyt bajtársaink emlékére. Felmentünk a Debreceni Református Nagytemplomba, ahol is több felekezet papja — lelkésze mondott imát, majd újra a Kossuth laktanyába mentünk, ahol is Papp alezredes úr fogadott minket és köszöntötte a volt hadifoglyokat. Elnökasszonyunk felolvasta a tavaly óta elhunyt bajtársak névsorát, amit meghatódva hallgattunk végig. A nagyteremben megkezdődött az ünnepi műsor. Később kivonultunk az alakulót[illegible] megszemléltük a hadi felszereléseket és meghallgattuk a katonák felvilágosítását ezen eszközökről. Végighallgattuk a katonazenekar pompás hangversenyét, majd elköszöntünk a laktanyától és elmentünk szállásunkra, a Gulyás Pál kollégiumba. Este a Hortobágyi csárda fehér asztala mellett zártuk a napot. Másnap megbeszéltük az itt töltött napok eseményeit és indult mindenki haza a világ minden tája felé. Minden évben 500-600 ember jön össze Erdélyből, Ukrajnából, Franciaországból, Belgiumból, sőt a tengerentúlról is jönnek bajtársak. Köszönjük a honvédség parancsnokságának, Debrecen városnak és a Gyulás Pál kollégium vezetőségének és minden beosztottjának és külön köszönet Farkas Gáborné elnökasszonynak és segítőinek, hogy mi megint jól éreztük magunkat és kellemes emlékekkel távoztunk, azzal, hogy 1998-ban a 6. találkozón is ott leszünk.

[illegible]berc György, Szfvár

Piaci incidens

Az augusztus 20-i ünnep előtt a piacra mentem. Végigjártam a standok részeit, de nekem tetsző szép árut egy Irénke nevezetű hölgynél láttam. Megvártam, míg leméri a kért árut, amit az előttem lévő kért. Sajnos, az idős hölgy amikor a fizetésre került volna a sor, nem kérte az árut, ugyanis az általa kiszámítottnál kétszer többe került volna. S mondván, hogy csekély nyugdíjából ezt képtelen kiegyenlíteni. Az árus ekkor teljesen kikelve magából ocsmány szavakkal illette, ami nyomdafestéket nem tűr. Az idős néni sírva és remegve távozott. Az én kedvem is elment ezek után a vásárlástól. Kerestem a piacfelügyelőt, hogy panaszt tegyek, de sajnos nem találtam. Az Őrmester Kft. tagjai elmondták, hogy az árussal már rengeteg baj volt, és van jelenleg is. Csupán azt nem értem, hogy a közrendet zavaró, mások jóhiszeműségét kihasználó egyéneket az illetékesek miért nem tiltják ki a piac területéről.

Özv. P.-né N. Mária

ÁRONSON GÁBOR

Nagybánya művészete (katalógus)
Magyar Nemzeti Galéria, 1996

467